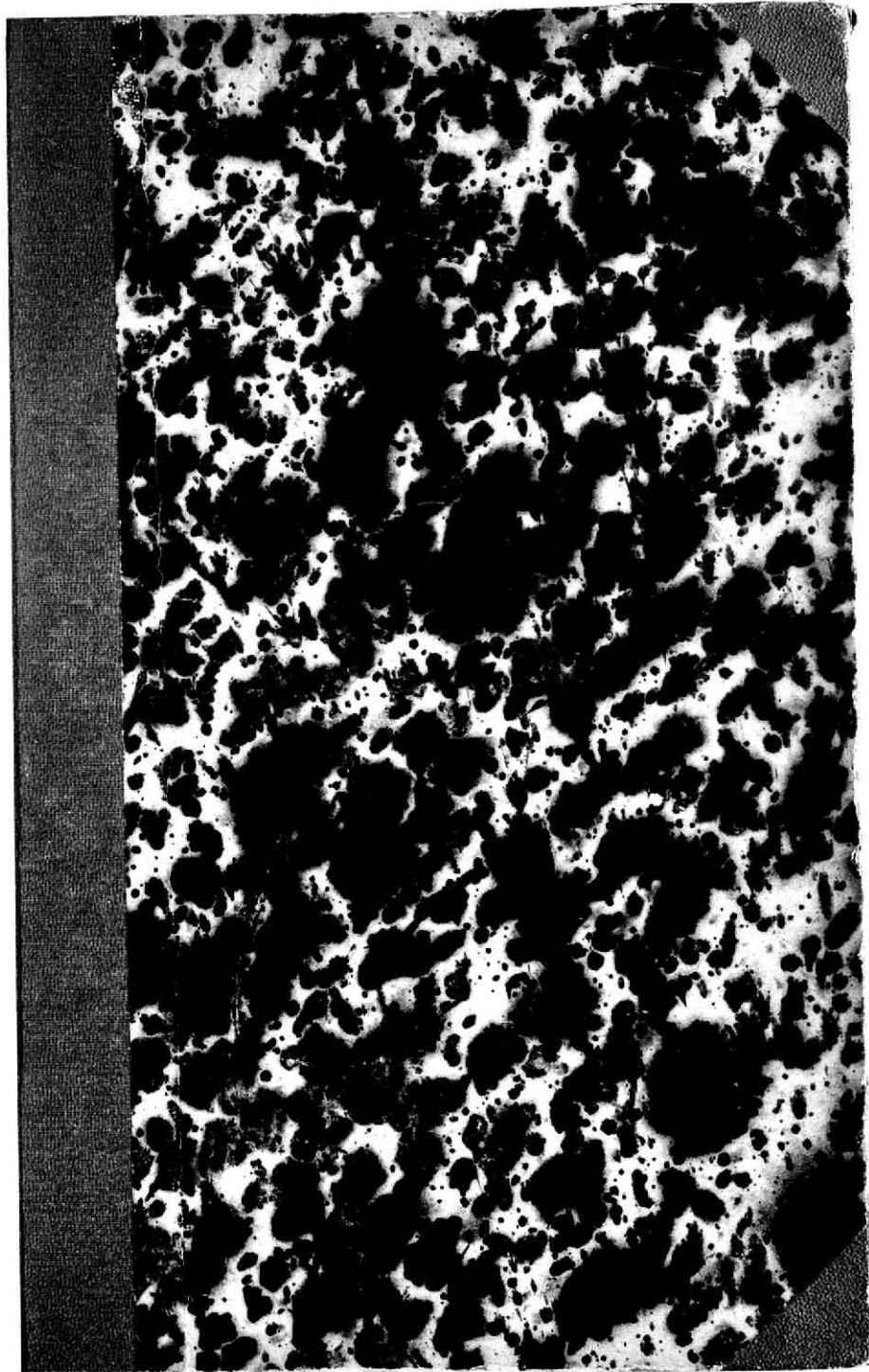

Gedichten

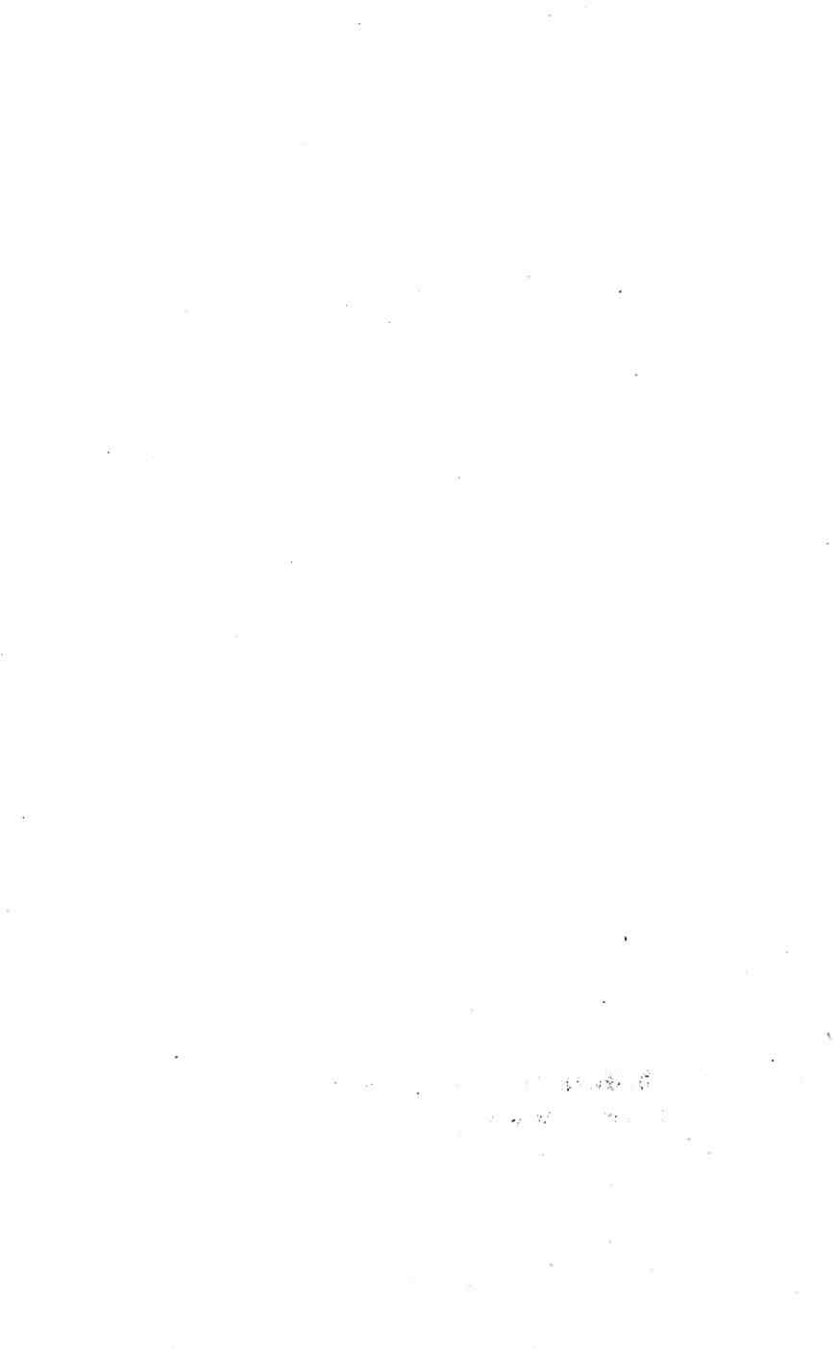
<https://hdl.handle.net/1874/235374>

mm 12332

Z oct.
3780

G E D I C H T E N

VAN

W. J. VAN ZEGGELEN.

**BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.**

RIJSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

1782 5625

DRUK VAN D. NOOTHOVEN VAN GOOR, TE LEIDEN

700h. 3780
GEDICHTEN

VAN

W. J. VAN ZEGGELEN.

met platen.

D. J. Sluyter fec.

Leiden?

D. Noothoven van Goor?

EEN WOORDJE BIJ DE VOLKSUITGAVE.

Dat ik nog eens, en wel in 1874, een herdruk van mijne gedichten onder de oogen zou krijgen, had ik mij waarlijk niet meer voorgesteld. Het doet mij genoeg dat dit nu eene zoogenaamde *Volksuitgave* mag zijn, want onder het volk hooren mijne stukjes te huis. Ik ook een zoon van het volk, gelijk BERANGER zich noemde, heb ook even als hij, meerendeels voor het volk geschreven en ik geloof ook dat mijn uitspanningsarbeid onder de nederige burgerklasse onzer maatschappij het best ontvangen en verwerkt is. — Zoo iemand verbaasd is over den goeden ontvangst mijner gedichten, waarvan velen tal van herdrukken mochten beleven, ik misschien zelf wel het allermeest. — Ik verzeker dit vooral nu, op mijn tegenwoordigen leeftijd, en na eene zeer afwisselende, somtijds zeer droevige, levenservaring. Veel is er in mijn gemoed verkleurd en veranderd en voorzeker verschilt tegenwoordig mijne levensopvatting veel met die van voor twintig en meer jaren, en wanneer ik mijne vooral vroolijke versjes nog eens overzie, hetgeen met deze nieuwe uitgave het geval is geweest, dan vraag ik mij zelve vaak af: was ik het die zoo gejoold en gedarteld heeft? Heb ik eenmaal dien kool opgeschept? Maar — ofschoon ik thans een heel anderen vorm aan mijne gedachten en aandoeningen zou geven, en misschien tegen den zin van den tegenwoordigen eigenaar en uitgever, het een en ander ter zijde

zou schuiven, wat mij zelf thans minder smaakt, moet ik toch bekennen: ik schaam mij den inhoud van mijne verzen niet. Ik heb nimmer personen op het oog gehad tot doel van spot of krenking. Ik heb nooit eenige onreine gedachte onder den vorm van luim of kortswijl willen openbaren. Moest ik een zelfkritiek over mijn werk schrijven, ik zou misschien, zoo goed als iemand, de zwakke punten er van kunnen aantonen, maar die correctie zou vorm of versificatie, vinding of conceptie gelden, doch ik zou geen mea culpa roepen over den grondtoon der gedachten. — In zoo verre mag ik mijne oude kinderen, thans weder in een nieuw pak gestoken, met al de opgeruimdheid die mij is overgebleven, een goeden ontvangst bij oude en nieuwe vrienden toewenschen. — Ik wensch het ook voor den ijverigen uitgever, wien ik dank zeg voor zijn mij streelend woord bij de aankondiging van deze uitgave. — Was dat woord wel wat vleierend voor mij, ongevallig was het mij niet — dit betuig ik; want ook daarin drukte hij uit een oordeel waarop ik prijs stel, het oordeel over de bron, over den oorsprong van mijn letterkundigen arbeid. Ik heb op zijn verlangen deze uitgave met nog enkele verstrooide stukjes aangevuld. — En hiermede bied ik den goedgunstigen lezer mijn heilwensch en mijne groete.

W. J. VAN ZEGGELEN.

INHOUD.

	Bladz.
De kist	1
's Landmans avondmaal	6
Sermoen van pater Brom	8
Tweede sermoen van pater Brom	11
De Ithaka van Jan Trochéé	14
Lina	19
Kindertijke eenvoudigheid	20
Prins Dee-Boo-Hee.	21
Een bezoek bij Jan Steen	26
Mooi-Machteld	29
Vrijage	33
De wedren bij Zandvoort	34
De bron van Sint Keyne	40
Hansje van Kleef	42
De zeven zusters	44
De palmpaasch van oude Geertje	50
Het Huis ter Noot nabij 's-Gravenhage	52
Kermisviering	57
De burchvrouw van Oud-Haarlem	59
Galante brief van den keizer van China	64
Soldatenstand	66
Joris en zijn snuifdoos.	68
Vreemdenbezoek	70
Aan Duijje in de Taveerne.	71
Kinderzin en kindermis	71
Beet hebben	72
Van dik hout zaagt men planken	73

	Bladz.
Een aadere Phllemon en Baucis	75
Drie zusters	77
Eene week op Weltevree	78
Nieuwjaarsdag	80
Keur baart angst	82
De Zigeuners	84
Élzemoel's theeuurtje	88
Het nieuwe stuiverlje	89
Brammetje's uitgaansdag	91
Zestien jaar	92
Kees op reis	94
Mieke bij den waterput	95
Zure druiven	97
Negatieve wenschen	99
Grietje's verzuchting	101
Betrachting van Louw den timmerman	103
Oost-Injesche doofheid	106
De nieuwe heer	107
Lofzang op Californie	113
„Om den wille van het smeer lekt de kat de kandeleer'	116
Arme Klaas	118
Aan Dou's meisjes in de nis	119
In de bruidsdagen	120
Klaaglied van Jan Chagrijn	122
Lijsje's overdenking	124
Jan die licht en Jan die schreit	125
Verzuchting van een man uit de hoogte	127
Bloode Piet	129
De hyena	133
Wie is zij?	143
Jaap en zijn grootje	146
Wat een oude jongeheer al worden kan	148
Een oude vrijer, zooals er velen zijn	149
Kinderkeus en ouderzin	151
De wraak	152
Bij van Hove's binnenhuizen	156
Tuinmans Aafje	157
Huisplagen	159
Bij de waarzegster	162
Elegie van een afgedragen zwarten rok	163
Sint Nikolaas	165

	Bladz.
Sint Silvester	166
De oudste zoon	168
Achttien jaar	178
Van Streek	180
Een bakers nachtwake in de kraamkamer	183
Brief van een oom aan zijn neef	186
Neen en ja!	191
Kruis en kracht	193
Een afgeluisterd gesprek tusschen twee gehuwde zusters	194
De eclipsenkijker	197
Klein-rentenieren	198
Nabetrachting van eene uitgekookte keukenmeid.	201
Sijmen.	206
Hopen, vreezen en genieten	207
De liefste last	210
De Weduwe	211
Paulus	213
De gouvernante	214
Nachtjool	215
Oom Jan in het lommer	217
Rika's spoortocht van Haarlem naar Amsterdam	218
Zilveren Bruiloftsgroet	223
De stovenzetster-plaatsbewaarster	224
Moeders Jawoord	227
Door 't kreupelbosch	228
De Huisvrienden	229
Rembrandt	231
Grootvader	232
Kinderleering	231
Jaloezij	235
Neef Kees en neef Koos	236
Een gesprek van Jan van Katwijk en Geerte uit Apeldoorn, bij het kamp bij Zeist	239
Ontmoeting van Jan van Katwijk en Geerte's vader, in Apeldoorn.	241
Hoe Geerte van Apeldoorn door haar vader de les gelezen werd, toen zij met Jan van Katwijk zou gaan trouwen	244
Bij de nieuwtjes van den dag	246
Een malle nuk met langen nasleep	249
Mooi Mientje van het Molenpad	251
Ideaal en werkelijkheid	257
Schijn en wezen zijn er twee	260

	Bladz.
De brievenbesteller	264
Een luisterend oor	266
Geldersch	270
Mietje op typographisch terrein	271
Uit den manufactuurwinkel	273
Stadsnieuws	276
De scheveningsche vischvrouw	278
Zomer-zondagavond	281
De prikkels van het leven	282
Wee den wolf in slecht gerucht.	283
Het kaartspel in de kroeg	284
Sybilla's orakel	285
Aan H. Tollens Cz.	286
Zomergenot en Almanakken-koorts	290
De koopman in speelgoed	294
Anno 1700 en zoo veel	295
't Achtermuurtje	296
De droom van Klaret	297
De vos en de bok	298
Mode	300
Oom en neef	301
De crisis onzer dagen	303
Ijsvreugd	305
Gijsje de bruggewachtster	306
Een rijtoertje	307
Barbiersmijmering	309
Voorwoordje bij de Vlaamsche a- en u-strijd in Belgie	311
De Vlaamsche a- en u-strijd in Belgie	312
Zie toe	314
Aan Bronbeek	315
Nieuw Wilhelmuslied	316
Voorwoordje bij de Costerliedjes.	317
Costerliedjes	318
1. Costers voorzang	318
2. Aanstalten.	320
3. Orgel-concert	322
4. De typographische tentoonstelling	323
5. Watermuziek	325
6. Aankomst der typografen	327
7. Huldegroet en stortbad in den Hout	328
8. Optocht	330

	Bladz.
9. 't Onthullingsuur	331
10. Costersgroet aan den boekhandel	333
11. Feestdiner en typografenhonger	335
12. Het bloemenfeest	337
13. Zomerczorg.	338
14. Vuurwerk.	340
15. Costers nazang	342
Zeven kniedichtjes	343
1. Vriendschap	343
2. Vreugde	343
3. Smart	344
4. Geduld.	344
5. Schoonheid	344
6. Vertrouwen	345
7. Zaligheid	345
Voorwoordje bij Valentine van Milaan	346
Valentine van Milaan.	347
Tonen van huis en hart	355
Aan Maria	355
Ons vierspan.	357
Vijf rozenpotten	359
Theodoor	361
Aan Constance	364
Pieter Spa naar Londen	365
Pieter Spa naar Amsterdam	401
Indrukken op de boot en brieven naar huis	430
De valkenvangst	443
Eene avondpartij	489
De harddraverij op de Maas	515
Koen Verklat en zijn gezelschap	520
Legenden van Ingoldsby	570
De ridder en de dame	570
Een kabaal in de opera	582
De kleine schamele knaap	587
De smokkelaarsprong	593
De ekster van Rheims	600
Voorwoord bij Amstels Leonora	604
Amstels Leonora	605
Navolgingen en vertalingen uit het Hoogduitsch	613
De tijdgeest	613
De laster en de straf.	619

	Bladz.
Het spook	620
Hulda's papegaai.	621
Zoo is de wereld.	625
Het zieke boerinetje	627
Zwarigheden van iemand die geen afschaffer is.	628
Noachs testament	629
Apentroot	631
Liedjes van Beranger	631
De verbrijzelde viool.	631
Mijn goede grootmama	633
Vijftig jaar	634
De dochter van 't volk	635
Herinneringen der jeugd.	636

DE KIST.

't Geval, dat ik u, lezers! mee ga deelen,
Is een dramatisch feit in één bedrijf;
Heb ik het ongeluk soms iemand te vervelen,
't Is beter dan met een, dan soms met vier of vijf.
Gerektheid, droogheid zijn bêtises —
Wie kent zich gaarne schuldig aan die fout?
'k Wil dus compact zijn, met verandering van coulises
Zij zoo mijn stuk in één bedrijf volbouwd.
Mijn hoofdpersoon zal ik u vlug beschrijven:
Hij heet BART BIK — een man in bonis, als men zeif,
Maar die dan ook zijn saamvergaarde schijven
Als nommer één beschouwt van 's werelds ijdelheid.
Als dorpeling is hij beroepen en capabel
Voor ieder eerebaantje in polder, kerk en raad;
Men weet dat soms een plattelands-notabel,
Meer titels voert dan menig diplomaat.
Zijn levensboom mag reeds in vollen wasdom prijken;
Het lentedons week voor het zomerblad:
Vier kruisjes en een schrap of wat
Mocht reeds de tijd hem in den kerfstok ijken;
En toch, 't genot van lach en lonk en lied
Heeft hij bewaard voor later dagen.
Zag hij het huwelijksjuk door jonge schouders dragen,
Vaak zei hij: wien het lust — mij niet;
Hij dacht toch: waar *ik* wil, daar heb ik slechts te spreken:
Bevalligheid en schoon, — 'k heb ze ook — maar achter slot;
'k Bezit een preparaat: verstand voor iedren zot,
En jeugd voor hem, wiens kruin begint te bleeken.
Maar 'k zou mijn held misteeknen, neen,
De liefde scheen ook hem eens eindlijk op te frisschen.
Hoe 't zij, ik wijs u thans naar mijn tafreeltje heen,
Eer wil ik kleuren, en daarna het doek vernissen.

Ter zaak dus: BART, de nijvre dorpeling,
 Die telken marktdag stadwaarts ging,
 Om onder tal van vreemden en van vrenden,
 Daar koopers voor zijn waar te vinden,
 Had eens een goeden dag, gelijk hij meermaal placht;
 Veel gading deed zijn koopwaar rijzen,
 En tegen 't zoet genot van ruim betaalde prijzen,
 Was alles aan den man gebracht.
 Leeg is zijn goedren-kist, maar vol zijn 's koopmans zakken,
 En BART, wien 't niet geviel lang in de stad te plakken,
 Bindt vlug zijn Langstaart aan;
 De winterdag noopt hem om vroeg naar huis te gaan,
 En bovendien het weer slaat om, — vrij hevig
 Begint het buiig West te brommen, 't loeit en fluit,
 En jaagt een dracht van sneeuw en hagel voor zich uit.
 BART zit op de open kar, 't is waar, hij 's kras en stevig,
 Maar heeft als iedereen ook wel gevoel,
 De hagelslag doet zeer, de wind is scherp en koel,
 Geen opperkleed bedekt zijn beenen,
 En 't kille water dringt door schoen en broekspijp henen.
 Een aardige inval vliegt hem eensklaps door het hoofd,
 Wel vreemd en wat gewaagd, maar toch, naar 's mans gedachten,
 Niet gansch onwaardig voor zijn moed en krachten,
 En best uitvoerlijk, als de goede BART gelooft.
 Men weet: behalve 's mans persoon, had nog de wagen
 Een groote leege kist te dragen;
 »Wat nood,» zegt onze vriend,
 »Wanneer 'k mijn corpus in die kist eens neer ging leggen,
 Het deksel bijna dicht, de keerzij naar den wind,
 Dan bleef ik droog!» Kortom, hij liet het niet bij 't zeggen.
 De Langstaart was dood mak, BART had hem nog wel kort,
 Maar TOON, zijn naaste buur, van wien hij 't beest mocht koopen,
 Deed hem dien weg naar stad licht duizend keeren loopen —
 En elk weet wat gewoonte al niet bij dieren wordt,
 Te meer wanneer ze, als hier, op voer en stalrust hopen.
 Genoeg, zag ook de viervoet heg noch steg —
 Het beest wist blindelings, ja, op den reuk den weg.
 't Is duister, maar als 'k zei: op 't paard is wel te bouwen,
 Het pad is recht en breed en goed
 En, kwam men onverhoopt een rijtuig te gemoet,
 Welnu, BART is er, om een oog in 't zeil te houden.

Hij zit dus veilig neer, maar wenscht zich toch reeds thuis.

En weet ge daarvan graag de reden?

Het was niet om 't gevaar en de engte van zijn kluis,

Maar om de pret der feestlijkheden,

Die hem te wachten stond bij naasten buurman TOON;

't Was vastenavond! en de boeren zijn gewoon,

Al zijn ze jong of oud van jaren,

Dien dag niet ongevierd voorbij te laten varen.

BART, die den draf van 't paard nog schier te langzaam vond,

Zat bij zich zelve reeds te hunkren naar den stond,

Dat hij met buurmans-AAGT, hem van de feestelingen

Het naast aan 't hart — een meid van zessen klaar,

Met roode, ronde wang, en blond en krullend haar,

Eens dapper voor de veel zou springen;

Hij had zich juist eens schrap gezet,

Om t' avond onder 't vieren van de pret

Den kogel door de kerk te jagen

En haar het jawoord af te vragen!

't Werd tijd; ook wist hij dat aan AAGT

Door langen KRELIS mee een oogje werd gewaagd,

En eer die vlasbaard hem de loef eens af mocht steken,

Wou hij er bij zijn; 't was hem al te zeer gebleken,

Dat wie zich lang bedenkt zich soms te laat beklaagt,

En 't zelfs een lafaard is, die nooit een blauwtje waagt;

Maar buiten dat, hij kreeg al zoetjes aan zijn jaren,

Hij had een eigen huis, een stal vol geldig vee,

Een porseleinkast, sjees en arreslee —

Gewis 't was hem vergund zich aan een vrouw te paren,

En AAGT was stapelzot, wanneer ze hém niet nam,

En zich niet voornam, om het even

Of KRELIS of een ander kwam,

Dien, kort en goed, den zak te geven.

Zoo zat de goede BART te mijmren in zijn kist,

En kwam dus ongemerkt al verder dan hij wist;

Een groot kwartier — dan kon hij thuis zijn en zijn kleeren

Verwisslen voor zijn zondagspak;

Daar komt op eens de wind en geeft de kist een smak

En werpt het deksel dicht; geen wenden helpt of keeren;

BART zit er in, 't geval is drommels zot,

Want wat hij doet of niet, het deksel blijft op slot.

»Help, hemel!» roept de man, »wat zal er nu gebeuren?

Op vastenavond dood te gaan! Ik stik, ik smoor!»

Geen nood: het sleutelgat, een tweetal breede scheuren,

Ze lieten voor de lucht een weinig spelens door,

En Langstaart? vraagt ge: wel, hij wist gelijk wij zeiden,

Den weg, en buitendien hij rook alreeds den stal;

't Ging wel wat hortend en wat stootend tusschenbeiden,

Maar echter zonder eenig ongeval.

BART lag nochtans van angst te zweeten:

Begrijp, hij hing nu heel van Bruintjes nukken af,

Licht werd, zijn onvoorzichtigheid ter straf,

De man in greb, of sloot, of put gesmeten!

Maar 't ging zoo ver niet; wel is hij reeds bont en blauw,

Vergeefs heeft hij geduwd, geschopt, gewrongen,

De kist blijft als een muur en houdt hem in het nauw,

Helaas, wat baat hem hier de kracht van ijzren longen!

Daar merkt hij, dat het beest zijn schreden wat verzacht.

Licht dat den armen man nu eindelijk redding wacht!

Hij hoort de stem der vroolijkheid zich uiten,

Nog meer: zijn oor verneemt het scherpe veêlgekras,

En uit dit al mocht hij besluiten,

Dat hij op 't erf van TOON, zijn naasten buurman, was.

Zoo was 't ook; Langstaart had den stal nog goed onthouden,

Waar hij, van jongs af aan, zijn hooi en haver at.

Vandaar dat hij den nieuwen om den ouden

Geheel vergat.

Hoe zal 't nu gaan? denkt BART, want roepen helpt noch razen

Daar binnen gaat het vroolijk toe;

Daar dreunen vloer en bint, daar rinkelen de glazen,

Daar wordt men zang en dans niet moe, (hooren,

Geen mensch verneemt zijn stem; slechts 't paard schijnt die te

Het doet opnieuw een stap, twee, drie naar voren,

Maar eensklaps krijgt de kist een onverhoedschen stoot,

En kantelt over zij, de kar af naar beneden!

De deurpost van den stal had Langstaart niet gemeden;

En dit was de oorzaak van den tuimel; in dien nood

Kneust de arme man opnieuw zijn hoofd en schenen,

En 't paard stapt ongedeerd door de open staldeur henen;

Het beestje zet zich aan de ruif, maar stoort

Zich aan zijn meester niet, die, kermend, lamenteerend.

En rustloos woelend, rustloos keierend,

Zich schier te berste schreeuwt, maar niemand die hem hoort!
 Men went ten laatste aan ongelukken,
 Wèl hem, die zich kan schikken in zijn lot,
 Maar BART ging 't moeilijk af; zijn zoet gedroomd genot
 Zoo tergend zich te zien ontrukken,
 Zoo dicht te zijn nabij zijn hemel, bij zijn AAGT,
 Wier stem, wier lach hij kon vernemen —
 Voorzeker 't is een held, die zulk een lot verdraagt!
 En toch, hij moest het wel, want de onmacht deed hem zwichten:
 Door wanhoop werd zijn weemoed eindlijk stom;
 Zoo kropen eenige uren om;
 Nog komt geen enkele straal zijn zwarten nacht verlichten;
 Doch ja, daar wordt de klink gebeurd,
 Hij luistert toe, de buitendeur gaat open,
 Daar klinkt een stem, ja *nu* mag hij op redding hopen!
 Maar hoe? 't Is AAGJE'S stem, gelijk hij dra bespeurt;
 O, dat hij thans in vrijheid ware!
 Doch stil, eene andre stem klinkt bij de hare,
 Ze fluistren saam, nu zoo, dan zus
 Ach, zegt het mij, dat zooveel smart te veel is!
 Daar klapt op eens een malsche kus,
 En de andre stem, o spijt, was die van langen KRELIS!
 Ze komen nader Hoe kan 't mogelijk zijn?
 Daar zet het paar zich op de kist ter neder;
 Die twee er *op* zijn beurtlings dartel, teeder,
 Die een er *in* weent van verdriet en pijn.

»Kom AAGJE,» spreekt de minnaar zoetjes,

»Kom, geef me nou je hand en hart,

'k Heb ook mijn hooiberg en mijn koetjes,

Wat heb jij aan dien ouwen BART?

't Is jou portuur niet, aardig bekje;

'k Zou beter prijken als je man,

Die saaie zemel, meid wat trek je

Den neus omhoog! Wat zeg je er van?

Geef mij jou *ja*, wat kan 't je deren?

Mijn lust, mijn ziel, AAGT! als je 't wist!!

BART ligt nou thuis al in de veeren!" —

»Dat lieg je,» roept een stem, »hier lig ik in de kist!

Maar 'k wil, ik moet er uit, maak open!

Het wordt me zoo benauwd om 't hart!"

En AAGJE zet het op een loopen,

En KRELIS vraagt: »ben jij het BART?

Is dat nou vastenavond houèn!

Mijn hemel, man, wat heb je in 't hoofd?

Nooit had ik jou zoo zot geloofd!" —

»Doe open, schelm! of 't zal je rouwen!" —

»Zacht, zacht, maar waarom laat je u levend kisten, vriend?" —

»Ik stik, — ik smoor, — de markt, — het paard, — de kist, — de

Zoo'n vastenavond is nog nooit mij overkomen! (wind!

Die kus, vervloekt! Ik heb 't vernomen!" —

»O luistervink! Maar BART, zijn wij geen aardig paar?" —

»Loop naar den.... 'k wil naar huis; — ik geef den brui van haar!" —

»Daar wou 'k je hebben, vriend! maar stil, ik zal je redden,
Je zult mooi rood zien, man, daar wil 'k wat om verwedden."

En KRELIS gaat en komt terug met heel het tal

Van blijde vastenavonds vrienden,

Wier dol geschater bij het hooren van 't geval,

Gelijk men licht beseft, niet meer is in te binden.

De kist gaat open, BART is vrij,

Men helpt hem op, maar wat doet hij?

Zegt, waarde lezers, kunt ge 't raden?

Zou hij den schijn van lafheid op zich laden?

Voorzeker niet: hij grijpt een ijzren bout

En zwaait dien hoog en stout,

En loopt op de oorzaak toe van al zijn ongelukken

En beukt de kist in duizend stukken;

En, na 't volbrengen van die daad van kracht en moed,

IJlt hij naar huis en uit noch dank, noch afscheidsgroet.

En als hij sinds dien stond, dat hij is afgedropen,

Soms AAGT aan KRELIS' arm ziet loopen,

Dan roept hij — en vergeefflijk is 't —

»Dat deed me die verd.... kist!"

'S LANDMANS AVONDMAAL.

Jongens! schuift wat naderbij!

't Geuren van de rijstebrij

Heb ik in den neus gekregen,

En de koekoek wijst al negen!

Kom zit aan,

EVERT, TIJS en CHRISTIAAN!

't Uur van 't avondmaal is dáár;

Ben je met je dagwerk klaar,

Legt het dan gerust uit handen;

KEESJE zit te watertanden;

Doet als hij:

Jongens, houdt je borden bij!

't Is een kostje dat me streelt;

Moeder, heb je rondgedeeld?

Kindren, staat je portie voor je?

Dan een ernstig woordje, hoor je?

Want je weet,

't Past niet dat men dit vergeet.

En nu moedig aan den slag!

't Was vandaag een drukke dag,

En je mocht je dapper weren —

Daarom wil ik je ook trakteeren:

CHRISTIAAN,

Geef den suikerpot eens aan.

'k Zeg toch dat het lekker smaakt,

GUURTJE heeft het klaargemaakt....

Velen, die de brij verzouten,

Maar *zij* hield zich uit die fouten.

Blazen, TIJS!

Jongen, word toch eenmaal wijs;

Maar je wrijft zoo op je maag,

Of je meent ik wacht niet graag —

Die niet hooren wil moet voelen,

Laat je 't niet naar eisch bekoelen,

Eer je 't weet,

Heeft dan soms je tong het beet.

Als ik de oogen om mij sla

En 'k zie u zoo lustig, ja,

Dan heb ik tot danken reden,

SERMOEN VAN PATER BROM.

Nu, ik ben ook wel tevreden —
 Trof me ook wat
 Dat ik wel graag anders had;

Vlotte 't werk niet naar mijn zin,
 Gaf de handel slecht gewin,
 Liep het vet soms van den ketel —
 'k Dacht: de Koning op zijn zetel,
 Blijft als wij
 Niet altoos van kommer vrij.

Nam de ziekte van ons vee
 Ook mijn schoonste rundjes mee —
 'k Leerde vroeg: wat komt van boven,
 Moeten wij met eerbied loven,
 Hou je moed,
 't Zuurste brokje wordt je zoet.

Jongens, zegt, hoe smaakt de brij?
 Hoort naar mij:
 't Zijn geen taarten of pastei,
 Die ons altoos 't lekkerst smaken.
 Weet je wat van alle zaken
 't Soberst kostje goed kan maken?
 't Dient gezeid,
 Jongens 't is tevredenheid.

SERMOEN VAN PATER BROM.

Ora et labora! is de spreuk, die tot tekst me zal zijn,
 Lieve hoorders! Maar wat praat ik? Je verstaat geen Latijn;
 Want bij Sint JAPIK, met je hersens is 't aaklig geschapen;
 Ziet me die kwezels eens aan zitten gapen!
 Ja, 't is waar wat ik dikwijls aan jelui heb gezegd:
 Je bent zoo stom als een eend, zoo de baas als de knecht;
 'k Wil dan zeggen dat je wat meer een goed woord moest gaan spreken,
 En de knuisten terdege uit de mouwen moest steken,
 Want jelui arnzalige zielen zijn er bitter aan toe,
 En je luiwammes, zoo waar, is het werken mooi moe!

Je zit liever in 't *Vinkje* bij PIETER POKDALIG,
 Jou vadsig gebroedsel! »het werken is zalig!"
 Zeide eens een gefifte, verstandige Jood,
 'k Weet nou zijn naam niet, al sloeg je me dood,
 Maar *dat* weet ik wel, dat geen van jou allen zoo leep is,
 En de kerel al jaren en dagen om zeep is, —
 Maar je zoekt je zaligheid in den drank en in 't spel!
 Zegt, jelui op het achterste bankje, versta je me wel?
 Ja, 'k zie het wel ploerten, hoe je ginds zit te gapen,
 Je zit in mijn heilig sermoen weer te slapen!
 Heerroom, denk je, is wat kippig, hij zal hier ons niet zien,
 Neen, apen, tot zelfs in de kroeg kan ik jelui wel bespien. —
 Of dacht je niet, dat ik het wist, dat je bij dagen en nachten
 Aan het spel je verlaaft? Want des avonds na achten,
 In plaats dat je dan aan je pap zou gaan zitten, als ordentlijke lui,
 Zit je met de troef in de kneukels en geeft van je zaken den brui!
 Op den tijd dat fatsoenlijke menschen naar kooi gaan,
 Ziet men gewoonlijk jelui eerst terdeeg aan de pooi gaan;
 »Kom kom!" zegt je, »een glaasje dat hoort bij het spel,
 't Is goed voor de kramp, en Heerroom pakt 'em ook wel?"
 Zwijgt, zondaars! Één glaasje, wie zou 't je beletten?
 Maar 't is of jelui je ziel op jenever wilt zetten,
 Zoo neem je ze meestal, en nooit heb je genoeg;
 't Is immers nooit leeg bij PIET POK in de kroeg? (ten!"
 »Maar Patertje," zeg je, »we mogen ons toch wel eens even verluch-
 Ei, maar je zegt niet, dat je ze thuis naar de centen laat zuchten? —
 »We jassen of kienen, dat onschuldige spel!"
 Wat zeg je daar, onschuldig? dat lieg je, versta je me wel?
 Was 't nog om een cent, 'k zou zeggen: ga je gang maar,
 Dat was een kleinigheid en ja, die was gangbaar,
 Maar een dubbeltje in den pot, waar duivel moet dat heen?
 En bleef het bij een dubbeltje, 'k zweeg nog, maar neen!
 Zelfs om een kwartje! zegt, waar van daan moet je 't halen?
 't Was beter dat je dacht hier je plaats te betalen.
 En dan, denkt eens na, wat verzuim je niet thans?
 Dat vloekbare spel, *Temere Litigans!*
 't Is de pest voor je ziel, 't is 't verderf in je zaken;
 Want terwijl jelui je kien en je troef zit te maken,
 Bederft soms je boter en je room die wordt zuur; —
 Daarvan alleen wordt de zoetemelksche kaas thans zoo duur
 Door het spel krijg je dus aan je zaken een hekel,

En je werkt zoo je zelf heelemaal in de pekel,
 En zoo waar als ik voor je sta, je wordt spoedig de bloed,
 En je gaat eenmaal naar lichaam en ziel nog bankroet.
 Verlaat dus het kienbord en de kaart, dit vermaan ik;
 'k Weet wel, je zegt: »'t Is weer 't oude gezanik,
 Pater is vandaag niet te best op zijn dreef,
 Laat den ouden maar babblen, zijn mutsje staat scheef!»
 Hoe, denkt je dat? jou onchristlijke draken,
 Is het dan mijn plicht niet om jelui ziel te bewaken?
 Daar had je Sint REMAKLUS, een man van verstand,
 Wat had die aan 't spel en jenever het land!
 En stond in mijn plaats hier eens even Sint TRUIEN,
 Die zou 't, bij me stool, je wel anders beduien;
 »Maar Patertje,» denk je, »is een ziel, is een bloed!»
 Ja, 'k weet het wel, 'k ben te gek met jelui, armzalig gebroed,
 Maar 'k zal op die snorrepijperijen wat beter gaan letten:
 JAAP den koster zal 'k aan de herberg op d' uitkijk eens zetten,
 Doch wee hem, die koster eens proeven laat, hoor!
 Want ja, 't is een goede, geduldige sloor,
 Maar soms is hij ook al van 't hondje gebeten;
 Door hem kom ik meer van het sijne te weten;
 En daarom past op! of ik vervolg je te zwaard en te vuur,
 En je krijgt bij me zolen het lapje niet duur!

En jelui, die zoo dikwijls me aan 't hoofd lamenteeren,
 Dat ik toch aan je mannen de kroeg zou verleeren, —
 Al heb ik aan jelui nog het woord niet gewijd,
 Te weerga, denkt maar niet dat je allemaal engelen zijt!
 Want ging ik jelui eens op de keper beschouwen,
 Och, heilige JEROEN! och, wat zou 't je berouwen!
 Dan toonde ik je snapsters en snoepsters met de vleet;
 Die 't elfuurtje bij buurvrouw gaan pakken, zoo 't heet;
 En degeen die maar leven om opschik te koopen —
 Met natten vinger kon ik ze, als ik wilde, belooopen;
 Jelui bent ook al lieverdjes, je hebt al te veel praats!
 Past wat beter op den pot, en blijft met je mans goede maats,
 't Is waar, het zijn brokjes de meesten, maar och, jelui weet er
 Ook al slordig mee om te gaan, en dat maakt de lorren niet beter!
 Helpt 's avonds wat gauwer dat schreeuwlijke vee van den vloer,
 Dat wilde gespuis maakt tot laat een leven van JOOST en zijn moer,
 Zelfs in mijn pastorij hoor ik ze blerken en razen,

Wel, slaat ze op 'er tabberd, die kleine katazen!
 Je maakt met zoo'n warboel de mannen maar uit hun humeur,
 Ze zoeken hun heil in de kroeg; — jelui zelf jaagt ze buiten de deur;
 Ook de grootere jongens en meiden zijn je zorgen bevolen:
 Die rekels! Ze hebben uit het kippenkop mijn eiers gestolen,
 Daarom, ouders, let op! de kippen, je weet dat 's mijn liefhebberij,
 Maar 'k praat tegen dooven, jelui bent niet beter dan zij!
 Je maakt immers zelf zulke duivelsche sprongen;
 Naar 't liedje van de ouden toch piepen de jongen.
 We beleven een tijdje! Waar moet het nog heen!
 Al preek ik als BRUGMAN, je verstaat geen verstandige reën!
 Ach, de wereld, ze loopt op het eind van haar dagen!
 Ja, zit nou maar niet of je van 't weer bent geslagen,
 Nou wordt je bang, is 't niet waar? Maar wat is het geval?
 Goeje woorden, ze helpen bij jelui niemendal,
 Je dwingt me er wel toe; ik moet zóó wel beginnen;
 Want met jelui is er moeielijk garen te spinnen.
 'k Zei 't je al zoo dikwijls en ik zeg het je ook thans:
 Je leeft er maar henen als vroolijke FRANS!
 Wat was me dat eertijds een vrome gemeente!
 En wat is zij heden? dan, wee je gebeente!
 Nu 'k houd dan voor ditmaal mijn preek voor volbracht.
A propos, 't is November, — 'k wensch jelui een gezegende slacht!

TWEEDE SERMOEN VAN PATER BROM.

Zeer aandachtige hoorders, mijn geliefde pupillen!
 'k Voel me verplicht je nog eens even te drillen,
 Want ik ben over jelui om den dood niet voldaan,
 Ja, je zondigt er allen weer dapper op aan;
 Hou jelui je soms knap, och, lang mag het niet duren,
 Of je vervalt weer van zelf in die satansche kuren;
 Want de verleiding is groot en jenever smaakt zoet,
 Niet dat *ik* ze proef, Heer bewaar me, maar ik weet het toch goed.
 Ja, ziet elkaar maar aan, steekt het hoofd maar bij den ander;
 't Staat je leelijk dat fluistren; 'k weet, nou zeg je weer tot malkander:
 »Paters pruik staat op één oor, 't is *oremus* vandaag!»
 Met wat meer eerbied, versta je, 'k heb geen stuk in mijn kraag,
 Zoo als sommige van jelui, ik wil 't niet verbloemen,

Maar jelui kent ze zelf wel, 'k hoef hun naam niet te noemen:
 Je kunt ze wel herkennen aan hun purperen neus; (leus,
 Nou zetten ze een vroom en effen gezicht, maar dat 's alleen voor de
 Och, ik ken die schoeljes te wel, ze denken: wat staat hij te temen:
 »Zoo ras de ouwe gedaan heeft, zullen we een taaien gaan nemen
 »En verdrinken de zorg en de vrees en de smart,
 »Heerom meent het zoo kwaad niet, al schreeuwt hij wat hard!''
 Zoo zoo, meen je dat? maar begrijp je dan ook niet, schavuiten,
 Dat ik vóór alles verplicht ben, het kwaad hier te stuiten?
 Niet dat ik bullebak speel, 'k ben daarvoor te goed,
 Maar liefhebberij voor mijn vak en jelui zondig gemoed,
 Die zetten me er toe aan om met een sermoen aan je zielen te klampen.
 En jelui weer opnieuw eens je plicht in te stampen.
 'k Moet de grove schaar wel gebruiken! want, wie duiveker weet
 Wat van jelui nog zou komen als Pater het niet deed.
 Ja, 'k zie wel dat velen den lust komt bekruipen
 Om een, twee, drie, handig de deur uit te sluipen,
 Maar 'k heb je in het neusje, en ik waarschuw je er voor
 Dat ik allen die 'em poetsen, wel vinden zal, hoor!
 Blijf dan maar liever thuis, maar maak hier nooit een *champje*
 En bovendien schuif je en draai je en stamp je
 Dat de vrome gemeente me half niet verstaat,
 Ja, 'k maak me daarom soms beestachtig kwaad!
 Je bent hier niet in de kroeg, in dien likkebroers-kweekpoel!
 En 'k sta bovendien niet voor gek op den preekstoel!
 Daarom zeg ik het allen, voor eens en voor goed,
 'k Ben 't zwaard zonder gratie voor hem die het doet,
 En om mij te ontloopen, zal zoo makkelijk niet lukken
 Maar, wat ik jelui op het hart heb te drukken
 Is dit: wijl op heden 't vastenavondsfeest daagt,
 En je niet als mijn schapen, neen, als mijn zwijnen daarbij je gedraagt,
 (Ik zeg het zoo wel aan de mannen als vrouwen)
 Dat jelui ditmaal je roer recht moet houën;
 Want het gaat tegenwoordig er geducht overheen!
 Met een kleine verheuging ben jelui niet tevreen,
 Dat moet me naar stee, dan ben jelui uit mijn oogen,
 Dan is 't hek van den dam, maar je hebt je bedrogen
 Als je dát denkt, geloof me: je kunt mijn blik niet ontgaan,
 'k Heb daar ook mijn spionnen, hoor! heb je 't verstaan?
 Patertje goedbloed, zegt jelui, is makkelijk te paaien;
 Ja, maar ik laat me geen wassen neuzen meer draaien;

'k Weet het best wat in stee al voor gekheid geschiedt:
't Is tieren en razen, je leven zoo niet;
Kroeg uit en kroeg in, met een portie soldaten,
Als malle-ANNE te loopen, langs grachten en straten,
En 't is of de drommel je hersens regeert,
Dan ben jelui nog op het zotst *gemaskeerd*;
Heb je ooit van je leven! . . . maar, kwezels en gekken,
Je behoeft je gezicht met geen mom te bedekken!
Hoor, ik geef je mijn woord! je bent leelijk genoeg,
Ja, leelijker dan 't leelijkste mom dat je droeg,
Men zal je zonder dat wel voor kinkels herkennen;
Nou, als het dan uit is met loopen en rennen
En je in de herberg je geld hebt verpooid,
En de kastelein je ten laatste uit de deur heeft gegooid,
Dan vechten en vloeken en schoppen en bijten,
En elkaar onbekookt door de glazen te smijten,
Tot men eindelijk terechtkomt in een poel of een kot
Of de Schout je logies geeft in een hoek achter slot.
Zeg, weet ik het niet? en was 't alles: ziedaar, ik zou zwijgen,
'k Zou denken: ga je gooi maar, 'k zal je nader wel krijgen;
Maar neen sement, daar geschiedt nog wat anders, zeg kan je 't
Ik krijg de koorts op mijn leden, denk ik er slechts aan! (niet raân?)
Ik hield het graag voor me, maar ik kan 't niet bedwingen; —
Het woord moet er uit! . . . 'k meen het dansen en springen.
O, laat toch, geliefden, dat duivelsche spel;
't Hoort thuis bij de heidens, versta je dat wel?
Want al sla jelui somtijds de heerlijkste flikker,
't Is maar allemaal fut en je danst naar den nikker;
Want die lacht in zijn vuist en die zit op zijn loer,
Zoo dikwijls jelui je begeeft van den vloer,
En je zult nog eens zeggen, als hij je pakt bij je kladden:
Och, dat wij Patertjes raad niet in den wind geslagen hadden!
Maar het helpt niet, al schreeuw ik mijn keel uit het lid,
En je denkt mogelijk dat ik jelui uit fijnheid bevit,
Neen, bij mijn kaproen niet, want ik mag wel een grapje,
Maar om jelui te betoemen, het is me ook een hapje!
Als men nog vastenavond hield, zoo als men 't vroeger hier deed:
Men bleef thuis en men maakte een flesch wijn of wat heet,
Men speelde dan een kaartje en men bakte soms een zuster.
En men vroeg mij er ook bij — 't was dan voor je ziel wat geruster
't Was dan nog passabel, ja ziedaar, dan kan het nog gaan!

Maar ja wel, jelui denkt: praat jij maar wat aan;
 We zullen zoo 't ons lust onze grutten wel kloppen;
 Nou, 't is goed hoor, jelui die het oor voor mijn bede blijft stoppen,
 Eens zal 't je berouwen: 't berouw volgt het kwaad,
 Maar, och, Sinte JUDOKUS, 't komt meestal zoo laat!
 Eens zal ik wel moeten hooren: och Heerejeetje.
 Och, lieve beste Patertje, help ons een beetje!
 Ja, dan, als jelui lichaam en ziel hebt verbrast,
 Is het, 'k ben er zeker van, lijden en last,
 Maar als ik dan ook zei: neen, schoeljes, schavuiten,
 Houdt nou ook vastenavond, nou laat ik je reis fluiten!
 Dan zou je benauwd zitten kijken, en waarlijk met recht,
 Daarom overweegt eens terdeeg wat ik thans heb gezegd:
 Maar 't schijnt me waratje, dat jelui je zit te vervelen!
 Nou, als je mijn *oratie* zoo weinig kan schelen;
 Dan roep ik op mijn beurt, loop jelui naar de maan!
 En 'k zeg basta, rij maar op, want mijn preek is gedaan!

DE ITHAKA VAN JAN TROCHÉE.

Het vers was af van JAN TROCHÉE,
 Maar 't kostte ook zorg en krachten,
 »Twee duizend regels, 't zegt zoo iets!"
 Dus roept hij uit, »'k gaf niet voor niets
 Mijn slapelooze nachten!"

Zag ik mijn werken soms verguisd —
 Ik liet den vitlust brommen,
 En 'k wreek mij thans door dit gedicht,
 Want komt het eenmaal in het licht,
 Hoe de afgunst zal verstommen!

Verstommen, ja, dat zullen zij,
 De wreavle recensenten;
 De drom Pygmæen knielt weldra
 Voor mijn verheven *Ithaka*
 En ik krijg roem en centen!

Wat zeg ik? Wat prozaïsch woord?
 Foei, centen voor een dichter!
 Hem maakt én roem én eer slechts rijk;
 Wie streven moog naar 't nietig slijk —
 Poëten zijn verlichter!

Twee duizend regels! 'k Heb geen tijd
 Om 't stuk in 't net te schrijven;
 Wyl 'k voor deez' avond, te Overdam
 In 't Nut, een spreekbeurt op mij nam,
 En 't is reeds kwart voor vijven.

Half zes vertrek ik met de schuit,
 Dan ben 'k er ruim half zeven;
 'k Loop onderweg mijn stuk eens door,
 Ik reken op een goed gehoor.
 Nu — 'k zal *succes* beleven.

't Is waar, 't bestaat uit buitenlui! —
 Het gros van 't auditorie,
 Maar onze boeren zijn niet gek,
 Als 'k onder hen *éclat* verwek,
 Te grooter mijn victorie!

Kom aan, mijn schat, mijn levensvreugd,
 Mijn andre ziel, mijn ROZA!
 Breng nu mijn overhemd en das,
 Mijn rok en broek en overjas....
 't Is zonde — wat al proza!

»Och manlief,» roept de goede ziel,
 »Kom eerst wat tot je-zelfen;
 Je blokt me waarlijk al te straf,
 't Is dag en nacht; je zult je graf
 Met al dat dichten delven.

Wat wordt je mager! als een hout!
 Ja, 't komt van 't verzen-sjouwen;
 'k Heb niets aan u, het zegt toch wat!
 En dan zoo dikwerf uit de stad!...
 'k Beklaag de dichtersvrouwen.»

»Stil, prozamensch! Je wondt mijn ziel
 Met alledaagsche klanken;
 Weet: als uw gâ de lier besnaart,
 Dan zweeft hij boven 't vlak der aard,
 Doorgloeid van dichtvuurspranken!

Vaarwel, ik voel mijn roeping: 'k moet
 Den Helikon bestijgen!
 't Is tijd, 't is meer dan tijd, zoo 'k meen
 Ik spoed mij naar de trekschuit heen,
 Ik kan haar juist nog krijgen."

Hij haalt de schuit, de roef is leëg,
 Doch neen, — terdeeg gekeken —
 Daar zit, bij 't kaarslicht, in een hoek,
 Een man te blaadren in een boek.
 Hij geeft noch taal noch teeken.

»Die gluiperd daar," zoo denkt TROCHÉE,
 Schijnt me een onvriendlijk wezen;
 Maar 'k heb niets met den man van doen,
 Zwijgt hij, ik kan dan met fatsoen
 Mijn *Ithaka* herlezen.

Nu, zoo gedacht was — wordt gedaan,
 De reednaar gaat studeeren;
 Maar weldra doet 's mans ijver hem,
 Met luider en al luider stem,
 Zijn verzen reciteeren.

»Wat's dat voor kost?" denkt de overman,
 »Die heer schijnt letterkundig;
 't Is goed en wel, maar in een schuit,
 Wie balkt daar ooit zijn verzen uit?
 Hij's schrikkelijk uitbundig!

»Mijnheer," dus spreekt hij na een wjl,
 »Ge schijnt me zeer poëtisch,
 Doet ge ook iets aan die schoone kunst?
 Een groote gaaf — APOLLO'S gunst!
 Ge declameert aesthetisch!"

»'k Mag ook," gaat de onbekende voort,
 »Dolgraag gedichten lezen,
 Bij voorbeeld die van H en T;
 Maar *à propos*, die JAN TROCHÉE,
 Die moet een ezel wezen!"

»Verraad, verraad!" roept de ander uit,
 »De nijd vervolgt mijn schreden;
 Je bent vast ook een van de bent,
 »Je houdt je, alsof je mij niet kent,
 Maar ... 'k heb genoeg geleden!"

»Hier is een vers, 't heet *Ithaka*,
 Dat zal u spoedig leeren,
 Wie 't is, dien gij genegerd hebt:
 Een, die met vrije wieken klept
 En stijgt naar hooger sferen!

»Maar 'k acht u, noch uw laag komplot!
 Hei, schipper, roep den jager;
 Vervloekte vent, leg aan je schuit!
 Ik wil, ik moet er daadlijk uit,
 'k Ontvlied dien eerbelager!

»Die JAN TROCHÉE, waar gij van spraakt,
 Hij, 't doel van tal verraders!
 Die JAN TROCHÉE staat hier, ben ik!
 Ha, 'k zie hoe gij verstijft van schrik ...
 Dat zullen al mijn smaders!

»'k Ga heen, 'k vergat mij anders nog,
 Je hoort van mij eens later?"
 »Verkeerd!" roept luid de schippersmaat,
 »Verkeerd, Mijnheer!" — Maar 't is te laat,
 Daar ploft TROCHÉE in 't water.

Hij stapte rechts, de wal lag links,
 Het duister deed hem falen;
 »Help," roept hij, »ik verga, 'k verzink!"
 Het stuurvolk is kordaat en flink
 En helpt hem zonder dralen.

Daar kruipt hij bibbrend op den kant,
 Beteuterd en verlegen:
 Aan 't lijf geen enklen drogen draad;
 Zijn zwarte pak 't is disperaaf!...
 Dat viel dan bitter tegen!

Op eens gilt hij: »mijn *Ithaka*,
 O noodlot, is verdwenen!
 Mijn vreugd, mijn hoop, mijn roem, mijn al!
 Ach, schipper! licht eens langs den wal,
 Och, help me, vaar niet henen!"

De schipper een dienstvaardig man,
 Spalkt wijd zijn kijkers open,
 Tuurt over 't water, pst en fluit,
 Maar roept ten laatst meëlijdend uit:
 »Het beest is vast verzopen!"

»Het is geen beest, het is een vers!"
 Herneemt de droeve zanger,
 »Een vers," is 't antwoord; »anders niet?
 Jaag dan maar spoedig voorwaarts PIET!
 'k Moet voort en toef niet langer."

Daar staat hij in de duisternis,
 Met weemoed in het harte;
 Zijn *Ithaka* verzwolg de vliet,
 Een ander handschrift heeft hij niet...
 O namelooze smarte!

Hij tijgt naar huis, doornat en koud,
 Beroofd van al zijn glorie!
 Groot is de ontsteltnis van 't gezin,
 En te Overdam 't gemor niet min
 Van 't wachtend auditorie.

Wel schokte 't 's mans gezondheid niet,
 Doch 't leed was niet te dragen;
 Want *Ithaka* kwam nooit weerom,
 En dit zal tot zijn ouderdom
 Aan 't zangrig hart hem knagen.

Of 't vers weer op het droge kwam —

Wie heeft het ooit vernomen?

Maar is dit zoo, och, hoor mijn beë,

Breng, lezer, 't stuk aan JAN TROCHÉE,

Zoo 't u ter hand mocht komen.

1842.

LINA.

Zeg LINA, waarom toch zoo somber en stil?

Of broeit er in 't hoofdjen een grap of een gril?

Maar 't oog is bedauwd en de boezem niet rustig:

Gij, anders zoo lustig!

Nooit kendet gij zorgen — gij kent slechts uw wil

Zeg LINA, waarom nu zoo somber en stil?

Wat nevel zweeft u voor het jeugdig gemoed?

Wat kluister weerhoudt u den hupplenden voet?

Ge ontweekt nooit de jeugd in heur dartele spelen,

En mocht gij ze deelen,

Ze waren u zuiver en zalig en zoet

Zeg LINA, wat nevel omzweeft uw gemoed?

Is 't niet of de roos aan den ruiker ontbreekt,

Wanneer gij u schuchter en eenzaam versteekt?

Waartoe dan den kring van uw speelnoots verlaten?

Wat kan het u baten

Dat de ernst van het hart op uw schoonheid zich wreekt ? . . .

Is 't niet of de roos aan den ruiker ontbreekt?

O! is 't mij gegund in uwe oogen te zien?

Uw trekken verklaren mij 't raadsel misschien;

Maar 'k zie het gelaat door een blosje bedekken:

Ge wilt u onttrekken?

Foei! dat ge der vriendschap zoo bloê wilt ontvlien! . . .

Ach, 't zij mij gegund in uwe oogen te zien!

Doch hoor ik daar ginds niet wat ruischen door 't groen?

'k Zie herwaarts den wakkeren HUGO zich spoên;

Maar 'k zie in uw trekken ook de onrust bedaren:

Thans kan ik verklaren

Wat werking somtijds een verschijning kan doen....

Zeg, LINA, vertroost u dat ruischen door 't groen?

Mooi meisje, waarom niet meer somber en stil?

'k Geloof, het was meer dan een grap of een gril;

Maar 't oog staat vol vuur, is het hart nog niet rustig?

Ja, 'k zie u weer lustig!

Verban nu de zorgen; thans hebt gij uw wil;

Maar, LINA, wees nooit meer zoo somber en stil!

1842.

KINDERLIJKE EENVOUDIGHEID.

»Lieve Ma,» sprak kleine GIJS,

»k Zie met droefheid naar mijn sijs,

Wat het arme diertje scheelt?

'k Weet het niet; 'k heb me al verbeeld

Dat het sterven zal, want o!

Anders zong en sprong hij zoo, —

Nu doet hij geen bekjen open;

'k Wil er toch geen kwaad van hopen!

Zie maar eens hoe bol hij zit,

Ma-lief, wat beteekent dit?

'k Heb zijn drinken of zijn eten

Nog geen enklen dag vergeten,

't Hapert daaraan zeker niet.»

»Jongen, matig uw verdriet,»

Was het antwoord van mama,

»t Vogeltje is wat treurig, ja,

Maar dat zal wel heetren — 't ruit:

Zie, zijn veertjes vallen uit,

Daarom is hij van zijn zang af,

Veeg den traan maar van je wang af! —

Nu, de kleine spring-in-'t-veld,

Was hierbij gerustgesteld;

Maar een korte wijl daarna

Sprak de snapper weer: »Mama,

Pa nam laatst naar 't *Nut* mij mee,
 't Was op Woensdag, weet Uwé?
 'k Ging dien avond laat naar bed.
 Jongens, Ma, ik had zoo'n pret,
 Toen ik in de groene sjees,
 Tusschen Pa en ouden KEES,
 Hier van daan naar Binnenbrug!
 Henen reed en weer terug!
 Pa zei, 'k heb me goed gedragen,
 Heusch! u kunt het hem gaan vragen;
 'k Zat ook als een muis zoo stil;
 Maar, wat ik u zeggen wil:
 Toen, na dominé VAN PLAS,
 Ook Papa een versje las,
 En hij daarmee had gedaan,
 Klom die dikke heer VERBAAN,
 Met zijn bril, op 't groen stellaadje,
 't Lijkt krek op een preekstoel, maatje;
 En die dankte Pa toen, dat
 Hij weer wat gelezen had,
 Maar hij zei ook, dat sinds lang
 Hij van Pa geen enklen zang
 Had vernomen, en dit deed
 Dien mijnheer zoo schriklijk leed,
 En ook al die andere menschen,
 Die, zoo sprak hij, hartlijk wenschen,
 Dat Papatje toch voortaan,
 Weer eens op zijn zang zou gaan,
 Want dat hij, tot hun verdriet,
 Weinig van zich hooren liet.
 Ma! als pa nu veeren droeg,
 En, wanneer men mij dan vroeg,
 Wat zijn zwijgen toch beduidt,
 Zou ik zeggen: Paatje ruit."

1840.

 PRINS DEE-BOO-HEE.

Prins DEE-BOO-HEE, een telg van koninklijken bloede
 En erfgenaam van 's vaders troon,
 — Althans als de oude Heer, hij houde 't mij ten goede,

Eer uit gaat stappen dan zijn zoon —

Prins DEE-BOO-HEE, — maar 'k mocht wel vragen :
Geniet ge de eer met hem of met zijne edele magen

Bekend te zijn? Zoo neen,

'k Stel dan uw weetlust graag tevreeën.

'k Verzoek u zeer beleefd, volgt me eens naar Afrika,
(Te weten met het brein; — ontstelt niet, lieve vrouwen!
Mijnheer uw ega kan gerust zijn kamer houên),

Daar woont Prins DEE-BOO-HEE, *ad idem* zijn papa;
Maar Afrika is groot, ik kan 't niet tegenspreken;
Och rolt de kaart eens uit, daar ginder bij dat teeken,
Ziet gij dien inham daar? De golf is 't van Guinée;
Zoek Tassoe nu eens op — daar woont Prins DEE-BOO-HEE,
Daar zwaait zijn oude Heer den koninklijken standerd,
Of, als 't geen standerd is, dan wat het wezen moog;
Genoeg: hij zit ten troon en zit er warm en droog,
Wijl 't weer daar niet als hier elk oogenblik verandert.

Gij vergt wellicht geen schets van houding, stal en blik?

Ik zag hen nooit — de twee doorluchtigheden,
Hun kleur is, 'k weet dit vast, om zeer valable reden,
Bij Senior als roet, bij Junior als pik.

Dat 's alles wat ik kwam te weten

Van hun persoon;

't Is jammer, want ik volg zoo graag den modetoon
Om alles haarfijn uit te meten,

Prins DEE-BOO-HEE dan zocht een bruid:

De Koning had den wensch geuit,

Dat in het derde lid zijn stamboom uit mocht botten :

Men heeft zoo menschen die verzotten

Op d' eere naam van grootpapa,

Dat's hier en dat's in Afrika,

En bij Zijn Majesteit bijzonder;

De Kroonprins kende 't zwak, en — was het wonder? —

Hij nam zijn reisstaf in de hand;

Men houdt daar niet van koffers en valiezen,

En dat is zeer gemakkelijk in dat land:

Wie eens van honk wil gaan, pakt, een twee drie, zijn biezen,

Zijn garderobe knoopt hij luchtig in een doek,

Hij weet van reispas noch douanen-onderzoek.

Zoo ging dan onze jonge vorst

Eens op een kijkje door zijns vaders landen,

Wat zwarte dame hem het hart kon doen ontbranden,
Op wie hij d' aanval wagen dorst.

Maar ik vergis me, hier komt d' aanval niet te pas,
'k Dacht dat ik in Europa was.

In Tassoe hoeft de maagd haar keuze nimmer te uiten,
Wijl 't vaderhart die zorg aan haar te ontnemen pleegt:
Weet de oude heer alleen hoe zwaar de vrijer weegt,
Het staat aan hem dan om den koop te sluiten.

Zoo als gezegd: de vorstlijke galant
Trok onvermoeid door 's vaders staten

En vond ten laatst, na loven, bieden, praten,
Het rechte kolfje naar zijn hand;

't Was TIOE-OFFA, in het Hollandsch: LICHTE MAAN,
Een vreemde naam, wat zegt ge, lieve dames?

Enfin, ze stond Prins DEE-BOO-HEE wel aan,
Maar heur papa was hoog in zijn reclames;

Hij dacht misschien: 't is hier een vorstenzoon —
Men ziet daar ook al naar zijn klanten —

Hij bleef zich kregel tegenkanten

Bij ieder bod op 't eens gevorderd loon,

Vooreerst: tien flesschen rum, geen vingerhoedje minder,
'Acht maten stofgoud bovendien;

Wat zegt dat voor een vorst! — dus oppert gij misschien;

Maar Tassoe's schatkist had al mee van schaarschte hinder;
Dat schijnt een kwaal te zijn, die overerflijk is!

Nu meent ge: 't bleef bij die twee eischen? Mis —

Men vroeg nog meer en wel een massa tijgertanden.

En Tassoe's Kroonprins zag den schat van 't rijk eens na,

Maar, wat hij zocht met zijn papa,

De helft van d' eisch was niet voorhanden.

Niet ieder land is in 't bezit

Van ijverige Staatsministers,

Wier wil, als 't hoog bestuur om gouden regen bidt,

De beurs zelfs oopen kan van vrekken en verkwisters.

De vader van de LICHTE MAAN,

Die stokstijf op zijn stuk bleef staan,

Liet hem den tijd wel om den schat bijeen te garen,

Maar op krediet

Gaf hij de juffer niet:

Men mocht gerust de proef der overreding sparen.

Hardvochte wreedaard als hij was!
 Zóó handel met het hart te drijven!
 Ja, 'k zeg het ook, Mejuffer! 't geeft geen pas,
 Maar 't gaat daar eenmaal zoo en 't zal vooreerst zoo blijven.
 Maar wat ik u nog zeggen wil —
 Daar was geen jacht bij 't werk, dit wisten de partijen,
 De LICHTE MAAN was puur en pril:
 Slechts zes jaar oud, ze mocht dus nog vooreerst wat vrijen,
 Maar licht hebt gij gehoord, 'k laat de ondervinding daar,
 Dat warme min zich noode aan koud geduld laat paren;
 De zwarte prins wou slechts zijn schatje binnengaren;
 Helaas, de koopsom faalde maar!
 De rum of 't stofgoud zou wel schikken;
 Heel zijn familie, met zijn vader aan het hoofd.
 Had hem, hoe hartelijk, haar milde hulp beloofd,
 En ieder langde bij tot garing van de prikken;
 Men keerde opnieuw de schatkist om,
 En krabbelde zijn vingers krom;
 Maar ach! die tanden! kijk, dat was een leedverzwaring!
 De tiggervoorraad was niet rijk,
 't Was even als bij ons verleden jaar de haring,
 Ze namen juist dien tijd naar andre kust de wijk.
 Men liep de landen af en kruiste door de wouden;
 't Was van dat oogenblik één onvermoeide tocht,
 Doch wat wij nauw gelooven zouden,
 Helaas men vond niet wat men zocht;
 Het hielp niet of men trok en weertrok door den staat,
 De Koning en de Prins, men was ten einde raad,
 Daar kreeg zijn Majesteit een nobele gedachte:
 Die algemeene zucht om eens op reis te gaan,
 Die in Europa ook de vorsten tegenlachte,
 Sloeg over tot den Afrikaan.
 Licht dat zijn zoon op verdre tochten,
 Zou vinden, wat zij thans met zoo veel ijver zochten.

't Geval wou, dat een Fransche brik,
 Langs 't zonnig strand der Tassoeanen,
 Zich door den oceaen een nieuwen weg kwam banen,
 In dit voor DEE-BOO-HEE gewichtig oogenblik;
 Dat wijzigde zoo wat de plannen
 Dier twee doorluchte mannen;

De koning kreeg een stout idee:
 Dat schip daar, dacht hij in zijn vaderlijke zorgen,
 Het neem', al zou ik 't geld bij vriend of buur gaan borgen,
 Mijn zoon naar 't land der blanken mee.

De Franschen zijn een schikkelijke natie,
 En delicaat en vol fatsoen;
 Zij willen in het vak van navigatie
 Soms wel wat voor een schuifje doen;
 Men dong den prijs op 't nauwst en eischte plaats voor twee,
 Beloofde stofgoud, want daar had men geen getel van:
 Duur was de vracht niet voor een prins als DEE-BOO-HEE,
 Maar, als ik zei, daar zijn de Franschen wel van.
 Men houdt in Tassoe nog geen zaken aan de sleur,
 Dat kenmerk mist men daar van hoogere beschaving,
 De prins kwam — vijand van gezeur —
 Dien dag nog scheep, — dit dient mijn argument ter staving, —
 Met I-TA-TOW, zijn gouverneur.
 En de afloop vraagt gij mij nieuwsgierig?
 Wat afloop! 'k weet er geen; het valt wel niet plezierig,
 Maar 'k blijf der waarheid liefst getrouw;
 't Zegt luttel om tot slot hier iets pikants te vinden,
 Maar licht verloor ik mijn krediet dan bij de vrinden,
 Spelde ik hun ietwat op de mouw.
 Maar is de Prins in Frankrijk aangekomen?
 Wel wis en drie, 't stond laatst in 't Handelsblad;
 Ik heb dit niet verteld, omdat ik dacht: licht hadt
 Gij 't ook gelezen of van anderen vernomen.
 De zwarte prins is daar, zoo 'k meen gezond en wel,
 Ik hoor niets van vertrek of vaderlijk rappel;
 Hij zal er braaf aan 't zoeken wezen
 Naar tijgertanden, maar, helaas, het is te vreezen
 Met weinig goed gevolg. 'k Vernam van goeder hand,
 Men heeft, zoo als bij ons, wel ezels daar te land,
 Maar tijgers zijn er gansch niet abundant.
 Wel woelde daar een vijftig jaar geleden,
 Een veel besproken tijgerras,
 Doch of dier tandenbraak toen zelfs gemakkelijk was,
 Betwijfel ik niet zonder reiden:
 Maar sinds de groote jacht van later tijd,
 Is 't Fransche volk zijn meeste tijgers kwijt.

En bracht het toeval u wellicht zoo'n tand in handen,
 'k Beroep mij, lezer! dan op uw goedwilligheid;
 Bedenk wat bochtig pad den jongling is gespreid,
 Eer 't hem vergund is aan der liefdekust te landen;
 Och, maak zoo'n tand cadeau aan d' armen DEE-BOO-HEE
 En geef dien als ge wilt per diligence mee;
 Ik kan bij voorraad u zijn warmen dank beloven:
 Gij bracht hem nader tot zijn wensch;
 Licht kon de tegenspoed zijn laatst geduld hem rooven —
 Een zwarte prins is ook een mensch!
 1844.

EEN BEZOEK BIJ JAN STEEN.

Het bier was in huis en de kan hing er buiten,
 En gaf ook de nering min daalders dan duiten,
 Toch was het er lustig en ruim van krediet,
 Maar schildren en brouwen — het voegde zich niet!
 Want, dacht vader HAVIK, »zijn mes houdt twee kanten,
 Zit JAN voor zijn ezel, zijn GRIET dient de klanten.»
 Al vlogen zijn moppen naar Delfts brouwerij,
 Toch zaten de zaken er duchtig op zij;
 Want, lokte soms 't bordje de vrienden naar binnen,
 Dan kwam er den schilder een waas voor de zinnen,
 Dan droogde JAN STEEN het gedoopte penseel,
 En 't glas eischte plaats voor palet en paneel,
 Maar, mocht hij 't bij d' ouden soms bitter verbruïen,
 Wie zou het den vroolijken schenker misduïen
 Als hij voor de bent op geen druppeltje zag,
 En 't krijtje soms zoek was voor 't vriendengelag.
 Ja, schoon ook voor 't schildren het brouwen niet deugde,
 Het een gaf genot en het ander schonk vreugde;
 De kunst eischt een rond en gulhartig gemoed,
 STEEN paste voor 't doek, maar voor 't leitje niet goed.
 Zoo kwam eens JAN LIEFKENSZ den schilder bezoeken;
 Ook rijk in talenten, maar pover in koeken,
 Was deze, als de meester, een wakker gezel;
 JANS werk deed hem goed en JANS bier was hem wel.
 »Bijlo!» riep hij uit, »'k wil het kalf met je deelen,
 Je zit, bij mijn ziel, je weer suf te penseelen.

Kom aan, zet dien »man met zijn kiespijn” op zij,
 Licht krijgen we samen zelf kiespijn er bij!
 Ik breng wat te schransen: twee hoentjes als boter,
 Kijk Janbaas, ik zag ze mijn leven niet grooter!
 Laat GRIETJE ze braden, stuur KEES om tabak,
 Zorg jij voor de spoeling, we kennen ons zwak;
 Is 't bier — 't is probaat; is het wijn — 't is nog beter,
 De dorst is de cijns voor een lustigen eter.” —
 »Dat's dingtaal,” riep JAN, »kijk, je spreekt naar mijn hart!
 We zullen smarossen; ik sta voor mijn part;
 Een kanneke wijn zal de reekning niet maken;
 Mij dunkt 'k heb de boutjes al tusschen de kaken,
 Het werken ging vlijtig en vlottend vandaag,
 't Is wonder, maar de arbeid maakt gretig en graag;
 Of jij van je kippen veel over zal houën,
 Daar zou ik vooreerst nog niet veel op vertrouwen!”
 Het tweetal zat neer, zoo gezegd, zoo gedaan,
 De wijn werd getapt en de hoenders gebrään,
 De geur spelde reeds wat de mond straks zou proeven;
 Ze zaten verlangend en smachtend te toeven;
 Fluks was moeder STEEN met de vogels gereed,
 Geen kok van een prins, die ooit beter vcldeed.
 Gesausd en gebruid was het beetje recht smaaklijk,
 En de eetlust der vrienden gezond en zeer zaaklijk.
 Men maakte geen omslag, en 't spreekwoord gestand,
 Die vlug met de hand is, is vlug met de tand,
 Zoo zagen de broers van Sints-Lukas-gemeente
 Dra 't kale karkas en 't ontplozen gebeente.
 Ze erkenden 't: men had in geen tijd zoo gesmuld,
 De kan was geleegd, en de kan weer gevuld;
 Nog zat men te peuzlen en hartig te pooien
 En 't welzijn te drinken van GRIETJE VAN GOOÏEN,
 Toen eensklaps de klink van de deur werd gelicht,
 En 't oog werd verrast door des pachters gezicht; —
 Wijn deze 's lands recht van het mout wou ontvangen,
 Was de eisch van den man om de boeken te erlangen.
 De boeken, begrijp eens! wat vraag aan JAN STEEN!
 Hij had wel een schetsboek, maar anders niet één.
 Daar stond wel zoo iets op het leitje geschreven,
 Maar kon men het leitje den pachter wel geven?
 Voorzeker, dat ging niet! Hij vroeg het zoo houd,

Zijn toon was zoo trotsch en zijn blik was zoo stout!
 Daar viel met het heerschap maar weinig te mallen;
 Wien zou dat bezoek op dat tijdstip bevallen?
 STEEN krabde zich 't oor, en zijn vrouw was ontzet,
 Wie drommel kende iedre bepaling der wet?
 Maar LIEFKENZS beet STEEN een paar woordjes in de ooren;
 Dra werd hij weer vroolijk als even te voren.
 »Ga zitten, Sinjeur, want je lijkt wel wat moe,»
 Dus sprak hij en schoof hem de schilderbank toe.
 »Kom, drink eens met ons, je moest even hier dralen.
 Mijn vrouw zal je fluskens de boeken gaan halen,
 Ze legt eerst eens even de jongens naar bed;
 Ik ben op dien regel zoo bijster gezet.
 Kom, Heerschap, tast toe, kom, ze zal u wel smaken.»
 Het aanzoek was dringend, 't was niet te verzaken;
 Hij proefde maar even, 't scheen wel naar zijn smaak,
 Hij proefde nog eensjes en ... klaar was de zaak:
 Een uurtje werd pratend en drinkend gesleten —
 En dra waren boeken en pachtgeld vergeten.

De schilders, ze waren zoo goedig en gul,
 Al werd hun genot ook gedeeld door dien knul;
 JAN STEEN zat maar duchtig en dapper te schenken,
 En sprak met zijn makker door oogjes en wenken;
 Het edele sap had het doel niet gemist,
 De kan raakte leeg en de pachter . . . besist.
 Thans was het de vraag hoe het best hem te loozen,
 Zij dachten — en 't middel was weldra gekozen:
 Men keurde het best voor des pachters fatsoen
 Met hem in dien staat naar de wallen te spoên,
 Men zeilde met hem naar de ligplaats der schuiten,
 Die plek gaf op eens een idee aan de guiten;
 De vrachtschuit van Leiden lag juist op vertrek;
 Men sjouwde den topzwaren pachter op 't dek,
 En liet hem door 't luikgat naar onderen zakken;
 De schuit stak van wal en de kool was gebakken.
 JAN STEEN gaf den schipper bijzonder in last
 Een oogje te houden op d'oolijken gast;
 Hij moest hem dien avond in Leiden verzellen
 En hem aan het huis van JANS vader bestellen;
 — Want de oude, men weet het, bewoonde die stad —

En vragen of deez, geen logies voor hem had,
 Dan konden ze 's anderendaags, na 't ontwaken,
 Als 't beiden behaagde, de kennis eens maken,
 En als vader HAVIK zijn beurs dan ontsloot,
 En om het te schikken maar 't pachtgeld verschoot,
 't Zou stellig hem lijken, want, zei hij, gelaten:
 Hij had nog geen slag om met pachters te praten.
 Wel leek vader STEEN eer een leeuw dan een lam,
 Toen hij het beschonken presentje bekwam —
 Nu, ieder zal dit wel van harte gelooven,
 Bedenkt men wat hachje op zijn hals werd geschoven?
 Wel hing er in Leiden een potje te vuur
 En kreeg JAN van HAVIK, het lapje niet duur,
 Wel werd menig hartlijk epistel gewisseld,
 Maar toch werd de zaak door den oude bedisseld.
 En d'eisch van den pachter vervulde hij dra,
 Want de eer van den zoon was den vader te na.

Zoo ging het wel meer met den vroolijken schilder.
 Zijn nering verliep, zijn talent werd te milder.
 Te laat had de ervaring aan HAVIK geleerd,
 Dat schildren en brouwen toch slecht harmonieert,
 Het een deed hem hopen, het ander hem vreezen,
 De tijd heeft hiervan de gegrondheid bewezen:
 De brouwer van Delft ging te niet en verdween,
 De kunst wijst nog steeds op den roem van JAN STEEN

132

MOOI-MACHTELD.

Bezoekt gij, lezeres, den Haag,
 Dan, honderd tegen één,
 Vergeet ge Scheevning zeker niet,
 En tijgt eens strandwaarts heen.

Daar kiest gij u, en puur uit pret,
 Een schelpen vrijer uit,
 En al gij eens garnalen pelt,
 Geen schepsel, die 't misduidt.

De koele zeelucht frischt u op,
 Al waait ze uw lokken los,
 Gij ziet, dat hier gezondheid leeft,
 Aan veler bloei en bos.

't Is waar, de vormen zijn wat plomp,
 En leest en voet niet net,
 Maar 't werk eischt hier een schat van tijd,
 En niet alzoo 't toilet.

Doch wat ook doorgaans regel is,
 Dat is het niet altoos:
 Ook hier bloeit tusschen stronk en struik
 Somtjids een teedre roos.

Mooi-MACHTELD was vóór twintig jaar,
 Het puikje van het land;
 Haar oog, waar jeugd en vuur uit sprak,
 Stak menig hart in brand.

Ach, menig visscher zwierf op zee,
 En hoopte en dacht aan haar;
 Maar waar een tal van vrijers is,
 Daar valt de keuze zwaar

Het goedig meisje wist te wel,
 Wat liefde lijden kan,
 Maar aan heur hand hing slechts het lot
 Van één gelukkig man.

Die man daagde op ter rechter tijd,
 't Was JAPIK JAPIKSZON;
 Hij voerde 't meisje mee ter kerk,
 En smaakte 't liefdeloon.

Geen visscher van het Noordernat,
 Maar toch een varengast,
 Beploegde JAPIK breeder stroom,
 En stuurde kloeker mast.

Hij toog, na 't eerste huwelijksheil,
 Naar Java's vruchtbre ree,

En zei zijn land voorgoed vaarwel,
En nam MOOI-MACHTELD mee.

Sinds doolde menig zeeman rond,
En treurde — en dacht aan haar:
Sinds viel te met een traan in zee,
En werd hem de arbeid zwaar.

De roem van 't strand was heengevloën,
Maar toch de erinring bleef,
'k Wed dat men haar na jaar en dag,
U haarlijn nog beschreef.

Steeds leefde ze in der mannen borst,
Al werd hun smart geheeld,
En menig moeder vergeleek
Heur kroost bij MACHTELDS beeld.

Daar wies een tal van meisjes op,
Gezond en kloek van leën,
Maar teër en lief als MACHTELD was,
Zoo kwam er nooit weer een.

Veel jaren vloten sinds voorbij:
De tijd had veel gesloopt,
En menig band was sinds gelegd,
En menig band ontknoopt.

Daar kwam een schip van Indie's kust,
En zette een sloep in zee,
Ze voerde een vrouw in 't weduwkleed
Naar Scheevnings duinen mee.

't Was MACHTELD — JAPIK voer niet meer:
Het Oosten werd zijn graf;
Hij liet haar na, wat nijverheid
Hem gouden vruchten gaf.

Maar MACHTELDS schoonheid was verwelkt,
De jeugd had uitgebloeid,
De vormen waren minder rond,
De blanke tint verschroeid.

Heur tijdgenoot, die thans op haar
 De blikken rusten liet,
 Riep, met haar vroeger beeld voor 't oog:
 »Dat is MOOI-MACHTELD niet.»

Maar twintig jaren eischen veel!
 Hij dacht er licht niet aan,
 Dat zijn gelaat óók vorens droeg,
 Zijn jeugd ook was vergaan.

Doch boeide ze eens door leest en blik, —
 Thans siert haar hooger schoon,
 't Is dat der eélste menschenmin:
 Des levens hechtste kroon.

Ze was, ze bleef de roem van 't strand:
 Waar 't stoffijk schoon verviel,
 Daar bloeide nu, met heller glans,
 De schoonheid van de ziel.

Waar wees en weduw tranen stort,
 Daar droogt de weduw ze af,
 Daar laaft zij wonden met den schat,
 Dien haar de hemel gaf.

En als de visscher varen gaat,
 Dan steekt hij blij in zee,
 Neemt hij, gelijk voor twintig jaar,
 Een groet van MACHTELD mee.

En jammert hij om vrouw en kroost,
 In storm of lijfsgevaar,
 Dan blikht hij biddend naar omhoog,
 En hoopt en denkt aan haar.

En zaagt ge zelf graag, lezeres,
 Hoe dank aan deugd zich hecht,
 Noem slechts in Schreefning MACHTELDS naam —
 Een kind wijst u terecht.

VRIJAGE.

KEEZE.

Wel, MIJKE, wat hebben je koetjes een gras,
 Hoe vet en hoe vol staat je klaver!
 Maar 'k zeg je warendig: was mij het gewas,
 Dan joeg ik de blessen ook over den plas,
 Want denk reis, hoe duur wordt de haver!

Wanneer je die stevige maaiers weer koos,
 Dan kon je te pinkster gaan bouwen;
 Je waatring loopt goed, maar vol zwabben en kroos
 De schout zei me flusjes ('t was onder de roos):
 De Heemraad zal eerstdaags gaan schouwen.

MIJKE.

Och, KEEZE, de zorg drukt wat zwaar op een weeuw,
 En ze eischt van mij manlijke krachten;
 De landheer, dit weet je, is zoo gram als een leeuw,
 Al maak ik ter markt van mijn boter een zeeuw,
 Het kost ook mijn dagen en nachten.

Maar 'k heb ook weer zegen in huis en op stal,
 Ik schuw zoo het klagen als 't kijven;
 De veepest verschoonde mijn runderental,
 En als ons de gaarder weer oproepen zal,
 Dan hoop ik niet achter te blijven.

KEEZE.

Ja, MIJKE! je bent een juweel van een vrouw,
 En had ik jou lot in mijn handen,
 Dan reed ik om slachttijd met jou naar den trouw,
 Dan rookte jou vuurtje bij mij door de schouw
 En sneed er mijn ploeg door jou landen.

MIJKE.

Foei, KEEZE, wat spreek je voorbarig en stout!
 Een weeuw dient heur plichten te weten;

Ik was naar mijn zin met mijn JAPIK getrouwd;
 Al heb ik een jaar en zes weken gerouwd,
 Toch heb ik mijn man niet vergeten.

KEEZE.

Hoor MIJKE, dat's mooi! ik verklaar je 't oprecht;
 Maar 'k verg niet te veel van je plichten;
 Ik spreek voor je welzijn, rondborstig gezegd,
 Ging 't mannelijk oog over maaier en knecht,
 Wat zou het je zorgen verlichten!

Als naaste gebuur raakt mijn land aan jou schei!
 Wat was het gemakkelijk te vinden!
 'k Nam 't hek van den dam, en dit deden we bei,
 En 'k stuurde mijn koetjes bij jou in de wei,
 Zoo werd ook ons rund goeje vrienden!

MIJKE.

Hoor, KEEZE, jij hebt er een tong als satijn,
 Maar 'k laat me zoo gauw niet bepraten;
 Je weet het: ik schuw alle' onvoegzamen schijn,
 Mijn eer is me na, en ik wil niet graag zijn
 Hetgeen ik in andren zou haten.

Maar kom tegen kermis — neen — kom toch maar niet,
 Ik mag je nog 't jawoord niet schenken;
 Nog eens, 'k weet te goed wat mijn plicht mij gebiedt,
 Zorg, KEEZE! zoo'n taal nooit je mond weer ontschiet!
 Maar 'k wil me er toch wél op bedenken.

1844.

DE WEDREN BIJ ZANDVOORT.

(6 en 7 SEPTEMBER 1844.)

Een Engelsch kind,
 Met Hollandsch splint,
 Gelokt naar Haarlem's beemden;
 Een stap vooruit!
 Die jonge spruit
 Verheft ons bij de vreemden.

Ons paardenras,
 Lam als het was,
 Beschermd door groote Heeren;
 We reden traag,
 Een groote plaag!
 Geen nood, het zal wel keeren!

Meest log en zwaar,
 Bekent het maar,
 Was 't gros van onze knollen;
 JOHN BULL, pikeur,
 Breekt de oude sleur,
 En geeft ons les in 't hollen.

Wie bij zoo'n vlucht
 Een tuimel ducht,
 Men weer' hem uit den lande;
 Buur staat ons bij,
 En, hoe het zij,
 Men leert met schade en schande.

Beet heel ons land
 Temet in 't zand,
 JOHN BULL zou ons wel redden;
 Hij 's philanthroop,
 Daar zit de knoop!
 Nu leert hij ons weer wedden.

Hoe ongewoon!
 Het weer was schoon,
 Die twee Septemberdagen;
 Een buitje viel,
 't Speet me in mijn ziel
 Voor kleedjes en voor kragen.

Wat was het druk!
 Een groot geluk
 Voor stallen en voor kroegen;
 De stad liep leeg,
 De nering zweeg
 Voor 't nieuwerwetsch genoeg.

DE WEDREN BIJ ZANDVOORT.

De aristocraat
 De flanksoldaat,
 De blonde jeugd van Leiden ;
 De »lange jas,"
 De »witte das,"
 't Ging al naar Zandvoorts heiden.

Een jufferstoet,
 Als melk en bloed,
Met apocriefe vlechten,
 Reed mee van honk,
 Met lach en lonk
 Voor Amstels winkelknechten.

De neepjeskap
 Zag naar de grap,
 Preutsch als een vroom begijntje ;
 Men zuchtte en zong,
 Men duwde en drong
 Om voor te staan aan 't lijntje.

't Genootschap, veil
 Voor 't paardenheil,
 Trok van zijn cirkel renten ;
 Het dacht misschien :
 Wie goed wil zien,
 Ziet op geen vijftig centen.

En 't was ook zoo ;
 Want de animo
 Was groot : men wou genieten.
 De vreemdeling
 Drong in den kring
 Met tal van Haarlemieten.

Wat was het heet !
 Ach, stof en zweet
 Bedekten duizend tronies !
 Traag kroop de tijd,
 Den wensch ten spijt,
 Naar 't sein der ceremonies.

Nog grooter kruis!
 Het linnen huis, —
 Voor velen een oasis,
 't Bood wat het had,
 Maar ach, zijn schat
 Had zuinigheid tot basis.

Die bron werd lens,
 En dier en mensch
 Versmachtten en versmoorden;
 De droge borst
 Kromp saam van dorst,
 Trots geld en goede woorden.

't Geduld was heen, —
 De Prins verscheen
 Bij 't schettren der fanfaren;
 De moed leefde op
 Bij 't handgeklop
 Der saamgevloeiide scharen.

Een streng gericht
 Woog 't bruto-wicht
 Der jockey's, die 't bestonden;
 't Werd op zijn pas,
 Of 't boter was,
 Verzwaard met overponden.

En toen in 't zaal!
 Wat bonte praal!
 Wat hoog gekleurde frakken!
 't Stond keurig mooi
 Die strepen-tooi
 Op al die vreemde pakken!

Op 't middaguur
 Gaf 't hol-bestuur
 Het telegraphisch teeken;
 De zaak was klaar,
 En 't tijdstip dáár,
 En duizende oogen — keken.

Maar wat men keek,
 Helaas! het bleek
 Niets meer dan ijdel pogen,
 Een bonte rij
 Vloog, wip! voorbij
 En 't stof woei in onze oogen.

»Daar komt nog meer!»
 Riep menig heer,
 En rekte bals en spieren;
 Een uur kroop om,
 Een tweede drom
 Mocht 't ros den teugel vieren.

't Ging bliksemvlug,
 Men was terug
 Eer men hen af zag steken;
 Een lauwer meer!
 Men moet maar weer
 Van onze traagheid spreken!

Het eerbewijs,
 Behaald ten prijs,
 Op kloeke tegenstanders,
 Gewerd ditmaal
 Den Bucefaal
 Eens nieuwen ALEXANDERS.

Maar ach! der pret
 Werd perk gezet,
 De najaarszon ging duiken:
 Het feest was heen,
 De troep verdween,
 Met hongerige buiken.

Men zei: het feest
 Was schoon geweest,
 't Land zou er van gewagen!
 Schoon 't boekje zegt,
 Misschien te recht!
 Dat wij niet zóó veel zagen. 1)

1) De wedren bij Zandvoort of: wij zagen niets.

We hebben licht
 Geen rap gezicht
 Voor zulk een rap spektakel,
 Maar Engeland
 Brengt meer tot stand
 Bij wijze van mirakel.

Daar zien misschien
 De goede liën
 Wat vlugger uit hunne oogen;
 Kom, niet getreurd:
 Als 't weer gebeurt,
 Wie weet wat *wij* vermogen!

Dan noemen wij
 De renpartij
 Geen groote Heeren-flauze,
 En schimpen niet,
 Als nu geschiedt,
 Op de urenlange pauze.

We vliegen dan
 Zoo vlug als 't kan,
 En wedden met veel gratie,
 En vinden hier
 In 't nieuw plezier
 Een nieuwe speculatie.

De Janmaat stond,
 Op 't wereldrond
 Als zeerob aanheschreven;
 JAN SALIE wordt
 Licht binnen kort
 Tot eerst pikeur verheven.

Dus, hoe het zij,
 Ik blijf er bij,
 Heil, heil u, Haarlems beemden!
 We gaan vooruit:
 De jonge spruit
 Verheft ons bij de vreemden!
 1844.

DE BRON VAN SINT KEYNE.

Hoe fier gij op uw kracht
 Ook pracht,
 Gij mannen, hoog verwaten,
 Hoe luid ge pocht op uw verstand,
 Vaak zet de vrouw u naar heur hand,
 En richt uw doen en laten!

't Was vroeger zoo en 't zal
 't Geval
 Nog jaar aan jaar zoo blijven;
 Men zegt: ze kent die fijne kunst,
 Om 't zij door gril, door gaaf of gunst,
 De wet u voor te schrijven.

En is dit hier alleen?
 Och neen,
 't Is schier in alle streken;
 Gaat waar je gaat, van strand tot strand,
 Hanover, Frankrijk, Engeland,
 En 't is u straks gebleken.

Daar schiet mij in dien zin
 Iets in,
 Wijl wij van England spraken:
 Men weet, ginds over 't blauwe sop,
 Daar kent men er wel loopjes op
 Om in die macht te raken.

Een landstreek daar bevat
 Een schat,
 Die, hoe gering hij schijne,
 Gewichtig is voor vrouw of man,
 Die zich dien 't eerst verschaffen kan:
 't Is 't bronnat van Sint Keyne.

Zoodra de knoop, door d'echt
 Gelegd,

Een paar vereent voor 't leven,
 Is hem of haar, die van het vocht
 Het eerst een teugje drinken mocht,
 Het meesterschap gegeven.

Den hemel trouw, vervaard
 Voor de aard,
 Vol zondaars en verdwaalden,
 Had eens een heilig hier heur cel
 En schonk het wonder aan de wel,
 Toen de engelen haar haalden.

En daarom snelt elk paar
 Te gaar
 Naar 't machtverleened water
 Zoo ras de trouwbelijdenis
 In 't bedehuis gezegend is
 Door predikant of pater.

Men duwt elkaar dan vrij
 Op zij,
 Hoe min galant het schijne,
 Want elk wenscht zich het huisgebied:
 't Is loop je niet, zoo heb je niet,
 Het pad op naar Sint Keyne.

Maar wat toch wonder is,
 En wis
 Veel stof tot jokkernij geeft —
 De jonge man komt meest te laat,
 En merkt dat kracht noch vlugheid baat
 Als slimheid die voorbijstreeft.

Hoe bijster rad zijn voet
 Zich spoedt,
 Hier doet een strik hem stuiten,
 Dáár valt een kettinghond hem aan,
 Ginds noopt een speelnoot hem tot staan,
 Zelfs kramp pijn in zijn kuit.

En zoo verloopt de tijd,
 O spijt!

De bron van Sint Keyne.

Reeds ijlt de bruid naar voren;
 Hij ziet het: zij bereikt de bron;
 Zoo gaat, wat hij niet gissen kon,
 De kans voor hem verloren.

»Wie immer,» riep JOHN QUICK,

»Niet ik

»Zal zulk een schand beleven!

»k Zal toonen dat ik loopen kan:

»De heerschappij voegt aan den man;

»Geen vrouw zij die gegeven!»

Hij liep dan ook, zoodra

Hem 't »ja»

Vereend had met zijn gade;

Ze spoedden beiden zich om 't zeerst —

En JOHN was aan de bron het eerst,

En — 't bruidje kwam te spade.

Daar knikt hij wel te moe

Haar toe;

Geen trots haalt bij den zijne;

Maar waar wordt zij daar op betrapt?

Het bruidje had vooruit getapt

Van 't water van Sint Keyne.

HANSJE VAN KLEEF 1).

De ransel gepakt en de veldflesch op zij,

Voelt HARMEN tot d'aftocht zich wekken;

Al stemde de reislust zijn makkers zoo blij,

Toch zag men hem noode vertrekken;

Want hoe ook zijn streven naar kennis hem dreef,

Toch toefde hij liever bij HANSJE VAN KLEEF.

Maar 't handwerk vereischte zijn tocht door het land

Zoo vloden er jaren en dagen,

Getrouw aan de liefde, der vriendschap gestand,

1) JOHANNA SEBES te Cleef bij een watervloed in 1812.

Bleef 't hart bij zijn vrienden en magen ;
 Maar wie hem bij alles het dierbaarste bleef —
 Het was zijn geliefde, zijn HANSJE VAN KLEEF.

Zij minde hem ook en zij deed het oprecht :
 Reeds lang had hij 't jawoord verworven,
 Zij had het hem fluistrend bij 't afscheid gezegd ;
 Ach, waar' ze maar vroeger gestorven !
 Want HARMEN, geen pen die zijn lijden beschreef,
 Nooit zag hij haar weder, zijn HANSJE VAN KLEEF.

Zijn leertijd was om en hij keerde terug :
 Wat was hij vol hoop en verlangen !
 Wat toefde hij zelden, wat reisde hij vlug
 Om 't loon van de liefde te ontvangen !
 Reeds strekte hem menige heuvel en dreef
 Ter zoete herinring aan HANSJE VAN KLEEF.

Hij nadert . . . daar hoort hij een vreeslijk geval :
 De storm had de dijken doen scheuren,
 En zweepte den vloed door het vreedzame dal
 En deed er een leven betreuren.
 Hij schrikte, terwijl men de treurmaar beschreef,
 En dacht met ontzetting aan HANSJE VAN KLEEF.

De woning eens landmans lag bijster in nood
 Bij 't wassen der woedende baren,
 Een jeugdige maagd redt vol moed door een boot
 't Gezin uit het felst der gevaren ;
 't Was menschenmin, die haar tot mannenmoed dreef ;
 Die edele redster was HANSJE VAN KLEEF.

Nog restte er een grijsaard op 't wankel gebouw,
 Zij ziet hem en klieft weer de golven ;
 Zij zamelt haar krachten en nadert de schouw,
 Reeds half onder 't water bedolven.
 Zij bidt dat op 't laatst haar de kracht niet begeef
 En de oude is in 't bootje bij HANSJE VAN KLEEF.

Dan, hemel ! een golf werpt het meisje overboord,
 Een kolk trekt haar pijlsnel naar onder :

Een kreet van ontzetting en angst wordt gesmoord
 Door 't buldren van stormvlaag en donder.
 De schuimvlok verspatte op de plek waar zij bleef,
 En ver dreef het schuitje van HANSJE VAN KLEEF.

De orkaan stuwde 't voort naar den siddrenden wal
 En 't voerde den grijsaard er henen;
 Maar, droevig verscheiden! nog lang moest het dal
 't Verlies van een engel beweenen.
 Haar leven was 't offer voor 't geen ze bedreef:
 De baar spoelde 't lijk aan van HANSJE VAN KLEEF.

En HARMEN, — wat kreeg hij tot loon voor zijn trouw?
 Ach, 't hart was den jonkman gebroken;
 Het meisje dat hij zich gewenscht had tot vrouw,
 Had de oogen voor altijd geloken.
 En vraagt ge, wat lot aan den lijder verbleef?
 Dra vond hij een graf bij zijn HANSJE VAN KLEEF.

1842.

 DE ZEVEN ZUSTERS.

(EENE LEGENDE VAN DEN RIJN).

De liefde maakt treurig, de liefde maakt blij,
 En zoet is haar bidden en hopen,
 En stapt ze verblind soms de wijsheid voorbij,
 De leerspreuk bediedt ons: het vragen staat vrij.
 Maar nimmer het dreigen of nopen.

Voor jaren, voor eeuwen begreep men dit al
 En, wat ook de tijdstroom verniele,
 Hij spaarde ons 't verhaal van een wonder geval,
 De zeven gezusters — een heilig getal —
 De dames zijn lang reeds ter ziele.

In d' omtrek van Wezel verheft zich een slot,
 Geen Prins zou den *Schönberg* zich schamen;
 Daar leidden de meisjes, in weeldrig genot
 — Want adel en rijkdom versierden haar lot —
 Een kippetjes-leven te zamen.

Dat schoonheid haar sierde vat ieder terstond;
 Niets gaven ze elkander gewonnen
 In vorm en gestalte, gelaatskleur en mond;
 Hare oogen verspreidden den glans in het rond
 Van veertien hel stralende zonnen.

Als bloemen, geplant in een geurigen tuin,
 Bestormd door verdriet noch ontbering,
 Ontstond uit de mengling van blond en van bruin
 Dat ahang in golvende tres van de kruin,
 Een lieflijke en zachte schakeering.

De schoonheid kweekt liefde, dat's overbekend,
 En, als wij het factum bewondren,
 Dat tal van verliefden van verre en omtrent,
 Den smeekenden blik naar het slot hield gewend,
 't Zal zeker geen schepsel verwondren.

Zoo bogen veel ridders eerbiedig de knie
 En zwoeren, bij baard en bij sabel,
 Hun eeuwige trouw en hun hartssympathie,
 En spraken van weemoed en zielsharmonie.
Mit plaudrendem, klätschendem Schnabel.

De meisjes ontvingen de vrijers zeer heusch,
 ('t Gevolg van een goede educatie)
 En — toonden de Heertjes zich vrij amoreus,
 De dames bedekten zorgvuldig haar keus,
 En lachten met al die sensatie.

Ze kenden heur wereld, maar gaven geen voet,
 Kwam 't vuur haar wat na aan de schenen;
 Ze hielden zich juist als begreep men niet goed,
 Het oogmerk bij handkus en knieval en groet,
 De voorkeur gewerd aan niet éénen.

't Was gansch niet plezierig voor 't smachtend gevoel
 Van zoo veel verliefde gestalten;
 Maar Amor, men weet het, soms kittlig, soms koel,
 Speelt dikwerf den dwingland met wensch en met doel,
 En laat zich niet dwingen of kwellen.

't Was druk op het slot, immers de een was niet voort,
 Of de ander werd welkom geheeten,
 Zoo'n minziek gelispel was nimmer gehoord;
 Daar waren, in 'k weet niet hoe kort, aan de poort
 'k Weet niet hoeveel dorpels versleten.

't Is kostbaar en lastig zoo'n *Schmeichel*-partij,
 Mij dunkt het zou velen geneeren;
 En 'k vind het vermetel, want hoe het toch zij,
 De wedermin stond aan de dametjes vrij,
 Maar Duitschers — 't zijn wondere Heeren.

Zij werden ten laatste dat drementelen moê,
 En staken de hoofden te zamen;
 »Daar moest nu een eind aan, het deed er niet toe!»
 Zij vroegen elkander het wat en het hoe,
 Om middlen van dwang te beramen.

Ze telden elkander en raadt eens hoe veel
Das Liebeverein mocht vergâren?
 Juist twintig! ze trokken te zaam naar 't kasteel,
 En eischten voor zeven het huwlijksgareel,
 En zetten 't op haren en snaren.

Wie buiten 't komplot bleef, kreeg slaag van den troep,
 En pakte geduldig zijn biezen;
 Het twintigtal stond in postuur voor de stoep,
 En schreeuwde naar binnen met dreigenden roep:
 »Nu moesten de dames maar kiezen!»

Och hemel, wat waren de meisjes verplet!
 Zij konden 't gezicht niet gelooven;
 Maar nauw had gevatheid de vrees wat verzet,
 Of 't zusterdal riep zeer beleefd en coquet:
 »Komt boven, Mijnheeren, komt boven!»

De vreugd van de ridders steeg aanstonds ten top:
 Ze meenden de vogels te vangen,
 En streken hoogmoedig de knevels eens op
 En ijlden, de knapsten vooruit, in galop
 De trap op met heimlijk verlangen.

De ridderzaal werd voor hen opengezet,
 Ze dachten aan dwang meer noch *Prügel*,
 En stapten naar binnen met statigen tred;
 Elk hoopte stilzwijgend en hield zich *adret*,
 En blikte eens terloops in den spiegel.

Maar de oudste der zusters nam zedig het woord,
 Dat woord zou zijn werking niet missen:
 Ze zei dat de ridderwensch aan was gehoord,
 Maar veelheid van keuze haar min had versmoord,
 En dat dus het lot zou beslissen.

De zeven gezusters verlieten de zaal,
 En neigden gracieus voor de heeren,
 Maar, altoos gereed voor een vriendlijk onthaal,
 Verschenen de dienaars met kan en bokaal,
 Om dorst en verving te weren.

Een uurtje vlood om en het ongeduld steeg,
 Bij wachten en wikken en hopen;
 Toen buiten de zon naar heur slaapsalet neeg,
 En binnen het morren weer de overhand kreeg,
 Ging eensklaps de kamerdeur open.

Een grijsaard komt in en hij buigt zich en beeft
 Voor al die robuuste sinjeuren;
 Hij treedt naar de ridders en biedt hun beleefd
 De loten, die hij in een hengselmand heeft,
 In twintig verschillende kleuren.

Of 't juist zoo gemikt was: elk grijpt naar zijn kleur,
 Benieuwd wat het lot had beschreven;
 't Gaf jublen en juichen, gezucht en gezeur, —
 Wie stelden de blanco-biljetten te leur? ...
 Wie waren de zalige zeven?

Een dertiental ridders sprak vinnig en luid
 Van wondere vrouwlijke kuren;
 Dat dertiental zag er recht ridderlijk uit,
 Maar zonderling, vielen de prijzen ten buit
 Aan zeven mismaakte figuren.

't Geluk had ook hier weer de wangunst gebaard :
 Dra vielen er smaadtijke woorden ;
 »Je ziet het,» zoo klonk het, »de gekken de kaart!"
 De kratesjes hielden zich wijs en bedaard,
 En deden maar of ze 't niet hoorden.

»Kom » riepen de dertien, vrij schamper en stroef,
 »Nu's 't kaf van het koren gescheiden!
 »Nooit kan het gemeend zijn, 't is vast maar een foef!"
 Maar 't zevental, spottend met al dat gesnoef,
 Lei 't af met een Jantje van Leiden.

Ze rekten hun halsjes en beentjes wat uit;
 Hun moed steeg met iedre seconde :
 Ze sprongen als kikkers, elk jubelde luid :
 »Ik wil haar omhelzen, waar toeft ze, mijn bruid?"
 En blikte verlangend in 't ronde.

Maar hemel! waar zouden de dames toch zijn?
 Men vroeg het ten laatst aan den grijze;
 Deez' wees met den vinger bedaard naar den Rijn:
 Daar voeren ze, 't was tusschen schemer en schijn,
 En zongen op schertsende wijze:

»De liefde maakt treurig, de liefde maakt blij,
 »En zoet is haar bidden en hopen ;
 »En stapt ze verblind soms de wijsheid voorbij,
 De leerspreuk bediedt ons: het vragen staat vrij,
 »Maar nimmer het dreigen of nopen."

»Wel, dat zou de duivel! wat weerslag is dat!"
 Zoo riepen de onstuimige zeven;
 De dertien, wier wangunst nu post had gevat,
 Ze lachten in 't vuistje en ze sarden hen wat:
 »Loopt, jongens, geen kamp moet je geven!"

»Een boot!" riepen ze allen doldriftig en fier ;
 Daar was er geen enkle te vinden;
 Men vloekte, en men zwaaide 't ontbloote rapier,
 Tot eindelijk, 't was jammer, een bocht der rivier,
 De zusters voor 't oog deed verzwinden.

»Dat's leelijk!» zoo klonk het, »dat noem ik verraad!

»Dat zijn nu fatsoenlijke dames!» —

Men dacht niet dat liefde 't bevelen versmaadt,
Dat vrouwenlist vaak boven mannenkracht gaat,
Spijt dreigen of ruwe reclames.

Het duister viel neder op water en land,
De vogels — ze waren gevlogen;
Nog waarden de zeven bedrukt langs den kant,
En stonden verplet of door wraakzucht vermand,
Met tranen van spijt in hunne oogen.

Ze hadden voor 't laatst nu hun liefjes gezien,
Hoe 't hart van terugkeer mocht droomen;
»Maar konden die dames heur erfgoed ontvliên?
»Of woonden ze toen in een huurhuis misschien?»
Dat heb ik zoo na niet vernomen.

'k Meen echter, gebeurde in deez' dagen het feit,
Al kwamen de vrijers met hoopen,
Uit blooheid of afkeer of gemelijkheid,
— En 'k vind het verstandig, wie 't anders ook zeit —
De meisjes niet zouden gaan loopen.

Maar 't was toen wel meenens, nooit zag men haar weer,
Doch wel zeven steppen in 't water;
Vaak klinkt er een koor uit de diepte van 't meer,
Nu sarrend en schertsend, dan treffend en teer,
Verzeld soms van spotziek geschater.

»De liefde maakt treurig, de liefde maakt blij,
»En zoet is haar bidden en hoopen;
»En stapt ze verblind soms de wijsheid voorbij,
»De leerspreuk bediedt ons: het vragen staat vrij,
»Maar nimmer het dreigen of nopen.»

DE PALMPAASCH VAN OUDE GEERTJE.

De Aprilzon trekt den nevel op,
 (Dien nasleep van den winterdos)
 En plooit de donzen zwachtels los,
 Van de uitgeschoten bot en knop;
 De weerhaan mag naar 't Noorden wijzen,
 Natuur wekt toch tot dankend prijzen,
 Daar ze in de kiemen, die zij voedt,
 Van zegen spreekt en overloed.

Het nieuwe groen wekt nieuwen lust,
 Een zoet gevoel streelt jong en oud;
 De zwaluw, die zijn nestje bouwt,
 Schijnt van een voller bloei bewust;
 De hemel lokt den blik naar boven,
 En 't feest naakt om den Heer te loven:
 De jubel, die ons heilig is,
 't Hosanna der verrijzenis!

De blonde jeugd voegt zich bijeen:
 Onwetend wat aan oudren past,
 Wat zorg er voor hun toekomst wast;
 Met rinkelbom en tol tevreên,
 Genieten zij hun prille jaren;
 Och, of wij altijd kindren waren!
 't Zou *om* ons immer zonneshijn,
 En *in* ons altijd lente zijn.

En toch, ze hebben 't reeds beleefd,
 Dat elk genot zijn keerzij toont,
 En daar, waar 't därtel lachje troont,
 Het traantjes tot zijn volgers heeft,
 Verstoorders van hun zoet genoegen,
 Maar tranen die geen vorens ploegen,
 Wier bronwel, vlocibaar als zij is,
 Weer droogt bij luttel lafenis.

Of GEERTJE 't weet wat kindren vleit!
Ook zij kende eens der liefde troost,
Maar 't graf ontnam haar gade en kroost,
En eischte heur verlatenheid;
Nu rest haar slechts op zestig jaren,
De penning van de jeugd te garen,
Terwijl zij mild heur gaven deelt,
En 't goelijk hart der kleinen steelt.

De palmpaasch door heur hand gestikt,
Heeft voor hun onverholen zin
Een luidbegeerde zoetheid in;
De lekkernij door 't loof gestrikt,
Waarnaar de hand zich reeds voelt trekken,
Mag wel verboden lusten wekken,
Maar 't vriendlijk oog der goede bes
Herinnert nog der oudren les.

Maar ach, 't verbodne smaakt zoo zoet!
Verlangen legt zijn prikkels aan,
Ontwapent reden en vermaan,
En zegeviert op 't zwak gemoed.
De smaak vleit meer dan glans en kleuren,
Mag haantje-pik het hoofd nog beuren,
Straks ligt de bonte kinderschat
Ontsiert en los van band en blad.

Te vroeg genot wekt naberouw,
En, wat der kindsheid reeds weervaart,
Wordt later leeftijd niet gespaard,
En, of men 't kwaad verwinnen zou,
Luidt wel de wensch in rijper jaren:
Och, of wij altijd kindren waren!
Maar 't leven leert met meer dan schijn,
Dat oud en jong slechts kindren zijn.

HET HUIS TER NOOT.

NABIJ 'S-GRAVENHAGE.

De vreemdeling, die den Haag bezoekt
 Per spoor of diligence,
 Richt vaak zijn schreden naar het bosch,
 Zoo sierlijk in zijn zomerdos,
 Zoo vol van élegance.

Daar slaat hij de oogen rechts en links
 En tuurt langs lommerpaden,
 Ontwaart een huis ter Zuider zij,
 Het Huis ter Noot? 1) zoo vraagt ge mij;
 Ge hebt het juist geraden.

Maar kent gij de afkomst van dien naam?
 Gij hoeft u niet te kwellen
 Als de oorsprong van het Huis ter Noot,
 U mooglijk niet te binnen schoot....
 Kom, laat mij u vertellen.

De jeugdige ADA zat op 't slot
 Van 't bloeiend 's-Gravenhage,
 Ge kent daar zeker 't oud gebouw,
 Waar 't opschrift thans op passen zou:
 Wie winnen wil — hij wage! 2)

Daar zat ze neer in eenzaamheid
 Het burchtraam uit te turen;
 Haar Heer gemaal was ver van huis,
 't Was in 't omringend bosch niet pluis —
 Ze sleet vervelende uren.

1) Thans geslecht en vervangen door rijen van moderne gebouwen.
 2) (In 1844 nog:) De Loterijzaal.

't Was onvoorzichtig van den Graaf —
 Ik wil hem niet bedillen!
 Maar denk eens wat een eenzaam lot:
 Een jonge vrouw op 't somber slot,
 Foei, 't is om van te grillen!

Een nachtspook kon haar siddren doen,
 Een ongeval haar naken;
 't Was ongehoord van Graaf VAN LOON,
 Zijn vrouw — maar stil, geen vorstenhoon!
 Licht ging de man voor zaken.

Doch wat men licht te vreezen had,
 Werd zichtbaar van de transen:
 Daar naakte een troep met zwaard en speer,
 Ach, al zijn tijd! daar kreeg je weer
 De poppen aan het dansen!

Daar kwam een kerel op haar af,
 Een snoode deugdbelager,
 Wat zat ze in 't nauw, de goede vrouw!
 En wat men niet gelooven zou:
 Die kerel was heur zwager.

Ach, wie er op familie bouwt,
 Heeft vaak het hoofd gestooten:
 Ik spreek de goeden niet te na,
 Maar, o! die hand verbreekt zoo dra,
 Bijzonder bij de grooten.

De windbuil sloeg al kort en klein;
 Wat hem weerstond, moest vallen:
 Hij had zoo'n zin in 't Haagsche slot,
 En dacht aan regel noch gebod,
 En beukte muur en wallen.

De burchtvrouw school in 't bidvertrek,
 Greep angstig naar heur kralen,
 En kreet haar teedere oogleên rood,
 En bad om bijstand in den nood,
 En deed het duizendmalen.

Ze gluurde d'achtertoren uit
 Met angstig zielsverlangen ;
 Want GELDOLPH was heur baanderheer,
 En die zat op zijn leen niet neer,
 Om vliegen daar te vangen.

Want de eedle Vrouw, ze wist het wel,
 Hoe GELDOLPHS moed vermaard was,
 Die, als hij zich in nood bevond,
 En zes of zeven kerels stond,
 Voor d'achtsten niet vervaard was.

En toen zijne oogen zich op 't heir
 Vol gram gevestigd hadden,
 Greep hij naar zwaard en beukelaar,
 En pakte met zijn dappre schaar
 Den vijand bij zijn kladden.

Hij viel hem zoo verwoed op 't lijf
 Dat ze allen suizebouden,
 Hier met de beenen in de locht,
 En ginder of men spelden zocht,
 Met gansche hoopen rolden.

Dat moedigde held GELDOLPH aan,
 En, vijand van lang talmen,
 Brak hij door 't heir heen in galop,
 En rende 's Graven slotplein op,
 En deød zijn roep weergalmen.

Zij had haar redder dra herkend,
 De bloem van Hollands adel ;
 Ze vloog luid snikkend hem te moet,
 En GELDOLPH bracht zijn riddergroet,
 En wipte haar in 't zadel.

Hij zette zich op 't eigen ros,
 En draafde met zijn vrachtje
 Den straks gebaanden weg terug,
 Zij keek eens om en sprak heel vlug:
 »Wat ben je toch een hachje!"

De vijand zag den ridder na,
En 't draaide hem voor de oogen,
En eer hij zich vereenen kon,
En de orde in zijn gelid herwon,
Was 't vogeltje gevlogen.

De Baanderheer week in zijn slot,
Voorzag zijn deur en grendels,
En plaatste 't moedig krijgrental
Met vuur en pik op muur en wal,
En toonde 's Graven vendels.

De vijand vloog er aanstonds heen,
En vloekte om van te huilen,
En brulde zijn verwoedheid uit,
En eischte zijn ontvloten buit,
En sprak van bloed en builen.

Maar bang was GELDOLPH nooit geweest,
En 't minst van vreemde knoeten;
Want wie er voor het razend rot
Te na kwam aan zijn duchtig slot,
Hij moest er hard voor boeten.

Doch, dunde ook 's vijands legerbend'
Voor de ingesloten wallen,
Hij sterkte zich met nieuwe kracht,
Bij 't mindren van zijn legermacht,
Door nieuwe honderdtallen.

Dat mocht de dappre leenheer niet;
Slechts bouwend op de zijnen,
En uitziend naar een kloek ontzet,
Bleef wel zijn fierheid onverlet,
Maar ging zijn hoop verkwijnen.

Geledigd waren kist en kruik,
Geen steenrotsbron ontsprong er;
Want nauw bewaakt werd muur en wal,
En kleiner werd zijn strijdrental,
En grooter werd zijn honger.

Reeds zestien dagen vloten heen
 Met vechten en met vasten;
 De nood klom hooger met het uur,
 De mannen stierven op den muur,
 De muizen voor de kasten.

Maar GELDOLPH riep manmoedig uit:
 »'k Geef aan den driesten roover,
 Al springt de kerel hoog of laag,
 Al moordt en martelt hij mijn maag,
 Mijn meesteres niet over!»

Dat heet ik trouwe dienaar zijn!
 Maar toch, hij waar bezweken,
 Was 't zwaard van d' eedlen Graaf VAN LOON
 Den door zijn huis geleden hoon
 Niet bitter komen wreken.

De Graaf vernam het envel feit:
 Hij zamelt zijn vazallen,
 En brømt terloops een vloek of zes,
 En springt geharnast op zijn bles,
 En draaft naar GELDOLPHS wallen.

Daar viel hij op den vijand in
 Met felverwoede vlagen,
 Zoodat hij, die de vlucht niet zocht,
 En nog om spek en boonen vocht,
 Minst kreupel werd geslagen.

Zoo werd de Baanderheer bevrijd
 Van 's vijands roofsoldaten,
 En weer, dank 's mans geduld en moed,
 Na zestien dagen strijd en bloed,
 De valbrug neergelaten.

Dat gaf der jonge Landsgravin
 Voor 't zieleleed verzoeting,
 Toen zij, gelijk men lichtlijk vat,
 Met teedre drift heur lieven schat
 Omhelsde bij de ontmoeting.

En GELDOLPH, die het schouwspel zag,
 Was in zijn ziel bewogen,
 En Graaf VAN LOON bedankte hem
 (Het spreekt: hier haperde 's mans stem)
 Met natbekreten oogen.

Nadat het hart gesproken had
 In kussen, tranen, wenken,
 Toen opperde de leege maag
 De niet onredelijke vraag,
 Om harer te gedenken.

En toen men 's avonds aan 't souper,
 Op 't vreedzaamst was gezeten,
 Toen werd, ten minste ik neem dit aan,
 Al zag ik 't niet geboekstaafd staan,
 Held GELDOLPH niet vergeten.

Althans weet ik, dat Graaf VAN LOON
 Het leen van d'eedlen strijder
 Den naam schonk van het Huis ter Noot,
 En hem verhief, die eer was groot,
 Tot vrijheer en bevrijder.

Ziedaar den naam van 't Huis ter Noot
 Voor u, die 't mocht beschouwen,
 Want, kreeg het vaak een ander Heer,
 En ziet ge muur en wal niet meer,
 De naam bleef toch behouën.

1844.

KERMISVIERING.

Woelige dagen!
 't Huis overhoop,
 Kindren van school af;
 Speelgoed te koop;
 Nichtjes tot gasten,
 Money op zak,

Alle dag zondag;
 IJs en gebak;
 't Kladboek in 't honderd,
 Eens maar in 't jaar!
 Drukte in de lommerd,
 Handen in 't haar;
 Vlooien en beren,
 Hoor, wat muziek!
 Lammen en blinden,
 Duitscher en Griek;
 Paardrijderskunsten;
 Olie en smeer;
 't Woord aan de zotten:
 Dát zie je meer.
 Wafelfriezinnen,
 O, wat een jok!
 Laat in de veeren,
 Ná loopt de klok;
 Magen van streek af,
 Harten nog meer;
 Vrijers en vrijsters;
 Zelden mooi weer;
 Besjes van 't spinwiel,
 Wevers van 't touw;
 Ra, ra wat is zij:
 Meid of mevrouw?
 Kantjes en kleedjes,
 Kleur en vernis;
 Loven en bieden —
 Geld bij de visch;
 Foezelberoerten;
 Vauxhal en bal:
 Jongens met zwermen —
 Weet ik het al!
 Pronkzucht en vitlust,
 Meer dan wel past;
 Schuld bij den bakker,
 't Weekloon verbrast;
 En wat verboden
 Verder geschiedt,
 'k Wil het niet zeggen

'k Weet het ook niet.
 Dof staan de blikken,
 't Leven verstomt,
 Weg gaan de kramen —
 Wee wat nog komt!

1845.

DE BURCHTVROUW VAN OUD-HAARLEM.

Wie 't onvolprezen feit
 Verbreidt
 Van Weinbergs kloeke vrouwen,
 Hem raad ik aan,
 Om eens naar Haarlems vest te gaan,
 (Licht zal de reis hem niet berouwen)
 En daar 't kroniekboek op te slaan.

Schonk BILDERDIJK een toon
 Aan 't schoon
 Van deugd en vrouwenwaarde,
 Wist *hij* dan niet
 Dat wat eens tierde op vreemd gebied,
 Een voorbeeld vond in Hollands gaarde,
 Wel waardig voor zijn geestig lied?

De zaak verlokt me en 'k zal
 't Geval
 Zoo goed ik kan verhalen;
 Hoewel 'k erken,
 Dat wie met BÜRGERs losse pen,
 Het feit met kracht en kleur kan malen,
 Ik daar, helaas geen man voor ben.

Oud-Haarlem, met zijn schans,
 Doch thans
 Vergruizeld en verstoven,
 Was 't riddergoed
 Van zeker heer uit aadlijk bloed
 Dien 'k, als men 't praatje mag gelooven,
 Als niet zeer pluis u schetsen moet.

De man, dus werd verteld,
 Had geld,
 Maar ook een ruim geweten;
 Zijn lieve vrouw,
 Die andren 't hart bekoren zou,
 Kreeg van dien beul meer slaag dan eten,
 Tot loon van onbezweken trouw.

't Gaf lang, kwam hij zijn ga
 Te na,
 Geen aanstoot bij de burenen;
 De goede ziel,
 (Dat iedre deugd voor JOBS-deugd kniel!)
 Kon zonder klacht heur smart verduren,
 Hoe zwaar haar ook het leven viel.

Maar, wie in 't duister kwaad
 Begaat,
 Al blijft het lang bemanteld,
 Het loopt niet mis —
 Eens geeft hij stof tot ergernis:
 De steen wordt eindelijk weggekanteld,
 Waarachter 't kwaad bedreven is.

Zoo kwam zijn boosheid vaak
 Ter spraak
 Bij disch- of burenpmaatje;
 De bullebak,
 Wiens wrevel uit zijne oogen sprak,
 Stond nergens in een gunstig blaadje,
 Schoon hij daar nooit het hoofd meê brak.

Maar eindelijk moest hij wel;
 Want snel
 Verbreidden zich de klachten.
 Zijn zondengloed
 Verhitte spoedig andren 't bloed,
 Die, angehitst, op middlen dachten,
 Tot straf van zoo veel euvelmoed.

Gelijk het meermaal gaat:
 Het kwaad
 Gedijt bij 't navertellen;
 Van mond tot mond
 Ging 't als een loopend vuurtje rond,
 Dat Satan 's nachts hem op kwam schellen,
 En open tafel bij hem vond.

Een heerschap uit de buurt,
 Bestuurd
 Door ongewonen ijver,
 Verzaamde een schaar
 Van strijdbre mannen bij elkaar,
 En bracht den snooden kwaadbedrijver,
 Ten laatst in nijpend lijfsgevaar.

Daar sloot zich om den wal
 Een tal
 Met zwaard en piek en keien;
 't Ging onverstoord,
 Met steeds hernieuwde krachten voort,
 En, door het beuken en rammeien,
 Bezweken weldra muur en poort.

Oud-Haarlems Heer bezat
 Een schat
 Van windrig zelfvertrouwen;
 Maar in 't gevaar
 Werd hij, helaas, te goed gewaar,
 Dat op geen kracht meer viel te bouwen,
 En sloeg hij dol de hand in 't haar.

Daar zat hij, 't hoofd vervuld
 Van schuld
 En tal van muizennesten!
 Van buiten — dood,
 Van binnen — zwakte en hongersnood;
 Geen mensch op wien hij 't oog kon vesten!
 Geen middel dat hem overschoot!

Hij wist voorzeker wel
 Hoe fel
 De vijand was verbeteren;
 De vrees verblindt:
 Hij ving aan 't krijten als een kind,
 En bijl en zwaard werd weggesmeten;
 Hoe de angst ontzenuwt en ontzint!

Hulp daagde er aan een zij,
 Waar hij
 Geen redding ooit vermoed had,
 Zijn beste schat,
 Die hij miskend, versmeten had,
 Wier levensweg hij nooit verzoet had,
 Bewees wat kracht haar deugd bezat.

Een knaap toog naar het veld,
 Verzeld
 Van 's ridders droeve gade;
 De goede vrouw,
 Gehuld in 't kleed van smart en rouw,
 Bad aan den vijand lijfsgenade —
 Een bloedhond die dat weigren zou.

Uit deernis met haar wee,
 Wier beê
 Zoo afstak bij *zijn* daden,
 Schonk men 't verlof
 Voor *haar* en wat haar 't naast betrof,
 Zoo veel ze op eigen lijf kon laden,
 Van wat gehalte 't wære of stof.

Nauw sloot men dit verdrag,
 Daar zag
 De vijand haar vertrekken;
 Maar 't ging niet vlug,
 Een groote kist droeg ze op den rug,
 En eer zij argwaan op mocht wekken,
 Verdween zij achter berg en brug.

Den vijand viel 't kasteel
Ten deel ;
Maar wie men 't eerst ging zoeken,
Hem vond men niet,
Waar, waar men 't oog ook weiden liet,
In donkre gaten, diepe hoeken,
Totdat men eindelijk 't waagstuk ried.

Ja, schoon haar wreed tiran, —
Haar man
Mocht ze in den nood niet laten :
Want in die kist
Waarin zij hem te bergen wist,
Onttrok zij hem aan wie hem haatten ;
Wat zulk een trouw voor 't hart beslist !

En vraagt men 't mij ? Oprecht
Gezegd —
Hij was die trouw niet waardig,
Want menig zucht
Door hem gewekt, riep wraak en tucht,
En, roem ik háár als edelaardig, —
Hém doem ik om zijn laffe vlucht.

Wie 't onvolprezen feit
Verbreidt
Van Weinbergs kloeke vrouwen,
Hem raad ik aan
Om Haarlem niet voorbij te gaan ;
Daar kan men op de schoonen bouwen,
Daar durft de trouw 't geweld weerstaan.
1845.

GALANTE BRIEF VAN DEN KEIZER VAN CHINA

AAN

KONINGIN VICTORIA VAN ENGELAND,

in antwoord op de benoeming van de Oxfortsche universiteit, welke aan Zijne Hemelsche Majesteit den doctoralen titel honoris causa verleend had, en zulks nadat China van Engeland den vrede voor eenige millioenen ponden sterling had afgekocht.

(Zie Handelsblad van 22 Januari 1843.)

Ik zelf! — geen stervling mij gelijk,
Ik, heer en baas van 't hemelsch rijk,
Wiens oppermacht heel de aard moet vreezen,
Ik, schaduw Gods en 's werelds licht,
Die over dood en leven richt
Van Water- en van Land-Chineezzen.

Ik zag, beseft gij wel die eer?
Op 't ezelsvel genadig neer,
Mij door uw schrijvers toegezonden;
'k Zie dat ge thans van schaamte bloost,
En gij met uw roodharig kroost
Tot beterschap u hebt verbonden.

't Is goed, 'k neem die beloften aan,
'k Verlang het ook, dat gij voortaan
Met eerbied voor den Keizer buige,
En, schoon 'k geen andre macht erken,
Weet, dat ik goedertierend ben,
Dat de aardbol thans zich overtuige!

'k Zend mijn Minister FI-FO-FU
Met mijn genadebrief tot U:
Ik wil aan U den vrede geven;
Gij wordt daarom niet uitgerooid,
En kunt dus, vrij en ongemoeid,
Op 't vunzig neevlen-eiland leven.

Maar, 'k zeg U : neem je wel in acht ;
 Wanneer je voorts uw plicht betracht
 En niet meer trotsch zijt of verwaten,
 Dan geef ik U mijn heilig woord,
 Dat nooit je rust meer wordt verstoord ;
 Dan zal ik U met vrede laten.

Voorwaar, ik gaf van goedheid blijk,
 Ik heb bevolen in mijn rijk,
 Dat, trots hun steile varkensharen,
 Aan uw armzalig kindrental
 Geen mensch den naam meer geven zal
 Van roode honden of barbaren.

Ze blijven vrij van angst en schrik
 En zullen, van dit oogenblik,
 Den vrijen handel mogen drijven ;
 Ze vullen zich den buik met thee,
 Ze rekken daar hun aanzijn mee,
 Voor mijn part, laat ze in 't leven blijven !

Maar, houden zij zich verder goed,
 En schieten niet vol euvelmoed
 Met groote kogels naar mijn steden,
 Dan wil ik meer doen tot je troost :
 Dan geef ik oorlof aan je kroost,
 Om binnen 't Hemelsch rijk te treden.

Ja, 'k geef hun vrijheid eens te zien,
 Mits 't onder opzicht zal geschiên
 En ze ook niet komen om te plondren,
 Wat eeuwig groot mirakel en
 Wat machtig potentaat ik ben,
 Wiens wijsheid 't aardrijk moet bewondren !

Voorwaar, het is nog niet te laat,
 Wanneer zij voorts dien lust tot kwaad
 Boetvaardig en met ernst betoomen,
 Dan mogen zij hun dom verstand
 Beschaven in mijn machtig land,
 En nutte lessen hier bekomen.

'k Gaf FI-FO-FU mijn hoog bevel,
 En waarlijk, 't is geen kinderspel!
 Ontzag vervul — en dank beziel je!
 Wijl 'k U tot broër SATURNUS geef,
 De *Groote Beer* wordt straks je neef!
 Wat zeg je nu van zoo'n famielje?

Mijn afgezant heeft bovendien
 Drie giften U nog aan te biën,
 Ze strekken U tot roemverbreiding:
 't Is een tabakszak, wonderschoon,
 Een haarkam, 't schittrendst eerbetoon,
 En 't is de knoop der onderscheiding.

Het ga je wel, hoor! leef in vreë,
 Drink heel je leven niets dan thee,
 Al kleiner worden steeds je voeten;
 Houd dit grootmoedig schrift in acht,
 Had je ooit van mij die eer verwacht?
 Ik schreef het zelf — en laat je groeten.
 1843.

SOLDATENSTAND.

Een leven vol wissling,
 Een lokaas der jeugd,
 Een manlijke roeping,
 Een strik voor de deugd,
 Een pijnbank van kommer,
 Een vloed van genucht,
 Een bandlooze vrijheid,
 Een tergende tucht;
 Een schole voor kennis,
 Een bane ter eer,
 De hoop in den boezem,
 De kracht in 't geweer;
 Nu lommer en weelde,
 Dan honger en slijk;
 Des morgens een losbol,
 Des avonds een lijk.

De bontste vermenging
 Van goed en van kwaad;
 Hier glorie, daar schande —
 De naam van soldaat.
 Gerijd in geledren,
 In 't bivak dooreen;
 Nu harten vol goedheid,
 Dan harten van steen.
 Het kruis aan de kloekheid,
 De kogel 't verzet,
 Het krijgsboek tot bijbel,
 't Parool een gebed;
 Niet vragen, maar handlen
 Naar hooger bestel;
 De kroeg tot een hemel,
 't Cachot tot een hel.
 Verdrukte en verdrukker
 Van vriend soms en broer;
 Een worm voor de ofcieren,
 Een wolf voor den boer.
 In vrede verwijderd,
 In oorlog verwant;
 Een veldheer tot vader,
 Tot beul een sergeant.
 Hier haat en vervloeking,
 Dáár trouw tot den dood;
 Nu laag en verworpen,
 Dán edel en groot.
 Deez' — zwetser in 't rustuur,
 Die — held in 't gevecht;
 Ginds speurhond eens dwinglands,
 Hier strijder voor 't recht.

Een blinkend versiersel,
 Maar grof op den tast,
 Een droom, die zich oplost
 In lijden en last.
 Hier liefjes bedrogen,
 Dáár liefjes begroet,
 't Fortuin in de verte,
 't Berouw in 't gemoed.

Een tijd, die zich afdeelt
 In rust en appèl,
 De roffel der tamboers
 Ter klok of bevel —
 Ten jubel der zege —
 Tot mare der straf —
 Een krijgczang bij d'aanval —
 Een treurtoon bij 't graf.
 Soldaat, een bedwelling,
 Te laat soms betreurd,
 Een hefboom, die de armoé
 Op 't voetstuk vaak beurt.
 Verneedring en grootheid
 Vaak grillig verplaatst;
 Veel distlen en doornen,
 Maar lauwers er naast.

1845.

JORIS EN ZIJN SNUIFDOOS.

Hij was een JORIS GOEDBLOED,
 Tevreden en gedwee,
 Hij zou geen mensch bedillen
 Bij wat men liet of deé.
 Hij hield ook van de meisjes,
 Zelfs werd één wensch gevoed —
 Maar JORIS had voor praatjes
 Zijn leven lang geen moed.
 En zag hij een paar oogjes,
 Die spraken tot zijn ziel,
 Dan was 't of de arme JORIS
 Tot mijmerij verviel;
 Waar hij dan voort moest stappen,
 Daar keerde hij zich om,
 En, had hij maar te spreken,
 Dan bleef hij strak en stom.
 En ging 't gewenschte hapje
 Meestal zijn neus voorbij —
 Dan zuchtte hij in stilte:
 't Geluk is niet voor mij!

Dat noemde hij bestemming,
 Dat, zei hij, was zijn lot;
 Hij zou het oog maar sluiten
 Voor 't echtelijk genot.
 Hij wist, na jaren tobhens,
 Den vork, waarnaar hij greep,
 Niet bij den steel te vatten —
 Daar zat 'em nu de kneep.
 Hij was bij lang geen domoor,
 Maar handig was hij niet;
 Hij vreesde, als hij zou zingen,
 Voor d' aanhef van het lied.
 Zoo vlood zijn leeftijd henen,
 De vijftig was lang daar,
 En JORIS dacht: 't is over!
 'k Versmoor mijn zielbeê maar;
 'k Ga andre regels volgen,
 'k Tuur niet meer naar de maan;
 'k Ga voortaan kippen houden,
 En leg een snuifdocs aan.
 Zoo dacht hij en zoo deed hij;
 Hij mijmerde niet meer,
 En was weer de eenvoud zelve,
 Zachtzinnig als weleer.
 Maar 's morgens in de vroegte,
 Als hij aan 't venster kwam,
 Om naar het weêr te kijken,
 En 't eerste snuifje nam,
 Dan knikte uit buurvrouws venster
 Een hoofd hem te gemoet.
 En gaf hij wederkeerig
 Zijn lach en morgengroet;
 Dan liet de gulle GEERTE
 Haar wensch door wenken raân,
 En bood h'ij uit het venster
 De doos haar vriendlijk aan.
 En zoo hij voormaals nimmer
 Een buurpraatje ondernam,
 Het bleek, dat bij een snuifje
 Van zelf het praatje kwam:
 Nu is het over d' oorlog,

Dan is het over 't weêr,
 Maar om op slag te komen,
 't Kost hem geen moeite meer.
 En viel hij al de bureu
 Te voren uit den gis,
 Thans roepen zijn bekenden:
 Hoe hij veranderd is!
 Maar JOKIS zucht in stilte:
 »Neen, 't ding komt nooit terecht.
 Ach, had ik toch wat vroeger
 Een snuifdoos aangelegd!"

1856.

VREEMDENBEZOEK.

»Het land is er plat en het volk is er stijf,"
 Zoo spreken van Holland de vreemden;
 »De kunst en natuur hebben weinig om 't lijf;
 »Men ziet er geen bergen of beemden.
 »De menschen — ze sluiten zich op in hun kluis,
 »En stoppen 't fortuin in de kisten;
 »De vreugd van het leven — ze hoort er niet thuis,
 »Verveling verjaagt de toeristen." —
 Ik laat die bewering voor 't geen wat ze geldt,
 En denk maar: 't is licht in ons voordeel;
 Al worden we weinig bij vreemden geteld —
 Zijn *wij* maar niet blind in ons oordeel.
 Toch zijn er wel vreemden, die staag in ons land
 Met hoopen logies komen zoeken,
 En die zelfs, al wijst men hen norsch van de hand,
 Ons toch zonder vrijpas verkloeken;
 Ze ontduiken het oog van kommies en douaan,
 Gesteld om hun intreë te stuiten;
 Ze nemen brutaal hier het burgerrecht aan,
 Trots alle ministers-besluiten;
 Ze komen ter beurs, op het bal, op 't kantoor,
 Ze wandlen met armen en rijken;
 Ze gaan bij de menigt voor landskindren door,
 Waar ze ook maar 't gelaat laten kijken.
 Toch voeren ze een leus en toch dragen ze een naam,

Tot wrevel van veler gemoedren;
 Maar 't is of zij zeggen: komt, hokken we saam,
 Wij willen met Holland verbroedren;
 En daarom — geen dak, of ze zoeken een thuis,
 En zonder een zier complimenten.
 Wie 't ergert, zucht wis: wie verlost ons van 't kruis,
 Van de eeuwige Brabantsche centen!

1855.

AAN DUIFJE IN DE TAVEERNE.

DUIFJE moet de naald weer rusten?
 Zijn de doekjes afgezoomd?
 Of hebt gij van stille lusten,
 Van eene andre taak gedroomd?
 Pronkstertje, wier blinkend huifje
 In de kastelnij niet voegt,
 Stemt u 't hart zachtmoedig, DUIFJE?
 Maakt de bierwalm u vernoegd?
 Zou 't u licht niet beter passen
 Als gij 't huiswerk hadt aanvaard,
 Dan bij vleien en bij brassen
 U te voegen naar den waard?
 DUIFJE, steun niet op je krachten:
 Vriendlijk is niet altoos wijs;
 Die zich vrij van wanklen dachten
 Stonden somtijds op glad ijs.

1856.

KINDERZIN EN KINDERMIN.

(AAN EEN OUDEN VETERAAN, DIE MET KINDEREN SPEELT.)

O oude, die in 't leven
 De vuurproef hebt doorstaan,
 Die, om den dood te geven,
 Den doodsweg zijt gegaan;
 Die, waar de vaan u leidde
 Voor 't wachtwoord, dat gij kreeg,

BEET HEBBEN.

Een bloedig bed u spreidde,
 Door strijdlust schoon geveegd.
 Zaagt gij uw haren grijzen,
 En is uw kracht vergaan,
 Wat hebt gij nog te prijzen,
 Verstramde veteraan?
 Wat is u nog verbleven
 Bij al wat stond en viel?
 O, velen zij 't gegeven:
 Een kinderlijke ziel!
 Tane uw verleden glorie,
 Waar 't reine in u nog leeft,
 Daar blijft u een victorie,
 Die moed voor 't afscheid geeft.
 1856.

BEET HEBBEN.

(AAN EEN KLEINEN HENGELAAR.)

O, kleine, koene visscher
 Wat heb jij oolijk beet,
 Wat zat je in de ochtenduren,
 Naar 't drijvertje te turen,
 Dat op het water gleed;
 Het schooluur is geslagen;
 De tijd, hoe luid we 't klagen,
 Gaat om eer dat je 't weet.

Al kun je 't wel niet loochnen,
 Wat met de schoolwet streed,
 't Vermaak leidt licht tot dwalen:
 Om 't vorentje op te halen,
 Vergat jij tucht en leed;
 Verlokking trekt tot zonde,
 Zwom lang de visch in 't ronde,
 Toch kreeg jou haak hem beet.

En daarom, kleine visscher,
 Bedenk eens wat je deedt:

Bekroont de vangst jou hopen
 En, moet hij 't duur bekoopen,
 Het vischje heeft jou beet;
 Nu lach je om de overwinning,
 Straks kom je tot bezinning,
 Straks zit je braaf in 't zweet.

Zoo gaat het meer, mijn jongen,
 Al denk je blij: 'k heb beet;
 Niet alle vangst geeft winste;
 't Geluk gedijt soms 't minste,
 Waar zich de stroom verbreedt;
 Ik meen den stroom der jaren:
 Wie vreugde wenscht te garen,
 Vangt soms berouw en leed.

En steekt voor jou dit lesje,
 In ietwat ernstig kleed —
 'k Wil niet je bolle wangen,
 Door rimpels doen vervangen
 Maar goed toch, dat je 't weet:
 Wie te onnadenkend zoeken,
 Zij azen soms op snoeken,
 Maar krijgen katvisch beet.

1856.

VAN DIK HOUT ZAAGT MEN PLANKEN.

Aan d'oever van de kromme vliet,
 Daar paart zich soms een vroolijk lied
 Aan doffe houtzaagklanken
 Ter molen uit van langen flein,
 En ieder kent zijn slotrefrein:
 »Van dik hout zaagt men planken.»

Al sjokt Hein in een grauwe kiel,
 Daar gloeit iets warm: hem in de ziel,
 't Heeft iets van dichtvuurspranken;
 Soms — of hij ook een wijsgeer was,

Brengt hij zijn deuntje mooi van pas :
 »Van dik hout zaagt men planken.»

De Burgemeester is een Piet;
 Aan 't boeltje, dat zijn oom hem liet,
 Heeft hij 't gezag te danken,
 En als hij met zijn boeier vaart,
 Dan hoort hij als hem Hein ontwaart :
 »Van dik hout zaagt men planken.»

Ook Bram, het baasje van de buurt,
 Die 't beste vee naar England stuurt,
 Bram grinnikt bij Heins klanken,
 Als hij, bezilverd en begoud,
 Met vrouwlief naar de kaasmarkt sjouwt :
 »Van dik hout zaagt men planken.»

Of als Hein in het najaarsweer
 De brakken van den Ambachtsheer,
 Door jachtkoorts hoorde janken;
 En als dan 't heerschap 't blessenspan,
 Naar 't jaagveld stuurt, dan hoor wie kan :
 »Van dik hout zaagt men planken.»

Hein heeft een woning — klein maar net,
 De gevel is met groen bezet,
 Klimop en wingerdranken,
 't Gaat in die woning vroolijk toe,
 En oud en jong zingt blij te moé :
 »Van dik hout zaagt men planken.»

Al leeft de kerel van den wind,
 Toch heeft een arme buur of vrind
 Hem vaak veel goeds te danken;
 En als Hein somtijds dubbel gaf,
 Dan ging hem 't lied nog blijder af :
 »Van dik hout zaagt men planken.»

Doch toen hij laatst een tweeling kreeg,
 Was 't wel of 't oude zaaglied zweeg,
 Maar zorg week dra voor danken;
 En toen de schrik was doorgestaan

Ging 't met den zaag van nieuws af aan:
 »Van dik hout zaagt men planken.»

O, dat de schout, die rijke Piet,
 Dat Bram, die zoo volop geniet
 In weelde, in spijs en dranken,
 Dat de Ambachtsheer met blessenspan,
 Dat elk zoo dankbaar zingen kan:
 »Van dik hout zaagt men planken.»

De rijkdom zetelt in 't genoeg,
 En arm is hij, die 't meeste vroeg,
 En weinig weet van danken.
 De zucht naar meer drukt dikwijls zwaar;
 Ik houd het met den molenaar:
 »Van dik hout zaagt men planken.»

1856.

EEN ANDERE PHILEMON EN BAUCIS.

(BIJ EENE SCHILDERIJ VAN DE BRAKELEER.)

(Le mauvais Ménage.)

De harten klopten hoorbaar!
 Maar was het van de min?
 Daar sloop een klein, klein schelpje,
 De kooi van 't echtpaar in;
 Dat schelpje droeg een staartje,
 Plus nog een bokkepoot;
 Wat wist hij goed te mikken,
 Waar hij zijn pijltjes schoot!
 Hij zette beider zieltjes
 In lichtelaaie vlam —
 En hield zich diep verscholen
 In 't glaasje van Schiedam;
 Hij maakte hen heel spraakzaam,
 Juist niet *en doux propos*,
 En vormde een lief tafreeltje,
 Een pittig *dos à dos*.

Philémon minde Baucis —
 We spreken van weleer —
 Jong mocht hij potjes broken,
 Hij kon het oud nog meer,
 En — voorgaan doet goed volgen,
 Dacht Baucis — wat ik doe —
 Ik geef op 't stuk van breken,
 Mijn schat geen aasje toe.
 Braaf, sprak 't modern Kupiedje,
 'k Ben blij dat ik het zie!
 Zoo vatten mijne élèves,
 De leer der harmonie:
 Dat 's 't evenwicht bewaren!
 Mijn staatsrecht brengt dat meê!
 Het boeltje kort en klein slaan,
 Heet strijden voor den vreed.
 En kan je 't niet goed vinden,
 Dan duurt het maar wat lang!
 Veeleer naar katjeshemel,
 Dan flauw zijn of wel bang.

En Baucis en Philémon,
 Verzamelden hun gruis,
 En namen hun geleigeest,
 Als commensaal in huis;
 En vraag je: welke gaven
 't Schiedamsch Kupiedje bracht?
 Wel 't bracht er rook en vlammen,
 Maar schiep den dag in nacht.
 De schoorsteen wou niet trekken,
 De pot werd zuur en schraal,
 Het rund ging uit logeeren,
 De bakker werd brutaal;
 De huisbaas was een duivel,
 De buurt kwam op de been,
 De lommerd bleek een hemel —
 En 't laatste pand verdween,

En Baucis en Philémon —
 Ze vonden eindlijk rust,
 Toen 't laatste flikkervonkje

Der schaamte was gebluscht,
 En wat men op hun uitvaart
 Tot souvenir vernam? . . .
 Het was een schaterlachje
 Van 't geestje van Schiedam.

1855.

DRIE ZUSTERS.

Mama spreekt dikwijls van Louise,
 Papa is trotsch op Carolien,
 Ma's lievling is een beeldschoon kopje,
 Pa's glorie heeft verstand voor tien.
 Louise zingt als Catalani
 En Carolien spreekt Duitsch en Fransch,
 Twee aanbeden lievelingen —
 Twee zonnen aan den huwelijksstrans,
 Maar schonk die echt geene andre telgen?
 Ja, knikt Mevrouw, maar minder blij;
 »We hebben nog een derde dochter,»
 Besluit mijnheer, maar zucht er bij:
 Die derde ontbeert haar zusters gaven,
 Niet fraai, van zeer gewoon verstand,
 't Is of de naam van »achterblijfster»
 Marië op 't voorhoofd staat gebrand:
 Want — als Louise Ma verteedert
 Als Carolien met Palief praat,
 Dan schikt zij zich in 't stilste hoekje
 En niemand denkt dat zij bestaat.
 En als het soms eens mag gebeuren,
 Dat iemand acht slaat op het kind,
 Dan wekt die blik een vergelijking,
 Waar 't zusterpaar te meer bij wint;
 »Wat is ze een zieltje, die Marië,»
 Zucht deze of gene huisvriendin,
 »'t Is of dat kind,» zegt weer een ander,
 »Niet thuis hoort bij dat lief gezin.»
 En 't is ook zoo, want de achterblijfster
 Steekt deerlijk bij haar zusters af;
 Toch weet ik niet of zoo'n beschouwing

Den grond tot billijk oordeel gaf,
 Eén lichtstraal op de drie karakters,
 Trof onlangs gaandeweg mijn oog:
 't Was feest in de ouderlijke woning
 En 't drietal zusters vierde 't hoog.
 Louise speelde een nieuw sonate,
 Ook zong ze een treffend solostuk;
 Mama was in de ziel getroffen,
 En weende zichtbaar van geluk,
 Papa had Carolien geprezen
 En tranen van genot geschreid,
 Toen hem een kunststuk van borduurwerk
 Door 't lieve kind werd uitgespreid.
 Maar ook Marië werd in stilte
 Bij dankbre tranen aangegluurd;
 Wel was 't niet in 't salon der weelde,
 Maar in een hut van de achterbuurt;
 Dáár sprak men niet van de achterblijfster,
 Maar dankte 't engelrein gemoed,
 Dat, onverzeld en onverdroten,
 De naaktheid dekt, den honger voedt;
 En 't heeft mijn oordeel straks gewijzigd,
 En 'k dacht aan wezen en aan schijn,
 En ik aanbad het woord der liefde:
 »De laatste zullen de eersten zijn.»

1856.

EENE WEEK OP WELTEVREE.

»Kom,» zei mijn neef, »kom met me meê!«
 En drong mij tot besluiten.
 »Mijn tante woont op Weltevree,
 We gaan een week naar buiten;
 »Daar waait de stadslucht ons van 't lijf,
 Daar plukken wij frambozen,
 Staan 's morgens op te vier of vijf.
 En slapen 's nachts als rozen;
 »Gaan met de boeren aan den haal,
 Met hengsels, pols en netten;

We luistren naar den nachtegaal,
We roeien of raketten!”

’k Ging meê: de tante een hupsche vrouw,
Scheen ons bezoek te streelen,
Ze had — ’t geen ’k haast vergeten. zou,
Een dochtertje om te stelen.

Mijn neef had eerst een vriendlijk woord
Voor de oude bloedverwante,
Maar schoof daarna met nichtje voort,
En liet voor mij — de tante.

We roeiden niet, raketten niet;
De vischvangst was heel pover;
Geen nachtegaal gaf ons zijn lied;
’t Vroeg opstaan had niet over.

Dat kwam door al dat buiig weêr:
De regen viel in stroomen;
Men zag geen lieflijk zonlicht meer;
De wind snoof door de boomen.

Men bracht den tijd zeer huislijk door,
En moest elk plan verzetten;
Neef las aan nicht zijn verzen voor,
Of zong met haar duetten.

Maar, wijl ik zing noch reciteer,
Paste ik heel siecht bij ’t paartje,
Ik hield me aan tante vast, die zeer
Verzot was op een kaartje.

Ik speelde vroeg, ik speelde laat,
En liet den regen plassen,
En vond geen andren troost of baat
Dan ’t écarté of ’t jassen.

Het weekje buiten is doorleefd,
Verschillend voor elkander:
Zoo de een het kort gevonden heeft,
Ik zeg het niet van d’ander.

En rekte Neef graag zijn verblijf,
 Hij moest er 't eind aan maken,
 De tijd riep hem naar 't stadsbedrijf,
 Ook ik moest naar mijn zaken.

En vraagt men mij: hoe 't ons beviel
 Bij de oude bloedverwante? . . . ,
 Neef sloeg een blik in nichtjes ziel,
 Ik in de kaart van Tante.

1855.

 NIEUWJAARSDAG.

Veinzerij en liefde;
 Dankbaarheid en smart;
 Toekomst en verleden:
 Zaken van het hart.
 Larie en bombarie;
 Beden zonder slot;
 Halfvergeten vrienden,
 Onbegeerd genot.
 Mijlpaal op het leven;
 Wultheid en berouw;
 's Morgens aan den slenter,
 's Avonds aan den sjouw,
 Kerken — maar geen leeken;
 Meesters zonder knechts;
 Opgevolde straten,
 Drukte links en rechts;
 Kaartjes uit den treuren;
 Geldklank — de eerste toon;
 Zegen voer je kwartjes;
 Bacchus op den troon;
 Nevel, slijk of hagel;
 't Lommerdgoed gelost;
 Koffie en likeurtjes;
 Aangebrande kost;
 Sluiting der balance;
 't Laadje nageteld;
 Overjaarde posten —

Cijfers, maar geen geld,
 Strijkers en strijkages;
 Gala voor den Verst;
 't Schaartjen in 't couponblad —
 Applen voor den dorst.
 Nachtwacht, smid en bakker,
 Wimpels aan den top,
 Vriendlijke aangezichten;
 't Wachtwoord: hand hou op!
 Handslag en vervoering;
 Zorgen aan den haal;
 Welbespraakte tongen,
 Overdachte taal.
 Wangunst aan het kloppen;
 Veten afgespoeld!
 Kruipende gedweeheid;
 Hoogmoed diep gevoeld,
 Vliegen afgevangen,
 Fooien weggekaapt;
 Middel tot geheugnis,
 Roepstem voor wie slaapt.
 Postknechts aan het draven,
 Oude schuld voldaan!
 't Vraagstuk voor jedienstneid:
 Blijven — ofte — gaan?
 Jichtige' ooms en tantes
 Levensduur voorspeld:
 Item het legaatje,
 Foei, dat ijdele geld!
 Bloeitijd voor de rijmers,
 De aschman zelfs poëet;
 Keur van kool met krenten;
 Fop in 't staatsiekleed.
 Nieuwe corporaties;
 't Oude blok van 't been;
 Recensenten-pillen,
 Vivat nommer één!
 Wenschen in comedies,
 Wenschen in de kerk,
 Wenschen in de kroegen,
 Zonder paal en perk? —

Eerstling van de dagen,
 Bode van het jaar,
 Dat je wat oprechter,
 Dat je wijzer waar'!

1846

KEUR BAART ANGST.

Kloek en kras van bouw en krachten,
 Vrij van kwaal en ongemak,
 Kniesoor evenmin als loshoofd,
 En een mooien duit op zak;
 In den regel gansch niet karig,
 Schoon ik op de kleintjes pas;
 Met mij zelf nog al tevreden
 Als ik sta voor 't spiegelglas.

In dien roes der zelfbetrachting,
 Vraagt mijne eigenliefde mij:
 Ben ik dan bij al die gaven
 Geen begeerlijke partij?
 Toch is (en 't valt niet te ontkennen —
 Bij mijn voordeel is 't wel raar!)
 't Frissche van mijn jeugd verzwonden
 In mijn stijve dertig jaar.
 'k Zit alleen bij dag en avond,
 'k Vind geen toespraak aan mijn disch,
 En 'k begin reeds goed te merken
 Wat een oude vrijer is;
 Koud en kleurloos werd mijn leven,
 Bleef ik langer in die soes;
 In mijn stille woning heerschen
 De oude meid en de oude poes.

'k Heb mijn oog al laten weiden
 Over 't »heil" van onze stad,
 En ik weet het op mijn duimpje,
 't Schoon, dat ze in haar vest bevat.
 Honderd oogjes, honderd bekjes —

Diep staan ze in mijn ziel geprent :
 Maar ook honderd meisjesnukjes
 Zijn mij bijster wel bekend.
 'k Weet hoe menig »lief figuurtje"
 't Wispelturigst hartje draagt,
 Dat op straat zich engel teekent,
 Maar in huis de »booien" plaagt.
 'k Weet hoe menig zedig zusje
 Om of bij den preekstoel zit,
 Maar tersluiks haar buurvrouw opneemt,
 En van top tot teen bevit.
 'k Weet het wel hoe déze dartelt,
 'k Weet het ook hoe géne grauwt,
 En dat weinig schoon zijn stand houdt,
 Als je 't op de keper schouwt.

Trouwen? ik zou dolgraag trouwen,
 Maar 'k bezin voor ik begin;
 Eer een mensch op slag kan komen
 Heeft niet weinig moeiten in!
 Wat mij na ligt aan het harte —
 't Is mijn welzijn en fatsoen;
 'k Heb zoo lang niet loopen weiflen
 Om een malle keus te doen!
 Ja, die keuze baart wat zorgen!
 't Is geen weigring, die ik ducht —
 Maar de vrees van mis te tasten
 Kost mij menig diepen zucht.
 Al mijn denken, al mijn daden
 Loopen op één doel te zaam;
 Als ik 's nachts niet in kan slapen
 Spel ik d' een na d' andren naam.
 Dézen prijs ik, génen loof ik,
 'k Tel de kansen van mijn lot,
 Maar, als 't op een keus zal komen,
 Is verwerpen toch het slot!
 Want dan dansen ze om mij henen
 Al de spoken van de vrees :
 Ontrouw, pratzucht, nijd, verkwisting,
 Die ik graag in 't niet verwees,
 Maar die 'k toch niet kan verbannen,

Hoe ik haak naar 't echtgenot,
 En ik eindig met te bukken
 Voor mijn eenzaam vrijers-lot.

Adam was eerst recht gelukkig
 In zijn zoete minnevangst;
 Hij had, om een vrouw te vinden,
 Wel geen keur — maar ook geen angst!
 Ach, wat ben ik voor mijn toekomst,
 Voor mijn keuze in 't hart bevreest!
 'k Mag mijn spijt niet meer verbergen!...
 Was ik Adam maar geweest!!

1849.

 DE ZIGEUNERS.

Zeg, Lezer! kent gij Hongarijen?
 Waarschijnlijk wel, zij 't ook door boek of blad;
 Misschien hebt gij zijn bergen en valleien
 Doorschouwd, daar gij uw brein ten voertuig hadt
 En thuis gemakkelijk in uw armstoel nederzat.
 Gij weet: het is het land der oude Magyaren,
 Waar slavenkreten zich aan vrijheidsliedren paren;
 Waar de edelknaap zijn wapenbord aanbidt,
 En de uitgevaste boer bij bier en boonen zit;
 Dat voedsterland van wijn en mineralen,
 Doch waar de Palatijn zich 't beste deel van kiest,
 Waar Turk, Bulgaar en Pool als burens loopen dwalen,
 Maar 't landvolk toch zijn grondtrek niet verliest;
 't Is ook het oord, waar tal Zigeunerbenden
 Haar tenten spant in woud en veld,
 En 't lot uit koffiedik aan vreemden en bekenden
 Door hun PRECIOSAAS wordt voorspeld.
 Genoeg: gij kent het land bij naam en uit verhalen,
 En daarin staan we met elkaar gelijk;
 Ge ontslaat me, bid ik u, het verder af te malen,
 Wijl 'k op dit punt niet graag met mijn geleerdheid prijkt.
 Maar die Zigeuners, met hun zwervend leven,
 Waar 'k u zoo even

Een woordje van in 't midden bracht,
Van hen nog iets om 't feit, dat ik te schetsen tracht.

Een troep dier heidens had het oog geslagen
Op zeker jeugdig edelman,
Die op zijn aadlijk slot met visschen en met jagen
Zich 't leven vroolijk maakte, in schaaft van kroes en kan.
Hij was een jonkman, kloek van leden,
En wel gezien bij 't schoon geslacht,
Maar die zijn vrijheid en aanloklijkheden
Nog aan geen maagd of vrouw ten offer had gebracht.
Veel dienaars vlogen op zijn wenken,
Hij kreeg de nieuwtjes uit de stad;
Wat vreemde snufjes ook Parijs mocht schenken —
Hij zorgde wel dat hij ze 't eerste had;
Als echte troetelzoon der weelde,
Werd alles nagejaagd wat ze overdadig teelde.
'k Weet echter niet of bij hetgeen hij ijfrig zocht,
Wel hoofd en hart voldoening vinden mocht;
Maar, als ik zei, het mocht den zwervers ras gelukken
Hem uit te kippen tot hun prooi;
Ze scherpten zich 't vernuft: een gans van dat allooi
Viel niet zoo vaak voor hen te plukken.

De prima donna vroeg acces,
En kreeg het ook, »hij 's binnen!» riep de bes,
Die 't huishoudwerk van 't heidental bestuurde.
»Die 's binnen!» was de kreet van d'afgerichten troep.
De prima donna dan verscheen op 's jonkers roep;
Zij, de CASSANDRA, met haar rozelaren
In 't bonte keursje en door de ravenzwarte haren,
Met loovers door haar kleurig kleed gestikt
En 't zwierig lint om arm en schouder heen gestrikt;
Met vuur en gloed in oogen en op wangen,
En met het waas der tooverkunst omhangen.
»Ik zal uw lot voorspellen, edel Heer!»
Dus sprak ze, »k weet: ge wilt naar onze orakels hooren.»
Zijn blik getuigde van zijn gretige ooren;
't Zigeunerwicht vleit zich vertrouwlijk naast hem neer,
En spelt aan hem een lot vol zoete hoop en weelde:
Ze wist te goed waarmee ze 't ijdel harte streelde;

Ze prees zijn houding en gelaat,
 Zijn blik, die, des geweld, de min kon doen ontbranden,
 Zijn stem, zijn haviksneus, zijn welgevormde handen,
 Zijn goud en huis en hof, zijn aanzien, rang en staat;
 Niets werd vergeten; ja toch iets... hij had geluisterd
 Of soms haar zoete taal hem hoop had ingefluisterd
 Voor 't geen, waarnaar hij steeds verlangend had gestaard
 Maar dat het spiegelglas hem nimmer toonde: — een baard.
 De baard, die oude dracht voor grooten en voor kleinen,
 De zichtbre leus des mans bij Grieken en Romeinen,
 Tot *SCIPIO*, men kent hem, d' Afrikaan,
 In Rome voor het eerst het scheermes rond deed gaan,
 En daar barbierkunst steeg tot hoog gevierde waarde,
 Zoodat geen ander volk daar 't zijne in evenaarde;
 Schoon groote *KONSTANTIËN*, het kenmerk van de kracht
 En van de eerwaardigheid opnieuw in aanzien bracht;
 De baard, die naar den tijd en naar zijn grilligheden,
 Gevierd werd of gehaat, verlengd werd of versneden;
 En die in onze *époque* opnieuw *époque* maakt;
 De jonker had sinds lang naar dat bezit gehaakt.
 Wel zeiden hem zijn modeplaten
 Dat, als hij zijn toilet naar eisch te maken zocht,
 Hij, wat hij deed of na wou laten,
 Dat sieraad niet ontberen mocht.
Eau de la Chine, en eau d'Afrique,
Saxon de lis, tonique au rond,
Macassar-oil, gras d'ours, pommade de Lion,
 Met *nigritine* en *cosmétique*,
 Had hij met taai geduld beproefd;
 Maar vruchtloos bleken alle zeepen en pommaden!
 Hij had door *professeurs de l'art* zich laten raden,
 Vergeefs! ach, iedre kuur had hem opnieuw bedroefd,
 Vergeefs ging 't staal hem daaglijks langs de koonen,
 En zeepte hij zich 't vel volhardend in;
 Geen enkel dokument mocht 's jonkmans ijver kronen,
 Als donzig zij' bleef koon en kin,
 En, mocht hij hopenog de toekomst tegenstaren,
 Dan dacht hij angstig aan zijn acht en twintig jaren.
 De deerne zag hem schalksch in 't oog,
 En vroeg of niet één wensch zijn hart bewoog.
 Hoe? ... zou hij 't zeggen, haar belijden,

Heur raad eens vragen, die zoo recht vertrouwlijk sprak ?
 Hij kleurt en kucht en krabt zich 't oor, en, na lang strijden,
 Vertrouwt hij haar zijn edel zwak.

»O, daar is raad voor!» riep de listige heidinne,
 »Geen baard! Wie treurt om dat gemis,
 Roept niet vergeefs de hulp van mij Zigeunerinne;
 Een middel bied ik u, dat steeds onfeilbaar is;

De taak is licht en dra voltrokken;

Wilt gij de proef van onze kuur?

Dan siert u wis in minder dan een uur

Een *jeune france*, zwart, als 't gitzwart van uw lokken!»

Dat laat zich hooren, dacht Sinjeur,

Zoo menig recipé stelde al mijn hoop te leur,

Maar dit — wie weet! kom aan, wat leed toch zou mij naken!

Hij zendt zijn dienaars ver van huis,

De huisbestuurderes inclus —

Getuigen duldt men noo bij zulke intieme zaken.

Daar treedt de troep Zigeuners in:

Men eischt de badkuip, maakt een noest begin

In 't prepareeren van de vreemde kruiden,

In Noorderlucht geteeld, met planten van het Zuiden;

Ze werpen ze in de kuip bij 't kokend vocht

En 't ongewoon tinctuur doorwasemt reeds de locht.

Men wenkt Sinjeur; hij mag geen tijd verliezen,

Reeds wacht het bad, de jonker moet er in;

Hij ziet, daar viel niet meer te dralen of te kiezen,

Neemt zijn besluit en duikt in 't nat tot aan zijn kin;

Doch voor 't vervlieggen van de dampen moest men waken,

Wijl juist daarin de kracht der baardontkieming zat;

Men neemt een linnen beddelaken

En spreidt dit over 't geurig bad.

Men reikt hem zeepen toe om kin en kaak te wrijven;

Men bindt hem boven 't hoofd het dekkleed stevig vast,

En 't heerschap krijgt den strengen last

Om, tot zoolang men 't eischt stil in de kuip te blijven;

Men prevelt woorden, die hij niet verstaat;

»Maar dat's om 't even, als de kuur slechts baat,»

Dus denkt de jonker, die zijn hart van hoop voelt blaken,

»'k Word straks van 't linnen dak bevrijd

En 'k heb een baard, die mijn toilet eerst zal volmaken,

En door elke' edelman in d' omtrek wordt benijd.»

't Wordt stil; hij wacht; maar's mans geduld heeft perken;
 Hij uit voor 't eerst een vragend woord,.....
 Geen antwoord om zijn hoop te sterken; —
 Hij roept nog eens, maar... onverhoord.
 Het angstzweet gudst hem langs de kaken,
 Hij bidt en vloekt, slaakt zucht op zucht,
 Hij klotst door 't water, duwt zijn vuisten tegen 't laken,
 Schreeuwt, scheldt, schopt, smijt, maar... zonder vrucht,
 Een uur van woede is ras verstreken:
 Daar lag hij spartlend, machtloos, neer,
 En zwoer het heidental zich straks op hen te wreken,
 Verwenschte bad en baard en modeplaat en meer.
 Een dienaar komt ten laatst zijn heer van 't dek ontlasten,
 Zijn blik schiet vonken, vliegt vol angst de kamer door.
 Helaas, hij ziet het: leeg zijn kist en kasten,
 Maar van 't Zigeunerrot geen spoor,
 'k Heb, Lezers! sedert niet vernomen,
 Of ooit de vrucht is opgekomen,
 Maar zoo hij van de kuur de werking heeft ontwaard,
 Dan draagt de man een duren baard.

1846.

 ELZEMOEI'S THEEUURTJE.

ELZE-moei zat druk te spinnen,
 NEL, de poes, spon met haar mee,
 GRIETJE stak het hoofd naar binnen,
 Hunkrend naar een bakje thee.
 — »ELZE, wat 'en heete zomer!"
 Zei ze: »'k had het buiten kwaad!"
 't Oudje sprak (en 't wiel ging loomer):
 — »Of het aan je hijlik schaadt"
 — »Ach mijn hijlik!" zuchtte 't meisje,
 »BRAM zwerft jaar en dag op zee,
 Bracht hij, na een Javaasch reisje
 Nog een vollen buidel mee!
 Maar het blijft bij hoop op later,
 »Moed! geduld!" was 't, wat er klonk,
 Spijkers zijn het op laag water,
 Waar 'k mijn vrijheid hem voor schonk."

— »GRIETJE,», bromde 't spinnend grootje,
 »Dat is dan je dure trouw ?
 Nauw bezworen of 't verdroot je,
 Nauw beproefd en 't hart vol rouw!"

— »ELZE, wat ik van je hoorde!
 Zeg me, of ik dien schimp verdien ?
 ELZE, die mijn zuchten smoorde,
 En mijn tranen hebt gezien ?
 Kent ge op eer of trouw gebreken,
 Schoon ik niets van hem vernam ?
 Was niet alle smart geweken,
 Als hij uit Oostinje kwam?"

— »Zeg dat nóg eens, GRIET!" zoo klonk er
 Vol van zoetheid haar in 't oor,
 En heur oog staarde in het donker,
 Want een handpalm sloot er voor.

— »BRAM!" dus juichte een zoete stemme,
 »Als ik zóó iets hopen dorst!
 Dat ik u aan 't harte klemme!"

— »Eerste stuurman!" riep de borst.
 »En mijn knapzak is wat ronder;
 GRIET, ik dank je voor je trouw;
 Onze zaken zijn gezonder,
 In een maand ben je mijn vrouw!"

ELZE knikte en ging weer spinnen;
 NEL, de poes, spon met haar mee;
 Prettig zat het paar te minnen;
 Lekker smaakte 't kopje thee.

1846.

HET NIEUWE STUIVERTJE.

Ja, klein is 't wel, bijzonder klein!
 Maar 't is zoo blank en 't is zoo rein,
 En 't koningskopje — 't is zoo mooi.
 En 't zilver van zoo'n puik allooï!
 Maar 't is of die verkleinde maat
 Ons toespreekt met den ouden raad:

Draag zorg, wat lust u soms bekruij,
 Ik nimmer door uw vingers druij,
 Dat gij mijn waarde niet verleert,
 Want zuinigheid verleert zoo ras,
 En hij, die 't stuivertje niet eert,
 Krijgt zelden guldens in zijn kas.

Bedenk, is niet het kleine ding
 Een telg van 's lands bezuiniging?
 Dus 't land ga voor en stelle, wijs,
 Het stuivertje op den rechten prijs.
 't Was minder om het nieuw fatsoen,
 Dan om den rechten eisch te doen;
 De Heeren, die eens zeiden: 't zij!
 Ze weten beter licht dan wij
 Wat de ondervinding heeft geleerd;
 Toch komt hun 't spreekwoord nooit onpas
 Hij, die het stuivertje niet eert.
 Krijgt zelden guldens in zijn kas.

Voorzeker, 't was een gulden tijd
 Toen zuinigheid en noeste vlijt
 Kasteelen bouwden van stavast;
 Ja, wie er op de kleintjes past,
 Hij steekt, heeft hij zich wel beraân,
 Zijn lampje aan dat der oudjes aan;
 Want, brachten deze naar hun vest
 De schatten mee van Oost en West,
 Toch werd ook 't mindre gewaardeerd,
 En stond de spreuk op hun kompas:
 Hij, die het stuivertje niet eert,
 Krijgt zelden guldens in zijn kas.

Al kort men 't in, het lieve geld,
 Dwaas, die het daarom minder telt,
 En, krimpt het stuivertje op den tast,
 't Is of 't ons toeroept: houdt me vast!
 Behoeft en weelde en eigenbaat —
 Ze zijn voor 't nieuwe fabrikaat
 Ook kolken, waarin 't al verzinkt
 Wat rolt en rammelt, blinkt en klinkt;

Dus zij de les slechts niet verleerd,
 Die eens de les der oudjes was :
 Hij, die het stuivertje niet eert,
 Krijgt zelden guldens in zijn kas.

Maar zing ik spaarzaamheid een lied,
 Ik doe 't der deun- of schraapzucht niet ;
 Ik meen : dat euvel bleef mij vreemd ;
 Hij, die mijn raad *ad notam* neemt,
 Hij weet, dat de onbekrompen man
 Ook zuinigheid betrachten kan,
 En dat de gulden middelmaat,
 Nu neemt, dan geeft, en laadt wat schaadt ;
 't Voegt dat het stuivertje rouleert,
 Al bleek het dat het waarheid was :
 Dat hij, die 't stuivertje niet eert,
 Geen guldens zamelt voor zijn kas.

Maar vraagt gij mij : zijt *gij* de man
 Die steeds dat midden houden kan ?
 Och, vrienden, denkt hoe 't meermaals gaat
 Met 's dokters en met 's meesters raad !
 Een goede raad — toch blijft hij goed,
 Schoon daar de gever niet naar doet.
 Maar 't rijmpje staat er tot mijn troost
 En 'k geef het aan mijn gade en kroost ;
 't Word' door ons uit het hoofd geleerd,
 Licht komt de spreuk ook ons te pas :
 Hij, die het stuivertje niet eert,
 Krijgt zelden guldens in zijn kas.
 1850.

BRAMMETJE'S UITGAANSDAG.

BRAMMETJE, BRAMMETJE, hoe zoo plezierig ?
 Zit je temet ook de kermis in 't hoofd ?
 't Zondagsche vest aan, en 't hoedje zoo zwierig !
 Waarom den hof van zijn sieraad beroofd ?
 Dient u die roos om je lief te beschenken ?
 Lacie, je beurs is min vol dan je hart !

Toch kan geen krimp u den levenslust krenken,
 Waar is 't bezwaar dat de jonkheid niet tart?
 Zorgeloos geef je den brui van den winkel;
 Alle dag »knecht», moet jij eenmaal eens »Heer».
 De eigenmin zegt u: je bent toch geen kinkel;
 BRAM gaat uit brammen — één enkelen keer.
 't Hagelwit broekje, je rotting, je boordje —
 't Is niet voor niet dat jij je op hebt geknapt;
 Of jij in 't oog loopt? — Ik wed om een oortje
 Dat je de meisjes vandaag niet ontsnapt.
 Ben je in je min nog zoo'n weinig aan 't vlandren?
 Moet jij een Paris zijn — wees het kordaat.
 Zal 't op een keus gaan, wat zou je verhindren?
 Maar houd met hart en met beurs eerst goed raad.
 Vrijen baart lusten, maar 't heeft ook zijn lasten;
 Wee, als je 't doet onbekookt, onbedacht;
 Ledige handen en ledige kasten —
 Arme, wie zoo iets ten trouwdag eens wacht!
 Daarom, al zet je den hoed op half zeven,
 Denk niet te licht over 't kiezen der vrouw!
 Menigeen gaart, na één joodag van 't leven,
 Duizende dagen van nijpend berouw.
 Evel wensch ik jou een kermis vol vreugde,
 'k Wensch jou een meisje, de bloem van de buurt.
 Zeggen wij nooit, zoo 't ons later eens heugde:
 BRAM heeft zijn boot in de biezen gestuurd.

1849.

ZESTIEN JAAR.

(EEN BLIK IN DE MEISJESWERELD.)

Zestien jaar, gewenschte tijd!
 Weg de kinderschoenen!
 Van den schoolschen dwang bevrijd,
 Duizend visioenen!
 Bals, comedies in 't verschiet;
 Uitgaan zonder moeder;
 Dagen van gewaand verdriet;
 Kiescher, ware 't vroeder!

Idealen — geen gebrek!
 Zonderlinge droomen;
 In 't gelaat een vreemde trek;
 't Hartje rust benomen.
 Eindelijk voor goed entrée
 In het dameskransje:
 Ging ze vroeger wel eens mee,
 't Was per buitenkansje!
 Trots in 't opgestoken haar,
 Ban der kinderlokken:
A l'enfant op zestien jaar? . . .
 De oogjes, hoe ze 't jokken!
 Zuchten om ik weet niet wat,
 Bos bij jongensnamen;
 Schoolconnecties in de klad, —
 't Zou niet meer betamen!
 Zedigheid voor 't vensterglas,
 Gluren om een hoekje:
 Briefjes in de brievenstasch,
 Zucht naar 't Fransche boekje;
 Albumblaadjes rondgedeeld,
 Blaadjes ook ontvangen;
 Op piano 't liefst gespeeld
 Liedjes van *verlangen*.
 Zielvertrouwde van mama,
 Haar in d' arm genomen
 Als het kleêgeld van papa
 Krapjes om mocht komen.
 Uit logeeren — wat geneugt!
 Niemand zal het wraken;
 Alle dagen nieuwe vreugd,
 Honderd vreemde zaken.
 Engeltjes aan 't hart gebeurd,
 't Engeltje ook der mode!
 Vraag: wat kleur het beste kleurt —
 't Spiegelglas is bode,
 Regenachtig weer, helaas,
 Vijand van de krullen;
 'k Weet niet wat glacé en gaas
 Al voor schoons omhullen.
 Nieuw gevoel en nieuw genot

Bij concert en lezing :
 Nieuwe prikkels voor den spot,
 Martlaars ter genezing.
 Fransch ! o, 't is zoo'n lieve taal,
 Vol vergeet-me-nietjes, —
 Hollandsch klinkt zoo plat en schraal,
 Lasse, saaie liedjes !
 Trouwen, neen dat nooit, zoo waar !
 Vrijheid boven trouwen !
 Komt de rechte Jozef maar —
 Of ze woord zal houen !
 Kleuren, . . 't is een drommelsch werk
 Ken je 't wel — dat kleuren ?
 't Vraagt naar tijd noch plaats ; ter kerk
 Zie je 't soms gebeuren.
 Zestien jaar . . . een nieuw verschiet ;
 Spits maar neusje en mondje !
 En, wat jaloezie bediedt,
 Weet je 't, bruintje of blondje ?

Meisjes, spreekt naar waarheid recht —
 Gij toch kunt het weten —
 Heb ik hier te veel gezegd,
 Of nog meer vergeten ?

1848.

KEES OP REIS.

KEES spekt zijn beurs en koopt een pas,
 En wil de wereld zien :
 En vliegt door 't ruim en maakt, per as,
 Van honderd uren — tien.

KEES kijkt in 't rond en suizebolt
 En veegt zijn bril eens af :
 't Is of de wereld draait en tolt,
 Den dommelaar tot straf.

KEES klaagt zijn nood en wrijft zijn neus ;
 En ruikt slechts stank en stoom ;

En 't woord ontvalt hem : had ik keus,
Dan liever log en loom !

KEES krijgt wat moed en schikt zich wat
En spreekt zijn reisbuur aan,
Deez gluurt hem toe, vrij stroef en prat,
En kan hem niet verstaan.

KEES wikt zijn beurs en zucht er van
En derft zijn lange pijp ;
En ieder rood-gekraagde man
Brengt KEES wát in de knijp !

KEES tuurt in 't rond door groote steên
En mist nu dit dan dat,
En wordt verdrongen en vertreên
Op 't druk belooopen pad.

KEES zweet zich dood en loopt zich lam
En eet wat hij niet lust,
En kruipt naar bed verstijfd en stram,
En — vond hij dan nog rust !

KEES keert terug en snakt naar huis,
Verwenscht het vreemde land,
Roemt zedig eigen haard en kluis,
Waar 't eigen vuurtje brandt.

KEES eischt bewondring voor zijn tocht ;
Men ziet het KEES wel aan,
Dat hij veel nieuws, veel schoons... bezocht ?...
Neen, is voorbijgegaan.

1846.

MIEKE BIJ DEN WATERPUT.

Zie, ze zit weer in gepeinzen,
MIEKE bij den waterput.
Is de wingerd aan 't verdorren ?
Heeft de storm het ooft geschud ?

Is het koren aan het roesten ?
 Zijn er muizen op het land ?
 Heeft de bonte koe de tongblaar ?
 Is de hooischoor afgebrand ?

Is het kermisfeest verboden ?
 Is de pachttheer te beleefd ?
 Zou ze soms daar zitten mokken
 Dat ze nog geen vrijer heeft ?

Foei ! wat ben ik onvoorzichtig
 Dat mij daar zoo'n woord ontschiet !
 MIEKE mag van praten houden,
 Zich *ver*praten zal ze niet.

Zeggen mannen dat de vrouwen
 Meer soms klappen dan betaamt —
 Ik zeg neen ! Bij zielsgeheimen
 Maakt de vrouw den man beschaamd.

Wie nieuwsgierig zich betoonen —
 'k Wil 't wel weten, ik beken
 Dat ik soms bij MIEKE's mijmren
 Ook wel eens nieuwsgierig ben.

Wat haar bij dien put doet toeven ?
 Zij vertrouwde 't nooit aan mij :
 Ik verraad dus geen geheimen
 En het denken staat me vrij.

HANNES komt er ook wel putten,
 En 't is zonderling en raar :
 Als soms MIEKE zit te rusten,
 Staat hij eensklaps over haar.

Wat ze fluistren ? Wie kan 't hooren !
 'k Stond laatst achter hen voor 't raam :
 'k Heb er toch niets van vernomen,
 Wat ze zoo al praatten saâm.

Of 't van koeien was of muizen,
 Van het koren of van 't ooft?
 'k Hoorde niets, maar 'k zag te beter
 Hoe een kusje werd geroofd.

HANNES is een flinke jongen,
 MIEKE is ook een knappe meid;
 Dat kon wel een paartje worden,
 Heb ik bij mijzelf gezeid.

HANNES zie 'k nooit lui of ledig;
 'k Wensch hem ook een nijvre vrouw;
 Nu, in huis en hof steekt MIEKE
 Braaf de handen uit de mouw.

Let eens op, als 't Mei zal worden,
 Wat er met die twee geschiedt,
 Of gij dan niet beider namen
 Voor het rechthuis prijken ziet!

Dan zal MIEKE niet meer mijmren,
 Als ze nu zoo dikwijls doet,
 Dan wordt HANNES in zijn woning
 Door een lieve vrouw begroet.

Maar — wat moei ik mij met andren!
 't Voegt dat ik mijn fout erken;
 MIEKE, 'k zal geen woord meer zeggen,
 Foei, of ik een langtong ben!

1847.

ZURE DRUIVEN.

Och, wat die jonkheid dartel is,
 Vol onbezonnen streken,
 De vrome lui tot ergernis,
 Ik mag er niet van spreken....
 Wat fijne BETSY 't mondje trekt,
 Wen blonde buurtje lachebekt

Als 't vrijertje aan komt stuiven!
 Die levenslust wekt BETSY's bos;
 Maar denkt ze wel om d'ouden vos?....
 O wee, die zure druiven!

Het blondje telt nauw achttien jaar
 En 't malt al met de knapen!
 In losse tressen golft het haar
 Langs schouders neer en slapen.
 Wat is die rok van wulpschen tooi,
 Wat trekt die halsdoek daar een plooi,
 Ik beef al voor 't verschuiven:
 Toe BETSY, knijp uwe oogen dicht,
 Zie, hoe ze bleek wordt bij 't gezicht....
 Dat's van de.... zure druiven!

't Ging anders toe in BETSY's jeugd:
 Geen knaap zou kusjes rooven,
 Toen streed de lust niet met de deugd,
 (Goed, wie 't maar wil gelooven!)
 Men koosde niet langs 's Heeren paan,
 En, zag men al een paartje gaan,
 't Was zedig als de duiven.
 Ach, kwam die goede tijd weerom!
 Maar REINTJE trekt zijn rug wat krom
 En mompelt: zure druiven.

En als men eens aan BETSY vroeg
 (Ze hoort het niet, ik fluister):
 Als liefde μ in haar lichtkrans droeg,
 Verkoost gij dan het duister?
 Wie weet toch wat ze zeggen zou!
 Ook sijnе BETSY is een vrouw
 En 't kon haar leed verschuiven?
 Maar neen, zij is haar lot gewoon,
 't Mistrouwend lachje van haar koon
 Spreekt steeds van.... zure druiven.

Och BETSIES BETSIES! 'k ben je vriend
 En 'k spot niet met je grieven;
 Maar heeft de jeugd het dan verdiend

Dat gij haar smaadt om 't lieven?
 Goedhartigheid bij andrer vreugd,
 Geen spijt bij 't zien van zoet geneugt,
 Al mocht *uw* hoop verstuiven!
 Komt, stookt geen onrust bij de vree,
 En lacht eens met de jonkheid meê,
 Dan worden 't *zoete* druiven!

1848.

 NEGATIEVE WENSCHEN.

Geen krakende deuren,
 Geen tochtige scheuren,
 Geen lek in je dak!
 Geen aandrang van beren,
 Geen vocht in je veëren,
 Geen gat in je zak!
 Geen smaad van de rijken,
 Geen vrienden die strijken,
 Geen kroos in je vliet!
 Geen meiden die vrijen,
 Geen vitters te mijen,
 Geen kleur die verschiet!
 Geen kramp aan je voeten,
 Geen vrees voor bankroeten,
 Geen droes aan je paard!
 Geen last van poëten,
 Geen roetsmaak aan 't eten,
 Geen rook uit den haard!
 Geen knellende kleëren,
 Geen vloekers tot heeren,
 Geen waas voor 't gezicht!
 Geen ratten of muizen,
 Geen jaarlijksch verhuizen,
 Geen kiespijn of jicht!
 Geen kinders die razen,
 Geen stof in je glazen,
 Geen vuil op je stoep!
 Geen steenen voor krenten,
 Geen Brabantsche centen,

Geen nachtljk geroep!
Geen vochtige muren,
Geen twist met je bureu,
Geen snoepzieke kat!
Geen ontrouw van knechten,
Geen schrale gerechten,
Geen slijk op je pad!
Geen kelder met water,
Geen praats van een prater,
Geen schel die niet klinkt!
Geen vest zonder knopen,
Geen hart zonder hopen,
Geen haartjes in de inkt!
Geen brandbrief gekriebeld,
Geen tafel die wiebelt,
Geen sleep van logées!
Geen zwakte in je spieren,
Geen kamers die gieren,
Geen beenen voor vleesch!
Geen wangunst of schrafel,
Geen dertien aan tafel,
Geen deuk in je hoed;
Geen Zondag met regen,
Geen kans zonder zegen,
Geen waanzin voor moed!
Geen knoop in je kluwen,
Geen spijt te verduwen,
Geen blok aan je been!
Geen koelte van binnen,
Geen linkschheid in 't minnen,
Geen blauw aan je scheen!
Geen boomlooze kisten,
Geen aandeel in twisten,
Geen gaard zonder vrucht!
Geen meel in je suiker,
Geen wesp in je ruiker,
Geen gans in de vlucht!

En zoo 'k in mijn beden,
Om regels of reden
Niet ver ben gegaan;

'k Vraag 't elk in 't bijzonder —
 'k Heb plaats hier van onder —
 Vul zelf het maar aan!

1847.

GRIETJE'S VERZUCHTING.

Ik weet niet — maar sinds ruimen tijd
 Hoef 'k moeders roep noch tik,
 En wie is 't eerst van allen op —
 Het eerst van allen? ... Ik!
 Dan hang ik water over 't vuur
 En loop wat af en an,
 En 'k weet precies hoe laat het is —
 Zie 'k LOUW den timmerman.

Kwartier voor zessen, strijk en zet,
 Stapt LOUW, wat weer het zij,
 Met zijn gereedschap in zijn mand
 De deur van 't huis voorbij.
 Die LOUW is toch een flinke knaap!
 Wat schijnt hij kloek en sterk!
 Zijn baas — al is hij jongste gast —
 Geeft hem de keur van 't werk.

Louw spaart geen schuier voor zijn buis
 Of water voor 't gezicht;
 Zijn haar is altijd glad gekamd,
 Zijn schootsvel net en dicht;
 Zijn hamer, beitel, schaaf en zaag,
 Die hij met werken won,
 'k Geloof dat hij ze in orde houdt —
 Ze blinken in de zon.

De meeste klanten van zijn baas
 Zijn wat gesteld op LOUW!
 Hij is geen dagdief voor het volk
 En toch zijn meester trouw.
 O gunst, hij kan zoo vroolijk zijn!
 Hij 's vriendlijk en gedwee;

Maar waar de twist het vuurtje stookt
Daar doet hij nimmer mee.

En biedt men LOUW een glaasje bier
Of soms een borrel aan,
Dan neemt hij wel het glaasje bier
Maar laat den borrel staan;
Want LOUW zegt — en ik zeg het ook —
Dat voor den ambachtsman
De kracht niet in jenever zit,
Bij 't geen hij wil of kan.

En 's Zondags moest je hem eens zien —
Dien LOUW den timmerman!
Dan heeft hij wat eene fijne jas
Een vest met streepen an;
Dan draagt hij ook een waterproef!....
O, zie je 's Zondags LOUW,
Geen burgermeisje van fatsoen
Dat hem versmaden zou.

Komt hij voorbij en.... sta 'k voor 't raam,
Dat licht gebeuren kan —
'k Doe dan maar of ik hem niet zie,
Dien LOUW den timmerman;
'k Beken: het is wel niet beleefd....
Neen meer: het is zelfs dom;
Maar LOUW zegt evel goeiendag
En... ziet wel zesmaal om.

Ik zou wel graag beleefder zijn....
Maar die verwenschte kleur!....
't Is of ik door den grond verzink
Als ik hem maar bespeur;
Die kleur... maar korn, wat praat ik toch!
Mocht LOUW mij eens verstaan —
Hij zou wel denken dat ik hem....
O foei! daar 's niets van aan!

Ik prijs hem maar als timmerman....
Wat zit ik in de klem

Als NEEL van d' overkant, die feeks,
 Mij somtijds plaagt met hem!
 Maar wacht . . . 'k weet ook wel wat van haar . . .
 Die JAN-buur . . . 'k ben niet blind! . . .
 Maar 'k moet toch zeggen, dat ik LOUW
 Wel tienmaal knapper vind.

Mij dunkt, eens zie ik LOUW nog baas,
 Veel klanten in 't verschiet;
 Maar daar hoort altoos duimkruid toe,
 En 'k hoor, dat heeft hij niet.
 Nu, dat's geen schande, goed en gaaf
 Geldt meer dan rijk en slecht;
 En zoo je als meester krukken moet,
 Dan is 't maar beter knecht.

Mijn erfenis van petemoei,
 Die vaststaat te Amsterdam . . .
 Dan 't geen er in de spaarbank staat . . .
 De bruidsgift van oom BRAM . . .
 Laat zien, dat maakt toch bij elkaâr . . .
 Maar kom! waar dwaal ik heen?
 'k Wou voor geen duizend gulden dat . . .
 Ei wat! ik ben alleen.

Wat zou ik zeggen als hij kwam? . . .
 Geen »ja!» dat past me niet!
 'k Geloof dat ik de heele zaak
 Aan moeder overliet;
 Maar als *die* haar verlof eens gaf
 En hij me vroeg — wat dán!
 Ach! . . . 'k Droom misschien van nacht alweer
 Van LOUW den timmerman.

1847.

BETRACHTING VAN LOUW DEN TIMMERMAN.

Of ik het wel heb — 'k weet het niet!
 Maar toch, ik stel 't mij voor:
 Zei ik aan GRIETJE wat mij schort,
 Ze gaf me een gunstig oor.

'k Loop dag aan dag haar huis voorbij,
 'k Noem honderdmaal heur naam;
 Ik zie haar zelden langs de straat,
 Maar menigmaal voor 't raam.

Bij de ochtendklok, in 't avonduur,
 Krijg ik een blik en knik;
 Want — als 'k naar huis of winkel trek,
 Ze weet het op een prik.
 Niet dat ze aan 't glas haar werk verzuimt
 Omdat dit juist zoo treft —
 Maar 't uurtje dat ik kom en ga....
 Dom — wie dat niet beseft!

Dat GRIETJE!.... 'k Geef mijn kop er voor —
 Geen mooier, liever meid!
 O, 'k droom zoo zoet, als 'k droom dat zij
 Voor mij is weggeleid!
 Ze is zuinig, zindlijk, zuiver, zacht,
 Ze heeft een fijn verstand:
 Maar ze is — en 'k vind dat juist niet kwaad,
 Niet schriklijk bijdehand.

En 's Zondags! kijk, ik zwijg er van,
 Wat raakt mijn hart dan vol!
 Ik voel het dikwijls 's Maandags nog —
 Dan is mijn hoofd op hol:
 Dan zaag ik scheef en spijker mis,
 Ze lachen me uit — de knechts,
 Als 'k voor mijn hoor den beitel neem,
 En links verwar met rechts.

Want 's Zondags — weet je 't? — naar de kerk
 En uit de kerk naar huis,
 Dan zie, dan spreek ik GRIETJE vaak.
 Al hoort ze niet kwansuis;
 Maar of ik spreek, dan of ik zwijg —
 Mijn zaken staan niet kwaad;
 Haar goelijk lachje zegt het mij
 Dat zij me best verstaat.

Haar kleeding is ook juist van snit,
 Wie 't anders zegt — hij jokt;
 Haar net figuur heeft menigmaal
 Me een blijden roep ontlokt;
 Niet zwierig is ze als NEELTJE-buur,
 Maar beter is heur smaak:
 Met ééns zoo min doet ze ééns zoo veel,
 Dat 's 't mooie van de zaak!

Wat zou ze een zuinig vrouwtje zijn,
 Als 'k eenmaal haar bezat!
 Als 'k eigen klanten, eigen volk
 En eigen werkplaats had!
 Ik weet, ik ben geen rijkaardskind,
 En karig is mijn deel;
 Maar ook mijn baas had kruis noch munt,
 En moed bij jeugd kan veel.

De rijke zoon van slachter TIJS
 Waagt ook een oogje aan haar,
 En kijk, dat zit me dwars door 't lijf,
 Zag hij zijn kans eens klaar!!
 Die pocher, die toch weinig meer
 Dan kalven kelen kan;
 Maar die voor haar o, nam ze hem! ...
 Och dwaas, waar praat ik van?!

— Dag LOUW! riep zij me gisteren toe;
 Dag LOUW!! — 't ging door mijn ziel!
 Dat zei me alleen, dat ik haar meer
 Dan jongen TIJS beviel.
 O kijk, dat denkbeeld — 'k ijl van vreugd!
 Verleden week was 't mal:
 'k Dacht dat ik nevens GRIETJE stond;
 'k Stond in den krullenstal.

— Kom, GRIETJE! zei ik, neem mijn hand,
 Mijn hart behoort u lang;
 'k Zal voor u werken al mijn best;
 Sla toe, meid! wees niet bang!
 We zijn een paartje juist van pas;

Betrachting van Louw den timmerman.

We hooren bij elkaar!

— Och, GRIETJE, bad ik, GRIETJE-lief,
Valt u dat »ja» zoo zwaar!

— Neen, LOUWTJE-lief, vervolgt een stem,
Maar schaaft wat beter voort!

En wat die stem nog verder spreekt —
'k Versta geen enkel woord:

Mijn knieën knikken, 'k voel geen grond;
Ik gluur eens om — eilaas!

Twee oogen staren fel mij aan —
't Zijn de oogen van mijn — baas.

En daarom, hoe het loopen wil,
Mijn hoop word' niet gestuit;

Ik stap naar GRIETJE's moeder heen,
En zeg mijn hart ronduit!

Dan krijg ik mijn verstand terug;

Dan word ik kloek bij 't werk,

Dan is licht, als 't weer Zondag wordt,
De kogel door de kerk.

1850.

OOST-INJESCHE DOOFHEID.

'k Wil 't wel weten dat KLORINDE
Me in het hart bestorven ligt;
'k Val wat bloo, en toch 'k beleed haar
Mijn gevoel door lonk en dicht.
Maar ja wel! Ze is niet hardhoorend
Of onvatbaar, zoo 'k geloof —
Voor mijn zuchten en mijn zangen
Blijft nochtans KLORINDE doof.

'k Dacht: ik was nog al kapabel;
'k Werd begeerig naar een ambt,
'k Heb vol moed de groote heeren
Met verzoeken aangeklampt:
Ach, wat hielpen al mijn beden,
Die men stil ter zijde schoof.

'k Had geen wagen om te kruien
En . . . de heeren bleven doof.

'k Had een tante, 't mensch had centen,
Of ik op 't legaatblad stond?
'k Hoopte 't wel, maar mijn vertrouwen
Had, helaas, een zwakken grond.
Andre neefjes wisten beter
Om te springen met de sloof;
Nu ging 'k ook mijn best aan 't vleien —
't Was te laat; mijn moei was doof.

Doofheid is een ramp van 't leven,
Die wel medelij verdient;
Met geduld zou 'k willen schreeuwen
Aan het oor van vrouw of vriend,
Maar bij enklen, 'k wil 't bekennen,
Staan geduld en ijver stil,
'k Heb geleerd; het doofst van allen
Is *hij*, die niet hooren *wil*.

1846.

DE NIEUWE HEER.

Een dorp, de naam doet weinig tot de zaak,
Een dorp, waarheen ik soms een tochtje maak,
Is 't oord, waar 'k uw verbeelding heen wil leiden,
Niet groot, niet klein, maar ietwat tusschenbeiden
Is de omtrek, die een honderdtal of wat
Van zielen — grof en fijn — te zamenvat.
Een kastelein, een kroeg, een kerk met toren,
Een kolfbaan, school, een schout en assessoren,
Een arts voor mensch en dier, een ambachtsheer,
Een vroedvrouw, smid, een groote pomp en meer
Gerieflijkheen zijn hier in volle werking:
Mijn teekenstift, ik voel het, eischt beperking;
Wat zegt het of ik haarfijn u beschreef
Wat JAN bezit, wat PIET zoo al bedreef,
Of enklen voor 't herzien der Grondwet waren,
De ontvanger veel oninbaar moet verklaren,

Of 't Handelsblad er daaglijks circuleert,
 Of men er druk den stoomgeest refuteert;
 Genoeg, een dorp is 't als vele andre dorpen,
 't Bevat veel goeds; veel kwaads mocht wel verworpen:
 't Heeft huis en hut, naar eisch van rang en staat,
 Geboomte in 't rond en keien op de straat;
 't Heeft boeren, dik van buik en grof van leden;
 't Heeft meisjes, vol van zoete aanminnigheden,
 Ja, 'k weet niet wat het biedt en niet al biedt,
 Of de omtrek productief is ofte niet.
 't Heeft wijzen, maar niet vrij van dwaze grillen,
 En dwazen, die graag wijzen schijnen willen;
 't Geeft zoet en zuur; nog eens, 't heeft goed en kwaad,
 Maar wát het heeft — 't heeft koppen in den raad.
 Ja, kon de zaal van 't oude rechtshuis klappen,
 Wat wijsheid kwam aan 't licht! Wat eigenschappen
 Van geest en denkkraft spraken als de dag
 Van 't *corpus nobilé* — van 't dorpsgezag.
 Bezorgd voor 't heil van tal gemeentenaren,
 Begreep de raad, dat ze allen kindren waren,
 Waarover 't vaderschap hun was verleend,
 En aan wier borst de kudde lacht en weent.
 Wat kenden ze op een prik hun dierbre schapen!
 Hoe laat een elk er opstond en ging slapen;
 Wat PIET al in de melk te brokken had:
 Hoe duchtig HEIN er in de pekél zat;
 Wat gouden troost aan JAPIK stond te wachten;
 Wat velen over KLAASSENS dochter dachten;
 Waarom JEROEN de kroeg niet meer bezocht;
 Voor hoeveel KEES zijn roodbont had verkocht;
 Hoe SAAR na d' echt heel anders was geworden;
 Hoe duchtig KRELIS' erfgenamen morden;
 Waartoe JAN-PIET zoo dikwijls reed naar stee;
 Wat MAARTEN vaak zoo deerlijk zuchten dee;
 Hoe LAMMERT aan dien krabbel was gekomen;
 Wat GEERTE van haar vrijer had vernomen?
 Waar SIJMEN heel zijn boeltje had verkwest;
 Hoe KLAARTJE met haar buurvrouw had getwist:
 In 't kort: niets bleef den achtbren raad verholen
 Van 't dorperstal, hun zorgen aanbevolen.
 Één zaak nochtans gaf stof tot veel gepraat

En eischte heel de wijsheid van den raad :
 Een nieuwe heer was in het dorp te wachten ;
 Geen wonder dat ze op juiste middlen dachten,
 Om 's mans ontvangst voor zulk een groot festijn
 Vol luister en vol jubel te doen zijn.
 Een eereboog werd vluchtig opgeslagen
 En vlag en groen en luchters bijgedragen ;
 Eene eerewacht werd samengetrompet :
 Zes flinke boerenzoons te paard gezet ;
 Een twaalfstal meisjes moest met groen hem strooien ;
 Men zou een zwijn op 't nadrend feest »vergooien ;”
 In 't kort : 't was drukte en draven overal.
 Verrukt door 't heil van 't onverwacht geval,
 Dat aller blik het heerschap zou ontmoeten,
 Die, onbekend, de dorpers kwam begroeten,
 Was ieder vol van 't geen gebeuren zou,
 En groot en klein vol ijver in het touw.
 Een schuit met koek was uit de stad ontboden,
 En de eerewijn om 't heerschap op te nooden ;
 De kastelein bestelde een draverij,
 Vier speellui en een fiksche danspartij ;
 Het zilver en het goud kwam op de proppen,
 De vroedvrouw zou de oranjevlag wat stoppen ;
 De meester, die de jeugd vacantie gaf,
 Schreef sierlijk schoon — een deftige aanspraak af,
 Om daar den Heer de tranen mee te ontpersen ;
 De schout zou 't hoofd met nieuwe pruik ververschen,
 De staatsierok werd voor den dag gehaald,
 De zijden broek geheeld door draad en naald :
 't Was hem genot zich in zijne eer te baden ;
 Vol wijsheid sprak hij tot zijn wijze raden :
 — Het heerschap is een wichtig diplomaat,
 Een die er zit in een ministersraad,
 Zoo 'k hoor ; je weet : dat zijn heel groote heeren,
 Hij komt hier licht den landbouw bestudeeren,
 En dus waar 't goed was hij op onze hand :
 Dus, mannen ! houd je ferm en wel constant,
 We zullen hem zoo 't past terdege flikken,
 Want groote lui, ze laten zich graag likken !
 Bedenkt het wel, hij 's uit den Haag vandaan ;
 Misschien wijst hij den juisten weg ons aan,

Of wordt door hem de zaak licht aanbevolen
 Van 't polderwerk en van den watermolen,
 En raakt hij, wat ik hoop, op onze zij,
 Licht krijgen wij den spoorweg hier voorbij.
 O, 't is zoo goed bij vloed en bij ebben,
 Steeds in den Haag een goeden vriend te hebben;
 Viel voor de Staten soms ons oog op hem,
 Ik spreek ronduit, ik gaf dien man mijn stem;
 'k Heb zoo'n idee, hij is niet een dier snaken,
 Die voor elk nieuwtje veel bombarie maken,
 Een die voor 't geen bestaat, recht houw en trouw,
 Geen warman in de Kamer schoppen zou. —
 Zoo'n taal had men in lange niet vernomen,
 Hoe kon de schout aan zooveel wijsheid komen?!
 Men knikte en snoot de neus met deftigheid,
 En oud en jong was tot d' ontvangst bereid.

De groote dag mocht eindelijk lumieren,
 En 't heele dorp toog naar de dorpsfrontieren;
 Bezilverd en begoud was 't zondagspak,
 Met loof en bloem op hoed en buis en jak;
 De tijd kroop om; vervelend is het wachten;
 De raad zat naar den eerewijn te smachten,
 De jongens naar den koek; de kastelein —
 Hij raamde reeds de ontvangsten in zijn brein,
 En vaagde 't stof van kannen en van kroezen;
 De bakkersvrouw bezag haar mand met soezen,
 En de uitroep, dien men overal vernam,
 Was: — 't duurt zoo lang, 'k wou dat de Heer maar kwam.
 Maar niets dat in de verte scheen te dagen,
 Een slijkschuit of beladen bolderwagen,
 Doch anders niets langs 't pad of op de Schie;
 Maar ja, o vreugd! daar zien ze een tilbury
 Met volle vaart de groene grenspaal naken;
 Een blijde kreet doet aller hoop ontwaken!
 Een rijtuig draagt een netgekleeden heer,
 Hij is het, dien men wacht: geen twijfel meer!
 De hoeden af: 't bestuur splitst zich in rijen,
 De diender rost de jongens tusschenbeien,
 De meester haalt zijn aanspraak voor den dag,
 De koster wuift met opgeheven vlag;

't »Hoezee!» klinkt luid uit honderden van kelen,
 De paardennek voelt zich door de eervacht streelen;
 De burgemeester draait zijn pruik wat goed,
 De sjees komt aan, en 't volk liep haar te moet;
 Luid is de roep van vrouwen en van mannen,
 Het paard wordt van het rijtuig afgespannen;
 Men leidt het voort bij d'afgeworpen toom,
 Veel lieden slaan de handen aan den boom
 Des voertuigs, opdat *menschen* 't zouden trekken —
 Een hulde om aan een koning te verstrekken.
 Maar 't is of 't heerschap schrikt van al die eer;
 Bleek als de dood zijgt hij in 't rijtuig neer,
 — *Ciel!* riep hij tot de schreeuwers en de wuivers,
Prenez ma bours! ze hield ruim zestien stuivers.
 — Neen, sprak het volk, we willen geld noch gift!
 Lang leef de Heer! schreeuwde elk in blijder drift.
 Maar 't heerschap was van wee ineengedoken;
 De toespraak werd manmoedig uitgesproken;
 De strooisters wierpen al haar loovers uit,
 Een zegezing verzelde de optocht luid;
 Men danste en sprong om 't hobblend rijtuig henen,
 De vreugd steeg hoog bij grooten en bij kleenen;
 De tocht ging op 't eerwaardig rechthuis af,
 Waar men een feest ter eer van 't heerschap gaf.
 Doch deze schonk nauw teekenen van leven,
 't Scheen dat hem 't volk deed sidderen en beven.
 Slechts schuchter zag hij somtijds in het rond,
 Of hier of daar zijn blik een uitweg vond,
 — *Écoutez moi*, sprak hij, *monsieur le maire*,
Moi, je suis ni voleur, ni refractaire,
Je suis — Ja, hoor, verstaan doen wij je niet,
 Als jij voor ons maar goed bent en splendiet;
 Lang leef de Heer! herhaalden duizend monden,
 Toen ze allen voor 't versierde rechthuis stonden.
 De Heer werd uit de tilbury gerukt,
 En door een elk om strijd de hand gedrukt
 En met gejuich de woning ingedragen;
 Wat was de man getroffen en verslagen!
 Nu zag hij 't in, 't was eer die men bewees,
 Verwondering verbande de ijdle vrees;
 — *Et c'est pour moi!* riep hij in 't hart bewogen,

Ah, trop d'honneur! en wischte een traan uit de oogen,
Vous vous trompez, je crois! maar 't bleef de Heer!"
 Verdoofde donderend zijn woorden weer.
 Ten langen laatst treedt hij de rechtszaal binnen,
 Maar, hemel! is de Heer niet bij zijn zinnen?
 Hij tuurt in 't rond, half blij, half droef te moe,
 Stapt eensklaps naar een hoek der kamer toe,
 Plaatst zich er voor een vreemdeling, daar gezeten,
 (Hoe die daar kwam? — de drommel mocht het weten!)
 Buigt, draait in 't rond en spreekt zijn vreemde taal,
 Als stond hij voor een vorst of generaal.
 Wie mag die snuiter zijn, wis ingeslopen?
 Men fluistert, schaart zich bij elkaar op hoopen,
 Men ziet met eerbied wat toch 't heerschap doet,
 Ontwaart hoe hij den vreemde flikt en groet,
 Hoe hij met drift de hand steekt in zijn zakken,
 En toen op eens een rol schijnt uit te pakken,
 En iets noteert in een beduimd boek,
 En d'andren man de maat neemt voor . . . een broek,

Misleiding, ach, we mogen 't anders wenschen,
 Is de eigenschap, helaas! van 't gros der menschen;
 Wie boven dit gebrek in 't leven staat,
 Geen boer, geen heer, zelfs geen gemeenteraad.
 Hoe 't mogelijk was om zóó zich te vergissen,
 Hoe schout en raad zóó 't juiste doel moest missen,
 Hoe de echte heer hun blikken was ontgaan
 In 't rechthuis, kijk, 't was niet om uit te staan!
 't Gewoel van 't feest was hij te recht ontvloten,
 Hij had in 't dorp zijn kleerensmid ontboden.
 Ziedaar de zaak; maar sinds dit neetlig feit,
 Wordt van den schout met zekerheid gezeid:
 Dat hij steeds vloekt op vreemde landverzakkers,
 Maar bovenal op Fransche kleerenmakers,
 Hij zweert bij kris en kras, en streng en stijf,
 Dat nooit zoo'n klant hem raken moet aan 't lijf.

LOFZANG OP CALIFORNIE.

Triomf, de dood aan Schralestein!
 Geen zorgen meer voor groot en klein
 Om in een schuldenzee te zinken;
 We maken CROESUS tot een nul;
 Dat ieder nu zijn kisten vul! —
 Een gouden wereld staat te blinken!
 Wat heb je noodig? — Grijp een spa
 En trek naar California.

Zet vrij de zorgen aan een kant;
 Daar, in dat echt Luilekkerland
 Ligt reeds je schitterende oogst te rijpen.
 Goud wat er blinkt, goud wat je ziet,
 't Zijn klompen goud en anders niet;
 Je hebt het enkel maar voor 't grijpen;
 Dwaas, die in leege zakken tast
 En niet naar 't rijke land verkast.

Bestel je al vast een prachtig kleed,
 Het land dat straks je voet betreedt
 Bestaat uit louter rijke menschen;
 Platina, goud of diamant,
 Het ligt er alles voor de hand,
 Kan je ooit het makkelijker wenschen?
 Studeer al vast op Dandy-airs;
 We worden allen millioenairs!

Nog eens: bestel je een schitterend pak
 En geef je beren vrij den zak,
 Hun schrille stem is licht te smoren,
 Want, heb je d'aap van ginder beet,
 Dan sla je ze allegaar, wat leed!
 Met gele vinken om hunne ooren;
 Dan gaat je roem van mond tot mond
 En rijd je in gouden koetsen rond.

Hoezee, daar daagt in 't duister licht!
 Een nieuwe toekomst is in 't zicht;
 Geen mensch hoeft voor zijn lot te beven:
 De beedlaars hebben afgedaan,
 De rijstebrij-berg lokt ons aan;
 We zullen lui en lekker leven;
 We smullen braaf en slapen lang,
 En gaan naar lust onze' eigen gang.

Dan baden we ons in zoeten wijn,
 Dan zal het altoos kermis zijn;
 Dan lachen we om ons vorig slaven,
 Dan varen we onder vrije vlag
 Van Zondag tot aan Zaterdag;
 Dan laten wij, wie lust heeft, draven;
 Maar wij, wij juichen gloria
 In 't zalig California!

O heerlijk, onwaardeerbaar land,
 Dwaas, die niet van verlangen brandt
 Om straks je dierbren grond te kussen,
 Al lijden wij daar hongersnood,
 Of slaan elkaar bij hoopen dood —
 We mazen onzen naad intusschen!
 Wat roosje dat geen doornen droeg?
 We worden rijk en dat's genoeg!

Goud, zielverkwikkend tooverwoord,
 Klank die het kilst gemoed doorboort,
 Zaad voor elk' onbebouwd akker,
 't Schept stompe koeien-hersens om,
 't Hoedt voor te dorren ouderdom,
 't Maakt suffers, ja, soms dooden wakker:
 't Geeft schoonheid, glans, verstand en moed,
 't Maakt krom tot recht en kwaad tot goed.

O toekomst, blinkend ver-verschiet!
 Neen, plannenmakers, wanhoopt niet
 Aan 't zalig rijk der Communisten,
 We steken, iedre scheuring moe,

Elkaar de hand van vriendschap toe
 Op onze boordevolle kisten;
 En iedre barst en iedre fout
 Soldeeren wij met klinkklaar goud.

Och, leen het oor den tobber niet,
 Die overal bezwaren ziet,
 Waar wij den CROESUS-jubel vieren;
 Die vraagt: wie eens je hemden stikt,
 Je glazen wascht, je schoenen flikt,
 Als alle menschen rentenieren?
 Kom, troost je, wie die zorgen voedt;
 Wie weet wat eens de liefde doet!

Slijk, zeggen ze, het mocht wat! slijk? . . .
 Wat rijmt er op? het machtwoord: *rijk* —
 Rijk, geld in overvloed!! wat blief je?
 Wie luikt niet op bij 't *woord* alleen?
 Ja, kwam een schip met goud hierheen,
 Ik bleef niet achter, voor mijn briefje!
 En, zoo men mij een hoedvol gaf,
 Licht stond ik er *dit* vers voor af,

Nog eens triomf! Nog eens hoezee!
 Wie trekt er naar het goudland mee,
 Naar de eedle Sacramento-boorden,
 Daar eet je goud, daar drink je goud,
 Daar wordt een gouden graf gebouwd
 Voor hen die daar van honger smoorden;
 Ja, juich en dans en slijp je spa!
 Lang leve California!

1849.

**„OM DEN WILLE VAN HET SMEER
LEKT DE KAT DE KANDELEER.”**

(BIJ DE GEESTIGE SCHILDERIJ VAN DAVID BLES, MET
BOVENSTAANDE SPREUK BESTEMPELD.)

»Om den wille van het smeer
Lekt de kat de kandeleer.»

CATS deed ons die spreuk onthouën,
Zou ze wáár zijn, tante LOT ?
Gaf ze een steun aan jou vertrouwen ?
Oef, wat zit daar achter slot!
Zet je vinken wat te luchten,
Die bureau en kist bevat,
En laat iedren schraalhans zuchten
En verkneukel je in je schat!
Vader heeft hem saamgewonnen;
Peetemoei schoof óók wat af!
Neef grijpt straks je Dukatonnen,
Als je duikt in 't zwarte graf.
Foei, wat schrikbeeld! Laat het varen!...
Zijn die Zeeuwen daar gerand?
Hè, wat goud! Hoe kon je 't garen!
Droom je niet van dief of brand?
't Bedelvolk moet u wel kwellen!
Beedlen, foei! — Nul, 'k hou er een.
Kon je 't met je vrijers stellen?
Rouwde u nooit een blauwe scheen?
Had je nooit eens trek in trouwen?
Dekt geen poeier meer je grijs?
Bleef je bruidsjak in de vouwen?
Jong wat keurig — oud wat wijs?
Roef! daar knarst de straatdeur open...
Bad die ziel óók om je »ja»,
Die daar aftrekt? voor zijn hopen
Lacht hem NEEL, de meid, nog na.
Och, wat grijpt hij naar zijn hoedje!

Heel zijn plan is naar de maan!
 Zeg, wie lichtte hem het voetje!
 Heeft die snor het soms gedaan?
 'k Zie dien sabelaar wel zitten —
 't Kind der republiek; hoe kloek!
 Schijnt de zon ook op je pitten,
 Want hij pinkt zoo naar dien hock?
 Neen, 't zijn lachjes die hem sieren,
 Lachjes van een vroom soldaat;
 Watte zedige manieren!
 Wat 'en honigzoete praat!
 Kijk, wat zijn die stevels blinkend,
 En wat is die knevel zwart,
 En wat zijn die sporen rinkend,
 En wat klinkt die pallas hard!
 Och, wat streelt hij lief je katje,
 En wat speelt hij met Fidel!
 Noemt hij u daar niet zijn »schatje»?
 Tante LOTJE hoor ik wèl?
 Heer mijn tijd, wat zien mijne oogen?
 Haast had hij je wang gekust;
 Zou die roos iets zeggen mogen?
 Wordt je hart niet ongerust?
 Maar je blikk ter rechter- henen,
 En je lacht ter linker-zij;
 Wat toch deed je borst versteenend?
 Schenk hem ietwat medelij!
 Sluit uw oor niet voor zijn klanken,
 Hoor je dan die zuchten niet?
 Zijn dat dan geen minnespranken,
 Als zijn oog die vonken schiet?
 Ja, je zegt: »me zestig jaren,
 En me zinkings en me jicht;
 Maar, is liefde in 't hart gevaren,
 Och, ze telt die zaken licht.
 Telkens peinst hij: wat te zeggen,
 Telkens blikk hij rechts ter zij,
 En ziet soms, in 't overleggen,
 Uw gezocht persoon voorbij.
 Nu, wat zeg je, tante LOTJE?
 Kan je »ja" nog niet van 't hart?

»k Blijf graag meester van mijn potje!"
 Zeg je tot 's mans bittre smart.
 O, wat is zijn kans aan 't dalen,
 Straks trekt hij wanhopig af,
 En zijn scheen zal 't hem herhalen,
 Wat je hem tot antwoord gaf:

»Om den wille van het smeer
 Lekt de kat de kandeeler."

1846.

ARME KLAAS.

Arme KLAAS, wat zijn je grieven,
 Dat je hoofd zoo zeurig hangt?
 Zie jij tal van makkers lieven,
 Tal van malsche kusjes dieven —
 Waar jij vruchtloos naar verlangt?

Ja, je baard is glad geschoren
 En je laarzen zijn gesmeerd,
 En je das zit naar behooren
 ('k Zie: je strik zit vlak van voren),
 En je hoed staat niet verkeerd.

Maar dat is 't niet al, me jongen,
 Waar je 't meisjeshart mee wint.
 Heb je naar een prijs gedongen
 En er niet mee weggesprongen?...
 Groote KLAAS word toch geen kind!

Mal hij, die den moed laat zakken,
 »Neen" blijft juist niet altijd »neen"!
 Die zoo gauw de hoop laat knakken
 En maar neerzit bij de pakken,
 Jaagt de kans al verder heen.

Laat u door geen woord verschrikken!
 Hart en mond zijn immers twee?
 Wie in gunstige oogenblikken

't Eitjen op den kop kan tikken,
Doet er zich meest voordeel mee.

Heeft mooi MAS je zij' verlaten?
Lacht ze witjes tot JAN-PIET?
Zou je daarom 't hijlik haten,
Overall van ontrouw praten?
Gekheid! denk: *zij* deugt me niet.

Och, voor haar komt licht een beter!
Hoor je naar geen vriend? helaas,
Trouwe harten, man, *ik* weet er —
Maar je wrok wordt nog al heeter, ...
Arme KLAAS, och arme KLAAS!
1848.

AAN DOU'S MEISJEN IN DE NIS.

Wat uw oog in 't duister treft?
Waarom je uit het nisje gluurt,
En uw lampje buiten houdt,
En uw tijd vertuurt?

Zijn die oudjes in 't vertrek
Wel 't gezelschap van uw keus?
Is uw kondschap van het weer
Niet maar voor de leus?

Ziet ge sterretjes omhoog?
Ziet ge sterretjes omlaag —
Sterretjes aan de overzij? —
't Is je maar een vraag.

Hoort ge soms een avondlied,
Dat uw hartje roert of streelt —
'k Meen zoo'n liedje, waar 't gevoel
Ietwat onder speelt?

't Oolijk lachje, dat ge ons toont,
Zegt me, al zwijgt uw mondje stil,

Meer dan ik u vragen durf,
Meer dan 'k vragen wil.

Meisje-lief, toef niet te lang,
De avondkou bekommt soms slecht,
Zie eens naar uw oudjes om —
Houd uw lampje recht!

1850.

IN DE BRUIDSDAGEN.

Roezige drukten ;
's Avonds laat op ;
Pretjes en kluchten ;
Wals en galop ;
Geuren en kleuren ;
't Huis van zijn streek ;
Zuchten en zangen,
Blozend of bleek.
Zusjes met neefjes,
Nichtjes met broers ;
Diepe geheimen —
Schat van discours ;
Kaartjes, receptie ;
Liedjes der min ;
Lantren en leutren,
Wondere zin.
Werkdag tot Zondag,
's Zondags in 't touw ;
Raad van modistes ;
Meidengesjouw.
Zorg voor papieren ;
Haarlemmer krant ;
Fooien, presentjes ;
Blondes en kant.
Suikers en koekjes,
Hypokras, wijn ;
Vrienden in waarheid,
Vrienden in schijn.
Vreemde gezichten ;

Buren voor 't glas;
 Brieven van buiten;
 Geld in den tasch.
 Jolen en juublen;
 »Wee mij" en »ach"!

Tranen met tuiten;
 Stof tot gelach.
 Vuurwerk en verzen
 Saai en gerekt;
 Knollen — citroenen,
 Bombast-effect.
 Nitri en Hoffman;
 Spraakwatersbron;
 Tal van surprises,
 't Opgaen der zon.
 Kappers en snijders
 Vrij wat bestiers;
 Halen en brengen:
 Heil voor koetsiers.
 Boden en dienders;
 Gang naar 't stadhuis;
 Mildheid in 't geven ...
 Soms bij abuis.
 Andermans veeren;
 Zilver en goud;
 Brandende harten,
 Kunstig maar koud.
 Moedergeneugten;
 Vaders bestel;
 Uitzet-bezwaren;
 Hemel en hel.
 Zucht naar het kooitjen,
 Angst voor 't verschiet ...

Bruidspaar, gevierde,
 Doel van het lied!
 Neem bij de wenschen
 U reeds gedaan,
 Van me op den koop toe,
 Dézen nog aan:
 Zij u de bruidstijd

't Pad tot geluk ;
 Noem gij hem nimmer
 Voorboo van druk.
 Zoo helpt deze eindbee
 U aan genot,
 En voor het rijmpje
 Mij aan een slot.

1849.

KLAAGLIED VAN JAN CHAGRIJN.

'k Ben niet wat ik eertijds leek :
 Zoo gezond en krachtig ;
 'k Dut soms bij de schoonste preek,
 Kijk, het spijt me machtig !
 'k Lig te waken in mijn bed,
 'k Droom heel naar of sidder ;
 'k Haat gezelschap, schuw de pret,
 'k Dwaal als dolend ridder ;
 'k Heb een hekel aan 't kantoor,
 'k Maak er duizend bokken ;
 Stelt men mij iets deegliks voor —
 'k Gooi het in de stokken.
 'k Heb het land aan mijn viool,
 Die men me eens benijdde ;
 Als 'k in mijn lectuur verdool
 Roept me een vriend ter zijde.
 Let maar op : het weer is slecht
 Als ik zal gaan visschen ;
 Wat ik zoek, komt nooit terecht ;
 Wat ik vind, kan 'k missen.
 Wie ik liefst ontwijken wil
 Kom ik 't eerste tegen ;
 Als ik graag mijn kooplust stil —
 Ben 'k om geld verlegen.
 Krijg ik wijn — ik heb geen dorst ;
 Als ik speel — verlies ik ;
 Vraag ik kip — men geeft mij worst ;
 Onder 't scheren — nies ik ;
 Meld ik nieuws — men kent het al ;

'k Word al stug en stugger ;
 Vraag 'k een dame voor het bal —
 Andren waren vlugger.
 Als 'k met smart op brieven wacht —
 Krijg ik rekeningen ;
 Heb 'k een aardig lied bedacht —
 Buurman gaat het zingen ;
 Moet ik uit — mijn linnengoed
 Is bevlekt of pover ;
 Eischt mijn *billet-doux* veel spoed —
 'k Smijt er d' inktpot over ;
 Geef ik iets mijn maaklaar op —
 Hij verspeelt mijn renten ;
 Schrijf ik versjes — op mijn kop
 Trommlen recensenten ;
 Is mijn weetlust opgewekt
 Voor een stal van boeken —
 Och ja wel ! ze zijn defect
 Waar 'k iets na wil zoeken.
 Als 'k op reis ben en gejaagd —
 Blijft de spoortrein steken ;
 Ben 'k op een diner gevraagd —
 'k Las dan liever preeken.
 Drink ik thee en wensch ik zwart —
 Groene moet ik slikken ;
 Speel ik een partij biljart —
 'k Beef als 'k mooi zal mikken.
 Zoo 'k eens op de jacht wil gaan,
 Moet ik uit begraven :
 Lacht een lekkere vrucht mij aan,
 'k Mag me er niet aan laven.
 Als ik liedjes zingen zou,
 Ben ik dood verkouën ;
 Waar ik me op het ijs vertrouw —
 Kan 't me niet meer houën
 En toch lachte ik dol van pret
 Bij die zielesteken,
 Was mijn lieve SIENE-BET
 Niet voor mij verkeken.
 Ach, wat troost me in al 't chagrijn ?
 Wijs me toch het klooster !

Of, zoo daar geen plaats mocht zijn....
 Word ik ziekentrooster!

1849.

LIJSJE'S OVERDENKING.

Met het botten van de boomen
 Is mij iets in 't hart gekomen,
 Dat ik niet beschrijven kan;
 Lacie! 'k heb zoo'n spijt er van
 Dat ik mij niet goed kan houën,
 Als 'k bij 't muurtje, naast de kreek,
 Somtijds JAN, den tuinman, spreek.
 Wat ik vroeger anders leek!
 'k Dacht aan vrijen noch aan trouwen....
 Moeder zei verleden week:
 Kind! jou hart is van zijn streek.
 Moeder heeft het wel bij 't rechte:
 Toen ik vroeger kransjes vlechte,
 Of de vlinders ving in 't woud,
 Zeker, 'k was toen ook niet koud,
 Maar toch was het kalm daarbinnen.
 Wat een lieve lentedag,
 Toen mij JAN de tuinman zag!
 Toen die ruiker naast mij lag,
 Wat verandering in mijn zinnen!
 Is 't mijn schuld dan dat zijn lach
 Zooveel op mijn ziel vermag?

Moet ik soms naar moeders klanten,
 'k Gluur dan eerst naar alle kanten;
 Maar, kom ik zijn tuin voorbij,
 Wip, dan springt de guit me op zij!
 Hoe hij 't aanstonds heeft vernomen,
 Hoe hij mij zoo daadlijk ziet....
 Neen voorwaar, ik vat het niet!
 Naast hem zie 'k een schoon verschiet
 En ik wieg me in zoete droomen....
 Schaamte voel ik, geen verdriet....
 Foei, dat ik mij kussen liet!

O, wat moet ik thuis soms hooren
 ('k Moet bekennen: 'k was te voren
 In een ommezien weerom),
 Als ik laat bij moeder kom;
 Maar is moeder dan vergeten
 Hoe ze eens, jong van jaren, was?....
 Als zoon'n woordjen op zijn pas
 Nu mijn zielskwaal maar genas!
 Maar — al was ik nat bekreten,
 'k Wierd tot vreugd gestemd zoo ras
 'k In zijn goedige oogen las.

JAN gaat moeder morgen spreken,
 Na 't beraad van zeven weken;
 Wat die pijniging mij heugt!
 'k Sidder nu van vrees en vreugd,
 Maar, hoe zou ze weigren kunnen!
 JAN is zuinig, goed en klaar,
 Ik word spoedig achttien jaar;
 Dat ik maar wat ouder waar!
 Evel zal ze 't wel vergunnen.
 Morgen, morgen!... is het klaar...
 Ach, wat valt mij 't wachten zwaar.

1849.

JAN DIE LACHT EN JAN DIE SCHREIT.

EEN BEELD VAN HET SCHRIKKELJAAR 1848.

JAN die licht en JAN die schreit:
 Overmoed en moedloosheid,
 't Recht van meerderheid verbeurd,
 Tronen door het slijk gesleurd,
 Adelbrieven, och, wat nuts
 Voor een Jacobijnenmuts!
 Hermelijn, ja, komt er om
 Voor den ordelloozen drom;
 Rotsen liggen neergeveld
 Door een uur van woest geweld.
 Heer en knecht — geen onderscheid....
 JAN die licht en JAN die schreit.

Hier en daar Sint-Veltendans
 In der bajonetten glans ;
 Leer om leer en strijd om strijd,
 De eeuwenreeks haar nimbus kwijt ;
 Parvenus op 't hollend paard,
 Eed en bond tot nul verklaard ;
 Knieval voor een schaduwbeeld ;
 Vrijheidsliedjes rondgekweeld —
 Zwaard of kogel aan den man,
 Die ze niet goed zingen kan.
 Openbaarheid overal ;
 Groote zondaars in den val ;
 Voor verdrukking — ergernis ;
 Eene ontwaakte Nemesis ;
 Wetten — een kleingeestigheid . . .
 JAN die licht en JAN die schreit.

Schulden- en gewetenslast.
 Reeds tot bergen opgetast ;
 Duizend dokters voor de kwaal,
 Maar de lijder krank en schraal ;
 Mieren op een vuilnishoop ;
 Diademen — schandekoop ;
 Harmonie — maar in 't kanon ;
 Krantennieuws — een rijke bron ;
 't Goed vertrouwen op de vlucht ;
 Twist in leer, maar zonder vrucht ;
 Hooge trcts in 't haren kleed,
 Boei voor eigen val gesmeed,
 Blinde, die den blinde leidt . . .
 JAN die licht en JAN die schreit.

De industrie vervloekt, vergood —
 Nijvre handen zonder brood.
 Heiligschennis, twijfelzucht ;
 Drukperstelgen zonder tucht,
 't Knielen eischend van de schaar
 Voor een Joodschen wandelaar.
 Kloeke strijders voor het recht —
 Lange weg en moede knecht
 Harten leeg en hoofden vol,

't Godshuis tot een roovershol ;
 Onderwerping — 't wonderkind,
 Bij verlichting stekeblind.
 Eenheids hooge theorie,
 Of ze stand houdt ; — ga en zie
 Hoe de wereld voor haar pleit . . .
 JAN die lacht en JAN die schreit.

Zoo er nog een plekken is,
 Waar uit spijt of ergernis,
 Waar, uit wreede handloosheid,
 JAN niet lacht en JAN niet schreit ;
 Waar nog orde en vrij ontzag
 Roersels zijn van 't vrij gedrag,
 Waar, bij dwang of slaafsche tucht,
 JAN niet naar veraadming zucht ;
 Waar de degelijke man
 Waarheid spreekt en hooren kan,
 Maar niet dwaas zijne oogen sluit,
 Als het kwaad de ontwikkeling stuit,
 Waar hij doet, maar kalm en koen,
 Wat zijn hand ooit vindt te doen,
 Wars van iedren oproergier,
 Die geliefde plek zij *hier!*
 Zoo blijv' JAN onze *oude* JAN,
 Handlend waar hij handlen kan ;

Nooit zij hij een slaafsche knecht,
 Maar aan orde en wet gehecht —
 Waarheid, vrijheid zij zijn pleit,
 't Zij Jan lacht, hetzij hij schreit.

1848.

VERZUCHTING VAN EEN MAN UIT DE HOOGTE.

BIJ DEN LAATSTEN KLOKSLAG VAN 1848.

Bulderbast, mijn laatste groet !
 'k Heb zoo luid ik kon getoet ;
 Maar, al wou ik je overstemmen,
 Oost en West en Zuid en Noord

Heeft je basstem wel gehoord;
 Dondrend kon ze leeuwen temmen:
 't Lam sprong met den wolf in 't rond,
 Hazen dansten om den hond.

't Was geen LOLA-ruzie meer
 Of het likken van het smeer
 Om AUMALE of Spaansche duifjes;
 Maar, den kolder in den kop,
 Zet Parijs weer 't mutsjes op:
 't Peuzelt weer aan de oude kluifjes.
 ORLEANS, och arm de ziel,
 Die als jij bij 't keeglen viel!

't Rijpaard zonder toom op hol,
 Och GUIZOT, je paard is dol,
 Heel je stal loopt in het honderd;
 — Schrik niet, roept PALJAS, geen nood!
 Straks pastei in plaats van brood;
 Heeft het onweer uitgedonderd,
 Dan is ieder Souverein;
 Weg met groot en weg met klein!

Munchen, Weenen en Berlijn
 Wachten op den zonneshijn,
 Die moet volgen op den regen;
 Was die regen rood van kleur,
 Ligt de Bulhond voor de deur —
 Frankfort zet den boel ter degen
 En 't roept, heesch van 't schreeuwen: — *Ein*
 En JOHAN schalt: — *Ja und Nein!*

Och, dat draaien van den Pruis!
 Nu eens »welkom!» dan »niet t'huis!»
 MICHEL solt wat met zijn Koning!
 't Was een spel van kiekeboe,
 't Was een strijd van *Sie* met *Du*;
 Prinsbroer, Brandenburg — vertooning!
 Haalt je hart op aan den Deen,
 Vecht met hem uit spijt om 't been!

Dappre Keizer FERDINAND,
 Krijg jij aan 't rumoer het land?

'k Liet als jij niet met me sollen;
 Stuur je knecht maar naar 't geraas:
 Ga jij naar je buitenplaats
 Om je matjes op te rollen!
 't Kroontje — drukte of draaide 't zoo
 Dat je 't Neef gaf als cadeau?

Rome, Napels, Pesth, Milaan,
 Opperhoofd en onderdaan,
 Ra, ra, wat ze toch wel willen? —
 Ook de koorts in Nederland,
 Maar 't receptje voor de hand,
 't Drankje ook om de kwaal te stillen;
 WILLEM hield de rust in 't rijk,
 Och, wat had de man gelijk!

Acht en veertig, zondenbok!
 Twaalf uren heeft de klok;
 Voort dan, nest vol kwade zaken!
 Schouw eens rond wat zak en asch!
 Hij, die optreedt in je pas,
 Och, laat hij 't wat beter maken:
 Maar breng hij 't ook aan den dag
 't Goeds dat in je knapzak lag.

1849.

BLOODE PIET.

Weet je 't al — of weet je 't niet,
 Hoe mooi LEENTJE met haar PIET
 Zich verloofden tot een paar?
 't Wordt temet een jaar.

Ach, wat was hij bloo — die PIET,
 Voor een jongen deugt dat niet;
 Maar hij had een kiesch gemoed,
 En zijn hart was goed!

Als hij vroeger LEENTJE zag
 Zei hij effen: »goeien dag»!

Wat zijn hart zei, toonde PIET
Aan het meisje niet.

LEENTJE mocht den knaap wel zien;
Maar, kon zij heur hand dan biên,
Foei, wat meisje van fatsoen
Zou dat kunnen doen?

Liefde deed PIETS boezem slaan,
Maar kwam 't op zijn woorden aan,
Dan, als had zijn mond de klem,
Haperde zijn stem.

Wat een vreugd lei ze aan den dag
Als mooi LEENTJE bloemen zag!...
Ik denk zelf ook aan een bloem
Als ik LEENTJE noem.

PIET was van heur smaak bewust;
't Hart liet d'armen knaap geen rust
Om — zij mocht het niet vermoên! —
Haar eens goed te doen.

's Morgens ging hij onbespied, —
Lieve meisjes, raadt ge 't niet
('t Is bij toeval dat ik 't weet)
Wat de jongen deed?

's Morgens dan vóór dag en dauw,
Liep hij als een ree zoo gauw
En bracht haar een bloemenschat,
Haar, die hij aanbad.

Stil lei hij dien voor heur raam,
En hij spelde LEENTJES naam,
Maar, vol vrees voor 't minst gerucht,
Vlood hij met een zucht.

En zoo ging het keer op keer:
Telkens lei hij bloemen neer;
Maar, toen LEENTJE jarig was,
Wat een pracht voor 't glas

Dat er liefde was in 't spel
 Merkte mooie LEENTJE wel!
 — Wie, zoo zuchtte zij, wie is 't?
 Ach, dat ik het wist!

Dééz geraden, dien vermoed;
 En, wat de ijdelheid al doet:
 Die galantjes wilden zijn,
 Pronkten met den schijn.

Ja, wat schijn misleiden kan!
 Andren kregen de eer er van:
 Maar van d' al te blooden PIET
 Dacht men zoo iets niet.

Nochtans bracht hij keer op keer
 Haar zijn fraaie bloemen weer;
 Maar tot vlieden weer gespoord,
 Kon hij niet meer voort.

Stak de kramp hem dan in 't been
 Werd hij dof of duizelig? Neen!
 Maar wat hield zoo stijf en stug
 Dan den knaap terug?

O, dat PIET het net niet zag,
 Dat er uitgespannen lag!
 En dat daar zijn vlugge voet
 In verwarren moet!

't Helpt niets of hij trekt of niet,
 En, o schrik voor d'armen PIET!
 Hoort hij 't niet — of hoort hij 't wel?
 Daar weerklinkt een schel!

En, wie ooit zijn siddring maalt?
 Telkens wordt die klank herhaald,
 Als zijn voet zich krimpt of rekt,
 En de touwtjes trekt.

Piep! daar piept het bovenraam!
 PIET ziet op en hoort zijn naam,

En een hoofdje trekt zich vlug
Voor zijn blik terug.

Luid en luider klinkt de schel ;
De arme jongen moet nu wel,
Maar, al trekt hij zacht of hard,
't Koord wordt niet ontward.

Denk eens wat verlegenheid
Thans den blooden vrijer beidt
Maar, verlossing is nabij,
Straks is PIET weer vrij.

Daar naakt LEENTJE, met een blos,
En zij knipt de touwtjes los. . .
Wat er verder is geschied,
Zegt de mare niet.

Maar wat *ik* toch melden mag,
PIET heeft na dien schrikbren dag
Zijn verwenschte schuchterheid
Eensklaps afgeleid.

En, wat niemand gissen kon,
Sedert hij zijn moed herwon,
Blijkt het dat hij als een man
Dapper vrijen kan.

Ieder voelt wie 't meisje was,
Dat zijn blooden aard genas ;
Want, wat ze in haar hart omsloot,
Lei heur blos hem bloot.

Weet je 't al, of weet je 't niet,
Dat mooi LEENTJE met heur PIET
Weldra staan voor 't echtaltaar ?
Morgen zijn ze een paar.

Meisjes, 'k zeg u op mijne eer,
Bloode PIETEN zijn er meer,
Die juist niet bij minnegloed
Koel zijn van gemoed.

Daarom — zijn ze voor het oog
 Nu eens schuchter, dan weer droog,
 Weet: de vrouw is 't die den man
 Gansch herscheppen kan.

PIET — wat heeft de knaap een pret,
 Spreekt hij nog van 't kluistrend net!
 LEENTJE spot dan wel met PIET,
 Maar dat deert hem niet.

Nu, ter zijde van zijn bruid,
 Lacht hij andre PIETEN uit,
 En ziet bij een groene min
 Blij de toekomst in.

'k Denk dat menig jonge borst
 Die geen LEENTJE vragen dorst,
 Ook in 't netje van de trouw
 Graag verwarren zou.

Daarom, knapen, zijt ge bloo?
 Denkt aan PIET en handelt zoo!
 Hoort mij: wanhoopt nooit geheel —
 LEENTJES zijn er veel.

1847.

 DE HYENA.

EEN HISTORISCH FEIT.

Om Alkmaar loopt een nieuwtje rond
 En breidt zich voort van mond tot mond
 En doet, door tal van bloedverhalen,
 Het brein in 't gissingspoor verdwalen.
 De landman, wien het onheil trof,
 Peinst op het feit zijn hersens dof;
 De vrees waart om bij knecht en knapen:
 In 't veld zijn gansche kudden schapen,
 In een, één enklen voorjaarsnacht,
 Verminkt of wreed om hals gebracht.

Geen vijand was in 't rond te ontwaren,
 Toen 't zoekend oog het bloedig feit,
 In al zijn ruwe werkelijkheid,
 Bij 't rijzend daglicht aan moest staren.

Wat ondier had Noord-Holland's kust
 Zoo onvoorziens, zoo vreemd ontrust,
 Om op het vreedzaamste aller dieren
 Zijn vuigen bloeddorst bot te vieren?
 Men zoekt en vloekt en dreigt en raast,
 Verdenkt de wangunst van zijn bureu —
 Maar, wat de nijd ook aan mocht vuren,
 De bal wordt vinnig weergekaatst.
 Wat de een weervaart treft ook den ander;
 't Verlies wordt algemeen gevoeld;
 En, toen de wrevel was bekoeld,
 Stak men de hoofden bij elkander
 En gaf elkaar het raadsel op;
 Maar niemand die het uit kon leggen.
 Het bleef bij gissen en bij zeggen;
 De twijfel voert de vrees ten top.
 Men hoorde wel in vroeger dagen
 Van wonderlijk gespuis gewagen —
 Van weerwolf en van bietebauw,
 Maar foei, wat denkbeeld in dééz tijden!
 Al kon men 't hoofd er niet van vrijden,
 Geen mensch, die 't zich bekennen zou.
 Men vraagt den raad van wijze lieden,
 Maar deze schudden 't wijze hoofd
 En weten raad noch hulp te bieden
 Bij 't feit, dat have en rust ontrooft.
 Ja toch, één was er: meer dan andren,
 In eigen schatting wel zoo knap
 Als honderd boeren bij elkandren,
 Een ster voor dorpsche wetenschap;
 Een physicus — JEROEN VERSTAVEN,
 Die noch voor eer, noch gunst, noch gaven,
 Maar dood onschuldig voor de grap,
 Gelijk hij zei, met theorieën,
 Verschillend in hun aard en doel,
 Zich bezighield, en 't zoet gevoel

Van nieuwerwetsche phantasieën
 Den vrijen loop gaf. Met dat al
 Was hij een practicus in zaken
 Van vreemden aard, ja, geen geval
 Waar hij geen mouw aan vast kon maken.
 Had hier of daar een kind de sprouw,
 Zag hij een paard met droes of kou,
 Had soms een buurman last van ratten,
 Zag hij een aangezicht met wratten,
 Was hier of ginds het water brak,
 Liep 't met den schapenteelt wat zwak,
 Kreeg iemand in zijn huis lekkages,
 Trok de eene of andre schouw niet best,
 Ging 't wat te houtrig bij vrijages;
 Kreeg JAN of PIET gebrek aan mest;
 Was 't weer in melk of room geslagen,
 Zat onvoorziens de worm in 't meel,
 Werde iemand schor of stijf of scheel,
 Had schout of baker 't wat volhandig,
 Was kool of sla wat al te zandig —
 Geen ongeval, geen ramp of twist,
 Waar hij geen raad of hulp voor wist.
 Hij was de vraagbaak voor de boeren,
 Vertrouweling van maagd en vrouw,
 Hij wist de keten vast te snoeren,
 Die zonder hulp licht breken zou.
 Hij breide netjes, plantte boonen,
 Hij sneed de vogels van de pip,
 Hij wist de jeugd tot zich te troonen
 Met hoepel, tol of meezenknip.
 Hij stopte worst en draaide pillen;
 Gezonden gaf hij lekkernij
 En kon met keur van artsensij
 De kwaal van iedren zieke stillen;
 In 't kort — een man van zessen klaar,
 Meer waard dan goud voor vriend en burens,
 Een dokter, die met nieuwejaar
 Geen taaie reekning thuis dorst sturen;
 Een toevlucht, als er weinig zijn:
 Bij regen en bij zonneshijn.
 Was 't wonder dat in donkre dagen,

Of, zoo als thans, bij vreemde plagen,
 't Oog op het wonder werd geslagen?
 Hij peinst gelijk 't een wijsgeer past;
 Gewis, een raar verschijnsel was 't,
 Wel waard om rijpelijk te overwegen;
 Hij schuift zijn pruikje wat op zij',
 En zet het spoedig weer terdegen,
 En schudt het hoofd, maar 't blijft er bij,
 Nog ziet zijn oog geen licht in 't duister,
 Het onbegrijpelijke is een kluister,
 Ook voor een schrandren bol als hij;
 En toch, hij laat het daar niet bij.
 Zijn kloek besluit is fluks genomen;
 Hij pakt zijn biezen bij elkaar,
 En maakt zich tot een uitstap klaar,
 Wat had hij voor gevaar te schromen?
 Noord-Holland is geen woestenij;
 In iedre streek heeft hij bekenden,
 Die ongetwijfeld bijstand zenden,
 Wanneer dit mooglijk noodig zij,
 Wie weet, wat feit hij zal ontdekken,
 Wat roem hij zich door 't land zal wekken,
 Wanneer de ontraadsling hem gelukt,
 Wat vrucht hij van zijn ijver plukt
 Gewapend met een paar pistolen,
 Zijn lagen hoed met breeden rand,
 Een groote paraplu ter hand,
 Zijn laarzen met driedubbele zolen,
 Zijn zak-Buffon, zijn microscoop,
 Ziedaar zijn rusting; vol van hoop
 Dat de onderneming wel mocht slagen,
 Trekt hij, in 't neevlig uchtenddagen,
 Zijn woning uit, de landstreek door,
 Hij onderzoekt, men licht hem voor,
 Hij meent, hij is de zaak op 't spoor.

 Wat hinderpaal hij mag ontmoeten,
 Naar 't westen tigt hij moedig voort;
 Maar wordt straks in zijn tocht gestoord,
 Wijl 't zeenat dartelt aan zijn voeten.
 Daar rust hij tusschen 't spichtig kruid

Der duinen van zijn wandling uit.
 Zijn bliken weiden over 't water;
 Hij peinst en tuurt in 't ver verschiep,
 Totdat op eens een schrill geschater
 Niet ver van daar zich hooren liet.
 Hij heft zich op en blik in 't ronde,
 Hij richt zijn schreden naar den plas,
 Maar kon niet gissen in die stonde,
 Wat vijand op zijn hielen was.
 Daar blik hij even om zich henen,
 En meent dat hij 't besterven zal;
 De ruwste knaap zou wel versteenen
 Bij zulk een ongehoord geval;
 Een grimmig dier naakt onverholen,
 Een dier — hij zag zijn weerga nooit,
 En, wat nu juist zijn vrees voltooit,
 Daar mist hij bei zijn zakpistolen,
 Hij lei ze straks op 't duin ter neer;
 Teruggaan? Neen, dat kan niet meer.

De vijand volgt hem op zijn schreden;
 Noch rechts noch links daagt heul noch hulp
 Uit boerenkluis of visschersstulp;
 Zijn angst stijgt hoog, en 't is met reden;
 De man kent zijn partij wel niet,
 Maar op het ruigbegroeide wezen
 En op de tandjes die hij biedt,
 Staat juist geen lammeren-aard te lezen.
 Hij ziet, dat zij- en achterwaart
 Elk middel, om met schik te ontkomen,
 Door 't loerend dier hem wordt benomen,
 Dat nadert met onstuime vaart;
 De hoop stelt nog ééne uitkomst open:
 Het zeenat spoelt reeds voor 's mans voet;
 Hij zamelt nog zijn laatsten moed
 Om, gansch gekleed, in zee te loopen.
 Wel denkt hij op zijn jichtpijn na;
 Maar wat zegt jicht of podagra,
 Waar grooter ramp ons deel kan wezen
 En die was zeker hier te vreezen
 Gelukkig was die vreemde vond

Nauw plompt zijn voet door 't golvend water,
 Of 't dier springt naar den zoom, en slaat er
 Bloeddorstig met den staart in 't rond;
 Het loert en rekt zich, grijnst hem tegen,
 Maar 't was bij d'onspoed wel een zegen
 Dat juist de zoute waterplas
 Zijn levenselement niet was;
 Want nauw bespoelt de golf zijn pooten,
 Of aanstonds trekt hij even vlug
 Den natten poot vol vrees terug,
 En schriller kreet wordt uitgestooten,
 En meer bloeddorstig waart zijn blik
 Naar d'arme, tot zijn prooi gekozen,
 Die duizend zuchten stond te loozen,
 Meer dood dan levend van den schrik.
 Maar 't water houdt hem bij zijn zinnen,
 Hij gruwt en rilt in al dien nood,
 Denkt siddrend aan der schapen dood
 En weet niet wat hij zal beginnen.
 Hoe'n dapper filosoof hij was,
 De vrees was sterker dan de rede;
 De golfslag van d' onstuimen plas
 Bracht ook nog al bezwaren mede!
 Tot aan het centrum in het nat,
 Besprenkeld door een fijnen regen,
 Een vijand, die, kwam 't hem gelegen,
 Hem dolgraag tot een kluijfe had!...
 't Was zeker wel om op te frisschen,
 Juist vis-à-vis hem, 't beest op 't droog,
 — Vriend, maak je reekning, sprak zijn oog,
 Je ontgaat me niet, het kan niet missen!
 'k Wou dat ik, 'k weet niet waar ooit zat
 Dan op zoo'n wijs in 't pekelnat.
 't Beest zat nog steeds in dreigende actie;
 En onze held grijpt tot distractie
 Zijn zak-Buffon, tot pap geweekt,
 Die in zijn achterrozkak steekt;
 Nog deed de wetenschap hem blaken,
 Om te onderzoeken wie het was,
 Met wie hij de eer had op dat pas,
 Zoo onverwachts bekend te raken;

Daar slaat hij juist de beeltnis op:
Hyena, leest hij onder 't plaatje:
 Een lijkenschenner, zegt het praatje,
 't Zijn juist zijn klauwen, lijf en kop.
 Br...! kou en schrik bevangt zijn leden,
 Het water gudst hem langs het hoofd;
 Schier is zijn laatste kracht ontgleden,
 Zijn moed is spoedig uitgedoofd.
 Hij slaat zijn paraplu eens open —
 Daar daagt er uitkomst voor den man;
 Mevrouw Hyena schrikt er van
 En zet het angstig op een loopen.
 De man stijgt half verkleumd uit zee.
 (Het beest holde over duin en vlakke),
 O, hoe JEROEN zijn biezen pakte,
 En wat de schrik hem loopen dee!
 Naar 't eerste hutje, dat hij nadert,
 Richt hij de half verstijfde schreên,
 De laatste krachten zijn vergaderd,
 Hij komt er in, en de angst is heen;
 Maar 't feit, dat hij nooit zal vergeten —
 De wereld zal het spoedig weten!

Wat ontzetting in het ronde,
 Welk een schrik voor 't ongeval!
 »De Hajeni, de Hajeni!»
 Klinkt het over duin en dal.
 Niemand heeft het ooit vernomen,
 Nooit vermeldde er boek of krant,
 Dat er wilde dieren loopen
 In het vreedzaam Nederland.
 Zou de wereld om gaan keeren?
 Wordt Euroop soms Afrika?
 Worden wij licht Hottentotten,
 Zonder rok, etcetera?
 Zeker zeggen veel symptomes
 Aan het lijf van JAN KORDAAT,
 Dat er niet meer op de klappmuts
 Zestien honderd zooveel staat;
 Maar zóó'n schriklijk barbarisme:
 Neerlands grond — een woestenij!

Schuilhoek voor de wilde beesten

Dat onmogelijk! zeggen wij.

Neen, wie er ook smale op verbastring van 't land,
 Hem wijzen we henen naar de Egmondsche heien,
 Daar reiken de helden elkander de hand,
 Om zich in 't vooruitzicht der jacht te vermeien;
 Het jeugdige Holland, gekneveld, gebaard,
 Met blik of balein onder frakken en rokken,
 Van 't hoofd tot de teenen gewapend, te paard —
 't Heeft zich in de heirbaan te zamen getrokken.
 Een middeleeuwsch aanzien krijgt de aanval ten strijd,
 Een zestigtal ridders zit kloek in den zadel;
 Het landvolk zal dra van de landplaag bevrijd:
 Dat zweren ze bij het brevet van hun adel.
 Een zestigtal jongens van boeren-allooi,
 Wordt mee tot den eerrang van jager verheven,
 En ieder, met borrel en bootram en fooi,
 Aan elk van de ridders ten schildknaap gegeven.
 De tocht gaat uit Alkmaar naar Egmond aan zee,
 De jagertroep wordt nu gesplitst in twee vleugels,
 Men jubelt vol moed (want de veldflesch reist mee),
 Nu zacht in den stap, dan met hangende teugels.
 Men jaagt over duinen en dalen in 't rond,
 En zoekt al zijn best naar den moorder der schapen,
 Bezweert, met een vloek of een teug in den mond,
 Der snoode Hyena de wraak van het wapen.
 Een blokhuis stond reeds in het midden des velds,
 Wat had men verstandige voorzorg genomen!
 Voorzichtigheid vlekt toch den roem niet eens helds:
 't Is dwaas om 't gevaar, waar het kan, niet te ontkomen.
 Daar sloot zich een deel van het jagertal op,
 Voor 't schietgat geplaatst met geladen geweren,
 Belust om het dier met een schot door zijn kop,
 Op eenmaal zijn bloeddorst en roof te verleen.
 Maar wat men ook vloekende en reanende joeg,
 En hoe men het spoor van het dier dacht te ontdekken,
 En waar men het oordeel der landbouwers vroeg,
 De onzekerheid mocht niets dan gissingen wekken.
 't Waarschijnlijke spoor, dat gedrukt stond in 't zand,
 Werd zeer van nabij en met oordeel bekeken;

— Nooit waren, hier was men het eens in, door 't land
Den jagers zoo'n achter- en voorhoef gebleken.

Een spotter zei wel — maar wie kan daar op aan ?
Licht was hij geen vriend van die Nimrod-ambitie :

— Die indruk in 't zand kon hij bijster wel raân,
't Was die van een haas, op zijn achterpositie.

En vroeg men de boeren, 't zij een, hetzij tien,
Hun uitspraak was zeker besloten en bondig :

— Geen mensch had nog wel de »Hajeni'' gezien,
Maar of zij er zijn zou — het »ja'' was volmondig !

Maar — toog men geduldig naar Noord en naar Zuid,
En zag men geen beest op het strand of de heiden,

Dan rustte men wel bij een laafbron wat uit,
En zat daar de strijdleus der broeders te heiden.

't Geduld heeft zijn grenzen, ook 's jagers geduld :
Want de een na den ander werd zoek van de bende,

De strijdlust werd hier door den wijnlust verhuld,
En daar vlood hij henen voor pijn in de lende.

De hoofdgroep werd dunner en dunner van 't heir,
Zoo graag om hun zege door 't land te vermelden,

En toen zich de zon ging verschuilen in 't meir,
Toen dikte ook de nevel voor 't oog van de helden.

En d' anderen dag werd de jacht weer herhaald,
Maar, was de klaroen ook voor *allen* gestoken,

Bij velen was de ijver zoo'n beetje gedaald,
En bleef er een deel in het duister gedoken.

't Was heden niet beter, al blaakte de moed ;
Daar waren hyena's noch panters te ontwaren ;

Hoe jammer toch, na zooveel geestdrift en gloed,
Geen hulde, het heldenhart waardig, te garen !

Nog werd er wel dagen en weken gezocht,
Maar 't groen was van 't feest en verkleurd was de omgeving,

Verbrokkeld en trager werd daaglijks de tocht,
Geen duidlijker spoor gaf de hoop wat herleving,

En zachter en zachter verstierf het gerucht,
Dat strijdlust en vrees had geroepen in 't leven ;

't Ging uit als een nachtkaaars, de orkaan werd een zucht,
Geen mensch wist waarheen zich »het beest'' had begeven.

Jammer voor de kampioenen !

Had de jachtstrijd niet gefaald,

Honderd twintig heldenhoofden
 Had een zegekrans omstraald!
 't Was den dappren niet te wijten,
 Dat het dier geweken was
 Voor den kamp, hem aangeboden
 Als een wraak voor 't schapenras.

O, bloeddorstige hyena,
 Laf, als iedre tijgeraard,
 Laf zijt gij den strijd ontvloden,
 Bang voor 't eerlijk heldenzwaard.
 Gij, die honderden van schapen,
 Naar men zegt, hebt omgebracht,
 En er vijftig opgevreten,
 In één enklen voorjaarsnacht;
 Zeg, wie riep u, lage schender
 Van den vrederijksten grond?
 Wat voerde u in onze weiden,
 Onder weerlooze offers rond?
 Maar *hoe* kwaamt ge tot ons over?
 Wie smeedt u op onze kust?
 Dacht gij dat de moed der braven
 Onder ons was uitgebluscht?
 En, hoe zijt ge op eens verdwenen,
 Zonder schaduw, zonder spoor?
 En hoe steldet ge al de wenschen
 Van ons jaagziek hart te loer?
 'k Weet: daar zijn wel dwaze vitters,
 En een enkle twijfelaar,
 Die ons zeggen: — van uw zwerven
 Was geen enkle jota wáár;
 De een zegt schamper: — 't waren honden,
 De ander: — 't was een dolle stier,
 Of Hyena's op twee voeten,
 Of een arend of een gier;
 Maar dat 's uit de lucht gegrepen,
 En wij zeiden 't óók misschien,
 Had mijnheer JEROEN VERSTAVEN
 U niet in persoon gezien.
 Zeg niet dat zoo'n groot geleerde
 Zich vergiste of 't feit verzon!

Foei, of een geleerde liegen
 Of zich ooit vergissen kon!
 Nochtans blijft het ons een raadsel
 Waar gij heengestoven zijt,
 Of wat toeval onze velden
 Van uw roofzucht heeft bevrijd!
 Leeft ge nog? Vaar in de handen
 Van een kermis-spelleman,
 Die u voor uw dollen vraatlust
 Met karwatsen geeslen kan.
 Niet meer koning in je bosschen,
 Maar gesloten in een kast,
 Voor één pond verschrompeld koevleesch,
 Duizend smeren op je bast!
 Trek je dan van dorp naar steden,
 Steeds ter prooi aan schimp of smaad,
 Als een smerig kattenknoeier
 U voor centen kijken laat —
 Mooglijk zien we u op de planken
 Bij VAN AKEN of MARTIJN,
 Ja, ik wensch het schapenschender,
 Dat het eens uw lot moog zijn!
 1846.

 WIE IS ZIJ?

In Polen leefde een lieve meid,
 Blond, blozend, licht van tred,
 En, als de meisjes wel eens zijn,
 Wat schalk en wat koket;
 Blank was heur welgevormde hals
 En rozerood haar koon;
 Het ijl bonnetje droeg ze vlug,
 Het keursje stond haar schoon;
 Het kleurig rokje hing aan 't lijf
 In breede plooiën neer,
 En 't kleine voetje, dat men zag,
 Beloofde nog iets meer;
 Haar oog was tintlend van genot,
 Als van een dartel kind,
 En toch was ze om heur lief gelaat

Bij jong en oud bemind ;
 En sprak men haar, bij strenger blik,
 Niet vrij van ijdelheid,
 Men weet wat al de jeugd vermag,
 Wanneer ze koost en vleit :
 De strengheid sluit ze de oogen dicht,
 De koelheid wekt zij op,
 De stugheid weert ze van zich af,
 De vreugde voert ze in top.
 Het meisje werd het troetelkind
 Van alle soort van liën,
 De vreemdling, die de maagd niet zag,
 Had Polen niet gezien ;
 Ze huppelde door 't gansche land,
 Lachte ieder vriendlijk toe,
 En waar ze kwam, daar was de vreugd
 En 't harte wel te moe.
 Maar — zoo als 't soms den menschen gaat
 Van hooggevierden naam,
 Ze fladdren voort en verder voort,
 Op wieken van de faam —
 Het kind, dat Polen had gekweekt,
 Werd Polen ras te min ;
 Ze toog in 't eind met pak en zak
 De wijde wereld in.
 Bohemen nam haar liefdriek op
 Bij menig vreugdeblijk,
 En weldra was heur naam verspreid
 Door 't machtig Oostenrijk.
 Ze drukte straks Itaaljes grond,
 Toog over sneeuw en ijs,
 Nadat zij eerst was ingehaald
 In Londen en Parijs.
 Daar werd ze wat gefatsoeneerd,
 Kreeg ze andre kleeren aan,
 En koeterde zoo'n weinig Fransch :
 — Monsieur, kan niet verstaan !
 Het reizen smaakte 't lieve kind :
 Niet lang ter zelfder stee,
 Werd ze in heur onbestemde vaart
 Een ware routinee

't Ging voort en voort, en altijd voort,
 Vermaard door gansch Euroop,
 En waar ze zich maar kijken liet,
 Daar liep de jeugd te hoop.
 Ook Holland heeft ze toegelinkt,
 Ook Holland nam haar op;
 De vreugd sprong hupplend haar te moet
 In wals en in galop;
 Ze kwam aan 't hof en in salons,
 Trad burgerhuizen in,
 En werd, waar zij verschijnen mocht,
 Gevierd als Koningin.
 Men sprak van haar met veel respect
 In klub en krant en kring:
 Geen vorst, geen veldheer, geen Tom Thumb
 Waar zulk een roep van ging;
 Heur naam werd dra een modenaam,
 En hoed en doek en das —
 't Had geen *bon ton*, wanneer het niet
 Naar haar betiteld was.
 Men vond haar elegant en schoon,
 Bedreven en bekwaam,
 En 't kind, dat nauwlijks staamlen kon,
 Sprak staamlend reeds heur naam.
 Maar zoo als 't in de wereld gaat —
 De faam ook zweeft voorbij,
 En wie dit lot ervaren mocht
 Bij gloed en glans — ook zij.
 Eene andre deerne, doch wier naam
 'k Bescheiden hier niet noem,
 Werd, licht bekoord door zulk een vlucht,
 Naijvrig op haar roem;
 Ook zij reisde al de landen af
 En, wuft als ons geslacht,
 Werd aan de mededingster soms
 De zegepalm gebracht.
 Ik ben geen rechter in die zaak;
 In kennis en practijk
 Ben ik, waar 't zulke dames geldt,
 Aan Paris niet gelijk.
 Doch mocht het zijn dat de eene macht

Vaak de andere verdrijft,
 Licht dat het Poolsche maagdelijn
 Nog roems genoeg verblijft.
 Nog toeft ze vreedzaam hier te land
 En vindt er gul onthaal
 En schenkt heur lach aan oud en jong,
 Bij zilverzoete taal.
 Wel reisde er menig vreempje rond
 En noemde zich naar haar,
 Maar 't echte schoon komt beter uit
 Als 't prijkt naast valsche waar.
 Nog iets: wel mooglijk ziet ge haar
 Op eenig zoet festijn,
 En mocht dit wezen: 'k wed, ze zal
 U niet onwelkom zijn.
 Al is nu 't nieuwe er wat van af,
 Nog blijft ze gul en goed,
 En wie 't acces haar weigren zal,
 Wellicht dat *gij* 't niet doet.
 Wie weet wat dra haar lot zal zijn,
 Waar alles komt en gaat! . . .
 En nu de naam van 't Poolsche wicht ?
 Raadt, danseresjes, raadt!

1846.

JAAP EN ZIJN GROOTJE.

Daar reed er een schippertjen over den plas;
 De plas was zoo hard als een steen;
 De vorst drong door wambuis en duffelsche jas;
 Hij voelde geen kou naar het scheen.

 Hij snorde den vlugsten der ridders voorbij,
 Geen sloeg er zoo'n stevige schaats,
 En wie hem zag nadren week aanstonds ter zij':
 Voor kracht maakt de zwakheid wel plaats.

 Hij reed er veel paartjes voorbij op het meer,
 En gaf hun een oolijk »adie!»
 Geen arm lag vertrouwd op zijn schouderen neer:
 Wat zocht hij vergeefs naar zijn MIE!

Men had hem verteld en 't was waar wat men sprak,
Heur vader zei: — 't vrijen moest uit;
De jongen had dikwijls geen daalder op zak,
En voer maar als knecht op de schuit.

Dat stak hem, dat griefde'm; maar toover je eens rijk!
Wat plaagt zoo de menschen als geld?
En toch is men soms op dat duivelsche slijk
Nog meer dan op 't leven gesteld!

Hij reed en hij snorde en zag niets om hem heen,
Maar, sneed hij den wind als een gier —
Het bleek toch, een ander was vlugger ter been,
En haalde hem in met plezier.

't Was KEEZE-broer, die hem het stilstaan beval,
— Houd in JAAP, beet broer hem in 't oor,
Keer met mij terug, keer eens mee naar den wal,
Want Grootje ligt thuis op één oor.

En JAAP kwam nog even bijtijds aan heur krib,
Het oudje gaf 't laatste geluid,
En lichtte heur deken eens op bij een slip:
JAAP trok er een buideltjen uit.

Dat was er een penning van jaren bespaard,
Die deelde JAAP trouw met zijn broer;
En Grootje was spoedig bij Grootvaar vergaard,
Heur boeltje kwam over den vloer.

Het ijs is de vaart uit, bevaarbaar de vliet,
Een schuitje steekt vroolijk van wal;
De vlag, die het oog aan den fokkemast ziet,
Spelt wie het nu meevoeren zal.

Het geld vermag alles, dat duivelsche slijk!
't Wischt veete en vooroordeelen uit;
Ook JAAP zegt: — al maakte mij Grootje niet rijk,
Ze schafte me een pas naar mijn bruid.

JAAP zit aan het roer en hij stuurt het zoo blij!
Hij 's baas! en wie is niet graag baas?!

Daar zit er een wijfje vernoegd aan zijn zij',
Dat biedt hem zijn boter en kaas.

Daar zijn nog veel JAPEN, en MIEËN nog meer,
Wier hartje van dobberen spreekt,
Ze wenschen naar 't schuitjen en zuchten zoo teer,
Maar jammer! — het Grootjen ontbreekt.
1848.

WAT EEN OUDE JONGEHEER AL WORDEN KAN.

Een vrijheidsschreeuwer op de pof;
Een slaaf van kleine rampen;
Een zanikkous, een oude slof;
Een poel vol dikke dampen;
Een zeef voor honderd kleinigheên
Met al te groote gaten;
Een criticus van top tot teen
In denken, doen en laten;
Een zwerver, die geen gids betrouwt
Op onbekookte reisjes;
Een zwaluw, die geen nestje bouwt;
Een voetveeg voor de meisjes;
Een zoete vleier op de kles;
Een inkijk voor de bureu;
Een zoeker als DIOGENES;
Een bok met duizend kuren;
Een vraagbaak voor de gansche stad
Naar alle soort van nieuwtjes;
Een koekeloer langs 's Heerenpad
Bij dag- en avondkriewtjes,
Minst tien jaar jonger dan hij is,
En in de puntjes netjes;
Een damesweger op de gis;
Een volger van de pretjes;
Een spring-in op een vriendenmaal;
Een man voor albumblaadjes;
Een lappendeken in 't verhaal
Van honderd flauwe praatjes.
Een tobber met zijn hospita,

Een wezel voor haar boekje;
 Een aspirant voor podagra;
 Een sneeper om een hoekje;
 Een minnaar van eens anders flesch;
 Een kluw om nooit te mindren;
 Een afgod van de waschvoogdes;
 Een Sinterklaas voor kindren;
 Een steunpilaar van 't koffiehuis;
 In 't omberspel een koning;
 Een troubadour in 't hoerenbuis;
 Een horzel zonder honing;
 Een hart tot kwezelen bestemd;
 Een ziel om van te smousen;
 Heel keurig op zijn overhemd,
 Maar arm aan heele kousen;
 Een zwaarhoofd met een naturel;
 Een goudsbloem in verleppling;
 Voor 't huwelijk een waterbel;
 Een onding in de schepping;
 Een *Juif errant*, een filosoof,
 Die 't *spleen* voert in zijn wapen,
 Die goud en zilver van zich schoof,
 Maar eindelijk slijk kan rapen;
 Een borstje, dat eens opgeld dee,
 En nu refuus zou lijden;
 In één woord: hij is de Isabee —
 Het straatwoord onzer tijden; —
 Die, als hij nog een spaarpot heeft,
 En HEIN hem weg doet hobblen,
 Zijn neefjes de voldoening geeft.
 Om naar zijn pruik te dobblen.

1849.

EEN OUDE VRIJER, ZOOALS ER VELEN ZIJN.

Een beste vent, een trouwe borst,
 Een zonnestraal in 't leven;
 Een zorg, die duizend lasten torscht
 Voor nichtjes en voor neven.

Een bronwel van meedeelzaamheid,
 Een ziel vol zelfverneering;
 Een raadsman, die naar beter leidt;
 Een leven vol ontbering.
 Een plooiër, die de rust bemint;
 Een denker bij het lezen;
 Een voorbestemde voogd en vrind
 Van weduwen en weezen,
 Een baken voor een dwazen stap;
 Een walg van kwade tongen;
 Geen vijand van een losse grap,
 Maar wel van kromme sprongen.
 Een snapper over d' ouden tijd,
 Niet vrij soms van vooroordeel;
 Een voerman, die veel vrachtjes rijdt,
 Maar niet tot eigen voordeel.
 Een kinderlijke lachebek;
 Een stille tranenstelper;
 Voor hond en kat wat al te gek;
 In de oudertaak een helper.
 Een altoos wandlend *recipé*;
 Een toevlucht voor bedrukten;
 Een Jan Kontent, met mos tevreë,
 Waar andren rozen plukten;
 Een goedbloed zonder eigenbaat;
 Een handlang voor geliefden;
 Een wijsgeer, wien eens spijt en smaad
 De dunne lokken diefdien.
 Een prater over dit's en dat's,
 Een anekdotenjager;
 Een aangeboren vriend van GATS;
 Een schalke meisjesplager;
 Een peinzer met een vol gemoed,
 Soms ook met leege zakken,
 Een gast, die, brandt je vuurtje goed,
 Wel aanleg toont tot plakken;
 Een zuchter bij het woord: »alleen»;
 Een zamelaar van bloemen,
 Van vogeltjes en zeldzaamheên —
 Te veel om op te noemen.
 Een »oom» met lekkers in zijn zak

Voor tal van kleine vrienden,
 Een man die 't met zijn daagsche pak
 Ook 's Zondags wel kan vinden.
 Een hart, dat nauw de hoop zich geeft
 Van 't zoet vaarwel bij 't scheien;
 Maar licht een trouwen poedel heeft
 Om op zijn graf te schreien.

1849.

KINDERKEUS EN OUDERZIN.

Meisjes-zuchten, meisjes-droomen —
 Onbestemd en onvolkomen —
 Zoete hoop en zacht gevoel,
 Slingring in gedachte en doel....
 Hoe ge 't leven voedt van binnen,
 't Hoofdje op vond bij vond doet zinnen,
 Als de bede, stil gevoed,
 Koelen tegenstand ontmoet.

Sluit de deuren, boomt de luiken!
 Om de zoete min te snuiken
 Baat geen boom of grendelring;
 Spottend met berekening,
 Wakker waar ze wordt bestreden,
 Droomend van een juublend eden,
 Onbezorgd en onbevreesd,
 Scherpt de min vernuft en geest.

Lieve, zou je 't anders meenen?
 Zeg me toch: waar moet het henen,
 Als je wakkre hartevrind
 Geen acces bij vader vindt?
 Is de voordeur hem gesloten,
 't Raampje is de aandacht niet ontschoten,
 Laat het slechts den ingang toe
 Van een dierbaar *biljet doux*.

Dat de roosjes kunnen steken
 Is u zeker vroeg gebleken

In den rozengaard der min.
 Kinderkeus en ouderzin!...
 Hoe ze vaak elkaar bekampen!
 Maar voor duizend kleine rampen,
 Voor uw hartje diep en zwaar,
 Hebt ge duizend vonden klaar.

Of ik 't mooi vind? gansch niet, lieve!
 Wat bezorgdheid u ontrieve,
 't Is uw heil toch, waar ze op doelt,
 Schoon gij 't ietwat anders voelt
 Dan uwe ouderlijke wachten;
 Wil hun oogwit niet verachten!
 Licht rijpt uit hun koel beleid
 Voor uw toekomst zaligheid.

Wacht u — wat je hebt te duchten,
 Eerstens voor verboden vruchten;
 Want je weet, na zoet soms roet.
 Keurt uw hoofd uw hartwensch goed —
 Wind dan om de keus geen doekjes!
 Maar door kiertjes en om hoekjes...
 't Heeft gevaar in, aardig kind,
 Of je 't nóg zoo prettig vindt!

Ouders!... 't zijn uw dierste plichten,
 Wat uw kindren uit gaan richten
 Met bezorgdheid ga te slaan —
 Maar ook u, u raad ik aan:
 Leidt, maar smooft geen stem van 't leven;
 Toe te zien en toe te geven,
 Één oog open, één oog dicht —
 Ja, zoo komt gij 't verst wellicht.

1850.

 DE WRAAK.

HOE BOONTJE EENS OM ZIJN LOONTJE KOMT.

Neef BAREND was ooms rechterhand,
 Neef cijferde opperbest;

Neef was op ooms kantoor beland ;
 Oom las wel brief en prijscourant,
 Maar neefje deed de rest.

Neef ging de klerken ijvrig voor
 En zat op nummer één ;
 En, eischte 't werk het van 't kantoor,
 Dan zat hij dikwijls 's avonds door,
 Was de andre troep lang heen.

Oom had een dochter, vlug en schoon,
 Gevierd en eenig kind,
 Zijn dierste schat, zijn huwlijkskroon ;
 Ze zat in huis als op een troon,
 Want de oudermin was blind.

En toch — de waarheid moet gezeld :
 Stond ze anders ook bekend —
 Veel goeds was haar in 't hart geleid :
 Nicht was een lieve, gulle meid,
 Al was ze wat verwend.

Nu ben ik, waar ik wezen moet :
 'k Leg 't plan bloot van mijn dicht :
 Wie doorzicht heeft, doorziet het goed ;
 De zaken staan op goeden voet . . .
 Een oom, een neef, een nicht.

Maar neef, als handlaar bij de zaak,
 Als courtiseur heel bloo,
 Viel opperbest in oomliefs smaak ;
 Maar — is hier van het nichtje spraak —
 Bij nichtje maar : zoo, zoo !

Iets ijdels had het lieve wicht,
 't Was juist haar grootste fout ;
 — Neef BAREND! ja, een goed gezicht ;
 Maar in gezelschap, zei de nicht,
 Nog stijver dan een hout !

En toch, bracht vader in zijn reën
 Zijn diersten wensch te pas.

Dan zei zij altoos kortaf: »neen!»
 Maar dacht toch, met zich zelve alleen:
 — Als neef maar anders was!

Had oom receptie — neef was strak:
 Als de een of andre heer
 Met nichtje joolde of fluistrend sprak,
 Neef scheen dan nooit op zijn gemak,
 Als deed die gunst hem zeer.

Men vat: dat merkte nichtje wel,
 Die schuwheid vond ze naar;
 't Is goed — dacht zij — dat ik hem kwel!
 Maar zuchtte toch bij 't ijdel spel:
 — Ach, dat hij anders waar!

Dan wist ze nog een groot gebrek,
 Dat hij van jongsaf had;
 Ze lachte er om en vond het gek,
 En 't gaf haar vaak tot plagen trek —
 't Was... schuwheid voor de kat.

De kat, nu ja! met ziet het meer,
 Maar »Poesemie,” zoo mak!
 Die kende hij toch al te zeer;
 Dat vond ze voor zoo'n grooten heer
 Toch al te laf en zwak.

Was 't plaagzucht of was 't medelij?
 Daar kreeg ze iets in den zin;
 Neen, 't duiveltje der jokkernij
 Trad onze juffer sluw op zij,
 En stookte haar wat in.

Eens, dat Neef voor een brievenvracht
 Ten hoogen vierstal zat,
 En ijvrig, als hij altoos placht,
 Aan wissels en facturen dacht,
 En veel te pennen had. —

Daar springt hij op met groot misbaar;
 Wat schokte Neef zoo fel?

Wat zag het oog der makkers daar
 In d' opgeslagen lessenaar?
 Een cypersch kattenvel!

Wie hem het kooltje had gestoofd,
 't Was geen geheim voor hem;
 Hij had zijne oogen nauw geloofd;
 De schaamte joeg hem 't bloed naar 't hoofd;
 — Wraak! zei in 't hart een stem.

Toen hij voor 't eerst weer Nichtje zag,
 Hoe bloosde 't lieve wicht!
 De gloed, die op heur koontjes lag,
 Bracht klaar de schuldige aan den dag,
 Berouw op 't schoon gezicht.

Wraak! sprak de stem in Neefs gemoed,
 Wraak, wraak! Maar wat te doen?
 Daar zamelt hij zijn mannenmoed,
 O gruwel, raadt eens wat hij doet!
 Daar geeft hij Nicht een — zoen.

Hoe Nichtje keek! Wat Nichtje dacht!
 Vervaarlijk oogenblik!
 Neef, die zoo schuw te wezen placht,
 Neef zoo brutaal, Neef zoo ontzacht!...
 Zij duizelt van den schrik.

Wat indruk gaf het feit, zoo 't leek...
 Het ongehoorde feit?
 Dat Nichtje naar heur kamer week,
 Dat Nichtje heel gramstorig keek,
 Na zoo'n brutaliteit.

Wat was 't gevolg van 't stout bestaan?
 Dat Nichtje zei: — Ik zie,
 Neefs stugge blooheid was maar waan;
 Neef durft toch ook de meisjes aan;
 Neef heeft wel energie!

En, of het nu een losse grap,
 Dan of het meenens zij —

Neefs eerste kus was de eerste stap,
 Neefs stoutheid klimt van trap tot trap,
 Neef laat het er niet bij.

En Nichtje staat ontsteld, verstomd ;
 Haar hoedje staat soms scheef,
 En, of ze klaagt, en of ze bromt :
 — Zoo boontje eens om zijn loontje komt !
 Is vaak de roep van Neef.

En nu het einde van de zaak,
 Na zoo veel animo ?
 Neefs bruijomspak is in de maak,
 En, is er thans van Nichtje spraak,
 't Is nu niet meer : zoo zoo !

Oom zingt van pure pret zich heesch,
 Nicht maakt het kluisje ree ;
 En, hoe de min haar kracht bewees —
 Neef overwon zijn kattenvrees —
 Want »Poesemie» trouwt mee.

1850.

 BIJ VAN HOVE'S BINNENHUIZEN.

Ze hebben eens hun tijd gehad —
 Die ruitjes in het lood gevat,
 Die viersteens dikke muren,
 Die steenen vloeren, blauw en wit,
 Die hooge schouw, die lage zit,
 Bij turf- en spaandervuren.

Onze eeuw eischt kleur en glans en licht,
 Ze toovert wondren voor 't gezicht
 In vormen, fijn en tierig ;
 Het »licht en dicht» het »lucht maar lief»,
 Verdrong het deugdzaam oud massief,
 Eer somber stil dan zwierig :

Toch toonden ze u op 't stil gelaat
 Geen somberheid of levenshaat,

Die goudeneeuwsche kluisen ;
 Toch woonden koene burgerzin
 En opgewekte harten in
 Oud-Hollands binnerhuizen.

Geneugte uit nijverheid vergaard,
 Gezelligheid om eigen haard —
 Zij eischten geen vertoening ;
 En de eenvoud, die ge er grondtrek vondt,
 Hij hield én beurs én lijf gezond
 In de overerfde woning.

Al is de voorhang zedig, stil,
 Al lijkt het inzicht koud en kil
 Bij 't heerschend schemerduister,
 Beschouw ze niet met tegenzin,
 We ontwaren er karakter in —
 Al heet onze eeuw gekuischter. —

Onze eeuw, die d'ouden vorm vertreedt,
 Verbande 't vaderlijke kleed,
 Want de oude snit mishagde ;
 En Holland dacht zich mat en stom
 En hing zich nieuwe kleeren om —
 Maar . . . die 't den vreemden vraagde.

Neen, schilder, leg 't penseel niet neer,
 Maar schets ons 't degelijk weleer
 In de oude binnenhuizen ;
 Uw doek geve onze erinring kracht,
 Waar 't heiligschennend nageslacht
 Zijn erfkleed mocht verguizen.

1850.

TUINMANS AAFJE.

AAFJE, mooi AAFJE,
 Toon ons je bloemen!
 Hebben de roosjes
 Al knoppen gezet ?

Stuwt weer de lente,
 Balsemgeur brengend,
 't Vlottende koeltje
 Door 't resedabed ?

Tuiltjes vergarend,
 Schikt gij uw kindren :
 Primulaveris
 Naast tulp en jasmijn ;
 Vreedzaam en vroolijk,
 Loktet ge ons buiten,
 Waart ge ons bodinne
 Van 't zomerfestijn.

AAFJE, vertrouw ons :
 Zijn 't niet de bloemen,
 Waar gij uw zorg meer
 Bij voorkeur aan wijdt ?

AAFJE, mooi AAFJE.
 Bloemen der ziel zijn 't,
 Waar gij zoo zorgzaam
 Bedrijvig door zijt !

Mocht ik eens raden ?
 'k Deed het bescheiden ;
 Als ik mijn oog soms
 In 't ronde deed gaan,
 'k Heb dan bij wijlen,
 Als ge in den hof gingt,
 JAPIK den tuinman
 Op schildwacht zien staan.

Oolijke snapster !
 'k Speurde wel 't blosje,
 'k Zag wel dien lichtglans
 In 't hemelsblauw oog,
 Als in de gaarde
 Zich aan uw zijde
 Licht bij verrassing,
 Een helper bewoog.

Vreest ge voor vader ?
 Ducht gij uw moeder ?
 Moeder en vader —
 Ze weten het best
 Dat bij de jeugd zich
 Diep in het hartje
 Andere liefde
 Dan kindermin vest.

AAFJE, mooi AAFJE,
 Laat u belezen !
 Stort je geheimen
 Voor moederlief uit ;
 Is zij gewonnen,
 Vader zal volgen,
 En als 't weer zomert,
 Ben je, AAFJE, licht bruid.
 1849.

HUISPLAGEN.
VADERS »WEE.»

Een meid, die nooit de deuren sluit ;
 Het kinderwaschjen op den droger ;
 De wankle deugd van stolp en ruit ;
 Het slagersbriefje telkens hooger :
 Een lamp, die nooit goed branden wil ;
 Bij voorsnijkunsten — botte messen ;
 De huispendule na of stil ;
 De kurken drijvend in de flesschen ;
 Je pennen van 't kantoor gekaapt
 En je inktpot droog bij haastig schrijven ;
 Een zuigeling, die 's nachts niet slaapt ;
 Een waschvrouw, die niet goed kan stijven ;
 Je hemdsboord zonder band of knoop ;
 't Muziek van 't lieflijk trappenschuren ;
 De laarzentrekker op den loop ;
 Nieuwjaarsvisites bij de burenen ;
 Een tafel vol van »vrouwengood ;”

Bij hoofdpijn — een odeur van stoven ;
 Aan 't lievlingskostje rook of roet ;
 Een praatvaar, die je tijd komt rooven ;
 Bij vriendenkout — een schreeuwend kind ;
 De opredder-handen aan je boeken ;
 Uit plaatsgebrek voor lap of lint
 Je schrijfwerk in de verste hoeken ;
 Één handschoen zoek bij ongeluk ;
 Een laag van boenwas op de stoelen ;
 Je welbewaarde pijp aan stuk ;
 De duurte, die je al meer gaat voelen,
 't Genot van meel- en gruttenkost ;
 De waschmandlucht en 't mangelrollen ;
 Een kindermin, die braaf smarost ;
 Een kat, die met je pels gaat sollen ;
 Die wiegevreugd, nooit uitgevierd :
 Want ieder jaar weer aspiranten ;
 Veel omloop als men zich barbiert ;
 Een trage brenger van je kranten ;
 Een val door de onderlaag van 't bed
 Juist als men moê zich neer gaat vlijen,
 Maar 'k noem vooral de schoonmaakspret,
 Om van mijn onderwerp te scheien :
 De geur van zeep en terpentijn ;
 De schoorsteenvegers in je kamer ;
 Beroofd van raam- en bedgordijn ;
 't Geraas van glazenspuit en hamer ;
 De witkwast, emmers, tobben, leer,
 De schuiers, en, kon 'k alles noemen,
 Nog honderd fraaiigheden meer,
 Br...! 't zachtst gemoed zou 't leven doemen,
 Intusschen om dit jammerdicht
 Niet te persoonlijk uit te leggen,
 Moet ik verklaren, 'k ben 't verplicht —
 'k Weet alles maar van hooren zeggen !

 MOEDERS »ACH"!

Een wasch, die maar niet drogen wil,
 Een berg van kousen in de maasmand ;

De meid met vrijers op den dril ;
 Een man die alles van zijn plaats bant ;
 Het koffiewater van de kook ;
 De poes aan 't peuzlen in den kelder ;
 De keuken opgevuld met — rook ;
 De bleeker achtloos of niet helder ;
 Een doove baker in je huis ;
 Een naaister, die je lang laat wachten ;
 Een stage krijg met rat en muis ;
 Het waakgenot bij winternachten ;
 Geen druppel in den regenbak ;
 Een koffiekkan die niet wil lekken ;
 In 't tafelkleed een olievlak ;
 Je boter, die niet lang kan strekken ;
 Een nieuwe hoed, die niet flatteert ;
 Totaal gebrek aan papillotten ;
 Je suiker, die van zelf verteert ;
 Je bont ten zomerbed der motten ;
 De stofdag van het huisvertrek ;
 De ring met sleutels aan het loopen ;
 Vaak eierloos het eierrek ;
 Geen slag van bieden bij het koopen ;
 Een brandgat in het vloertapijt ;
 Een tafellamp, die best kan — walmen ;
 Een naald, die in het oog gauw slijt ;
 Een werkster, die zeer goed kan — talmen
 Je schoenenband op straat aan stuk ;
 Tot de enkels in het kelderwater ;
 Aan de étagère — een ongeluk ;
 Bij naai- en knipwerk soms een flater ;
 De wasch thuis met veel stukkend goed ;
 Een nieuwe woning zonder kasten ;
 Een vuile veeg aan jas of hoed ;
 Bij klikjes — onverwachte gasten ;
 De boeien doof voor schel en roep ;
 Een scheeve plooi in valgordijnen ;
 De keuken leeg, maar vol de stoep ;
 De borden, die van zelf verdwijnen ;
 Een sleep van werkvolk in het huis ;
 Lekkages in de pronkvertrekken ;
 Zij zijn voor olie bij abuis ;

De buren, die »je doen" begekken ;
 De schoolvacantie tot je last ;
 Je man op een partij van heeren,
 Waar rook- en drinklust gaat te gast,
 Al 't welk lang nageurt uit zijn kleeren ;
 Neen, — wat de man ook zeggen mag
 Van tal van huiselijke plagen,
 De vrouw kent ook haar kwaden dag,
 En heeft als hij vaak stof tot klagen !

1849.

BIJ DE WAARZEGSTER.

Toekomst, toekomst, nevelwereld,
 Deure der geheimenis,
 Wat al achter uwen grendel
 Liefs en leeds verborgen is!

Hoop en vreeze, liefde en smarte,
 Bloeien op uw schemerspoor ;
 Duizenden van zielsgedachten —
 Slechts de ervaring breekt er door.

Zou ze 't weten, die daar neerzit
 Met het zielloos kaartenblad,
 Meisjeslief, wat gindsche wereld
 Zoet of zuur voor u bevat ?

'k Zeg met u : het is maar mallen !
 Toch vreest gij haar loozen blik :
 Toch wekt ieder woord van de oude
 In uw hartje hoop of schrik.

Of ze 't weet dat in uw boezem
 Zoet verlangen leeft en woelt ?
 Zou het iets verborgen wezen
 Waar een meisje op hoopt en doelt ?

't Klappen van bekende waarheid,
 Dat gij daar uw goud voor ruilt!

Dwazen, moet de list u zeggen,
Wat er in uw hartje schuilt?

Och, laat mij uw kaart eens leggen,
Schrik voor mijne omgeving niet!
Zwarte kater is 't noch nachtuil,
Die gij in mijn woning ziet.

'k Heb mijn kamer niet behangen
Met symbolen van den nacht;
Vroolijk knapt mijn wintervuurtje,
't Lamplicht schijnt er vriendlijk zacht.

't Zijn geen »brieven over water»,
't Is niet van een »valsche vrouw»,
't Is geen »doodde», 't is geen »bruiloft»,
Wat ik u voorspellen wou.

'k Zeg niet of gij ooit zult deelen
In 't genot van PLUTUS' gunst,
Vraag dat liever aan XANTIPPE,
En aan 't spel der zwarte kunst.

Maar één waarheid wil 'k u melden,
Mis ik koffiedik en kaart,
't Is dat gij in 't weeke hartje
Een verholen schat bewaart.

Wel hem die dien kan betrappen,
Hij speelt altoos zeker spel:
Zou 'k dien schat u moeten noemen,
Meisjeslief, ge kent hem wel.

1848.

ELEGIE VAN EEN AFGEDRAGEN ZWARTEN ROK.

Zoo zijn de menschen!... ijdel, zwak,
Ondankbaarheid wast op hun paden,
Hun roem de kiel — hun smaad het wrak,
Na zoet genieten, koel versmaden:

Dwaas, die hun liefde zich versprak,
 En de eigenbaat niet hebt geraden;
 Vereering, trouw, erkenning — lak!
 Zoo zijn de menschen, zoo hun daden!

Daar hang ik in een duistren hoek,
 Met stof bedekt, van vocht doortrokken;
 Mijn schouder torscht verbanningsvloek,
 In plaats van eenmaal fiere lokken;
 Mijn knopenpracht — ze raakte zoek;
 Ik, eens de roem der zwarte rokken,
 In buurschap met een kale broek.
 Een mufte pruik en oude sokken!

Hoe heugt het mij, toen 'k eens mijn heer
 Bij 't heuglijk echtaltaar omhulde,
 En hoe mijn knoopsgat, maagdlijk teer,
 Zich met d' oranjebloesem vulde!
 'k Zie thans het daglicht nauwlijks meer!
 En, zoo men al mijn aanschijn duldde,
 't Was laatst tot mosschenschrik, toen 't heir
 Van vooglen aan het tuinooft smulde.

'k Werd ten kathedr opgeleid:
 Uit mij sprak dichter en geleerde;
 'k Heb in de danszaal mij vermeid;
 'k Was 's meesters trots... hoe 't al verkeerde!..
 Thans... 'k ben verschoppling van de meid;
 De knecht, die eens mijn rug feteerde,
 Verkleed heeft hij mij rondgeleid,
 Toen hij de »booiën amuseerde”.

Hoe prees men eens mijn net fatsoen!
 Hoe kon ik 't zwak mijns meesters streefen!
 Geen stofje mocht mij schande doen,
 Geen kreukje mocht mijn eernaam stelen.
 En thans... kon ik mijn lot vermoën?
 Thans... 'k moet dat lot met klungels deelen:
 Zoo al mijn heer me aan 't lijf wil doen,
 't Is om voor Sinterklaas te spelen.

Een nieuwe snit verdrong mijn tooi,
 'k Zag wreevlig nieuwe modewetten;
 'k Was deugdzaam, van te taai allooi,
 Om laf me »ampart" te laten zetten.
 Een vreemde snuf, wiens quasi-mooi
 Ik de intree niet meer kon beletten,
 Verdrong me op 't laatst -- den smaad ter prooi,
 Zag 'k mij verknoeien en verpletten.

'k Werd langzaam oud, 'k werd vaal en rood,
 Na 't rockloos krenken van mijn gaven;
 Mijn deugd, die lang nog weerstand bood,
 Ze mocht mijne edele afkomst staven.
 Ach, gaf men mij een zachten dood,
 En wierd ik in den tuin begraven!
 Maar vreeslijk eind... de kleerenjood!!
 Doorkerfd, doorwroet — in 't nest der raven!

Wie dankbaarheid iets menschlijks noemt —
 Hij leeft in 't rijk der idealen,
 Citroen, uw sap wordt hoog geroemd —
 Uw schil mag naar den mesthoop dwalen,
 Daar lig ik, uitgediend, gedoemd,
 Die eens mijn glorie hel zag stralen...
 Zoo zijn de menschen! Wie hen roemt,
 Laat mij niet tot getuige halen.
 1850.

 SINT NIKOLAAS.

'k Ben zoet en zat, 'k ben vol en weeldrig;
 'k Ben opgeschikt van top tot teen;
 De een noemt me dwaas en de ander beeldrig
 Ik sta te kijk voor groot en klein,
 'k Ben een Cupido voor verliefden,
 Ik ben de »boeman" voor het kind;
 'k Vraag niet waar kou en armoe grieden —
 Ik vraag alleen: wie heeft er splint?
 Wie 't heeft — dien noodig ik tot jolen
 En bied de keur hem van mijn schat

Ik laat de jeugd brooddronken dolen
 Op 't glibberig en donker pad;
 Ik breng de magen aan het koken,
 En pomp somtijds de zakken leeg;
 Ik jaag December in je knoken
 En vraag niet wie er napijn kreeg;
 Ik buig mij diep voor groote hansen;
 'k Hang goud en kleuren op mijn baan;
 Ik laat kwansuis de kinders dansen
 Totdat de groote draaien gaan.
 Was 'k altijd zoo? Neen, 'k ben 't geworden;
 'k Was van nature vroom en goed;
 De menschen, die me voorwaarts sjorden,
 Verbitterden mijn zacht gemoed. —
 Ach, arme kleenen, schaamle kleenen,
 'k Was eens uw trouwe schutspatroom;
 Ik noodde u vriendlijk om mij henen,
 'k Zat, u ten troost, ten liefdetroom.
 Uw nooddrift ging mij diep ter harte;
 'k Bracht uwe ontbering lasenis,
 Ik stilde uw klacht en kreet van smarte; —
 Ach, hoe 't met mij veranderd is!

Hoort, lieve menschen! hoort mijn bede:
 Wat ik eens was — maakt mij het weer,
 Ik juich graag met uw kleinen mede;
 Maar 't schaamle kind doet mij zoo zeer!
 Neen, weert hem niet waar 'k sta te prijken,
 Ook hij noemt me een goed heilig man;
 Geeft aan uw kroost mijn feest, o rijken!
 Maar leent ook 't oor aan JONATHAN. 1)
 1847.

SINT SILVESTER. 2)

Wie is die man, zoo stram en stijf
 Het ruige kleed aan 't kille lijf,

1) St. Nikolaas: Waarheid en Droomen.

2) 31 December.

Die telken jaar ons — strijk en zet —
 Voorbij treedt met denzelfden tred?
 Een fakkel draagt hij, die, naar 'k gis,
 Op 't punt van uit te dooven is.
 SILVESTER heet de wandelaar;
 Hoe goelijk groet hij, hier en daar!
 Wat tal bekenden op zijn pad,
 Waarmee hij veel te schaften had!
 Hoe recht vertrouwlijk! wis hij kent
 Veel zielsgeheimen van de bent.
 Hoe vol beteeknis is zijn blik!
 Daar spreekt berouw uit, vreugde en schrik.
 Hier schudt hij blij een volle hand,
 Daar wijst hij op het verre land;
 Hier heeft hij troost voor tranen veil,
 Ginds juicht hij om verkregen heil;
 Maar of hij schreit of lachen kan,
 Toch blijft hij steeds een ernstig man,
 Wien 't zeker weinig voegen zou,
 Wanneer hij dartzel wezen wou;
 Bespottlijk zou 't der grijsheid staan,
 Trok deze 't harlekijnspek aan,
 En toch — hoe wulpsch en wonderbaar!
 Toch solt men met den wandelaar,
 En slaat hem, in zijn ouderdom,
 Den mantel van de dwaasheid om;
 Ach, wie gevoel heeft, schreit er bij;
 Verachting, neen, maar medelij'
 Met hem, die zoo'n eenvoudig man
 Zoo ongepast mishandlen kan!
 Want zie hem in zijn narrenpak:
 Geen beeld, dat zoo zich zelv' weersprak;
 Het is of op 't misvormd gelaat
 Een schaamteblos te lezen staat;
 Of uit het kleed, waarmee hij prijkt,
 Ellende, schuld of schaamte kijkt.
 Och, blijf de waarheid niet verhuld
 Hoe slecht hij zulk een rol vervult;
 Hem voegt de kalmte, een zware last
 Is d' ouden stumperd opgetast!
 Hij voert den cijns voor wel en wee:

Veel lachjes en veel tranen mee.
 Zie, soms wordt ook zijn ooglid nat,
 Als — bij de vrienden, die hij had,
 En die hij ditmaal niet ontmoet,
 De waarheid door hem wordt bevroed,
 Dat zij naar 't eindeloos paleis
 Hem reeds vooruit zijn op de reis.
 Neen, wie SILVESTER recht bemint,
 Hij toon zich hem een hartlijk vriend
 En denk: hij is een statig man,
 Die op ervaring bogen kan:
 En leert hij ons met woord en daad,
 Men hoor met eerbied naar zijn raad;
 En, krimpt zijn tijd in, moet hij heen —
 Men laat hem uit, getroost, tevreên,
 En roep: — ga oude, in Gods naam, ga,
 Tot wederziens! hem achterna.

1847.

 DE OUDSTE ZOON.

Och armoe — ze is een vreeslijk zwaard
 En moedeloosheid een kruis....,
 Vijf schaamle kinders om den haard
 En vonk noch vuur in huis!....
 Ach MAARTEN, — bitter was zijn lijden,
 Toen hij de broodkorst rond zag snijden
 En moeder, hoe heur kroost nog bad,
 Geen kruim meer overhad.

Het was een tijd van tegenspoed
 En 't leven was zoo duur;
 Al hield men zich nog knap en goed
 Voor 't oog van vriend en buur —
 Te wel moest de arme man ervaren
 Wat rampen er in 't leven waren,
 En, schoon hij 't zelden blijken liet
 Verbergen kon hij 't niet.

Gewis, hij had een brave vrouw!
 Hoe bitter ook haar lot,
 Ze droeg het met geduld en trouw
 En gaf het op aan God;
 Haar zondagskleed was, zonder klagen,
 Door haar ter leenbank heengedragen. —
 Maar, dat heur man verging van smart,
 Dat ging haar diep door 't hart.

Ach, dat een nieuwe werktuigkunst
 Zijn handwerk had vernield!
 En, schoon zijn meester lang uit gunst
 Den braven werkgast hield —
 Ook eindlijk zond men MAARTEN henen,
 Die 't op een ziekbed uit moest weenen;
 Daar lag hij! Al zijn hoop te leur —
 En de armoe voor de deur.

Al schonk de hemel hem herstel —
 Wat baatte hem zijn kracht?
 Het was Gods hand: hij wist het wel,
 Maar ach, de ontperste klacht,
 Dat hij ze niet meer smoren konde —
 Voorzeker smartte hem die zonde,
 Doch wie ook kommer leed als hij,
 Spreekt d' armen man licht vrij.

Wat was dat eens een zoete tijd,
 Toen hij zijn lieve BRECHT,
 Nadat hij jaren had gevrijd,
 Geleiden mocht ten echt!
 Wat was het huisje knap en helder,
 Wat rijkdom in den kleinen kelder!
 Wat dacht hij dikwijls aan de bee
 Van d' ouden dominee!

Doch vijftien jaar zijn sinds vergaan:
 Veel bloesems vielen af;
 Vijf kinders ziet hij voor zich staan,
 Drie slapen er in 't graf.

En troostte vaak, bij bange zorgen,
 Het »Beef niet voor den dag van morgen”
 Dan deed dit vrouwliefs englenstem —
 Háár wee verzweeg ze hem.

»Kom, manlief, zet u naast mij neer,
 Kom, strijk die rimpels weg,”
 Zoo vleide BRECHT, »bouw op den Heer”,
 Wat drukt u, MAARTEN, zeg?
 Volharden wij in onze plichten —
 Wis zal dan God ons leed verlichten;
 Legt Hij beproeving op ons huis,
 Hij schenkt ook kracht bij kruis.

»De voorspoed lacht ons niet meer aan —
 Maar 't was niet ons bedrijf!
 Hoor, MAARTEN, 'k zal uit werken gaan,
 'k Heb handen aan het lijf!
 De kindren schieten uit de noppen,
 'k Bracht hen niet groot voor weeldepoppen!
 Rest ons geen stukje vleesch — wat nood!
 Ze lusten roggebrood.

»Ze zijn gezond en wel te moe;
 Ja, zie maar eens in 't bed,
 Zij sloten blij hunne oogen toe;
 We spreken onverlet:
 Ons MIETJE zal op zusjes passen,
 Met Mei is ze al de school ontwassen;
 En ik voorspel je, onze oudste JAN,
 Daar groeit een kerel van!

»Zijn baas, zoo dikwijls ik hem spreek.
 Zegt: »vrouw, je JAN wordt klaar!”
 Nu, veertien stuivers in de week
 Is knap voor veertien jaar!
 Hij schijnt het timmren goed te leeren,
 Wat prijzen hem die teekenheeren!
 Kom man, wat pruil je, wees niet mal!
 Één werkhuis heb ik al!”

- »Neen vrouw, uit werken ga je niet!
 'k Zou zóó iets kunnen zien?
 Licht, zoo mij God het leven liet,
 Dat ik het brood verdien.
 'k Waardeer ze, maar ik ken je krachten;
 Zou ik je zuigling zien versmachten?
 Den nood moet eenmaal perk gesteld —
 Daar, vrouw, is eerlijk geld!»
- »Is 't waarheid, MAARTEN, of is 't waan?
 Neen, ik verdenk je niet....
 Maar geld?.... ik sla geen hand er aan:
 Uw oog spelt me uw verdriet;
 Dat is geen geld met vreugd verkregen,
 Uw blik, al zeg je 't, spreekt het tegen,
 Wat deedt ge er voor? Waar kreeg ge 't van?
 Och zeg het, lieve man!»
- »Vrouw, wie het harden kan — ik niet;
 Ik ben van eerlijk bloed —
 'k Ontroer als mij de huisbaas ziet,
 De bakker mij ontmoet;
 Wel kunnen ze onzen nood vermoeden:
 Bekend zijn onze tegenspoeden,
 Maar toch, 'k sta zwaar bij hen in 't krijt,
 Geen mensch weet wat ik lijd!
- »Hoor dus: maar 'k bid je, blijf bedaard;
 Gebrek.... het doet zoo zeer!....
 Een leege kast, een koude haard....
 Geen werk, geen uitkomst meer....
 'k Wist dat de schilderszoon moest loten,
 En, BRECHT, aan rijken en aan grooten,
 Voegt geen verplichte krijgsmansstand;
 Welnu, 'k werd remplaçant.
- »Daar, neem het geld, betaal nu snel
 De schuld, mijn drukkendst kruis,
 Leef zuinig — maar, dat zul je wel —
 Blijf bij de kindren thuis;

Schaf MIETJE een dienst bij brave lieden,
 JAN zal je trouw zijn weekloon bieden,
 En, wat ik spaar van mijn soldij,
 Ik voeg 't er zeker bij."

Dat was te veel voor 't vrouwlijk hart,
 En 't overkroopt gemoed,
 En de ingedwongen zielesmart
 Sprak uit heur tranenvloed.
 Haar eerst verwijt — ze moest het uiten:
 »Ge kondt dat zonder mij besluiten,
 En dacht niet aan mijn bitter lot!
 Soldaat! . . . verhoede 't God! . . .

»Neen, MAARTEN, dat 's geen mannenmoed,
 Maar wanhoop in den strijd;
 Wie arbeidt ook in tegenspoed,
 Helpt God ter Zijner tijd!
 Niet waar, gij zult mij niet verlaten?"
 — Helaas, wat mocht die klachte baten;
 Wel was de vader droef te moe,
 Maar 't lag er eenmaal toe.

Wat nacht volgde op dat avonduur!
 Wat leed de brave vrouw!
 Ook de arme man vond rust noch duur —
 Bij deernis en berouw.
 Voorwaar hij moest het zich belijden:
 Hij was bezweken onder 't strijden;
 En aan den stap, door hem gedaan —
 Daar was geen keeren aan.

Doch hoor, wat snik! Wie zuchtte daar?
 't Klonk gindsche bedstee uit;
 Maar 't oor van 't droef, doch wakend paar
 Was doof voor elk geluid,
 't Was de oudste zoon: al mocht men 't wanen,
 Toch sliep hij niet, die moeders tranen
 En vaders dof en droevig woord,
 Gezien had en gehoord.

Het leger werd hem te eng, te klein :
 Wat viel de nacht hem lang!
 Wat spooksels door het jeugdig brein!
 Wat droomen zwaar en bang!
 Maar toen de dag scheen door de ruiten,
 Vloog de arme knaap gejaagd naar buiten,
 En schreide er eindlijk lang en luid
 Zijn diepe droefheid uit.

»Verhoede 't God! sprak moederlief,
 Hoor, Hemel! hoor die bee,
 'k Zag hoe zij 't oog naar boven hief,
 Ach, 'k bid met moeder mee;
 Wil vader niet van moeder scheiden,
 Mijn kinderliefde sterke beiden,
 Hetzij 'k ooit leed of vreugde raap!
 Zoo bad de vrome knaap.

»Hoe jong, hoe teer ik nu nog ben,
 't Ontbreekt mij niet aan lust;
 Zoodra ik maar mijn ambacht ken,
 Geef ik mijne ouders rust;
 Maar nu, ach, Hemel, sterk mijn krachten
 Zoo 'k nu hun lot eens mocht verzachten
 Bij u is alles mogelijk, Heer!...
 Och, zie genadig neer!

»Die schilder -- zoo ik 't wagen mocht!
 Hij, die me op fouten wees,
 Toen hij de teekenschool bezocht,
 Maar toch mijn aanleg prees...
 Zou 'k vaders nood hem openbaren?
 Hem zeggen wat ons is weervaren,
 Misschien helpt hij mijne ouders dan...
 Hij is zoo'n brave man!

Hoe schuchter vaak de jongen was,
 De liefde gaf hem moed,
 En wat hij zei, hij deed het ras;
 't Gevaar toch eischte spoed.

't Zou moeders hart tot balsem strekken,
 Als hij 's mans meelij op kon wekken,
 Als deze zich verbidden liet,
 En vreugd schonk voor verdriet!

De kunstnaar had een deugdzaam hart —
 Wél had de knaap gelijk —
 Van hulpbetoon bij ziekte of smart,
 Gaf hij zoo menig blijk.
 Een traan, aan 't mannenoog ontsprongen,
 Werd weer in 't oog teruggedrongen;
 »Neen, maatje,» was zijn uitroep, »neen!»
 Jou vader gaat niet heen!

»Ja, zeg dat thuis, kom straks weerom,
 Men houde vrij het geld,
 Maar jij zult dienen voor die som,
 Hier is jou oefenveld;
 Ik zelf, ik zal je drilman wezen;
 Wie lui is, moog mijn rotting vreezen;
 Die teekenstift wordt jou geweer,
 Daar, werkt er mee met eer.

»Neen, danken hoeft niet! wees slechts braaf,
 'k Eisch die belofte nu;
 Dat je arbeid mijn verwachting staaf,
 Want de ijver ligt aan u;
 En kunt ge u eens als man verweren,
 Op 't eervol kunstveld mee marcheeren,
 Welnu, dan breng je mij die som
 Van vader eens weerom.»

En 't goed vertrouwen werd gestaafd!
 De plant schoot welig op:
 Ze werd geleid, gesnoeid, gelaafd,
 En vruchten schonk de knop;
 Een welige aanleg bracht talenten,
 En de ijver duizendvoude renten:
 De kunstnaar kweekte mild en vrij
 Den kunstnaar aan zijn zij.

't Gevoel was wis den meester zoet,
 Toen eer- op eerbewijs
 De vlijt des leerlings had vergoed,
 In vaak verworven prijs;
 En toen hij 't zag dat 's jonglings gaven
 Zich in den vreemde zouden laven
 Aan rijker bronnen der natuur,
 Was 't hem een zalig uur.

En — wien de roem verblinden mocht
 Voor kinderplicht-betoon,
 Geen weelde, die hem ooit verzocht —
 Hij werkte en minde als zoon.
 Geen armoe drukte meer de schoudren
 Van de altoos nog hem dierbare oudren,
 Ja, hadden ze eens de smart gekend,
 Hij had die afgewend.

Maar, uitten zij nog soms één bee —
 't Was dat hun lieveling,
 Die d' ouderboezem zwellen dee,
 Mocht keeren in den kring,
 Door God hun op hun pad gegeven;
 Dat tot den avond van hun leven
 Zijn kinderliefde en kindertrouw
 Hun 't hart verwarmen zou.

Treed vrij die nette woning in,
 Ge vindt er vrede en rust
 En huislijkheid en broedermin:
 't Spelt alles liefde en lust;
 Een bloemenwadem geurt u tegen,
 't Spreekt al van welstand en van zegen;
 't Is of ge op iedre loover leest:
 't Is zilvren huwlijksfeest.

Een kleine kring zit vroolijk neer
 Bij 't burgerlijk onthaal,
 Een goede beet, maar vreugd nog meer,
 Geeft deeglijkheid aan 't maal.

Ziet gij ze wel, die echtelingen,
 Door wat hun dierbaar is omringen?
 Wat ziet de man er dankbaar uit!
 Hoe zalig schijnt zijn bruid!

Die bruijom ginds, al loopt in 't haar
 Een weinig wit door 't zwart,
 Al telt hij ruim een vijftig jaar,
 Is twintig nog van hart.
 De moederbruid — wat gaan hare oogen
 Naar 't kroost, waarop ze trotsch kan bogen;
 Wat blikte ze beurtlings wel te moe
 't Beminde vijftal toe!

Haar MIETJE, lief en braaf en schoon,
 Verrukt als ze is en blij,
 Biedt nu en dan tersluiks haar koon
 Den vrijer aan heur zij;
 Drie andre dochters, lenteknoppen,
 Doen 't moederhart van vreugde kloppen;
 Maar één is uit den dierbren kring
 Hier dierste lieveling.

Haar eerstling is 't, haar lieve JAN,
 In wien al 't heil van d' echt,
 Waar God de ziel mee zaalgen kan,
 Voor haar is weggelegd:
 Die 't in zich zelve zag bewezen,
 Dat hen, die 't woord betrachtend vreezen:
 »Heb vader en heb moeder lief!»
 God tot zijn kroost verhief.

Hij keerde weder, maar bezielde
 Van 't diepste kunstgevoel,
 Had hij voor God alleen geknield
 In 't voor hem lichtend doel.
 De vadergrond — hij riep hem weder,
 En de ouderarmen drukten teeder
 Den lieven zoon aan de ouderborst —
 Zoo'n rijkdom kent geen vorst!

Hij zag de kunst haar weefsel af,
 Zijn verf leefde op het doek;
 't Penseel werd hem een tooverstaf,
 Natuur een tooverboek;
 Wel plooide zich een toekomst open,
 Die 't schitterendst genot deed hopen,
 Maar wat hij was of worden zou,
 Zijn liefde bleef hem trouw.

Een stevig man zit nevens hem,
 Zijn gids op de eerebaan;
 Zie, nokt en hapert 's jonkmans stem —
 Zijn oog dankt met een traan;
 »Mijn eedle vriend,» nauw kon hij 't uiten.
 »Deez' dag mag al mijn heil omsluiten,
 O, dat ik heden, zoo gij 't duldt,
 Iets afdoe van mijn schuld.»

»Aanvaard, 'k wijd u mijn laatst paneel,
 Waar gansch mijn ziel aan hing;
 Het onderwerp? o verg niet veel —
 Een oude erinnering:
 Een binnenhuisje naar het leven;
 Ja, 't is mij duidelijk bijgebleven,
 Wat ik eens voor een jaar of tien,
 Schoon schreiend, af mocht zien.»

»Het treurtooneel is sinds verkeerd
 In 't liefelijkst tafreel;
 Gij hebt de schaduw afgeweerd,
 Gods zonlicht werd ons deel;
 't Staat in mijn ouders oog te lezen:
 Hij zij geloofd, Hij zij geprezen,
 Die ons tot zoo veel vreugde riep,
 En dezen stond ons schiep.»

»Ja, MAARTEN,» sprak de dankbre BRECHT
 Vol onbezweken trouw,
 »Wie had voor tien jaar ons gezegd
 Wat nu gebeuren zou?» —

»Vrouw,» fluisterde heur man, »sinds jaren
Mocht ik je woord in 't hart bewaren,
Je hadt gelijk: onze oudste JAN,
Daar groeide een kerel van!»

De roem verheft, de kunst maakt groot,
En de aarde glanst en geurt
Voor hem, die de eer haar gunsten bood,
En aan haar boezem beurt;
Maar zoeter vreugd is hém gegeven,
Die, in de straalzon van het leven,
Het oog bij roeping, liefde en plicht,
Naar boven houdt gericht.

En — waar ooit dankbede opwaarts rijst
Uit nederig gemoed,
Geen, die zich ooit zoo zalig prijst
Als 't ouderharte doet,
Waar kinderplicht en kinderliefde
De wonden heelt, waar 't lot mee griesde;
Hij, die bemint naar 't hoog gebod,
Hij staat in 't boek bij God.

ACHTTIEN JAAR.

EEN BLIK IN DE JONGENSWERELD.

Achttien jaar, iö vivat!
Bloeitijd van het leven.
De eerste schrede op 't manlijk pad,
Bluffen, droomen, zweven;
Broek en frak naar eigen zin
Contra Pa's bestieren;
't Eerste ruig om kaak en kin,
Weeldrige manieren;
Heel brutaal of heel bekneld
Op het stuk van liefde;
Op 't »Mijnheer» der meid gesteld,
»Jongeheer!» — hoe 't griesde!

Loting, miserabel ding,
 Bah, wie niet de maat heeft;
 Poffen op Pa's rekening,
 Klagen of men 't kwaad heeft.
 Moeders glorie, vaders vreugd:
 Klerken of studeeren;
 Jolen met de blonde jeugd,
 Snocven op zijn »beren".
 Jannig in het koffiehuis,
 Zedig op soireetjes;
 Deficit — een drukkend kruis,
 Sparen — och, met beetjes!
 Streven naar Apollo's gunst,
 Krul in zin en haren;
 Koel voor de eedle cijferkunst,
 Keurig op sigaren.
 De eigen straat of de eigen gracht
 Honderdmaal passeeren;
 Gluren of het kopje licht,
 Dat ons ziet flaneeren,
 Heel roijaal in woord of daad,
 Liedjes zonder zorgen;
 's Avonds laat en 's morgens laat
 Liberaal in 't borgen.
 Theorie — nog meer practijk,
 Broederschap of ruzie;
 Heel de wereld vaak te rijk,
 Plannen vol illuzie.
 Doen wat nog geen ander dee;
 Kerkgaan — soms met luste,
 Nu eens om den dominee,
 Dan om de bewuste.
 In het nat en droog een baas,
 Item in 't biljarten;
 Leven tusschen mal en dwaas,
 Half, — dat heel durft tarten.

 Jongens, met je driftig bloed,
 Met je vreemde zinnen,
 Zegt mij, waar ik enden moet,
 'k Weet nauw te beginnen.

Nu eens dat en dan weer dit --
 Wat er van je worde?
 Och, als 't hart terdege zit,
 Komt het wel in orde.

1851.

VAN STREEK.

VAN STREEK had d'Oostergrond beploegd,
 't Pensioenheil had zijn reis vervroegd
 Naar 't lieve moederland.
 Al tobden Zwartjes om VAN STREEK —
 Hij liet relaties in den steek,
 En zei »bonjour» aan Java's strand.

Hij huurde een huis in de Amstelstad,
 En las er druk het Handelsblad,
 En rookte er zijn Javaan.
 Hij zocht verstrooiing en vertier,
 En nam voor 't noodig huisbestier
 Een reeds bedaaide juffer aan.

't Ging best; hij was nu frank en vrij,
 En liep te neuriën langs 't IJ,
 En toog naar elk concert,
 Werde routinee van 't koffiehuis:
 Ter beurs, in 't Nut — hij bleef niet thuis,
 Waar ouds of nieuws verhandeld werd.

Maar thuis — ja, thuis vond hij 't wat stil,
 Hij kon niet altijd op den tril,
 Vooral bij winterkou:
 Hij dacht er ernstig over na,
 Al lukte hem de keus niet dra,
 Wie hem gezelschap houden zou.

Maar hoe VAN STREEK zoo baaz'len kon!
 Want waar hij uit de verte op zon,
 Het was den man nabij.

Gezelschap? Hemel, als hij 't vroeg!
 Één woord van hem... en 't was genoeg —
 Een stoel stond aanstonds aan zijn zij!

Die stoel stond in zijn huisvertrek,
 En zoo ik hier de vraag licht wek,
 Wie op dien zetel zat? —
 Wel, 't spreekt van zelf, en 't was ook recht,
 Zij, wie de zorg was opgelegd
 Van huis en hof en kelderschat.

En toch..., het was geen zinsbedrog,
 Wat hij niet vroeg, weervoer hem toch
 Die stoel — zijn *vis à vis*,
 Kwam naderbij van pas tot pas,
 Stond, eer een maand verlopen was,
 Vlak naast den zijne in sympathie.

Neen, dacht VAN STREEK, dát meen ik niet,
 'k Was dwaas als ik mij vangen liet
 In zulk een ijs'ren kooi;
 'k Ben wel geen jonge springer meer,
 Maar als ik een gespan begeer,
 Dan jong en liefst zoo ietwat mooi.

Bespiegeling werd eindlijk wensch,
 Begeerlijkheid becroop den mensch,
 Maar — hoe aan 't doel geland?...
 De krant?!... Een lumineus idee!
 Het Handelsblad: hij 's klaar, hoezee!
 Een huwlijksaanzoek in de krant!

Daar kwamen tal van brieven aan;
 Wat liet VAN STREEK zijne oogen gaan!
 Wat lettren van gewicht!
 Teer was de tekst en kiesch de leus,
 Geslingerd door zijn rijke keus,
 Viel hem die keuze gansch niet licht!

Maar één — een supra teere brief —
 De schrijfster was vast jong en lief!

Één brief lokt bovenal!
 Hij doet zijn keus en vraagt *honnêt*
 En zeer décent, een *tête à tête*,
 Wanneer en waar 't haar vleien zal.

't Uur wordt bestemd, de plek bepaald,
 De leus wordt voor den dag gehaald,
 Trouw aan de ontvangen les.
 Maar raad nu al wat raden kan:
 Wat lief gelaat aanschouwt de man?
 Dat van zijn eigen huisvoogdes!

VAN STREEK is wijsgeer, hij beraamt
 Wat wijs gedrag hem thans betaamt;
 Hij heeft voor smaad en spot.
 Hij neemt een kloek, manhaft besluit,
 Neemt zijn surprise tot zijn bruid
 En denkt grootmoedig: 't is mijn lot!

Gij vraagt: is hij nog frank en vrij?
 Hij neuriet niet meer langs het IJ,
 Maar zit bij moeder thuis.
 En discht haar anekdotes op
 Van 't land daar achter 't ruime sop —
 Een enkele maal wel bij abuis.

En wie hem van nabij bespiedt,
 Zegt: hij vergeet de Zwartjes niet,
 Hoe warm hij 't bij hen had;
 En kon 't — hij liep er nogmaals heen,
 En liet zijn blanke schat alleen
 Voortsnufflen in het Handelsblad.
 1851.

EEN BAKERS NACHTWAKE IN DE KRAAMKAMER.

Zoo zijn er.

ALEXANDER V. H.

Wacht, laat eens even kijken!
 Ja, alles is patent.
 Mijnheer is afgetrokken,
 Wat zanikte die vent!
 't Was: »baker, zal je toezien?
 Heb je alles voor den nacht?
 Je moet vooral niet wiegen!
 Spreek met Mevrouw wat zacht!"
 Heel best! ik wil zelfs zwijgen:
 Voor mijn part slaapt ze door.
 Niet wiegen?... nou nog mooier,
 Schrijf jij maar lessen voor!
 Ik wil ze wel betrachten:
 'k Hou ook van mijn gemak,
 'k Heb, als dat ding gaat grijnen,
 Zes dotjes in mijn zak.
 Hij weet het! op mijn jaren
 Moet ik nog in de leer!
 Kandeel smaakt toch maar heerlijk!
 Daar gaje, nacht Mijnheer!

Bij dag moet ik maar toezien
 Bij al dat zoet geslep;
 Ze moeten toch begrijpen,
 Dat ik mijn smaak nog heb!
 'k Zei maar: met die visites
 Krijgt soms een burger moed,
 Die fooien en die restjes
 Doen de arme sukkel goed.
 Zij, die daar licht te ronken,
 Ziet me ijslijk op de hand,
 Maar och, met zoete woordjes
 Valt ze ook al door de mand.
 'k Zat zeven weken »zonder"

En 'k had het zwaar genoeg;
 'k Moest de andre »laten loopen»,
 Zij »rekende te vroeg».
 Ze is schriklijk »ziekeneurig»;
 'k Ben heel den dag in 't touw,
 En 's nachts zou 'k op een droogje?..
 Goed, complement Mevrouw!

Maar wat ik niet kan velen —
 En 'k hoor ze keer op keer,
 Dat zijn die nieuwigheden,
 Die praatjes van Mijnheer!
 »Het kind niet stijf te kleeden;
 Een badje telken dag;
 Geen fepjes meer gebruiken,
 Daar 't hoofd niet broeien mag.
 Het kind niet voor de vuurmand!»
 Geen vuurmand! zoo'n genot!
 En 'k meen hij zou me ranslen,
 Repte ik maar van een dot.
 »Geen spelden in de luiers;
 Koud water,» 'k ril er van!
 Ik vraag je: zijn die zaken
 Nou zaken voor een man?
 't Was vroeger waar en heilig
 Wat baker zei en dee;
 Nu zoeken ze al hun wijsheid
 In 't boek van Allebé 1).
 Als 'k naar een boek moest baakren,
 Dan lei 'k mijn post maar neer.
 Hé, dorst ik — 'k zou hem zeggen:
 Doe jij het dar, Mijnheer!

De meid wil me ook regeeren,
 Ze noemde me een prinses.
 »Of 'k niet zoo'n boel zal maken!»
 Is iedren dag de les.
 Wat weerga! ik ben baker,
 En zij is maar een meid!

1) Over de opvoeding van het kind.

Ze kennen tegenwoordig
 In 't minst geen onderscheid.
 Wat geef ik om de keuken,
 Dééz' kamer is mijn deel:
 Om 't hier aan kant te houden,
 Wat kost het mij niet veel!
 'k Heb honderd »akevietjes"
 Van vrouw en kind te gaar,
 'k Moet in één dag meer reddren,
 Dan zij in 't heele jaar.
 Mevrouw wil dat ik 's morgens
 Gekleed ben met kornet;
 Dat, als de dames komen,
 Ik puntig ben en net.
 Wacht! 'k hoor in 't bed beweging,
 Of ze ook iets hebben wou?
 »Wat? of hij slaapt de kleine?"
 »O als een roos, Mevrouw!"

Ze dut weer in! Gelukkig!
 Wat is de kleuter zoet!
 Kom, 'k ga eens maklijk zitten:
 Dat kooltje doet me goed!
 Vier gulden 's weeks . . . en 't potje
 Blijft hoop ik niet te schraal!
 Die dame van van morgen . . .
 Twee vijfjes — weergaasch kaal!
 Maar 't doopfeest is op handen,
 Hè, als eens dát goed gaf!
 'k Zal Peetoom best bedienen
 Oom, hoor ik, schuift goed af.
 Ik voel mijne oogen trekken,
 Och, of ik slapen kon!
 Magnesie — venkelwater —
 Bestellenmelk — bouillon —
 Kandeel — beschuit met muisjes —
 Kaneelkoek — boterbier —
 Mijnheer — Mevrouw — de meiden —
 Het kleine mormeldier —
 't Draait alles om mij henen,
 Mijn stoel, mijn stoof draait meé —

'k Zie duizend dotjes dansen
Om 't boek van Allebé.

1854.

BRIEF VAN EEN OOM AAN ZIJN NEEF.

Ge vroegt mij onlangs, waarde PIET!
Ge vroegt mij: waarom schrijf je niet?
En zeker was die vraag terecht;
Maar jongen, onder ons gezegd:
'k Weet niet of mij de lust begaf —
Maar 't schrijven gaat mij langzaam af;
Of 't in mijn inkt zit of mijn pen,
— Je weet dat ik van 't oude ben
En nog de ganzenveder voer —
Ik weet het niet; maar bij 't rumoer,
Dat in deez' tijd de Perryan maakt,
Ben 'k wel wat van mijn streek geraakt.
De stoomgeest holde mij voorbij
En schuchter hield ik me aan een zij.
Daar moeten, zei men, lang voor dezen,
Ook hoorders, zieners, zwijgers wezen.

Denk niet, dat ik uw ijver doem,
Of ooit uw streven dwaasheid noem,
Wijl ge op »de hoogte van den tijd,»
Zooals gij 't immers noemdet, zijt.
Dat gij mij als een diplomaat
Van ongewone dingen praat,
Van Yachtclubs, Lloyds, Journalistiek,
Van anomaal en methodiek,
Van allocutie, strategie,
Van budget en biologie,
Van tolverbond en vrij verkeer,
Van spiritisme en wat al meer! —
Veel zaken, die ik daar moet laten,
Wijl ik er niet van mee kan praten.

Maar ééne zaak mijn waarde neef,
Waarvan 'k graag op de hoogte bleef,

Hoe 't daarmee staat, haar stand en loop,
 Meldt gij mij niets of weinig; 'k hoop
 Dat gij mij steeds begrijpen zult
 En 's ouden mans bevreemding duldt:
 Dat gij mij van uw eigen haard,
 Uw keuken, kelder, grond en gaard,
 Van uw ontbering of genot,
 Van 't uitzicht op nog beter lot,
 Of wel van de algenoegzaamheid,
 Die 't huisbedrijf thans om u spreidt —
 In 't kort: dat van uw huislijk leven
 Gij mij een trouw verslag zult geven.

Gij vroegt van mij zoo vaak een brief...
 Wat zal ik schrijven, vriendjelief?
 Geleerdheid, politiek? Och man,
 'k Weet daar zoo bitter weinig van;
 Gun dus, wijl ik mij niet heel graag
 Op onbekende zeeën waag,
 Dat ik maar op mijn stokpaard blijf,
 En met u handel, met u schrijf
 Van 't geen voor *u* mij 't meest bezielt,
 Van 't geen gij mij het meest weerhieldt:
 Zoo 't onderwerp u niet mocht smaken —
 Ik weet, gij zult mijn zorg niet wraken.

Ge waart van jongs af mijn pupil:
 Ik schafte een stand u naar uw wil;
 Het ging u goed, ge deedt uw best:
 Met goed gevolg hebt ge u gevest:
 Ge werdt een burger van den staat,
 En... Oompje-voogd had uitgepraat.
 Toch hebt ge u steeds met mij verstaan
 En naamt mijn raad gewillig aan,
 En 't was u nimmer ergernis,
 Sloeg oom somtijds den bal eens mis.
 Ge trokt van mij naar vreemde stee,
 Dat brachten zoo de affaires mee;
 Maar toen gij gingt, mijn waarde PIET,
 En ik mij op uw deugd verliet,
 Toen dacht ik dikwijls, hoe hij 't stelt

Als hem de huishoudzorg soms kwelt!
 Alleen, dacht ik, is maar alleen.
 Maar kom! PIET als zoo menigeen,
 Zei ik dan weer, en naar ik hoor,
 Gij reddet u er dapper door.
 Toch wenschte ik heimelijk en stil —
 En hier ben 'k waar ik wezen wil —
 Dat ge eens met eer en met fatsoen,
 Een keus naar hoofd en hart zou doen
 Een keuze van een lief gespan. —
 Waar hij me ooit navolgt, dacht ik dan,
 'k Hoop niet dat hij op 't stuk van paren
 Zijn oom en voogd zal evenaren.

Die wensch — ik uitte 'em vroeger niet,
 Daar 'k aan den tijd graag overliet
 Wat die zou brengen, bovendien,
 'k Meen dat het gros der jonge liën —
 Ik heb 't gezien, ik heb 't beleefd —
 Hierin de zweep niet noodig heeft.
 Maar nu de tijd mij heeft geleerd,
 Dat g' in die zaak niet galoppeert,
 Nu 'k uw bedrijvigheid bespie,
 Met eigen riem u roeien zie;
 Nu 'k weet, dat gij met noest beleid
 U zelf een kluisjen hebt bereid,
 Nu roep ik op uw dertig jaren:
 Neef, 't vrijersleven heeft bezwaren!

't Is oom, die 't zegt, en neef de man,
 Die zich aan oom nog spieglen kan.
 De vrijheid was me een streelend woord,
 Van kindsbeen heeft het mij bekoord;
 Als jongling riep ik: vrij en blij!
 Als man zei 'k norsch: ik blijf er bij;
 Als grijsaard bleef 'k op vrijheid bogen...!
 Helaas met tranen in mijne oogen.

Ja, neef, de waarheid moet gezeid:
 Mijn rocsjes waren dun gespreid,
 Hoe verder ik mijn baan betrad,

Hoe schraller 't dorre levenspad.
 Gehuurd bestier — een koude hulp;
 't Huis zonder vrouw — een barre stulp.
 Geen kroost — geen kinderrazernij —
 Ach, kalmte zonder poëzij;
 Geen hart, geen hand u toegestoken,
 Alleen om met je zelf te spoken!

Wee ook de onmannelijke last
 Uw zwakke schouders opgetast:
 Die meidenhuur, die schoonmaakstijd,
 Die waschvrouw en haar dorre strijd,
 Die vraag, die telkens wederkeert:
 Wat spijzen ge op uw disch begeert;
 Van nieuwe jaar tot oude jaar
 Bemoeiing hier, berisping daar;
 Geen raad dan een betaalde raad;
 Ten mikpunt van den eigenbaat;
 Ten speelbal van bedrog en list,
 Vreemd soms in eigen kast en kist,
 Kan 't huis geen huislijkheid u geven
 En kniest ge bij 't eenzelvigst leven.

Nog erger, als men elders tracht
 Te vinden, wat ons thuis niet wacht,
 En ronddoelt in al wijder kring,
 Als de onbestemde zwerveling,
 Die op zijn vrijheid snoeft en snort,
 Maar slaaf van eigen dwaasheid wordt.
 't Uithuizig maal smaakt dikwijls goed
 Bij jeugdig hoofd en bruischend bloed,
 Wanneer men naar verandering haakt,
 En graag eens nieuwe kennis maakt;
 Maar komt de leeftijd aan van rust,
 Dan geeft het last bij weinig lust,
 Dan gaat de geur af van gerechten,
 U toegeduw'd door nurksche knechten.

Maar 't ergste nog bij ziekte en smart —
 Geen trouw, geen koestrend heelend hart,
 Geen liefde, die uw peluw schudt,

Geen borst, die 't zwakke hoofd meer stut,
 Geen oog, dat iedren wenk verstaat
 En uw geheimste wenschen raadt;
 Geen leven, dat u w leven rekt,
 Geen bee, die u tot danken wekt,
 Geen zorg, die uwen gang bestiert,
 Geen vreugd, die uw herstelling viert!
 Of als de dood uw loop komt stuiten,
 Geen hand om 't brekend oog te sluiten.

Gij voelt het, hoop ik, waarde neef,
 Het zwart tafreel, dat ik u geef,
 Is geen verwijt voor d'achtbren man,
 Die zwijgt, waar hij niet spreken kan;
 Die in 't geheim zijn reden heeft,
 Dat hij zich niet op 't ijs begeeft,
 Die, groot en eerlijk van gemoed,
 Geen ondoordachte wenschen voedt,
 Maar naar gezette regels handelt
 En stil zijn eenzaam pad bewandelt.

Maar 'k heb het oog op hem gericht,
 Die door ontbering, rede of plicht
 Den levensweg niet ziet versperd,
 Waartoe de man geroepen werd,
 En 'k meen dat gij — 't is zonder mallen —
 In deez' categorie zoudt vallen.

Nu neef, nu ben ik aan een end,
 Ik heb 't epistel afgepend;
 Wat ik u toewensch weet ge nu,
 De goede keuze blijve aan u;
 Maak geen bezwaren groot en zwart,
 Zie rond, pleeg raad met hoofd en hart,
 Let niet op geld en schoon alleen:
 'k Wensch u geen gouden blok aan 't been;
 Maar vindt ge een gul en goed gespan,
 Die ziel en zinnen streelen kan,
 Waag 't kansje, neef, en denk aan oom;
 Geen malle keurigheid, geen schroom,
 Maar moed en hoop bij uw besluit

En 't valt licht tot uw voordeel uit.
 Droom niet te veel van zielsvenijn;
 Van rozegeur en maneschijn;
 Neem 't leven voor hetgeen het is,
 Geniet met mate en houd u frisch.
 Maak u 't geluk niet al te blij;
 Geen eden zonder schaduwzij;
 Daar, neef, daar heb je nu een brief!
 Zij u mijn raad niet tot een grief,
 En wankelt gij in uw besluiten,
 Leer dan al vast deez' brief van buiten.

1853.

 NEEN EN JA!

(EEN STUDIEPROEFJE TER VOORDRACHT).

Kleine kleuter, moedersgekje,
 Danst Klaas-Vaak niet om je heen?
 Moet klein JANTJE naar zijn bedje?
 Is hij moegedribbeld? — Neen!

Moet ons JANTJE naar de hondjes?
 Moet hij dansen met mama?
 Wil hij 't Hansje nog eens hebben?
 Of een schepje suiker? — Ja!!

PIETER, ben jij acht of negen?
 Wie is sterker jij of LEEN?
 Kreeg jij laatst van LEEN voor 't lapje?
 Jij bent immers kleiner? — Neen!

Smaakt je bootram niet veel beter
 Dan de rotting van papa?
 Vind je 't ook niet wijs als, meester
 Tegen kermis 't school sluit? — Ja!

Jonge juffrouw, heeft dat beursje
 Met uw hartje ook iets gemeen?

Is 't voor een van uw vriendinnen?
 Hm! toch voor geen vriendje? — Neen

Slaat men, jonge heer, op 't kostschool
 U niet wat nauwlettend gâ?
 Snak je niet naar de academie —
 Naar een kast, een rijpaard? — Ja!

Schoone MINA, blijft uw zuster
 Met haar liaison tevreên?
 Wie zal nu de beurt eens krijgen,
 MINA, is er kijk op? — Neen!

Karel, vriend! haast ben je mondig —
 Jongen denk je al om een gâ?
 Denk jij dan wel eens om Mina?
 Attrapez Champagne? — Ja!

Kiest ge, Amice, 't vrijersleven,
 Of ducht ge ook een blauwe scheen?
 Hebt ge nimmer 't hoofd gestooten
 Bij verliefde plannen? — Neen!

Wel, mevrouw, is niet uw lievling
 Al de rijkdom van uw gâ?
 Schat gij niet uw moederweelde
 Boven iedre vreugde? — Ja!!

Zeg mij, dame, sterft de schouwburg
 U niet dankbaar en tevreên?
 Maakt die shawl u niet gelukkig,
 En die pracht van meubels? — Neen.

Heer baron, die ridderkruisen,
 Die ge gaardet voor en na,
 Doen zij u de borst niet zwellen
 Van genot en glorie? — Ja!

Oude blinde ziel, vergaat gij
 Niet in tranen en geweên?
 Voelt gij u niet diep verlaten
 In een duistere wereld? — Neen.

Blikt gij met het oog naar boven
 Dankbaar het verleedne na?
 Wacht gij met een stil vertrouwen
 Op het uchtenddagen? — Ja!!

1851.

KRUIS EN KRACHT.

Veel verwekt en veel vervlogen,
 Droomen door het lot gewraakt,
 Jeugd in jammer heengetogen,
 Waar een koude ervaring naakt;
 't Leven — ach, een vaag bewustzijn
 Van een strijd, die woelt en blaakt,
 Driften, die niet eer tot rust zijn
 Voor de knop heur boeien slaakt.
 Wat we nogtans veel vermogen,
 Waar een hoogre kracht ontwaakt!

Bont zijn 's werelds idealen,
 Vlinders zijn ze ons in 't verschiet,
 Kleuren, die door neevlen dwalen,
 Rook, die bij de naadring vliedt!
 Och, dat wij de stemme loven,
 Die ons roept naar gindsch gebied,
 Hoop in 't harte, 't oog naar boven:
 Hier beneden is het niet —
 Moog de beë der jonkheid falen,
 Veel is 't dat ons overschiet.

Dwazen, als we zijn in 't leven:
 Klein, baatzuchtig, ijdel, laf;
 Wat toch zou de wereld geven,
 Als de hemel 't haar niet gaf!
 Klagen over vlijm en alsem,
 't Waarom vragen bij het graf —
 Vindt niet iedre wond heur balsem,
 Iedre zwakheid niet háár staf?
 Voor gebrek moog' de armoë beven,
 Liefde wischt heur tranen af.

Grijsheid moog' de slapen bleeken,
 De aardsche toekomst word haar nacht,
 Luide moog' herinring spreken
 Uit haar diepe weemoedsklacht ;
 De oude moog zich vreemding voelen
 Onder 't nieuw ontwaakt geslacht —
 Ach, naast duizend, duizend koelen
 Houdt er licht één engel wacht,
 Die, waar kracht en kloekheid weken,
 Willig lot en leed verzacht.

Bad de Meester Hém te schragen, —
 Is dan hier de leerling méér ?
 't Leven eischt en geeft zijn slagen,
 Maar het heelt de wonden weer ;
 Voor den deemoed en 't vertrouwen
 Daalt er zachte scheemring neer :
 Wie op dát verbond durft bouwen,
 Vindt de ruste in liefde en leer ;
 Valt het kruis soms zwaar te dragen,
 Ook de kracht komt van den Heer.

1845.

**EEN AFGELUISTERD GESPREK TUSSCHEN TWEE
 GEHUWDE ZUSTERS.**

Minalief, je moest het weten
 Hoe ik soms je lot benijd!
 Wel gelukkig moogt ge u heeten ;
 Meid, wat heb je een schat van tijd!
 Meesteres bij doen en laten,
 Uit te gaan wanneer 't u lust,
 Mag je van genoeg praten
 In je zoete levensrust ;
 Door de kleinen ben je henen,
 Bei je zonen zijn geplaatst,
 Bei je dochters, zou ik meenen,
 Voeren 't huisbestier welhaast ;
 In uw huis geen smet, geen veegje,
 Al de kamers steeds aan kant,

Wat belette u, zelfs al kreeg je
Vroeg 't borduurraam bij de hand!
Voor logees steeds tijd ten beste;
Uit logeeren als ge wilt —
Niets wat u te wenschen restte,
Of uw wensch werd dra gestild.
Ik, ik mor niet, lieve zuster,
'k Ben er gansch niet slecht aan toe,
Had ik 't maar zoo wat geruster,
'k Was mijn zorgen nimmer moe.
Maar begrijp eens: negen kindren!
Dertien jaar mijn oudste pas,
En mijn hoop weer aan het mindren,
Dat mijn jongste 't laatste was.
Altoos tobben, altoos zwoegen;
Honderd oogen nog te min;
't Huis mijn eenigst vergenoegen,
Schaars de vrije lucht eens in;
Iedre dag met duizend taken,
Iedre nacht de wiege-wacht;
's Daags te sjouwen, 's nachts te waken —
't Eischt van mij een dubbele kracht.
Steeds mijn kamers in het honderd;
Krassen op mijn bruine goed;
Manlief altijd erg verwonderd,
Als hij 't beursje trekken moet.
Kinderziekten, kinderrampen,
Buil in 't hoofd of winterteen;
Met de meiden steeds te kampen;
's Zondags met den troep alleen;
Stukkend goed en winkelhaken,
Nooit muziek meer of lectuur.
'k Zat laatst JETJE's som te maken,
JANTJE wierp mijn kraag op 't vuur;
Eens zou 'k uitgaan, is 't geen zonde!
Juist, dat ik mijn laarsjes haal,
Scheurt de kleine FRITS mijn blonde,
En knipt vierkant in mijn shawl.
Gaan wij met de kleinen wandlen,
Wat beredding voor en na!
'k Ben door 't kleeden en behandlen

Afgemat éér 'k wandlen ga.
 Neen, het is niet op te noemen,
 Wat bezwaren ik al ken ;
 Zuster, 'k zal mij zalig noemen,
 Als ik uit de kleinen ben.

 ANTWOORD VAN MINA.

BETSY, met je zwoegerijen
 Voegt u toch het klagen niet ;
 Wil mijn rust toch niet benijen ;
 Tobben is nog geen verdriet.
 In vertrouwen — lieve zuster,
 Wekt mij al geen kinderklacht —
 'k Slaap toch daarom niet geruster
 Als ééns in mijn wiege-wacht
 Ja, mijn kroost is reeds volwassen,
 Maar mijn zorg wies ook met hen,
 'k Heb op meer gevaar te passen,
 Nu ik meer gevaren ken.
 Is mijn KOENRAAD niet aan 't zwerven
 Op de groote en diepe zee ?
 Moest ik niet mijn eerstling derven,
 Reist mijn ziel niet met hem mee ?
 Is mijn JAN niet in gevaren,
 Mag hij vasten grond betreên —
 Loopen niet zijn studiejaren
 Over 't glibbrigst voetpad heen ?
 Staat MARIA niet op trouwen ?
 Zal ze in de echt gelukkig zijn ?
 Kan 'k op MINA's blosje bouwen —
 Is de roos geen valsche schijn ?
 Zuster, houd je moederzorgen !
 Heb het huis vrij overhoop !
 Zwoeg van d'avond tot den morgen :
 Iedren dag den eigen loop
 Toch hebt gij genot en vrede,
 Midden door de woeling heen ;
 Bracht het kind zijn drukte mede,
 Zoudt ge bei graag derven ? — neen !

Kinderkrankte — wat ze teelde?
 Tranen door de ziel geschreid;
 Maar kent ge ook de moederweelde,
 Als weer 't eerste lachje vleit?
 Mogen ze al uw wrevel wekken,
 Ach hun opzet is nooit boos,
 Als ze 't »stout zijn» weer bedekken
 Door een engelrein gekoos.
 Kleine kindren: kleine zorgen;
 Kleine zorgen, kleine pijn —
 Zuster, maar 't geeft groote zorgen
 Daar, waar groote kindren zijn!
 1853.

 DE ECLIPSENKIJKER.

De bakker JAN GROEN »moest de stad even uit,
 Zijn knecht moest het deeg maar bereiden.”
 De beurstrein stak af onder gillend geluid,
 En GROEN reed van 's Hage naar Leiden.
 De man had het dubbeltjes-blaadje gekocht 1),
 Waarin hem d' eclips werd beschreven,
 Het had hem 't idee van den hemelschen tocht
 En licht in die zaken gegeven.
 Hij spelde eerst de eene na de andere stad,
 Kremsmünster en Gotha en Londen;
 Maar stond er geen Hollandsche plaats op het blad?
 Ja wel, hij heeft Leiden gevonden. —
 »Naar Leiden,” zoo sprak hij, »dat gaat nog misschien,”
 En liep in gepeins op en neder.
 »'k Heb 't vorige jaar daar het feest 2) niet gezien.
 Maar dit zie 'k mijn leven niet weder.
 Kom,” zei hij, »één dag is er nauw mee gemoeid,
 Ik wil me die vreugd eens bereiden;
 Ik ga naar d' eclips heen, voor de oven weer gloeit,
 Zal 'k zeker terug zijn uit Leiden.”

1) Een blaadje tot onderricht wegens de totale zonsverduistering van 28 Juli 1851 a 10 cents, uitgegeven bij Gebr. LANGENHUIJZEN te 's-Gravenhage.

2) 't Studentenfeest.

Hij deed wat hij dacht, en de trein bracht hem aan.

GROEN stond op een uitgezocht plaatsje.

Hij hoorde het drie van de torenklok slaan,

En keek naar de lucht door een glaasje.

En of het hem mee viel? — Wel liet hij zich uit:

»Al gaf het eclipsen met hoopen,

Al kostte 't gezicht hem geen enkelen duit,

Hij zou er geen straat-ver om loopen.»

Want kijk, toen hij thuis kwam, zoo'n ploert van een knecht!

Die ezel, het was om te huilen!

Hoe kwam nog dien avond het baksel terecht?

De knecht vergat kneeden en builen.

»Jou aap,» riep de meester, »och, baas,» zei de knaap,

»Ik zag niets dan sterrengeflonker.

Ik viel door d'eclips op den zolder in slaap,

'k Was gansch in de war door het donker.»

»Dan zag jij zijn schaduw,» zei GROEN, wat bedaard,

In Leiden heb ik hem zien schijnen.» —

»Was 't mooi, baas?» — »Zwijg, rekel, ik bid dat van de aard

Voor altoos de eclipsen verdwijnen.»

1851.

KLEIN-RENTENIEREN.

Iedren dag dezelfde vraag:

Wat de dag zal geven;

Morgen, gistren als vandaag —

Lui en lekker leven.

Na den half doorwaakten nacht,

Langzaam boven water;

's Morgens eerst de kippenwacht,

Tuinmansvreugd wat later.

Dan eens kijken naar de lucht:

Hoe 't met wind en weer staat;

Dan naar 't weerglas in de vlucht:

Of het kwik ook neer slaat.

Dribblen à *demi toilet*
Naar *secrète* plekjes;
Vóór 't ontbijt wordt klaar gezet,
De eerste twalef trekjes!

Theelep bij een boterham,
Maar 't eischt langer uren,
Dan een reis van Amsterdam
Naar den Haag zou duren.

't Handelsblad trouw uitgespeld,
Evenzoo de »Oprechte»;
Op de vingers nageteld
Wat de heurs beslechtte.

Over 't heil van 't land getwist
Onder het barbieren;
Al de nieuwtjes opgevischt
Van de stadskwartieren.

Overhemd en witte das
Eerzaam uit de vouwen;
Laars en hoed en overjas
Zullen 't stel volbouwen.

Lanterfanten door de buurt;
't Boelhuis na gaan pluizen;
Onderweg eens rondgegluurd
Wie er gaat verhuizen.

Even naar de Societeit,
Even een sigaartje
Bij een glaasje matigheid;
Soms een omberkaartje.

Bij een vriend eens aangewipt,
Om hem . . . op te houën;
Voor 't stadhuis eens aangestipt
Wie er 's Woendags trouwen.

Voor het eten aan den haal,
Of het aan zou branden;

Wel kieskeurig op het maal,
Maar met . . . lange tanden.

Pruittlen op de keukenmaagd ;
Na 't dinee een dutje,
Tot de theepot zingt en klaagt ;
Na de thee een Nutje.

Of — zoo 't Nut dien avond zwicht,
Mag de Schouwborg leven,
Of — sluit die zijn deuren dicht,
Dan maar thuis gebleven.

Braaf! de dag is om ; wat pret !
Elf uur slaat het buiten —
't Uurwerk nu gelijk gezet,
Nazien en gaan sluiten.

't Boeltjen aan den kapstokknop ;
't Nachtlicht aangestoken,
En dan 't vaderliefjen op
En in 't dons gedoken.

Morgen weer dezelfde vraag :
Wat de dag zal geven ;
Morgen, gistren, als van daag —
't Eigen slakkenleven.

»Kom,» roept menigeen : »hij 's blind,
Laat hem maar wat praten!
Had de dichter ook braaf splint ;
Hij zou 't spotten laten.

»Man, 'k belach jou hekelkuur,
'k Laat me niet belezen :
Zijn die druiven jou te zuur?» —

Och, het kan wel wezen !

1854.

NABETRACHTING VAN EENE UITGEKOOKTE KEUKENMEID.

Daar zit ik dan na zestig jaar —
 Na zestig jaar van zwoegen, zweeten,
 Verstijfd van arm, vergrijsd van haar:
 Ik als mijn kookboek, glad versleten;
 Toch zegen ik mijn ouden dag,
 Kan me ook de vetpot niet meer laven —
 'k Bad om een hofjesplaats, en 'k mag
 Mij roemen in die toevluchtshaven.

'k Was jong, 'k was dertien jaar nog niet,
 Mijn voorland kende ik vroeg van buiten;
 Mijn moeder schetste mij 't verschiet,
 Mijn vader noopte tot besluiten;
 't Gewin was schraal, en 'k at voor drie
 Tot ongerief der andere kleenen;
 »Onder de menschen maar met MIE!"
 Sprak vader . . . en de vraat moest henen.

Ik kreeg een jak aan — moeders jak;
 'k Moest 't sluikhaar in een muts versteken;
 Een rok waar moeders deugd uit sprak:
 Wel deun, maar zonder hoofdgebreken;
 'k Ging om een dienst, en 'k werd gehoord —
 Eén schelling 's weeks bij 't middageten;
 Wat was ik trotsch! De heele buurt,
 De heele wereld moest het weten!

Of 't meeviel? 'k Zwijg er liever van!
 Helaas mijn weelde had niet over;
 Een wrijfpaal was 'k, een »Jan-draag-an,"
 Een nul, een doeniet, toch een sloover.
 Ik poetste laarzen voor »Mijnheer,"
 'k Moest voor de meid de glazen wasschen;
 'k Liep uit en in, 'k liep op en neer,
 'k Moest op de zeven kinders passen.

Ik rook soms aan een lekkren brok,
 Mijn grootste zwak was . . . watertanden;
 Ik was de held van 't turvenhok,
 Toch schimpte m'op mijn vuile handen;
 Wat brak, had ik altijd gedaan;
 Ik leerde zwijgen en verdragen —
 Ik bracht de meid de fooien aan,
 En ik ontving voor haar de slagen.

'k Schoot spichtig op, men zei: 'k werd groot,
 En zinspeelde op mijn spille beenen,
 Ik lachte meê, schoon 't mij verdroot;
 Mijn prilste jeugd vlood langzaam henen;
 'k Was niets, 'k was iets, maar 'k werd te met
 Het mikpunt voor de jonge snaken:
 Ik werd »te groot voor een servet,»
 Ik was »te klein voor tafellaken.»

'k Moest hooger op, 'k werd tweede meid,
 Een andre snit kwam in mijn kleeren;
 Mijn bed werd thuis niet meer gespreid,
 'k Moest thans op eigen vet gaan teren.
 Met zelfvoldoening zag ik rond,
 Wat zaken m'aan mijn zorg vertrouwde;
 Wel mij! 'k Was niet meer de oude hond,
 Waarop een ieder smaalde en grauwde.

Ik deed de wasch op voor »Mevrouw,»
 'k Moest luiers spoelen, kraagjes strijken,
 Ik moest bij wijlen 's nachts in 't touw,
 Om naar de kindertjes te kijken.
 'k Ontving soms vegen uit de pan,
 Zag nieuwe zaken, nieuwe zeden,
 'k Versliep helaas! mij nu en dan,
 En kreeg ook zin in aardigheden.

Mijn wil was goed, mijn jonkheid zwak.
 Zoo'n deurpraatje, o! — 't kon zoo verlokken,
 En kreeg 'k er vaak voor op mijn jak —
 Mijn eenigste uitvlucht was het jokken.

'k Werd vlug en knap, maar . . . bij-de-hand,
 'k Liet mij verluiden en verleiden ;
 Ik werd bij wijlen ook »astrant»,
 En 'k moest verkassen tusschenbeiden.

De moederraad hield me in bedwang,
 Schoon 'k ook den raad van andren hoorde ;
 Gelukkig kleurde nog mijn wang,
 Waar 'k ongerechte wenschen smoorde ;
 'k Verschopte 't goede, dat ik had,
 Wijl ik het betere begeerde,
 Mijn dwaasheid zag 'k niet in, voordat
 Ik braaf met schade en schande leerde.

'k Was twintig jaar, 'k moest hooger op :
 'k Zou meid alleen zijn — heerlijk baantje!
 Een burgermeid — een Jan-Galop,
 Een holleholderig bestaatje!
 Ik kreeg het druk van allen kant,
 Ik kreeg een mooie hand van schuren,
 Maar menig pot was aangebrand,
 Eer ik den pot goed kon besturen.

Die lieve Zondag, 't was me een dag !
 Maar 'k zeg — wat anderen ook zeiden,
 Hoe mooi ik was, ik streek de vlag,
 Voor hedendaagsche dames-meiden.
 Men noemde toen geen meid Juffrouw,
 Men droeg toen nog geen »cassetoetjes»,
 Men had »mansetjes» aan de mouw,
 Noch stoffen laarsjes aan de voetjes!

Maar ik beleefde een andren tijd !
 Die Fransche tijd, die malle Franschen ;
 'k Wou — 'k zeg het zonder haat of nijd —
 Nooit met hen vóór de videl dansen.
 Één zei me wel heel lief: »bonsour !»
 En maakte soms voor mij grimassen,
 Maar vóór hij kwam met zijn: »l'amour»,
 Wist vader hem wel weg te jassen.

Gelukkig ging 't gevaar voorbij,
 't Werd overal »Oranje boven!»
 Een Hollandsch hart kwam toen me op zij,
 En ik mocht vaders toezicht looven.
 Mijn JAN, voor tuinman opgekweekt,
 Vroeg me om eene eerlijke verkeerung,
 Mijn vader knikte, ik ook — dat spreekt,
 En 'k trouwde JAN en kocht een nering.

't Ging goed met ons, ik had mijn brood;
 Een tuinmansplaats mocht JAN verblijven;
 Wij hadden daarom krimp noch nood,
 Al wou de nering niet gedijen.
 Ik kreeg geen kindren tot mijn deel,
 'k Zat in mijn doen en dacht te sparen;
 Och, wat ervaart een mensch soms veel!
 'k Werd weduw na een tiental jaren.

Mijn ouders dood, mijn JAN niet meer!
 Mijn penningske al te ras verslonden!
 Weer d'ouden weg op, 't deed mij zeer,
 En hoe weer d'ouden weg gevonden?
 't Gebrek stond spoedig voor de deur.
 Een dienst — wat wilde ik anders wenschen?
 Ik kreeg een dienst bij 'n groot sinjeur,
 'k Werd keukenmeid bij rijke menschen.

Ik was bedwaard; ik had geleerd:
 Ik lei me toe op lekker koken:
 Mijn keukenkennis werd vermeerd,
 'k Werd bruin van vel en hard van knoken;
 Mijn oor werd aan 't rumoer gewend,
 Ach, tal van boeien — tal van kuren!
 'k Hield mijn gezag en 't ging patent,
 'k Stond pal zelfs voor de heetste vuren.

Maar eer 'k de kunstgreep had gevat,
 Zag 'k menig taart zichzelf ontleên,
 Zag 'k menig saus te lang van nat,
 Of de onmacht van mijn blancs-mangéên.

Maar, gaf 't mij smart of ergernis,
 'k Liet mij door d'onspoed niet ontzetten:
 'k Wist dat de pot »een juffer is,
 Waar men gestadig op moet letten."

Foei neen, ik lei geen snuifdoos aan,
 Gelijk ik zag van kameraden;
 'k Liet ongemoeid de drankflesch staan;
 Geen hartversterking bij het braden!
 'k Was niet te karig, niet te schouw,
 'k Gaf andren wat zij hebben moesten;
 Ik nam mijn rust wel na 't gesjouw,
 Maar liet het ijzer niet verroesten.

Zoo kwam al langzaam de oude dag:
 Mijn volk kwam ook allengs op jaren.
 Hoe schreide ik, toen 'k hun uitvaart zag,
 En de erfgenaam den boel kwam garen!
 Die braven! 'k had mij nooit gevleid,
 Dat m'in in den dood mij zou gedenken,
 Door ook aan MIE, de keukenmeid,
 Een klein, maar rein legaat te schenken.

Nog meer: ik was nu veteraan,
 Ik had mijn kracht en geest verloren,
 Men had, hoe slim! mijn wensch verstaan:
 Mij werd een hofjesplaats beschoren.
 'k Leef stil, en 'k denk zoo nu en dan
 Op al mijn koken, braden, stoven,
 Op vader, moeder, volk, op JAN —
 Op d'ouden tijd: 't Oranje boven!

Kijk, als ik alle meisjes sprak,
 Die zich aan 't dienstwerk willen wijden,
 'k Zou zeggen: meisjes eert de plak,
 Zoekt logen en bedrog te mijden;
 Schuwt pronkzucht als een bron van kwaad,
 Weest onderdanig voor uw »mensen,"
 Al zijt gij mooi — geen arbeid schaadt,
 Maar luiheid doet uw jeugd verflensen.

En zoo ik 't ook eens zeggen mocht
 Aan vele moeders van gezinnen,
 'k Zei: waar ge goeds te vormen zocht,
 Geduld kan 't ruwste hart verwinnen.
 Let iedre fout op, die ge ziet,
 En laat uwe orde en stiptheid merken;
 Maar let ge op eigen voorbeeld niet,
 Ge zult geen kwaad tot goed verwerken!
 1853.

 SIJMEN.

SIJMEN! je hebt een paar stevige vuisten,
 Als je den ploeg door de klonters doet gaan,
 Als je de koeien of kalven moest kuisten,
 Of heel den dag voor de kaaskuip moest staan.
 's Morgens vóór dag en vóór dauw op de proppen!
 Steeds op je post als een vent van sta-vast,
 Kan je 't bij zomer en winter wel kroppen,
 Heb je van zinkings of kiespijn geen last;
 Dat je verhard bent, — dat komt je te stade,
 Daarvoor sta je ook als een knevel te boek;
 Daardoor doet regen of wind je geen schade,
 Was er geen knecht ooit zoo stevig en kloek;
 Maar »dat je schors wel wat zachter mocht wezen,»
 Dat heeft KLAZIEN wel gewenscht en gezeid;
 Want als er één is — Zij kon je genezen;
 Maar jij bent wars van de vroolijke meid.
 Of ben je links, of te met wat beteuterd,
 Als ze je plaagt met jou krulkop of baard?
 Denk: je verspeelt licht het spel als je leutert; —
 Heb je KLAZIEN ooit in de oogen gestaard?
 Weet je dan niet als die plaaggeest je vetert,
 Dat ze wat anders meent dan ze vertelt,
 Dat ze je langzaam verandert en betert,
 Als ze jou uitlacht — of als ze jou kwelt?
 Dat je niet boos wordt, zie, dat 's een goed teeken;
 Maar, bij heur streeling? — zeg heb ik het mis?
 Hoor je dan dáár niet een stemmetje spreken:
 Dat toch haar handje geen heiboender is?

SIJMEN! je moet nog wat dulden en leeren,
 Eer jou de bolster wat af is geschuurd!
 Plaag haar weerom, vent! ik zou 't eens probeeren,
 Eer je de brij van het leven verzuurt.
 Heeft het ontzag maar eens wortel geschoten,
 Dan blijft ze jou met haar spotlust van 't lijf:
 Als je maar durft, is je zaak dra besloten,
 En je maakt licht van die plaag een goed wijf.

1854.

HOPEN, VREEZEN EN GENIETEN.

ANTJE'S MIJMERING.

Mocht ik eens zeggen wat ik hoop!...

Maar neen, ik zeg geen woord!

De les: laat aan den tijd zijn loop,

Heb 'k honderdmaal gehoord.

En Moe is wát een lieve vrouw,

Verstandig en verlicht!

Foei, als 'k haar les niet eeren zou....

Dus — mondje, hou je dicht!

Ja goed, maar 't mondje is 't hartje niet,

Wat Moe ook zeggen mag;

En als ik 't hart eens spreken liet, —

Daar kwam wat voor den dag!

Wat zeg ik? Is de deur wel dicht?

'k Schrik van mijn eigen stem!

Ach, 't hart gehoorzaamt niet zoo licht

En — 't hart spreekt soms van ... hem!

Ik sidder! O, als Moeder 't wist

Wat mij bezwaarlijk viel!

Zou zij reeds? ... ja, ... wel mooglijk is 't:

Ze leest het in mijn ziel.

Wat kijkt zij op, als 'k adem haal,

Als 'k hijg naar versche lucht:

»Elk zuchtje,» zegt ze, »spreekt zijn taal,» —

Moe heeft vast veel gezucht!

Ba, zwijgen is geen oortje waard,
 Al lijkt het wel wat koel;
 Maar wat me grooter moeite baart,
 Hier binnen, dat gevoel!
 Dát spreek soms uit mijn blos en blik,
 't Voegt dat ik 't zwak erken;
 Ach, daarin zie ik vaak met schrik,
 Dat ik geen zwijgster ben.

Lucht, versche lucht! het drukt mij weer;
 Dat briefje deed het mij!
 Hij schreef me voor de tiende keer,
 'k Lei alles trouw op zij!
 Maar 't tiende... neen, ik kon 't niet doen,
 't Gevoel heeft mij verward,
 Nu?... 'k hield wel gaarne mijn fatsoen —
 Nu?... 'k berg het aan mijn hart!

Een antwoord vroeg hij; Moeder zegt
 — En hoe bedoelt zij dit? —
 »Een looze strik is gauw gelegd;
 Kind, geef geen zwart op wit!»
 Een looze strik — een booze daad:
 Een woord vol kracht en klem!
 Neen Moe, hij is zoo heusch niet kwaad,
 Dat woord past niet op hém!

Hij, met zoo'n goed en rond gelaat,
 Hij, met zoo'n open oog....
 Ik kreeg aan alle mannen haat,
 Als hij mij ooit bedroog;
 Een antwoord — ach, hij heeft het al,
 Hij drong er zoo op aan;
 'k Hoop dat geen mensch het merken zal...
 'k Beef voor mijn stout bestaan!

Maar nu — geen enkel briefje meer....
 Dat drukt te zwaar op 't hart,
 Dat ik mijn lieve moeders leer
 Zoo stoutweg heb getart!

Het was voor 't eerst, maar ook voor 't laatst,
 Dat 's nu zoo zondig waar!
 k Wil zwijgen, wachten, 'k maak geen haast,
 Ja, zwijgen -- maar voor haar!

Hij weet nu hoe 'k er over denk,
 Ach, bleef het daar maar bij!
 Maar hier een groet en daar een wenk
 Wekt nieuwen lust in mij
 Om moeders les en moeders leer
 Steeds in den wind te slaan,
 En, eer ik in mij zelve keer,
 Is dan de fout begaan.

Ik speelde graag met open kaart,
 En hij niet minder graag,
 Want openhartig is onze aard....
 O, dat hij 't spoedig waag!
 Ik ben dat stille vrijen moe,
 Ja, 't woord — het moet er uit!
 'k Ben dan bij ieder *billet doux*
 Niet meer aan d' angst ten buit.

Maar 't is wel aardig! op 't concert,
 Of somtijds ter partij,
 Als mij een plaats gewezen werd,
 Begrijp eens, aan zijn zij!
 Want, daar weet hij wel loopjes op;
 Hij 's andren altijd voor:
 Een trouwe borst, een flinke kop!
 O gunst, wat sla 'k weer door!

Ik zei daar straks nog: mondje dicht,
 Helaas, dat jeugdig bloed!
 Ik spreek, waar liever moest gezwicht;
 Ik zwijg, waar 'k spreken moet.
 »Laat aan den tijd zijn loop,» zegt Moe;
 Best, doe ik maar geen kwaad
 Als ik een schietgebedje doe,
 Dat mijn tijd vliegend gaat.

Zoo 'k mijn vriendinnen raden mocht,
 'k Zei: eert toch 's ouders raad;
 Waar ge immer uw geluk in zocht,
 Verboden vrucht brengt kwaad!
 Het jaagt de zielrust op de vlucht,
 Het maakt het hoofd op hol,
 En — smaakt het hart al zoet genucht,
 Van zuur ook raakt het vol!

Maar ja, mijn raad doet hier wat af!
 'k Weet al te goed hoe 't gaat,
 Ik, die hier zelf het voorbeeld gaf —
 Ik kom hier met een raad!
 Doet dan wat gij niet laten kunt,
 Maar wat u de eer gebiedt,
 Als gij mij maar mijn zuchtjes gunt;
 Waakt gij, en ik geniet!

1853.

DE LIEFSTE LAST.

AAN EENE JONGE MOEDER MET HAAR LIEVELING OP DEN ARM.

Wil hij u te ontworstlen trachten —
 't Springertje in zijn tweede jaar?
 Vrouw, de jongen wordt te zwaar
 Voor uw luttel lichaamskrachten.

Dansend op den moederarm,
 Moet ge 'm torschen en bespieën;
 Op en neer van moeders knieën
 Maakt hij u niet moe en warm?

Schoon ge uw antwoord niet verheelde,
 Schoon ge »ja,» knikt op die vraag,
 Draagt ge toch geen last zoo graag,
 Als dien last vol moederweelde.

Ja, we weten 't wat gij torscht,
 Last! . . . Kunt ge ons dat woord vergeven?

Zie mij, zegt ge, als 't jeugdig leven
Ademt aan mijn dankbre borst!

Last! De lichaamskracht kan falen —
Moedersterkte wankelt niet,
Waar zij 't leidend steunpunt biedt -
Zou er andre kracht bij halen ?

Zelfs als 't jongsken u ontwast
Zal uwe onvermoeidheid spreken,
Door Gods leiding af te smeeken,
Moeder, voor uw liefsten last.

1853.

DE WEDUWE.

Daar ligt ze op 't krankbed neer,
En smeekt en dankt den Heer,
Bij wat hij nam en gaf,
En wischt de tranen af,
Door zielsgevoel ontprest;
Heur laatste krachten kwijnen,
Maar 't vast bewustzijn rest :
»De meester kent de Zijnen.»

Ach, lijden was haar deel;
Maar 't rustig hart kan véél,
En wie er bidt en waakt,
Wordt sterk waar de onspoed naakt,
Berust hij in dien Eén,
De Rots om op te bouwen,
De Lamp voor onze schreên,
De Wachter der getrouwen.

En wie heur tranen ziet,
Geheiligd door 't verdriet,
Treurt met haar bij 't gemis
Van wat haar dierbaar is —
Maar dat, haar hart ontscheurd,
De blikken trekt naar boven,

De ziel ten Hemel beurt
In bidden en gelooven.

Daar ligt de zwakke vrouw
In 't kleed gehuld van rouw :
Ontnomen heeft haar 't graf,
Wat haar dit leven gaf;
Maar 't zielsoog ziet den band
Door schaduw heen en schemel,
Voor de aarde niet bestand,
Maar hechter voor den Hemel.

»Ach,» spreekt ze tot het wicht,
Dat knielend naast haar ligt —
De lieveling uit haar schoot,
Gespaard nog door den dood ;
»Ook ik zal van u gaan;
Maar lieve, wil niet vreezen,
Hij trekt zich uwer aan,
Die vader is der weezen.

»Veel ging me door het hart,
Maar heul vond ik bij smart,
En 't leven werd me blij,
Als 'k dacht: wie 't geeft is Hij!
Blijf, wat u toev', Hem trouw,
Zijn heilwoord kan niet falen ;
In blijdschap, ramp of rouw,
Wat koestring in zijn stralen!»

De traan van 't lieve wicht
Viel op haar bleek gezicht;
»Blijf, moeder, ga niet heen !»
»O God, bewaak zijn schreën,
Dat nooit om snood bedrijf
Zijn ziele zich moet schamen!» —
»Blijf, moeder!» snikt hij: »blijf!»
Maar boven sprak ze 't Amen!»

PAULUS 1).

SAULUS van Tarsen, vervolger des Heeren,
 Kleeft aan uw zwaard nog het martelaarsbloed?
 Deed nog het kruis niet uw ijver verkeeren?...
 Vreemd bleeft ge Hem, die het ooilam behoedt:
 Zwakte is uw wreedheid en blindheid uw moed.

Dreiging en dood blaast gij uit voor uw schreden;
 Waar ook verdrukking de bloedvaan ontplooit,
 Één heeft den strijd voor het leven volstreden;
 Vruchteloos waar ge zijn kudde verstroot:
 SAULUS van Tarsen, het werk is voltooid.

't Bloed dat ge plengt, voedt het zaad des Messias'....
 't Licht van Damaskus ontwapent uw macht;
 U ten behoud zond de Heer ANANIAS:
 't Licht van het Woord straalt door nevel en nacht;
 Groot is, o SAULUS, de taak die u wacht!

Dienaar, geroepen door 's Heeren genade,
 PAULUS, Apostel, bezielde met den Geest;
 't Kruis is uw schild, hoe de wereld u smade,
 Boeien noch banden zijn 't lot dat gij vreest,
 CHRISTUS— uw roem — is uw lichtstar geweest.

Planter vol liefde in den wijngaard des Heeren,
 Moedig belijder voor richtstoel en troon,
 Grondzuil der kerk, door geen wereld te keeren,
 Stem, die ons predikt: geloof in den Zoon!
 Steil zijn uw wegen — maar groot is uw loon.
 1846.

1 Toen ik mij opgewekt gevoelde dit stukje te dichten, drong zich de "PETRUS" door BEETS, waarmede ik voor eenige jaren uit de Aurora bekend werd, tusschen mijn plan en mijne verbeelding in, zoodat mijn werk er onwillekurig den eigen vorm van aannam.

DE GOVERNANTE.

Soms ontmoet ge een voedsterling
 In het huis der weelde,
 Die het brood, dat zij ontving,
 't Kleed, dat ze om de schoudren hing,
 Graag met de armoe deelde.

Kent gij haar, — het merk in 't bloed
 Van fatsoen en gaven,
 Die, met wat haar geest zich voedt,
 Anderen versieren moet,
 Maar 't voor zich begraven?

Kent gij haar, 't verweesde kind,
 Heidebloem van 't leven,
 Die aan vreemden, onbemind,
 Jeugd en vreugde, maag en vrind —
 't Liefste prijs moest geven?

Kent gij haar, die smaad en schrik
 Ongevoeld moet wanen,
 Die den loos gespannen strik,
 Den vernederenden blik
 Wegdenkt in heur tranen.

Die de erinring van zich weert
 Aan genegen harten,
 Die met moed haar lot braveert,
 Ouderliefde aan andren leert,
 Bij háár kindersmarte.

't Lieve kind, herkent gij haar,
 Die haar hand moet leenen
 (Ach, wat valt heur taak soms zwaar!)
 Aan een nukkig oudrenpaar
 En verwende kleenen?

't Hoog gezin ten steun en raad,
 Wacht haar luttel lieven;

Door haar meerdren soms gesmaad,
 Door heur minderen gehaat,
 Zwijgt haar mond van grieven.

En 't vooruitzicht, dat haar beidt
 In de rijper dagen?...
 Eenzaamheid, afhankelijkheid,
 Vroeg vergaan genot beschreid, —
 Leed, geen mensch te klagen!

Liefde, 't hoogste heil, dat God
 In den boezem plantte —
 Moederheil noch echtgenot
 Wassen voor uw levenslot,
 Arme Gouvernante!

Wel u, die haar weg bespiedt,
 En haar hand mag vatten,
 En haar stille ontbering ziet,
 O, leer 't voorbeeld, dat ze u biedt,
 Op zijn waarde schatten.

Schenk der weeze een liefdrijk hart,
 Zijt haar zielsverwante,
 Liefde heelt verborgen smart,
 Liefde, die de hoogmoed tart,
 Zij uw Gouvernante.

1850.

NACHTJOOL.

(BIJ HET ZIEN VAN EENE PLAAT NAAR W. G. WAGNER.)

Straatrumoer en nachtgezangen,
 Met de drankflesch aan het hoofd,
 Onbestemde kronkelgangen,
 Eergevoel, fatsoen verdoofd;
 Vriendschap in de kroeg gesloten,
 Baas, die 't vuilste deuntje zingt,

Rauwe vloeken uitgestooten,
 Als de laatste stuiver springt!

Wil 't den hospes niet meer vleien,
 't Wordt dan binnen zoo benauwd!
 Dan een dansjen op de keien,
 En de nachtwacht nagebauwd!
 Zonder zorg of nagedachten
 Voor den dag, die haast verschijnt,
 Vraagt men niet wat staat te wachten,
 Als de honger vraagt en pijn.
 Thuis? . . . wat heeft men aan te bieën,
 Na het doorgehoud gesjouw? . . .
 Schorre kelen, slappe knieën
 En . . . een hart vol naberouw.

Wee het volk, wiens vreugdegalmen,
 Door een pestdrank slechts gevoed,
 't Vuur der dronken waanzinpsalmen
 Met een looden stompheid boet.
 O, waart gij in tijds te keeren
 Van den weg door u betreën!
 Laat u leiden, laat u leeren;
 Mijd den afgrond voor uw schreën;
 Wil die stem niet onderdrukken,
 Grijp de hand, schoon vaak miskend,
 Die 't vergif u wil ontrukken,
 En uw hart naar 't beetre wendt.

Leeraars, leiders, werkt geduldig;
 Zij u streven steeds vol moed;
 Is het kwaad ook menigvuldig —
 't Volk is in den grond nog goed.
 Wie zijn vreugdzin weet te leiden
 Met een welbestuurde hand,
 Vindt een akker te bereiden,
 Willig door gezond verstand.

OOM JAN IN HET LOMMER.

Oom JAN hield niet van schaduw,
 't Waarom wordt niet gemeld;
 Bij 't loopje voor den eten
 Scheen wel het bosch vergeten,
 Maar nooit het vrije veld.

Zelfs als Auroor het tochtje
 Door 't leeuwenperk begon:
 Als tal van stedelingen
 In 't bosch zich saam kwam dringen,
 Dan koos oom JAN — de zon.

Oom JAN had tal van neven,
 Als erfoom aan zijn zij,
 Ze kraakten Ooms amandlen,
 Maar op het stuk van wandlen —
 Daar liet men hem liefst vrij.

Alleen zijn trouwe poedel
 Was hem ten tochtgenoot,
 Daar liep hij mee te oreeren,
 En liet hem apporteeren —
 Zijn' rotting uit de sloot.

Zoo ging het dagen, jaren,
 Tot eens zijn ruig compaan
 De kramp kreeg in het water,
 En na dien hondenflater
 Oom JAN allen bleef staan.

't Verlies van stok en poedel
 Bracht JAN-oom heel van streek;
 't Bleek dat hij na die schade,
 Bij de eerste promenade,
 Zijn zonnig pad ontweek.

Oom zocht opeens de schaduw,
 En 't bracht verandering aan:

• Oom Jan in het lommer.

Want spoedig was 't vernomen,
 Dat uit de beukeboomen
 Een licht was opgegaan.

Althans men hoorde praten:
 Op 't zwaar belommerd pad
 Had Oom soms eene ontmoeting,
 Die voor zijn leed verzoeting —
 Voor 't hart — gevolgen had.

En 't praatje werd bevestigd,
 Zijn neven tot een kruis:
 Oom vond een kameraadje,
 Want juist dat lommerpaadje
 Bracht hem de zon in huis.

1854.

RIKA'S SPOORTOCHT VAN HAARLEM NAAR AMSTERDAM.

— RIKA, wel, vertel me eens meid,
 Hoe is jou de reis bekomen?
 'k Heb al tot mij zelv' gezeid:
 RIEK zal eindelijk toch eens stoomen!
 Hoe de wezel er toe kwam,
 Om zich op het spoor te wagen!
 Maar ik dacht, toen ik 't vernam,
 Nou, ze zal 't zich niet beklagen!
 Mensch, heb je ooit zoo'n vaart beleefd?
 Heb jij nou dat ding begrepen,
 Dat geen half uur noodig heeft,
 Om jou naar je nicht te slepen?
 En hoe was 't in Amsterdam?
 En wat zei daar jou famielje,
 Toen je uit Haarlem tot hen kwam?
 Meid, je lacht! ik zie: 't beviel je!

— Lach ik nou, toen lachte ik niet,
 Heer-me-tijd, 'k was wat verlegen,
 Toen ik nog, bij veel verdriet,
 Spot en spijt heb nagekregen.

Hoor, hoe 't kwam: 'k stond in 't station
 Met mijn »nommertje» te wachten;
 D'angst, dien 'k nooit verzetten kon,
 Zette ik nu uit mijn gedachten;
 'k Dacht: toevallig ware 't wel,
 Als er juist nu iets gebeurde;
 Hè, wat klonk dat fluitje schel,
 't Was mij of mijn oorvlies scheurde!
 Open sprong de deur; maar ziel!
 Wat me toen die menschen drongen!!
 'k Dacht, ik t' onderst boven viel,
 Door het duwen van een jongen;
 'k Deed wat ieder ander deed:
 'k Spoedde me om een plaats te krijgen
 Eindelijk zat ik erg bezweet
 In de lage kast te hijgen.
 'k Zag geen schepsel om mij heen,
 Dien ik kende of ooit gezien had,
 'k Dacht bij al die vreemdigheên:
 'k Wou ik goed al bij nicht SIEN zat.
 Toen men aan het hotsen ging,
 Trad er een trompetter binnen,
 'k Dacht hij de vergadering
 Zeggen kwam: we gaan beginnen!
 Maar hij vroeg de »nommers» af,
 Scheurde die brutaal aan stukken 1);
 Wat een air die vent zich gaf,
 Met het uit de handen rukken
 Van het briefje! 't Was betaald!
 Dat moest toch zoo'n kerel denken!
 Toen hij 't al had opgehaald,
 Kwam hij naar mij henen zwenken.
 Heere, ik kende 'm goed, dien maat,
 't Was een jongen van mijn jaren,
 Nog van 't school een kameraad,
 Toen wij saam bij WOLFF 2) waren.

1) De conducteurs waren toen nog voorzien van trompetten, en men gaf destijds nog plaatsbriefjes op gewoon papier, waarvoor men later de kaartjes of tickets invoerde.

2) WOLFF, de naam van den onderwijzer der Departementsschool van 't Nut van 't Algemeen te Haarlem.

»Hé," zei 'k; »oude kennis, man!
 Wat een 's menschen loop soms raar is!
 Ben jij hier trompetter, JAN?"
 »Neen," zei JAN, »'k ben »commissaris" 1).
 Maar toen hij mijn »nommer" nam,
 Zeidie met een leuke tronie:
 »Moet uwé naar Amsterdam?"
 »Ja, naar SIEN en neef ANTONIE,"
 Gaf 'k ten antwoord; »weet je wel:"
 Zeidie, dat je lang kunt wachten
 Eer je nicht" man, riep ik fel,
 »Is er iets naar jou gedachten?"
 »UE," sprak hij, zit alleen
 Hier niet op den rechten wagen!"
 't Gaf gegoechel om mij heen,
 Ik zat als van 't weer geslagen.
 'k Stak mijn hoofd den wagen uit,
 »Hooooo!" riep ik, »'k moet ginder henen!"
 Maar jawel, dat helsch gefluit
 Ging me alweer van hoofd tot teenen.
 'k Riep den »commissaris" aan,
 Dat hij mij er uit zou laten;
 Kijk 't was niet om uit te staan,
 Want de buffel liet mij praten,
 En de raad, dien hij mij gaf,
 Was: 'k zou geen bombarie maken.
 »'k Zet je" zaidie, »strakjes af,
 Als we Vooglentang genaken!"
 O, 'k vergeet het nooit meer, neen!
 Zulk een traiterachtig ritje,
 Allen lachten om mij heen,
 Heel een andren weg! Ik bid je!
 Toen ik kwam aan Vooglentang,
 Dacht ik: zou 't zich weer herstellen, —
 Lieve deugd mijn leven lang
 Zal mij nog die uitgang kwellen.
 Nooit vergeet ik 't valsch gezicht
 Van dien JAN, dien »commissaris."
 »RIEK," zoo riep hij, »groet je nicht!"

3) Ze meent waarschijnlijk conducteur.

»Stik,» zei 'k, »leelijke falsaris!»
 En daar stond ik nu alleen,
 Eerst te schelden, toen te klagen;
 Eindelijk liep ik spijtig heen
 Naar 't station om raad te vragen.
 'k Vroeg den glim-pet, die daar stond,
 Hoe 'k naar Amsterdam moest komen;
 Of hij er geen been in vond,
 Zeidie: »met den beurstrein stoomen!»
 Met den beurstrein! lieve tijd,
 'k Zou nog tot den middag wachten!
 'k Was mijn ganschen morgen kwijt;
 'k Stond beteuterd in gedachten.
 Eindelijk, dacht ik, 't helpt me niet,
 Of ik hier al sta te zeuren,
 Wat geschied is, is geschied;
 Maar, nooit zal 't mij weer gebeuren;
 'k Nam den raad deemoedig 'an
 Hoe ik verder had te handlen;
 'k Zou langs den »geleerden man»
 Heel terug naar Haarlem wandlen.

't Was een tocht, vervelend, lam,
 'k Had geen mensch om toe te spreken,
 Zat ik nu in Amsterdam,
 'k Had met SIEN al veel bekeken!
 Zoo dacht ik; al stapte ik aan,
 't Was mij of 'k niet voort kon komen,
 Was 'k maar in de schuit gegaan,
 Liever dan dat aaklig stoomen!
 Twee uur was er mee gemoeid,
 Eer 'k in Haarlem weer terug was,
 Heel mijn morgen was verknoeid,
 En dat mij, die steeds zoo vlug was!
 'k Slenterde weer naar 't station,
 Nieuwe smart moest hier mij treffen,
 Toen 'k mijn knip niet vinden kon:
 Niemand kon mijn angst beseffen;
 Toen ik zocht en telkens zocht,
 Zesmaal al mijn zakken keerde,
 En geen schaduw vinden mocht

Van het beursje, waar 'k op teerde;
 'k Dacht mij dof; hoe dit en dat,
 Kon die ramp mij zijn beschoren,
 Eindlijk meende ik: 'k had mijn schat
 Straks bij dat gedrang verloren!

Zonder geld, wat nu gedaan?
 'k Liep als een, die hard het land heeft;
 Ik besloot naar huis te gaan,
 Zet een vuistje, wie geen hand heeft!
 Thuis!... Mevrouw was razend blij,
 Toen zij mij terug zag keeren,
 Want ze kreeg, dus zei ze mij,
 's Avonds gasten te logeeren.
 'k Werd gepaaid om naderhand
 Weer een vrijen dag te krijgen.
 Drukte was 't aan allen kant,
 's Avonds stond ik moe te hijgen.
 Afgesloofd en moegezeuld,
 Dacht ik na op al mijn rampen,
 En moest, dof en afgebeuld,
 Nog met spot van andren kampen.
 Éene troost verblijft mij nog,
 Want mevrouw, ik mag 't niet jokken,
 Zei me: »RIEK, nou ga je toch,
 Als de gasten zijn vertrokken.»
 En, 't is toch een goede ziel!
 'k Heb zoo wat een stil vermoeden,
 Dat zij, wat mij 't bitterst viel,
 Dat verlies wel zal vergoeden;
 Maar als 'k ga, gebeur wat wil,
 Op den spoortrein?... nooit me leven,
 Zelfs al ligt de trekschuit stil,
 Zal 'k mij op dat ding begeven.
 Maar wie 't doet, 'k raad ieder aan,
 Om vooraf secuur te vragen,
 Zie je een commissaris staan:
 »Baas, is dat de rechte wagen?»
 1853.

ZILVEREN BRUILOFTSGROET.

AAN EEN ECHTPAAR, DAT ELDERS FEEST VIERDE; DOOR
HUN LIEVELING, DIE TE HUIS MOEST BLIJVEN.

Driewerf gelukkig paar, verzorgers van mijn leven,
Duldt dat mijn naam bij dien der feestelingen klinkt,
Al kan ik voor uw oog geen vreugdeblijken geven,
Toch heb ik ook een ziel, die mij tot uiten dringt.
Ja, 't moet mij van het hart: uw feestdag te gedenken,
U heer, u lieve vrouw, mijn eenigst en mijn al,
Die 'k mij de trouwste zorg, de reinste min zag schenken,
Door proeven zonder eind, door blijken zonder tal!

Verbazend lange tijd! zoo vijf en twintig jaren
Door schakels van de min aanéén te zijn gehecht!
Schoon mijn kortzichtig oog die reeks niet af kan staren,
Toch jubel ik in 't heil, voor u thans weggelegd.
Is op uw gouden feest mijn stof niet meer te vinden,
Mijn late nageslacht dan mooglijk lam en oud —
Toch stem ik in 't accoord van al uw menschenvrienden,
Die bij uw zilvren echt u wijzen op het goud!
Blijft lang nog voor elkaar een rozenketen smeden;
Behoudt voor mijn geslacht een liefdrijk, koestrend hart,
Voorwaar, gij maaktet mij het leven tot een Eden,
Mijn vreugde was uw heil, mijn onspoed was uw smart.
En zou ik dan mijn dank niet volop uiten moeten?
Maar neen, de taal des monds schiet bij het hart te kort;
Ach, mocht ik aan deez stond mij werpen aan uw voeten,
Ge laast de taal der ziel in 't schittrend oog van Lord.

Helaas, 'k ben niet van hen, die om uw feestdich prijken,
'k Heb zelfs de lucht niets eens van al uw heerlijkheid;
'k Zie met een kruimke van uw disch mij niet verrijken,
En 'k beb mijne eenzaamheid al luidkeels uitgeschreid;
Want dát moet me ook van 't hart, gij zult het mij vergeven:
Wat ik gedacht had — nooit, dat op deez jubelstond
Ik van uw zij' zoo koel, zoo bar zou zijn verdreven,
Ik, die op knie of schoot mijn liefste schuilplaats vond.

Voor u een dag van heil — voor mij een dag van lijden;
 Gaart gij bewondring, lof — i k grommen, licht wel slaag,
 Ziet ge u door vriend en maag den toon der feestvreugd wijden —
 Mij is het huis een kruis, de rust een doodsche plaag.
 Ach, dat ge 't blijde feest ook elders gingt bestieren!
 Hadt gij uw woning maar voor 't vriendental bereid,
 'k Had kwispelstaartend uwe vreugd mee helpen vieren,
 Nu knies ik mij nog dood voor de oogen van de meid.
 Maar neen, de meid — ze heeft voor mij deez dag geen oogen,
 Hare eenzaamheid gaaft gij nog geur en glans en gloed;
 Haar vrijer komt tot haar; veel zal zijn troost vermogen,
 Want wie vertroosting brengt — licht dat een vrijer 't doet;
 Beseft nu eens mijn lot! de meid met haar beminde!
 Ik, banneling der vreugd, verwezen naar mijn nest!
 Wanneer ik ween — een stok; want wie een stok ooit vinde —
 Een meidenvrijer vindt er een, soms al te best!
 Maar neen, 'k zal in uw vreugd geen bittren droppel mengen,
 'k Wil kalm zijn in het lot, dat mij te beurte viel,
 Ik zal mijn droefenis uw heil ten offer brengen,
 Dat is mijn stille wraak, de wraak der hondenziel!
 Al zie 'k dan van uw disch geen kluijfe mij bedeele,
 Al heeft de meid een troost, die mij onthouden wordt,
 Toch bied ik u mijn poot, mijn kop aan om te streelen,
 Als gij weer huiswaarts keert naar uw verlaten Lord!
 1853.

DE STOVENZETSTER-PLAATSBEWAAARSTER.

Geen mensch kan 't ooit begrijpen
 Wat lastpost mij bezwaart,
 Als andren rustdag houden,
 Dan werk ik als een paard.
 Bij zomerdag is 't draaglijk,
 Maar 's winters is 't een sjouw;
 Voor al die koude voeten
 Lijd ik het meeste kou.
 Kerk in, kerk uit met stoven,
 Acht, negen op elkaar;
 En 'k ben geen kwaje meid meer —
 Geen meid van twintig jaar!

Door jaren ondervinding
 Vatte ik zoo wat den draad,
 En ken 'k mijn klantjes beter
 Dan heel de kerkeraad.
 Ik sluit me aan geen partijen,
 En maak geen onderscheid;
 Kleur heb ik niet, maar 'k voeg me
 Liefst naar de meerderheid.
 De dominee's — ik weeg ze,
 En 't is een menschlijk zwak,
 Want wie den besten loop heeft,
 Weegt 't zwaarst mij in den zak.
 En toch die drukke toeloop,
 Zoo als je zelden ziet,
 'k Zeg 't met de collectanten:
 Je beurt naar rato niet.
 Ze zeggen: 'k val wat vinnig,
 Maar och, dat is zoo toon;
 Wie van ons zacht en flauw is,
 Boent nooit zijn gangpad schoon.
 'k Moet soms de banken stellen;
 Wie indringt moet op zij:
 De vrouwen om een hoekje,
 De mannen op een rij.
 Wat lachen soms de dames
 Mij lief en witjes aan,
 En wat die lach wil zeggen,
 Nou, 'k zou het niet verstaan!
 Je kan 't den menschen aanzien:
 Nu kruipend lief — dan koel, —
 Blauw komt een plaatsje beedlen,
 Groen heeft een eigen stoel.
 De dubbeltjes zijn welkom —
 Maar de eigenaars gaan voor,
 Hm, komt een vijfjesklant aan,
 Je vat: die schuif ik door: —
 De banken zijn soms rekbaar;
 Wat geef ik om een deuk!
 En zit men wat gedrongen,
 Dan hou ik me maar leuk.
 En eer de nazang eindigt,

Dan draaf ik langs de rij,
 En 'k houd ('t is wel niet stichtend,
 Maar 't moet zoo) handje bij.
 Toch wil ik vrienden blijven
 Met de eigenaars — dat's klaar ;
 't Meest voel 'k mijn vriendschap leven
 Bij kermis en nieuwjaar.
 Maar de eerste zal te niet gaan,
 Zooals ik somtijds hoor ;
 Die malle nieuwigheden!
 Ik ben er gansch niet voor.
 Niet om plezier te houden,
 Maar och, 't gebruik is oud,
 Ik hecht me aan privileges,
 En ben dus voor 't behoud.
 'k Draag jak en rok en kapje:
 Mijn moeder droeg dit ook,
 Ik gruw van stovenzetsters
 Met hoed en lint en strook.
 Ze zeggen: dat's vooruitgang —
 'k Lees somtijds óók de krant!
 Dat is in mijn beroep nu
 »Het jonge Nederland.”
 Maar 'k zou te veel gaan klappen,
 Mijn post zegt: mondje dicht ;
 Mijn leer meldt: houd je hand op
 En zet een lang gezicht.
 Ach, iedre stand geeft lasten,
 De eerwaardste is zelfs niet vrij:
 Daar stappen veel berispers,
 Veel vitters mij voorbij.
 Ja, als ik ga bedenken
 Wat langs mijn oor soms glee —
 Dan liever stovenzetster,
 Dan menig dominee.

MOEDERS JAWOORD.

Duizend kneepjes, duizend kunstjes,
 Tal van grapjes, tal van gunstjes
 Tieren er op 't veld der min!
 Wat al lonkjes, wat al lachjes,
 Bij de lacy's en bij de achjes,
 Heeft het dierbaar jawoord in!

Meer ontsnapt dan uitgesproken,
 Wordt er 't oog vaak bij geloken
 Voor de rede en voor den plicht;
 Als het in den roes der weelde,
 Voor de zielen, die het streelde,
 Een verbond voor 't leven sticht.

Naast die zaligheid des harten
 Wassen nochtans kleine smarten;
 Wee, dat ouderlijk bestel,
 Dat voor vleitaal niet wil wijken,
 En geen meegevoel laat blijken
 Voor het dartel minnespel.

't Liefdehulkje kent zijn klippen,
 Mal hij, die de hoop laat glippen:
 't Moederhart vooral is week;
 Al wie maar wist vol te houën,
 't Koude »neen" soms kon verdouwen,
 Weet ook hoe dat ijs bezweek.

Beter onder de oudervleugels
 Dan ontvlucht aan band en teugels,
 Of tersluiks met lief op 't pad;
 Moeders jawoord eens verkregen,
 Maakt de verdre liefdewegen,
 Hoe oneffen — recht en glad.

Daarom meisjes, daarom knapen,
 Wil je in rust de vreugde rapen

Van het suikerzoet der min —
 Wie ge ook uw geheim ontvouwde,
 Haalt Mama eerst als vertrouwde,
 Van uw stille wenschen in.

Kan je 't bij Papa niet klaren,
 'k Wed, zijn klachten en bezwaren
 Worden door haar woord verstomd;
 Lieve, wat je mocht besluiten,
 Één verzoek! Houd mij er buiten,
 Als mijn raad ter sprake komt.

1849.

DOOR 'T KREUPELBOSCH.

Wie in zijn jeugd op gladde baan
 Te lang aan moeders handje stapt:
 Geen stroobreed hoeft ter zij te gaan
 Of op geen steentje trapt,
 Wijl hij zich nimmer voorwaarts waagt,
 Eer 't pad voor hem is schoon gevaagd, —
 Hij heeft het zeker kalm en goed,
 Maar blijft, bij 't minst verlet, een bloed.

Maar hij, die vroeg reeds heeft geleerd
 Zich zelf te redden, waar het voegt,
 Die, waar hij 't beter deel ontbeert,
 Met minder zich vernoegt;
 Al kruipt hij soms door 't kreupelbosch,
 Hij maakt zich van de boeien los,
 Hem door de afhankelijkheid gesmeed,
 En wordt een man bij lief en leed.

Daar loopen er, helaas! nog veel,
 Met dik en drab Jansalie-bloed;
 't Wordt hun voor de oogen groen en geel
 Bij 't steentje voor hun voet;
 Ach, is hun jeugd nog niet vergaan,

Men laat hen eens voor 't schuthek staan,
 Of maak eens d'ouden leiband los,
 En jaag hen dan in 't kreupelbosch.
 1854.

 DE HUISVRIENDEN.

VERZUCHTING VAN EEN OUD MOEDERTJE, HAAR BIJBEL NAAST
 ZICH, HARE HUISDIERTJES OM ZICH HENEN.

Duizend zuchten, duizend zorgen;
 Zestig jaar — wat geeft het?
 Tobben voor den dag van morgen;
 Tachtig... wie beleeft het?

'k Stropfel er reeds zachtken henen,
 Zeven kruisjes draag ik;
 De oude dag geeft moede beenen:
 Stut mij, Heere!" vraag ik.

Eenzaam gaat mijn weg naar boven;
 Waar ik veel moest derven,
 Zal ik, die mijn lot moet loven,
 Niet verlaten sterven.

Wat mij bond aan 't aarsche leven,
 Rust reeds onder de aarde;
 'k Heb Hém veel terug gegeven,
 Die mij veel bespaarde.

Maar, de bron waardoor 'k geloofde
 Kweekte een zoet vertrouwen;
 'k Heb, bij wat mij 't lot ontroofde,
 Liefde en hoop behouën.

Schaamle weeuw sinds dertig jaren,
 Kinderlooze moeder,
 Vond ik, bij mijn zielsbezwaren,
 In den Heer mijn hoeder.

In mijn kluisje woont de vrede —
 Meer dan ik kan prijzen;

Van mijn deel deel ik wat mede;
'k Vind er dek en spijzen.

Sprakel ooze lievelingen,
Die bij leed niet wijken,
Ruilen voor mijn koesteringen
Duizend liefdeblijken.

'k Heb de wereld lang verlaten,
Wee, wie op haar bouwe!
Doch, waar menschen mij vergaten,
Toont mij 't huisdier trouwe.

Dankbaar voor de sobre beten,
Toeft het aan mijn sponde:
Doet het 's daags mijn wee vergeten,
Is het 's nachts mijn ronde.

Maar, nog trouwer vriend voor 't leven
Waakt er aan mijn zijde,
Die mijn ziele kracht kan geven,
Hoe ook 't lichaam lijde.

Hij, de glorie van mijn woning,
Is mij drank en spijs;
Maakt mij rijker dan een koning,
Wijzer dan een wijze.

Waar ik raad vroeg, wien ik klaagde,
Hij was toorts en wachter;
Zoo mijn ijver soms vertraagde,
Bleef zij n stem niet achter.

'k Heb mijn vrienden lief gekregen,
Die mijn huis bewonen;
'k Leer van hen, voor rijker zegen,
Dank en trouw te toonen.

»Heere," bid ik iedren morgen,
»Laat mij hen behouën,
Tot gij me uit mijne aardsche zorgen
Oproept om te aanschouwen."

REMBRANDT.

(VÓÓR DE OPRICHTING VAN HET STANDBEELD.)

Keurling, gewekt door de vonk van 't genie!
 Meester, onvolgbaar in 't rijk van de kleuren,
 Man, die de kunst uit het stof wist te beuren,
 't Ziellooze doek scheidt tot keurpoëzie.

't Schitterend licht naast het krachtige bruin,
 Door u beziel met natuur en met leven,
 Zien wij vol eerbied met lauwers omgeven,
 Die ook de naneef U vlecht om de kruin.

Straks rijst Uw beeld voor het oog, dat ge boeit,
 't Oog dat U nablijkt in 't diepst der gedachten;
 Maar zich verblindt in zijn vruchteloos trachten,
 Als de verrukking in de onmacht vervloeit.

Want Uw betoovrend en eenig penseel
 Deed U het hoofd met den dichterkranen pralen;
 Immers 't bereiken der kunst-idealen
 Valt slechts aan enklen, bevoorrecht, ten deel.

Daarom, al rijst straks Uw beeltnis omhoog,
 Roem wordt door brons noch door marmer geschenken:
 Gij, die ons 't leven der kunst deedt ontvonken,
 Staat reeds in beeld in het hart en voor 't oog.

Maar als de kunst, door Uw glorie omstraald,
 Wilt ze U bewondring en hulde wil toonen,
 't Werk van 't genie in Uw standbeeld doet tronen,
 Heil dan die schatting, dier glorie betaald.

Stel dus 't metaal ons U waardig ten toon;
 Maar laat Uw geest ook de kunsten bezielen;
 Moge eens het kroost, dat Uw grootheid doet knielen,
 REMBRANDT, U volgen in 't waar en in 't schoon!

GROOTVADER.

Ja, oude, voor uw blik verging
 Een tal van zoete en zure dagen,
 En raadpleegt ge uw herinnering —
 Wat is uw antwoord op de vragen,
 Waarmee ge in jeugd en levensmoed
 't Gordijn der toekomst neer woudt halen?
 Wat is uw antwoord op den vloed
 Van lang vervlogen idealen?
 Ge zucht? Die zucht geeft ons 't bescheid:
 Al ijdelheid — kortzichtigheid!

Maar — zaagt ge veel in rook vergaan
 En reisgenooten u begeven,
 Nog schijnt Gods heilzon op uw baan,
 Want uwer is nog veel verbleven,
 Als gij de kindren van uw kroost
 Zoo vroolijk om uw knie ziet spelen,
 Als gij hen leert en leidt en koost,
 Of 't kinderspel met hen gaat deelen,
 Of van Hem spreekt, die 't licht ontstak,
 En eens de kindren zalig sprak.

Uw grijsheid bij de blonde jeugd,
 Gij — met de kreuk der ondervinding,
 Zij — 't oog vol zorgelooze vreugd,
 Zoekt ge in 't contrast een lotsverbinding,
 Die 't hoekige aan den ernst beneemt,
 En in uw hart een toon doet klinken,
 Die, vaak aan de afgeleefdheid vreemd,
 Nog d'ouden moed bewaart voor zinken,
 Dien moed op nieuw zelfs voedsel geeft,
 Door 't heil, dat aan uw zijde leeft.

Zeg, oude, zeg, is 't geen genot
 't Aanschouwen van dien lieven jongen,
 Die met u dertelt en ravot,
 Die met uw hoed is weggesprongen,

Uw rotting tot zijn stokpaard neemt,
 En u straks ademloos doet hijgen,
 Als hij u tart en vleit en fleemt
 In 't: »Grootpa kan me toch niet krijgen!»
 Als ge in de vreugd, die hij u schenkt,
 U dertig jaren jonger denkt?

Of als uw oogblik ginder rust
 Op 't nuffe, dat er loopt te mallen,
 Dat blij haar popje kwikt en kust,
 Haar schatten voor u uit gaat stallen,
 En om uw knie met broertje twist;
 Als 't schalk gelaat heur aard kan spellen,
 Wen zij tersmuiks uw zak doorvischt
 Naar diep verborgen ulevellen.
 Is 't niet of de eerste vadervreugd
 Weer 't hart verjongt en 't hart verheugt?

Ja, 't kind is, gij gevoelt het recht,
 Een schat — een groote schat des Heeren;
 En, schoon uw zoon soms spottend zegt:
 »'t Houdt mij de noppen van de kleeren.»
 Gij laat de blikken ongestoord
 Voor hem weer in de toekomst dwalen,
 Gij leeft in 't jongske hopen voort,
 En... weer ontwaken de idealen,
 En nieuwe veerkracht geeft u moed,
 Waarmee gij nieuwe wenschen voedt.

Als iedre leeftijd dankstof biedt
 Voor 't heil op onzen weg gegeven —
 De grijsheid dempt de hartsvreugd niet,
 Na 't welbesteden van het leven;
 Daar groeit voor d'oude en voor het kind
 Een bloem van hope en van verwachting;
 O! wèl hem, die dat bloempje windt
 In d'eerekrans van liefde en achting;
 Ga, oude, met die bloem ter rust,
 Als 't kleinkind u »tot weerziens» kust.

KINDERLEERING.

(BIJ EENE PLAAT VAN J. BOSBOOM.)

Voor de jeugd dient veel gedaan,
Dient ook veel vermeden;
Kinderharten zijn als was —
Harten om te kneden.

Kindren zijn als wit papier
In der oudren hoede;
Bladen, waar ge op schrijven kunt,
't Kwaad zoowel als 't goede.

Kindervorming — kinderleer,
Teerste taak van 't leven:
Wat ge veel onthouden kunt —
Wat ge veel kunt geven!

Onderwijs — eens groeit gij op
Tot verderf of voordeel,
Kieme zijt ge van 't verstand,
Kieme ook van 't vooroordeel.

Leiders, die het rijsje buigt,
Heilig zij uw streven,
Wat gij voor den Hemel kweekt
Zal God wasdom geven.

Zwaar is de eisch, maar rein de vreugd
Als ge 't ziet gedijen,
Als uw hope wordt beschaamd
Door een zoet verblijën.

Leeraars, die de taak beseft,
Door u ondernomen,
Denkt aan 't Woord, dat heeft gezegd:
»Laat ze tot mij komen!»

JALOEZIJ.

EEN ZANGETJE

(BIJ EENE PLAAT VAN MARI TEN KATE.)

Jaloezij, jaloezij,
 Wie kent van de plaag zich vrij?
 Wie kan al de minneplagen
 Met een staal gemoed verdragen,
 Als de plaagzucht u begekt
 En je liefje van je trekt?
 Is het al uit jokkernij,
 Toch is 't hard, ja krenkend wreed.
 Jaloezij, jaloezij!
 Wie er van te praten weet!

Jok of jool, jok of jool,
 Stooft je vriend je een zure kool,
 Temper toch dien gloed des harten;
 Want je grieven worden smarten,
 Als je goede luim bezwijkt
 En 't vertrouwen van u wijkt.
 Wie ook wane, wie ook dool,
 Liefde blijft een teeder spel.
 Jok of jool, jok of jool —
 Maar de jaloezij steekt fel!

Lief en leed, lief en leed
 Zijn door 't minnezoet gekneed;
 Maar je moet geen liefde bouwen
 Op een grond van zwak vertrouwen.
 Waar het hart verhooring vraagt,
 Moet de rede niet verjaagd;
 Is de plaagzucht nóg zoo wreed,
 Denk dán maar: ze hoort er bij.
 Lief en leed, lief en leed,
 Maar geen plaats voor jaloezij.

1853.

NEEF KEES EN NEEF KOOS.

Neef KEES zag nichtje BETSY graag,
 Neef KOOS hield veel van haar;
 Neef KEES was nichtje een rechte plaag;
 Neef KOOS? ... ja dorst hij maar!
 De een bracht haar kaartjes voor 't concert,
 En de ander schonk lectuur.
 Wat KEES soms bleek om BETSY werd,
 En KOOS zoo rood als vuur!

Liep BETSY om door laan of dreef —
 't Zij 't zomerde, 't zij 't vrooms,
 Ze ontmoette d'een of d'andren neef;
 Hier was het KEES — daar KOOS.
 Sprak zij met KOOS, dan keek KEES sip;
 Adito andersom!
 Nu hing eens hier, dan daar de lip;
 Zong KEES, dan werd KOOS stom.

Koos was een neef van moeders staak,
 Van vaderszij was 't KEES.
 Dacht primus: 'k heb een zeeke zaak,
 Secundus: 'k voed geen vrees.
 Koos zei: de moeder is een schild,
 Heur voorspraak schaft me 't »ja!»
 KEES sprak: doe alles wat je wilt —
 Eerst moet je naar Papa.

Koos gaarde 't nieuws der stad bijeen,
 Vond KEES het nog zoo dwaas —
 En liep naar BETSY's moeder heen,
 En bracht haar zijn relaas;
 KEES liep voor Oom de kiezers na,
 En bracht Oom stemmen aan,
 En dacht hem al zijn schoonpapa,
 En bad koos naar de maan.

De krijg werd fel en de ijver steeg,
 De strijders stonden pal.

De een gaf den ander graag een veeg,
 En zwoer partij den val.
 't Kwaad werd van weêrszij opgevischt,
 En 't goed werd diep gesmoord;
 Hier zei men heimlijk wat men wist,
 Daar, wat men had gehoord.

Maar ieder, die de zaak betracht,
 Vraagt, even als ik deê,
 Hoe ons persoontje in quaestie dacht
 In 't schenken van de præ?
 Geen voorkeur toonde 't lieve kind
 In blik, of blos, of taal,
 Al scheen ze beiden wêl gezind,
 Toch bleef ze zeer neutraal.

Wel dachten bei de vogelaars:
 Het vogeltje is aan mij,
 En lichtten ieder met zijn kaars
 Den mededinger bij;
 Maar 't vogeltje sprong hier en daar.
 En zong een vriendlijk lied,
 En lachte met den vogelaar,
 Maar vangen — kon men 't niet.

De zomer kwam, de trek meteen
 Om eens van honk te gaan;
 Een noodiging trok BETSY heen,
 Ze nam 't logeerheil aan,
 En huppelde de vreugd te moet:
 Maar 't baarde wel wat vrees...
 Een afscheid zonder afscheidsgroet —
 Och, arme KOOS en KEES!

Een week ging om, een maand vlood heen
 En BETSY bleef nóg uit.
 Was zij gelukkig en tevreên? —
 Geen mare, die het luidt.
 Wel bracht de postknecht brief op brief
 Aan Malief en Papa —
 Maar KEES of KOOS — o hartegrief! —
 Vernamen boe noch ba.

En 't wekte beider ongeduld
 En 't voedde beider vrees,
 En de argwaan had het hart vervuld
 Zoo wel van KOOS als KEES.
 Hetzelfde plan welde in hun borst :
 Nicht BETSY te gaan zien ;
 En rondweg of men thuis niet dorst,
 Haar hart en hand te biën.

Zoals men dacht, zoo werd gedaan ;
 Maar, als een pot zoo dicht,
 Bracht de een den ander in den waan,
 Als dacht men niet aan nicht.
 Doch, speelde Satan met hun min ?
 Daar trad op 't zelfde pas
 KEES rechts, KOOS links de kamer in,
 Alsof 't eene afspraak was.

Koos keek verlegen om zich heen,
 KEES was ontstemd en suf,
 Koos zocht een weinig naar zijn reën,
 KEES lachte eens om de bluf.
 Maar hebben ze op een slang getrapt ?
 Wat heeft hun moed geknot ?
 Één kreet was schier de borst ontsnapt,
 Één blik beslist hun lot.

Daar zat ze — vroolijk en beleefd,
 Ze zat — maar niet alleen,
 En juist dát maakte koos tot kreeft,
 En KEES tot marmarsteen.
 Want BETSY vond in 't gastvrij huis
 Nog meer dan disch en haard :
 Een knappe zoon was daar de muis,
 En . . . 't muisje had een staart.

Maar hoe papa dan en mama ?
 Hun rede hield gericht,
 De schellen vielen voor en na
 Hun beiden van 't gezicht.
 Men dacht, na 't ingefluisterd kwaad,

Aan 't vlekje van de koe,
 Ze hielden eindlijk samen raad
 En gaven dochter toe.

En KEES droop af en KOOS sloop heen
 Voor 't eerst in sympathie;
 Ze treuren om 't bevochten been
 Bij 't heil van nommer drie.
 Wien 't oude spreekwoord leeren kan,
 Hij hoor mijn somber lied:
 Het been, verliefde knaap of man,
 Met vechten krijg je 't niet.
 1850.

**EEN GESPREK VAN JAN VAN KATWIJK EN GEERTE UIT
 APeldoorn, BIJ HET KAMP VAN ZEIST.**

JAN.

Wel zussie, mot jai ook es kaiken,
 Oe 't moiye volk den snaphaen draegt?
 Maar wacht, we motte strakjes waiken,
 As ons de karresier verjaegt.
 Maar oe zoo'n knappe maid an 't dwaelen!
 Allien gieft maer en schrael plezier;
 Of kom jai ier een jaeger haelen,
 Of is jou neef soms grannedier?

GEERTE.

Moi ding! wa lach 'k um die suldaote!
 Nie man, miin vaojer is 't die 'k zuuk.
 Straks stong ie daor mit mii te praoten,
 En jong trekt efkens an miin duuk;
 'k Zeg »smeerlap, da moi weër probere!»
 Krek, komt op ens een groot lewaoi,
 De keuning, heur 'k, geet expetere,
 En 't ruutervolk gunds nemt en draoi.
 Mit stuvén ze allen uut mekander;
 't Was loope, loope wa je ziet.
 Ik loop zoo hard as ieder ander
 Maor kiik, op ens bin 'k vaojer kwiit!

JAN.

Dan zel 'k mit jou je vaeder zoeken,
 Ier ken jai toch niet blijven staen!
 Ik eb in zak mit bitterkoeken;
 Kom, laet ons naar de biertent gaen!
 Zeg maidlief, mag ik jou traktieren?

GEERTE.

't Is zunde, neê, miin laeven nie!
 'k Gaoi zoo maor nie pardoes uut zwieren
 Mit d'ersten kaerel, dien 'k ier zie;
 As vaojer zag wa'k dorst te waoge,
 Ie sloeg me, leuf ik, as ter toe;
 Dus jong, gaoi andre deerens vraoge,
 Laot mii mit vrae, da rai ik oe!

JAN.

Waratje, dat is kras esproken,
 Jai bint ien, die me laiken zou.
 't Begint, zoo eus, me in 't art te koken,
 Juust zoo as jai bint wil 'k in vrouw!
 Oor, as 't jou lust, spriek ik je naeder;
 As 'k jou beval, ben 'k op main post.
 Zeg zussielief, waer weunt jou vaeder,
 En wet doet de ouwe voor den kost?

GEERTE.

Mien olde? wel, die het en meule,
 En meule weetje, veur pampier;
 Fiin wark, man, om oe af te beule,
 En vaojers naom is BRAM PLEZIER.
 We ziin van margen uut ereën;
 In Apeldoren staot ons huus,
 He — 't griezelt mii in al miin leeën —
 Daor zie 'k miin vaojer staon! ajuus.

**ONTMOETING VAN JAN VAN KATWIJK EN GEERTE'S VADER,
IN APELDOORN.**

JAN.

Goê murgen zaem, ik wou je vraegen,
Of ik ier langs, nae BRAM PLEZIER,
Den goejen weg ben in eslaegen,
IJ heit een meulen van pampier.
'k Eb al in uur ier rond ekieken
Naer al die meulens. 't Is wat raers!
Maer wet ik kaik, 'k zie nergens wicken!
Waer weune toch die meulenaers?

BRAM.

Hè 'k van miin laeve zoo'n speктаokel!
Da's diwekaters kazieweel!
Ge zuukt en meule? Wa miraokel!
'k Zou bekans vraoge: zie je scheel?
Ge stoat miin meulen an te kieke,
Vremd da je daor gin arg in had!
Ons meulens hebben nargens wieke,
Da geet hier met en waoterrad!
't Is of ge 't sprekwoord woar kumt maoke
De man zuukt 't peerd en zit op 't dier;
En wa noe 't moist is van de zaoke....
Ik bin mit liif en ziel PLEZIER!

JAN.

Jandome, da's nou toch bezonder!
Dat docht ik toch me leven niet!
Ben jai PLEZIER?... Wel, wette wonder!
'k Zeg dat it in bestiering iet! —
Oe maekt jou dochter 't, baes, die dikke,
Die 'k leste zundag zag in 't kamp?
Ik wou haer zien, en hier ben ikke!

BRAM.

Nie tuus!

JAN,

Nie thuis ? nou, dat 's en ramp !

BRAM.

Wa wolde van miin dochter, jongen ?
 Wat het êr an den kop gereeld ?
 Het wiesken dai heb opgezongen —
 Ze heft 't miin eigens al verteld !
 Ik vat wel, wai hier uut komt stalle,
 Want teugen ên stel 'k geerne tien :
 Dai hier komt kiiken, of, nao 't malle,
 De popkens al an 't dansen ziin.

JAN.

Nien baes, 'k wou eerlik mit haer sprieken,
 Ik bin in knappe boere-zeun.
 Gae mit me meê naar onze strieken,
 Waer 'k op main vaeders hoeve weun,
 En waer ik ook main knuist mot liene ;
 Maer 'k bin it jongensleven moê,
 Ik zoek in waif en vond er iene,
 En daerom kwam ik hier nae toe.

BRAM.

Dai zelvrs komt, da wil 'k niet laoke,
 Da hè 'k ook an ons GEERT gezegd :
 'k Zei : het de jonge zuuvre zoake,
 Dan komt ie hier en spraekt oprecht !
 Nou kuije oe leske wel verzwiige,
 Zeg maor oe naom, oe stand, oe huus,
 Dai GEERTE hier te zien zolt kriige,
 Da hei gedocht ? ... maor da's abuus.

JAN.

Nou baes, eb jai der niks op teugen,
 Dat GEERTE mie nae Holland gaet —
 Dan zeg ik jou, en 't is gien leugen,
 Dat ik heur lief eb, disperaet.
 Main vaeder zel me ien weuning huren ;
 Main handen zain it werk geweun,

Ik wiet wel ploeg en eg te sturen
 En 'k bin main vaeders ienge zeun.

BRAM.

Da GEERT na Holland wol verkasse,
 Daor hê'k niks teuge, nimmedal!
 As oe partuur veur haor zol passe,
 Dan ben 'k nie dingsig of niet mal.
 Wa kan me de pravinsjes schelen,
 Ein keuning gaot er euver 't land:
 We motte zaom de laste deele;
 De wet hold ons in d'eigen band.
 En Holland ken ik ook tardege;
 In viif en twintig waor 'k suldaot,
 Doe ha'k in gaarnezoen gelege
 Bii oe, en 'k had er 't gansch nie kwoad;
 En daarom kuije wel begriipe —
 Geen vos, die gauw ziin aord verliest; —
 Doe ze allen nao de kampplaos liepe,
 Da'k zei: 'k wol ook es gaon nao Ziist!

JAN.

Maer baes, nou nog iens onze zaeken!
 Oe denk jai over GEERTE en mij?
 Mag 'k nou reis kennis met heur maeken,
 Kom maek me nou es raezend blij!

BRAM.

Goi noe maor naor oe vaojer hennen,
 Ik zal es spraeke mit de deern,
 En as 'k heur dingsigheid zal kennen,
 Dan schriif ik oe de zaoke geern.
 As zii wol, kom 'k bii oe es bouwen,
 En valt het meê, dan zeg ik: top!

JAN.

Nou baes, kan 'k op je woord vertrouwen?

BRAM.

Da kuije vast! miin hand er op.

**HOE GEERTE VAN APELDOORN DOOR HAAR VADER DE LES
GELEZEN WERD, TOEN ZIJ MET JAN VAN KATWIJK
ZOU GAAN TROUWEN.**

Noe gaoi zoam in het schuutje vaoren,
 En 'k gaf miin vaojerlik consent,
 De minsen zin hier um te paoren,
 We zin 't van ADAMS tiid gewend.
 Je bint sekuur noe mit oe tweejen,
 Dai raozend van mekander hold,
 Toch koop je 't nie mit duzend eejen,
 Dat de olie nooit in 't lempke stolt.
 Daor is mèèr neudig veur de lieven,
 Dan 't mallen in den maoneschien ;
 Want um mekander trouw te bliiven,
 Moi taoi van zielsgevrachten ziin.
 Daor komt veul kiiken in het lèven,
 Nie altijd gift het trouwen pret ;
 Was mennig schaop maor thuis gebleven,
 Hi had zen liif en ziel gered.

Zie toe : veur dai den band gaot knoopen,
 Of 't twiepaor beene stèvig staot ;
 As 't koppel in het greel geet loopen,
 Is 't staoge draf die zèker gaot.
 En mot soms de een zoo wat vertraogen,
 Dan trekke de ander dubbel an,
 Of anders kwakt de hijlikswaogen,
 En 't riik is uut van wiif en man.
 Noe gaoi temet oe nesje bouwen,
 En kiik, 'k ben mit oe keus te vreê
 Maar 'k hê nog wat uut CATS onthouën,
 Da gif 'k oe graog ten uutzet meê.

Zie toe, men jong, dai altijd baos blijft
 't Is in de weuning glad verdraeit,
 Waor 't hoofd van 't huus nie op zen' plaos blijft,
 Waor 't haontje zwiigt en 't kipke kraeit.
 En 't is deur de olde les bewezen,

Da waor de spinrok dwingt het zweerd,
Dai op de deurpost voort kunt lezen:
Hier geet het kwaolik mit den weerd.
Bedwing oe wiif mit zachte reden,
En jonge vrouw — en meulenrad,
Jao, de ondervinding leert tot heden,
An bei ontbreekt zoo deurgaons wat.
Sterk heur geluk deur trouw te bliiven
En straf of streel oe wiifke niet:
Um burenptraotjes niet te stiiven
Moi stoppen veur en minsch it ziet.
Kiik op oe post uut eigen oogen,
De huusweerd, daarop dient gelet,
Mot, om nie duk te zin bedrogen,
Het ersten op en 't laotst nao bed.
Bid noit om veul, om macht van schiiven,
Zoo lèf je wiis en vergenoegd,
Maor bid alleen dai baos mag bliiven
Van 't gen oe God het toegevoegd.
Man, al wai spaort is 't erst gewonnen,
Maor 't gierig zin gift huusverdriet.
Het beste web wordt thuus gesponnen:
Wie spaorzaom is verachtert niet.
Hou ook en putje veur verliezen,
En, gift de tijd en nei gewas,
Let dan op 't daolen van de priizen,
En bin in 't koopen nie te rasch.
Miin dochter, oe gespan moi eeren,
Hum vuugt de wiisheid — oe 't geduld,
Wie ooit 's mans kribbigheid kan keeren,
't Best dat het wiif die taok vervult.
Blijf zuver op oe liif en leejen,
Wacht oe veur aoverechts bedriif,
Want al da werk wa mot vermeejen,
Maakt van en mooi en leelijk wiif.
Pas op oe huus, pas op oe kasten,
Gen bèter loog dan 't vrouwenoog:
As plicht oe sprekt van dure lasten,
Trek dan nie kwaod oe lip omhoog.
En wiif draogt meer uut mit en lèpel,
As da de man, die slaoft en loopt,

Ooit in kan vuuren met en schèpel.
 Keer 't stuverke um veur daje koopt.
 Bouw kleine keukens, enge [schouwen,
 Het klein vernuis vraogt weinig holt;
 Je kunt veel grooter kaomers bouwen,
 As oe en kleine keuken bolt.
 Sluut de achterdeurtjes in oe weuning,
 Bin in 't verhuzen niet te los,
 Je wordt en zwerver, maor gen keuning:
 De steen die rolt en gaort gen mos.
 Zoo lang je 't in oe zelf kunt vinden,
 Zoo lang je oe pepke blaozen kont,
 Loopt nooit nao buren of nao vrinden,
 Gebruuk daortoe gen vremden mond.

En noe za'k maor nie verder praoten,
 Je weet: niks kwaods ha 'k oe gegund,
 Laot alles wat er mot gelaoten,
 En doe maor wai nie laoten kunt.

1854.

BIJ DE NIEUWTJES VAN DEN DAG.
AAN EEN PRAATVAAR.

O man van conversatie,
 Wat tijd van alteratie,
 Wat stof voor wee en ach!
 Wat mag uw tong zich weren,
 Uw geest zich appreteeren
 Voor praotjes van den dag!

Voor 't wicht van donkre tijden
 Brengt gij een klacht aan 't lijden,
 Een klacht — maar nauw een gift.
 Adressen op adressen,
 Vol vijven en vol zessen,
 Vervoeren u tot drift.

Uw vraag hoe 't spek zoo duur is,
 Voor 't volk die druif nog zuur is

Bij vrijdom van accijns,
 Lost ge op in tal van zuchten
 »De slager trekt de vruchten!»
 Zoo zegt ge met een grijns.

De Russen en de Turken
 Zijn in uw oog maar schurken,
 Die vechten uit plezier;
 Die enkel door hun malen
 De effectenboel doen dalen
 Voor d'armen rentenier.

»En komt die Haagsche onthulling
 Dan nimmer tot vervulling 1)?"
 Zoo vraagt ge wreevlig mee:
 »'k Ging reeds voor negen weken
 Een plaatsje mij bespreken
 Bij 't beeld van WILLEM II!"

De knepen van de fijnen,
 Die u slechts raadsels schijnen
 Al contra uw advies,
 Vat ge in devote rage,
 Te zaam in die foppage
 Van juffrouw VAN DER VLIES 2).

En moest de kermis wijken 3)?
 Ach, hoe zou Judels kijken
 Met heel de Varieté!
 En wat zou men beginnen
 Met heel de sleep Friezinnen,
 Met Blanus en Crassé?

1) Men bedenke dat dit stukje vóór 23 Maart 1854 (den dag der einde-
 lijke onthulling) geschreven is.

2) Zegge: het honger-wonder van Pijnacker — bij haar leven het zoo
 zeer besprokene — na haar dood het zoo beruchte — ENGELTJE VAN DER
 VLIES.

3) Door 't Hooge Bestuur was aan de Gemeentebesturen de vraag ge-
 steld, of de tijd niet daar is om de Kermissen af te schaffen.

Die winterhofpartijen....
 Die armen-loterijen —
 Niet bijster in uw geest....
 De zucht, om plaats te vinden
 Bij Rotterdamsche vrienden!
 Voor 't muzikale feest!!

Het handelsblad — o jammer!
 De nieuwe Rotterdammer,
 Niet van je gading meer.
 En de oude »Oprechte" ... o schande!
 Die vreedzame in den lande —
 Vol z a l v e n d roet en smeer!

De beuken-broodbereiding....
 Van LENNEPS waterleiding....
 De inënting van het vee....
 De vrijheid van de slaven....
 De revalenta-gaven....
 De vloot der Zwarte Zee!

De twee Bourbonsche takken....
 De Turksche keurkozakken....
 't Metalen kruizenheir....
 Het paardenvleesch bevolen....
 De industriele scholen....
 En — honderd dingen meer.

Stop! drukke praatjes-prater!
 Ik val bij u in 't water!
 Ik ben niet van je bent.
 O, wie naar uw gedachten
 En uw adviezen trachten —
 Ik geef dat moois present.

Wie almanakken schrijven,
 En op de hoogten blijven
 Van 't nieuws," mijn brave man,
 Zij mogen het besjouwen,
 Ik — als 'k u bij wil houden —
 Wel, 'k slaap er 's nachts niets van!

EEN MALLE NUK MET LANGEN NASLEEP.

Niet ver van 's-Gravenzande,
 Daar werd ik opgevoed,
 'k Moest spa en ploeg hanteeren:
 Mijn knuisten waren goed.
 'k Had ouders, broers noch zusters;
 Maar 'k had tot baas een boer,
 Die gaf mij loon naar werken,
 Bij warmen stal — goed voer.
 Ik was een rechte domkop,
 Ach, hoe 't mij later speet!
 Mocht ik nog eens beginnen —
 Ik weet wel wat ik deed!
 'k Zou óók van zilver eten,
 'k Had hoeve, vee en tuin:
 Ach, waar ik wijs gebleven —
 'k Verschopte mijn fortuin.
 De baas had ééne dochter,
 Ze had in mij »zenie,»
 Ik heb haar laten loopen —
 Dat deed de »jaloezie.»
 Als ik haar niet wou toonen,
 Hoe veel ik van haar hiel',
 Dan zat er — 'k meen het stellig,
 De duivel in mijn ziel.
 Want kijk, ik kon niet velen,
 Als KEES, de molenaar,
 Zijn best deed haar te ontvrijen,
 Dat wreekte ik dan op haar.
 Hoe lief zij mij dan streeelde,
 Toch bleef ik nurks en stijf,
 Als had ik voor de vleemster
 Geen jongensbloed in 't lijf.
 't Is waar, soms woei zij over,
 Die lamme, booze bui —
 En dan was 't mallen — mallen,
 En 'k sloeg weer ui op ui.
 Maar eens — op Sluische kermis —

Daar komt die witte Poen
 Een kermiskoek haar brengen,
 En met dien koek een zoen.
 Had ik dien koek genomen
 En op zijn kop gekloofd,
 'k Had moeten bakkeleien,
 Maar ook zijn lust verdoofd.
 Maar 'k mokte stil en 'k vloekte,
 En — weet je wat ik dee? —
 Ik liet de meid hem over —
 En ik nam dienst op zee.
 'k Heb later wel vernomen:
 Ons scheiden viel haar zwaar;
 Ze weende bittre tranen,
 Maar — nam den molenaar.
 Ik bracht mijn nukken over
 Naar overzeesche wijk,
 En bleef een armen zwerver;
 De molenaar werd rijk.
 Ze trokken nooit aan 't wiegtouw,
 Maar maakten goeden sier.
 Maar zij sprak, hoor 'k, bij wijlen
 Nog van den marinier.

Ik heb den dienst verlaten
 Na langen zwervenstijd,
 En heb de groote Heeren
 Lang om een post gevrijd.
 Men gaf me er een ten leste,
 Ik nam hem — gansch niet vies —
 En sta nu, bij de gratie,
 Te boek als rijks-kommies.
 Ik trouwde een keukenmeisje
 En kreeg een kind of vier;
 'k Ben alles voor mijn vrouwtje,
 Maar kijk — jaloersch . . . geen zier!
 Mijn post brengt mij somwijlen
 Op wacht — nu hier, dan daar —
 En 'k moet een oog soms houden
 Op KEES den molenaar.
 'k Heb nu veel tijd tot denken,

En 'k denk ook dikwijls veel;
 'k Zeg somtijds bij mij zelven:
 Een ieder krijgt zijn deel.
 De molenaar kreeg centen;
 Die rijkdom maakt hem zot;
 Ik kreeg weer andre schatten —
 Vier wolven in den pot.
 't Zal zeker 't beste wezen,
 Zoo als het thans bestaat,
 Ik heb mij leeren schikken:
 'k Werd niet voor niet soldaat.
 Toch kan ik het niet helpen,
 Dat soms de zucht me ontgleed:
 Moest ik nog ééns beginnen....
 Ik weet wel wat ik deed!

1853.

MOOI MIENTJE VAN HET MOLENPAD.

In 't Westerdamsche dennebosch
 Bestaat voor groot en klein
 Een schaduwrijk terrein,
 En 't leven is er vrij en los,
 En wie er toeft tot spelemeien
 Kan noð van 't koele plekje scheien.

De Heer van 't bosch, 't zij kwaad of goed,
 Was als zoo menigwerf,
 Een vreemde op eigen erf;
 Hij werd er nooit of schaars ontmoet;
 Men zei: hij toefde in verre landen
 En liet zijn goed in 's gaarders handen.

De een noemt hem oud en afgeleefd,
 Een ander: jong en kloek,
 En, schoon zijn wapenboek
 Zijn naam en stand te lezen geeft,
 Bleef toch voor buurt- en dorpsgenooten
 Dat adellijke boek gesloten.

De Heerlijkheid van Westerdam
 Had rechten bij de vleet;
 Een klonk zelfs vreemd en wreed.
 't Was: zoo een hand het ondernam
 Een bloem in hof of bosch te plukken,
 Verbanning zou den roover drukken.

Mooi MIENTJE van het Molenpad
 Kwam daaglijks door het bosch,
 En gaarde er kruid en mos;
 Maar, schoon ze veel verlocksels had,
 De les om voor 't verbod te vreezen,
 Was haar van jongs af opgelezen.

Want, trok de rozenstruik haar aan,
 En spelde de oogengloed
 Lust naar 't verboden goed,
 Ze liet toch trouw de rozen staan,
 Schoon andren wél het feit bestonden,
 En 't Heerlijk recht en 't bloembéd schonden.

Heur hartje was nog vroom en vroed,
 En — kinderlijk van aard,
 Bleef 't moederwoord haar waard,
 Drong 's vaders les haar in 't gemoed,
 En mocht ze blij de blijde spelen
 Der jeugd, met vrij gewisse deelen.

Maar — als 't met mooie meisjes gaat,
 Ze bleef niet onbespied,
 En menig blik verried
 De stille spraak, die 't hart verstaat,
 En 't streeelde veler zelfbehagen,
 Die zich met MIENTJE hoorde plagen.

Doch, werd er menig zucht geslaakt
 En menig wensch gevoed,
 Geen jongman kreeg er voet,
 Hoe vlug ter been, hoe welbespraakt;
 Ze scheen het diep in 't hart te smoren
 Wat ideaal haar mocht bekoren.

Van ouds was op den langsten dag
 In 't bosch een volksfestijn;
 Men dronk er dan vrij wijn,
 Dan woei er van 't kasteel de vlag,
 Dan werd er naar den prijs gedongen
 En druk gedanst en luid gezongen.

Eens kwam er op zoo'n zomerfeest
 Een jeugdig vreemdeling;
 Schoon nieuw nog in den kring,
 Wist hij toch door vernuft en geest
 De meisjes aan zijn zij te trekken,
 En de ijverzucht des mans te wekken.

Ook MIENTJE trok hij wel wat aan;
 Men zag 't met vrees en schrik:
 Zij liet den schuchteren blik
 Met welgevallen naar hem gaan;
 »De snoes kwam,» naar 't idee der knapen,
 »Om 't mooiste meisje weg te kapen.»

Toch ging het spel zijn ouden gang;
 Schoon door den tijd bespied —
 De vreemdling merkte 't niet
 Of scheen voor jaloezie niet bang;
 Hij was de nommer één der spelen,
 En zocht mooi MIENTJE 't hart te stelen.

Daar viel 't op eens den knapen in
 (Al schond men zelfs de wet)
 Hem, door een sluwen zet,
 En bouwend op zijn schoonheidszin,
 Voor goed een looze strik te spannen,
 En uit het bosch te doen verbannen.

Men lokte hem ter bloemgaard heen,
 En, wat men had verwacht,
 Dat deed hij onbedacht
 Hij plukte dapper, en meteen
 Wist hij de bloemen saam te vlechten,
 En MIENTJE aan lok en kleed te hechten.

Ach, 't kind was gansch en al verward,
 Ze liet het lachend toe,
 En blikte wel te moe,
 En uit hare oogjes sprak heur hart;
 Ze nam den arm haar aangeboden,
 En liet zich tot een wandling nooden.

Maar halt, wie treedt hen in den weg?
 De wachter van het bosch!
 Daar rukt de knaap zich los
 En werkt zich vlug door struik en heg,
 En loopt als een gejaagde henen,
 En is uit aller oog verdwenen.

Een vloek klonk uit der mannen mond:
 »Kom, lafaard! nooit hier weer;
 »Want — kwaamt ge een andre keer,
 »Wees dan verzekerd, vreemde hond,
 »Dan wierd u goed de les gelezen,
 »En gij ter schapenkooi verwezen!

En MIENTJE stond door 't feit vermast;
 Te leur gesteld, verneêrd,
 Werd ze uit den hof geweerd,
 Nadat op 's rentegaarders last,
 Schoon spijt haar reeds had voortgedreven,
 Heur naam heel stipt was opgeschreven.

De nacht werd slaaploos doorgebracht
 En d'andre dag was daar;
 Daar kwam 't bericht tot haar:
 »Gij wordt ginds op 't Kasteel gewacht
 »Om 't rechtsbesluit te hooren lezen —
 »Uw vader moet getuige wezen.”

En de oude op orde en recht gezet,
 En cijnsbaar aan den Heer,
 Wilde om zijn naam en eer
 Zich niet onttrekken aan de wet:
 Hij voerde, doof voor 's meisjes bede,
 Naar 't heerenhuis mooi MIENTJE mede.

De rentegaarder was fiscaal
 En las de artiklen voor;
 Toegevend in 't verhoor,
 Vroeg hij haar een en andermaal:
 Of ze ook een ander op kon noemen
 Als schender van des Heeren bloemen?"

Maar of 't uit schaamte of fierheid sproot,
 Dan of de vreemde vrind
 Nog leefde in 't hart van 't kind —
 Ze sprak niet van een deelgenoot,
 Ze wou zich niet onschuldig prijzen,
 Door hèm als dader aan te wijzen.

Daar zette de fiscaal zich schrap,
 En zag haar ernstig aan,
 En liet haar luid verstaan
 Het vonnis van heur ballingschap:
 Het heerlijk recht zou haar beletten
 Om ooit een voet in 't bosch te zetten.

De bul licht ree, doch op dit pas
 Bericht de rechter 't paar,
 Dat, schoon in honderd jaar
 Geen heerschapp, daar ooit zichtbaar was,
 Zij 't zich ten gunste mochten reeknen,
 Als straks de heer de bul kwam teeknen.

De Heer!... o schrik, nog nooit aanschouwd!
 Wie was 't? Een creatuur,
 Door besjes op den duur
 Geschetst als wreed, afzichtlijk, oud;
 Hij zou dan zelf het strafwaard heffen,
 Om 't hoofd van 't mooiste kind te treffen.

Daar springt op eens een zijdeur los;
 En 't eigen oogenblik
 Leeft vreugd, verwondring, schrik,
 In 's vaders oog en 's dochters blos:
 De vreemdeling, die zijn schuld kwam boeten,
 Stort zich op eens aan MIENTJE's voeten.

Mooi Mientje van het Molenpad.

»Ik was de schender van het recht,
 Maar 't recht was aan mijn zij;
 »Niet haar,» verzekert hij,
 »Word hier de banvloek opgelegd,
 »Zij zal hier vrij de bloemen plukken.»
 Met scheurde hij 't geschrift in stukken.

»Hier,» riep hij »is eene andre ceel,
 »Daar, teeken die, lief kind,
 »En als dat schrift u bindt,
 »Dan wordt hier huis en hof uw deel,
 »Aanvaard in uw ontrouwen ridder,
 »Een hulp en steun en trouw aanbidder.»

— »Dus was uw bloede vlucht maar spel?»
 Vroeg MIENTJE, inwendig blij;
 — »Maar dan de Heer?— »Is hij!»
 Bevestigde de gaarder snel;
 »Wij groeten U als burchtvrouw nader!»
 — »'k Begrijp het niet» sprak MIENTJE'S vader.

Doch eer een maand verstreken was,
 Begreep de grijze 't goed;
 't Was alles geur en gloed,
 Men dronk muskaat en hippocras;
 De landleugd jubelde opgewonden:
 Mooi MIENTJE was in d'echt verbonden.

En, schoon ze een adelijk gemaal
 Heur hand geschonken heeft,
 Geen buur, dien ze aanstoot geeft
 Met vriendlijk oog en zachte taal
 Blijft ze oude makkertjes begroeten
 En 's eega's levenslot verzoeten.

En 't aadlijk huis van Westerdam
 Geniet van nieuws aan de eer,
 Dat zijn gelukkig Heer
 Er als zijn voorzaat d'intrek nam;
 Het goed zij daar in stand gebleven,
 En wat niet deugt wordt opgeheven.

Doch wat er blijft — ten langsten dag,
 Is 't jaarlijks groot festijn,
 Dan spaart de heer geen wijn,
 Dan wappert van 't Kasteel de vlag;
 Naar eereprijzen wordt gedongen,
 En meer dan ooit gedanst, gezongen.

En wat het feest ooit bracht of nam,
 Beminlijk, schoon en trouw,
 Blijft de allerliefste vrouw
 De fraaiste bloem van Westerdam,
 Die door haar geest de vreugd doet stijgen
 En wangunst voor haar blik doet zwijgen.

Een recht is door haar zorg geknot:
 Het is de »bloemenwet.”
 Maar sinds men onverlet
 Het bosch bewandelt, en 't verbod
 De handen niet meer heeft gebonden,
 Wordt zelden 't bloembed meer geschonden.
 1859.

IDEAAL EN WERKELIJKHEID.

ANNA B. AAN KLARA M.

KLARA, 'k heb mijn wensch gekregen:
 't Denkbeeld heeft mij lang bekoord
 Om mijn woonplaats eens te ruilen
 Voor een stil en vreedzaam oord.
 Moe van al die stadsvermaken,
 Trok ik met mijn KAREL heen,
 Hij, als ik, met d'eersten standplaats
 Van zijn leeraarsambt tevreen.
 't Baarde mij maar weinig zorgen —
 Zag ik me ook wat ver verplant,
 Sprak men ons van 't Twentsche dorpien
 Als een achterhoek van 't land.
 Mocht ik conversatie missen —
 'k Had er ook den last niet van;

'k Zocht en zag en vond ook alles,
 Alles in mijn besten man.
 Was het traktement wel karig
 En de pastorie niet ruim,
 'k Dacht: waar ondank mort bij taarten
 Juicht vernoegdheid bij wat kruim.
 Bood mijn pittoreske weelde
 Slechts een kleiweg en een sloot,
 'k Had geen inkijs van de burens,
 En van vitterij geen nood!
 Maar . . . hoe lief mijn paradijs was,
 Eeuwigheid is hier geen wet,
 Alles haakt hier naar verandering
 En ons leven eischt verzet.
 Drie jaar zijn hier kalm verstreken,
 Vindt mijn ga nog laat en vroeg
 Arbeid op zijn vruchtbren akker,
 Ik krijg hier welhaast genoeg.
 Altoos de eigen aangezichten,
 't Eigen uitzicht plat en stijf,
 Gistren, heden, morgen, immer —
 Eén genoeg, één bedrijf.
 Mijn journaal begint te hokken,
 De oude nieuwtjes keeren weer,
 Wat me eerst aantrok door het vreemde,
 Heeft voor mij geen prikkel meer.
 Miste ik hier de stadsbeschaving,
 'k Leefde in mijn verwondering
 Bij de zeden en gebruiken
 Van den boer en dorpling.
 Menig glimlach werd bedwongen
 Bij de ontmoeting hier en daar;
 'k Werd, al zag 'k veel open goedheid,
 d'Ouden ADAM ook gewaar.
 Waart ge eens hier, 't zou u verbazen
 Wat ons wacht bij 't dorpsbezoek,
 Hoe uw matigheid zou gruwen:
 Koek — plus brandewijn — plus koek!
 Hoe 'k mijn kamers uit moet luchten,
 Als de breëde kerkeraad
 Met hun negen Goudsche stompjes

's Zondags wat heeft nagepraat;
 Hoe mijn hoed en kleed op theetjes,
 Wordt betast van plooi tot plooi,
 Onder d'uitroep der visite:
 »Wat is doorné's-juffer mooi!»
 Hoe mijn rug dan wordt bekeken;
 Bij haar rugjes van één span,
 En 't gegichel om een stadslijf
 Overslaat van vrouw op man;
 Hoe 'k, als eega zijn diakens
 Ter vergaring heeft genood,
 De achtbre Heeren 't slijk der schoenen
 Af zie spoelen in de sloot;
 Hoe hun meegebrachte dames
 De een na de ander mijn vertrek
 Weldra voor de keuken ruilen
 Tot meer vrij en druk gesprek;
 Hoe ik bij een dorpsnotabel
 Onder 't heil van smook en damp,
 De avond wel eens moet passeeren
 Bij het licht der keukenlamp;
 Hoe ik mijn fatsoen moet houden
 Als 'k op kraambezoek moet gaan;
 't Bakerkind in groenen »nachtpon»
 En . . . met zwarte kousen aan!

Alles eenvoudig, zult gij zeggen,
 Eenvoud, 'k heb haar hartlijk lief,
 Foei mij, 'k zal er nooit op smalen;
 Maar verbeeld je: 't ongerief
 Van behoeften en van zaken
 Waar ik bij ben opgevoed,
 Fijne toon, beschaafde vormen
 Buitenshuis hier schaars ontmoet;
 Met lectuur een jaar ten achter;
 Geen muziek, geen poëzij, . . .
 Is het noodig u te schetsen
 Wat ik mis bij vroeger tij?
 Ziet ge nu — zoo staan de zaken!
 Is het wonder, lieve meid,
 Als ik bij mij zelf eens uitroep:

Idéaal en werkelijkheid!
 Als ik dan in krant of maandschrift
 Uw heer eega zie gemeld,
 Hem vereerd als literator,
 Roem en aanzien zie voorspeld;
 O, dan denk ik aan de vreugde,
 Die gij door en in hem smaakt,
 Hoe zijne eer uw lot verheerlijkt
 Hoe zijn roem uw heil volmaakt!
 'k Stel mij voor hoe gij zult leven
 In zijn hart en in zijn lied,
 Als hij in uw vorm en wezen
 Zijn model ter schildring ziet!
 Noem mij dwaas, maar 'k moet belijden
 Dat uw lot mijn wenschen wekt,
 Om weer in uw kring te leven
 En de stad op nieuw mij trekt.
 'k Wil het voor mijn man niet weten,
 Hij is in zijn stand tevree,
 Maar, bij ruil of vacature —
 Zeker, 'k sprak een woordje mee.
 'k Zou mijn hart hem openleggen,
 Als een keuze tot ons kwam;
 En ik ruidde blij mijn dorpje
 Voor bij voorbeeld Amsterdam!
 Heeft uw ga misschien connecties?
 Lieve, strijk hem eens op zij,
 Schets hem, wilt ge, mijne ontbering,
 Wees gegroet en — denk aan mij.

1858.

SCHIJN EN WEZEN ZIJN ER TWEE.

KLARA M. AAN ANNA B.

ANNE, ik kan mij best begrijpen,
 Bij 't besef wat gij ontbeert,
 Dat gij thans de samenleving
 En opnieuw de stad begeert;
 Maar, laat me als vriendin u zeggen

Welken indruk gij mij geeft:
 'k Meen, dat ge in uw wensch en wandel
 Naar iets onbereikbaars streeft;
 Hoop en uitzicht doen ons leven,
 Maar, wij wegen ze op de gis;
 Schep vrij 's levens idealen,
 Maar, neem 't leven zoo als 't is.
 Zie bij 't wenschlijke in een ander
 't Eigen goede niet voorbij:
 Ieder huisje heeft zijn kruisje,
 Elke tuin zijn schaduwzij.
 Hebt gij 't oog op mij geslagen. —
 Ja, mijn weg biedt vreugde en vree, —
 Maar wie rozen kweekt, gaart dorens —
 Schijn en wezen zijn er twee.
 Baart mijn leven veel genoegens,
 Toch, als ik te kiezen had,
 Dan wilde ik wel tiërceeren —
 Overvloed bezwaart den schat. —
 Aanloop als men 't niet kan velen,
 Invitaties om 't fatsoen,
 Vitterij op kleinigheden,
 Schuld op schuld om af te doen;
 Praatjes over vreemde nieuwtjes,
 Tobberijen met de meid,
 Modegrillen, nesterijen,
 Drukten zonder bezigheid;
 Maar, gij kent de stadsbelasting,
 (En ik noem dus maar niet veel)
 Die ge ginds ontloopt, melieve,
 En waar ik mijn part in deel.
 Ééne zaak, die in 't bijzonder
 Uw vervoering heeft gewekt,
 Wil ik nog met u bespreken,
 Mooglijk dat ge er nut uit trekt.
 Mijn gemaal, 't is waar, schrijft verzen,
 'k Eer zijn liefde voor de kunst,
 Ja, 'k verheug mij in de gaven
 Van, zoo 't heet, APPOLLO'S gunst.
 Maar, ontwaar ik in zijn streven
 Dorst naar eer of roembejag,

Dan, ik spreek uit ondervinding,
 Dan ontluikt zijn kwade dag.
 Want bewondring van de menschen
 Voedt zoo dikwerf de ijdelheid,
 En men heeft een vlies voor de oogen
 Waar ons die Sirene vleit.
 Is hij beter dan een ander?
 En die eer — men went er aan:
 Wordt heur aandrift ons behoefte,
 Dan is 't hart zoo schaars voldaan.
 'k Spreek nu nog maar van de lichtzij,
 Maar, hoe soms de illussie wijkt
 Als men dan, als ik, eens even
 Achter de coulissen kijkt. —
 Ach, om 't onderwerp te kiezen,
 Tal van boeken na te slaan,
 Om zich voor een plan te vormen,
 Bij een vriend om raad te gaan;
 Van conceptie op te snijden,
 Vorm en maat — weet ik het al!
 't Zijn een zee van preparaties,
 Die ik u niet melden zal!
 Dan aan 't werk, dan afgebroken,
 Dan niet lustig, dan gejaagd,
 Dan op 't rijmwoord zitten broeien,
 Dan door pijn in 't hoofd geplaagd.
 Dan van 't eerste plan veranderd,
 Dan de strophen afgekeurd,
 Dan er nog eens op gaan slapen,
 Dan herlezen, dan verscheurd!
 Dan daarna van nieuws begonnen,
 Voor geen andre taak gezind,
 Afgezonderd, afgetrokken,
 En, geen oog voor vrouw of kind;
 Laat naar bed, als 't werk wil vloten,
 Droomend, van de rust beroofd,
 Bij de thee en onder 't eten;
 Altoos met het vers in 't hoofd!
 Dan, als 't af is, nieuwe drukten,
 Overschrijven in het net,
 Naar den drukker, corrigeeren,

Boos zijn, wijl men slordig zet;
En, als 't uitkomt, spijt en wrevel
Om de fouten in den druk;
Ach, tot slot door recensenten
Nog genegerd als een kruk.
Dat 's de bij nu! maar de hommels
Die haar wachters zijn geweest, —
't Zijn de heeren Boekverkoopers
Met hun speculatiegeest,
Met hun jongens en hun proeven,
Met hun briefjes en hun drang,
Met hun prachtige advertenties,
Ellenbreed en ellenlang.
Alles goed en wel, mijn waarde,
Als de man er kalm bij blijft,
Doch ik ducht steeds, dat die weelde
Hem een tooverkring beschrijft,
Die hem langzaam af kan trekken
Aan den kring van huis en hart,
Die zijn zorg en toezicht vragen,
Met mij saam in wettig part.
En, 't gevaarlijkst nog van allen,
Zijn, zoover mij is bekend,
Die connecties en organen,
Die hem roepen in de bent;
Hier eens redacteurkje spelen,
Daar eens meedoen met critiek,
Ginder weer zich laten gelden,
Als een leider van 't publiek;
Hier den hamerslag doen hooren,
In 't Departement van 't Nut,
Of de Rederijkerskamer
Tot beschermheer zijn en stut.
Zij 't nog in de stad, maar elders,
Roepen vriendschap, eer, fatsoen:
Kom een spreekbeurt hier vervullen,
Wil bij ons een bijdraag doen!
En, dan is men zwak of ijdel
Om te hooren naar die stem,
Of het spel spreekt, juist als moeder
Andre plannen heeft met hem!

ANNA, temper dus uw wenschen
 Wat u ook mishaaft en stuit
 Bij ontbering of verwijdring —
 Ééne zaak hebt gij vooruit:
 Ziet gij uit uw Nova Zembla
 Naar een beetre wijkplaats heen,
 Gij zijt meester van uw zelve,
 En bezit uw man alleen;
 Denk nu niet dat ik geklaagd heb,
 Neen, mijn lot biedt vreugde en vree;
 Zie, ik wilde alleen maar zeggen:
 Schijn en wezen zijn er twee!

1858.

 DE BRIEVENBESTELLER.

Ik loop met vlugge schreden
 Mijn stadswijk in het rond;
 Ik ducht mijne overheden,
 Aan wie ik mij verbond;
 En 't zij de zon mij roost en braadt,
 Het zij 'k door sneeuw en slobber baadt,
 Ik vul mijn tasch, en ga, en kom,
 En breng haar leeg weerom.

'k Heb weinig tijd tot denken,
 En 'k denk dan ook niet hard,
 't Zou licht het hoofd mij krenken
 En 'k wierd bij 't werk verward.
 Als ik maar goed de adressen spel,
 En accuraat mijn centen tel, 1)
 En 'k op mijn post ben voor het sein
 Bij d'aankomst van den trein.

Somtijds, kan ik het helpen!
 Is 't of mijn hersenkas
 Gedachten overstelpen,
 Een stem klinkt uit mijn tasch:
 Ze zegt mij, 'k draag van stond tot stond
 Een wereld van gedachten rond;

 1) 't Was toen nog vóór den tijd der Postzegels.

'k Berg vreugde en schrik, en liefde en smart
Ik spreek tot hoofd en hart.

Ja, als ik in kon dringen
Door omslag en adres,
Wat hoorde ik rare dingen,
Wat kreeg ik menig les!
Maar voor mijn zeer gewoon verstand
Spreekt somtijds ook de buitenkant,
En 'k raad gemakkelijk heil of rouw
Uit schrift, cachet en vouw.

Vaak zie ik aan de menschen
Of 'k voordeel breng of last,
Of zij mijn blik verwenschen
Of hen mijn komst verrast.
Och was altoos 't beschikken mijn,
'k Zou graag een boø der blijdschap zijn;
Mijn beursje wierd het ook gewaar,
En item — met Nieuwejaar!

Heb ik een brief te geven
Aan FLESCH, den fabrikant,
Een brief heel grof geschreven,
En zwaar en dik van 't zand,
Dan wordt de deur mij nagekletst;
Ik zucht er om, en vat de rest,
Is 't mijn schuld, dat, als 't praatje gaat,
FLESCH naar den kelder gaat?

Mooi LIJSJE daarentegen
Wordt nooit de briefport moè,
Al wordt ze wat verlegen,
Al knipoog ik haar toe;
'k Wou, dat ik haar met iedre vracht
Zoo'n rozekleurig briefje bracht;
't Geeft altoos kwartjes, als ik kom,
En geld hoeft niet weerom.

En dan die rijke dame,
'k Weet haar verjaardag juist;

Haar neefjes ken 'k bij name;
 Nou, 'k lach maar in mijn vuist
 En denk, wie weet wat ik zou doen
 Had ik zoo'n nicht van hoog fatsoen,
 'k Schreef ook licht op heur feestdag mee:
 S—T—R—O—O—P.

Zwart lak en zwarte randen,
 Ze maken me altoos week,
 Ik zie verbroken banden
 En zucht, schoon 'k weinig spreek;
 Ik denk: zoo gaat het heer en knecht,
 En rouw — vraag, is de rouw oprecht?
 Want waar hij spreekt, schoon 't hart niet sprak,
 Daar is de rouw maar — lak.

Zoo 'k tranen zich zie zetten,
 Ik voer ook lachjes mee —
 Die brief met twee cachetten,
 Velijn verguld op snee!
 Hij roept mij toe: die twee zijn een!
 Ik stap er luchtig overheen,
 't Voegt, dat ik juich bij band en knoop,
 En 't beste er maar van hoop.

Nu, 'k zal 't er maar bij laten,
 't Had anders licht den schijn,
 Dat ik heel wijs wou praten,
 En 'k wil geen wijsgeer zijn.
 Maar, als mijn dikke brieven tasch
 Een gaarbak vol van wijsheid was,
 'k Bracht licht, zoo ik er wijs bij stond,
 Te paard mijn brieven rond.

1858.

EEN LUISTEREND OOR.

Toen 'k nog een kleine kleuter was,
 En vroeg in mijn abéboek las,
 Of, als de schoolbank mij mishaagde,
 De meisjes en den meester plaagde,

Toen deelde ik meestal zoet en zuur
 In de eerste plaats met BETJE-buur;
 We vingen met elkaar kapellen,
 En liepen samen door de kou;
 Zij schafte mij mijn vliegertouw,
 Voor BETJE kaapte ik mirabellen,
 En wie iets zocht met BETJE-buur,
 Betaalde aan mij die domheid duur.
 Maar toen 't abéboek was versleten
 En ik kwájongens-streken dee,
 Werd mij het wambuis aangemeten
 En ik moest op de zalmschuit meê.
 Ik moest de netten uit gaan leggen,
 En werd mijns vaders tochtgenoot,
 En 'k leerde wat het was te zeggen:
 Als de oude sprak van »'t stukje brood.”
 Dat duurde zoo wat zeven jaren,
 Ik werd een slungel, stomp en stijf,
 'k Liet BETJE-buur uit blooheid varen;
 'k Had geen courage meer in 't lijf.

Ik was op weg een ploert te worden,
 Maar 't kalfsvél riep, ik moest er aan;
 De loting kwam; schoon de oudjes morden,
 't Soldatenpak heeft goed gedaan.
 Ik werd gedrild, kreeg kloeke leden,
 'k Ben in den dienst een kop gegroeid;
 En, was ik wel eens ontevreden,
 Het doode hout werd weggesnoeid;
 'k Zag nieuwe menschen, nieuwe zaken,
 De bolster raakte er wel wat af,
 'k Stond niet meer met beschaamde kaken
 Als soms een liefje me oogjes gaf.

'k Werd moediger, maar niet bedorven,
 'k Vergat mijn moeders lessen niet;
 't Kwaad heeft het goede niet verkorven
 Bij wat ik deed en wat ik liet.
 Mijn diensttijd duurde vijftien maanden,
 Ik kwam naar huis, de buurt liep uit,
 'k Was niet zoo'n Bram als velen 't waanden,

Al noemden enklen mij een guit;
 Ik zag mij weer bij de oude vrienden
 En drukte hen de hand met vuur;
 Maar wie ik zocht, en niet kon vinden
 Was de oudste kennis — BETJE-buur.

Hè, 'k mocht mijn oogen nauw gelooven,
 Toen 'k eindelijk haar had bespied —
 Wat was zij schoon! mijn hart kwam boven
 En oude liefde roest toch niet!
 Ik sprak haar aan met zoete woorden,
 'k Zag om of ons geen bureu stoorde;
 Maar in dat eigen oogenblik
 Was zij op eens mijn zij ontweken;
 Is 't waar, dat somtijds de oogen spreken,
 Dan sprak zij met een schuchteren blik.

Toch had die blik mij niet verslagen,
 Al raakte ik ietwat van de wijs,
 Ik liet me niet zoo gauw verjagen
 Na 't kijkjen in mijn paradijs;
 Ik zorgde wel haar weer te ontmoeten
 En sprak haar nogmaals vriendlijk aan;
 Dorst zij al niet terug te groeten,
 'k Was toch een stap vooruitgegaan.
 't Is waar: 'k vernam noch taal noch teeken,
 Schoon onbespied in veld of bosch;
 Maar 'k dacht, mag ze al geen woorden spreken —
 Ze spreekt toch door een lieven blos.

Ik voelde al meer mijn onrust stijgen:
 Het was me een zonderling gevoel,
 'k Zei, toen ik haar die kleur zag krijgen:
 Ze houdt zich voor de leus maar koel.
 Het spreekwoord zegt, wat kleur wij dragen:
 Dat hij, die aanhoudt eenmaal wint,
 En dat ik volhield, vat een kind.
 Ik ben niet uit het veld geslagen,
 Dat zit nu eenmaal mij in 't bloed,
 De tegenwind verhoogt mijn moed,
 Dat toonde ik vroeg al onder 't varen,

En 't liefje zou het ook ontwaren :

Haar volgde ik altoos op den voet,
 Hoe scherp de bureu er naar keken,
 En kreeg ik haar nog niet tot spreken,
 Toch sprak ze tot mij door een groet.

Wat ik al dacht, zal 'k niet vertellen,

Maar toch — die groet, ik zeg 't ronduit,
 Ik kon 't niet harden op de schuit :

Kwam jaloezie te met mij kwellen?
 'k Zwierf dan in d' omtrek van haar kluis
 En 'k zocht haar op langs veld en wegen,
 En, had ik haar in 't oog gekregen
 Dan hield geen schepsel mij in huis,
 Al was mijn rustuur lang verstreken ;
 Maar, sprong ik laag, of sprong ik hoog —
 Ik kreeg den slimmerd niet tot spreken :
 Ze sprak slechts door een vriendlijk oog.

Heusch, 't is bekend van de oudste tijden

Dat 's menschen oog best spreken kan,
 En ik, ik wil het wel belijden :

Ik heb er de ondervinding van.
 Want toen ik haar deez' morgen snapte
 En haar eens goed zei waar 't op stond,
 Toen keek ze schuchter naar den grond,
 Terwijl ik 't blosje weer betraptte,
 En daarna hief zij eindlijk 't oog
 Zoo wat te mijwaarts naar omhoog,
 En 'k zou een rechte domoor wezen,
 Hoe zedig ook haar houding zij,
 Als 'k uit dat oog niets wist te lezen
 Hoe thans de zaken staan voor mij.
 'k Zag nooit zoo lang haar d'arbeid staken,
 't Was of 't gesprek haar welkom was,
 En om van mijn zij spoed te maken,
 Dat kwam niet in mijn kraam te pas;
 En — bracht ik haar nog niet tot spreken,
 Ze was voor mij geheel gehoor,
 Tot ruim een uurtje was verstreken
 Schonk zij me thans een luistrend oor.

Wat kan ik hier nu uit besluiten?
 Voorwaar, ik moet mijn hoop eens uiten,
 Mijn zaak staat ongetwijfeld goed:
 Een blik, een blos, een gulle groet,
 't Werd door een vriendlijk oog vervangen,
 En nu zij met een luistrend oor
 Reeds aan mijn lippen heeft gehangen,
 Nu staat er dam noch dijk meer voor;
 Nu laat ik ieder graag het zijne,
 Wordt BETJE-buur maar eerst de mijne;
 Aan haar wijd ik mijn lust en kracht,
 En 'k weet wat me in de toekomst wacht:
 Al kreeg ik haar nog niet tot spreken —
 Mijn liefde is hoop, mijn hoop geloof:
 'k Wed: eer Augustus is verstreken
 Dan praat ze mij nog de ooren doof.
 1859.

GELDERSCH.

In bezit of toebedeeling
 Vleit een gunstig epitheet,
 Als een krachtige aanbeveling
 Voor hetgeen men Geldersch heet.

Ligt er thuis een haas te zuren;
 Heeft men een gezonde min,
 Of een keukenmeid te huren,
 Geldersch houdt iets deeglijks in.

Lokt de zomer tot genieten
 Geeft daarbij de beurs vrij spel,
 Als men 't buitenland laat schieten
 Smaakt ook 't Geldersch reisje wel.

Spreekt men van natuurtooneelen,
 Van rivier en berg en dal,
 Stof voor schilders kunsttafreelen:
 't Geldersch landschap geeft het al.

Doet het ooft ons watertanden,
Lokt de kers door smaak en schoon,
Wat men teelt in lager landen —
't Geldersch houdt den boventoon.

Tal van nijverheidsproducten,
Steenen, worst, tabak, papier
Vinden in de handelsdrukten
Voor hun Geldersch merk kwartier.

Schoon de poespas soms voor spijs geldt
Of voor gastronom genot,
Wie gezondheid op haar prijs stelt
Roemt de Geldersche etenspot.

Iets Germaansch in Neerlands tonen,
Dat het oor bevallig trekt,
Spreekt u toe van Gelders zonen
Uit hun Gelders dialect.

Doch waar hogere waardij vleit,
't Is in 't Geldersch gul naëf,
In de Geldersche gastvrijheid,
In het Geldersch positief.

Noch uitsluitend, noch bekrompen,
Door gewestlijk zuur bezwaard,
Blijf vast onder pels of lompen
Geldersche openheid bewaard.

Werd het voor ons welzijn anders,
Zien we op 't puin van 't exclusie
In elkaar slechts Nederlanders —
Immer blijft mij 't Geldersch lief.
1858.

MIETJE OP TYPOGRAPHISCH TERREIN.

Die drukker is me wel wat druk,
En spreekt erg naar de letter,

En ik sta drommels op mijn stuk —
Dat weet vooral die zetter.

De drukker is mijns broeders vriend,
En gaat met hem biljarten —
Ik weet niet of 't mijn broeder dient,
Ja, 't kan mij somtijds smarten.

De drukker spreekt veel over mij —
Dat kon ik dikwijls merken;
Hij klouwt mijn broeder druk op zij,
Om zóó op mij te werken.

Dat doet me toch die zetter nooit!
Kwam hij bij ons belanden,
En — werd een balletje opgegooid,
't Was niet door andre handen.

Ik vind niet kwaad als zulk een plooi
Zich in 't karakter vestte;
Ik zeg de spreuk is waar en mooi:
»De rechte weg — de beste.»

Dat drukkersvak, is mij gezegd,
Eischt smaak en vlugge knoken;
Mijn broer zegt vaak: een letterknecht
Komt eens nog bij mij spoken.

Maar och, die jongen lijkt wel mal,
Ik houd niet van zoo'n praatje,
En, of ik 't zeg of zwijgen zal —
Jok voegt niet in mijn straatje.

Maar als 't nu toch eens heuzig was?
Hoe ik mij wel zou houën!
Maar moeder zegt: het heeft geen pas,
Het manvolk te vertrouwen.

Ik hoop dus, dat mijn broer maar zwijgt
Van 't moois van al zijn vrienden:
Wie naar den rechten JOSEF tijgt,
Zal hem te met wel vinden.

'k Hoor dus maar leuk zijn praatjes aan,
 Al noemt hij 't meisjes-nukken,
 Ik hoef niet aan de pers te staan,
 En laat de drukkers drukken.

't Is waar, ik ben naar 't Kopperfeest
 Een weinigje nieuwsgierig ;
 Ik ben er 't vorig jaar geweest,
 En vond het heel plezierig.

Ja, als ik 't ambacht wel bezie,
 Dan is het niet onaardig,
 't Geeft knappe jongens, vol genie,
 Van hoofd en handen vaardig.

Dus klampt mijn broer mij straks weer aan
 Als Kopperfeest-trompetter —
 Dan mag hij met zijn drukker gaan,
 Ik houd mij aan den zetter.

1857.

UIT DEN MANUFACTUURWINKEL.

Pak uit, pak in; pak in, pak uit,
 Van winkelkast naar vensterruit;
Chassez-croisez, klimop, draai neer;
 In 't half kwartier soms honderd keer.
 Zet voor de lui een lief gezicht;
 Leg alle waar in gunstig licht;
 Breng de oude klusjes aan den man;
 Denk: welke kleur verschieten kan;
 Berg, wat gezien is, daadlijk op;
 Zet nooit de doozen op den kop;
 Laat goede sier niet achterstaan;
 Goed voordoen trekt de koopers aan,
 Dat is artikel een der wet;
 Draag zelf een stil, voldoende toilet;
 Bied bij de keus een goeden raad,
 Zoodat Patroon er wel bij staat.
 Zorg, dat bij 't reeknen uit het hoofd

Niets afleidt of uw aandacht rooft.
 Pak uit, pak in; pak in, pak uit,
 Van winkelkast naar vensterruit;
 't Is al geschuifel en gedraai;
 Gevraag naar neteldoek en baai,
 Barège, laken, kant, batist,
 Zij, mouseline, watertwist,
 Moiree, katoen en paramat;
 De een vraagt je dit, en de ander dat;
 Deez' dame blikk voornaam in 't rond,
 En zegt, dat zij haar keus niet vond;
 Die koopt voor heel 't gezin in cluis,
 Tot vreugde van den pipa thuis;
 Hier haalt er een den winkel om
 En vindt wat recht is, scheef en krom;
 Daar vraagt er een op rekening
 En denkt: krediet! — een heerlijk ding!

't Is roepen hier en rammlen daar:
 »Juffrouw MARIANNE, ben je klaar?
 »Och help dat meisje eens op dat staal! —
 »Hoe dame, vindt u deze shawl? —
 »Gauw, krijg dat grauwe pak eens, JAN! —
 »Hier zijn de *robes à volants*,
 »*Maria Stuarts* hangen daar —
 »Ja, dat glatee is extra zwaar —
 »Die zwarte kant... een el of tien? —
 »Juffrouw, 'k wou dwarse streepjes zien! —
 »Maar vindt u dit patroon niet vlug? —
 »Mijnheer LOUIS, tien cents terug!
 »De zomermantels? ginds, mevrouw!
 »Hier, juffrouw MIEN, de klos met touw, —
 »Wat kost fluweel van letter F?
 »Daar in 't kantoortje zit de chef. —
 »Gezondheidswatten? — hier, lief kind! —
 »Heel warm van daag, maar nog al wind;
 »Mijnheer, de wissel van Lyon!
 »Neem je ook een Russische coupon?
 »Garneersels! daar, aan de overzij;
 »Me dunkt: dat lint kan best er bij! —
 »Vraag: of ik de el eens hebben mag;

»Ja, vrouwtje, morgen lappendag; —
 »Handschoenen voor een koopje? Neen,
 »Ik ben door mijn gevleken heen!
 »Wat? uitstel aan dien kalen Brest?
 »Zeg aan je heer: van daag protest!
 »Ja crinolines — kust en keur,
 »Hoe vindt u die daar, vóór de deur?
 »Het compliment van freule GAL:
 »Of men met mouwen komen zal! —
 »CECIEL, geeft 't agrement eens aan,
 »Dat mensch heeft al zoo lang gestaan. —
 »Twaalf el flanel voor dokter PIL,
 »En of men 't maar noteeren wil! —
 »Half vijf! zie zoo, het dunt wat op!
 »Wat heeft mijnheer FRANÇOIS een kop!
 »Is juffrouw BETJE op 't magazijn? —
 »Daar JAN, een vol stuk blauw satijn —
 »SUZET, och, neem de stof wat af!
 »Hè, wat het weer een drukte gaf!
 »Mijnheer heeft ook nog al gebromd!
 »'k Hoor dat er weinig binnenkomt. —
 »Haast Zondag! was die tijd er al! —
 »CONSTANCE gaat naar 't buitenbal;
 »Ja, vijf el is er afgescheurd; —
 »'k Ga eten: — 'k heb de late beurt." —

Pak in, pak uit; pak uit pak in,
 Na ieder eind een nieuw begin,
 Veel stof, veel woeling, veel gedraai,
 De een vindt het vroolijk, de ander saai;
 Een voorraadschuur voor oogenlust,
 Een strafkolonie zonder rust;
 Een lichte en ook een donkre kant —
 En, wie er soms zijn vlag in plant,
 't Geldt hem of haar, die heerscht of dient:
 Men houd' zich met zijn lot bevriend,
 En welke wensch ook 't hart vervult —
 Men bid' vooral om veel geduld.

STADSNIEUWS.

- »Wel HES" sprak bouwman JAPIK,
 »Wel wijf, kom jij van stee?
 »'k Wed om een zak met klontjes:
 »Je brengt een nieuwtje mee!"
 En 't knokkig oudje grijsde,
 Ze luikte 't linkeroog:
 Zoo waar, ze wist een nieuwtje,
 En 't lag haar bijster hoog!
 — »Je kent", sprak HES, »den dokter
 »Met zijn verliefd gestel,
 »Die met de meisjes speelde
 »Als ware 't kinderspel?
 »Want de een was hem te vriendlijk,
 »En de andre was te norsch,
 »Een derde was te spichtig,
 »Een vierde wat te fors —
 »Je kent ook freule RIMPEL,
 »Zoo zacht en blank als ik,
 »Die op haar deur kon schrijven:
 »Hier woont de kinderschrik!
 »Ze draaide van den vloer af,
 »De dokter werd gehaald,
 »En de arme zieke dame
 »Raakte in d'apteeck verdwaald;
 »'t Gaf pleisters, poeiers, pillen,
 »En HEINTJE PIK kwam sloop;
 »De wereld profeteerde:
 »De freule gaat om zeep.
 »De dokter, die verlegen
 »Aan 't zeurig ziekbed zat,
 »Vroeg aan de kranke dame
 »Of ze op het hart iets had?"
 »Ja", sprak zij afgebroken,
 »'k Draag een geheim met mij,
 »O, mag 'k me aan u ontlasten?"
 En 't antwoord was: »spreek vrij!"
 »'k Had", zei ze, »als andre vrouwen

- »Een vrouwelijk gemoed,
 »En 'k smaakte van het leven,
 »Zoo weinig 's levenszoet!
 »Ik had een stille liefde,
 »'k Versmoorde die — maar... nu!...
 »Voor 'k heenga, wil ik me uiten,
 »Die stille min, — gold.... u!""
 »De dokter kreeg een hoestbui,
 »En beet zich op de lip,
 »En lachte wel inwendig,
 »Maar keek naar 't bed heel sip;
 »En 't was of daar een denkbeeld
 »Hem door de hersens kroop,
 »En of hij dacht, wat schaadt het
 »Of ik wat kool verkoop!
 »Ach,"" sprak hij, »lieve freule!""
 »En doffer werd zijn stem,
 »Hem!... 'k had het moeten weten!!
 »Ik min — ook u! — hem, hem!""
 »Hij zag een blikken trommel,
 »En weende desperaat.
 »Hem!"" fluisterde de dokter
 »Is alles nu te laat?"
 »Neen""", riep de zieke freule
 »Te laat voor mij? o neen!
 »Één uur met u verbonden —
 »En 'k ga tevreden heen!""
 »En 't huwlijk werd gesloten,
 »Met overhaasten spoed,
 »En de oude zieke juffer,
 »Kreeg kalmte in 't ziek gemoed.
 — »En ging toen rustig slapen,"
 Vroeg JAPIK, »in het graf?"
 — »Neen kerel, misgeraden,
 »Zoo liep de graf niet af,"
 Vervolgde HES, »dat stootje
 Bracht haar weer op de been,
 »En de eene kwaal na de andre
 »Vloog als de wind weer heen!"
 — »Nou, die is beetgenomen!"
 Sprak JAPIK, »wel verdraaid,

»Maar heeft de blikken trommel
 Den dokter wat gepaaid?"
 — »Het mocht wat!" riep het oudje,
 »Want, wat hij neuzen mocht,
 »Wel vond hij rekeningen,
 »Maar niets van wat hij zocht!
 — »Dat gaat hem als mijn Roodbont,"
 Sprak lachende de boer,
 »Die lekkerbek trok altoos
 »Den neus op voor het voer.
 »Ja, zelfs mijn beste klaver,
 »Vond Roodbont nog te laf
 »En zoekend, werd de meststaal,
 Den kieskauw tot een graf."

1857.

 DE SCHEVENINGSSCHE VISCHVROUW.

Koop schol, krimp tarbot, schol!
 Och rijke steelui, wist ge wel
 Wat zware vracht ik heb te dragen,
 Ge zoudt me niet zoo norsch verjagen
 Wanneer ik aan uw woning schel,
 En voor mijn waar uw bod kom vragen;
 Mijn mand, maar ook mijn hart is vol; —
 Krimp schol, koop tarbot, schol!

O, wist ge ook hoe 'k naar huis begeer —
 Ge leende 't oor aan de arme slover;
 'k Steun wel op Onzen Lieven Heer,
 Maar 'k liet thuis zeven kindren over;
 Me TRIJN telt even dertien jaar,
 Ze is 't moedertje van al de jongren;
 Ze zorgt er voor of ik het waar',
 Maar, als de troep begint te hongren,
 Dan heeft de meid de handen vol; —
 Krimp schol, koop tarbot, schol!

FLOOR ging van morgen weer naar zee;
 Te met gaat de oudste jongen mee.
 't Is hard, al wil ik wel bekennen:

Een mensch moet aan zijn lot zich wennen;
 Ons lot is komen en weer gaan,
 Maar liep ik van mijn jonge jaren
 Bij 't visschersleven af en aan, —
 Ach, wie mij ziet, zal wel ontwaren
 Hoe rood somtijds mijn oogen staan,
 Al hield ik lang mijn strakheid vol; —
 Krimp schol, koop tarbot, schol.

FLOOR spreekt mij altijd moed in 't lijf;
 Nog gisteren was het: »klaag niet, wijf!
 Hoe menig voorbeeld heb je er van
 Dat God je aan wal ook vinden kan.”
 Maar, als de dood vaart langs de kusten,
 Aan 't hart zijn liefste panden vraagt,
 En als je broers en vaders rusten
 In 't bed, dat menig zeeman draagt, —
 Dan komt bij 't hopen wel eens 't vreezen,
 En bid ik, eer ik zelf het weet:
 »O God, spaar mij voor 't weeuwenkleed
 En maakt mijn kindren niet tot weezen!
 Maar, of al de angst het hart beknelt,
 Je dagen zijn omhoog geteld,
 En arm en rijk betaalt den tol; —
 Krimp schol, koop tarbot, schol!

Ik zie al uit naar Zaterdag,
 Dan zoen ik FLOOR weer goeien-dag,
 En maken we ons voor Zondag ree,
 Om, bij het woord van Dominé
 Den Heere lof en dank te zingen
 Voor al zijn dierbre zegeningen.
 Zoo'n Zondag geeft een heerlijk feest!
 Is 't weekloon niet te schraal geweest,
 Dan is de honger wel te stillen
 O, hoe 'k zoo'n dag zou rekken willen,
 Als FLOOR, bij wijlen wel wat woest,
 Met al de jongens roezemoest,
 En ik — alsof we ons reeders waanden —
 En ik dan voor mijn kleinen koos,
 Een dikzak van pas zeven maanden,

Een liedje zing uit de oude doos!
 't Schaap — hoe hij 't nu wel maken zou?
 Hoe hij naar 't slokje zal verlangen!
 De pappot moet me alweer vervangen,
 En TRIJN — 't is waar, verzorgt hem trouw!
 Mijn zuiglam — 't is een lekkere knoll!
 Krimp schol, koop tarbot, schol!

't Is alles wel; maar o, die tijd,
 Dat FLOOR ten haring moet gaan varen!
 Zes weken uit! het lijkt me jaren,
 Dan ben 'k mijn man en weekloon kwijt.
 Hij heeft het goed aan d'overkant;
 Maar ik moet al die weken borgen,
 Of breng mijn Zondagsgoed te pand;
 Voor huur en bakker moet je zorgen;
 Al geeft het geen gekookten pot,
 't Is toch een deun om rond te komen;
 Maar werd me al eens de moed benomen,
 Toch kwam het er: van waar — weet God.
 Één ding, ik moet het altoos zeggen:
 De rijke lui — ze weten 't niet,
 Hoe de armoe hulp aan de armoe biedt;
 Al moet je 't nog zoo overleggen,
 Je deelt, als 't moet, je laatste brood;
 Een arme buur is rijk in nood
 Al is zijn kerfstok nog zoo vol! —
 Krimp schol, koop tarbot, schol.

Kom steëling! koop mijn zoodje visch,
 Bedenk, hoe ver mijn dagloop is,
 En welk een vracht mijn hoofd moet dragen;
 Spreek, als gij op mijn koopwaar biedt,
 Spreek niet te veel van overvragen,
 Want, hoe ge ook ons bedrijf beziet,
 Een rijk bestaan is 't zeker niet.
 Denk: als de barre winter prangt,
 En 't volk geen enkel vischje vangt,
 Dat ge onze vrachtjes niet kunt koopen.
 Wanneer bij 't rappe vlijthetoon
 De toevlucht tot het nettenknoopen

Alleen ons rest bij 't karig loon.
 En daarom voegt me thans geen klagen,
 Nu 'k weer mijn vrachtjes aan mag dragen,
 En daarom, 'k houd mijn bede vol:
 Koop schol, krimp tarbot, scholl
 1857.

ZOMER-ZONDAGAVOND.
AAN HET SCHEVENINGER STRAND.

De zomerzon daalt in het West
 En dooft in zee haar stralen:
 Wie gaat er mee naar 't Noorderstrand
 Een avondkoeltje halen?
 Daar woelt een breede menschenkring
 Door 't vriendelijke Schevening;
 Men hoopt voor 't Badhuis zich bijeen
 En plaatst zich om 't muziekkorps heen.

Men ziet er 't zorgeloos gelaat
 Van dames en van heeren,
 Parijs zendt hier zijn stralen uit
 In de uitgezochtste kleeren.
 Men zoekt een tochtvrij hoekjen uit,
 Men lacht er vrij en praat er luid,
 En drinkt zijn lang verbeide thee
 En pinkt eens jolig naar de zee.

Een rapsodie in rang of stand,
 Het onderscheid verbannen,
 Een table d'hôte, een groote stoet
 Van afgerichte Jannen;
 Een Duitsch gezin met kamenier,
 Modiste, staatsraad, officier,
 Coiffeur, apteker, advokaat,
 Geen die zijn buurman mijdt of schaadt.

De meeuw krast door een wals van STRAUSS,
 De zon gaat aarzlend onder,
 De dienstmeid dartelt langs het strand

Met jager of dragonder;
 Men licht en zingt en stoeit en plus,
 De conducteur van de omnibus
 Steekt zijn klaroen, en geeft het sein
 Tot d' aftocht van den laatsten trein.

De troep trekt af bij luid rumoer
 Van roepers en trompetten,
 Één chaos is 't van tilbury's
 Van drosky's en charetten;
 En HUYGENS' straatweg is belaân
 Met honderden, die stadwaarts gaan,
 En wie het Scheveninger strand
 Weer moed en lust heeft ingeplant.

Wie 't zomerzondag avondfeest
 Aan 't zeedorp mag aanschouwen,
 Zegt licht: daar is geen krimp in 't land;
 Wij kunnen 't zoo wel houën.
 Voorzeker ja, dat kunnen wij,
 Maar och, de vrede hoort er bij.
 Heerscht elders oorlog, ziekte en dood,
 Wij zitten hier in ABRAM's schoot.

1855.

DE PRIKKELS VAN HET LEVEN.

De mensch scheidt zich duizend behoeften,
 Dat ligt in zijn werkzamen geest,
 Maar de een maakt hem schepper en koning
 En de ander tot slaaf, ja tot beest.
 Behoeft' aan volmaking veredelt,
 Behoeft' aan ontwijding verneert;
 De een put hier zijn kracht uit ontbering,
 Waar de ander bij weelde verteert.
 De rijkdom ligt niet in het »hebben,»
 De schat schuilt soms diep in 't gemoed,
 Een vader van rijken en armen
 Biedt weldaad in zuur en in zoet.
 Hij legde in de vorming van 't schepsel

De zaden van geest en vernuft,
 Heur stengel vraagt strijden en werken,
 Heur bloem groeit licht ijdel en wuft.
 Een zucht naar genot en genoegten —
 Aan wien is ze t' eenemaal vreemd?
 Laas, dat men, om 't leven te grijpen,
 De dood vaak ten handvatseel neemt.
 Daar ligt op ons pad zoo veel edels,
 Dat ons naar iets hoogers verwijst;
 Gelukkig, wanneer daar van binnen
 De prikkel van 't goede in ons rijst.
 Daar kruipt in ons hart ook een wormpje,
 Dat, klein, zijn ontstaan noó verraadst,
 Maar dat ongemoeid tot een slang groeit,
 Die worm is de prikkel van 't kwaad.
 De prikkels van 't goede te kweeken,
 Dat vordert elk blijvend genot,
 De prikkels van 't kwade te dooden,
 Dat eischt ons bestaan en ons lot.
 Het goed brengt zijn eigen belooning,
 Het kwaad is zich zelve ten straf:
 Wie strijdt voor het goede in het leven,
 Plant bloemen, die bloeien op 't graf.

1858.

WEE DEN WOLF IN SLECHT GERUCHT.

LIJSJE moest den pot gaan koken,
 Want als HUIBERT trad in huis,
 Moest de hutsput staan te rooken
 Of 't was met den baas niet pluis.
 KEES zou op de kleintjes passen,
 Onder 't moederlijk beding:
 Niet op 't korstje brood te vlassen —
 Teerkorst voor haar zuigeling.
 Maar de jongen, wiens geweten
 Op het stuk van 't »mijn en dijn,»
 Onbekrompen kon geheeten —
 Waard een diplomaat te zijn;
 Maar de jongen stond te branden

Glurend met een loenzig oog,
 Waar het korstje zou belanden
 Als 't uit broertjes handen vloog!
 Want de slimmerd had de ervaring,
 Dat van de onbekookte ziel,
 Rondom op de grondvergaring
 Dikwijls wat te vendlen viel;
 Kon hij 't helpen, dat het snapje
 Niet door broertjes keelgat ging,
 Maar de kip 't begeerde hapje
 Opving van den zuigeling?
 Spijt — wie zou ze in KEES ontkennen!
 Maar — was 't spijt uit medelij?
 Of was 't wrok, dat een der hennen
 Vlugg'er kaper was dan hij?
 Arme knaap, jij moest het voelen,
 Dat verdenking schendt en schaad't!
 Moeders gram moest zich bekoelen
 Op jou hoofd en ruggegraat.
 Zeker waren 't harde tikken,
 Wangunst stak u in den krop;
 Voor den dief, die liep te bikken,
 Vingt gij thans de slagen op.
 KEES, jij bent een beeld des levens:
 Kwade naam — een wrange vrucht, *
 Ongevraagd wordt ze u gegeven —
 Wee den wolf in slecht gerucht.

1857.

HET KAARTSPEL IN DE KROEG.

BIJ EENE VOORSTELLING VAN MADOU.

De kaart maakt ijverzuchtig,
 De bierkan lokt en streelt,
 Maar de uren vlieden vluchtig,
 Die je in de kroeg verspeelt.
 Och boertje, laat je raden;
 Blijf liever bij je vee
 Dan onder kameraden

Bij jas en écarté.
 De zegen komt van boven,
 Je weet het al te wel;
 Maar durf je thuis te loven
 Den zegen van het spel?
 Knap is het geld te garen
 Waar 't zweet aan kleven mag,
 Maar knapper nog te sparen —
 Eens komt je kwade dag;
 En, zoek je warm en wakker
 Een spaarpot voor je winst —
 Zoek dien op deel of akker,
 Ter kroeg het allerminst.
 Zie, 't Vosje hangt er buiten,
 En menig vossenblik
 Loert binnen op je duiten,
 En lokt jou in den strik.
 En, geef je mijn bewering
 Bij beter inzicht toe,
 Dan vind je ook raad en leering
 In 't prentje van MADOU.

1857.

SYBILLA'S ORAKEL.

BIJSCHRIFT VOOR EEN PLAATJE IN DE AURORA, VOORSTELLENDE HET VERBLIJF VAN EENE WAARZEGSTER.

Haar levensloop is haar voorspeld —
 Signora POMARILLA,
 Ze dankt een opgeklaard verschiet
 't Orakel van SYBILLA.
 Ze weet, dat ze op het bal zal staan
 Naast signor POLKINATO;
 Ze rekent op een erfenis,
 Geheel ab intestato.
 Haar toeft eens op het Lac Mineur
 Een trouweloze ontmoeting,
 Maar nieuwe liefde brengt heur hart
 Verzachting en verzoeting.

Een zwarte dame wordt haar valsch,
 Een blonde heer haar wreker,
 Een rouwbrief zal ze weldra zien —
 De dag is nog onzeker.
 Don SABROS duëlleert om haar
 Met signor PISTOLEDI.
 Hoewel de wereld er van zegt:
 Ze speelden maar comedie.
 Op 't carneval aan 't hof wordt zij
 Dit jaar de prima donna;
 Ze zal een witte dame zien
 Bij 't klooster del Coronna.
 Een blinkend kleinood, waar ze aan hecht,
 Zal ze in 't gedrang verliezen;
 Een blauwoog volgt haar gangen na,
 En zwartoog zal ze kiezen.

SYBILLA, die door 't kaartenblad
 Heur vreezen voedt en hopen,
 Legt uit het hokus pokus spel
 Haar lot en toekomst open.
 Maar ééne zaak, 'k verwed mijn hoofd,
 Verzweeg zij der signora:
 't Was dat ze in plaat verschijnen zou
 In KRUSEMAN'S Aurora.
 1856.

AAN H. TOLLENS Cz.
HERINNERING.

De luite brak in volle kracht,
 Een nieuwe grafkuil werd gestoken:
 De zanger heeft het oog geloken,
 En Rijswijk's aardzoo dekt hem zacht.

Ja, TOLLENS, veelgeliefde man,
 Ook ik mocht U ter rustplaats brengen,
 Hij, die me een stille traan zag plengen,
 Weet, dat ik 't eerlijk zeggen kan.

Een traan — gij hebt er van gewaagd
 Toen 't einde U eens voor 't oog kwam zweven,
 'k Heb met mijn gansche ziel gegeven,
 Wat gij tot loon eens hebt gevraagd.
 Uw roem mag brons of marmer vergen,
 En kransen vragen voor Uw graf —
 Ik kan den weemoed niet verbergen,
 Die mij uw treffende uitvaart gaf.
 Die tocht staat in mijn ziel te lezen —
 Die tocht om 't nederig kerkgebouw,
 Met eigen hand ons aangewezen,
 Waar 't hoofd zoo gaarne rusten zou.
 Die gang uit Uw gezegend huis —
 Hij stemde met Uw wensch volkomen;
 Door vriendschouders opgenomen,
 Bracht liefde U naar Uw laatste kluis.
 Daar sloot de droeve kring zich samen:
 Geheugnis slaakte een dankbren toon,
 Verrukking vlechte een eerekroon,
 Berusting bad een plechtig amen.
 Sprak 't aarden bed voor U gespreid,
 Van ijdelheid en nietigheid —
 Een vriendelijke straal van boven,
 Trok onze blikken hemelwaart,
 En noodde ons uit de hand te loven,
 Die U ter grijsheid had gespaard,
 Aan wiens talent, zoo mild gegeven,
 Een schat van zegen was gehecht —
 Wel hem, die na 't arbeidzaam leven,
 Zich zóó bemind te slapen legt!

Ja, zoon des lieds, Uw levensavond
 Was God, natuur en kunst gewijd,
 Uw rijke geest, zijn krachten stavend,
 Boog niet als 't lichaam met den tijd.
 Wat mijn geheugen moge ontschieten,
 Niet hoe ge soms me Uw cel ontsloot,
 Hoe 'k daar den dichter mocht genieten,
 Maar ook den mensch er bij genoot, —
 Den mensch, die zich vertrouwlijk uitte,
 Met open hart voor 't goede en schoon,

Verdraagzaam, slechts gestreng van toon
Als trots en eigenbaat hem stuitte.

Wel was er, toen 'k U heb ontmoet,
Iets schuchters in mijn eersten groet,
Was 't vrees om in den mensch te derven
Wat me in den dichter dierbaar was?
O, hoe die vreeze dra genas!
Want de indruk, dien ik mocht verwerven
Bij elke ontmoeting mij bereid —
Hij tuigde van goedwilligheid;
En waar ik soms een vraag bespeurde
In 't oog, dat in het mijne zag —
Een vraag, waarin bestraffing lag,
En die ik, als 't mij eens gebeurde —
Uit 's grijsaards mond vernemen mocht,
Waarom ik hem zoo schaars bezocht?
Of Rijswijk mij niet kon bekoren,
Of ik het uit het oog verloren,
Of, licht uit onbestendigheid,
De vriendschap hem had opgezeid?
Die vraag was mij muziek in de ooren;
De vriendschap opgezeid aan hem,
Die — waarheid geeft mijn woorden klem,
Die me aan zijn toon, als knaap reeds boeide,
Die mij als jongeling ontgloeide,
Die me opgewekt heeft en bezielde
Waar 'k ongezien zijn toon mocht hooren,
Die in mij de eerste vonk deed gloren,
Van liefde voor de poëzij....
Die, hooggevierde man als hij,
Mij 't eerst toetredend aan zou spreken,
De vriendenhand mij toe mocht steken....
Neen TOLLENS, niet die vraag aan mij!

Maar — nu Uw baan is afgesloten,
Nu smart mij mijn bescheidenheid,
Dat ik het heil mij toebereid
Niet meer vrijmoedig heb genoten,
Nu, bij 't genot mij toegestaan,
'k Mij zelve heb te kort gedaan.

Dan, wat mijn hart mij ooit beschuldigt,
 Geen koelte of onverschilligheid
 Heeft me immer van U afgeleid;
 Neen, 'k heb U stil, maar diep gehuldigd,
 Mijn mond bracht schaars U hulde of lof,
 Zelfs schijn van vlijtaal wilde ik weren,
 Maar -- wie Uw dichtgaaf mocht waardeeren,
 'k Schets niet hoe mij Uw zieltoon trof.
 In huislijk heil zag 'k rijker zegen,
 'k Heb 't Vaderland meer lief gekregen,
 Met dieper dank sloeg ik het oog
 Naar boven, naar het licht omhoog;
 Met reiner vrees werd ik bevangen
 Waar zich 't natuurboek openspreidt
 Voor Almacht en Oneindigheid, —
 Dat alles dankte ik aan Uw zangen.
 Maar och, wat ik? Geslachten gaan,
 Geslachten zullen ná ons leven,
 Uw naam zal op hun lippen zweven,
 Al spreekt geen zichtbaar beeld ons aan;
 Zoo lang hier burgerzin zal spreken,
 Zoo lang zal, zanger van 't gemoed,
 Uw nagalm burgerdeugden kweken
 In 't onverbasterd Neerlandsch bloed.
 Uw leven was Uw land ten zegen,
 En vorst en volk beseften 't saam:
 Blonk loof en lint Uw zomer tegen —
 Uw winter schonk den vaderaam.
 Gelukkige, wien velen danken,
 Maar die ook veel te danken had,
 Uw voet ging langs een bloemenpad,
 Al moest de grijsheid grafwaarts wanken.
 Gij hebt die reine rust gekend,
 Die, waar geen wereld meer kan baten,
 Toch niet alleen en niet verlaten,
 Zich blijde tot iets beters wendt.

't Gehucht, dat gij u hadt gekozen
 Ter schuilplaats voor Uw avondstond,
 Het zag Uw laatste vruchten blozen,
 En 't spreidde er zegen mede in 't rond.

't Gaf U een danktoon mee ter ruste
 Bij 't knakken van Uw levensstaf,
 En 't vreedzaam dorp — Uw laatste luste,
 Schonk willig wat gij 't vroegt — een graf.

Dat graf zal Neerland heilig wezen,
 Zoo lang 't zijn dierste mannen eert,
 Zoo lang er kunstzin wordt geprezen,
 En 't braafheid aan zijn kindren leert.
 Ja TOLLENS, wat Uw zuivre snaren
 Ons eenmaal hebben doen verstaan —
 Wij zullen U in 't hart bewaren
 En plengen op Uw graf — een traan.
 1856.

ZOMERGENOT EN ALMANAKKEN-KOORTS.

AAN MIJN VRIEND S. J. VAN DEN BERGH, DEN REDACTEUR
 DER "AURORA" NA ZIJN UITSTAPJE NAAR ENGELAND
 EN SCHOTLAND.

Kleed vol geuren en vol kleuren,
 Balsemkruik voor long en lijf,
 Roepstem om het hoofd te beuren
 Boven huizorg en bedrijf;
 Jaartij dat ons noodt: Kom buiten!
 Zamel van mijn overvloed,
 Hoor mijn zangers 't loflied uiten,
 Zoo weldadig en zoo zoet!

Zomer, wie u kon genieten
 En uw wondren gadeslaan,
 Wie uw bronwel mild zag vlieten,
 Wie uw hallel mocht verstaan,
 Kan den zegen niet omvatten,
 Die er op zijn paden viel,
 Heeft geen woorden voor de schatten,
 Die hij opnam in zijn ziel.

Zelfs de wrevel moet het staven,
 Die soms bij uw rijkdom mort,

Hoe ge met millioenen gaven
 Dank en ondank overstort.
 Weelde, die een woord laat lezen
 Van een rijker erfenis,
 O, hoe schoon 't wel daar moet wezen,
 Waar geen wrok of wrevel is!

Vriend, wél mocht ge u eens ontscheuren
 Aan uw onverpoosde taak,
 Om wat voedsel te gaan beuren
 Voor uw schoonheidszin en smaak.
 Hoordet gij de stem des Heeren
 Boven rofs en waterval,
 Sprak ze u toe uit Schotlands meeren,
 Blackgangschine of Arroquarsdal 1).

Mij ook heeft de zomerweelde
 Hart en hoofd verfrist, gevoed,
 't Sijsje, dat zijn liedje kweelde
 Bracht mij vaak zijn morgengroet;
 'k Blikte rond in schoone dreven,
 Was 't wel Wight of Wallis niet,
 'k Zag een vroolijk landlijk leven,
 Ruimen hemel, wijd verschiet.

'k Heb langs Rijswijks klaverweien,
 Rondgedoold met vrouw en kroost,
 'k Mocht me meer dan ooit vermeien,
 Waar 'k me jong reeds heb verpoosd;
 Onder popelen en linden
 Gaarden wij genot en lust,
 Of wij gingen 't plekje vinden
 Waar de ons lieve zanger rust.

Spreidde ook onder Hooglands dennen
 U natuur meer pracht ten toon —
 'k Weet: gij zult het niet miskennen,
 't Needrig kleed van Hollands schoon.

1) Spreek uit: Bleckengshijn en Arkwarsdal.

Ieder plekje stemt tot loven:
 Weide en akker, rots en dal,
 Hebben 't eigen luchtruim boven,
 En Gods zon schijnt overal.

Kan men 't niet verheven roemen —
 't Uitzicht op den Delftschen vliet,
 Wie het plat of stijf mag noemen —
 Weissenbruch of Waldorp niet.
 'k Heb er ook mijn best genoten,
 Riep de stad mij daaglijks: keer!
 Nooit heeft mij de tocht verdrotten
 Met de jaagschuit heen en weer.

't Rundvee in de poldervlakte,
 't Kleurenrijk op bloem en blad,
 't Vischje dat de hengelaar pakte,
 't Dreunen van het karnenvat,
 't Praatje met de groenteboeren,
 't Kijkje naar den duiventil —
 Alles kan tot weelde voeren,
 Als men het maar grijpen wil.

TOLLENS liet ik tot mij spreken
 Door zijn »Avondwandeling;»
 Ach, wie kwam den draad verbreken,
 Van mijn zoete mijmering?
 Briefjes waren 't van de vrinden,
 Redacteurs met drang en klacht;
 Zetten, drukken, vouwen, binden,
 »Holland» roept: »Aurora» wacht! 1)

Die herinring, dat de rente
 Van den zomer rijpen ging,
 Sloeg mijn dolce far niënte
 Met een vreemde huivering;
 't Was de koorts der almanakken,
 't Was de plaag mij wel bewust —

1) De bekende Jaarboekjes.

'k Borg in 't diepste van mijn zakken-
Al de stoorders van mijn rust.

Was 't niet heusch — ik liet ze klagen,

Niet tot leed van kind en vrouw,

'k Greep bij schoone najaarsdagen

Nog den zomer bij den mouw;

Kwamen nieuwe vleiers fleemen —

Wie er ook iets vreemds in ziet —

'k Zei: 't is tijd om op te nemen,

Tijd tot geven is 't nog niet.

Daar kwaamt gij, en lang niet zwakker

Dan als altijd, schudde ook nu

Uw rappel den droomer wakker:

»Op! Aurora noodt ook u!»

Heerlijke Septemberdagen

Boden nieuwe lentepracht,

Wie kwam me uit den Eden jagen?"

't Was die dolle boekjesjacht.

Redacteur, wie u ook vetert,

Wie u zelfs vervelend vindt,

Heusch! je bent nog niets verbeterd

Door onze' Amsterdamschen vrind. 1)

'k Stop je mond maar, wat belief je,

Rijdermeester van Auroor?

Heb je zin soms in dit briefje:

'k Zal het u niet weigeren, hoor!

Maar, kondt gij 't zóó overleggen,

Dat men d'afrit later nam,

'k Zou er dolgraag *bon* op zeggen,

Zoo 't uw pleegkind goed bekwam;

Als ge wist hoe 't mij verveelde,

Briefjes, prentjes en zoo voorts,

Och, dood toch de zomerweelde

Niet door Almanakken-koorts!

1858.

1) Zie Aurora 1851.

DE KOOPMAN IN SPEELGOED.

Hij is de vriend van jonge springers,
 Hij kent hun jaardag op een prik,
 Hij 's glad van tong en dun van vingers,
 Hij doet in klank en kleur en kwik.
 Hij weet mama perfect te raden
 En lacht heel witjes tot papa ;
 Hij zal het kleine niet versmaden,
 En vindt het groote wel daarna.
 Hij is zeer rijk in aardigheden
 En geeft zijn mond een fijne plooi,
 Wie 't grofst bij hem hun geld besteden,
 Zijn ouders van het best allooi.
 Hij viert NAPOLEONS victorie,
 Voert Russen aan en slaat den Turk ;
 Hij trekt uit Neurenberg zijn glorie,
 En grunnikt bij een poppenjurk.
 Hij aamt den geur van spanen doosjes,
 De stofkwast is met hem getrouwd,
 Hij wandelt tusschen gazen roosjes,
 En heeft al menig stad gebouwd.
 Hij heeft de kernis laten dwalen,
 Dat staangeld neemt de room er van,
 Maar wie op Sinterklaas moog smalen, —
 Hem blijft hij een goedheilig man.
 Hij houdt geen grootboek, maar een laadje,
 Hij stopt en stapelt onvermoeid,
 En komt er in zijn kast een gaatje,
 Het is weer daadlijk dicht gegroeid.
 Hij houdt niet veel van vreemd spektakel,
 Zijn beurs praat mee bij 't overleg,
 Hij knipoogt bij elk nieuw mirakel,
 En gaat heel needrig d' ouden weg.
 Hij laat geduldig met zich sollen :
 Hij leeft om 't kind en wordt een kind,
 Hij vent citroenen, maar ook knollen,
 Zijn spreuk is niet : die waagt die wint.
 Hij kent de broosheid van het leven,

Maar ook de broosheid van zijn kraam;
 Die vlug zijn goed een nekslag geven,
 Zijn hem vóór alles aangenaam.
 Hij is een koning van zijn winkel,
 Hij telt de legers bij het gros,
 Hij watertandt bij elk gerinkel,
 En 't klatergoud vraagt hem een bos.
 Hij laat een indruk na bij velen,
 Zijn oog blijft frisch, zijn rug wordt krom,
 En, moet hij 't lot van allen deelen,
 Dan tuurt hij nog eens achterom.
 1860.

 ANNO 1700 EN ZOO VEEL.

Ze zaten vol en vetjes,
 Heel puntigjes en netjes:
 Twee rococo-portretjes,
 Een Prinsman en een Kees,
 Met blanke chemisetjes,
 Met Brusselsche manchetjes,
 Gepoederde toupetjes,
 Met stijve girouetjes
 En stijve préjugés.

Hun geestje was aan 't dwalen;
 Bij honderd idéalen
 En duizend weelde-stralen,
 Ging 't zonnetje reeds dalen
 Der oude fermititeit;
 Ze staken hun metalen
 Door vader opgeleid,
 Niet meer in koffiebalen,
 Maar veilden integralen:
 Ze lieten de Oost verschalen
 En strooiden in hun palen
 't Zaad der lamzaligheid.

Ze zijn ad patres heden,
 De rokjes zijn versneden,

Het goudleer ligt vertreden,
 Maar 't geestje dwaalt nog om,
 Nog zoekt hij te overreden,
 En rekt van zuivre zeden,
 In 't oude heiligdom;
 Maar wie zich wijdt aan 't heden —
 Hij zoek' zich in 't verleden
 Een spiegel voor zijn schreden :
 Doe wel en zie niet om.

1860.

'T ACHTERMUURTJE.

BIJ EENE SCHILDERIJ VAN H. BURGERS.

GEERTEMIE, je vader roemt-je,
 Roemt-je om vlugheid en verstand;
 Ieder kent-je en ieder noemt-je
 Moeders rappe rechterhand.
 Wasch-je, plas-je, stijf-je, wrijf-je —
 Alles doe-je gauw en goed;
 Nette briefjes, 'k weet het, schrijf-je,
 Net — alsof 't de meester doet.
 Nette briefjes — maar, één woordje:
 Is het oefning of vermaak,
 Dat u schrijven doet, of spoort-je
 Soms iets anders tot die taak?
 Apropos, dat achtermuurtje
 Draagt aan de andre zij geen bus?
 Vangt daar een verscholen buurtje
 Soms uw briefjes in zijn muts?
 Is dat niet een wankel trapje,
 Waar je op d' emmer balanceert?
 Zou het angst zijn of een grapje
 Dat je aldus »correspondeert?"
 'k Zie, naar boven reikt uw handje,
 'k Merk, je bloost bij 't geen je doet;
 Gauw stap-je op 't verheven standje,
 Gauw, — ja wel, maar is het goed?
 Vrees-je, dat u 't burenkijkje,

Dat u 't moederoog bespiedt?
 Wil-je wél doen, dan ontwijk-je
 Goeden raad van vrienden niet.
 Waak toch voor 't arglistig hartje:
 Wat tersmuiks gaat, is niet recht;
 O, beken het zelf, al tart-je
 De inspraak, die iets beters zegt.

GEERTEMIE, je vader roemt-je,
 Roemt-je om vlugheid en verstand,
 Ieder kent-je en ieder noemt-je:
 Moeders rappe rechterhand:
 Maar, zie toe dat nimmer 't smetje
 Kleve op naam of op fatsoen;
 Denk: dat soms één luchtig tredje
 U voor altijd kwaad kan doen.
 Zij het ook in 't ochtenduurtje,
 Dat je 't minste wordt verrast,
 Briefjes over 't achtermuurtje —
 'k Weet niet of 't wel meisjes .past.
 1860.

DE DROOM VAN KLARET.

KLARET is rank en blank en fijn,
 Ze heeft tot oom een Kapucijn,
 Tot neef heeft zij een plaatsmajoor,
 Tot buur een dikken huurkoetsier,
 Tot voogd een wachter bij het spoor,
 Tot vriend een grooten grenadier.

Te nanoen, als de Vesper klinkt,
 Als 't zonnegoud in 't Westen zinkt,
 Dan ijlt zij naar den waterput,
 En toeft er onder d' eikeboom,
 Die haar ten schaduw strekt en stut:
 Daar droomt KLARET een zoeten droom.

Dan denkt ze aan oom den Kapucijn,
 En aan zijn statig kerklatijn,

En aan zijn stoel en kanten hemd
 En aan den wijkwast en den ring,
 Die voor den heildag zijn bestemd
 Van menig jeugdig biechteling.

Dan peinst ze hoe de plaatsmajoor,
 Haar van heur zusters uitverkoor —
 Ze was toen nog een kleine meid —
 En haar, kwam ze eenmaal tot den trouw,
 Een bruidsgeschenk heeft toegezeid —
 Of hij er nog aan denken zou?

Dan lacht zij om den huurkoetsier,
 Dien pochhans op zijn span van vier,
 Die met haar joolt en met haar gekt,
 Zijn mooiste koets haar aanbeval,
 Wanneer zij naar het raadhuis trekt —
 Met een, dien hij niet noemen zal.

Dan komt de wachter van het spoor,
 Haar als een goede raadsman voor,
 Als zich 't geval eens voor mocht doen,
 Waartoe ze dikwijls werd verzocht,
 Dat ze, als 't niet streed met heur fatsoen,
 De residentie eens bezocht!

Maar Kapucijn en plaatsmajoor,
 Koetsier en wachter van het spoor,
 't Draait alles om één lichtpunt heen;
 Ontwaakt zij uit haar droomgezicht,
 Dan wordt het: nul ik houd er een.
 En wie die een is, vat gij licht. —
 1860.

DE VOS EN DE BOK.

Een oude acteur, zeer rijk in avonturen,
 Maar niet bedeed van 't blinkend aardsche slijk,
 Ontmoette op reis een koopman, ook vol vreemde kuren,
 Ook schraal als hij, maar in vernuft wat minder rijk.
 Één trek riep voor elkaar de sympathie in 't leven:

Ze voelden vaak de tong aan 't droog verhemelt kleven;
 En voor hetgeen zij eischen mocht,
 Werd soms met veel beleid naar middelen gezocht.
 Op zeeuren dag had onze acteur een machtige exitatie
 Om eens splendied te gast te gaan.
 Hij sprak zijn eigen heurs en die zijns buurmans aan;
 Maar 't antwoord was vol dissonnanten en disgratie.
 Geen nood, een harde tooneellist
 Haalt dikwijls zijn fatsoen uit de oude kleerenkist.
 »Trek aan,» sprak hij den vriend toe, »gij deez' ridderkleeren,
 Mij voegt een needriger gewaad,
 'k Zal als uw secretaris figureeren;
 Slechts opgepast, dat gij u niet verpraat.»
 Dus uitgedost was 't gasthof dra gevonden:
 De waard hoog diep voor 't valsch galon,
 De secretaris speelde dapper: »Heer Baron,»
 Waardin en meid en knecht — 't was al vol reverentie,
 Een ieder zwol de borst, vooral Zijn Excellentie.
 Men spreidde den sinjeurs een overheerlijk bed,
 Het heele huis vloog op hun wenken,
 Een keurig maal werd daaglijks opgezet,
 En men vergat niet hun het fijnste merk te schenken.
 Het was een leven vol van pracht en heerlijkheid,
 De hospes proefde meê, zijn dochter werd gevleid,
 Het goed geloof was gul in 't borgen;
 Maar toch, der klucht moest perk gezet,
 En hoe zich uit den drang gered?
 De secretaris nam op zich er voor te zorgen.
 Daar sloeg hij zijn patroon een wandelritje voor:
 Hij zou ter naaster stad een voertuig gaan bestellen.
 Zijne Excellentie zat zijn knoopen eens te tellen,
 Een leende zijn sribent daarop een gunstig oor.
 Deez' toog op weg! om spoedig weer te keeren?
 Pardon, twee schurken zijn elkander zelden trouw:
 De acteur ging aan den haal — de vrid mocht practiseeren
 Hoe hij zich verder redden zou.
 De man bleef voor 't gelag en moest het duur bekoopen,
 En hield tot souvenir een ouden staatsierok.
 En vraagt men hier moraal? Och, sla LA FONTAINE eens open:
 De acteur was hier de Vos, de koopman was de Bok.
 1860.

MODE.

Een fee, die opwelt in den vloed
 Van wulpsche zotternijen ;
 Een dwinglandes, die aan heur voet,
 De wereld neer doet vlijen.
 Een zonderling vernuftig dier,
 Dat nooit zich zelven rust geeft,
 Vorstin en tevens kamenier,
 Die in caprices lust heeft.
 Een plaaggeest en een vleieres
 Met rozen op de wangen ;
 Een dartel ding — een oude bes,
 Al naar de bordjes hangen.
 Een pijnigster van lijf en leën,
 Een bron van vele kwalen,
 Een engel vol liefstalligheën,
 Een zon met tal van stralen.
 Een wicht, dat met den Franschen slag,
 Van 't oude nieuw kan maken ;
 Een geldwolvin, die 't wee en ach,
 Door duizenden doet slaken.
 Een rapsodie van grol en gril,
 Die smaak en wansmaak duldde,
 Die slaven ketent aan heur wil
 En nijvre handen vulde.
 Een kind, dat slechts op 't morgen denkt
 En 't gisteren belachte ;
 Een gast, die moeder zorgen schenkt
 En vaders zucht verachtte.

Maar — 't helpt wat of een oude pruik
 Zich zet om 't ding te veetren.
 Want och, ook ik loop in de fuik, —
 Kan ik den boël verbeetren!!

1853.

OOM EN NEEF.

Oom ot zat aan zijn pijpje
 Te lurken in een hoek ;
 Neef nol koos 't avonduurtje
 En bracht Oom een bezoek.
 Ze zaten bij elkander ;
 Neef scheen wel wat verward ;
 Oom vroeg zoo door den dut heen :
 »Nol, heb je ook iets op 't hart ?»

Neef schepte toen wat adem,
 En sprak: »je zegt het Oom,
 Ik wou uw raad eens vragen
 Al doe ik dat met schroom.
 Het huis is mij zoo ledig
 En 't hart is mij zoo vol!»
 Oom ried: »wil 't huis dan vullen
 En 't hart ontlasten, nol!»

»Juist Oom, die raad is heerlijk
 En komt mij goed te sta ;
 'k Zie velen van mijn vrienden
 Ter zijde van een ga ;
 En 'k meen : 't geluk van 't leven
 Zit in de huwelijksrouw !»
 Oom zei : »Neef, zou je 't denken ?
 Wel, neem dan ook een vrouw.»

»Ja, Oom, dat 's mooi gesproken,
 Gij brengt mijn ziel in vuur!
 Maar 't huwlijk heeft ook lasten
 En 't leven is zoo duur!
 En wie, als ik, veel zorgen
 Bij veel bezwaren ziet . . .»
 Oom zuchtte: »ja, die zorgen!
 Neen, jongen, doe het niet!

»Maar 't voorwerp van mijn liefde,
 Het meisje dat ik ken;
 Ik weet, dat ik mijn engel
 Niet onverschillig ben!
 Ach wees niet wreed, die inspraak,
 Kan ik die smooen, zeg?"
 »Sta ik dan, vroeg Oom nuchter,
 »Jou voorwerp in den weg?"

»Gij gekscheert, Oom, ik raadpleeg
 Uw doorzicht en beleid;
 Ik schuw in zulke zaken
 Vooral lichtvaardigheid;
 Ik vraag: ziet ge in mijn plannen
 Wellicht ook overmoed?"
 Oom zei: »die wil gaan trouwen,
 Moet weten wat hij doet!"

»Zij is van goeden huize
 Zoo als mij is gemeld;
 Hare ouders, lieve menschen!
 Zijn zeer op mij gesteld;
 Zij is liefstallig, vroolijk,
 Heeft deugd, gevoel en eer;"
 Oom sprak: »'t zijn kostbre zaken!
 Wel, man, wat wil je meer!"

»Hm, ja, één ding ontbreekt ons,
 Daar komt het slechts op aan:
 Oom! . . . als Gij mij woudt helpen,
 Dan kocht ik me een bestaan.
 Slechts zeven duizend gulden
 En zie, ik ben gered."
 Oom riep: »waar is mijn slaapmuts?
 Nacht, Neef, ik ga naar bed!"

1861.

DE CRISIS ONZER DAGEN.

(EEN WOORD IN 1859 EN 1860)

Een fonklend samenbroedsel
 Van vrijheid en van dwang,
 Bij zucht naar prikklend voedsel
 Het vuur van drift of drang.
 Veel hoofden vol confusie,
 Veel harten vol van spijt:
 Bij eeuwen-oude illusie
 Weer d' eeuwen-oude strijd.
 't Gewicht der wetenschappen
 Door wonderen geleerd;
 Na politieke klappen,
 Fortuinen omgekeerd.
 Beschaving en verlichting,
 Het wachtwoord van den dag;
 Maar kruitdamp uit verplichting
 En wierook op gezag.
 Verbond en vredeknopen,
 Maar toch een oog in 't zeil,
 En voor getrokken loopen
 Een halve schatkist veil.
 Het woord van diplomaten
 Verkondigd wijd en zijd;
 De letter der traktaten —
 Een wisselbrief op tijd.
 Door hulp van reuzenkrachten
 Hervorming overal,
 Vereeuwde kroongeslachten
 Met éenen houw ten val.
 Vereeniging van landen;
 Bedrukten op hun bee
 Verlost uit pijn en banden,
 Soms door de keizerssnee.
 De broederhulp vol gratie
 Haar souvenir aanvaard,
 De pil der annexatie —

Eén dienst is de andre waard.
Het herfstbruin in de lenten,
De spijzen peperduur;
De woede in de elementen
In menschdom en natuur.
De strijdlust heet en heeter,
De strijd zelf onbeslecht;
Maar toch een zucht naar beter,
Naar billijkheid en recht.
Ziedaar bij pijn en plagen,
Bij roem en roof en ramp,
De crisis onzer dagen,
De dure vrijheidskamp.
Geen volksstem blijft er achter
Bij juichtoon en geklag;
't Geeft allerwegen: wachter,
Wat is er van den dag?
En 't antwoord is: niet helder,
De wolken zijn nog zwaar;
't Kwaad eischt nog zijn vergelder,
De rust is nog niet daar.
En, zal de tijd dra komen,
Dat wolf en schaaap gedwee
Een toekomst zullen droomen
Van onverstoorde vree?
Eilaas, veel dient vervangen,
Veel moet nog ingekort,
En menig bord verhangen
Eer alles beter wordt.
Wij zullen 't niet beleven,
Dat duizendjarig rijk;
Wij maken de achterneven
De baan slechts wat gelijk.
Maar zal men eens gewagen
Van omkeer en geweld,
De crisis onzer dagen
Blijft wis niet onvermeld.

IJSVREUGD.

't Veld heeft zich onder zijn dekkleed geborgen;
 Schoffel en spade — ze rusten in 't vet;
 Vroeg duikt het daglicht en laat roept de morgen;
 Leeg is de koepel, de koestal bezet.
 Schuw biedt December zijn sombere dagen,
 Kalm treedt de boer langs den veestapel heen;
 Leuk waagt de knecht het de meiden te plagen,
 't Werk houdt het volk in de woning bijeen.

't Zonnetje straalt, want de wind schiet in 't oosten,
 't Glas is gebloemd en de boomen zijn ruig,
 't IJs in de vaart zal de klagers wel troosten,
 Scherp zijn de schaatsen en de ar is in 't tuig.
 Dunnere lucht dringt het kwik in zijn buisjen,
 Vast wordt het weer, en het ijs is geschoord,
 Stil wordt de hoeve en het arbeiders-khuisjen —
 Niets dat meer 't leven daar binnen bekoort.

't Spiegelijs opent aan ouden en jongen
 Vrije genieting en vroolijk verkeer;
 't Frissche gevoel stroomt door harten en longen,
 't Luchtbad brengt veerkracht en vroolijkheid weer;
 Ja, wat sinds lang in 't gemoed was verborgen,
 Komt licht bij sleevreugd op eens voor den dag,
 Soms draalt een durfniet van avond tot morgen;
 Doch raakt op schaatsen heel oolijk op slag.

Arbeid en zorgen — een krachtig verpoozen,
 Gloed, die verkwikt in het barre seizoen,
 Strijd, die de kaken van vreugde doet blozen,
 Zonder gevaar of gevolg te vermoên.
 Kleurrijk tafreel onzer zeden en zinnen,
 Haspel, die dikwerf een kluwen ontwart.
 Wintert het buiten, het zomert naar binnen,
 't IJs boeit de stroomen, maar opent het hart.

GIJSJE DE BRUGGEWACHSTTER.

Daar staat ze krom van lenden,
 Met bruin gerimpeld vel,
 Ze hikt bij ieder loopje,
 Ze ziet en hoort nog wel.
 De vijf en tachtig streepjes,
 Die 's levens kerfstok draagt,
 Ze hebben lang haar frischheid,
 Haar bloeitijd weggevaagd.
 Maar, wat ze heeft behouden —
 Dat is haar goed humeur;
 Zoo ook haar grootjes beugel —
 Een stuk met groote keur;
 Zoo ook een taai geheugen
 Van d' ouden, goeden tijd,
 Toen haar door menig schipper
 Een oogje werd gewijd.
 Sinds nam die stoomhistorie
 De boter van haar brood;
 Heur pachtwinst is verkruid,
 En menig schipper dood.
 Zij erfde jong al 't postje
 Toen vader daalde in 't graf;
 Ze zorgde voor haar moeder
 En sloeg de vrijers af.
 En toen haar moeder 't aflei,
 Was GIJSJE mooi halfweg,
 En kreeg ze nog eens aanzoek,
 't Kwam niet in overleg.
 »k Heb,» sprak ze, »jong van jaren
 De vuurtjes doorgestaan,
 'k Zal, nu ik van den tand raak,
 Geen malle streek begaan.»
 Zoo ging haar leven voorwaarts:
 De brug was haar tooneel,
 De schipperij haar wereld,
 De wachthut haar ronddeel.
 Ze hengelt met haar mandje

En, altoos weltemoe,
 En menig oude kennis
 Knikt GIJSJE goelijk toe;
 Ze zoekt haar toekomst boven,
 Wart heden door weleer,
 En legt bij 't »Onze Vader»
 Zich 's avonds rustig neer.
 Al leek ze voor de mensc hen
 Bekrompen en verblind,
 Ze mocht het goede werken
 En bleef in 't kwade een kind.
 Ach, vijf en tachtig jaren
 Zijn als één enkele dag;
 Ontwaken, leven, sterven,
 Bij beurte traan en lach.
 Ja, menig bruggewachter
 Die staat op gouden grond,
 Mocht willen, dat hij rustig
 In GIJSJE'S schoenen stond.
 1861.

EEN RIJTOERTJE.
HERINNERING UIT DE KINDERJAREN.

Martien, ons kindermeisje,
 Zou met me uit wandlen gaan;
 We liepen door het bosch heen
 En langs de hertenbaan.
 Daar reed een leeg charetje
 Met Jacob den koetsier;
 Ik knikte hem goên dag toe,
 Hij wenkte: kom eens hier!
 Hij vroeg me: »wil je rijden?»
 Ik knikte vroolijk: ja!
 Klom een, twee, drie, in 't rijtuig,
 Martien klom me achterna.
 Hij bood me zweep en leidfels,
 't Was heerlijk om te zien;
 Ik voor, Martien zat achter,

En Jacob naast Martien.
 Ik was koetsier! hoe prettig!
 Maar, 't viel niet bijster mee;
 Bruin wou niet uit den stap gaan,
 Wat moeite ik aan hem dee.
 Ik kreeg 't bevel van achter,
 Recht voor mij uit te zien;
 Nu was 't de stem van Jacob,
 Dan was 't die van Martien.
 Maar 't achterbankje kraakte,
 Ik keek eens om, vervaard,
 Doch Jacob zei: neen ventje,
 Je let niet op je paard!
 Ik schrikte toen een weinig,
 En zette me in postuur,
 Maar, 't achterbankje kraakte,
 Dat deed het op den duur.
 Ik vroeg rechtuitziend, »Jacob!
 Is daar gevaar misschien?"
 Neen! riep hij luid, en 'k hoorde
 't Geschater van Martien.
 Zie jij maar naar ons paardje,
 Rechtuit maar, houd goed vol;
 Als Bruintje merkt dat je omziet.
 Dan slaat hij nog op hol.
 Ik was gehoorzaam,
 Wat zou ik anders doen?
 Daar hoorde ik onder 't kraken,
 Zoo iets, he!... van een zoen.
 Ik lachte, ik zat te schudden,
 Te draaien van plezier,
 Maar Jacob riep: als je omkijkt
 Dan blijf je geen koetsier.
 Toch keek ik onder d' arm door,
 Dat had Martien ontwaard,
 Ze zei: 'k word bang in 't rijtuig,
 Hij ziet niet naar zijn paard.
 We stegen af en hadden
 De stad weer in 't gezicht,
 Martien las mij de les op:
 Ik hield t'huis mondje dicht.

Maar toen een jaartje later
 Ons meisje 't huis verliet,
 Was 't Jacob, die haar haalde,
 Den trouwdag in 't verschiet.
 Zoo klein als 'k was, zei 'k : Jacob,
 'k Begrijp er alles van,
 Maar als je nu gaat rijden,
 Mag 'k weer koetsier zijn, man ?
 Martien, ze lachte jolig,
 Maar Jacob sprak bedaard :
 Och, praat niet jonge heertje
 Jij let niet op je paard.

BARBIERSMIJMERING.

Mijn leven is een molen,
 En ik ben 't molenpaard ;
 Mijn wapen is het scheermes,
 Mijn glorie is de baard.
 't Is iedren dag het zelfde :
 Vroeg op is 't oud parool ;
 Ik bak vaak zoete broodjes,
 En ik verkoop veel kool.
 Ik kal met oude heeren
 En scherts met jonge lui ;
 Ik critiseer de preeken
 En sla ook menig ui.
 Ik jaag op alle nieuwtjes
 En vent ze willig rond ;
 'k Ben rekbaar van conscientie,
 En dapper met den mond.
 'k Streel honderden van kinnen,
 Mijn mes is als een zij ;
 'k Zie honderden karakters
 Zich openen voor mij.
 Ik schik me naar de opinies
 En neem er 't mijne van,
 'k Ben ultra of gematigd :
 Ik ken zeer gauw mijn man.

Ik weet van alle zaken
Zoo wat het hoofdfrein;
't Gemengde nieuws der kranten
Verwerk ik in mijn brein.
Ik spreek van Japanneezen,
Van Holland op zijn smalst;
De paus en Garibaldi
Vind ik om beurte 't malst.
'k Roem ieder Ministerie
Als 't op het kussen zit.
'k Herkauw het oude zuurdeeg,
En ben een Jan de Wit.
Ik gruw van oude zondaars,
Maar werk hen in de hand;
'k Ben zalvend en lankmoedig,
En toch een stokebrand.
'k Rijt oude wondjes open
En leg er pleisters op;
Hier voel ik jicht en jammer,
Daar dans ik mijn galop.
Ik houd wel veel van schuimpjes
En 'k viesneus van het schuim;
'k Zou graag het land regeeren,
Maar 'k draai naar iedre luim.
't Vernuft heeft scherping noodig,
Nog meer soms dan mijn mes;
Ik hoor naar vele namen,
Maar 't meeste naar Jan kles.
Ach, zeepen om de centen,
Daar zit de heele kneep:
Laat ik de klantjes zitten,
Dan ga 'k voor goed om zeep.

VOORWOORDJE BIJ DE VLAAMSCH E A- EN U-STRIJD IN BELGIE.

De vergaderingen van het 7^e Taalcongres te Brugge kenmerkten zich bijzonder door den strijd der Vlamingen, over de verlenging der *a* en *u* met haar zelve, in plaats van de van ouds gebruikelijke *e*. Tegenover de hervormers stonden de behoudsmannen, die de oude schrijfstijl om hare oudheid, en om het meer bevallige taaleigen voorstonden. De mannen van den vooruitgang wenschten meerdere gelijkvormigheid in de schrijfwijze met de Noorderbroeders, om daardoor de eenheid van de taal te bevorderen. Zij beschuldigden hunne tegenstanders van bekrompenheid, in de vrees dat door die meerdere gelijkvormigheid, meer hollandsche boeken en daardoor ook ongewenschte verlichting in België zouden worden binnengeloosd. Wij Hollanders hadden bij dien strijd een zeer lijdzame rol. De anders zoo goedgehartige van Lennep had zelfs een oogenblik van ongeduld en wrevel, toen hij de strijders bedreigde met het verlaten der zaal door de Hollanders, indien men deze redetwisten niet staakte. Hierin werd hij echter door zijne landgenooten niet ondersteund. De beleefdheid vorderde, zoo niet belangstelling dan toch geduld. Wij bleven nog lang getuige van den gevoerden strijd, die, zoo als wel te denken was, onbeslist bleef. Nog na de zittingen bleven velen over de schrijfkwestie voortsoezen, en ook ik was een van de lijdelijkste onder de lijdelijken. Ik had echter een onrustigen nacht. Ik componeerde al droomende een Liedje van den *a*- en *u*-strijd, zoo wat op het metrum van het Duitsche Rijnland. Ik heb het mij later zoo wat herinnerd en als volgt opgeschreven.

DE VLAAMSCHE A- EN U-STRIJD IN BELGIE.

BEURTZANG.

ae — ue.

Wij willen haar niet hebben,
 Die dubbele *u* en *a*.
 Het vaen der liberalen,
 Wij loopen 't nog niet na.
 Ze schoppen met waenwijsheid
 Onze' ouden muer omver.
 Wij willen de *e* behouden,
 Onze *e* van eeuwen her.

aa — uu.

Wij willen haar niet dulden,
 Die oude smalle sleur,
 Ze zitten maar te suffen,
 Bij lang vermolmde keur.
 Heeft dan 't gemengde huwlijk
 Niet lang genoeg bestaan?
 Bij 't *a* en *u* verlengen,
 Zij *a* en *u* compaan.

ae — ue.

Ze zullen ons niet krijgen
 Met al dat wuft geklap;
 Wij schrappen niet zoo spoedig
 't Verkregen burgerschap.
 Wij achten ze zoo fraei niet
 Die koppels twee aan twee,
 't Staet in ons oog veel lossen
 Naest de *a* en *u* een *e*.

aa — uu.

Wij laten haar niet varen,
 De dubbele vokaal;

Val om de laatste heining
 Voor de eenheid van de taal.
 In 't strijdperk der congressen
 Slaan ze o, zoo'n mal figuur,
 Die oude tegenstanders
 Van de *u* en *a* doubluur.

ae — ue.

Ze leutren maar van eenheid
 In 't vlaemsche taelcompas;
 't Klinkt schoon, doch laes, wij duchten
 Een addertje onder 't gras.
 We ontwaren door de reten
 Reeds 't koele Noorderlicht,
 Onze *e* symbool voorkome
 Verblinding van 't gezicht.

aa — uu.

Ze zullen 't werk niet smoren
 Van de algemeene taal;
 Het licht wordt niet weerhouden,
 Door 't dissonnant vokaal.
 Waar de *e* heur recht komt eischen,
 Zij blijve op haar terrein;
 Maar de *a*-taak wekt ons lofied
 En de *u*-kuur ons refrein.

SLOTZANG VAN EEN GEMOEDELIJKEN HOLLANDER.

Och mannen, staakt uw twisten,
 Wat wint ge met dien strijd?
 Laat al die zifterijen
 Maar over aan den tijd.
 Ziet ons — wij dubbelslikkers,
 Wij slikken zelfs ook de *e*,
 Maar 't liefst op 5 December 1)
 Des avonds na de thee.

1862.

1) De avond vóór St. Nicolaas, wanneer de lekkerbekken zich vergasten op letters van banket.

ZIE TOE.

't Zijn nog steeds dezelfde klachten,
 Voorgeslacht en tijdgenoot
 Werken nog met de oude krachten :
 Sterken maken zwakken dood.
 Voor je naasten moet je leven,
 Is het hart maar goed geplaatst ;
 Ja, zoo staat er wel geschreven,
 Maar je zelve ben je 't naast.
 Eigen haard en eigenliefde
 Vragen zorg en overleg ;
 Wat die levenseischen griede,
 Moet, als steen des aanstoets, weg.

De oude wet werd opgeheven,
 De oude vorm te niet gedaan —
 De oude zonden zijn gebleven :
 't Eigen Ik staat boven aan.
 Wee, waar d' argeloosheid haar schreden
 Niet bestuurde of nauw bedwong :
 Menig loop werd afgesneden
 Door een afgerichten sprong.
 Volken, vorsten, steden, staten,
 Hebben al te vaak geleerd :
 Dat de list heel mooi kan praten,
 En de hebzucht graag regeert.

't Recht moog trouw en eerbied vragen,
 Maar houdt waakzaamheid geen wacht,
 Och, het ligt zoo ras verslagen
 Door de sluwheid of de kracht.
 't Oog moet over d'erfgrond wijden,
 't Oude wachtwoord heeft nog vat,
 Heeft nog vat op onze tijden :
 't Poesje rooft zoo licht je schat!

Wie behoedzaam is wordt krachtig
 Voor ge vaar of ongeval,

Ieder zij den raad gedachtig,
 Groot en klein — maar klein vooral;
 't Is maar zaak om 't aan te stippen,
 Wat de wereld al weervoer.
 't Is maar : boer pas op je kippen,
 Want de kat ligt op den loer.

1869.

AAN BRONBEEK.

Als de oude krijger, zwervensmoë,
 Zijn afscheidsgroet aan Java geeft,
 Waar hij, ter eer van vorst en land,
 Geleden en gestreden heeft ; —
 Als hij dan, met zijn karig deel,
 Het oog wendt naar een rustig oord,
 Waar hem een vreedzaam plekje toeft —
 Wie is er die zijn beë verhoort ?

Gij zijt het, Bronbeek, lieflijk dal,
 Dat uw herbergzaam dak hem biedt,
 Die ginds aan Insulindes strand
 Het beste deel zijns levens liet.

O, blijf, gezegend vredefticht,
 Een heul voor hem die rust behoeft,
 Wien na een harden levensweg,
 In 't Vaderland geen thuis meer toeft.
 Verkwik hem in uw lustwarand
 Met teugen uit uw levensbron :
 Zoo valle er op de grijze kruin
 Nog stralen van Gods liefdezon.

1872.

NIEUW WILHELMUSLIED.

(HET OUDE VERKORT.)

Wilhelmus van Nassouwen,
 Geteeld uit vorstlijk bloed,
 Was ik voor 's lands getrouwen
 Beziel met kracht en moed ;
 Wilde ik mijn eerwoord geven,
 En hield dat woord gestand,
 En wijdde ik lot en leven
 Aan 't lieve Vaderland.

In voorspoed en ellende
 Stond ik den landzaat bij ;
 Hij, die mijn roeping kende,
 Stond strijdend aan mijn zij.
 't Was geen verraad aan Spanje,
 Ik gaf mijn Koning eer,
 Maar 't wachtwoord van Oranje
 Was: land en volk zijn meer.

Lang had het volk geleden,
 Het vond zijn recht verkracht ;
 Zijn tranen en gebeden
 Met bittren hoon veracht ;
 't Zag trouw met krenking loonen
 En leed betaald met spot ;
 Het zag zijne eelste zonen
 Ten kerker en schavot.

Luid had de stem gesproken,
 Die riep om recht voor smaad,
 Maar 't staatsoog was geloken
 Voor 't godvergeten kwaad ;
 Tirannen kwamen wreken,
 Wat lijdensmoed bestond ;
 Volk moest de boeien breken —
 Drenkte ook zijn bloed den grond.

En 'k heb mijn God gebeden
 Dat Hij mij leiden zou :
 Hij was mijn kracht, tot heden
 Onwankelbaar en trouw.
 Ik achtte boei noch banden,
 Mijn plicht heb ik verstaan :
 'k Zou voor de Nederlanden
 Verwinnen of vergaan.

Maar — werd nog zwaarder lijden
 Den landzaat opgelegd,
 Ik hoopte op beter tijden,
 Door God ons toegezegd.
 De vrijheid van geweten,
 Het volk in 't hart geplant,
 Ze breekt de slavenketen
 Van 't zuchtend Vaderland.

VOORWOORDJE BIJ DE COSTERLIEDJES.

Hebt ge, waarde lezer, te Haarlem het driedaagsche ont-hullingsfeest van en voor en om het Costerbeeld mee helpen vieren? dan hebt gij zeker verschillende ervaringen gehad, waarbij genot en teleurstelling uwe goed- of afkeurende stem naar gelang van uw smaak en zienswijze, hebben geformuleerd. 't Zij ge u vermeid hebt bij de liefelijke watermuziek, 't zij ge uw feestkleed hebt kunnen uitwringen bij de huldegroet in den Hout; 't zij uw oog zich bij de tentoonstelling heeft verlustigd in de opmerkelijke Costeriana en den voortgang der typographie; 't zij gij medegejammerd hebt onder de hongerende ronddolers, die, zelfs voor geld en goede woorden, tevergeefs zochten naar spijs en onderkomen; 't zij gij opgetogen waart bij de bloemen en gewassen, uit Haarlems milde tuinen bijeengebracht; 't zij ge u boos hebt gemaakt om den al te zwakken bouw der tribunes bij 't vuurwerk; gij zult erkennen, dat het feest iets eigenaardigs had, waardoor het in veler gedachten, *tant bien que mal*, zal blijven voortleven.

Een gedenkboek is aangekondigd 1) en zal voor hen, die belang stellen in het eigenlijke feit der oprichting en ont-hulling van het standbeeld, zoo wij hopen, een welkom en leerzaam souvenir zijn aan het gebeurde te Haarlem. Voor hen, die zich niet scharen onder de meer gezette onderzoekers en verzamelende liefhebbers van de bewijzen van aanspraak en de voortbrengselen der Nederduitsche pers, is misschien een ander klein aandenken aan het gezegde feest een niet onwelkom verschijnsel.

Aan hen bieden wij dit kleine bundeltje aan. 't Geeft in den vroolijken vorm van liedjes, meerendeels in den mond van het levend geïdealiseerd hoofdfiguur gelegd, eenige ge-waarwordingen en indrukken weder, die den opgeruimden feestvierder slechts een ironisch lachje vragen, maar zijn gal, zoo wij meenen, niet zullen verbitteren. Wij zijn geen critici, we geven onze ervaringen in een luimige bui weer, en trekken tegen niemand te velde; wij willen met u slechts een oogenblik napraten of liever naneuriën, en laten een dieperen blik aan wijsgeeriger oogen dan de onze over.

Augustus 1856.

COSTERLIEDJES.

1. COSTERS VOORZANG.

WIJZE: *Is 't u bekend, gelouwe Burgerscharen.*

Zoo werd mij dan, na vier maal honderd jaren,
 Een feest bereid door 't late nageslacht,
 Waarbij het recht mij eindelijk zou weervaren,
 Waar 'k in mijn graf vergeefs op heb gewacht.
 Dat recht, dat mij de vreemdeling had ontstolen,
 En waar hij al te driest op had gepocht,
 Maar waarheid, schoon wat al te lang verholen,
 Weersprak ten laatst, wat zij niet dulden mocht. } *bis.*

Een wakkre trits 2) sloeg handen uit de mouwen,
 En dolf den grond van 't grijs verleden om,

1) Sedert, in 1858, door den heer NOORDZIEK bewerkt, uitgegeven.

2) DE VRIES, SCHINKEL, NOORDZIEK.

En streek ze glad — die overeeuwde vouwen —

En 't licht brak uit en sprak den logen stom.

't Is waar, ik liet mijn fakkel niet fel schijnen,

'k Was stil van aard, geen bluffer in mijn soort,

Ik hield mijn kunst bedachtzaam voor de mijnen,

En juist dat hielp den Mentzer winkel voort.

} bis.

Ik zwoegde niet om ooit een beeld te erlangen,

Ik zag niet in wat eer mij toefde op aard;

Had ik voorzien wat strijd eens aan zou vangen,

'k Had mijn donaat met trouwer zorg bewaard.

Maar door 't vernuft van wegers en van wikkers,

Kwam buiten af mijn vond al meer in tel;

»Aan mij zij de eer!» riep Haarlem, »niet de knikkers,)

»Maar wat ik eisch — is hier het recht van 't spel.» } bis.

Niet om mij zelf, ik ding niet meer naar glorie,

Maar voor mijn land spreek ik een woordje mee;

Roept Duitschland om mijn Hansjeknecht victorie,

Dan heb ik nu met Hollands aanspraak vree,

En 'k liet mij graag in harder vormen kneden,

Met moed stapte ik, uit liefde voor mijn grond,

Het voetstuk op — ik liet mij overreden,

Omdat men me eerst wat al te poppig vond. 1)

} bis.

'k Zal mijn gelaat straks aan den naneef toonen,

Hij lees, naar 'k hoop, mijne eerlijkheid er op!

Een Jubelfeest mag vrij zijn vreugdzin kronen,

Waar 't waarheid geldt haal hij de vlag in top!

Nooit laat hij zich zijn dierste recht betwisten,

Hij blijve kloek, maar tevens goed en wijs;

Waar andren soms den schat van mij verkwisten,

Mijn Holland stel zijn waarde hoog op prijs.

} bis.

1) Men denke aan het oude beeld van steen op de Markt te Haarlem.

2. AANSTALTEN.

WIJZE: *Amis, la matinée est belle.*

Komt vrienden, komt een schoone morgen
 Is voor mijn feesttij aangelicht.
 De naald en 't kladboek nu geborgen,
 Want vlag en groen zijn reeds in 't zicht.
 Het spoor brengt tal van vrachten aan,
 Van heinde en van veer,
 Men ziet ze reeds ten reie gaan,
 Van heinde en van veer;
 De vreemdjes strijken in 't geurig Haarlem neer. (*bis.*)

't Is tijd om zich wat op te flikken,
 Voorziet de heurs, zoo 't heet voor mij!
 Hoe glunder staan alom de blikken,
 Hoe brandt de jeugd naar 't feestgetij;
 Het werk staat stil, de school loopt leeg,
 Het wemelt op straat;
 Het groen hangt af in straat en steeg,
 In steeg en in straat;
 't Is Coster, Coster, al Coster wat men praat. (*bis.*)

Ik leen mijn naam aan puiksigaren,
 Aan koek en worst, punch en banket,
 Een Costerspet op krulde haren;
 Om 't andre huis prijkt mijn portret.
 't Progamma ligt voor ieder ree,
 Omlaag en omhoog,
 Zie: 't groot plakkaat van Enschedé 1)
 Omlaag en omhoog;
 De COSTERS glorie springt wijd en zijd in 't oog. (*bis.*)

1) Het groot affiche was een monsterbiljet, een kunstwerk van de pers der heeren ENSCHEDÉ.

Ik zie de bloem van Haarlems heeren,
Met zwevende A door 't kleurrijk lint, 1)

Als feeststaffieren circuleeren:

Ze brengen orde in 't labyrint.

Gezwartrokt loopèn ze af en aan,

Maak plaats voor mijnheer!

Ze maken voor den troep ruim baan,

Maak plaats voor mijnheer!

Wat zijn die mannen voor Coster in de weer! (*bis*.)

Het uur van twaalven heeft geslagen,

Daar bomt de klok, waar is de brand?

Neen, ziet ze naar de stadsschool jagen, 2)

De heeren met hun staf ter hand.

't Is de expositie-opening

Voor 't groot comitee;

Hoe deftig is die breede kring

Van 't groot comitee!

Bazuin en horen — ze juublen vroolijk mee. (*bis*.)

En nu, gewenschte feestgenooten:

Verzamelt u in Haarlems vest.

De vlugge wieken aangeschoten,

Stroomt aan, stroomt aan, van Oost en West!

Ziet Costers-druk, eet Costers-soep,

Uw beurs zij gespekt,

Beantwoordt nu aan Costers roep:

Uw beurs zij gespekt,

't Is al ter eer der kunst door mij ontdekt. (*bis*.)

1) De Leden van het feestcomité, hadden tot distinctie een gewiekte A in zilver aan een kleurenlint hangende op de borst.

2) De opening der Typographische Tentoonstelling, gehouden in het lokaal der stadsschool op de smalle oude gracht, had plaats voor de feestcommissie en enkele uitverkorenen des middags te twaalf uren van den eersten feestdag, onder de fanfares van een op de plaats aanwezige muziekkorps.

3. ORGEL-CONCERT.

WIJZE: *Toen pierlala lag in de kist.*

Wat is het hier propvol van daag,
 Geen zitplaats rest ons meer;
 Wij hoorden de orgeltonen graag
 En streken liefst eens neer:
 De zetel zelfs van 't achtbaar span,
 Dient thans voor Jan en alleman,
 Wie 't eerste komt — het eerst zich zet,
 Dat is van daag hier wet.

Maar wie geen plaats vindt, loopt maar rond,
 Dat zijn ze hier gewoon,
 Beweging, zegt men, is gezond
 En 't geeft een vrijen toon.
 Men lacht en praat en schuifelt voort,
 En lispelt een beminlijk woord
 Met hem of haar, die ons verzelt
 En ons wat liefs vertelt!

Maar wordt er van het orgelspel
 Wel bijster veel gehoord?
 De man daarboven weet het wel
 En speelt maar lustig voort:
 Hij denkt: wat maal ik om de lui:
 't Is louter maar van daag om d'ui!
 Hij haalt zijn tal registers uit
 En dondert lang en luid.

Hier draaien groot en klein dooreen,
 Dat is de kleur van 't feest.
 't Is vrij entree voor 't algemeen,
 Dat bolt de menschen 't meest!
 't Is vrij entree!" zegt gindsche poen,
 Maar 't is hem om je beurs te doen,

Dus dring niet hard en houd je mak,
En — handen op den zak! 1)

't Finale klinkt en 't uur is om
En de organist heel blij,
Hij mompelt: »loop de boel rondom,
Geen ziel hoort toch naar mij!
Hoe karig krijgt de kunst haar deel,
Of 'k al van »waar is Coster?" speel! 2)
Wel, als het weer gebeurt — speel dan
»'t Is alles larie," man!

4. DE TYPOGRAPHISCHE TENTOONSTELLING.

WIJZE: *De Jagers van Van Dam.*

Stapt nu naar de oude gracht,
Daar ligt mijn schat voor u ten toon,
Past een kwartje per persoon,
't Is maar schuitenvracht.
Vooruit maar!
't Wordt je ginder zonneklaar,
Welk een vond ik wonderbaar
Eens heb uitgedacht.

De kindren van de school —
Ze gaven voor mijn schat kwartier,
En ze dansten van plezier,
Jongens, watte jool!
Vooruit maar!

GENSFLEISCH 3) was een leugenaar;
De oude gracht biedt echte waar
Naast de Deutsche kool.

Benauwd en opgetast
Hangt de een hier d'ander op het lijf,

1) De politie mocht in de eerwaardige Sint Bavo al zeer spoedig eene ontmoeting hebben met zakkenrollers c. s.

2) Het bekende banale straatdeuntje »Waar is Keesje" was voor deze gelegenheid in een »Waar is Coster" verhaspeld.

3) GENSFLEISCH, meer bekend als GUTTENBERG.

Leunt men onbeweeglijk stijf,
 Op die glazen kast.
 Vooruit maar!
S'il vous plait, een duimpje maar,
 't Valt die dames, o, zoo zwaar,
 't Dringen is zoo'n last.

Het licht is niet heel pluis,
 En als je op 't Costeriaansch gebied
 Soms wat van je gading ziet,
 Houd je handen thuis! 1)
 Vooruit maar!
 Boven staan de drukkers klaar,
 Licht neem je ook een exemplaar
 Van hun werk naar huis.

Wat gaat die druk gezwind,
 Wat voortgang in mijn dierbaar vak!
 Meerder spoed bij meer gemak;
 'k Staar mijn oogen blind.
 Vooruit maar!
 Als ik op mijn persje staar —
 'k Was bij dezen tijd zoo waar
 Dan nog maar een kind.

Wat eeuw van draaiërij!
 Werd eens getrokken en gezwaaid —
 Thans wordt maar aan 't wiel gedraaid, 2)
 't Handwerk gaat op zij;
 Vooruit maar,
 Eeuw wat ben je wonderbaar,
 Maak je 't volk het lot niet zwaar,
 Draai dan, draai dan vrij.

1) Men mocht wel de oogen den kost geven, maar moest de handen thuis houden.

2) Men weet: de beweging van de snelpers geschiedt door middel van een rad. 't Is nu draaiën, waar 't vroeger trekken was.

5. WATERMUZIEK.

WIJZE: *Jeune fille aux yeux noirs.*

De schuiten liggen ree in 't vriendlijk lokkend Sparen,
 Het dundoek wappert uit, en 't feestgroen hangt in 't rond;
 Het water effent zich tot rustig spelevaren,
 De blauwe lucht, ze spelt een weeldrige' avondstond.

't Is alweer	} <i>bis.</i>
Costers eer,	
Om de faam	
Van zijn naam,	
Dat de geest	
Van het feest	
Op den vloed	
U begroet.	

De kwinkslag plant zich voort in de opgevulde booten,
 De lachjes zijn heel gul, de blikken staan niet mat;
 De proviand aan boord voorspelt den feestgenooten
 Geen krimp voor keel en maag, geen droogjes op het nat.
 't Is alweer, enz.

Het sein tot d'aftocht roept; daar geven Mavors zonen
 In malsche harmonie 't: *ou peut on être mieux.*
 De watergod steekt af, bedwelmd door 't zoet der tonen,
 Een vlottend echokoor van zangers *à la queue.*
 't Is alweer, enz.

Soms staakt de riem heur slag, soms botsen ook de booten
 Door hindernissen hier, door tragen voortgang daar;
 Maar in den roes der vreugd, wie telt dan lichte stooten!
 Geen jeugdig hoofd voedt thans het denkbeeld van gevaar.
 't Is alweer, enz.

De lieve zon ging schuil, maar duizend andre zonnen,
 In kleuren zonder tal, zijn eensklaps aangelicht;
 Een ongewoon tafreel heeft aller hart gewonnen;
Giorno had geknield bij 't prachtig feestgezicht.
 't Is alweer, enz.

De dartelheid wint veld, men springt in nevenbooten,
 En 't buren biedt genot bij d'opgewonden geest,
 Een onvoorziene kus wordt, afgesnoept genoten:
 't Gaat al op rekening van 't vrije drukkersfeest.
 't Is alweer, enz.

De maan schuilt achter 't hout, maar gluurt ter sluik op 't Sparen
 En licht om 't bont tafreel van al dat feestgewoel,
 En knipoogt als een schuit de vloot eens gaat ontvaren,
 En biedt haar stiller licht aan stiller hartsgewoel.
 't Is alweer, enz.

Dan brengt ze nog een troost aan hen, die vruchtloos wachten
 Op de aankomst van den stoet daar in de Spaarne-kom,
 En wier vergeefsch geduld ontaardt in spijt en klachten,
 Omdat de vlootvoogd zei: we keeren vroeger om. 1)
 't Is alweer, enz.

Maar middernacht is daar, en velen die het vatten,
 Dat aan het blijdst festijn toch óók een einde voegt;
 Ze weten 't recht genot op rechten prijs te schatten
 En keeren huiswaarts heen, verzadigd en vernoegd.
 't Is alweer, enz.

En zoo werd de eerste dag van 't Costertij gesloten:
 Een dag vol gloed en geur, van vroolijkheid en geest,
 En menig lieve maagd, die prettig heeft genoten,
 Zegt: wat je aan Coster doet, geeft steeds een waterfeest:

't Is alweer
 Costers eer,
 Om de faam
 Van zijn naam,
 Dat de geest
 Van het feest
 Op denloed
 U begroet.

} bis.

1) Het plan was om, met de boot gevuld met schuttersmuziekanten voorop, in optocht door te varen tot aan de kom van 't Buiten-Sparen; maar men week van 't plan af en bekortte den weg aanmerkelijk, vandaar dat de bewoners aan den kom vergeefs bleven uitkijken naar den wateroptocht.

6. AANKOMST DER TYPOGRAFEN.

WIJZE: *Iö vivat.*

Iö vivat, iö vivat,
 De groote dag is daar!
 Waarop ik van mijn jurk ontdaan,
 Voor 't brave volk te kijk zal staan;
 Iö vivat, iö vivat,
 Heel Haarlem maakt zich klaar!

Iö vivat, iö vivat,
 De juichtoon klinkt op straat,
 Omdat ik — 'k hoor het overal —
 Zoo straks onthuldigd 1) worden zal.
 Iö vivat, iö vivat,
 Ze meenen 't niet zoo kwaad:

Iö vivat, iö vivat,
 Wat spelt dat stoomgefluit?
 't Is de aankomst van den grooten stoet:
 Mijn telgen door de pers gevoed,
 Iö vivat, iö vivat,
 De welkomstgroet klinkt luid.

Iö vivat, iö vivat,
 'k Ben op mijn jongens fier,
 Daar staan zij in een lange rij
 Gedost in nette feestkleedij;
 Iö vivat, iö vivat,
 Bij leuslint en banier!

Iö vivat, iö vivat,
 Mijn troep zij kloek en braaf,
 Hij heeft een hooggeschat bedrijf;

1) Onthuldigd, vrij algemeene, z eer oneigenaardige uitdrukking onder de menigte.

't Vraagt wakker hoofd en krachtig lijf,
 Iö vivat iö vivat,
 Lang leev' de typograaf!

Iö vivat, iö vivat,
 Daar trekt de sleep voorbij,
 Wel ziet men angstig naar de lucht,
 Als waar men voor die wolk beducht; 1)
 Iö vivat, iö vivat,
 De zorg nu aan een zij!

Iö vivat, iö vivat,
 Wat stapt men vlug en stout!
 Muziek voorop, banier omhoog,
 Met moed in 't hart en lust in 't oog,
 Iö vivat, iö vivat,
 Op, mannen, naar den Hout!

Iö vivat, iö vivat,
 Naar 't monument van steen,
 Het is een heevaart mij ter eer,
 Ginds treft je een toespraak en — nog meer,
 Iö vivat, iö vivat,
 Naar 't grauwe doosje heen! 2)

7. HULDEGROET EN STORTBAD IN DEN HOUT.

WIJZE: *Lied uit Martha, of Goede nacht, mijnheer Becker.*

Schaart u, waarde feestelingen,
 Schaart u om het steenen sticht:
 't Uur is daar om uit te zingen
 Wat u op het harte ligt.
 Schaart u allen in het ronde,
 Onder 't lieflijk lommerkak,
 Dat uw loflied luid verkonde
 't Licht dat Coster hier ontstak.

1) De lucht eerst helder, begon eenigszins dreigend te worden.

2) Men vergeve ons deze aanduiding van het monument in den Hout.

Maar waartoe die matte blikken,
 Hangend hoofd en kromme knie?
 Past dan in deze oogenblikken
 Ons geen vuur en energie?
 Is 't een uitvaart, die we vieren?
 Schijnt de feestzon niet van daag?
 Ach, uw druipende banieren
 Geven 't antwoord op de vraag.

Ja, 't is waar, de malsche druppels
 Vallen op het aardrijk neer,
 't Feestbestuur loopt rond bij koppels,
 In hun oog staat: mislijk weer!
 En de regen groeit tot stroomen —
 Schuilevinken — wat het gaf? —
 Volgeladen struik en boomen
 Schudden u hun woeker af.

Sponzen zijn 't, geen feestgewaden,
 Die u kleven aan het lijf;
 Houdt den moed toch, kameraden,
 Denkt: het is een feestbedrijf!
 Mocht die stortvloed u doen wanen:
 't Is geen beeld van vroolijkheid —
 Denkt maar: plengt natuur thans tranen,
 't Is van vreugde dat zij schreit!

Paart uw zang aan koopren tonen!
 Haalt het uit — uw huldlied!
 Zingt als blijde Costerszonen —
 Van den regen smelt je niet!
 Laat uw hoed het stortbad vangen —
 Zomerdruppels drogen gauw;
 Zingt vol moed uw Costerszangen,
 Als de krekels in den dauw.

Komt, heft nu het hoofd ten hoogen,
 't Water maakt uw longen frisch,
 Thuis kunt gij uw linnen drogen,
 En — wie weet waar 't goed voor is.

Zangers — spreker — zoudt ge u kwellen?
 Geeft van weer en wind den brui!
 Heeft men Costers-ulevelen,
 Waarom ook geen Costers-bui!

En nu — laat de feestmarsch klinken,
 Feestelingen op het pad!
 In den optocht zult ge blinken,
 Door uw glorie — door uw nat!
 Roemt de wereld niet uw streven?
 Alles is tot Costers eer!
 En één troost is u gebleven:
 Na den regen komt mooi weer! 1)

8. OPTOCHT.

WIJZE: *Schept vreugde in 't leven.*

Op, nu ten feestmarsch!
 Haarlems marktplein is uw doel;
 Daar wacht u Coster,
 Volksdrang, volksgejoel;
 Recht is de weg en breed het pad
 En, gaat de tocht door slijk en nat,
 Wat geef je nu om spat of smeer —
 't Is al ter eer van Coster!

Klinkt nu, bazuinen,
 Wekt de natte feestrei op:
 't Gaat van den regen
 Over in den drop;
 Stapt, Costersvrienden, stapt met spoed:
 Zoo'n wandling doet het lichaam goed,
 Want, hoe ge van een stortbad houdt,
 Ge kondt er van verstijven.

1) De onweersbui, die zich allengs had samengepakt, ontlastte zich in een ontzettenden regenstroom, juist op het oogenblik, dat de stoet aan 't monument was aangekomen en daar een breeden kring had gevormd om een luisterend oor te leenen aan een geacht spreker en aan de tonen van het huldelied door de typografen, onder begeleiding van de muziek der dragonders, aangeheven.

Braaf, wakkre mannen,
 Heft het oog weer blij omhoog,
 Mijdt nu geen plassen —
 Morgen is 't weer droog!
 Komt, trippelt nu niet uit de reek,
 Je voeten zijn toch eenmaal week,
 Maar slobbert ferm door dik en dun;
 Je bent geen jonge juffers!

Blikt eens ter zijde:
 Tal van kopjes voor het raam
 Lachen u tegen,
 Noemen soms uw naam;
 Het feestprogramma wijst haar aan
 In welken rang gij mee moogt gaan,
 't Zij van het handboogschuttersgild —
 't Zij drukker of minister!

Ze is niet te smaden,
 De eer waar gij in roemen mocht:
 Fiere dragonders
 Banen u den tocht;
 Voorop een wacht, op zij een wacht —
 Ben je ooit wel zóó ter markt gebracht?
 Dat is zijn neus voorbij gegaan,
 Die thuis bleef zitten suffen.

Klinkt nu, trompetten,
 Haarlems marktplein is in 't zicht,
 Daar wacht uw Coster
 't Nieuwe levenslicht!

9. 'T ONTHULLINGSUUR.

WIJZE: *Parlant pour la Syrie.*

Na tal van tobberijen,
 Na jaren van geduld,
 Mocht eindelijk 't werk gedijen
 En werd de hoop vervuld

Van hen, die voor mij streden,
 Trots nabuurs ongelooft,
 Die in mijn recht getreden,
 Zijn naam dankt aan den roof. } *bis.*

Mij was geen beeld geschonken
 Waar de echte kunst uit sprak,
 De roepstem heeft geklonken,
 En 't volk tastte in den zak.
 »Want,» riep mijn pleitbezorger,
 »Schuwt Neerland beeldenpraal —
 Toch past aan Haarlems burger
 Een standbeeld van metaal! } *bis.*

Lang voelde ik mij verdrukken,
 Ik had den tijd niet mee. 1)
 Door tal van ongelukken
 Kreeg ik mijn deel aan 't wee.
 'k Zwoegde onder pijn en banden,
 Vooroordeel was me een kruis,
 Zelfs onder 's makers handen
 Viel 'k, ongerept, tot gruis. 2) } *bis.*

Toch zie ik mij herboren,
 Door d' ijver van mijn span;
 Het gaf geen hoop verloren
 Voor 't eens ontworpen plan.
 ROYER, gij, 'k wil het roemen,
 Stondt mijn patroons ter zij,
 Tot ik mij hoorde noemen
 Een puik der gieterij. } *bis.*

1) Voorzeker, de Commissie heeft met onverschilligheid hier, met tegenstand daar te kampen gehad; ook de dagen van 1848 waren voor het plan lang niet gunstig; maar de volharding en de geestkracht van den ontwerper kwamen eindelijk alle bezwaren te boven.

2) Men zal zich wel de ramp herinneren, toen het bijna voltooide modelbeeld, in het atelier van den Heer ROYER, plotseling ineen viel en de vermoeide kunstenaar opnieuw aan den arbeid moest gaan.

Zwaait, drukkers, uw banieren,
 Vier, spreker uw talent,
 Lost, krijgers, uw mortieren,
 'k Ben 't schieten al gewend.
 Zing, zangerskoor, uw tonen
 En paar ze aan luit en snaar,
 Volharding ziet zich kronen,
 't Onthullingsuur is daar! } *bis.*

Trekt 't overkleed aan flarden,
 'k Sta lang genoeg vermomd,
 Ik kan 't niet langer harden
 Nu haast mijn daglicht komt;
 Ik zag mijn Holland streven,
 'k Heb met den naneef vree,
 En was het mij gegeven, } *bis.*
 Ik riep met hem: hoezee!

10. COSTERSGROET AAN DEN BOEKHANDEL.

SOLO VOOR COSTER.

Met het welbekende refrein van widewidewi-bom-bom.

Mijn zon is eindlijk opgegaan,
Widewidewi-bom-bom!
 Ge ziet mij passend voor u staan,
Widewidewi-bom-bom!
 Niet meer omgeurd door grom van visch,
Widewidewi-bom-bom-bom-bom!
 Maar onbelemmerd, vrij en frisch!
Widewidewi-bom-bom!
Gloria, gloria,
Widewidewi-bom-bom-bom-bom!
Gloria, gloria,
Widewidewi-bom-bom!

Ik zit in een metalen broek,
 Men zegt: ik ben heel fraai en kloek;
 Heel Neerland jubelt om mijn beeld,
 Geen Mof, die mij mijn roem ontsteelt!

Schei uit, wie om de vinding vechf:
 De waarheid heeft het pleit beslecht;
 Wie 't verder loochent, rij maar op,
 Of 'k smijt mijn A hem op den kop.

M' ontdeed mij van mijn nachtjapon,
 En 'k schrikte een weinig van 't kanon,
 En 'k zag de duizendtallen staan,
 En 'k hoorde luit en trommel gaan.

'k Wou knikken, maar — wat zou ik doen?
 Dat streed met mijn metaal fatsoen;
 Maar veel was de eerste blik mij waard:
 Ik zag mijn troep te zaam vergaard.

Mijn kroost, dat door mijn vinding leeft,
 Wiens nijverheid naar hooger streeft,
 Dat, door mijn kunst te zaam gesnoerd,
 Verlichting ten baniere voert.

Maar wat mij vreemd in de oogen viel,
 Ja, wat mij zeer deed in de ziel —
 Was, dat mijn jongens niet vooraan,
 Maar achter 't schuthek moesten staan.

Ach, was mijn tong maar los geweest,
 Men had gelachen in den geest;
 Zoo waar als Coster voor je staat,
 Hij had een woordje mee gepraat.

't Is goed, het waait van daag heel straf,
 De booze bui waait van mij af,
 Zoo, kindren, dooft ook gij 't venijn,
 En denkt dat ze niet wijzer zijn!

Maar, jongens, houdt je ferm en goed,
 Past op, dat gij mij eere doet;
 Voedt vrijheid, maar met maat en perk,
 Dat houdt vereende krachten sterk.

En zoo m' u achter schotjes zet,
 Streeft, met het oog op orde en wet,

Streeft voorwaarts in gesloten drom —
Dan dondren eens die schotjes om! 1)

*Gloria, gloria,
Widewidewi-bom-bom-bom-bom!*
*Gloria, gloria,
Widewidewi-bom-bom!*

11. FEESTDINER EN TYPOGRAFENHONGER.

WIJZE: *Pour dot ma femme a cinq sous.*

Heeren van het Palviljoen,
Magen die zich feestlijk vulden,
A raison van vijftien gulden
Kan men fijne beeten doen.
Eet braaf, drinkt braaf,
Waartoe zoudt ge uw tong niet streelen!
Eet braaf, drinkt braaf,
Beter dan de typograaf.

Ginder laat een deune kok,
't Schrale maatje scherp gevoelen

1) De verdienstelijke samensteller van het gedenkboek der Costerfeesten zegt, dat de voorstelling in het 7 en 11 couplet van dit liedje "niet juist is." — Ik wil met mijn geachten vriend NOORDZIEK niet twisten over een toon, die ik slechts in kortswijl heb aangeslagen, maar ik zou toch, als 't er op aan kwam, de 200 representanten van den Nederlandschen Boekhandel en hoofden van Boekdrukkerijen tot getuigen kunnen roepen, of mijne bewering waar was, al dan niet: dat zij, en wel met een vrij ruim ledig vóór zich, door een schot of staketsel waren afgescheiden van de overige genoodigden en afgevaardigden van andere Maatschappijen als: van Nijverheid, de Rederijkerskamer, de Plaatselijke geneeskundige Commissiën enz. enz. — Wel heb ik te vergeefs in het gedenkboek op de schets van den platten grond der afgesloten ruimte op de groote markt, plaats B, naar mijn schotje gezocht, maar toch — *g e s t a a n* heeft het er, of ik ben blind of verward geweest. — Maar de Heer NOORDZIEK, die naar ik meen, niet tot de speciale Commissie tot regeling der feesten behoord heeft, zal, naar ik vooronderstel, niet eens juist geweten hebben, dat de plaats B nog in tweeën gesplitst was; 't zou anders door den steeds zoo nauwkeurigen man wel in zijne schets van den platten grond zijn aangegeven.

Aan die vogels in den Doelen,
 Hunkrend naar een fermem brok;
 Denkt dat ze in den vroegen ochtend uitgevlogen zijn van stok.

Heeren, die daar deftig zit
 Onder keur van feestgelagen,
 Schoone toasten hebt geslagen,
 Breed van omvang, fijn van pit,
 Eet braaf, drinkt braaf,
 Drinkt op Coster, Land en Koning;
 Eet braaf, drinkt braaf,
 Beter dan de typograaf.

Ginder drinkt men ook eens mee
 Op de hooge potentaten,
 Heeft de wijn de flesch verlaten,
 Zelfs met water heeft men vree;
 Klinkt hun dronk wel niet zoo deftig, welgemeend is hun hoezee.

Heeren, die daar jubeleert,
 U vermeidt in Costers glorie,
 Die, ter eeuwige memorie,
 Daar op Haarlems gaven teert;
 Eet braaf, drinkt braaf,
 Ziet uw werk met welgevallen,
 Eet braaf, drinkt braaf,
 Beter dan de typograaf.

Ginds ook viert men Costers eer;
 Maar bij al die zwoegerijen
 Valt de honger zwaar te lijën;
 Van den morgen in de weer,
 Gaf het raadhuis wel een broodje, maar de typograaf lust meer.

Heeren, 't is uw schuld wel niet,
 Dat die jongens in den Doelen
 In hun maag welsprekend voelen,
 Wat een schrale keuken biedt.
 Eet braaf, drinkt braaf;
 Maar denkt aan de drukkersgasten,
 Eet braaf, drinkt braaf,
 Beter dan de typograaf.

Komt een Costersfeest weerom,
 Dan zult gij dien krimp niet dulden,
 Denkt: het kost per man twee gulden,
 't Is voor hen een heele som!

Mooglijk leggen de arme zwoegers voor dat feestmaal weken krom! 1)

12. HET BLOEMENFEEST.

WIJZE: *Van de schoone bloemenverkoopster: Komt volkje, koop bij mij.*

Gij, die ten feest mocht gaan,
 Bezoekt de hertenbaan,
 Daar zult gij Haarlem roemen;
 't Entree is niet heel duur:
 Daar vindt ge schoone bloemen,
 Die kindren der natuur. } *bis.*

Daar loopt de jonkman vrij
 Met zoetelief op zij,
 Daar durft hij 't woord haar noemen
 Van 't smeulend zielevuur,
 En prijst met haar de bloemen,
 Die kindren der natuur. } *bis.*

De windvlaag, die niet zwicht,
 Bluscht hier en daar het licht;
 Maar wie ook d'avond doemen —
 De min wil 't schemeruur,
 Zij spreekt dan van haar bloemen,
 Die kindren der natuur. } *bis.*

Wie 't licht wil zoeken, wend
 Zijn schreden naar de tent,
 Hij zal den smaak er roemen
 Der Heeren van 't Bestuur,

1) De billijkheid vordert te bekennen, dat een veel grootere opkomst van werklieden dan het getal, hetwelk zich had aangegeven en waarop men gerekend had, den kok in den Doelen, waar de typografen hun feestmaal hielden, eentgzsins in verlegenheid bracht, en de tafel veel schraler maakte, dan anders wellicht het geval zou zijn geweest.

Hij drinkt den geur der bloemen,
Die kindren der natuur. } *bis.*

De kniesoor blijv' maar thuis,
Hem is 't genot een kruis,
Hem hoort men Flora doemen,
Hij vindt Æolus guur,
Hij trekneust bij de bloemen,
Die kindren der natuur. } *bis.*

Kom om geen vrijen kijk
Naar 't prachtig huldeblijk;
Op 't weer valt niet te roemen:
't Dooft Zochers zonnevuur, 1)
Keert liever tot de bloemen,
Die kindren der natuur. } *bis.*

O, geef een woord van lof
Aan Costers vredehof,
Wie smaak heeft moet het roemen,
't Genot om Haarlems muur;
Waar vindt men schooner bloemen, } *bis.*
Die kindren der natuur?

13. ZOMERZORG.

WIJZE: *D'une image si chérie, of Kom mijn Bruintje, enz.*

Kent gij wel de lieve dreven
Van het Heerlijk Bloemendaal?
Zaagt ge ooit in zijn bosch geschreven:
Lentegeur en zomerpraal?
Dan — wat weelde u daar mocht beiden,
Of wat schat het u verborg,
Zeker liet ge u eens geleiden
Naar het vriendlijk Zomerzorg.

1) Boven het huldeblijk had de Heer ZOCHER eene zon van gaslicht doen plaatsen, die ontstoken en brandende, van eene schoone uitwerking zou zijn geweest, maar het winderige en regenachtige weer doofde het licht en belette het beloofde effect.

Koele boschjes en priëlen
Vormen hier een lustwarand,
Linden, beuken en abeelen
Slaan om 't dal een groenen band,
Die u aanlokte om te zweven
In een zorgelooze rust,
Van den druk van 't werkelijk leven
Ongedeerd en onbewust.

Maar nog hooger klom uw weelde
Zoo uw voet het duin beklom,
't Koeltje door uw lokken speelde,
En ge uw blikken sloegt rondom:
't Noordernat aan gindsche zoomen,
Voor u uit het Zuiderzout,
Links de Velzer berkeboomen,
Rechts de statige Aardenhout.

Hen, die nu de plek bezoeken,
Boeit natuurschoon niet alleen;
Opgevuld zijn alle hoeken,
Honderdtallen zijn bijeen.
't Geeft een woelen en krioelen,
't Is een schuiflen heen en weer;
Bij gebrek aan bank en stoelen,
Zit men soms op 't grasperk neer.

't Is aan Haarlems feest verbonden,
't Is de Costermatinee;
Wie zich daar niet had bevonden
Deed niet met de wereld mee;
Halen, brengen, duwen, stooten,
Bidden om wat lafenis, —
Ach, mijn waarde feestgenooten,
Neemt het nu zoo als het is.

Hoort gij wel die jubeltonen
Van de grenadiermuziek?
Om met aandacht haar te loonen,
Staat van daag wat heel komiek.

't Is een joolfeest — wilt niet vitten;
 Maar als Zomerzorg u boeit,
 Komt dan in zijn lommer zitten,
 Als geen Costers onweer broeit.

14. VUURWERK.

WIJZE: In de Nes daar moeten wij wezen.

't Slot is daar der Costerpretjes,
 Dat het eind eens schittrend zij!
 Hoor, VAN LEEUWEN, 1) doe 't eens netjes
 En hij sprak: »Laat dat aan mij!"
 Allemaal sissers, allemaal sissers,
 Allemaal sissers, rikketakbom,
 Ja, komt er maar om,
 Komt er maar om
 Van rikketaktom!

Drukpers, eerzuil, transparanten,
 Zonneschijf en sterrenvuur,
 Watermolens en brillanten,
 Purper, zilver, goud, azuur.
 Allemaal sissers, enz.

Heeren met tribunekaarten,
 Zorgt nu voor de dames trouw,
 Dringt haar voort naar die gevaarten,
 Dringen is een heele sjouw.
 Allemaal sissers, enz.

't Zal je straks een lichtzee geven,
 Als het kunstvuur perels spat,
 Dames, heb je van je leven,
 Ooit zoo'n mooi kijkuit gehad?
 Allemaal sissers, enz.

1) Voor hen die 't niet wisten: VAN LEEUWEN is de naam van den
 vuurwerkmaker.

Ja, je zit wel wat gedrongen,
 Maar 't zijn hier geen canapees;
 Denkt, gij zijt er in gedrongen,
 Door galante *cavaliers*.
 Allemaal sissers, enz.

Om uw zitplaats steun te geven,
 Dat ze staan zou als een muur,
 Wordt een spijkertje aangedreven, 1)
 Dames, denkt eens: hoe secuur!
 Allemaal sissers, enz.

Hoort die vuurpers ginds eens kraken,
 Maar, 't is niet aan gene zij,
 Hier hoor 'k gil en angstroep slaken,
 Heeren, och, een handje bij! 2)
 Allemaal sissers, enz.

't Is de val van duizend vrouwen,
 't Is de roem des timmermans,
 Dien we voor ons oog aanschouwen,
 Alles in den vuurzeeglans.
 Allemaal sissers, enz.

Sassebranders, slangenbrakers,
 Vliegt maar dartel in de lucht;
 Stevige tribunemakers
 Staan aan 't einde van de klucht.
 Allemaal sissers, enz.

Dames, zoo we uw val bezingen,
 't Is niet uit ontaard gemoed:
 Weet, om d'indruk weg te dringen
 Is ook 's spotters liedje goed.
 Allemaal sissers, enz.

1) Werkelijk hoorde men, reeds gezeten, hier en daar een spijker indrijven. Was dit voorzorg — dan kwam ze wel wat laat.

2) Eensklaps stortte een deel der tribune in. De timmerman heeft er genoeg over gehoord, wij zullen er hem niet meer hard om vallen. 't Liep over 't algemeen gelukkig af, de schrik was het ergste.

Heeren, die uw gezellinnen,
 Gaarne ter tribunne zet,
 Bréngt het knalfeest u te binnen,
 Zorgt, dat ge op het maaksel let.
 Weg met de sissers, weg met de sissers,
 Weg met de sissers rikketakbom,
 Loopt, loopt rommenton,
 Loopt rommentom,
 Van rikketaktom.

15. COSTERS NAZANG.

WIJZE: *Schilder 'k wou me zelf graag zien.*

't Einde van mijn feest is daar,
 Haarlem wordt weer rustig;
 Heel de troep ging uit elkaar,
 Vroolijk of onlustig.
 De een is blij naar huis gegaan,
 De ander is maar zóó voldaan,
 Ik alleen bleef achter, } *bis.*
 Als een trouwe wachter.

't Is als stond ik honderd jaar
 Op mijn hoogen standert,
 Oude vrienden zijn nog daar,
 Veel zie 'k ook veranderd.
 Oud en nieuw en nieuw en oud:
 Nog veel koper onder 't goud,
 Tegenspoed en zegen, } *bis.*
 Zonneschijn en regen.

Vierders van het groot festijn
 Binnen Haarlems wallen,
 Mocht gij doorgeregend zijn
 Of voor 't vuur gevallen,
 Of een muisje met een staart
 U door Coster zijn gebaard,
 't Ligt in 's menschen wegen, } *bis.*
 Naast het voor het tegen.

Als ik langer leef dan gij —
 Immers 't is te wachten —
 En 'k vier weêr een eeuwgetij
 Met uw nageslachten,
 Dan, leer hun mijn feestkronijk :
 Theorie is geen praktijk;
 Wie 't volmaakte wenschen, } *bis.*
 Zoeken 't niet bij menschen. }

ZEVEN KNIEDICHTJES.

I. VRIENDSCHAP.

Daar tiert in 's levens milde gaard
 Een bloem op tengren steel,
 En als de stormvlaag 't plantje spaart,
 Dan kán het bijster veel.
 't Biedt balsem, voedsel, 't biedt genot,
 't Vraagt naar gevaar noch levenslot,
 Wanneer het op uw weg mag bloeien;
 Dat bloempje, dat zich Vriendschap noemt,
 Ziet aan heur zij veel struiken groeien,
 Wier tal zich op haar deugd beroemt;
 Maar, zijt ge een kenner in uw gaarde,
 Dan houdt ge de echte soort in waarde;
 Ze wast bij voorkeur onbespied,
 En... overvloedig wast zij niet.

II. VREUGDE.

Vreugde is een tortel, die schatert en koert,
 Ons aan de rustige huiscel ontvoert,
 Luide ons verlokt: »geniet en kom buiten!
 Tracht eerst uw zorgen goed binnen te sluiten;
 Zing wat u hindert en drukken moog, weg,
 Moei u niet hard met gestaag overleg.»
 Maar, hoe die tortel moog lokken en streelen,
 Als ze u wat lang zingt — ze zal u vervelen;

Vreugd heeft een lokstem voor grijsheid en jeugd,
Maar slaat ze door, ze overschreeuwt vaak de Deugd.

III. SMART.

Een schatting, die het hart betaalt
Met diepe zuchten, heete tranen ;
Een nevel, die van boven daalt,
Om tot de ziel een weg te banen :
Een vlijm, die loutert en geneest,
Al laat zij diepe voren achter ;
Een stem, die, roept zij 't liefste 't meest,
Dat liefste heenvoert naar een Wachter,
Die soms iets eischt tot hooger doel,
Waar Smart voor altijd ligt verbroken,
Waar, uit de kerf van 't zielsgevoel,
De paradijsroos is ontloken.

IV. GEDULD.

»Geduld is zulk een schoone zaak!»
Wij leerden 't toen wij kindren waren,
En — wat de ervaring waarheid maak —
Wij zeggen 't nóg in later jaren ;
Geduld breekt door verhardheid heen,
Geduld tart bergen van bezwaren :
De waterdrup doorboort den steen
Al eischt zijn werk ontelbre jaren :
Het lot drukt neer — 't verzet sta pal —
Geduld toch overwint het al.

V. SCHOONHEID.

Schoonheid — een gift — niet verdiend, niet gekocht ;
Luide verkondster van Hem, die haar wrocht,
Broos als een mantel voor 't aardsche bestaan,
Eeuwig als niting van hooger orgaan ;

Zoete verlokster voor zinnen en ziel,
 Engel, die soms door ontadeling viel, —
 O, blijft gij rein in uw lieven en loven —
 Eerbied zij u, als een lichtstraal van boven.

VI. VERTROUWEN.

Waar we in des levensloop
 Soms op een zandgrond bouwen —
 Te leur gestelde hoop
 Dempt toch geen stil vertrouwen.
 Vertrouwen is een vrucht,
 Die voeden kan en laven,
 Waar reeksen van genucht
 Het dorstend hart begaven;
 Maar te edel en te goed
 Is ze om in 't wild te groeien;
 Hier vraagt zij zonnegloed,
 Daar noopt zij tot besnoeien.
 Wijst ze u naar boven heen —
 Heur wasdom werkt het goede;
 Bepaalt ze u slechts beneen —
 Wees ernstig op uw hoede:
 Hem, die deez' klimoprak om 't eigen ik slechts windt,
 Hem maakt heur kwistig sap bij wijlen stekeblind.

VII. ZALIGHEID.

Daar klinkt een machtig tooverwoord
 Vol zoete melody,
 Maar wat het uitdrukt, wat het meldt —
 't Is ons een profecy.
 't Vat alles goeds en zuivers saam
 Wat ooit werd uitgedacht,
 En 't spreekt van 't eelst en fijnst genot,
 Waarnaar verbeelding smacht.
 Een Hemel, die 't slechts voeden kan,
 Een Hemel, die 't bereidt,

Elk stervling uit dat heerlijk woord —
 En smacht naar zaligheid,
 Maar wát het is en wát het geeft,
 En wien of wat het geldt —
 Geen wijsgeer, die het zeggen kan,
 Geen dichter, die het meldt.

VOORWOORDJE BIJ VALENTINE VAN MILAAN.

VALENTINE VISCONTI, meer bekend onder den naam van VALENTINE VAN MILAAN, was de dochter van den Hertog JEAN GALAS VISCONTI en ISABELLA van Frankrijk. In het huwelijk getreden met LODEWIJK VAN ORLEANS, broeder van den waanzinnigen Koning KAREL VI, was zij geplaatst in eene wereld van zedeloosheid en misdaad; omringd door haat en tweedracht, leefde zij in een tijd van ellende en jammer, zooals Frankrijk nimmer gekend had, en in dien nacht van algemeen verderf schitterde zij als een ster van eerbiedwaardige deugd en reinen godsdienstzin. Haar leven was rijk aan liefde, maar arm aan geluk. HENRI MARTIN getuigt van haar in zijne *Histoire de France*: »Notre histoire offre peu de destinées aussi tristes et aussi touchantes que celles de cette femme au cœur violent mais généreux, si injustement flétri par l'opinion, si constante et si malheureuse dans ses affections.» Bedroefd om het verval van het koningschap, bedrogen door een misdadig gemaal, die in schandelijke betrekking stond tot hare schoonzuster, de koningin, ISABELLE van Beieren, behield zij overvloedig geduld om den krankzinnigen KAREL te leiden en op te beuren, en onuitputtelijke liefde om den losbandigen LODEWIJK door zachtheid en toegevendheid tot zich te roepen. Zij zag echter hare vurigste wenschen on vervuld, des konings krankheid van geest bleek ongeneeslijk; haar echtgenoot werd te midden van zijne uitspattingen door gehoord staal van zijn doodsvijand JEAN SANS-PEUR, den Hertog VAN BOURGONDIE, omgebracht. Verpletterd door dien slag, vroeg VALENTINE recht voor den hoon haar en geheel het koninklijk huis aangedaan; de Koning, in oogenblikken van helderheid, zwoer wraak; maar de invloed van den heerschzuchtigen leenman wist de wapenen der vergelding van zich af te keeren. Hij wist VA-

LENTINE voor zich onschadelijk te maken door haar met hare kindren in Sint Blois te doen opsluiten. Het volk haatte ORLEANS om zijne losbandigheid; zijn moordenaar wist die haat levendig te houden en die op de nagelaten betrekkingen over te brengen. De geestkracht van den Hertog boezemde der menigte ontzag in, zoodat de weinige stemmen, die zich voor VALENTINE verhieven, gelijk die van den Hertog VAN BOURBON, weinig of niets vermochten.

VALENTINE overleed in 1408 te Sint Blois, ruim een jaar na haren echtgenoot. Hare jeugdige zonen weenden om haren dood, maar wisten nog de grootte van hun verlies niet te peilen. Een jongeling, hare zonen een weinig in jaren en besef vooruit, stond aan haar sterfbed. Hij was DUNOIS, basterdzoon van ORLEANS, vóór zijn huwelijk verwekt bij mevrouw CANY. De basterd, dien VALENTINE, naar den geest dier tijden, in hare nabijheid had zien opgroeien, en, naar de inspraak van haar goed hart, in hare liefde had opgenomen, begreep welke smaad het koninklijk geslacht was aangedaan, en welk hart men verwoest had. Hij zwoer zijne weldoenster en zijn vader te wreken, en den eed, aan het sterfbed gedaan, heeft hij gehouden, door zijn leven te stellen tegen de vijanden van het huis der VALOIS, en hij was het die op lateren leeftijd JEANNE D'ARC ter zijde stond in het bekampen van Britten en Bourgondiërs, en die als een der eerste veldheeren verder geschitterd heeft, om zijn ongelukkig vaderland en het zinkende koningschap rust en recht te verschaffen.

VALENTINE VAN MILAAN.

De laatste traan der weduw wordt vergoten:

De doodstrijd geeft der kaak een laatsten gloed;

De doornenvlecht heeft zich om 't hoofd gesloten

En de ochtendblik leeft op uit d'avondgroet.

Het zieleleed heeft hier den strijd volstreden:

De schoonste bloem viel uit den leliekrans;

De hand, nog straks gevouwen tot gebeden,

Rust nu verstijfd op 't hoofd van ORLEANS;

Maar voor de wees, ontwijd door 's vaders zonden,

Is 't moederwoord nauw van beteekenis:

Hij voelt nog niet wat draad is afgewonden,
 Wat steun en staf zijn jeugd ontvallen is.
 Maar nevens hem knielt de oudre basterdbroeder —
 DUNOIS, háár niet door 't bloed verwant als zoon,
 Maar wien ze in 't hart de zegenbee der moeder
 Ten erfdeel grifte in 't licht der martlaarskroon.
 DUNOIS, om 's vaders dood en Frankrijks rechten
 Bestemd ten wreker op Bourgonje's vaan,
 Die, waar een maagd zich 't pantser om zou hechten,
 Ter zij dier andre martlares zou staan. —
 Sint Blois, 't aziel voor stomme smart en tranen,
 Verloor de ster der majesteit en jeugd,
 Die 't in zijn vest zag schitteren en tanen,
 Als laatste glans van onbegrepen deugd;
 De kerker voor verstooten liefde en zorgen,
 Die tuigen kan hoe sterk de godsvrucht bleek,
 Heeft háár devies geheiligd en geborgen:
 »Ze voedde zich met tranen — en bezweek;»
 En als de tand des tijds de vest zal slopen,
 Zal nog één steen geweld en storm weerstaan:
 Hij draagt een naam, die tot ontzag moet nopen,
 Den naam van VALENTINE van Milaan.

Frankrijk zag zijn zon verbleeken,
 Dikke neevlen pakten saam:
 Bloedschand, muichelmoord en waanzin
 Schreven Zesden KARELS naam.
 Weelde slurpte 't gift der zonde,
 't Purper lag in slijk en stof;
 IJverzucht en zelfverheffing
 Loerden op 't ontzenuwd hof.
 Hoogmoed, hebzucht en partijschap
 Verfden 't goud en 't marmer rood;
 Misdad riep ellende in 't leven:
 Oorlog, pest en hongersnood.
 De oude stamboom stond te wag'len
 En de bijl lag aan zijn voet;
 't Meir der ongerechtigheden
 Waste tot onstuimen vloed.
 Maar verblindung schiep verbeelding,
 En verbeelding vroeg genot:

Feestmuziek en Bachanalen

Doofden zelfs de stem van God.
 Monsters in den vorm van schoonheid
 Voedden zich met helsche drift;
 In de bloemen staken dolken,
 In den beker school vergift.
 Avignon, Rouaan, Navarre,
 Languedoc, Dyon, Artois,
 Weefden 't spinweb der verneedring
 Om den zetel van VALOIS.

Roemloos teelt van vijfden KAREL,

Vroeg verweesd en vroeg ontwijd,
 Speelbal van baatzuchte voogden,
 Prooi van drift of list of nijd;
 Ach, uw eerste levenslente,
 Rijk aan bloei, maar kort van duur,
 Zou met haar aantreklijkheden
 Dooven in onzalig vuur.
 IJdel jongling, noch door liefde,
 Noch door godsdienst voortgeleid,
 Die door glanzen en kabalen
 Werd bedrogen of geveid;
 Zwakke Koning, die het rijkszwaard
 Hebt gewet tot schande en val —
 Zonder kracht voor Englands strijders,
 Zonder eer voor Gelders wal.

Welke steun is u verbleven

In uw wankle heerschappij?
 Maar Anjou, Bourgonje of Berry
 Kenden heerschzucht — geen voogdij;
 Heerschzucht, die een trouwer wachter,
 De eedle Hertog VAN BOURBON,
 Wel berispden en verachten —
 Nooit, helaas ontwaapnen kon.

Welke band heeft u omstrengeld?

Is 't de band der broedermin?
 ORLEANS toch was u dierbaar —
 Met hem gingt ge 't leven in!...

Maar de smet des bloeds zou kleven
 Op den naam van LODEWIJK,
 Die uwe eer en kroon bezoedlen
 En 't zou boeten met zijn lijf.

Welke boezem hood u balsem
 Voor de wond van hoon en haat?....
 Maar zelfs op uw huwelijkssponde
 Sliepen ontrouw en verraad;
 En de hand van ISABELLE,
 U ten vloek en ergernis,
 Zou den laatsten lichtstraal dooven,
 Die uw ziel gegeven is.

Zesde KAREL, die den ramspoed
 Kocht voor uw lichtzinnigheid;
 't Spotkleed in den koningsmantel
 Aan uw naaktheid omgespreid,
 Bande meegevoel en liefde
 Toen de nacht uws geestes viel,
 Maakte u hulploos en verlaten,
 Hongerend naar lijf en ziel.
 Slechts uw volk, verlamd, vernederd,
 Zwoegend onder tweedrachtsjuk,
 Had nog in zijn dwazen Koning
 Eerbied voor het ongeluk.
 Slechts één vrouw, het hart gebroken,
 Dieper nog gekrenkt dan gij,
 Waakte, met gesmoorde zuchten,
 Als een engel aan uw zij.

Het land der kunsten en der bloemen:
 Itaalje mocht in wulpschheid roemen,
 't Bracht ook een bloem des levens voort,
 Wier bloei, door last noch lust verstoord,
 Bestemd scheen om een gaard te tooien,
 Waar adeldom door godsvrucht blonk;
 Waar vrede bloesems rond mocht strooien,
 En 't hart de teug des levens dronk.
VISCONTI's telg was uitverkoren
 Tot gade van den Koningszoon:

Ze zou als ster der liefde gloren
 Door ORLEANS aan Frankrijks troon.

Neen VALENTINE, niet de weelde,
 Waarmee uw bruidstooi werd omstraald,
 De palm door ridderroem behaald,
 Ze brachten 't heil niet dat u streefde.
 Bij 't vatten van de dierbre hand,
 Door jeugd en fierheid u geschonken —
 Uw ziele voelde dieper vonken
 Voor hém en 't nieuwe vaderland.

U ORLEANS, was 't u gegeven
 Bij 't zweren van uw huwelijkseed,
 Voor reiner ideaal te leven
 Dan voor het schoon in 't zinlijk kleed: —
 Gij hadt den schat niet afgesneden,
 Toen dartle lust door vuigen tocht
 Uw oog verblindde, uw ziel verzocht
 Om de onschuld op het hart te treden;
 Want onschuld was 't, die de eedle vrouw
 Uw schuldig leven tegenstelde,
 En, schoon uw pad haar smaad voorspelde,
 Gaf zij voor ontrouw — dure trouw.
 Verdoolde, was dan 't oog gesloten
 Voor hare schoonheid, voor haar deugd?
 Moest dan een engel zijn verstooten
 Voor 't duivelsch waas der wulpsche vreugd?
 Gij, die door ISABELLA's lonken
 Den roes der zonde hebt gedronken,
 Met haar die kroon en kroost verried,
 Die d'armen ga versmachten liet;
 Gij?... Heeft geen stem des bloeds gesproken,
 Die voor den lievling broeder sprak?
 Heeft u de dolk niet weergestoken,
 Die in de kreuk eens boezems stak?....

O VALENTINE, diep gekrenkte,
 Geknakte lelie van het Zuid,
 Wier liefde niet de liefde drenkte,
 Gij, aan bedrog en haat ten buit,

Vondt toch uw roeping aangewezen:
 Bewakeres van troon en huis,
 Hebt ge in 't gebed uw kracht geprezen,
 En zocht uw troost in 's Heilands kruis.
 Want, toen verstomping en verkwijning
 Op 't purper lagen uitgespreid,
 Bleekt gij een hemelsche verschijning
 In 't pleeghuis der krankzinnigheid.
 Ja, de arme dwaas, bespot, verlaten,
 Vervreemd aan eigen kroost en bloed,
 Die hén vergat, wie hém vergaten,
 De lelies trappend met den voet,
 Die zich verwenschte in zijn verneedring,
 Godslastrend in zijn woestenij —
 Had één bewustzijn, één verteedring,
 Één zonnestraal — en dat waart gij!
 Ja gij, schoon ook de driestheid smaalde
 Bij 't werk, dat gij alleen vermocht,
 Wijl zij, die 't kwaad met kwaad betaalde,
 In u een lage drijfveer zocht;
 Gij, die, den blik omhoog geheven,
 Volbracht wat u in God geviel,
 Met al den moed van 't christlijk leven,
 Met al de grootheid van de ziel!
 Doch niet alleen de broeder-koning
 Behoefde uw hulp in 's lijdens nacht,
 Maar ook om de eer van eigen woning
 Waart ge ORLEANS ten englenwacht.
 Geen bitterheid, maar traan en bede,
 Was de uiting, die uw hart ontsloot:
 Een blik vol zorg, een woord van vrede
 Bejegenden den echtgenoot.
 Helaas, wat foltring moest ge ervaren?
 Wat zwaard moest door de ziele u gaan?....
 't Staal van BOURGONJE's moordenaren
 Bracht LODEWIJK den doodsnik aan.

Daar stondt ge, hulploos en verstooten,
 Met de onmacht voor u van een lijk;
 De tranenstroom, te mild vergoten,
 Vroeg wraak . . . maar aan een hoofdloos rijk.

De gruwlen zouden gruwlen wekken,
De distlen op uw pad gespreid —
Ze vonden slechts in KARELS trekken
Een schaduw van meewarigheid;
Maar wat kon hij — de zielsverdwaalde?
Wat deed zij n kalmte in krachtgemis?
Ach, waar een vonk van kennis straalde,
Was 't flikkring in de duisternis.
De laster loog, de nijd ontgloeide,
't Vooroordeel gaf u smaad voor troost,
En 't volk, dat ORLEANS verfoeide,
Bracht d' afkeer over op zijn kroost.
Zijn kroost — u w kroost, zij n bloed — u w leven,
Onschuldig, nauw zijn lot bewust —
't Zou, wat de vader had misdreven,
Betalen met zijn recht en rust.
Toch hadt ge moed de smet te wraken,
De bloedsmet op uw naam en huis,
Maar 't luipaard deed zijn prooi bewaken,
En Hertog JAN verzwaarde uw kruis.
BOURGONJE wist uw klacht te smoren:
SINT BLOIS werd u ten kerkermuur.
Al deed BOURBON zijn veto hooren —
Hij sprak voor u ter kwader uur.
Uw zonne moest door 't rouwfloers tanen,
Miskening zou uw smart weerstaan,
En in een zee van bittere tranen
Uw levensavond ondergaan.
Uw kroon was niet van deze wereld,
Uw jeugd was kort, uw lijden lang;
Heeft u een diadeem ompereld —
Haar wicht viel zwaar naar 's kerkers gang.
Gij hebt geleden en gestreden,
Maar liefde was uw schutsvoogdes;
De hemel juichte in uw gebeden,
En de aarde maakte u martlares.
Mocht u de boosheid grafwaarts slepen,
Uw sterfbed heiligde SINT BLOIS.

Één hart slechts had uw deugd begrepen,
De jonge basterd was 't — DUNOIS.

Hij zou de erinnering bewaren
 Aan uw gebed voor Frankrijks eer,
 Om, na een nacht van twintig jaren,
 Te strijden voor zijn wettig Heer.
 Hij zou de maagd ter zijde snellen,
 Vertrouwend op haar visioen,
 Het kind van DOMREMI verzellen,
 Om 't juk der schand te niet te doen.
 Hij zou een bloedig feit zien plegen,
 't Gevangen lam in boei zien slaan,
 En, uit den rook der mijt ontstegen,
 Een nieuwe scheemring op zien gaan.

Ja held, ge waart van twee heldinnen
 De schakel van het zielsverband;
 Gij hebt gelooven en beminnen
 Uw trouw getoond, uw eer verpand;
 Van u zal stift en beitel tuigen:
 Ge hebt een roemrijk pad gegaan,
 En, moest de stam der lelies buigen,
 Gij bracht der bloem nieuw leven aan.
 Uw oog zag door het floers dier tijden
 De nimbus boven 't martlaarskleed, —
 In JEANNE D'ARC — geloof in lijden,
 In VALENTINE — liefde in leed.

Zou, Frankrijk, u een dracht van jammren drukken,
 U zinken doen van trap tot trap;
 Zou 't schuldig hoofd voor 's Hemels wrake bukken
 In uw vernederd koningschap....
 Een reine ziel heeft voor uw heil gestreden;
 Want op der vrouwe donker pad
 Heeft de ootmoed Gods gerechtigheid verbeden —
 Wél haar, die veel heeft liefgehad!

TONEN VÓOR HUIS EN HART.

AAN MARIA.

NA MIJNE EERSTE AVONDMAALSVIERING.

O, zalig was mij 't uur, MARIA,
 Toen 'k met u opging naar Gods huis,
 Om met u me aan de bron te laven
 Van 's Heeren woord en 's Heeren kruis;
 Toen ik, verjongd, hernieuwd van harte,
 Mij met u spijzigde aan den disch,
 Waar 't liefdewoord de ziel verzadigt:
 »Doe dit tot mijn gedachtenis.»
 De CHRISTUS was me opnieuw verzezen,
 Zijn licht was voor mij opgegaan,
 En 'k heb des wachters woord vernomen
 Al moest ik lang van verre staan;
 Ach, knellend was mij 't juk geworden
 Van moedloosheid en twijfelzucht;
 In JEZUS ben ik vrij geworden:
 't Geloof kweekt voor den Hemel vrucht;
 Want voor belasten en vermoeiden
 Blauwt ginds een zaligende kust,
 Van dáár noodt ons het woord des Heeren,
 Ik heb 't verstaan en — 't hart vond rust.
 O, dat ùie rust mij kracht moog geven
 Voor hemelzin en christenplicht;
 Maar zou 'k het niet met Hém vermogen?
 Zijn juk zoo zacht, Zijn last zoo licht!

Met moed de taak aanvaard, melieve,
 Die weldra me aan uw zijde toeft;
 We vinden op den weg naar boven
 Wis alles wat ons hart' behoeft.
 Want Hij, die zegent in beproeving
 En 't kruis ons op de schoudren legt,
 Hij heeft der ziele ook vrede en blijdschap,
 Hij heeft zijn hulpe ons toegezegd.

Het was me een dierbaar feest, MARIA,
 Toen ik met u daar nederzat,
 En, op des Heilands liefde hopen,
 Met u het brood des levens at ;
 Toen werdt ge in God mijn zielsbeminde,
 Toen ja, toen werdt gij me eindloos meer,
 Mijn zuster waart ge, ik was uw broeder
 In JEZUS CHRISTUS onzen Heer.
 Zijn bond moog onzen bond versterken:
 Dat zij de bruidsgift, die u wacht,
 Dat zij voor mij de straal der hope,
 De lichtster in den levensnacht.
 O, dat wij nooit die baken derven,
 't Zij schaduw onzen voet omhult,
 Het zij wij in Gods weldaan juichen
 En blijde hoop de ziel vervult.
 Hij blijv' de rots van ons vertrouwen,
 Hij kweek' den Hemel in 't gemoed,
 En doe er immer vrede wonen:
 Zoo worde ons 't leven dubbel zoet.
 O, danken wij Zijn zegeningen,
 Zijn leiding in ons beider lot,
 Dat danken, bidden en gevoelen,
 Die zucht naar 't heiligst zielsgenot.
 MARIA, dierste en uitverkoorne, j
 Wees gij mijn eenigst, wees mijn al!
 Geen wel of wee, dat onze banden
 Voor hier of ginds ontknoopen zal.
 Dit bad, dit smeekte ik bij de stonde,
 Toen 'k met u opging naar dat huis,
 Om met u me aan de bron te laven
 Van 's Heeren woord en 's Heeren kruis;
 En, zoo er ooit een uur mocht naken,
 Dat schaduw werpt op ons verbond,
 God moog de zon des vredes wezen,
 In Wien de ziel heur roeping vond.
 Hij doe de nevelen verdwijnen
 En blaas Zijn adem op ons pad;
 Blijf Hij de hoeksteen onzer liefde,
 Die 't al — ook ons — heeft liefgehad.

ONS VIERSPAN.

(EEN BRIEFJE AAN DEN REDACTEUR VAN DEN
»Vergeet mij niet. Muzen-Almanak.»)

Ons vierspan, onze rijkdom,
 De vreugd van ons gezin,
 Het biedt ons ruime rente
 Van ouderlijk gewin.
 Maar . . . bracht ons ieder popje
 Wel duizend poppen aan? . . .
 Ik heb 't niet nagecijferd
 Om daarvoor in te staan.
 Wel duizend vorderingen
 Voor voeding, vorming, kleed,
 Begrooten mijn begrooting,
 Meer dan ik waan of weet.
 En fin, wat zal het baten
 Of 'k zucht, of praat, of mok?
 En . . . huiselijke zaken . . .
 Wie hangt die aan de klok!
 Neen, liever wil ik juichen
 In 't lot mij toegedacht,
 Om duizend zegeningen,
 Die ons het vierspan bracht.
 Word ik in 't werk gehinderd
 Door wildzang en getier,
 Ik berg heel graag het schrijftuig
 Bij 't kinderlijk »plezier."
 En 'k spring met hen in 't ronde,
 Schoon moeder 't woelig vindt,
 En 'k denk aan werk noch zorgen,
 En . . . 'k word met hen een kind.
 Dan hoor ik honderd vragen,
 Zoo onvoorziens als raar,
 Die 'k allen nooit beantwoord,
 Al word ik honderd jaar.

 De jongste maakt mij moede
 Bij sprong of kapriool,

En de oudste mij verlegen
 Door wijsheid van de school;
 Heb ik een ledig uurtje,
 Schoon schaars mij toebedeeld,
 't Wordt zorgloos doorgedarteld
 En dartel omgespeeld.
 Nu vraag ik al wat hart heeft:
 Heb ik geen groot gelijk?...
 »Neen!» roepen de Almanakken:
 »Neem naar je cel de wijk!
 »Wat malen we om je vierspan?
 »Pers uit een bijdraag, pers!
 »We zitten lang te wachten,
 »Een vers, een vers, een vers!
 »Mij,» roept men, »mij voor allen!
 »Je hebt het ons beloofd!»...
 Wel zou je 'm niet verzeggen,
 Die zoo je vreugde rooft!
 Hoor! rellen honderd brieven:
 »Wat stel jij ons te leur!»
 'k Zeg ook: »Loop naar den rijkdom,
 Vervelend redacteur!» 1)

TEN KATE! Weeldrig zanger!
 Maar vader bovendien, —
 Kunt ge in mijn achterblijven,
 Gij, zooveel kwaads wel zien?
 Mijn vierspan gaat voor 't speeltuig —
 Gij — wraakt het wat ik doe?!
 Gij? — hebt ge nog geen vierspan —
 Toch zijt ge er na aan toe.
 Plaats, wilt gij, in uw boekjen,
 In vredes naam deez' brief,
 Al keurt men deze bijdraag
 Wat al te subjectief.
 Welaan, dat ieder 't wete,
 Waar 'k met mijn bijdraag blijf:

1) Zie Aurora, Jaargang 1851.

'k Speel liever met mijn jongens,
 Dan dat ik verzen schrijf.
 Licht knikt een goedig vader
 Mij toe om 't geen 'k beleed:
 Dat ik uit oudervreugde
 De lierendreun vergeet.
 Nog eens, 'k verlaat de schrijfcel,
 Als 't kinderliedje klinkt,
 'k Verstrooi mijn dichterplannen,
 Mijn *Perrian* roest in d' inkt.
 Ons vierspan blijft voor alles
 Mijn hoogste poëzij.
 God late 't mij behouden —
 TEN KATE! wat zegt gij?

1851.

En geldt het hier den zanger
 Noch zijn »Vergeet mij niet" —
 Nóg juich ik in het viertal,
 Dat God mij liefdrijk liet.
 En — is 't nu vier jaar ouder,
 En — wast mijn zorg met hen,
 't Is nóg mijn liefste rijkdom,
 Die 'k op mijn reisweg ken.
 't Voegt, dat voor hunne leiding
 Elke andre roepstem zwicht.
 Mijn lieve vrouw zegt: amen —
 Ik sluit mijn boekcel dicht.

1855.

VIJF ROZENPOTTEN.

Mijn jaardag! lieve en teere ontmoeting!
 Een kleine kring sluit zich om mij:
 Een dierbre vrouw, een juichend viertal —
 't Kleurt mijn Septemberochtend blij.
 Ze zeggen mij door kus en handdruk,
 Meer dan de mond te kennen geeft,
 Dat ze in mijn heil zich mee verheugen,

Dat vader in hun harten leeft.
 Geschenken? och, 'k eisch geen geschenken
 Dan kinderliefde en dank aan God;
 Toch wacht mij, 'k weet het door gewoonte,
 Van ieder kind een rozenpot.
 Reeds zoekt mijn oog, ondanks mij zelven,
 Naar de uitkomst van dit stil bedrijf;
 MARIA, SUZE, PIETER, WILLEM —
 Vier rozen? neen! ik tel er vijf!
 Dank, beste vrouw, dank lieve kindren,
 De traan, die in mijn ooghoek beeft,
 Zij u de tolk van diepe erkentnis
 Voor 't fijn gevoel dat in u leeft.
 Die vijfde roos — zij is van ANNA,
 Van 't lieve wicht dat van ons ging,
 Dat, afgescheurd van 't ouderharte,
 Een schakel nam uit onzen kring.
 Vergeten? neen, dat jongste zusje,
 Die engel, dat vierjarig kind,
 Dat gij beweend hebt met uw moeder,
 En met uw vader hebt bemind!
 Vergeten? neen, 't blijft met ons leven,
 Ook nu 't in reiner leven roemt:
 Haar beeld blijve in ons midden toeven,
 Heur naam zij ieder uur genoemd!
 Spreekt vrij, herinnert vaak elkander
 Haar vroolijk spel, haar vriendlijk oog;
 Herdenkt de tijden, toen ze dartlend
 Van mijne — in moeders armen vloog;
 Toen ze, in uw spelen medehupplend
 Ons hart stal door haar zoet gevele,
 Gij allen, blij in hare blijheid,
 Bezorgd ook bij haar droef geschrei.
 Gij allen zaagt de kinderkrankte:
 Ze spaarde ook onze woning niet,
 En spoedig was de glans der vreugde
 Geweken voor ons stil verdriet.
 Het leven mocht lang weerstand bieden,
 Ach, onze laatste hoop verging
 En uwe en onze tranen vloten
 Bij 't lijkje van de lieveling.

De dag van Hemelvaart! 1) gij weet het
 Wat indruk ons die morgen gaf!
 Het klokgelui, dat kerkwaarts noodde,
 't Was ons een troostzang naar heur graf,
 Wij leiden daar onze ANNA neder,
 Dat teeder bloempje in 's levens gaard,
 Aan u en ons zoo vroeg ontnomen —
 Maar zij voor 's levens storm gespaard.
 Laat, kindren, uw gewoonte blijven,
 Al wekt ze weemoed, 'k wensch die pijn,
 Vooral op mijn en moeders jaardag
 Moet ANNA in ons midden zijn.
 Vergeten, neen! vergeten nimmer,
 Ook niet wanneer een feestuur slaat, —
 't Verlies eens kinds voor 't ouderharte....
 Daar is geen wond die dieper gaat.

1853.

THEODOOR 2.)

THEODOOR! »van God gegeven!»
 Jongste van mijn dier gezin,
 Met uw eerste kreet van 't leven,
 Trad de vreugd weer bij ons in.

Werd een lieveling ons ontnomen —
 Wij berusten in 't verdriet;
 Nooit geneest zoo'n wond volkomen,
 Want een kind vergeet men niet.

Doch, zoo we immer blijde waren,
 Bij een telg, in God verbeid,
 Wat ons hart thans mocht ervaren —
 't Was een teug der zaligheid.

1) Ze werd op Hemelvaartsdag begraven.

2) Men weet, THEODOOR, van het Grieksch afgeleid, wil zeggen: Gave Gods of »van God gegeven.»

Heerlijk Paaschlicht 1), schoone morgen,
 Diep staat ge in mijn ziel geprent,
 Toen mijn nieuwe levenszorgen
 Rustig werden afgewend.

Vadervreugde, moederweelde —
 Smeekten, dankend, zegen af
 Van de hand, die sloeg en heelde,
 Wijze hand, die nam en gaf.

Door den traan heen, 't oog ontsprongen
 Blikte ik, rijk bedeelde, in 't rond;
 't Paaschlied in den geest gezongen,
 Gold dat wiegje naast die spond.

Boven bidden en verwachten
 Daalde er zegen van zijn troon,
 Kreeg de moeder nieuwe krachten
 Bij de ontwikkeling van haar zoon.

THEODOOR — »van God gegeven,»
 Jongste van mijn dier gezin,
 'k Gaar bij d'aanblik van uw leven,
 Nieuwe blijdschap, nieuw gewin.

'k Hoor weer vroegre tonen klinken,
 Nieuw geschater, nieuw gedruisch:
 'k Zie weer 't oude speelgoed blinken,
 Lang geborgen in mijn huis.

Nieuwe tonen om mij henen,
 Door mijn oor een tijd gemist,
 Doen weer lach en lied vereenen,
 Alles schijnt verjongd, verfrischt.

Moeder danst met de oudre snaken
 Vroolijk rond in breeden kring:

1) 't Kind werd ons geboren met het aanlichten van Paaschmorgen, nadat onze vroegere jongste het jaar te voren ons ontnomen was, waarop het tweede couplet doelt.

Alles wil zich jonger maken
Om den jongsten lieveling.

Waar verzachting werd geschonken,
Waar vergoeding werd bereid,
Ik heb aan die bron gedronken
Die van boven tot ons leidt.

Kind, uw naam: »van God gegeven!"
Drukt der oudren dankbee uit;
In uw druk en dartel leven,
Loven wij Gods liefde luid.

Laat die naam uw leven merken,
Blijf Hem trouw, die ons u gaf,
Braafheid spreke uit al uw werken,
Van uw wieg tot aan uw graf.

Min uw moeder, steun uw vader,
Als hij eens uw hulp behoeft;
Godsvrucht zij uw levensader
Wat u vleit of u bedroeft.

Eerlijkheid bestuur uw daden,
Rondheid leve in hart en mond; —
Voor- of onspoed kleure uw paden —
Doe uw hand slechts wat ze vond.

Nog verstaat gij niet mijn beden,
Nog kent gij geen goed of kwaad;
Maar, moogt ge eens uw weg betreden,
Toon dan dat ge mij verstaat.

Blijft ge nog veel toezicht vragen,
Stoort ge moeders nachtrust vaak,
Geev' dat nooit in later dagen
Ze om uw gang uit vreeze waak.

Dierbre schat van God gegeven,
Na den schat dien 't hart verloor:

Heb, tot hulp en heul in 't leven.
Lang uw ouders, THEODOOR!

Mocht men op uw vader doelen;
Dat hij slechts in kortswijl leeft,
Kind, ik hoop, gij zult eens voelen,
Dat hij de ernst wel 't liefste heeft.

Wees ook gij blij met de blijden,
Vriendlijk 't oog en gul de mond,
Maar zorg, wat ge uw hart moogt wijden,
Dat het steunt op zuivren grond.

THEODOOR, »van God gegeven,»
Blondje met uw lief gezicht,
Ruste er zegen op uw leven,
En sluit eenmaal 't oog ons dicht.
1861.

AAN CONSTANCE.

BIJ EENE PIJNLIJKE LEVENSWONDE.

Daar loopt een draad door 't wel en wee,
Gevat door de eigen hand,
Die zielesmart en zielevree
Voor hoogren wasdom plant.

Drie deelen vormen saam dien draad
In onzen levensloop,
Ze brengen heil en heul en baat —
Geloof en Liefde en Hoop. —

Gelukkig waar dit drietal spreekt
Van reiner harmonij,
Van Hem, die wat hij bindt of breekt,
Het beter weet dan wij.

PIETER SPA NAAR LONDEN.

BIJ HET KRONINGSFEEST VAN KONINGIN VICTORIA.

HET VERTREK.

— Dat moet ik zien! riep PIETER SPA,
 Bij de avondthuiskomst, tot zijn ga,
 Die onverwachts, door manliefs woord,
 In 't kousenbreien werd gestoord;
 — Wat vaderlief, wat wou je zien,
 De Dordtsche kermispret misschien?
 'k Ga met je mee naar Dordrecht, bout!
 — Wat ik! die nimmer kermis houd?!
 Neen vrouw, een groot, ontzaglijk feest,
 Zoo als er nooit een is geweest,
 Of waar men al mijn levensdagen,
 Geloof me, weer van zal gewagen.
 Een feest, waar geen fatsoenlijk man,
 Zich voegzaam van weerhouden kan;
 Voor vrouwen heeft het nogtans schijn,
 Zal 't wat te druk, te woelig zijn:
 Ik meen de plechtigheid in Londen,
 Die alle kranten ons verkonden,
 Den kroningsdag, wel wis en ja,
 Van koningin VICTORIA!...
 — Wat zeg je, heb ik wel verstaan?
 Waar haal je nou die grap van daan,
 Of waar toch liet je u zoo belezen?
 SPA, 'k hoop je zult toch wijzer wezen!
 Naar Londen!? Kijk, ik sta verstomd,
 'k Vat niet, hoe 't in uw hersens komt;
 Een man, die nooit eens verder kwam
 Dan van den Haag naar Amsterdam,
 Die Engelsch spreekt noch Fransch verstaat,
 En die maar leukweg Hollandsch praat,
 Zou, zonder zich te laten raan,
 Zoo maar pardoos, naar England gaan!

En dan een reis per schip of post,
 Of stoomboot liever, dat 's subbieter,
 Die eventjes veel centen kost,
 Zeg, 't is toch immers schertsen, PIETER!
 — Neen waarlijk, 't is geen schertsen, neen!
 Ik wil, ik zal naar Londen heen,
 Hoor vrouw, ik weet wel wat me past!
 Ik nam 't besluit, en 't staat nu vast.
 — Help, eer ik van mijn centrum raak!
 Dat is me nu die man, die vaak
 Tot mijn gewichtige ergernis,
 Zoo karig, zoo bekrompen is,
 Voor 't huisgezin zoo kaal en pover!
 Ei, heb je daar jou geld voor over?
 — Hoor, weet je wat, ik volg mijn zin,
 'k Wil ook de wijde wereld in;
 Een burger van mijn rang en stand,
 Moet nu en dan eens buiten 't land;
 Dat is om aanzien en fatsoen,
 Om wereldkennis op te doen;
 Je zei daar fluks! ik was een man,
 Die nimmer groter uitstap dan
 Naar Amsterdam heeft ondernomen . . .
 Best! 'k Zal in Londen ook wel komen,
 Wees daar gerust op, lieve kind!
 Maar wat ik gansch niet aardig vind —
 Je zei: ik kan slechts Hollandsch spreken,
 Of ik me daarom minder reken!
 Je weet wel dat ik afkeer voel
 Met vreemde parlechants te prijken, —
 Maar bovendien, 't is niet mijn doel
 Te schrittren in de logica,
 't Is slechts om naar VICTORIA
 En Londens staatsie te gaan kijken.
 Doch luister, vrouw, 'k geloof gewis,
 Dat ik de ware reden gis:
 Je bent verstoord, dewijl 'k niet vraagde
 Of 't soms ook aan mevrouw behaagde,
 Om met mij mee van honk te gaan;
 Ja, 'k weet wel, had ik dät gedaan,
 Dàn kostte licht de reis niet veel!

Maar jij vermoedde 't tegendeel
 Voorzeker uit mijn wijs van spreken;
 Ja, vrouw, ik ken sinds lang die streken;
 Maar 'k nam 't besluit; ik volg nu stil
 Mijn eigen plan, mijn eigen wil;
 Mijn woord deed u dien wil verstaan:
 Ik ga — en daarmee afgedaan! —
 Dus was de taal van onzen vriend.

Tot naadre kennismaking dient,
 Dat PIETER SPA, door zuinigheid
 Of door zijn schrandervol beleid,
 Of liever door Fortuna's rad,
 Zijn schaapjes op het droge had:
 Hij was een vette rentenier
 Geworden van een wijngrossier,
 Naar andren, was hij vroeger tapper,
 En is dit zoo, dan is 't nog knapper.
 Was nu het recht hier aan mijnheer
 Of aan mejuffrouw SPA veeleer,
 Is 't geen ik thans niet zal beslissen.
 Ik mocht me in de uitspraak licht vergissen,
 En de afloop van dit twistgeding
 Ligt niet in 't plan der schildering.
 Genoeg, dat men na vierpaar dagen,
 Van d' ouden Rotterdamschen wagen
 Een man zag knikken tot zijn ga;
 't Was de afscheidsgroet van PIETER SPA.

DE STOOMBOOT.

— Is dit de stoomboot? — Ja, mijnheer!
 — Ho, kruier, ho! strijk hier maar neer,
 Zet nu op 't dek den koffer even;
 Wacht, dit valiesje zet je er neven;
 Pak aan deez' paraplu, gezwind,
 Maar stil, eerst moet ze in 't zakje, vrind,
 Leg d' overjas er boven op;
 Voorzichtig voor dien pijpekop!
 Zet nu de hoedendoos er naast;

Zie zoo, nu is het al geplaatst
 Dat niets, geloof ik, 't schaden kan;
 En nu het kruijeld! daar, dag man!
 Zoo hoorde men, bij 't prepareeren
 Van 't dampschip, SPA predisponeeren;
 Straks nam hij, blij van ziel en zin,
 Zijn plaats op 't prachtig vaartuig in.
 Het gaf een levendig rumoer
 Van hen, die mee ter stoomvaart kwamen,
 't Stroomde alles tot de reis te zamen;
 Den koopman, baronet en boer,
 De kamermeisjes en mevrouwen,
 De mannen, die de lading sjouwen,
 Den conducteur en kapitein,
 De bootsgezellen, groot en klein:
 Luid tierend, schreeuwend, jagend, joelend,
 Zag SPA hier door elkaar krioelend.
 De stokers pasten op hun plicht;
 Daar schoven zij de stoomklep dicht:
 Men had den klank der bel vernomen,
 En... rechtsomkeert! ging 't schip aan 't stoomen.

Dat gaf een nieuwe levensvreugd
 Voor onzen vriend, die vol geneugt,
 Op 't dek, der meeste heeren wijk,
 Ter neer zat, als een vorst zoo rijk;
 Hij blies van zijn Virginisch kruid
 De blauwe wolkjes voor zich uit;
 Terwijl hij over 't vlak der baren
 Het oog begeerlijk rond liet waren!
 Want wissling spreidt de Maas ten toon
 En schilderachtig is haar schoon,
 En trotscher wordt heur breede vloed,
 Daar, waar hij zich naar 't zeeschuim spoedt.
 Hier stevent de opgeladen kiel,
 't Karakter nog van Neerlands ziel,
 En voert naar overzeesche reën
 Heur rijken handelsvoorraad heen;
 Ginds zeilt de driekleurvlag in top,
 De Oostindievaarder 't stroomnat op,
 En brengt, na de afgelegde baan,

De Morgenlandsche schatten aan.
 Hier plast de rankgebouwde boeier,
 En vroolijk zingt de schippersmaat;
 Dáár stuwt een wel ervaren roeier
 Zijn wiegelende boot, en slaat
 De riemen lustig in de baren,
 Bij 't zorgelooze spelevaren;
 Terwijl de rook, die ginder zweeft,
 De kondschap van een stoomer geeft.
 Zoo zag men op deez' watertocht,
 Waarheen het oog zich richten mocht,
 Aanlokkende verscheidenheid,
 In bonte groepen uitgespreid.
 Het vaartuig vloog op d'effen vloed,
 En 't klotsen van de raderwerken
 Deed de onverflauwde stoomkracht merken,
 Bij 't knettren van den kolengloed:
 Maar 't schip, gedwee aan stuurmans wil,
 Lag eensklaps op zijn wenken stil,
 Als waar 't van alle kracht beroofd:
 Men toefde aan 't Brielsche havenhoofd;
 Dáár werd weer lading ingenomen,
 Met oorverdoovend sjouwgeraas;
 Voorts ging het hier opnieuw aan 't stoomen:
 Men groette dra den mond der Maas,
 Doorkliefde daar de golven mee,
 En eindlijk was de boot in zee.
 O, nu, nu zal het het vroolijk gaan!
 Dacht SPA, 'k ga niet naar onder, neen!
 Want op de zee komt eerst, zoo 'k meen,
 De rechte pret van 't varen aan:
 Men heeft toch op het zilte schuim,
 De lucht zoo frisch, 't gezicht zoo ruim!
 En dan het klotsen van de baren,
 Daar mag zoo graag mijn oog op staren,
 En dan het schomlen van de boot,
 Is ook recht grappig! sakkerloot!
 De zeereis zal, naar allen schijn,
 Voor mij een nieuw genoegen zijn!
 Maar op des levens kronkelwegen
 Heeft menigeen 't bewijs gekregen,

Dat al niet hecht is wat men bouwt,
 Niet vast, al wat men vast betrouwt;
 Maar dat, al wat op de aarde ons beidt,
 Ons predikt onbestendigheid,
 En ons slechts de overtuiging schenkt,
 Dat, hoe men zich ook zeker denkt,
 Vooruitzien veelal niets beteekent —
 Ook onze vriend had misgerekend.
 Hoe zoo dat? vraagt men mij misschien!
 Wel, hebt ge 't voorbeeld nooit gezien,
 Of weet ge 't ook bij wedervaren,
 Dat elk gestel 't geschok niet van
 Die immer rustelooze baren
 Van 't pekelnat verdragen kan —
 Vooral bij de eerste reis; in 't kort:
 Dat men op zee soms zeeziek wordt?
 Nu, 't was de rustverstoring
 Van hem, waarvan hier mentie is:
 Een lichte duiz'ling greep hem aan;
 De duiz'ling deed de ontsteltnis groeien,
 De hoofdpijn hem de slapen gloeien;
 Onstuimig ging de pels aan 't slaan;
 Reeds deed de koorts hem klappertanden.
 De gisting, die hem de ingewanden
 En maag op 't hevigst roeren deed,
 Bracht stralen van het klamme zweet
 Op 't voorhoofd van den armen SPA,
 Etcetera, etcetera.
 Was 't wonder, dat de vroolijkheid,
 Nog straks op 's mans gelaat verspreid,
 In matte somberheid verkeerde,
 Dat de onverschilligheid vermeerde
 Voor alles wat van stoomboots boord,
 Hem nog zoo even had bekoord?
 Hij nam een wijs en goed besluit,
 Toen de aanval wat getemperd was,
 Koos 't somberst hoekje der kajuit,
 En strekte tot de rust zich uit,
 Gewikkeld in zijn overjas;
 En, o, wat heil voor d' armen bloed,
 Wat balsem voor 't geschokt gemoed!

De slaap streek op zijn oogen neer,
 En PIETER SPA heraaude weer.
 Hij sliep, en sliep tot d'andren morgen,
 Bevrijd van hoofdpijn, leed en zorgen.
 Men zag 't, een lach zweefde om zijn mond,
 't Was of 't gezelschap in het rond:
 De taal des slapenden verstond:
 Hij sprak van een verstoorde ga —
 Van koningin VICTORIA; —
 Van Londen, — optocht, praalvertooning, —
 Westminster, — groot diner en kroning, —
 Van volksfeest, — drukte, — blij gejoel, —
 Van stoomboot, — duiz'ling — vreemd gevoel, —
 Van zeegezicht en breede stroomen, —
 Hij droomde en zou wellicht nóg droomen,
 Had niet een veelvermogend woord
 Hem in zijn mijmering gestoord:
 't Was 't welkom; welkom! riep hij meê,
 Hij zag... de boot lag voor de ree.

AAN WAL.

— Zeg, conducteur, och zeg mij even,
 Sprak SPA, bij 't stappen aan den wal,
 'k Weet niet waar ik logeeren zal,
 En gij, hier zeker wel bekend,
 Wilt gij van 't zuiverst logement,
 (Je vat mij wel?) 't adres eens geven?
 Maar hoor eens, à gouverno dient,
 Ik prefereer een straat of plein,
 Waar de u bekende staatsietrein
 Voorbij moet trekken, hoor je vriend!
 — Wat? . . . de processie van SINT JAN?
 — Kom! hou je mij voor 't lapje, man?
 Wel neen! . . . 'k meen d'optocht tot de kroning.
 — Hier? 'k Weet niets van zoo'n praalvertooning,
 Zoo waar ik voor uwe oogen sta!
 — Jij weet niets van VICTORIA,
 En zijt, vervolgde SPA met klem,
 Een vreemdeling in Jeruzalem?!

- VICTORIA zal hier niet komen,
 'k Geloof, mijnheer is nog aan 't droomen!
 — Wat! droomen? droomen zeg je, vent!
 Je toont me dat je een lomperd bent!
 — En gij behoorde u, naar den schijn,
 Den kranken bol te doen genezen.
 Ha! wilt ge bij een kroning zijn,
 Dan moet mijnheer in Londen wezen!
 — In Londen? . . . 'k Vat niets van die zaak,
 Wel, ben 'k dan niet in Londen, snaak?
 — O, o, wat vraag! . . . nu wordt het fraai!
 — Kom, mijn geduld is niet zeer taai,
 Geef me antwoord! — Maar ge zijt aan 't ijlen!
 Zie 'k Londen voor me? — Neen! — Wat dan?
 Wel, Duinkerkerk! — Duinkerkerk zeg je man!
 Is 't ver van Londen? Zestig mijlen.
 — Wel duizend drommels! dat 's nu mooi!
 In Duinkerkerk!! ach, beklaag me als prooi
 Van 't ongeval; . . . hoe is 't gekomen?
 Zeg, was deez' nacht het schip in nood,
 Of heeft de stuurman van de boot
 Misschien verkeerden koers genomen?
 — O, niets, niets van dit alles, neen,
 Wij varen immer herwaarts heen.
 Maar nu, ja, wordt de zaak mij klaar,
 Wij voeren met den Londenaar
 Bijna gelijk van Rotterdam,
 En nu is 't zeker, onbetwist,
 Dat ge in der haast u hebt vergist,
 En de eene boot voor de andre nam.
 — Wel weerga, hoorde je ooit iets slimmers?
 Nu dacht ik me al aan Engels reë,
 Maar 'k sta op Duinkerkerks wal in steë,
 En Duinkerkerk ligt in Frankrijk immers?
 In Frankrijk? Heer bewaar me, man!
 Mijn pas maakt daar geen melding van;
 Ach schaf me nu eens goeden raad:
 Hoe kom 'k van hier, mijn beste maat?
 Want dat mijn pas geen Frankrijk meldt,
 Daar word ik vreeslijk door bekneld!
 — O wees gerust; bedaar mijnheer,

- Nooit, loopt het erger, op mijne eer,
 Wanneer de magistraat hier vat
 De onjustheid van uw reispas, dat
 Men wegens u naar Holland schrijft,
 En gij hier slechts een dag of acht
 Of tien, terwijl men 't antwoord wacht,
 Intusschen in bewaring blijft.
- Gerechte hemel, hoe! ze zouden
 Me in Duinkerck in bewaring houden?
 Mij, eerlijk burger! PIETER SPA!
 Zeg, vordren dit de wetten? — Ja,
 En deze dulden geen verschooning.
 — En Londen! en VICTORIA!
 Vier dagen nog, dan is het kroning!
 Bedenk toch, vriend, kwam 'k eens te spa!
 Ach, doe mijn zielsangst toch bedaren;
 Is hier geen stoomboot, goede man,
 Waar 'k daadlijk meê vertrekken kan?
 — De stoomboot? ... ze is juist afgevaren.
 — Nu dan een ander schip, ach zie
 Eens voor mij hier en ginds! — *L'ami*,
 Sprak toen een pikbroek, die in 't rond
 Gelooopen had met open mond
 En met een wel gespist paar ooren,
 Om 't luid gesprek eens af te hooren:
 — *Parbleu, jy mot na Londres een,*
En eppe jy keen skippe? — Neen,
 Antwoordde SPA — weet gij mijnheer? ...
 — *Jy mot by ons jou engageer,*
En mooye skip, — reduit van andre,
Eh ben, ons vuur deuz' nak na Londres;
Wil jy met ons nu Londres kuan?
Mais entre nous, nous somm' fraudeurs!
 — Ja man, ik kan geen Fransch verstaan;
 — *Jy niet verstaan? à la bonheur!*
Ik kan veul taal, daar niks in steek;
'k Eh veul kevaar na Olland, moi;
Ventre saint gris! ik kan, ma foi,
Diablement koed Ollands spreek,
L'ami, ah, komme jy maur mee
Nu de andre matelots, venez!

Pieter Spa naar Londen .

Parbleu, zijn almaal bon garçons!
'k Breng jou bij aar, nous causerons.
De cabaret is dikke by,
Ons ben daar bien content et gai:
We zal ons daar kaan amuseer
Tot dat we kaan ons embarqueer.

— Behoef ik daar geen pas te toonen?

— *Pardon, we zal jou defendeer*
As iemand jou embarrasseer,

— Nu, 'k zal uw moeite ruim beloonen;

— *Oh ja, ik weette wel, monsieur,*

De Ollandre die ben genereux!

— Maar vriendje, hoor eens, nog één woord:

Heb je andre passagiers aan boord?

— *Ja, eeleboel, zijn klein en krool;*

— Waar zijn die dan? wel sakkerloot,

Was 't dan niet goed, vóór andre zaken

Met hen de kennis eerst te maken?

— *O non, want ben voor jou keen soort.*

As kleine praul, jij niet verstaan;

Keen Ollands, Frans, keen Italjaan:

Ze spreek inexplicable woord,

En weete watte kroote zijne!

— Neen vriend, wat dan? — *Ben almaal zwijne?*

— Foei, zwijnen, 'k heb daar afkeer van:

— *Niet waar jij bent satsoentlijk man;*

Jij niet met aar moet converseer,

Maar ons zal met mekaar causeer;

— Maar als dat volk mijn rust eens stoort!

En, wat mij 't grootst nog kan verwondren,

Waarom toch moet zulk tuig aan boord?

— *Mais sacrebleu, ze mol na Londres!*

Tiens! as se veulmaal jou geneer,

Que diable! 'k zal ze massacreer

Met deuze mes! — Ach, 'k bid je vrind,

Dat gij geen dolle streek begint;

Je maakt me bang! een mes — o je!

— *Tais toi, was kekheid maar; venez,*

Venez l' ami; suis moi sans peur;

Adieu, monsier le conducteur!

Wat zou hij doen hier, de arme man?

Hij dacht: 't was zijn belang als van
 Twee kwaden 't beste werd gekozen;
 Hij volgde dus den snaak, en dra
 Werde in de kroeg de vrome SPA
 Omsingeld door een hoop matrozen.
 Wel zei zijn hart: bij dit gedruisch
 Van drinkebroers hoor ik niet thuis,
 Ik, dien men 't beeld van orde noemt,
 En om mijn deugd en braafheid roemt:
 Wel dacht hij, angstig neergezeten:
 Dit moest mijn lieve vrouw eens weten,
 Die voor deez' reis met zorg bezielde,
 De plicht mij zoo voor oogen hield;
 Maar de overtuiging dat zijn ziel
 In niet te ontwijken strikken viel,
 Ondanks zijn rein gemoed en wil,
 Hield de inspraak van 't geweten stil;
 Dat dit tot 's mans verschooning diene,
 En, dronk hij nu en dan eens meê,
 't Was om den wille van de vrèè:
A mauvais jeu, was 't bonne mine;
 Want in matrozen-brasserij
 Ging deez' kritieke dag voorbij:
 Het was een dag van deugdverzoeking,
 Een dag van vasten wilsverkloeking:
 De braafheid van den armen SPA
 Vond in geen scheepings oog gena;
 En de onvolprezen matigheid,
 Zoo zorglijk door zijn ga geleid,
 Leed eindlijk schipbreuk op den vloed,
 Die, door onstuime drift gevoed,
 Het goed gezind, doch zwak gemoed,
 Ten langen laatst bezwijmen doet.
 Men zegt ook, dat in 't avonduur,
 Eenstemmig aller mond, met vuur,
 Een daverend *hourah* herhaalde,
 Toen PIETER SPA 't gelag betaalde.
 En, 't zij tot in de ziel geroerd
 Door dit bewijs van dankbaarheid,
 Hetzij door Bacchus macht geleid —
 De man werd aan zich zelf ontvoerd;

Want waar is 't, hoe hij zich bezon,
 Dat hij zich niets herinnren kon
 Op d' ochtend van den andren dag,
 Toen hem de zoete slaap ontweek,
 En hij eerst domlig voor zich keek,
 Maar weldra de oogen rond liet waren
 En hij slechts zee, geen kust meer zag;
 Hoe hij van land was afgevaren,
 Of hoe men hem had ingepakt
 En in een hoek terneergesmaakt.

DE ZEEREIS.

Het eerste werk na 't eerste plan
 Van d' uit den slaap ontwaakten man
 Was — 't schip in oogenschouw te nemen;
 Maar wee, de inspectie der kajuit
 Viel lang niet naar genoeg en uit;
 Ze mocht nauw naar een ... zwijnshok zweemen.
 Een ongeschaafde greenen wand,
 Beklad, besmookt aan allen kant,
 Een venster van verweerde ruiten,
 Het uitzicht dof en vaal naar buiten; —
 Een omtrek, wis niet ruimer dan
 Zes ellen in het vierkant groot,
 Ter hoogte dat de kleinste man
 Het hoofd er nauwlijks op kon steken:
 Een stoel met anderhalven poot; —
 Een brits, een half vergane deken; —
 Een stroozak zonder overdek;
 Ziedaar 't inwendig van 't vertrek.
 Maar, hoe dit al ook tegenviel,
 Nog luider was zijn wrevel sprekend,
 Toen hij, het hoofd door 't luikgat stekend,
 In stede van een forsche kiel,
 Een scheepje van een nietig slag,
 Iets grooter, maar niet half zoo flink
 Als menig Scheveninger pink,
 In 't hem bevattend vaarttuig zag.
 — Is dit dat mooie schip? riep SPA

- Zijn protegeur toe, den matroos,
 Waar jij zoo veel op stofte? — *Ah ça,*
Mon cher! comment! ben jy nou boos?
Et hier tu fus si amusant;
Skip is niet kroote; mais pourtant,
Is kroot kenok voor jou! que diable,
Was niet ta peur insupportable,
As kister zek de conducteur:
Omdat jou passe niet is koete,
Jy ier in Duinkerck blijve moete,
Ne fus pas moi ton seul sauveur?
 — Nu 't kostte me ook wat brandewijn,
 'k Was gistren wis wat al te dwaas.
 — *Daarvoor jy op de skip mak zijn,*
En daarom molte jy wees bly,
Comm' nous garçons, ben almaal gai.
 — Maar vriend, wat is dat voor geraas?
 Mij dunkt, daar zijn op 't schip veel dieren,
 — *C'est just, dat ben de passagieren...*
 — Zijn dat geen hoenders, die men hoort?
 Recht amusant! raar volk aan boord!
 'k *Eb jou kezek: keen Italjaan,*
Keen Frans ze spreek: us jy verstaan
Kan, sacristy! was kroot miracle!
 — 't Is waar, 'k versta geen kipgekakel;
 Maar zeg, wat akelig geknor
 Is dat nu weer — zoo heesch en schor?
 — *Wat, weet jy niet? dat ben de zwijn!*
 — Je doet me in fraai gezelschap zijn!
 — *Jy wist wat passagier ons had.*
 — Maar als ik had begrepen dat
 't Bedoelen beesten was geweest,
 Toen jij me van die zwijnen spraakt —
 'k Had geen akkoord met jou gemaakt.
 — *Morbleu! ben dan de zwijn keen beest?*
 — En 'k moest met hen niet converseeren,
 'k Geloof het best, 't zijn lieve heeren.
 — *Niet waar, jij tok keen zwijne bent?*
 — Och, houd den snavel, malle vent!
 Vertel me eens, zijn wij dra in Londen?
 — *Ja morken.* — Niet van daag? 't is zonden!

- Hoe lang nog? — *Ja, de wind niet koed;*
Miskien dat ons nok zwemme moet.
- Hoe meen je dat? — *Zie die nuage!*
Van nak zal komme kroot orage,
En jy niet met d'orage spot!
Ze make veul de skip kapot.
- Maar als we dan eens schipbreuk lijden,
 Wat zal ons van dien nood bevrijden?
 — *Dan zwem ons naar de land, Pami;*
 — Maar ik, ik kan niet zwemmen! zie,
 Ik krijg nu al van angst de stuip;
 Ach, stil mijn vrees toch, goede man!
 — *Wel usse jy niet zwemme kan...*
 — Nu ja, wat dan? — *Jy mot verzuip.*
- Een zaalge troost! Ach, goede hemel!
 Wat is deze aarde en haar gewemel
 Toch nietig, onbestendig, broos!
 Maar zeg me toch eens vriend matroos!
 Uw taal deed mij daar siddrend vreezen;
 Het zou toch wat te zeggen wezen,
 Als ik het leven derven zou,
 Zoo ver van mijn geliefde vrouw!
 Bestaat er dan geen uitkomst meer?
 — *O ja, as jy jou assureer!*
 — Mij assureer!... hoe meen je dat?
 'k Verklaar, dat ik jou doel niet vat.
 — *Wel, asse nou de skippe breek,*
Par la fureur du grand orage,
Dan bind ik om mijn lijf die touw,
En daar jy dan jou kop deur steek,
En ikke zwemme dan met jou,
Zoo kauw as 't kan, na die rivage;
Maar mot vooruit jou engageer;
Kost vijftik kulden maur, niet meer!
- Hoc, 'k zou u vijftig gulden geven?
 Vooruit?! Wel heb ik van mijn leven!
 En komt de schipbreuk niet wat dan?
 — *Le risque de l'engagement?*
 — Wel 'k geef er mooi den drommel van!
 — 't Is koed, maar as de skip nou zink,
 Dan molte jy maar kaan verdrink.

— Maar vriend, het weer is toch zoo fraai!

Ja, ja, maar komt al eel veel waai.

— Mijn toestand is kritiek, maar stel

Ik zal me nu eens abonneeren:

De nood komt, maar ik kan niet wel

Mij tegen 't golfgeslag verweren,

'k Bezwijk voor ik den oever haal?

— *Dan hoeve jij geen duit betaal.*

— Nu, 'k zal het in bedenking houen,

Die reis begint me alreeds te rouwen.

— *Maar motte kauw jou decideer:*

L'engagement kost anders meer.

Gelijk de pelgrim, moê, bevracht,

Naar d' einpaal zijner reize smacht,

Maar eensklaps voor een kruisweg staat,

En 't oog vertwijflend rond zich slaat,

Onwetend wat naar 't doel geleidt,

Zich pijnigt door de onzekerheid;

Zoo was 't gemoed van onzen held,

In tweestrijd met zich zelf: het geld

Zoo onbekrompen weg te geven,

Dit was een daadzaak, die zich niet

In 's mans gevoel verkneeden liet;

Maar de aandrift tot behoud van 't leven,

Het denkbeeld dat een doodsgevaar

Hem dra afgrijslijk aan kon grimmen,

Deed op zijn slapen 't angstzweet glimmen,

En drukte hem den boezem zwaar;

Het deed in 't hart de weifling zweven:

Om 't geld te *houden* of te *geven*.

Maar toen de zon in 't gloeiend zuid

't Gelaat door 't wolkfloers ging bedekken,

En 't golfgeklots met hol geluid

Den storm tot voorboê kwam verstrekken,

En reeds de kiel door ruk en slag

Zich slingeren en beuken zag;

Toen, toen de zee haar kolken spleet,

En 't vaartuig ginds en herwaarts smeed,

En stuurmans mond al grof en grover

De scheepsbevelen hooren deed:

Toen sloeg zijn hart tot geven over;
 Maar nogtans polste hij vooraf,
 Of de eischer geen reductie gaf;
 Doch de ongelikte varengast,
 Hield stijf en strak zijn eischen vast;
 Zelfs viel er op zijn vorderingen
 Geen enklen gulden af te dingen.
 Het zonderlinge waarborggeld,
 Werd dus tot tempring van 's mans vrees,
 Die iedren oogwenk hooger rees,
 Weemoedig, zuchtend uitgeteld.

De loeiende zuidwestervlagen
 Verdubbelden heur ruwe slagen,
 En joegen buldrend voor zich heen
 De donkergrauwe wolkgevaarten,
 En hortten de opgepakte zwaarten
 Des zwoelen dampkrings woest op een.
 De rosse bliksem schoot door 't ruim
 En hevig sloeg de schorre donder;
 Het ziedend, opwaarts spattend schuim
 Stoof om de kiel, die nu eens hoog
 Tot op de kuif der baren vloog,
 Dan diep geslingerd werd naar onder,
 Of fel bestookt werd door de dracht
 Van regenstroom of hageljacht.
 Zoo bleef op de opgeruide vloeden
 Het schrikverwekkend onweer woeden.
 De nacht had reeds met somberheid
 Zijn zwarten sluier uitgespreid,
 En nog was 't stormgehuil niet zwijgend;
 De vrees, gedurig hooger stijgend,
 Ontnam allengskens kracht en moed,
 En joeg de koorts in 't bruisend bloed,
 En bracht, als na een sluimering
 De wind weer feller op kwam steken,
 In 't hart des helds, dien wij bespreken,
 Ontzetting en vertwijfeling;
 Want, schoon hij alles had beproefd
 Om 't bang gemoed gerust te stellen,
 Tot zelfs ('t zegt veel hier) zielsbedroefd,

Zijn dierbre schijven uit te tellen, —
 Toch kromp zijn hart in één van schrik,
 In dit ontzaglijk oogenblik ;
 Ja, schoon hij zich liet assureeren,
 Hij wist: hij moest toch 't lijf risqueeren,
 En twijflend, siddrend dacht hij dan
 Aan 't luchtige matrozenplan,
 En bad — hoewel 't hem zou verdrieten,
 Niets voor zijn centen te genieten,
 Waarmee hij zich verzekerd had
 In nood van de assistentie — dat
 Op deez' hem onvergeetbren tocht,
 't Niet tot het uiterst komen mocht!
 En, dacht hij bij zich zelve na
 Op de ontevredenheid dier ga,
 Wier reden hij niet aan wou hooren,
 Dan zocht zijn borst een zucht te smoren;
 Dan teekende ook 't gelaat den spijt
 Van 't boezemvljmend zelfverwijt:
 Het zei hem, als hij mocht vergaan,
 De straf te ontvangen voor de zonden,
 Wjl hij 't had durven onderstaan,
 Om tegen vrouwliefs wil en wet,
 Waar hij zich nooit bij had verzet,
 Door 't nieuws der kranten opgewonden,
 Zoo onbedacht te gaan naar Londen.
 O, Engelslands festiviteit,
 Hoe schoon ze voor zijn geest mocht zweven,
 Hij wilde haar ten beste geven,
 Zag hij zich slechts in veiligheid.
 In 't kort: het was de bangste nacht
 Dien PIETER ooit had doorgebracht.
 Maar, dreigde ook 't barnend noodgetij,
 Ze kwamen met den schrik toch vrij;
 Want toen aan 't oost de morgengloed
 De woeste baren kwam verlichten,
 Toen scheen allengs de storm te zwichten,
 Als had zijn crisis uitgewoed;
 En, bij des zonlichts eerste stralen
 Mocht 't bang gemoed weer ademhalen.
 Het wrakke, fel bestookte schip

Was nu aan 't grootst gevaar ontheven;
 Het was gestrand op bank noch klip,
 Noch aan de golven prijs gegeven,
 Maar van den koers was 't afgedreven,
 En 't eischte nog een harden tocht
 Aleer 't de kust bereiken mocht:
 Ja, was nu wel de nood geweken,
 Nog waren de uren niet verstreken
 Van kwelling en van zielsverdriet,
 Waar 't lot den man ter prooie aan liet;
 't Schip moest den tegenwind braveeren,
 En door het wenden en laveeren
 Werd hij in 't onherbergzaam hok,
 Door vaak herhaalden stoot en schok
 Gesmeten tegen bint en wanden,
 En zeker bleek het hem alras
 Dat zulk gesmak niet streelend was:
 Dit tuigden voorhoofd, neus en tanden;
 Ook 't prikkelbaar gehoor-orgaan
 Werd onbarmhartig aangedaan
 Door 't wild en onharmonisch tieren
 Der opgesloten passagieren,
 Die, bij den uiterlijken schijn,
 Gewis met SPA in smaak verschilden;
 Maar toch met hem den wensch niet stilden
 Om van hun boei verlost te zijn;
 Vandaar, dat in hun smart-positie,
 Hun dissonanten coalitie
 Een levendiger climax kreeg,
 Toen 't ongeduld in 't lijden steeg.
 Wie zou zich, bij die reeks van plagen,
 In zulk gering verloop van tijd,
 Als SPA, vol wrevelzucht en spijt,
 Niet over 't wreede lot beklagen?
 Gewis, hoe ook ons oordeel zij,
 De man verdiende medelij'.

Reeds zag hij dat naar 't beidend westen
 De zon al dalend henentoog,
 En nog, nog mocht zich 't zoekend oog
 Op baren, lucht en wolken vesten.

Daar kreeg de wanhoop de overhand!
 — Ik wil, riep hij, ik moet naar land!
 't Is voor geen paard om uit te houen;
 Je hebt me beet, maar 't zal je rouwen
 Doe open 't luik, ik krijg de pest,
 'k Verstik in dit ellendig nest!
 'k Word zinloos van dit dol gesnater,
 'k Doe nooit een reis meer over water.
 Nog éénen dag en 't is te spa
 En 'k zie niets van VICTORIA!
 Je durft nog met mijn zielsmart spotten,
 O, ongelikte waterrotten?!
 Doet, doet toch open, 'k moet er uit
 Niet waar, ik ben een vette buit?
 Je wilt gewis dien buit niet lozen?
 Zegt schraffelwolven, zegt Fransozen!
 Is nog uw gelddorst niet gestild.
 Ben ik nog niet genoeg gevild?
 Naar land! ik wil, ik moet naar land,
 Naar land! of 'k steek je praam in brand!
 Hij trapte en schopte met den voet,
 En bonsde zich den neus aan bloed,
 En beukte tegen 't ruw beschot
 Van 't somber, dichtgegendeld kot;
 Hernieuwde d' uitval keer op keer,
 En viel ten laatste aëmechtig neer.

 FOULNESS.

Zoo had hij reeds een ruimen tijd,
 De denkkraft met natuur in strijd,
 Versuft en krachteloos gelegen,
 En nog zijn veerkracht niet herkregen,
 Toen eindelijk een schok der kiel,
 Waarbij hij van zijn brits onzacht,
 Voorover op de planken viel,
 Hem eensklaps tot bezinning bracht,
 — *L'ami, le bienvenu an land!*
 Sprak 's mans beschermer, — *zie de strand*
Is daar, 'k zal breng jou tout à l'heur,

Maar chut, je weet ons ben fraudeurs ;
Ben nok niet met decharche klaar ;
Ons niet deuz nach na Londres vaar,
Want dit is Foulness weelte jy ?
Je mot van nach na Londres rij,
'k Zal strak voituur kaan zoek, miskien
Jy morken dan Victoir' kan zien.
 Zoo ver nu de avondschemering
 Het uitzicht niet in 't rond belette,
 Zag SPA, met een verbaasd gemoed,
 Hoe 't scheepsvolk spraakloos, doch met spoed
 Herhaald, gepakt te water ging
 En schuw hun vracht aan d' oever zette ;
 Dáár zag hij ook een vreemden troep
 Van mannen, die met angst en zorgen,
 In de op het land gelegen sloep,
 Stil en tersmuiks de lading borgen ;
 Deez' handelwijze, zoo suspect,
 Had 's mans vermoeden opgewekt,
 Dat dit verwenscht matrozental
 (Zijn schrikgevolg van Duinkerks wal
 Tot Foulness kust) niet anders waren
 Dan afgerichte smokkelaren ;
 Juist wilde 's mans verbolgen hart
 Door kracht van taal zich lucht gaan geven,
 Toen luide een kreet vernomen werd.
 Die hem deed sidderen en beven :
 — *Mill' de tonner', nous somm' trahis !*
Daar kom al de douane, zie !
Die skurk, ze confisqueer altoos,
 Hernam de protegeur matroos,
 — *Jou skuld is 't, jij ons empresseer,*
Als jij zoo skreeuw kaan veule keer:
Na land! na land! de skip verbrand !
Eh ben, ons kom te vroeck an land,
Wij hatte motte kom veul later !
 — Vervoerde kerel! houd den snater!
 Wou jij nog op gaan spelen? 't staat
 Jou waarlijk fraai, neen ik ben kwaad,
 En daarvoor heb ik meer dan reden:
 Spreek, heb ik niet genoeg geleden?

En, wat de kroon op 't werk nog zet,
 Ik, SPA, ik in een smoklaars net!!
 Wie zal mij hier vertrouwen schenken?
 Men zal gewis ook mij verdenken;
 Ik bij zoo'n bende! dood en hel!
 Mijn goede naam staat op het spel!
 Wie zal hier voor mijn rechten spreken?!
 Daar kreeg hij reeds 't rampzalig teeken:
 Een forsche knevelruiter, die
 Het hoofd scheen van de compagnie,
 Gaf SPA den wenk, 't bevel veeleer,
 Met uitgetogen zijdgeweer,
 Om vóór hem op het strand te komen.
 Nauw had hij dit gebod vernomen,
 Of SPA voldeed, gedwee en stil,
 Aan 's mans zoo streng geuiten wil,
 En stapte naar hem henen, want
 Wat toch, wat baatte tegenstand?
 Hij hoopte dat menschlievendheid
 Hem hier, tot hulpbetoon bereid,
 Op zijn verklaring vrij zou spreken.
 Ach, waar zijne onschuld maar gebleken!
 Hij gaf zijn kommervol verhaal
 In vrij wat opgewonden taal,
 Maar vond slechts stof tot nieuw verdriet:
 Men hoorde, men verstond hem niet;
 Hij hoopte nu slechts dat zijn pas
 In dezen nood een vrijbrief was;
 Maar droever werd het hem te moede,
 Toen de Engelschman, in koelen bloede,
 De pas *en portefeuille* stak
 En 't hoofd niet met zijn smeektoon brak,
 Maar hem gebiedend 't sein deed geven,
 Om zonder dralen, en beneven
 't Gearresteerd matrozental,
 Dat nu bijeen stond op den wal,
 Den manschap naar de wacht te volgen;
 Schoon diep gekrenkt en fel verbolgen,
 Wijn hij, die 't minst niet had misdaar,
 Aan die verneedring bloot moest staan,
 Dacht SPA: 't was in deze oogenblikken

Het best zich in zijn lot te schikken;
 En, innig in 't gemoed geroerd,
 Zag hij zich naar de wacht vervoerd.
 Dáár trachtte hij door taal en teeken
 Opnieuw zijn vrijheid af te smeeken,
 Maar, zonder deernis of gevoel,
 Scheen 't alles voor zijn beden koel:
 Hij kon den weg naar 't hart niet banen,
 Men bleef hem medeschuldig wanen,
 En deed hem kennelijk verstaan,
 Dat hij niet van de plaats zou gaan
 Alvorens de achtbre magistraat,
 Aan wien men reeds zijn pas gebracht had,
 Na onderzoek en rijp beraad,
 Goedgunstig over hem gedacht had.
 Zoo werd door onzen braven man,
 Te midden van het heftig tieren,
 En beurtelings ten speelbal van
 Het scheepsvolk en de douanieren,
 Een onvergetelijke nacht
 In angst en wrevel doorgebracht.
 Daar zag hij reeds aan de oostertransen
 Den purpergouden morgen glansen.
 De dag brak aan, zoo lang verbeid,
 De dag van vreugde en plechtigheid,
 Waarop de teedre Kentsche loot
 De driekroon, die Brittanje bood,
 Waaraan gezag en macht zich paarden,
 In al haar rechten zou aanvaarden;
 En SPA, die van deez' blijden dag,
 Waarvan hij 't uchtendgloren zag,
 Zich zoo veel weelde had beloofd,
 Zag nu, van allen troost beroofd,
 Zich, door een elk voor 't hoofd gestooten,
 Verdacht als sluiker opgesloten.
 O, werd hij nu nog slechts bevrijd,
 Waarschijnlijk vond hij nog den tijd
 Om Englands hoofdstad te bewonderen
 Vóór 't eerste vreugdeschot zou dondren,
 Om 't sein te geven in het rond
 Dat de optocht zich op weg bevond.

Nog hield de hoop en 't ongeduld
's Mans fel geschokte ziel vervuld ;
Nog steeg zijn angstige verwachting,
Toen eensklaps, tot zijn leedverzachting,
Men tijding ter douane bracht,
Dat de overheid had toegedacht
Om verder SPA niet meer te krenken,
En hem zijn vrijheid weer te schenken ;
Doch 't vaartuig was verbeurd verklaard
Met al de aanwezige emballage,
En van 't beslag werd 's mans pakkage
Volstrekt niet door de wet gespaard.
Het was deez' strenge confiscatie,
Zoo onverdiend als onverwacht,
Die in zijn hart weer consternatie
En tranen in zijne oogen bracht.
En wie zou niet dit lot beklagen ?
Zijn blauwe casimieren broek,
Die hij des zondags slechts mocht dragen ;
Zijn witte das van neteldoek ;
Zijn bruine rok met hooge poffen ;
Twee vesten van diverse stoffen ;
Een slaapmuts, die KATRIJN, de meid,
Voor zijn verjaardag had gebreid ;
Zijn waterproef met breeden rand ;
Zijn fijn batisten overhemd,
Met die jabot van Brabantsch kant,
Voor hooge feesten slechts bestemd ;
Zijn witte kousen, lage schoenen,
Zijn boordjes (fantasie fatsoenen,
Ze stonden hem zoo wonder wel !)
Zijn scheerdoos, kam- en borstelstel,
En bovenal die meerschuumkop,
Dat pronkstuk met dien zilvren dop,
Waar ega's hart uit had gesproken,
Toen, tot verrassing van den »baas",
Zij hem, laatstleden Sint-Niklaas,
Terluiks had in zijn schoen verstoken :
Dit al, zoo dierbaar aan zijn ziel,
Waar hij in Englands Koningsstad,
Zoo gaarne mee gebanjerd had,

Zag hij dat eensklaps hem ontviel.
 Maar de overtuiging dat de kans
 Nu nóg bestond, de praalvertooning
 Te zien bij d'optocht tot de kroning,
 Vertrouste opnieuw zijn boezem thans ;
 En, hopen op 't aanstaand genot,
 Berustte SPA in 't droevig lot ;
 Want, deed ook 't ongeval hem rouwen,
 Hij had toch nog zijn beurs behouen,
 Die, schoon ze onzeker wat onpas
 Gedund was door de diminutie
 Bij de assurantie-contributie,
 Toch 't eenigst toevluchtsmiddel was
 Om, door de huur van een kalesse,
 Zich heen te spoeden per expresse,
 Waardoor hij, na een uur of wat,
 Kon wezen in de wereldstad.

LONDEN.

Nu werd met teugelloozen spoed
 Het rosgespan vooruitgedreven,
 En, koelde ook 's voermans ijvergloed,
 Dan werd hem 't ongeduld van SPA,
 Door duw en stoot en kneep aldra
 Krampachtig te verstaan gegeven.
 Door onheil noch verlet gestoord,
 Ging dus de reis voorspoedig voort ;
 't Span had reeds uren doorgedraafd,
 En nog werd de verzekering,
 Die hij door teekenen ontving
 Van zijn geleider, dat van Londen
 Ze op korten afstand zich bevonden,
 Door Londens aanblik niet gestaafd ;
 Wel voedde hij meer hoop en vond
 In 's mans getuigenis meer grond,
 Door 't staag vermeerderend gewemel ;
 Maar voelde tevens dat zijn vrees
 Voor eene ontijdige aankomst rees,
 Want hoog stond reeds de zon ten hemel. —

Hij meende: tot zijn luistrend oor
 Drong reeds 't gejoel van 't volksfeest door....
 Daar hoort hij 't buldren der kartouwen;
 't Was of de schok door 't hart hem vloog!
 Hij siddert, want . . . voor 't starend oog,
 Lag Londen met zijn praalgebouwen.
 Een zielverrukkend vreugdgevoel
 Doorstroomde hem de borst en de aadren
 Nu hij, na zooveel leeds, het doel
 Der voorgenomen reis mocht naadren;
 Maar, strekte ook de opgewelde gloed
 Der blijdschap zijn verdrukt gemoed
 Ten vriendelijken heul en balsem,
 Zijn heil werd toch doormengd met d'alsem
 Van 't voorgevoel, dat hij misschien
 Alreeds te laat was aangekomen
 Om d'optocht naar de abdij te zien;
 Hij had het uit de krant vernomen,
 Dat, als 't geschut de lossing deed,
 VICTORIA ter kroning reed,
 En reeds hoort hij 't mortier-gedonder,
 Den volke tot een vreugdverkonder!...
 Na zijn vooraf gemaakt bestel,
 Kreeg zijn geleider 't stipt bevel,
 Om spoorlags door de stad te rijden,
 De hinderpalen wel te mijden,
 En hem te voeren naar een punt,
 Waar 't hem, zoo mooglijk, was vergund
 Om maklijk, zonder af te stappen,
 Het kijkje naar den stoet te snappen;
 Hij reed dies in gejaagd galop
 De jubelende hoofdstad binnen.
 Verrast, bedwelmd van ziel en zinnen,
 Zag hij, de vreugdevlag in top,
 Elk huis met bloem- en doekfestoenen
 En eik- en looverkransen groenen,
 Terwijl zijn onverzadigd oog,
 Zich vestte op menig zuil en boog,
 Met vendel en banier getooid,
 Van lint en draperie omplooid
 En rijk beschilderd met deviezen;

Hij moest in d'aanblik zich verliezen
 Van al die schoonheid, sier en pracht,
 Door smaak en kunstzin uitgedacht.
 De lucht was meê aan tonen rijk ;
 Het klokkenspel, de krijgsmuziek,
 Het volksgejuich, de vreugdeschoten,
 't Hielp 's mans vervoering al vergrooten.

Er deed geen enkele hinderpaal
 Zich op in de afgerende straten ;
 Want, blonken ze uit door pracht en praal
 Ze waren eenzaam en verlaten,
 Wijl haar bevolking *apparent*,
 Zich naar den trein had heengewend.
 Daar kwamen ze eindelijk aan de wijken,
 Waar 't dof rumoer der vreugdeblijken,
 Meer hoorbaar en verstaanbaar werd ;
 Daár zagen zij den weg versperd
 Door uitgezette wachtpiketten,
 Wier ruiters 't rijtuig streng beletten
 Den rit nog verder door te zetten,
 Dewijl men ter nabijheid was
 Der plaatsen, waar de staatsie ras
 Voorbij zou trekken naar de abdij.
 Nu zocht men 't elders te beproeven,
 Maar moest zich evenzeer bedroeven,
 Want overal, aan elke zij
 Zag SPA de voorzorg stipt genomen,
 Om ieder rijtuig voor te komen,
 Dat, eveneens als hij, den tocht
 Nog verder te vervolgen zocht.
 Voor de overmacht gedwee te zwijgen,
 Maar zonder dralen af te stijgen,
 En nu te zien of hij te voet
 Niet beter op zijn slag kon komen,
 Dacht SPA, was in deez' toestand goed,
 En zijn besluit was dra genomen,
 Om, voorwaarts dringend, toch te zien,
 Of 't hem gelukken zou, misschien
 Het heil te smaken, dat van pas
 Een plekje voor hem open was ;

Al zag hij ook door scheur of reet,
 Al kostte 't hem ook zorg en zweet,
 Al moest hij op zijn teenen staan,
 Zag hij de staatsie slechts passeeren,
 Dan werd zijn vurig zielsbegeeren,
 Dan was zijn hoogste wensch voldaan.
 Hij drong dus voort met kracht en moed,
 Maar eensklaps stolt van schrik zijn bloed,
 Gebluscht is al zijn ijvervuur :
 Hij stuitte als op een vasten muur
 Van stellingen, door 't stadsbestuur
 Of speculanten opgeslagen :
 En die, drie, vier-, soms vijfdeks hoog,
 Ontelbre menschen moesten dragen.
 Thans richtte hij 't onrustig oog
 Op 't aantal deuren, vensters, daken,
 En zag, tot zijn verbazing, ras,
 Waar 't uitzicht niet belemmerd was,
 Hoe van het volk, daar opgetast,
 Schier smorend door elkanders last,
 Millioenen hoofden voorwaarts staken.
 Dit schouwtooneel zoo vreemd als groot,
 Kon nu de zekerheid hem schenken :
 Dat aan geen kijkplaats viel te denken ;
 Het eenigst wat hem overschoot,
 Was goedsmoeds nog de hoop te voeden,
 Om voor 't *retour* der koningin,
 Een plaats te vinden naar zijn zin,
 Waar 't stoorloos uitzicht mocht vergoeden
 De ramp, die hij niet kon ontgaan,
 Om hier als Jut voor 't hek te staan ;
 Want, vast had hij zich voorgenomen,
 Om, eer de stoet terug mocht komen
 Naar goede menschen uit te zien,
 Die hem in huis... of kon misschien
 Zoo'n driedeks opgericht machien,
 Hem nog een beter uitzicht biën —
 Het was hem alles welkom, wat
 Gedurende den wedertocht
 Een plekje voor hem oovrig had,
 Het kostte, wat het kosten mocht.

Geen uitzicht vindend om zich henen,
 Zoo wendde SPA den aanblik af
 Van 't volk dat hem, ten spijt en straf,
 Zoo vele vreugdeblijken gaf;
 SPA keerde tot zijn rijtuig weer,
 Hij vond zijn span helaas, niet meer:
 Kales en voerman was verdwenen.
 Tot recht verstand dient hier gemeld:
The coachman kreeg vooruit zijn geld.
 In 't hart bedroefd, wijl op zijn tocht,
 Zijn goed geluk hem had verlaten
 Bij al wat hij verrichten mocht,
 Liep hij berooid door Londens straten,
 Zich wendend van het feestgejoel,
 Zoo pijnigend voor 's mans gevoel.
 't Was niet zoo leëg meer als daar even
 In 't overige deel der stad,
 Waar de optocht niet geschitterd had;
 Daar kwam bedrijvigheid en leven
 Van 't volk, dat van de staatsie kwam
 En nu den koers naar elders nam.
 De menigt' werd hoe langs zoo grooter
 En saamgepakt; ja, eindelijk schoot er
 Schaars plaats meer over; 't bleek nu ras
 Dat de optocht ter bestemming was;
 SPA voelde d'aandrang om zich henen
 En was dra in den stroom verdwenen.

DE TERUGTOCHT DER KRONINGSSTAATSIE.

Reeds ver gevorderd was de dag
 Die Groot-Brittanjes kroonfeest zag;
 Reeds liet Westminster's grijze toren
 Een drietal doffe slagen hooren,
 En weer was alles opgevuld;
 Den weg, die naar 't paleis geleidde,
 Zag 't volk weer, dat met ongeduld
 VICTORIA's terugkomst beidde.
 In de opgepropte *Cockspurstreet*:

Op een der hooge prachtstellages,
 Die, rijk bekleed met kleurstoffages,
 Festoen en wimpel schitteren liet;
 Bezette een saamgevloeiende kring
 Tot stikkens toe, *en paréage*,
 De luisterrijke tweede *étage*,
 Maar onder deez' verzameling
 Ontdekte men een kleinen man,
 Die 't zweet zich van het voorhoofd droogde,
 Die aan den opdrang nu en dan
 Zijn *embonpoint* te ontwoelen poogde:
 't Was SPA; door goed geluk bestuurd,
 Had hij een plaats hier afgehuurd;
 Hij voelde een machtige *exaltatie*,
 Toen men goedwillig hem de *gratie*
 Bewees (wyl men begrepen had,
 Dat hij geen Engelsch geld bezat),
 Door teeknen hem te doen verstaan,
 Dat men zijn »Willem" niet versmaân,
 Maar 't goudstuk accepteerén wou,
 En hem een staanplaats geven zou.
 Getroffen door dit staaltje van
 Echt Londensche menschlievendheid,
 Toonde ook de goedgezinde man
 Zich tot zijn offer wel bereid;
 Hij trok gedwee de beurs en stond
 Door deze heffing ter *passage*,
 Al spoedig op de *bel étage*,
 Waar hij een fraai gezelschap vond.
 Maar, was 't in aantal nog al groot,
 Men had intusschen nog geen nood
 Om voor 't verdriet te moeten beven,
 Wanneer de trein voorbij zou gaan,
 Elkander in den weg te staan
 Door d' al te grooten drang, die wis.
 Voor velen ook bezwarend is, —
 Was 't maar bij 't eerst getal gebleven!
 Maar neen, helaas! ten spijt van SPA,
 Zag hij aanhoudend, voor en na,
 Door tal van dames en van heeren,
 't Gezelschap groepsgewijs vermeeren; —

SPA hoopte dat men 't druk gesjouw
 Des toevloeds straks beletten zou;
 Doch neen, 't was schandlijk, ongehoord!
 De troep vermeerderde al maar voort,
 Zoodat in 't eng bestek alras
 Geen luttel plekjen oovrig was;
 Men trapte, stiet en drong elkaar,
 Om plaats te winnen, doch voorwaar,
 Het strekte slechts tot leedverzwaring:
 Men stond er als gepakte haring.
 En SPA, hoe ging het SPA toch weer?
 Ach, kwelling sprak er uit zijn blikken;
 Zijne armen hingen langs hem neer,
 Hij kon geen lid, geen vin verwrikken.
 Voor hoofd en zenuwen beducht,
 Bezwaarde hem de dikke lucht;
 Het zweet liep in deze atmospheer
 Hem taplings langs de wangen neer;
 Maar, wat hem heul in 't lijden gaf:
 Hij stond, o troost! niet achteraf
 En vóór hem was geen hinderpaal,
 Zoodat het nu niet kon mankeeren,
 Om zonder letsel deze maal
 Den stoet eens mooi te zien passeeren. —
 Men hoorde weer 't kanongeknal
 En 't schetterend bazuingschal,
 Die aan het volk de kondschap deden,
 Dat Groot-Brittanje's rijksvorstin
 Gekroond was, dat de koningin
 Van 't kerkgebouw was afgereden.
 Hoog steeg de spanning nu van SPA:
 Het denkbeeld, dat VICTORIA
 Plechtstatig hem voorbij zou rijden,
 Deed nu met moed de smart hem lijden
 Dat hij zoo nauw gedrongen stond;
 Dat hij geen oogenblik zelfs vond
 Om van 't gedrang zich los te woelen.
 Al luid en luider werd het joelen
 Der menigt, dat van verre klonk,
 Dat nu de zekerheid hem schonk,
 Dat hij de machtigste aller vrouwen,

Ter kroon gehuldigd, zou aanschouwen,
 En dat ze al na en nader kwam,
 Zei hem 't gejuich dat hij vernam;
 Hij hoorde 't trappelen der genetten
 Alree van 't ruiter-eskadron,
 Waar 't feestprogramma meê begon:
 Hij reikhalsde om den stoet te zien;
 Daar hief op eens een tal trompetten
 Het volkslied aan. — *God save the Queen!*
 Juichte ieder meê, het hoofd ontbloot,
 De geestdrift was bij allen groot.
 SPA, die de hoofden zag ontdekken,
 Wilde uit beleefdheid en fatsoen,
 Ook meê met Britsche comfort doen:
 Maar toen hij de eerste poging deed,
 Om naar het hoofd de hand te strekken,
 Toen zag hij, tot zijn grievend leed,
 Dat hij die poging op moest geven;
 Verstikt, verdrongen en verplet,
 Scheen de arm hem aan het lijf te kleven.
 — *You little one! take off your hat,
 You don't respect our holy song,
 You are the only brute among
 The whole society, God damn!*
 — Wat is dat voor een rauwe stem?
 Dacht SPA, van angst en twijfel stom;
 Hij draait het hoofd eens even om,
 En ziet een man, wiens gramme blikken,
 Op hem gericht, hem op doen schrikken.
 — Wat? sprak hij, — meent u mij daarmee?
*Yes, yes, it seems you wil not haer,
 Pray, sir, why don't you, what I say?*
 — 'k Versta geen Engelsch, heus, geen zier!
 — *I'm sure: he don't you understand.*
 — Wat moet nu weer die lange vent?
 Dacht SPA, een tweeden hoorend spreken,
 Men schijnt met mij den draak te steken;
 Ze hebben hier vervoerd veel snaps!
 — *Might it not be the thing perhaps,
 If I should try my French here, Tom!*
 Zei de eerste spreker toen weerom.

— *Dis donc, monsieur! ot, ton chapeau!*

— Wat? ... mijn *chapeau*? u meent mijn hoed?

Afnemen, he? je praat heel goed,

Maar kan ik dat? Men dringt mij zoo!

U wilt: ik zou mij 't hoofd ontblooten? ...

Ik deed daartoe reeds lang mijn best,

Maar, hemel, 'k zit hier opgesloten,

Mijn armen zijn me aan 't lijf geprest,

Als 't lang duurt word ik dood geplet!

— *He, ce qu'il dit? pull off that hat!*

— Wat maal je toch? wel nou kom an!

Wat heb je 't op je heupen, man!

Ik kan niet! heb je 't nou verstaan?

— *You must not stand here like a quaker?*

— Kom! loop voor mijn part naar de maan!

Ben jij hier kommandant? wel zeker,

Waarom niet! 'k sta hier voor mijn geld

Zoo ongepermitteerd gekneld,

Dat ik den adem nauw kan halen.

— *Off with your hat, I speak to you!*

— Ach, malle vent, leg niet te malen,

'k Ben lang reeds jou gekakel moè!

Dat Engelsch volk heeft veel pretentie,

Het is mij altijd wel gezegd,

Een elk neemt, zij het heer of knecht,

Het air aan van een excellentie.

't Zijn trotsche rekels! 'k zeg nooit meer

Een enkele letter tot hun voordeel;

Nooit zijn ze eens hupsch, maar zien veeleer

Op vreemden als op honden neêr.

Zoo dacht vriend SPA, doch in zoo'n oordeel

Behoort het, dat men billijk blijf':

Hun staatkunde is toch buiten kijf

Verheven, rechtdoend, edel, groot!

Zit soms een nabuur in den nood,

Dan zijn ze erbarmend en menschlievend

En zonder dralen hem gerievend; —

Wordt hij door de overmacht gedrukt,

Slaat hem de nijd en wangunst wonden,

En richt hij 't smeekend oog naar Londen,

Terwijl hij afgestreden bukt,

O, dan zijn ze in 's vervolgden leed,
 Altijd met wisse hulp gereed,
 Dan schimpen ze op den overmoed
 Waarvoor soms 't heilig recht bezweek,
 En zenden met hulpvaardn spoed,
 Tot stelping van des lijders bloed,
 Hem, uit hun politieke aptheek,
 Hechtpleisters toe met groote rollen,
 Die pleisters noemt men protocollen. —
 Doch kom, dacht SPA, — 't is hier geen tijd,
 Dat ik mijne overpeinzing wijd,
 Aan 't echt karakter van die snaken;
 Wat heb ik thans met hen te maken?
 'k Sta hier slechts om den trein te zien!
 Daar zag hij d'aanvang van den stoet,
 En luider werd de vreugdegroet,
 En scheller klonk 't: *God save the Queen!*
Pull off that hat! dus riep men weer;
 Doch SPA zag voor zich stijf en strak
 Naar 't schoon begin des treins, en brak
 Met dat geschreeuw het hoofd niet meer;
 En zeker deed de man verstandig:
 De drang maakte immers hem onhandig?
 En, om zijn nood te doen verstaan,
 Was 't moeite tevergeefs gedaan,
 Wijn 't bleek, dat niemand in het rond
 Een enkel Hollandsch woord verstond;
 Hij liet dus wijs de schreeuwers schreeuwen,
 Bekreunde zich niet om die spreeuwen,
 Maar keek noch omwaarts noch ter zij;
 Want van den onafzienbren trein,
 Die aantooft van 't Westminsterplein,
 Trok de eerste staatsiekoets voorbij.
 Doch noodlot! bron van lief en leed,
 Waarom toch waart ge op SPA zoo wreed?
 Was 't hem in 't minst dan niet vergond,
 Om op deez' reis een enklen stond
 Eens ongestoord genot te smaken?
 Waarom moest ge elke vreugde wraken,
 Die SPA gekocht had of gepand,
 En waarom moest uw looden hand

Zoo onverpoosd, zoo wreed hem kwellen,
Door al zijn hoop te leur te stellen ?

Daar heft op eenmaal de euveldoed
Zijne ijzren vuist omhoog, en doet
Haar nederbansen op SPA's hoed,
Die om het hoofd niet sluitend scheen ;
Want — toen de slag werd toegebracht,
Verkeerde hem de dag in nacht :
De hoed gleed eensklaps naar beneen,
Hem over neus en lippen heen,
En, tot de kin er in gedoken,
Was 's mans gelaat in 't vilt verstoken.
— Dat 's satans slecht! dat 's fielterij!
Riep SPA, — ik kreeg dit footje van
Dien uitgedroogden Engelschman ...
Wat wil die lange slier van mij?
Maar menschen gaat eens wat op zij',
En geef me toch mijn handen vrij,
Om zoo mijn hoed van 't hoofd te lichten!
Doch hemel! zou uw deernis zwichten?
Ge schijnt te spotten met mijn leed?
Ik hoor u schaatren! gij vergeet
Dat ik als gij, hartvochte liên!
Ook graag de staatsie wel wou zien!
Help, hemel! help! je drukt me dood!
Ach, 'k smEEK : verlos mij uit den nood,
Mijn goede, lieve, beste menschen!
'k Ben half reeds in mijn hoed vermoord,
Maar hoe! kanalje, lacht je voort?
Je zou je vloeken of verwenschen!
Zoo smeekte, schold en tierde SPA —
Maar vond ontferming noch gena ;
Hoe meer de man geraakte in vuur,
Hoe meer men lachte om 't mal figuur,
Dat hij gedrongen was te maken,
Ja, schoon voor hem een ongenucht,
Voor andren was 't een vreemde klucht,
Waarin de spotzucht vreugd mocht sinaken.
Intusschen werd de attentie van
Den door het lot geslagen man

Weer afgetrokken naar de staatsie,
 Wier oogverblindbre praal en pracht
 Te boven ging wat kracht en macht
 Hier immer tot glorificatie,
 Het schitterendst had uitgedacht. —
 Daar stond hij, moede en afgemat,
 Door 't rustloos prangen van den druk,
 Wanhopend, wjl het ongeluk
 Hem ongemoeid geteisterd had.
 Hij hoorde 't jubelen der menigt,
 Haar vuurge kreten, saam vereenigd,
 Ontboezemd blij van ziel en zin;
 Doch pruilde bij 't gejoel der blijheid;
 Want, schoon ook dicht in haar nabijheid,
 Hij zag geen koningin, geen stoet,
 Maar keek, met gif en gal in 't bloed,
 Naar 't binnenleder van zijn hoed!!
 Hij ondervond een foltering,
 Wat ooit op 't wisslend levenspad
 Hem smartelijk gevallen had. —
 Nog enkle vreeslijke oogenblikken
 Verliepen in dien bangen nood;
 Nog bleef de drang der menigt groot,
 Ja, eindelijk dacht SPA te stikken:
 Doch, waar de nood ten toppunt is,
 Schenkt vaak het lot verlichtenis.
 Daar voelt hij eindlijk minder drukking;
 Hij woelt zich los, o, wat verrukking!
 Hij voelt zijn beide handen vrij...
 Hij schuift vol drift den hoed omhoog;
 Maar hemel! wat ontwaart zijn oog?...
 De heerlijke optocht is voorbij.

Het bleef niet bij de kroningsstaatsie:
 Men wachtte een groote illuminatie, —
 In 't Greenpark zou, naar allen schijn,
 Een fraaie luchtbal opwaarts stijgen, —
 't Volk zou een prachtig vuurwerk krijgen, —
 Daar zou dinee ten hove zijn, —
 Men kon een os aan 't spit zien braân,

Mocht gratis ter komedie gaan, —
 Men kon, wanneer men lust liet blijken,
 Ter kerk den Edwardstoel gaan kijken,
 Den zetel van VICTORIA,
 Etcetera, etcetera.
 Maar SPA, de wreed bedrogen man,
 Had eindelijk genoeg er van,
 Hij wilde nu van niets meer weten.
 Geen volksvermaak, hoe ook geheeten,
 Dat hem meer tot zich trekken kon;
 Hij zocht een logement, begon
 Zijn hongerige maag te spijsen,
 En liet zich toen een kamer wijzen,
 Waar hij diep in de veeren dook,
 En afgetobd zijne oogen look,
 Om voor zijn smarten rust te vinden
 En 't zelfverwilt te doen verzwinden; —
 Ook had hij daar aan DICK, den knecht,
 Die ietwat Hollandsch sprak, gezegd,
 Om hem voor dag en dauw te wekken,
 Wanneer den andren morgen vroeg
 De boot naar Holland zou vertrekken:
 Hij had van al het moois genoeg.
 Hij wou en zou de stad ontvlieden,
 Die hem slechts spijtgevoel kon bieden.
 Daar lag hij neêr en sliep alras,
 Terwijl gansch Londen vreugde was;
 Maar, had hij wakende te lijden,
 Ook slapend had zijn geest te strijden;
 Want, in een pijnigenden droom,
 Ontwaarde hij met diepen schroom
 De gramme blikken van zijn gâ,
 Waarbij, met bondigheid en klem,
 Door vrouwliefs melodieuze stem
 Den wreed te leur gestelden SPA,
 (Die bloô terecht stond voor mama,
 Als moest hij haar pantoffel vreezen,)
 De strenge les werd opgelezen,
 Terwijl hij zijn vergrijp beleed,
 En, om vergifnis te bekomen,
 Berouwvol de belofte deed,

Dat, wat hij voorts mocht onderstaan,
 Vooraf heur raad zou zijn vernomen,
 Dien hij niet in den wind zou slaan;
 Dat hij zich altoos zou gedragen
 Naar haar begeerte en welbehagen;
 En, of die droom ook werd vervuld,
 Toen SPA weer bij zijn eega kwam,
 Of, hoe ze 't met elkander stelden,
 Is 't geen ik nimmer juist vernam —
 Het werd me als een geheim verhuld:
 Maar zeker kan ik nogtans melden,
 Dat, komt er ooit een kroning weêr,
 Al lokt het uitzicht nog zoo zeer — --
 PIET SPA gaat naar geen kroning meer.
 1838.

PIETER SPA NAAR AMSTERDAM.

UITSTAPJE TER GELEGENHEID VAN DE INHULDIGING VAN
 KONING WILLEM II.

HET PLAN.

— Neen, SAARTJE, hou je daarvan stil;
 Je weet, 'k doe anders graag je wil:
 Maar, om naar Amsterdam te gaan,
 Neen, SAARTJE, neen, dat komt niet aan.
 Hoe, dacht je dan dat ik zoo ras
 Mijn ongeval vergeten was?
 O, kroningsfeesten, volksvermaken...
 'k Laat nu voor andren zulke zaken;
 Ik heb er ruim het mijne van!
 — Wel, wat een zonderlinge man!
 Dus sprak verstoord mejuffrouw SPA.
 — Wat dwaze praat, bedenk toch, PIET!
 Hier kroont men geen VICTORIA,
 En Amsterdam is Londen niet!
 Wijl je eens een dwaasheid duur moest boeten,

Zal ik dat nu bezuren moeten?

Neen, SPA-lief, daar komt niets van in;

Ik geef jou altoos vrij je zin,

Maar nu 'k aan nichtje VERMISSELJE

Onze overkomst heb toegezeid,

Nu krab jij achteruit, nu kwel je

Mij met jou zotte angstvalligheid!

Zie, 'k zal u anders nooit bedillen,

Maar dit, dit noem ik dwaze grillen;

Ik ga er heen en jij gaat meê,

Hoor, laat me nu het hoofd met vreê!

— Maar vrouw, je weet niet wat het zegt,

Wanneer een man van vast karakter

Zich eenmaal iets heeft opgelegd

En 't spoedig opgeeft; hij verzwakt er

Zijn innigste principes door;

'k Ga nooit weer naar een kroning, hoor!

Ik zwoer er op en blijf er bij;

Ga jij er heen, 't is wel! . . . Voor mij

Ik schrijf het af aan neef en nicht:

Ik ben dit aan mij zelf verplicht.

— Maar lieve tijd, je bazelt, SPA!

Dacht je op de zaak eens grondig na,

Je zoudt voorzeker anders denken;

Als jij de krant oplettend leest,

Zal die jou de overtuiging schenken,

Dat Amsterdam geen kroningsfeest

Nu Zaterdag te wachten staat,

Maar dat dáár onze nieuwe koning

De huldiging ontvangen gaat;

En zwoer je ook dat je nooit een kroning

Meer zou gaan zien, mijn waarde PIET!

Van huldefeesten sprak je niet;

En dus, schoon 'k mij beroepen kan

Op 't vast karakter van mijn man,

En op zijn nauwheid van conscientie,

't Is hier een groote differentie!

— Ja, als ik zoo de zaak beschouw,

Dan zou ik bijna wanklen, vrouw,

Maar . . . — Lieve hemel! staak je maren,

We gaan naar mijn geboortestad;

Ik kwam er niet in tal van jaren;
 Wees niet bevreesd, mijn PIET, mijn schat!
 Ik ben er bij, dat is genoeg;
 Kom, gaan wij Woensdag morgen vroeg!
 De nachtschuit zou ik thans niet kiezen,
 Dat duurt wat lang en 't wordt al koud,
 De melkboer zegt me: 't zal gaan vriezen,
 Mij dunkt de diligence, bout?
 Dan kunnen wij tot Haarlem rijden?
 Wil jij dan stoomen, 'k mag het lijden;
 Och! geef me d' almanak eens aan;
 Laat zien wat uur we zullen gaan;
 Om zeven uren? neen, dat niet!
 Half acht? 'k wou eerst ontbijten, PIET!
 Kwart over tien? dat was goed!
 Gaat dan onze overtocht met spoed,
 Dan komen wij bij nicht op 't eten,
 We zullen 't haar vooruit doen weten.
 Meent gij dat ook niet, lieve man!
 Kom, zeg, hoe vind je nu mijn plan,
 Is 't niet charmant? — Een zucht, een ja,
 Was 't eenig antwoord van vriend SPA.
 KATRIJN moest daadlijk binnen komen,
 En nauw had deze 't nieuws vernomen,
 Of eensklaps bracht de dienstmaagd luid
 Haar innige verwondring uit.
 — Wat hoor ik? is het waar juffrouw?
 Wel lieve deugd, dat spijt me nou!
 — Waarom toch? vroeg haar meesteres;
 — Omdat ik in een dag vijf, zes,
 Eene ongemeene drukte wacht,
 En ben ik dan alléén in huis,
 Dan is het tobben dag en nacht;
 Ik krijg mijn jaren, wat een kruis!
 Ten eerste komt de slacht juist binnen —
 Ten tweede volgt de turverij —
 Ten derde... laat ik me eens bezinnen,
 Ten derde komt de wasch er bij —
 Ten vierde heb ik worst te stoppen —
 De bruine matjes uit te kloppen. —
 En zoo al voort; maar ach, de sloof,

Ze mocht thans zeggen wat ze wilde,
 Vergeefs dat zij den reislust stilde,
 Op dát punt bleef haar juffer doof.
 — KATRIJNTJE! riep mejuffrouw SPA,
 ('t Was op den tweeden dag daarna,)

Nu gaan wij morgen ochtend heen:
 Loop even naar mejuffrouw KLEEN
 En vraag daar om mijn neepjeskapje.
 — Zoo uit mijn werk? wel 't is een hapje!
 — Ja, 'k moet gaan pakken, rep je maar!
 Breng ook wat poeder voor mijn haar —
 Wat Schotsche pillen voor mijn man —
 De groote trommel met beschuit,
 (Daar houdt mijn nichtje zooveel van) —
 Wat koekjes voor haar kleinen guit —
 Een briefje spelden — wat rappee —
 En ook wat pepermuntjes meê!
 — Is 't alles, juffer? — vroeg KATRIJN.
 — Neen, KAATJE, neen, je moet nog zijn
 Op 't Buitenhof of Kneuterdijk,
 Daar moet je voor den tienuurs-wagen
 Van morgen, vast twee plaatsen vragen;
 Maar loopen, hoor, een haas gelijk,
 Het antwoord van die oude prij,
 'k Vooronderstel: men schenkt het mij.
 Daar viel wat voor in 't huis van SPA!
 't Was haast-je voor en rep-je na:
 De preparaties waren groot;
 De lamentaties niet veel minder;
 Mejuffrouw fladderde als een vlinder,
 Mijnheer zat schriklijk in den nood;
 Zij gaf kommando's zonder end,
 Hij was niet met zich zelf content;
 Zij was voorbeeldloos in 't bedillen,
 Hij zocht het zelfverwijt te stillen,
 Dat in hem oprees: 't zei hem, dat
 Hij niet als man gehandeld had.
 Want ach! die reis naar Amsterdam, —
 't Besluit, dat hij nog onlangs nam, —
 Neen 't ging niet saam; maar, 't was te spade
 Die drift, die aandrang van zijn gade!

Geen denken was er aan herstel,
 Hij kende vrouwliefs zwak te wel.

 DE OVERTOCHT.

Wat drukten gaf die Woensdagmorgen!
 Wat was men ijvrig in de weer!
 De vrouwen hadden duizend zorgen,
 En duizend vreezen had mijnheer.
 Nog bleef hem de onrust 't harte prangen,
 Nog was hij 't met zich zelf niet eens;
 Blonk ook de vreugd op vrouwliefs wangen,
 Hij had niets met die vreugd gemeens.
 De hangklok had half tien geslagen,
 Valies en koffer stonden klaar,
 't Werd tijd voor d' Amsterdamschen wagen:
 't Uur van vertrek was spoedig dáár.
 KATRIJN werd nu de les gelezen,
 De kamers nog eens nagegaan,
 In 't kooitje van de pimpelmeezen
 Een versche melisklont gedaan;
 SPA'S lieveling, 't vetgemeste Keesje,
 Werd nog eens tot vaarwel gestreeld,
 En poes, een dertienjarig beestje,
 Een dubbel melkrantsoen bedeed.
 Nadat een tal herhaalde vragen
 Door de een aan de ander was gedaan,
 Na 't pakgerij was weggedragen,
 Besloot men eindlijk heen te gaan;
 Het laatst bevelwoord op de lippen
 Van 's mans met zorg bezielde ga:
 — KATRIJNTJE, denk toch om de kippen!
 Vertrok mijnheer en juffrouw SPA.
 De wagen moest van elders komen;
 Na weinig toevens kwam hij aan.
 Een nieuwe vracht werd opgenomen,
 Een andre vracht werd afgelaán.
 Mejuffrouw SPA nam spoedig plaats,
 Haar eega wenschte haar te volgen,
 Maar een der diligence-maats

Belette dit; niet min verbolgen,
 Vroeg PIETER daar de reden van.
 — Daar was geen plaats meer, zei de man;
 Portier en treë werd dicht geslagen
 En SPA moest in een tweeden wagen.
 — Wel, riep zijn wederhelft, 'k wil dan
 Ook in dien wagen bij mijn man;
 Doch 't antwoord klonk: — dat kan niet, neen,
 En de eerste wagen rolde heen.
 — Daar heb je 't al, riep SPA; verbruid!
 Dat is 't begin der ongelukken,
 Nu zijn we nog de stad niet uit,
 Dat heb je van die vrouwennukken;
 En ik gaf toe, ik was zoo dwaas!
 Maar 't is nu anders niet, helaas! —
 Daar was geen tijd om lang te klagen,
 Hij stapte zuchtend in den wagen.

Een moeder met haar kind ter schoot
 Zat nevens hem; haar echtgenoot,
 Een jeugdig man van kloeken bouw,
 Zat *vis à vis* de jonge vrouw;
 Een proponent met fijne stem
 En sijn gelaat zat nevens hem;
 Ter zijde van deez' passagier
 Een jongling vol brutalen zwier,
 Met knevels en gekrulde haren:
 Een reiziger in modewaren;
 En tegenover dezen fat,
 Aan de andre zij van PIETER, zat
 Een corpulente paardenkooper,
 In kleeding niet bijzonder proper.
 Ziedaar 't gezelschap, dat het naast
 Om onzen held zich had geplaatst;
 Ik zal het daarbij laten blijven
 En de andre lieden niet beschrijven.
 't Discours was niet geanimeerd;
 SPA kreeg daartoe een weinig trek,
 Een snuifje, dat hij presenteert,
 Is de operatie tot gesprek.
 Hij wendt zich nu ter zijde, naar

Zijn buurvrouw, en begint met háár :
 — Wel dame, wat lief kind is dat !
 En moet dat ook al uit de stad ?
 't Is mogelijk wel zijn eerste reisje ...
 Wat is 't een jongen of een meisje ?
 — Een jongen is het as je blief,
 Mijnheer ! niet waar mijn Sorsje-lief ?
 Zie oome nou reis even an,
 Nou snoepertje, wat scheelt je dan ?
 Hij krijgt door 't rijden zeker slaap ;
 't Is vijftien maanden, 't lieve schaap !
 En op zijn beentjes staat het pal,
 Ziet u — 't heeft al zijn tandjes al !
 Mijn man, die nu verlof bekwam,
 Wou met me reis naar Amsterdam ;
 Hij zei me : neem den jongen mee,
 Want 't is onze eerste, weet Uwé ?
 O, 't is de lievling van papa ;
 We keeren spoedig weer, want ja,
 Voor 't ministerie, dat mijn' man
 Thans, as je blief, slecht missen kan,
 Is hij recht ijvrig en precies,
 Hij wordt ook haast adjunct-commies ;
 Nu, hij verdient het stellig, want
 Hij schrijft een beeldrig mooie hand !
 Maar 'k zie hoe u mijn kind beschouwt,
 Mijnheer is zeker ook getrouwd ?
 Hebt u ook kleintjes ? 'k wed van ja !
 (Wat vraagt die vrouw al niet ! dacht SPA.)
 — 'k Noem 't, as je blief, een ongeluk
 Als 't huwelijk zonder kindren is
 — Nou, dacht hij, dat 's bij ons toch mis ;
 Maar 't wordt me aan deze zij wat druk
 En 'k heb nu van dat kind genoeg.
 Hij wendde 't op een andren boeg,
 Liet weer de doos in 't ronde gaan
 En sprak zijn overbuurman aan :
 — Wat is 't van daag een druilig weer ! —
 De man met fijn gelaat en stem
 Boog, kuchte, lachte en zei tot hem :
 — Recht druilig, 'k vind het ook mijnheer !

- De lucht is grauw, ik vrees voor sneeuw,
 (Het kleine GEORSJE gaf een schreeuw,
 Een koekje bracht hem tot bedaren.)
 — 't Kan echter spoedig op gaan klaren;
 Ik hoop het maar voor Amsterdam!
 Als daar de koning binnenkwam
 Met buig weer, dat zou ons allen
 En ook den koning tegenvallen!
 Dat zal me daar naar allen schijn
 Een schrikkelijke drukte zijn!
 — De kroning van VICTORIA
 Had ook wat nasleep zuchtte SPA.
 — Zij weten 't, die zich daar bevonden,
 Sprak onze paardenkooper, — ik,
 Ik was daar op dat oogenblik.
 — Ik ook, sprak SPA, 'k was ook in Londen.
 Ofschoon hij 't spreken van dien tocht
 Gewoonlijk meer te ontwijken zocht,
 Thans dacht hij anders evenwel,
 Want eigenliefde kwam in 't spel.
 — Mijnheer heeft ook zoo allen schijn,
 Zou 'k zeggen, zeer bereisd te zijn,
 Sprak nu de *voyageur* tot SPA.
 — Ja, jonge heer, wat 't antwoord, — ja,
 'k Verlaat wel nu en dan de stad.
 — Zoo, zei weêr de ander, 'k meende ik had
 U meer maal reeds op reis ontmoet;
 O, mijn geheugen is zoo goed.
 — 't Kan zijn, hernam vriend SPA, misschien...
 Maar waar toch hebt gij mij gezien?
 — 't Was op de Fransche boot, zoo 'k meen
 Moest ge ook als ik naar Duinkerck heen;
 Ge waart toen niet bijzonder wel?
 — 't Is waar! ik heb een zwak gestel,
 't Kan aan de zee zich niet gewennen.
 Dat heerschap schijnt mij goed te kennen,
 Dacht SPA, maar zeker weet hij niet
 Wat verder met mij is geschied.
 — Was Duinkerck nog al naar uw zin?
 Gingt ge ook nog verder Frankrijk in?
 — Neen verder niet, 'k bleef in die stad.

- En hebt ge er goed logies gehad ?
 — Zoo redelijk ! — In wat hotel ?
 'k Herinner mij den naam niet wel !
 — Naamt ge ook de stad in oogenschouw ?
 Die vragen brachten SPA in 't nauw ;
 Maar GEORSJE redde hem. Deez' ving
 Zijn kinderlied zoo luidkeels aan,
 Dat zien en hooren elk verging ;
 Ja, men zich zelf niet kon verstaan :
 Wel mocht de moeder 't knaapje sussen,
 Wel mocht zij 't streelen, koozen, kussen,
 't Hielp niets, haar lieve huwlijkspruit
 Hield lang en luid zijn klaagzang uit ;
 En, kreeg hij iets in hand of mond,
 Hij wierp het grimmig in het rond.
 SPA werd nu weer de *dupe*, want
 Hetgeen de kleine van zich smeed
 Ontving hij, en — uit de eerste hand :
 Hij zat er naast ; doch wat hem speet,
 Was dat zijn netgestrikte das,
 Een sijne, witte kassadoek,
 Op 't plotselingst ontreinigd was
 Door een plakkaat doorweekten koek.
 — Foei, wat een stouterd riep mama.
 — Jou aap, jou bengel, bromde SPA.
 Zoodat die tocht den goeden man
 Niet slechts gering genoeg en teelde,
 Maar 't scheen zelfs, dat hij nu en dan
 Zich ergerde of zich dood verveelde.
 De kleine schreeuwer zweeg ten laatst,
 Toen hij genoeg had uitgeraasd. —
 De paardenkooper nam nu 't woord
 En sprak tot SPA : — 'k heb straks gehoord :
 Ge waart in Londen bij de kroning :
 Wel, hoe beviel u die vertooning ?
 — Och, was het antwoord, zoo, la la !
 — Veel fratsen, vindt gij 't ook niet ? — Ja.
 — Wat was het schriklijk duur in Londen !
 — Ja, 'k heb dit ook zoo ondervonden.
 — Ik vond het een Janklaassenspel.
 — Gewis, dat was het waarlijk wel !

(Die man, dacht SPA, zou mij van allen
Hier in den wagen 't best bevallen).

— Wat drukten, wat geweld niet waar?

— Dat was 't, men liep er soms gevaar.

— Wat was het heet! — O, 'k had het kwaad!

— Waart ge in de abdij? — Neen, 'k stond op straat.

— En waar toch? — In de Cockspurstreet.

— Ik ook! zaagt gij die klucht daar niet?

Dien gekken kerel met dien hoed?

PIET SPA werd eensklaps rood als bloed.

— Neen, 'k zag het niet, sprak hij bedeesd.

— 't Is jammer, dat 's een grap geweest!

'k Vermaakte mij met die vertooning

Nog meer dan met de gansche kroning!

SPA wenschte nu den snapper naar

Den henker, of ik weet niet waar.

Om d' armen man nog meer te ontstellen,

Ging de andre heel de zaak vertellen.

Het waren uren, vol van spijt,

Van angst, verbittring, zelfverwijt —

Voorzeker geen geringe plagen,

Door SPA gesleten in den wagen.

Hij smachtte naar ontheffing van

De kwellingen, door hem bestreden;

En toen zij Haarlem binnenreden,

O, 't was een uitkomst voor den man,

Die spoedig uit den wagen kroop

En pruilend naar zijne eega sloop.

— Wel, dat is jammer, waarde PIET!

Zei juffer SPA, — nu dacht ik niet,

Dat ik van u zou zijn gescheiden.

— Hoe was 't gezelschap? vroeg haar man,

— Zoo! Niet dat ik het roemen kan,

Was 't antwoord, — nuffen, malle meiden,

Die ginnegapten toen ik haar

Mijn lodderijndoos bood, en waar

Een paar ofcieren 't hof bij maakten,

Personen, die me gansch niet smaakten;

Studenten, schilders, geen gebrek,

Vol kwasterijen, gud! zoo gek;

Elk met twee snorren aan hun neus,
 En bijlmansbaarden, kijk, fameus!
 Een hunner nam de houding aan
 Of hij ons kende! — waar van daan?
 Vroeg 'k hem — mejuffrouw, 'k had die eer
 Sinds lang reeds, sprak hij toen: — Mijnheer
 Uw man heet immers *l'Epicier*?
 Maar 'k zei daarop: wel heerejé,
 Neen, jonge heer, mijn man heet SPA,
 En toen hernam hij slechts: a ha!
 Daar hoorde ik eens een grapje van;
 Het is een rechte schalk, uw man!

Nu ging het op 't stationshuis aan, 1)
 Waar 't echtpaar spoedig plaatsen nam,
 En na een rit op de ijzerbaan,
 Kwam man en vrouw in Amsterdam.

HET LOGIES.

— O, welkom, oom- en tantelief!
 Sprak nichtje VERMISSELJE, — uw brief
 Heeft ons een groot plezier gedaan,
 Door ons verzoek niet af te slaan.
 Mijn VERMISSELJE is nog niet thuis,
 Hij komt straks van de beurs naar huis.
 't Is kort bij vieren, zoo 'k geloof;
 Hier oom, een pijp, daar tante, een stoof!
 Maar wacht, ik roep u eerst mijn KAREL!
 Ons zevenjarig kind, de parel
 Van onzen echt, noemt hem mijn man;
 Wij houden beiden razend van
 Ons eenig kind, maar 't is er een —
 Zoo lief, zoo aardig ken je er geen;
 Soms wat ondeugend, maar vol geest,
 Voor vreemden dikwerf wat bedeesd.
 Kom engel; kom eens hier mijn kind!
 Dus galmde nichtjes roep naar buiten;
 De knaap kwam echter niet gezwind,

1) In 1841 was n og slechts de ijzerbaan van Haarlem naar Amsterdam gelegd.

En liet, zoo 't heet, zijn moeder fluiten.
 — Kom, zoete jongen, riep ze, — kom!
 — Ik wil niet! klonk het luid weerom.
 — Daar is een oom, die u niet kent;
 — Ik wil niet komen bij dien vent.
 — Een tante, die wat heeft voor u!
 — Wel nou, wat heeft ze? vroeg hij nu.
 — O, lekkere koekjes, lieve bout!
 Maar, kom dan gauw, kom, wees niet stout!
 Daar stooft de kleine KAREL binnen;
 Maar, niet geschikt om 't hart te winnen
 Van oom en tante, vroeg de knaap:
 — Waar zijn de koekjes nou? — Maar schaaap,
 Zeg eerst goên dag en geef een zoen.
 — De koekjes eerst, dan zal 'k het doen,
 De koekjes, of 'k ga schreeuwen, hoor!
 De moeder kwam dit schreeuwen voor.
 — Ik kan niet zeggen dat ik 't kind
 Van nichtje zoo liefstallig vind;
 Dacht nu oom SPA, — maar mogelijk is 't
 Dat, wijl mijn echt zoo'n parel mist,
 Ik zijn waardij niet kan bevatten
 En 't neefje dus niet weet te schatten.

De man des huizes kwam weldra,
 En nu sloot oom en tante SPA
 Met neef en nicht en lieveling,
 Om d'aangerechten disch een kring.
 Neef kreeg het druk met oom; ze spraken
 Bijzonder over handelszaken;
 De koffieveiling, theeveerkoop,
 De scheepvaart op Batavia,
 't Geschil met China en de hoop
 Op vrede met Amerika
 Werd, in 't gesprek door neef gevoerd,
 Het een na 't ander aangeroord;
 't Was zeer natuurlijk in dien man,
 De handel was zijn levensaar,
 En, was hij al geen makelaar —
 Hij had er toch zoo'n beetje van.
 Door 't snappen van den kleinen guit

Werd nu en dan 't gesprek gestuit.
 — Is dat die oom nu uit den Haag?
 Zoo klonk de luide kindervraag:
 — Is 't waar, oom, heb je zoo veel geld?
 Want paatje heeft ons laatst verteld,
 Dat we eens een vrachtje zullen erven,
 Als jij en tante kooft te sterven!
 — Stil jongen, riep zijn vader, — stil!
 Ach oom, hoor naar geen kindergril. —
 Maar of bij oom de spreuk mocht gelden:
 Dat kindren soms de waarheid melden,
 Ik weet het niet; de blik des mans
 Kreeg wel iets twijfelachtigs thans.
 — 't Is wèl waar, paatje! riep het kind,
 Naar 't scheen voor de ouderwenken blind,
 — 't Is wel waar, 'k weet het immers goed,
 Je hebt ons toen meteen verteld
 Dat aardig grapje met zijn hoed!
 — (Jou apekind! bromde onze held)
 — En daarom — ging hij voort — zoodra
 Ik paatje's hoed heb opgezet
 En 'k daarin wegschuil, wat een pret!
 Dan speel ik hier in huis »oom SPA" —
 Oom beet zich spijtig op de lippen
 En tante liet een zucht ontglippen.
 Verlegen werden neef en nicht.
 De snapper hield zijn mond niet dicht;
 En, bracht hij oudoom in de klem,
 Ook tante kreeg een veeg van hem.
 — Moe, sprak het onbarmhartig kind,
 — Zeg, weet je wel op wie ik vind
 Dat tante lijkt? — Neen, lieve poes!
 — Ik vind, ze lijkt op onzen Does!
 Juist zulk een dikken neus, niet waar?
 En ook zoo'n witte kleur van haar.
 — Foei, KAREL! zei de moeder, — foei!
 't Is niet om uit te staan! riep moei,
 — Is dit nu, sprak ze, uw parel, nicht?
 Ik vind het een ondeugend wicht,
 En als 't mijn jongen was... Een stoot,
 Dien KARELTJE aan den tafelpoot,

Misschien uit lichtgeraaktheid gaf,
 Brak voort haar redeneering af.
 Men schrikte hevig, want een kom
 Met vleeschsaus waggelde en viel om
 En goot, 't geen allen deerlijk speet,
 Heur inhoud uit op tante's kleed.
 De onsteltenis, die 't allen gaf,
 Was bijster groot; het maal liep af;
 Neef staakte zijn discussie; — nicht
 Liep heen met een vervaard gezicht
 En, uit confusie, bracht ze, in stede
 Van kokend water, olie mede
 Bij haar terugkomst. — Oom keek rond
 Met suf gelaat en open mond —
 De VERMISSELJE-telg sloop heen
 En tante was recht boos naar 't scheen.
 Geen wonder dat de zaak haar trof:
 De vrouw, zoo zindlijk op haar kleeren,
 Die haar japon van zijden stof
 Thans in een vetlap zag verkeeren,
 Had zich de grootste vreugd voorspeld,
 Als zij haar nichtje wederzag,
 Die haar zoo na aan 't harte lag;
 Hoe zag ze zich te leur gesteld!
 SPA waagde de uitroep van zijn spijt:
 — Ach, waren we ook maar thuis gebleven,
 — Ei! riep zijn ga, — wat laf verwijt!
 In plaats dat jij mij troost zoudt geven.
 Ik kon met recht verwijten, PIET,
 Maar neen, ik zwijg, ik ben zoo niet
 En zoo verliep nu de eerste dag,
 Waarop ons echtpaar de IJstad zag.
 De een had gewis tot klagen reden
 En de ander was met recht te onvreden.
 Maar, even als aan 't grootst verdriet
 De tijd zijn troost en balsem biedt,
 Zoo ook viel tante's boezemsmart
 Haar d' andren morgen minder hard;
 Want wél bezien, was haar japon
 Wat afgedragen, en begon
 De stof heur stoflijkheid te toonen;

Zij neigde daarom tot verschoonen.

Toen nichtje voor haar wilden zoon

Bij haar vergeving af kwam smeeken.

Nu, 't was haar neef, en 't klinkt zoo schoon

't Woord der vergiffnis uit te spreken.

't Was schoon te zien, hoe Amsterdam

Zich met de looffestoenen tooide,

De driekleur door 't oranje plooide

En 't al een feestlijk aanzien nam;

Men beidde er dra een nieuwen koning,

Die in den tempel d' eed van trouw

Ontboez'men en ontvangen zou.

Men hoopte bij die eerbetooning

Veel goeds, veel edels van den held,

Waar Spanje's grond de wapenglorie,

Waar Waterloo de krijgsvictorie,

Waar Boutersum den moed van meldt.

Geen burger wou nu achterblijven,

Ja, de ijver was bij elk het meest,

En de aanstalt' tot de feestbedrijven

Was op zich zelve reeds een feest.

O, 't was een drukte, een volksgewemel,

Als Hollands hoofdstad nooit dus zag;

De zonnegloor, de azuren hemel

Beloofden veel voor d'andren dag.

Wie zou ze niet tot vreugde stemmen,

Die toebereiding tot geneucht?

Mocht eerst de vrees SPA's hart beklemmen,

Ook hij werd thans gestemd tot vreugd:

't Had invloed op 't gemoed des mans.

Zijne eega had het hart vol zorgen,

Haar kleeding voor den dag van morgen

Gold heur bedrijvigheid van thans.

Want op 't logeervertrek was zij

Druk bezig met haar prachtkleedij

Te schikken naar den eisch, ze lag

Het al gereed, om d' andren dag

Zich vroeg te kunnen kleeden, — want

Was zij niet spoedig bij de hand,

Zei VERMISSELJE tot de vrienden:

— 't Zou moeilijk zijn een plaats te vinden.
 Haar beste zijden feestsamaar,
 Haar zondagskapje met haar hoed,
 Haar poederdoos, haar linnengoed —
 Ze schikte 't ordlijk bij elkaar.

SPA kreeg dien dag van vrouw permissie
 Om eene en andere commissie,
 Die hij op zijn geweten had,
 Te gaan verrichten in de stad.
 De man kwam vóór het eten thuis,
 En bracht een petje meê naar huis.
 — Wat 's dat! riep zijn benieuwde ga,
 — Een pet! wat wil je daarmee, SPA?
 Het teeder antwoord van den man,
 Was: — Vrouwlief, 'k spreek ongaarne van
 Het ongeval, mij overkomen
 Op 't kroonfeest van VICTORIA;
 Genoeg ik heb mij voorgenomen,
 Wanneer ik morgen kijken ga,
 Een andren zotskap te beletten
 Den hoed mij in 't gezicht te slaan;
 Ik dacht het daarom zeer geraân,
 Een petje mij op 't hoofd te zetten;
 'k Liep bij een hoedenmaker in,
 'k Zag dit, en 't ding was naar mijn zin;
 Niet waar vrouw? 't is een vreemd model;
 Maar 'k meen: het staat mij taamlijk wel.
 Het petje was den man besteld,
 Ik kreeg het echter voor mijn geld.
 — SPA! sprak zijn weerhelft, — ben je mal?
 Denk niet, als jij dien gekken pet
 Bij zulk een feest hebt opgezet,
 Dat ik dan met u wandlen zal!
 Ik, met mijn beste spullen aan!
 En jij!... 't zou aardig samen gaan!
 Ik moet toch om je dwaasheid treuren,
 Hoor SPA, het zal reis niet gebeuren,
 Of wil je 't doen... 'k ga niet met u!
 Je kunt alleen gaan, hoor! — Welnu,
 Mijn lieve SAARTJE, ik wilde u vragen,

Als 't strookte met je welbehagen,
 Of 'k morgen niet alleen kon gaan ?
 Want, naar 't mij is ter oor gekomen,
 Heeft neef en nicht zich voorgenomen,
 Op een stellage te gaan staan;
 Dat gaat nu goed voor u en hen,
 Voor mij intusschen, lieve schat!
 Je weet hoe bang 'k geworden ben
 Voor die stellages; 't is omdat...
 Doch waartoe zou 'k mij zelve kwellen
 En weer opnieuw mijn leed vertellen ?
 O! laat mij dus gerust alleen;
 'k Loop liever op den platten grond
 Van dam en dijk en straten rond,
 Ach, lieve SAARTJE, zeg niet neen! —
 De smeekebeê van den braven SPA
 Vond ingang bij zijn teedre ga.
 Ze zei wel: — 't gaf geen pas voor beiden,
 Zoo van elkaar te zijn gescheiden.
 Maar onder ons: ze wist nogtans
 Wat indruk 't op heur SPA kon maken,
 Wanneer ze van stellages spraken;
 Ze eerbiedigde de vrees des mans,
 Want uit die vrees sprak waar berouw:
 Ze gaf dus toe, de beste vrouw,
 En de afspraak werd gemaakt, dat zij
 Zich niet zou scheiden van de vrienden;
 Haar eega met deez' schikking blij,
 Zou wel op straat een plaatsje vinden.

't Dinee van dezen middag had
 De stoornis niet van daags te voren,
 Wyl hij, die de onrust had beschoren,
 Ditmaal niet meê aan tafel at.
 Want moeder was er in geslaagd,
 Om KAREL hiertoe te bewegen;
 De lekkernij, door 't kind gevraagd,
 Had hij daarom volop gekregen;
 Hij had zich recht te goed gedaan. —
 Men zag het tante duidlijk aan,
 Zij was waarschijnlijk om deez' reden

Zeer over neef en nicht tevreden. —

Na d' affloop van het middagmaal
 Zat, onder boert en keuveltaal,
 Het aanverwante, dubble paar
 Stil en genoeglijk bij elkaâr,
 Toen eensklaps KARELS stem van buiten
 't Vertrouwelijk gesprek kwam stuiten.
 — Doe open riep, hij — 'k wil er in!
 Doe open, moe, en geef mijn zin,
 'k Wil in de kamer komen, hoor je,
 'k Verzon ereis een grapje voor je,
 Daar paatje braaf om lachen zal!
 — Stil, stil, ik kom al aangelooopen,
 Hier, lieve schaaap hier ben ik al!
 Riep moeder, en de deur ging open.
 Één uitroep van verbazing was 't,
 Die nu aan aller mond ontsnapte:
 Het zoontje, dat naar binnen stapte,
 Had zich met tante's poederkwast
 Zoo vreeslijk toegetakeld, dat
 De knaap 't potsierlijkst aanzien had.
 't Was nog niet al! Neefs poedelhond,
 Die 't kunstjes maken vlug verstond,
 Kwam in de kamer, naast den jongen
 Op de achterpooten aangesprongen.
 Maar o, ontheiliging en schrik,
 O hartverscheurend oogenblik!
 O nooit geziene kinderboosheid,
 O onbeschaamde zedeloosheid!
 De keur uit tantes kabinet,
 De sier, de roem van haar toilet,
 Het voorwerp van haar staag beleid,
 't Symbolum van haar deftigheid,
 Het beelderigst kornetje, dat
 Een plooistershand verlaten had,
 Waar 's andren daags de goede vrouw,
 Bij 't intochtsfeest meê prijken zou,
 Zag zij den leelijkste' aller honden
 Thans op den vuilen kop gebonden!
 O hemel! gilde juffrouw SPA,
 — Wat zie 'k? — Is dat mijn muts niet? ja!

Mijn kanten kap, ook dat nu nog!
 Wat scheelt dien kwaden bengel toch?
 Want hij heeft mij die kool gestoofd!
 Dat smerig beest mijn muts op 't hoofd!
 Ik zal 't besterven, lieve Heer!
 Hier hond!.. help SPA!.. ik kan niet meer!
 Ach, houd mij vast, 'k voel me ongesteld,
 Haal *Spiritus*, haal *Hofman* hier,
 SPA, sla hem dood, dat mormeldier! —
 Kardoes, verschrikt door al 't geweld,
 Viel nu te viervoet, nam de vlucht,
 Als waar hij voor den stok beducht,
 En liep, niet in zijn vaart te stuiten,
 Door de open straatdeur, wip! naar buiten. —
 Dat was den jongens naar den zin,
 Dat gaf hun stof tot luide vreugde,
 Dat had voor hen een blijdschap in,
 Zoo als het hen in lang niet heugde.
 Had tante SPA een wis verdriet,
 De straatgemeente had het niet;
 Nauw zag men 't vreemd getooide dier,
 Of 't werd vervolgd met woest getier;
 Kardoes, voor zijn gevolg bevreesd,
 Liep jagend voort; wel keerde 't beest
 Na eenige uren tot zijn baas,
 Maar zonder tantes muts, helaas!

Dat was een slag voor tante's hart,
 Dat gaf aan nicht eene alteratie,
 't Ontlokke aan SPA een zucht van smart,
 Aan neef een drukke lamentatie;
 Ja, 't bleek den braven lieden ras,
 Dat KAREL hier weer de oorzaak was;
 Want onderwijl het viertal zat
 Te keuvlen met elkander, had
 De kleine 't plan in 't hoofd gekregen,
 't Logeervertrek te gaan bezien;
 Hij onderzocht het al ter degen,
 Zijn plan werd daar eerst rijp misschien
 Hij wilde tante SPA verrassen,
 Terwijl hij in kardoes den hond,

Door dezen 't kapje op 't hoofd te passen,
Een middel tot zijn oogmerk vond.

Daar zijn bezwaren in het leven,
Die, mogen ze al niet wichtig zijn,
Door 't plotselinge van hun pijn
't Humeur een sombre stemming geven.
Daar zijn verliezen, die de mond
Nauw als verliezen op durft tellen,
En toch ter ongelegen stond
Het menschlijk hart ondraaglijk kwellen,
Als trof ons dan 't onlijdbaars leed;
Dan zijn we dikwerf wrang en wreed,
't Gelaat schetst wrevel en verdriet,
We erkennen onze vrienden niet,
En spuwen soms op hen venijn,
Die aan ons leed onschuldig zijn.
Zoo ging 't deez' dag ook juffer SPA:
Ze wreekte 't hartzeer op heur gâ.
Hij, die het niet verhelpen kon,
Die alles tot haar troost verzon,
Hij, hij moest 's jongens daad misgelden;
Want menig bits en bijtend woord,
Te veel om 't lang en breed te melden,
Werd door hem zuchtende aangehoord;
Geheel deze avond en de nacht
Werd morrend, smalend doorgebracht.
Ze was geheel ontstemd, de vrouw;
Nu sprak zij eens van kwade trouw,
Dan van een dwaze neef en nicht,
Of van een diep bedorven wicht;
Nu noemde zij haar man despoot,
Dan weer een laffen echtgenoot.
Haar wrevel sprak uit ieder woord,
En in den slaap ging 't droomend voort
En toen des morgens neef haar vroeg
Om zich voor 't feest gereed te maken,
Had VERMISSELJE werks genoeg!
Ze zei: — ze wilde 't feest verzaken,
Ze was thans iedre vreugde moê....
Doch na lang bidden gaf ze toe.

DE FEESTEN.

Hij brak dan aan, die dag van vreugde,
 Die zooveel schoons verwachten deê;
 't Was 't intochtsfeest van WILLEM II,
 Waar oud en jong zich in verheugde!
 Gansch Amsterdam was vroeg ter been:
 De burger, vreemdeling, magistraat,
 De schutter, eervacht en soldaat,
 Het wemelde alles druk dooreen —
 Toen SPA zijn vrienden en zijn vrouw
 Gebracht had waar men toeven zou,
 Verdween hij in het feestgewoel,
 Gelijk wij weten, met het doel
 Om hier of ginds, aan een der hoeken,
 Een goede plaats voor zich te zoeken.
 Hij liep de straten op en neêr.
 De toevloed werd hoe langs zoo meer.
 Wat zat hij dikwijls in den drang!
 Maar duurde dit den man wat lang,
 Dan sloeg hij zich er dapper door;
 Want zie, hij nam zich stellig voor
 Om, waar 't hem wat te drukkend werd,
 Bij tijds zich uit den weg te maken
 En voor zijn veiligheid te waken;
 Was daarbij 't uitzicht hem versperd,
 Nog liever, dacht hij, lijd ik dit,
 Dan dat ik weer in de engte zit.
 Wat menschen zag hij bij den ander!
 Wat woelde 't alles door elkander!
 Maar 't geen 's mans aandacht niet ontging,
 Was hier en daar een vreemdeling,
 Juist met zoo'n petje op 't hoofd, als dat
 Wat hij voor zich gekozen had.
 Hij had dus met dit tooisel vrede;
 Want, dacht hij, staat het me al wat vreemd,
 Geen mensch toch, die 't mij kwalijk neemt,
 En 'k ben er ook niet éénig mede!
 De morgen vlood allengs daarheen,
 De klokken sloegen dra half een;

Straks was het uur van d'intocht daar;
 SPA kwam nu na veel zoekens klaar,
 Toen hij in d' omtrek van den Dam
 Eene extra mooie plaats bekwam. —
 Zoo door de menigt' heen te sjouwen,
 Wie zal het voor gemakkelijk houen?
 Ook SPA gevoelde 't wicht er van;
 't Zweet stond op 't voorhoofd van den man,
 Geen wonder toch! nauw stond hij daar
 Of in een oogwenk greep hij naar
 Zijn zakdoek, om 't gelaat te drogen;
 Stel 's mans verbazing u voor oogen,
 Toen uit den zak in plaats van één,
 Een tweede en derde doek verscheen,
 Die blijkbaar niet de zijnen waren.
 Nog vreemder stond hij rond te staren,
 Zoodra 't hem bleek dat in dien zak
 Nog meer, dat hem niet toekwam, stak,
 Ja, zelfs een volle beurs met geld.
 Wat was de brave man ontsteld!
 Wat angst, wat zorg sprak uit zijn blikken!
 Wat sloeg hij de oogen schuw in 't rond!
 Doch wie zou niet als SPA verschrikken?
 Toen deze schier op d'eigen stond,
 Zich bij den rokboord aan zag grijpen
 En zich in de armen voelde knijpen.
 — Dat had je niet gedacht, schavuit!
 Dat valt je tegen riep een stem
 Op donderenden toon tot hem.
 — Een zakkenroller! riep men luid,
 — Wee mij, wat zal me nu gebeuren?
 Sprak SPA. — Dat zal je straks bespeuren
 In 't logement der politie,
 Zei een der beide mannen, die
 Hem stevig hadden aangevat;
 — Hoor galgestrop! versta je dat?
 Kom aan, kom daadlijk met ons meê!
 — Maar menschen, laat me toch met vree!
 Sprak onze held; — hoort vrienden-lief,
 Je hebt abuis, ik ben geen dief,
 Ik, eerlijk man! — Ei sprak de agent,

— Wat sta jij daar onnoozel, man!
Wat zeg je, dat jij eerlijk bent?
Die zak getuigt er nog al van!
— 'k Beken! de schijn is tegen mij,
Zei SPA, wiens angst ten toppunt klom,
— Maar 'k zweer er op, geloof me vrij,
'k Weet niet, hoe 'k aan die zaken kom,
Men heeft mij vast een kool gestoofd!
— Hij, die aan volk als jij gelooft,
Hij zou een slecht beambte wezen,
Hernam de agent, — genoeg voor nu;
De Commissaris zal aan u,
Zoodra 't hem lust, de les wel lezen,
Dat hij jou achter tralies sluit,
Wees daar gerust op, hoor schavuit!
Maar troost je, want daar zijn er meer
Van jou kornuiten. — Lieve Heer!
Riep de arme man, — wat komt mij over,
Mij op te brengen als een roover,
Het is afschuwlijk! — Kom, vooruit!
— Weg met dien kerel! riep men luid,
En ieder tastte naar zijn zak;
Eene oude vrouw, daar staande, sprak:
— Wie zou dat zeggen van dien kwant?
Een ander riep: — wat vroom gezicht!
Hij die 't niet wist, hij gaf wellicht
Zijn zondagsduiten hem te pand!
Ja, al die schimp en hoon vernam
De man, onschuldig als een lam,
Hij, die geen schepsel leed zou doen,
Hij, steeds zoo kiesch op zijn fatsoen,
Die met zijn vrouw in Amsterdam
Het koningsfeest aanschouwen kwam,
Werd thans, wie had dit ooit gedacht,
Door dienders naar de kast gebracht!
Ach, had hij eenmaal zich in Londen
In groote moeilijkheid bevonden,
Het was nog niets bij deze schand!
Nu was hij in zijn vaderland,
Nu, onder feest- en landgenooten,
Bij menschen, die hij kon verstaan,

- Nu zag hij zich vol smaad verstooten,
 Nu zag men hem als gauwdief aan!
 — Hier, vagebond! ga hier maar zitten,
 Dus schreeuwde men hem toe, zoodra
 Hij in de kast was, de arme SPA.
 — Ja, zie maar rond, je moest nog vitten!
 't Is wel zoo keurig niet en net!
 Maar 't is hier in geen hofsalet!
 Het is gemeubeld zoo 't behoort,
 Voor jou en volkje van je soort!
 — Kan 'k nu den commissaris spreken?
 Vroeg SPA, vol spijt en zielsverdriet.
 — Geduld, geduld! zoo driftig niet!
 Was 't antwoord, — om het hoofd te breken
 Met zakkenrollers zoo als jij,
 Dat heeft geen haast; geloof het vrij,
 De commissaris heeft deez' dag
 En morgen ook de handen vol,
 De politie is 't hoofd op hol;
 Het komt door al dat dievenslag,
 Dat in de hoofdstad is geslopen;
 Maar, zijn de feesten afgeloopen,
 Dan kan jij er gewis op aan,
 Dan zal hij aan 't verhooren gaan!
 — Wat, schreeuwde SPA, — wat zegt ge daar,
 'k Zou zóó lang moeten!... hoe!... is 't waar?...
 Ik moet hier blijven?... in dit hok?...
 — Wel, wat wil je anders, schandebrok?
 Een net gemeubeleerde kamer,
 Wat beeldt jij je al niet in! wat hamer,
 Wat hoort een eerlijk mensch al niet!
 — O marteling, o wreed verdriet!
 Riep SPA, — 'k beroep mij op mijn vrienden!
 — Uw vrienden worden ook gepakt,
 We zullen dat complot wel vinden,
 Onze ijver is nog niet verzwakt!
 — Onmooglijk! heb je VERMISSELJE....!
 — Wat vraag je, vlegel, wat vertel je?
 Een snee kommies met water, ja!
 — Is 't droom of werkelijkheid? riep SPA,
 Nadat men hem verlaten had

En hij daar eenzaam nederzat;
 — 'k Moest daarvoor dan naar Amsterdam?
 Maar 't lag me waarlijk op mijn leden,
 Toen SAARTJE 't in heur hersens nam.
 Ach, 'k heb haar niet als man bestreden!
 Ik wist het, want het is mijn lot,
 Op reis ben 'k nooit gelukkig, neen!
 'k Ontmoet dan altoos tegenheên,
 Ik wist het, maar ik was een zot!
 Een zot... doch doe er eens wat tegen,
 Heeft ze eenmaal iets in 't hoofd gekregen!
 Ik ben een Jonas, 'k ben een Job!
 Men scheldt mij uit voor galgestrop,
 Voor vagebond en beurzensnijder,
 Ik arme tobber, arme lijder,
 Ik, die het vreedzaamst ben geweest,
 Ik word geweerd van 't vredefeest,
 Mij, die geen stervling deert op aard,
 Mij sluit men in den kortegaard!
 En zoo ontlastte, in doffe klachten,
 De man zijn sombre zielsgedachten.

De dag was daar, die 't vaderland,
 Met nauwer toegehaalden band,
 Sterk hopen wij, door eer en trouw,
 Aan tweeden WILLEM hechten zou; —
 't Uur is gekomen dat de Vorst,
 Den duur bezworen szepter torscht,
 Terwijl de kreet ten vreugdetolk
 Mocht strekken aan 't verzameld volk;
 O, met dien kreet verrees de beê
 Om nieuwe welvaart, heil en vreê. —
 Thans deelde en ouderdom en jeugd
 In 't algemeene feestgeneucht;
 Slechts enke menschen deelden 't niet:
 't Was juffrouw SPA, 't was nicht en neef;
 De onzekerheid waar PIETER bleef,
 Die gisteren hen blij verliet,
 Had hen een tal van slepende uren
 Ontelbare angsten doen verduren;
 Wel had men ijvrig hem gezocht,

Maar, waar of wat men zoeken mocht,
 De man was hier noch ginds te vinden.
 Wat vrees doorwoelde 't hart der vrienden!
 't Een schrikbeeld voor en 't andre na
 Vertoonde zich aan juffrouw SPA,
 't Was de eerste nacht in gansch zijn leven,
 Dat manlief, zonder dat zij 't wist,
 Alleen uithuizig was gebleven;
 Wat werd er niet gedacht, gegist!
 De korte herfstdag liep ten ende,
 Nog, nog geen naricht van den man,
 Waarheen men ook de schreden wendde,
 Men bleef er steeds onkundig van!
 De vrees was nu ten top gestegen; —
 Daar komt op eens in 't duister licht!
 Een vriend vertelt aan neef en nicht:
 De politie had acht of negen
 Van 't zakkenrollers gild gevat;
 Ze had de lucht gekregen, dat
 Een aantal van die looze dieven
 Zich in de hoofdstad had verspreid,
 Dat, om elkander te gerieven,
 Zich zelf een leuze had bereid,
 Om, in het drukkend volksgewoel,
 Elkaâr te kunnen onderscheiden;
 De bende had daarbij het doel,
 Om de aandacht van zich af te leiden,
 Hetgeen men gaande rooven mocht,
 Den makker in den zak te steken,
 Die 't spoedig zonder taal of teeken,
 In veiligheid te brengen zocht;
 De erkenningsleuze was een pet,
 Door ieder hunner opgezet:
 't Model was vreemd en, voegde hij
 Er nog in zijn vertelling bij,
 Een hoedenmaker in de stad
 Had daar de leevring van gehad;
 De politie, die 't had vernomen,
 Was door deez' man op 't spoor gekomen.
 — En gij brengt ons er op, mijnheer!
 Riep juffrouw SPA, — ik dank u zeer;

Ach lieve deugd, die goede bloed!
 Ik weet niet wat ik denken moet!
 Zeg neef! zeg nicht! begrijp je 't nu?
 Denkt aan die pet, herinnert u
 Toen hij ze thuis bracht, wat hij zeide;
 Ach! dat hij van zijn vrouw ook scheidde!
 Ik was te goed, ik liet hem gaan;
 O! hadde ik op mijn stuk gestaan!
 Ik weet, het eindigt altoos scheef,
 Wanneer ik SPA zijn vrijheid geef.
 'k Had aan dien pet een tegenzin,
 Als gaf een voorgevoel mij 't in,
 Dat deze hem weêr kwaad zou brouwen,
 Ook hij is zeker aangehouden!
 Hij, zulk een deftig burgerman!
 Ach neef, loop wat je loopen kan!
 Verlos hem uit den nood! vertel je
 De zaken aan de politie!
 — Ja, doet dat, lieve VERMISSELJE!
 Riep nu 's mans dierbare eega, die
 Een traan liet zien tot aller stichting;
 Gold oom die traan? was 't uit verdriet.
 Dat zij de prachtige verlichting
 Niet kon gaan zien? ik weet het niet.
 Tot VERMISSELJE'S eeuwige eer
 Zij hier gezegd, hij kweet zich zeer:
 Eerst liep hij naar den hoedenmaker,
 Doch deze was geen feestverzaker,
 En dus natuurlijk niet in huis.
 De commissaris, wat een kruis!
 Was ook op 't oogenblik te zoek,
 Nu, dat spreekt immers als een boek:
 Op zulk een tijd van huis te wezen
 Was waarlijk van dien heer te vreezen,
 En aan de wacht der politie
 Werd door den vluggen man vernomen,
 Dat hij daar na een uur twee, drie,
 Eerst tot zijn doel te recht kon komen.
 Zoo liep hij uren achtereen,
 Van de eene plaats naar de andre heen,
 En vond ten laatst te middernacht,

Den commissaris aan de wacht.
 Nu bleek het VERMISSELJE ras,
 Dat Tante's meening waarheid was;
 Helaas! het werd door hem vernomen:
 Oom SPA zat in den kortegaard.
 Wat nijdig lot ons soms weërvaart,
 Waar kan een mensch al niet toe komen!
 De commissaris wist het, dat
 SPA achter deur en grendel zat,
 Maar had den man nog niet gesproken,
 't Had daartoe hem aan tijd ontbroken.
 Thans zag hij 't in, de zaak was klaar:
 Een misverstand had plaats gevonden,
 Neefs uitleg was ontwijfelbaar!
 Deez had zich bovendien verbonden
 Om borg te staan voor SPA, wanneer
 Men nog mocht twijflen aan 's mans eer.
 Was ook de nacht reeds ver verstreken,
 Rechtvaardigheid en medelij',
 Ze bleven thans niet in gebreken,
 En de arme PIETER SPA was vrij!
 Nog keek hij angstig twijflend rond
 Op dien zoo lang verbeiden stond.
 Nog meende hij zich niet ontslagen
 Van d' ijzren dwang hem opgelegd —
 Dwang tegen alle rede en recht.
 Waarom? ja wáárom, mocht hij vragen,
 Daar 't alles hem een raadsel bleef;
 De ontsluiting daarvan deed neef,
 Terwijl hij hem naar huis geleidde,
 Waar zijn bedroefde vrouw hem beidde.
 Nog klonk het feestrumoer op straat,
 Nog tooide de IJstad haar gewaad
 Met schitterenden glans en gloed,
 Nog trok de prachtige verlichting
 In de algemeene vreugdestichting
 D' ontzaggelijksten menschenloed;
 Nog was het tijd voor 't viertal vrienden
 Heraadming in 't genot te vinden. —
 Maar neen, ze wenschten thans naar rust;
 Hun ijvergloed was uitgebluscht.

O, 't was een nooit aanschouwd tooneel,
 De ontmoeting van mejuffrouw SPA,
 Met haar nu weêr gevonden ga!
 Mijn hand, te zwak dit schoon tafreel,
 Naar eisch en regel af te malen,
 Legt hier de veder neêr, en 'k zal
 Mij slechts tot dit relaas bepalen:
 PIET SPA kreeg bij dit ongeval
 Een liefdrijk ernstig woord present,
 De raad werd hem in 't hart geprent,
 Om voorts bij drukte en feestbedrijven
 Bestendig bij zijn vrouw te blijven.
 Wat VERMISSELJE bidden mocht,
 Hoe nichtje ook hen te houden zocht,
 Mejuffrouw SPA had vast besloten,
 Om zondag middag heen te gaan;
 Haar plan was niet omver te stooten,
 Ze deed vol nadruk dit verstaan.
 KATRIJNTJE, die haar had geschreven,
 Had in heur brief 't bericht gegeven:
 Dat Keesje zich niet wel bevond,
 De kelder onder water stond,
 De muizen weêr zoo'n leven maakten,
 De kippen thans het leggen staakten,
 De nieuwe turf zoo bruin van asch,
 't Ontvangen spek zoo garstig was;
 En nog een reeks van bittre klachten,
 Te veel voor vrouwelijke krachten!
 Geen wonder dat mejuffrouw SPA,
 Nu zij haar man terug bekwam,
 Geen rust meer vond in Amsterdam;
 't Uur der terugreis sloeg weldra.

 Na d' afscheidsgroet aan neef en nicht,
 Kreeg oom weêr KARELTJE in 't gezicht:
 Maar dit had nog aan 't leed ontbroken,
 Dit was nu nog de laatste smaad!
 Daar stond de jongen — zijn gelaat
 In 's vaders wijden hoed verstoken! —
 De reis naar huis ging onverstoord,
 Doch naar hun wensch te langzaam voort;

En toen men 's avonds van dien dag
 De dierbre woning wederzag,
 Toen was het SPA of hem van 't hart
 Een molensteen gewenteld werd. —
 Had vrouwlief deze tocht voldaan?
 Ik twijfel daar in waarheid aan. —
 Maar spreekt PIET SPA er soms nog van,
 Hij voegt er bij, de goede man:
 — Verwenschte ik eens, bij Englands kroning,
 Mijn reisje van een dag vijf, zes,
 Ook Amsterdam gaf mij een les
 Bij 't Huldefeest van onzen koning;
 Maar, wat er voorts te doen mag zijn;
 Al is er van gevaar geen schijn,
 Al loopt ook Jan en alleman —
 'k Blijf thuis, wees daar verzekerd van!
 April 1841.

INDRUKKEN OP DE BOOT EN BRIEVEN NAAR HUIS

VAN EEN BEZOEKER DER LONDENSCHER TENTOONSTELLING.
 IN 1851.

Zie, daar ligt ze stom en roerloos,
 Maar geduldig en gedwee,
 Reikt ze voor de reisbelusten,
 De armen uit naar Rotte's reê.
 Neen, ze ziet naar stand noch rechten,
 Vraagt naar herkomst niet of doel;
 Hier is geen vergissing denkbaar,
 't Is de stoomer naar JOHN BULL!
 Aarzelt niet, zet vrij den voet neêr
 Op den bodem, die u noodt.
 Die Noordzee?! Je vliegt er over,
 Welkom, heeren, op de boot!
 Stoort u niet als laatstgekoomne
 Aan 't gegluur van teen tot top,
 Straks neemt gij, die ná u komen,
 Op uw beurt nieuwsgierig op.
 Houd een oogje op uw bagage,

Tot het scheepshol 't straks omsluit.
 A propos, houd scheerdoos, mantel,
 Houd er ook uw slaapmuts uit.
 Trekt het voordek niet uw bliken?
 Breede groep, die ligt of staat:
 Mannen met verwarde baarden,
 Deernen met verbrand gelaat,
 Grijsaards, vrouwen, zuigelingen —
 Bonte mengling: grijs en groen;
 Gaat dat ook als gij een speelreis
 Naar 't kristallen wonder doen?
 Neen, het is een drift dier zwervers,
 Trekkend naar het verre strand,
 Die ervaring ruilt voor hope,
 't Oude om 't nieuwe vaderland. —
 't Uur is daar, de wal gaat wijken,
 't Rad doorploegt alree de baar,
 Groet en blik van 't reisgezelschap,
 Langzaam naadrend tot elkaar.
 Rotterdam verdwijnt in nevel,
 't Gaat Schiedam en meer voorbij;
 Breeder wordt de stroom, en de oevers
 Duiken weg aan loef en lij.
 't Vaartuig krijgt al meer beweging,
 — Steward, zijn we dra in zee?
 — Nog den tijd! De tafel, heeren!
 Prepareert u voor 't dinee!
 Eten? . . . , maar 't gevolg der schommling!
 JAN beveelt de matigheid,
 PIET zegt: vóór je zee gaat bouwen,
 Eerst een goeden dam geleid!
 Dwaas, wie zou het eten laten?
 'k Heb een pleister op de maag!
 Steward, ja we zullen eten!
 Vrees verergert licht de plaag.
 Zie die vlokken! Is dat zeeschuim?
 He, het wordt hier dans en spel!
 Nog een stukje karbonade?
 Kom, je glas! — Neen, dank je wel.
 Scherts rondom, 't zijn allen helden,
 Phoe, wat neemt de boot een zwaai,

Wat de roosjes daar verbleeken,
 Lamme kerel, hou je taai!
 Zie je wel dien sterrenkijker?
 Ha, die dame is ongesteld!
 Let eens hoe die heer, knipoogend,
 Een voor een zijn knopen telt!
 Die gaat eens beneden kijken,
 En dat paartje duikt te zaam;
 Ik ga ook eens naar beneden:
 Hemel, wat een santekraam!
 Matte blikken, hangende armen,
 Vreemd gezicht en vreemd gehoor,
 Bleekte tronies, kromme ruggen,
 Instrumenten met één oor.
 Schuif maar op, alweer versterking,
 Op den grond maar, in dien hoek!
 Heel de tekst is: lange woorden,
 De illustratie — zucht en vloek!

Ach hoe klein is daar dat hoopje,
 't Heeft den strijd het hoofd geboôn,
 't Hoopje dat niet wist van wijken
 En het dek hield tot zijn troon.
 De avond valt, de nevelkoelte
 Roept om mantel en om jas,
 Keuvlend laat men de oogen weiden
 Over d' onafzienbren plas.
 Eindlijk is de dag geweken
 En de praatstof uitgeput,
 En de laatste wakkre snapper
 Praat zijn buurman in den dut;
 Mocht de geest u wakker houden,
 Ook behoefte vergt haar prooi,
 En aantreklijk wordt ten laatste
 De algemeene trek naar kooi.
 Kent gij 't wel — het enge hokje?
 Tien man vragen er kwartier;
 Hoe ze 't stellen? Tot ontkleeding
 Is er nauwelijks plaats voor vier.
 — Wacht een weinig, wees voorzichtig!
 Zie, mijn hoed lijkt wel een schuit!

Houd-je boeltje bij elkander ;
 Steek je buurman 't oog niet uit!
 Wilt u eerst naar boven klimmen?
 Dat 's mijn kous? — O, excuseer!
 — De onderkooi hier is de mijne,
 Wees voorzichtig! — Nacht mijnheer!
 — 'k Ben er! Nou, dat is me een hok hier!
 Is hier iedre kooi zoo kort?
 'k Leg zoo waar hier als een puthaak!
 Of die heer daar wakker wordt?
 'k Hoor weêr de oude dissonanten,
 Och, de nacht is als de dag;
 Kom, ik doe een schietgebedje,
 Dat ik spoedig slapen mag.
 Hé, als eens mijn bovenbuurman
 Door zijn kooi viel op mijn bed;
 Boe, ik droom nog dat mij Londen
 Opneemt tot een schol verplet!
 'k Slaap . . . , maar toch de geest blijft wakker,
 Wat gezichten, die 'k aanschouw!
 'k Word getrokken uit mijn perskot,
 Opgerold als kabeltouw.
 't Is een walvisch, die mij nadert,
 En met loddrig oog aanschouwt,
 En mij, als een andren Jonas,
 Leukweg naar zijn maag verdouwt.
 Hemel, 't is een glazen walvisch;
 Rechts en links en boven glas.
 Wat een buik! zoo ruim en prachtig
 Of 'k in 't weeldrig Oosten was.
 Wat al menschen! Zie dien heer daar!
 Zie 'k mijn kooibuurginds niet gaan?
 De Koh-i-noor in zijn dasstrik
 En . . . hij heeft mijn laarzen aan!
 Wacht, ik moet dien man eens vragen,
 Wat hij met mijn goed begon,
 Hemel, hoe 'k mij kon vergissen! —
 't Is, zoo waar, lord Wellington!
 'k Voel mij bij den kraag gegrepen,
 Door *policemen* voortgesjord!
 Door wier ijzren dwang ik, arme,

In een hok geketend word.
 Hoor, men komt, men schreeuwt, men roept mij,
 Zou het mijn cipier ook zijn?
 'k Wrijf de slapen, open de oogen;
 Ach 't is alles droom, 't is schijn.
 't Is de slaapcel, 't zijn de kooien,
 Kooien om en boven mij,
 Welkom! roept een stem mij tegen,
 Want wij zijn den Theems nabij!
 Hoe, den Theems! 'k grijp naar mijn kleëren,
 'k Voel een electricien schok,
 'k Vlieg er uit, en trap een hoed in
 Van een slaper uit mijn hok.
 Voort maar, 'k werp mij in mijn mantel,
 'k Zie nog nauw bij 't schemerlicht;
 Kijk, de dameskooi staat open,
 'k Trek de muts mij in 't gezicht.
 'k Wil niet zien! Ik wil naar boven,
 Wat mij roep of wat mij trek,
 'k Heb één doel, 'k heb één gedachte,
 'k Zal den Theems zien van het dek.
 Hoe, op 't dek ook enkle slapers?
 Neen, dan liever wat benauwd,
 Dan als zij, de stramme leden
 Aan de nachtlucht toevertrouwd.
 — Waar is nu de kust? — Daar ginder!
 — Waar?? Daar ginder bij die lijn!
 — Wat! die grauwe streep? Is 't alles?
 'k Dacht er meer te zien zou zijn!
 'k Zie een lichtschip, 'k zie er nóg één,
 Onze kiel laat hen aan lij;
 Op de boot komt meer beweging,
 Ja, we zijn de kust nabij:
 Zie dien gloed daar in het Oosten,
 Heil den dag, die nu begon,
 Welkom heeren, nu genoten,
Chapeau bas! daar rijst de zon!
Chapeau bas, ook voor den theegeur,
 Die de neuzen binnendringt;
 Zie maar, hoe men snakkend, smachtend,
 's Stewards hand den kop ontwingt!

Fijne proevers mogen zeggen
 Dat men hier geen Joosjes biedt,
 Maar wij zeggen: fijne proevers
 Hooren op een stoomboot niet.
 Nu toilet gemaakt beneden!
 * Dan de kijkers voor den dag!
 Straks mag 'k ook door 't glaasje gluren
 En dan doen of ik wat zag.
 De oevers worden waarlijk zichtbaar,
 »England» klinkt het blij en luid,
 Naar een molen of een rookwolk
 Kijken wij onze oogen uit.
 — Is dat Londen, dat daar opdoemt,
 Als ge noordwaarts de oogen wendt?
 — Wat, mijnheer, die reeks gebouwen?
 'k Vraag excuus: 't is Gravesend!
 Zie, we draaien bij, een bootje!
 Passagiers naar allen schijn?
 Neen, uw koffer zal 't ervaren
 Wie die »blauwe heeren» zijn.
 En nu draait het ons voor de oogen,
 Voor en achter en ter zij';
 Booten, opgepropt met menschen,
 Varen de onze trotsch voorbij.
 Brandspuitschepen, kolenhaalders,
 Rookkolommen, stoomgemaal,
 Greenwich met zijn kolonnades,
 Woolwich met zijn arsenaal.
 De eerste Roodrok trekt uw blikken,
 En het wordt u trouw beduid
 Dat men in den scheepsromp ginder
 Zijn gevangen makkers sluit;
 En uw oog staart op het mastbosch,
 Duizend schepen, groot en klein,
 En men zegt: ge vaart zoo strakjes
 Over Londen's Tunnel heen.
 Dat 's de werf van St. Cathrina;
 Maar... uw weetlust is voldaan:
 't Hulpkantoor van 't customhouse;
 Heerlijk! want de boot legt aan!
 De eerste stap op Englands bodem,

Ach, uitlokkend is hij niet,
 Want het is een vuile bodem,
 Dien het hulpkantoor u biedt.
 En nu 't werk der »blauwe heeren,»
 Of 't u meêvalt — neen of ja?
 Sla op 't stuk der visitatie
 Liefst het: »Zijn er zoo" eens na.

Neen, werpen wij 't journaal op zij',
 Daar staat dan ook een streepje bij.
 't Zou onbescheiden wezen;
 Ik wil niet verder lezen!

Één woord van hem nog die het schreef:
 Hij heet SEBASTIAAN DE ZEEF;
 Mijn held — een eenig zoontje;
 Is vaders — moeders kroontje.

SEBASTIAAN werd opgevoed,
 Zooals men troetelzoontjes doet,
 Heel week en heel teelhartig
 En op zijn elf en dertig.

Maar 't zoontje was zoo'n wezel niet!
 Een, die het wel eens luchten liet;
 Hij hield, bij 't zoet gekozel,
 Zich thuis maar wat onnoozel.

Nu wilde hij naar Londen gaan,
 En zien hoe daar de zaken staan,
 Al zou 't er op of onder,
 Hij wou naar 't glazen wonder.

Zijn moeder kreet hare oogen nat,
 Zijn vader zei: wat gril is dat!
 Ons BASJEN is verloren!
 Maar BASJEN wou niet hooren.

Hij lachte wat met de oudervrees
 En zat half Juni op de chees,

Met boordevolle zakken,
Om lang te kunnen plakken.

Of 't hem beviel in Englands stad?
'k Meen wel dat hij er schik in had.
Hij taalde niet naar huis toe,
Als was hij lang de kluis moê.

En wat hij dee en wat hij dacht,
't Werd de ouders aan 't verstand gebracht
Door legio van brieven,
Waar 'k ietwat uit mocht dieven.

't Extractje, dat ik daaruit geef,
Leert wat SEBASTIAAN DE ZEEF
In 't onafzienbaar Londen
Zoo al heeft ondervonden.

I.

O, vaderlief ontvang mijn groet,
Mijn beurs — heeft nog geen hinder;
Dag, lieve moeder, 't gaat mij goed,
't Gaat u, naar 'k hoop, niet minder.
'k Ben eindelijk klaar met mijn logies,
Ik zocht wel veertien dagen;
Naar wie 'k zoo keurig ben en viesch
Zal moeder wel niet vragen:
'k Woon bij miss PIT, in Poultrystreet,
En die miss PIT, je kent ze niet —
Een beste vrouw, dat 's zeker,
Schuins over een apteker.

II.

Wat is het hier een druk gewoel,
Bijzonder in de City!
'k Viel gistren in het slijk, hoe koel!
Want niemand zei: *how pity!*

Men rijdt en rost hier dat het kraakt,
 En — straatjes oversteken,
 Dat is je testament gemaakt,
 Dat is me klaar gebleken.
 't Is houd de voeling links of rechts,
 Men gaat hier niet — men duwt zijns wegs,
 Wat juffer PIT laatst lachte,
 Bij 't uiten dier gedachte!

III.

Wat eet men hier ellendig slecht!
 De groenten uit het water!
 Geen schepsel weet met zout terecht;
 Ham voor, ham na, ham later!
 De knechts, wier naam hier *waiter* is,
 Zijn ongelikte kwezels,
 Je vraagt hun soep, ze zeggen *yes*,
 En brengen sla, die ezels!
 Pas op dat gij hun knuisten stop,
 Want, wat ze kunnen — handhou op!
 Als 'k bij miss PIT mag blijven,
 Zal 'k daar iets over schrijven.

IV.

De restauraties, och, affreus!
 Al drinkebroërs en vraten,
 Men pakt uw spijs weg voor den neus,
 Om u 't assiët te laten.
 Men bromt, maar spreekt er boe noch ha
 En duwt den roastbeef binnen,
 En als je denkt: men peuzelt na,
 Dan gaat men eerst beginnen!
 'k Vind thuis een beter tafel ree,
 En juffer PIT eet met me meê,
 Ze stooft de groenten vettig,
 Ik vind dat wel zoo prettig!

V.

O! als je reis wat moois wil zien,
 Wat moet je vreeslijk dringen!
 Wat hoort een mensch hier bovendien
 Al wondervreemde dingen!
 Vaak stap je op een verkeerde boot;
 Ben je ook de taal niet machtig,
 Geen schepsel helpt u uit den nood,
 Al 't volk is buffelachtig!
 Gelukkig — slaat uw hospita
 U met wat meer attentie ga;
 Nu, 'k zeg het zonder stoffen,
 Dat heb ik best getroffen!

VI.

En als je naar de gardens tijgt,
 Dan, handen op de zakken!
 Zelfs als men uit het rijtuig stijgt
 Weet men je beurs te pakken.
 En dan die dames bij den weg! . . .
 'k Vroeg ook uit vrees: »wie zijn zij?»
 En 'k zei in angstig overleg:
 Daar is veel valsche schijn bij.
 Niet dat ik Engelschen bevit —
 Daar zijn ook beste lui — miss PIT,
 Ik kan 't met reden staven,
 Miss PIT is een dier braven!

VII.

En als je ter comédie gaat,
 Let op je kaart bijzonder;
 Want ook je denkt in 't minst geen kwaad
 En toch men flaust er onder!
 'k Dacht laatst: 'k had kaartjes voor den bak,
 Toch moest ik heel naar boven.

En — of 'k al van parterre sprak,
 Men wou mij niet gelooven.
 Thans weet ik waar 't geheim in zit:
 De bak heet hier in Londen *pit*;
 Men kan er op vertrouwen,
 Dien naam kan 'k best onthouen.

 VIII.

En doe je een uitstap 'k weet het nu,
 Men lette op zijn bagage,
 De spoortrein geeft geen mensch reçu;
 Dat geeft hier soms een rage!
 De postoffices zijn, hoe dwaas!
 In hoeken meest verscholen;
 Voor 't porterbier — al ben je een baas,
 Zij u de wacht bevolen;
 Nogtans heeft mij mijn juffer PIT,
 Als 'k soms met haar te keuvlen zit,
 Een lekker soort geschonken;
 Ik werd geen aasje dronken.

 IX,

'k Rijd niet graag in een *safety-cab*,
 Goed om er uit te smakken!
 De tunnel is wel vreemd, maar 'k heb
 't Niet op zijn watervlakken.
 Wanneer ge een kerk bezoeken mocht,
 Zorg gauw het hoofd te ontblooten,
 Al is ze leëg, al voel je tocht,
 Hoed af! dat is besloten!
 Miss PIT wees mij bezorgd terecht,
 Ze heeft het mij vooruit gezegd,
 Toen 'k zei wat al mijn plan was;
 Ze wist wat ik voor man was.

X.

De wassenbeelden van Tussaud
 Zijn fraai, dát moet ik zeggen;
 'k Beken: ik zag ze nimmer zoo,
 'k Vroeg wie er uit zou leggen.
 Maar moederlief, begrijp mijn schrik,
 'k Vraag 't aan een heerschap naast mij;
 Hij spreekt geen woord, dat 's vreemd, zeg ik;
 's Mans strakke blik verbaast mij.
 Verbeeld je, een pop staat nevens mij
 Als kijker in de galerij.
 Hoe juffer PIT ontstelde,
 Toen 'k haar mijn schrik vertelde!

XI.

Die voerlui — foei wat volk is dat,
 't Zijn schoften en schavuiten;
 Ze ontzien een vreemdeling geen spat,
 Toch kun je er maar niet buiten!
 Wanneer je hun je shillings gunt,
 Zorg dat je die laat klinken;
 Ze noemen ze anders valsche munt,
 Om voor die vond te drinken,
 't Is meermaal mij gebeurd, eilaas!
 Maar thans ben ik wat minder dwaas;
 Miss PIT zegt: schade en schande —
 Zijn leergeld hier te lande.

XII.

En nu het wonder van kristal? —
 Ik zal 't u wel beschrijven,
 Als ik weer bij u wezen zal;
 Vooreerst wou 'k hier nog blijven!
 Ik onderzoek de zaak graag goed
 Dat 's zoo mijn lust en leven;

Nog iets — miss PIT verzoekt haar groet
 Aan u van haar te geven;
 Dat goede mensch doet veel voor mij,
 Ik vraag haar, en daar blijft het bij,
 Als ik naar huis mag keeren
 Bij ons wat te logeeren.

En vader schudt den grijzen kop,
 En moeder ziet er vreemd van op.
 't Gaf vreeze, 't gaf verblijding,
 Die wonderlijke tijding.

En vader merkt, al kijkt hij strak,
 Wat baas er in zijn jongen stak,
 En moeder zegt: 't Is zonden!
 Wat hoor je al niet uit Londen!

October kwam, en 't glazen huis,
 Het sloot zijn deur met groot gedruis,
 De taptoe werd geslagen
 Voor hen, die 't moois er zagen.

En onze held, SEBASTIAAN,
 Zei ook: nu is het feest gedaan,
 Aan vreugde en ellende —
 Aan alles komt een ende.

Hij pakte zijn valies gedwee
 En nam 't beloofd logeetje meê.
 Hij zei: wat zal men kijken
 Als ze aan mijn arm zal prijken!

Maar moeder keek hen twijflend aan,
 En vader zij: »kan niet verstaan,»
 Toen 't zoontje huiswaarts keerde
 En 't vrouwtje presenteerde.

Maar vader draaide toch wat bij,
 En moeder streek haar luim op zij,
 Toen zij hun BASJE's knepen
 Zoo zoetjes aan begrepen.

Miss PIT werd permanent logee,
 Ze schijnt met Holland wel te vree,
 Ze leert — 't kan licht iets baten —
 Thans de oudjes Engelsch praten.

En vader fronst nog wel het hoofd,
 En moeder zegt: 'k had nooit geloofd,
 Dat aan die muis van Londen,
 Zoo'n staartje was verbonden:

Miss PIT veranderde heur Van
 En vindt in BAS een prettig man,
 En kraait heel blij victorie,
 En ... uit heeft deez' historie.

22 Maart 1852.

DE VALKENVANGST.

HET VERBOND.

— Hij is niet meer, die zoete tijd,
 Aan onbeperkt genot gewijd,
 Toen 't ridderlijke spel der jacht
 Een weelde en lust te schenken placht,
 Waarvan de dagen, waar we in leven,
 Een niet dan flauwen weerschijn geven;
 De tijd van poëzij en moed,
 Toen de opgezeten ridderstoet,
 Den vluggen reebok op het spoor,
 Zich in het dichte woud verloor,
 Om, vliegende over struik en stronken,
 En in hun ijver zwijmeldronken,
 Voor lijfsgevaar noch leed beducht,
 Het dier te vellen in zijn vlucht,
 En dan, tot een herkenningsteeken,
 Den schellen veldkornet te steken,
 Om, onder schaterend geschal,
 Het meer verwijderd jagertal,
 Dat nog den moed niet zag bekronen,
 Den achterhaalden buit te toonen!

O, 't was eene onbekrompen vreugd;
 Maar eindloos zoeter was 't geneugt,
 Als, in het lieflijk lentgetij,
 Vol dartelende kozerij,
 De jonker, koen, manhaftig fier,
 En 't maagdlijn, door hem aangebeden,
 In lichten draf naar 't duinveld reden,
 Waar hun getrouwe valkenier,
 Tot kwijting van zijn taak bescheiden,
 Hen reeds met ongeduld mocht beiden —
 't Was hem een aangename plicht,
 Hem, die den valk had afgericht,
 En zorg en moeite zag beloonen,
 Als de enge kap was afgelicht,
 Den vogel 's meesters vuist te toonen,
 Waarop hij vurig, maar toch stil,
 Oplettend naar 's gebieders wil,
 Zich plaatste tot hij 't sein zou krijgen,
 Om ijlings naar omhoog te stijgen
 En zich, met onbedwongen vlucht,
 Te spoeden naar de bovenlucht,
 Om daar een korte wijl te beiden,
 En over 't onderliggend land,
 Van uit dien ongenaakbren stand,
 Den scherpen blik te laten weiden,
 Totdat zijn immerzoekend oog
 Den reiger, wouw, patrijs of snep
 Ontwaarde, die met wiekgeklep
 Zich in een' lager kring bewoog;
 Om dan weer met een vrije vaart
 Te dalen naar de sfeer der aard,
 En, onvoorziens de vlucht te staken,
 Wanneer hij zweefde boven 't hoofd
 Van 't dier, dat hij zich had beloofd
 Tot een gewisse prooi te maken,
 En eensklaps, met een zwaren val,
 Als ware het de val eens kogels,
 Ter neer te storten — in het dal?
 Neen, lijnrecht op den kop des vogels,
 Die, overrompeld en verschrikt,
 Zich wendt en keert, en slaat en pikt,

En 's vijands nepen af wil keeren;
 Maar vruchteloos zich blijft verweren,
 En eindlijk, uitgeput van kracht,
 Bezwijkt voor 's roovers overmacht,
 Die met hem naar zijn meester vliedt
 En dezen 't stervend offer biedt!
 Die schoone dagen van weleer
 Ze zijn niet meer, ze zijn niet meer!

Dus klonk in een vereeniging
 Van mannen uit den hoofsch en kring
 Van adellijken en van grooten,
 Die 's-Gravenhage houdt omsloten,
 Met kracht, welluidendheid en klem
 Een mannelijke, forsche stem:
 Het was die van baron VAN DEELEN.
 — Uitlokkend was uw schildering,
 Sprak een uit dien notablen kring,
 — Baron, ge mocht onze ooren streelen;
 O worde hij teruggebracht
 De schoone tijd der valkenjacht!
 Maar, wat daarvoor gedaan? welnu,
 Wij doen die vraag het eerst aan u!
 — Mijn raad kan hierin slechts bestaan,
 De handen in elkaâr te slaan,
 Zei de eerste spreker, — ons besluit
 En goede wil maakt alles uit.
 Wij kunnen ons de vaardigheid
 Der jacht en al die schoone zaken
 Van vorige eeuwen eigen maken,
 En 't goud, dat alles effen spreidt,
 En schier naar ieder doel geleidt,
 Waar we onzen wil maar luid doen spreken,
 Zal wis ook valkenieren kweeken,
 Licht even trouw en even goed,
 Als de oude tijd die heeft gevoed;
 — Maar nóg een wisse hinderpaal,
 Hernam de vrager andermaal,
 — En die onze aandacht wel verdient,
 Is schaarschheid van de valken, vriend!
 Ge weet toch dat men in deez' tijd,

Zich uiterst en met recht verblijdt
 Als men er enkle kan erlangen!
 — Welnu, ik zal ze zelf gaan vangen!
 Geen hinderpaal of 'k acht hem klein:
 'k Spoed mij naar Noorweegs rotsen heen,
 Vervolgde voorts de Baronet,
 'k Heb daar wel nooit den voet gezet,
 Maar 'k zal er toch den weg wel vinden.
 Intusschen weet ge wel, mijn vrienden,
 Dat ik mij in een vroeger tijd
 Aan 't zeemansleven heb gewijd,
 En schoon — 'k herhaal hier de oorzaak niet —
 Ik deze loopbaan sinds verliet,
 'k Heb evenwel nog lust behouwen,
 Om nu en dan eens zee te bouwen:
 Mijn kleine kotter, waar ik vaak
 Een tochtje meê te water maak,
 Doorklieft de golven vlug en licht
 En is op 't heerlijkst ingericht, —
 Heeft stevig roer en kloeke masten
 En, houdt zij ook slechts dertien lasten,
 Gewis, ik ben er zeker van,
 Dat zij een stootje velen kan,
 Trots menigen Oostindievaarder,
 Al is die meer dan tienmaal zwaarder;
 En dan de slaapskooi en kajuit,
 Ze zien er *comfortabel* uit!
 Nu, daarmee wil 'k de reis *probeeren*,
 En thans vraag ik aan u, mijnheeren,
 Wie maakt den tocht op mijn *Zoé*,
 Naar *Scandinavie's* stranden meê?
 En op dit eigen oogenblik
 Klonk in de zaal het antwoord: — ik!
 En aller oogen zagen rond;
 Dat ik sprak slechts één enkle mond,
 En, 't geen 'k met waarheid zeggen kan,
 Die mond behoorde een Engelschman,
 Die reeds geruimen tijd geleden,
 ('k Weet niet waarom) zijn vaderstad
 Met een der Nederlandsche steden,
 Tot zijn verblijf verwisseld had,

Waardoor hij was bekend geraakt
 Met onzen landaard, smaak en taal,
 Die hij, wat wonder! altemaal,
 Zich dra de zijnen had gemaakt;
 Hoewel hij zich die eigenschappen,
 Waaraan men soms den Brit herkent,
 En die 'k niet stoutweg wil verklappen,
 Bij ons nog niet had afgewend.
 Men zegt hij werd daartoe geleid,
 Door pure nationaliteit.
 Weet ge ook misschien graag meer van hem?
 Een onbedwongen stentor-stem,
 Zwaar, diep, als steeg hij uit een kelder,
 Ging van hem uit, als hij den mond
 Door geen halsstarrig zwijgen bond;
 Zijn oogenaar, nu dof, dan helder,
 ('t Geen strekte tot een peil, dat steeds
 Zijn vriendental bereeknen liet
 Of hij, naar zijn gewoonte, reeds
 Zijn dorst gelest had of nog niet)
 Was grauw van tint en naar 't ons bleek
 Niet vast in zijn beweging, want
 't Had vaak een ongewissen stand —
 Zoo, of hij naar de klundert keek.
 Zijn grootte was niet *extra*, namelijk:
 Vijf voet en derdehalve duim;
 Zijn zwaarte noem ik nog al taamlijk:
 Hij woog twee centenaren ruim;
 Zoodat, wat hij in hoogte ontbeerde,
 Door omvang rijklijk werd vergoed,
 En dat hij 't nat en 't droog niet weerde,
 Getuigde wang- en voorhoofdglod.
 — Top! dat's gezegd, lord LITTLEWIT,
 Hernam de ontwerper hoogst verblijd,
 'k Zeg u, dat gij na weinig tijd,
 Met mij in 't trotsche Noorden zit;
 Mijn vaartuig ligt aan Muidens wal,
 Waarheen 'k mijne orders zenden zal,
 Opdat we, na een dag zes, zeven,
 Ons saam van daar in zee begeven:
 Ge kent mij: 'k stel een vast besluit

Ongaarne meer dan noodig uit;
 Behalve dat, zijn we in 't seizoen,
 Het best om zulk een tocht te doen;
 We moeten dus geen tijd verliezen
 En spoedig 't ruime sop maar kiezen!
 Welnu, Mylord hoe vindt gij dit?
 — *O very good!* hernam de Brit,
 't *Hourah* klonk luid uit ieders mond
 Bij 't hooren van dit kloek verbond;
 't Champagne-glas werd volgeschonken
 En op 't geluk der reis geklonken.

DE AFVAART.

Zeg knechtje, zeg, wet zoek jy ier?
 'k Eb jou al dukkels op en nier
 Den aevenkant mit drift zien loopen,
 'k Loof eusig dat je visch wil koopen;
 Ik eb ze moi, oor! zie reis an!
 Je zoudt er rauw in bijten, man!
 — *Diable non! ik mot keen fisch:*
 'k *Wou dat ikke een pilote wis!*
 'k *Eb deuzen morke in al de hoeken*
Van deuze stad zoo'n fent kuan zoeken;
Maar 'k ben een skurke us ik ze fint;
Jy bent tok keen pilote, frind!
 — Wat saetan, kaerel! bin je zot?
 Wet veur in ding vraeg je of ik bin?
 Oor, kort en goed, 'k bin AERIE VIN;
 'k Breng op de Muiermart mijn bot,
 En as je zin heb in dat oopie,
 Ziedaer, ik gief jou 't veur in koopie;
 Of zoek je naer in vorsche steur?
 (Je weunt vast bij in groot sinjeur,
 Dat merk ik an je moi je baetje,)
 Daer eb je dan een lekkre, maetje!
 — *Mais sacrétien! ik mot keen fisch;*
Keloof dat almaal kekheid is,
Want monseigneur die zek an myn
Dat in deuz stad feul manne zyn,

*Die in de skippe vaar op zee:
 Y wil, ik brenge zoo een meê;
 Want monseigneur die mot kaan vaar,
 Zie, kunter leit zijn skippie, daar,
 En y eef ook an mijn kezek,
 Y weele niet partout den wek,
 En daarom mot die eb zoo'n man,
 Die vaar en pilotere kan;
 Maar, as ik nou zoo'n man niet ziet!*
 — Oor! wat je zeit, ik vat jou niet.
 Je praet me daer zoo'n raere tael;
 Je likkent wel een koeterwael!
*En monseigneur betaalt splendied
 Y nooit op een driekulden ziet.*

Jae, nou begin 'k zoo wat te speuren,
 Ik loof je zoekt in loods, niet waer?
 Dat was me flusjes niet zoo klaer;
 Nou, 't ken den beste wel ebeuren!
 Daer is gien iene loods in stae,
 Ze bennen op 't moment in zae,
 Oor vriendlief! maer jij eb ezeid,
 Jou heer daer wet veur over eit;
 Nou, luister reisjes, beste maet!
 Ik waet in kosteliken raed:
 It lukt van daeg niet mit me bot,
 En ik bin ook in waeterrot;
 As ik it zoo nou overlei
 En an jou heerschop strakjes zei,
 As jij me bij um eb ebroggt,
 Dat ik de man ben dien je zocht,
 En 'k bin der wel kepaebel voor;
 Ik waet op zae den weg goed, oor!
 En ik verdien iel graeg wat geld,
 Nou, maetjelief, spriek op! wat kies je?
 Wat zeg je van mijn proppesiesje?
 — *Ju, maar 'k eb jou nok niet verteld,
 Dat we op de water blijf eel lange,
 En dat ons falke kane fange;*
 — Wel kaereltje, dat is wat raers,
 Vang jij veur mijn part oijevaers;
 Dat is mij om it even, maer

Je zei me, as ik it wel eb, daer,
 Dat je op it waeter lang wou drijven,
 Wel nou, 'k wil ook wel bij jou blijven,
 Als 't heerschop 't maer wat goed maekt, man
 In gulden daegs, wat denk je er van?
 En dan, dat zel jij ook wel waeten,
 'k Verdien daerbij den kost veur 't aeten.
 — *Eh ben! ik zal dat kaauw kaan zek,*
Maar monseigneur wil daadlyk wek;
Zek jy dan maar oe laat jy kan?
 — As 't waezen mot, zoo daedlijk, man;
 Oor, waet je wat: 'k loop gauw naer uis,
 Ik ael me pikbroek en me buis,
 En 'k niem vast afscheid van me wijf
 En binnen in menuit of vijf
 Bin 'k tot den dienst van jou sinjeur;
 IJ roept jou, lik ik al bespeur,
 Niet waer? daer staet tie op it dek!
 Nou vriendjelief, ik kom derek, —
 Maek jij de zaak maer veur me klaer,
 Adie oor! ik bin strakjes daer.

Daar lag voor *Muidens* breeden wal,
 Te midden van een schepental,
 De kotter van baron VAN DEELEN,
 Het koeltje dat door 't want kwam spelen
 Scheen gunstig voor het kloek besluit,
 Als noodde 't tot den aftocht uit,
 En 't strekte tevens zacht en zoet
 Tot tempring van den Juligloed.
 De *Zoé*, vaardig tot vertrek,
 Droeg op het net gewasschen dek
 Het tweetal koene tochtgenoten;
 De luchte bloezen aangeschoten,
 Met losse das en strooien hoed
 En ruime schoenen aan den voet,
 In 't kort: in een *costuum sans gêne*,
 Recht passend bij de water-scène.
 — Welnu, wat zegt ge er van, mylord!
 Mij dunkt toch dat het noodig wordt
 Dat we aan den aftocht denken, maar

Waar drommel, blijft nu LEONARD? 1)
 Zou 't in deez' stad zoo moeilijk wezen
 Een loods te vinden? 'k zou het vreezen;
 Hij toeft zoo lang daar aan den wal;
 Ik hoop maar dat hij slagen zal.
 Ik zag hem in gesprek daar even
 Met iemand, 'k heb een sein gegeven
 Dat hij zich herwaarts spoeden zou,
 Hij zag me, zoo ik wel vertrouw;
 Intusschen duurt het lang, niet waar?
 Maar wacht eens, ik bespeur hem daar.
 De knecht was weldra op het dek,
 En gaf verslag van 't mondgesprek,
 Waarin hij plotsling was geraakt,
 En de afspraak die hij had gemaakt,
 Nadat hij tevens had gemeld
 Hoe hij zich zag te leur gesteld
 Om in de stad een loods te vinden,
 Geschikt voor 't oogmerk van de vrienden.
 — Ik merk dus dat ons anders niet
 Dan deze botboer overschiet,
 Zei de ijverige baronet,
 Doch, 'k heb me nu in 't hoofd gezet
 Om nog deez' morgen af te varen,
 De wind is uitermate goed, —
 Ik wil vertrekken; *cout que cout!*
 't Is ook onnoodig uit te klaren,
 Want zie! ik meende dat een pas
 Voor ons maar overbodig was.
 Wat toeft die botboer nu aan wal?
 Ha, wacht, daar komt de kerel al!
 — Ik wensch je goeije murgen zaemen!
 Ik ken jelui niet bij je naemen,
 De knecht ieft mij die niet ezeid,
 't Likt dat tie it vergieten eit,
 Nou, 't ken den beste wel ebeuren!
 Wel zaeterdags, wat moi je schuit!
 Ze ziet er achter en van veuren

1) LEONAAR s. v. p.

Als PLEUNTJES posteleinkast uit!
 — Zoo vriendje, zoo, je bent degeen,
 Die zich mijn *domestiek*, zoo 'k meen,
 Tot onzen dienst heeft aangeboden, —
 't Is wel, ik heb uw hulp van nooden;
 Maar ben je een goede schipper, man?
 — Och heerschop, praet me daer niet van:
 'k Eb van me tiende jaer evaeren,
 En 'k bin nou ien en viertig jaeren!
 — Goed, 'k zal 't met jou *probeeren*, maak
 Je recht verdienstelijk, hoor je, snaak?
 Je bent tevreden, zoo 'k bespeur?
 — Jae, jae, ik bin content, sinjeur!
 — Nu, dan maar daadlijk aan den slag;
 Aan mij behoort het scheepsgezag;
 'k Zal 't roer met jou om beurt besturen,
 Ik regel daarvoor nader de uren;
 En 't blijft bepaald dat gij, *mylord*,
 Hier victualie-meester wordt;
 Terwijl gij nu en dan een poos
 De *functie* waarneemt van matroos.
 Aan LEONARD is 't opgedragen
 Als kok te zorgen voor de magen.
 Gijlieden kent uw plicht, niet waar?
 De kotter los, en — voort dan maar!

 DE TWEDE MORGEN.

Een twintig uren zijn voorbij,
 't Is alles wel naar wensch gegaan,
 En met een goeden wind en tij
 Brak thans de tweede morgen aan.
 Men was de reede van *Terschelling*
 Voorbij, en zonder vrees of kwelling;
 'k Spreek hier in 't algemeen, hoewel
 De zwakheid bleek van 's koks gestel,
 Die, schoon hem ook zijn grootsche taak riep,
 Zijn wiek liet hangen op den stond
 Dat *Zoé* zich in zee bevond; —
 Hoewel 't ook met zijn lordschap spaak liep,

Die in zich zelf 't bewijs gaf van
 De broosheid van den Engelschman:
 Want de eerste, schoon een held op 't land,
 Was daadlijk voor de kracht-*conjunctie*
 Van lucht en water niet bestand;
 En de ander, ijvrig voor zijn *functie*
 Had, door zijn vrees voor dorst geleid,
 Den kelderschat eens opgenomen,
 Zoodra men dobberde op de stroomen;
 Nu, prijslijk was zijn zorgzaamheid.
 Hij wilde zich niet *contenteeren*
 Met bloot *revue* der quantiteit,
 Neen, hij was bovendien bereid,
 De qualiteiten te *probeeren*;
 Maar 't was te veel! de kracht des mans
 Schoot bij deez' taak te kort, althans
 Beneveld werd zijn heldre geest:
 Hij was wat *ambitieux* geweest;
 Vandaar, dat in dat tijdsbestek,
 Dit tweetal op en onder 't dek,
 Niet tot gereede hulp *present* was,
 Dewijl 't daarvoor *incompetent* was;
 't Werk drukte daarom hen alleen,
 Wier constitutie sterker scheen:
 Den eedlen stuurman en zijn maat,
 En deze kweten zich *cordaat*.
 Ze waren trouw op 't dek gebleven,
 Geen toch kon zich van daar begeven.
 Dat viel den baronet niet meê,
 Wijl deze graag een tukje dee,
 't Geen ook geen wonder was, en toch
 De zieke manschap, waarvan een
 Hem moest vervangen, ronkte nog;
 Hij bleef dus boven om die reên.
 Maar 't duurde slechts een korte poos,
 Of zie, daar kwam de keukenheld,
 Die nu een weinig was hersteld,
 Zich aan zijn meester *presenteeren*,
 Om in de handling van matroos,
 Hem thans te mogen *remplaceeren*,
 Dat dezen dan ook welkom scheen,

- Wijl hij terstond van 't dek verdween.
 — Oe maek je 't, *Mosje Leijenaer*?
 Sprak ARIE VIN, — wel, is 't nou klaer
 Mit jou, jij ad it kwaed, me zeun,
 Je bint de zaelucht niet eweun;
 Je mot je daeran maer niet steuren:
 It ken den beste wel ebeuren.
 Oe maakt it ook meneer melord?
 Ik loof dat um wat anders schort; —
 Vertoont tie wel es meer die grappen?
 Nou, spriek maer, 'k zel jou niet verklappen;
 'k Eb ook me fouten; iedre gek,
 Zeg 'k altoos maer, eit zijn gebrek;
 Ik loof, ij was den wijn gaen keuren,
 Nou, 't kan den beste wel ebeuren!
 — *Zek jy, oe iele daar die strand?*
 — Dat, vriendje? dat is *Aemeland*;
 — 'k Wou dat we maar kauw arriveer;
Ik kan mij niet zoo amuseer!
Ok! 't is een farce, il is een kuur
Van monseigneur, ik vind dat kek
Die falke te kuan fange; zek,
Zal onze reis nok lange duur?
 — Waet ik it, *Mosje Leijenaer*!
 Ik wist it graag van jou, zoo waer!
 — *Is die Norvege fer van ier?*
 — Wel man, 'k begrijp van jou geen zier;
 Oe, drommel, noemde jij dat land?
 — *Diable! eb jij keen verstand!*
Norvege zek ik strak an jou!
 — Maer, *Mosje-lief*, wat mien je nou?
 — *De land is 't waar ons kaan na toe,*
En as 'k an jou de vraak straks doe
Of 't lang zal duur of ons daar kom
Oudt jy jou van die lande dom?
En monseigneur maak staat op jou
Dat jij de wekke wijze zou.
 — Ik!! bin je raezend, kammeraed,
 Eb jij me van dat land epraet,
 Toen jij veur 't ierst mit mij kwam sprieken?
 'k Waet wel den weg in deuze strieken,

- Maar 't land dat jij daer even zeit,
 'k Waet bij me ziel niet waer it leit.
 — *Oh! wat zal monseigneur zyn kwaad*
Van datte jy daar eb kepraat!
Mu foi, ik durf dat niet vertel,
Y zal kaan springen uit zyn sel;
Ik zekke daarvan niemendul!
 — Wat duivel, *Mosje*, bin je mal!
 Kom, leg toch nou niet zoo te zeuren!
 An jou leit wel de fout, dat's klaer.
 Maer loof jij me eusig, *Leijenaer*,
 Dat ken den beste wel ebeuren!
 Oor, waet je wat? it heerschop eit
 Me, toen die daer stong, straks ezeid,
 Zoodra an mijn *Schiermonnikoog*
 (In eiland, vat je?) viel in 't oog
 Dat ik of jij um wekken zou;
 As ij dan oppestaen is, nou,
 Dan zal ik um de zaek vertellen;
 Maer om hem dan gerust te stellen,
 Gief ik daerbij in goeijen raed:
 Dat is: dat ij op 't eiland gaet
 En dan maer vraegt nae **BRUINEN BART**,
 Want die waet overal den weg,
 En 't is in zaeman in zen art;
 Jae, 't is wel waerheid wat ik zeg,
 En as it heerschop 't dan kon klaeren,
 Dat deze met ons mie wou vaeren,
 Dan was de zaek gezond, wel man,
 Is dat nou gien sapperber plan?
 — *Parbleu, jy eb mijn zoo doen skrikken.*
 — Sus sus, me vrind, it zel wel schikken.

— Dat is me nu een fraaie zet
 Sprak wrevelig de baronet,
 — Maar 't is nu zoo en anders niet,
 'k Zie dat geen keus mij overschiet
 Dan 't volgen van uw raad, welaan;
 Wij zullen op het eiland gaan;
 'k Volvoer onmidlijk dit besluit;
 Kom, **ARIE!** zet de boot maar uit.

Jij blijft aan boord met LEONARD;
 Mylord gaat met me meê, niet waar?
 — *With pleasure*, was het antwoord, — en
 Sprak voorts de nuchtre *gentleman*,
 — Ik zal wat laafnis bij me steken,
 Goed dat ik daaraan denk, verbruid!
 Dat kon ons ginder wel ontbreken!
 Men wierp van 't scheepje 't anker uit
 En 't adellijke vriendental
 Voer met de kleine boot naar wal.

— *Oh, nou zal we ons kaan amuseer,*
Ik zalle jou eens hoed trakteer,
 Sprak LEONARD verheugd zoo ras
 Zijn meester uit zijne oogen was.
 — *Zek, eb jij wel oivit wijn kedronken?*
 — Wijn! was het antwoord, wijn, wel nien, —
 Jae, toch es iene keer, zoo 'k mien,
 Toen 'k door den schout werd vasteklonken,
 Je vat die kneep, niet waer, me zeun?
 Toen 'k volewijkte mit me PLEUN.
 — *Eh ben! 'k zal jou een klaasje keev',*
Zoo lekker, lekker! van jou leev'
Eb jy dat nok niet zoo keproef,
Wat dwyle, ik zek, dat die messieurs,
Et parcequ'ils ne sont qu'à deux,
Zos'n eele kroote boel niet oef;
 — Maer, waer ael jij dien wijn van daen?
 — *Chut! ik kan in de kaste kom.*
 — Nien, *Mosje*, dan laet ik ze staen;
 — *Mais sacristy, wat ben jij dom!*
 — Jae, oor reis, vriend je mot niet stelen.
 — *'t Is een affront wat jy daar zek!*
 — Bes, bes, dat ken me weinig schelen,
 — *Que soutre, sent, wat ben jy kek!*
Ma foi, ik badineer met jou,
Denk jy dat ikke stelen zou?
Mais fi donc! ik word kwaad! die wijn
Eef monseigneur kekeef an myn.
 — Nou, gief jij die verzeiking
 Dan is it voor jou riekening

- En 'k wil dan wel es mit jou drinken,
 Jae, zelfs op jou gezondheid klinken.
 — *Comment! wat zekke jy daarvan?*
 — Wel zaeturdags, dat 's lekker man!
 — *Si, si, dat iete nou Champagne;*
 — Is 't waer? nou, 't is in kostjen, oor!
 Och, gief me nog in glaesje van je,
 Zie, *Leijenaar*, dat gaet je voor!
 — *Mon cher ami, ik eb nok meer!*
 — Kom, kaerel, kom, loop nae de Fransen,
 As ik met jou zoo drommels peer,
 Dan zou ik op mijn kop gaen dansen!
 — *Bah, bah, jij zal niet dronken word!*
 — Nou, *Leijenaar*, jij bint niet gierig,
 Maer, 'k waet it niet, 'k wor zoo plezierig!
 — *Ja, wyn maak al de zorken sort;*
Allons! jy mot nou drink met myn
Op de kezontheid van den wyn,
'k Zek daarom: vive, viv' le vin!
 — *Jea Mosje; filevilvilain!*

 SCHIERMONNIKOOG.

De beide heeren hadden 't land
 Bereikt en zagen op het strand,
 Wel verre van bedrijf en drukte,
 Geen voorwerp dat hun levend scheen;
 Ze tuurden zoekend rond zich heen
 Totdat het eindelijk hun gelukte
 Een hut te ontdekken op de kruin
 Van een niet ver verwijderd duin.
 Men richtte derwaarts nu de schreden,
 Bereikte 't kleine huisje ras
 En vroeg, meteen bij 't binnentreden,
 Waar BRUINE BART, de zeeman, was?
 Zoover men 't antwoord kon verstaan,
 Scheen 't dat men hem in 't dorp kon vinden;
 Een kleine knaap bood zich den vrienden
 Terstond tot hun geleider aan.
 Nadat men op een zandig pad

Een driekwartiers geloopen had,
 Hetgeen ('t vereischt hier geen betoog)
 Voor onzen lord een zure taak was,
 En, zoo hij zeide, een heele kraak was,
 Kwam men in 't dorp *Schiermonnikoog*.
 De man werd daadlijk opgezocht
 En zonder moeite dra gevonden.
 Hij had wel ooren naar den tocht,
 Doch zag zich nog dien dag gebonden,
 Gelijk hij blijde voorgaf, daar
 In 't dorp een knap en jeugdig paar
 Dien eigen morgen kwam te trouwen,
 Waarbij hij bruiloft moest gaan houën. —
 Juist trad het tweetal uit de kerk:
 Een groote stoet omringde hen,
 Men drong zich om hen henen, en
 De wenschen kenden paal noch perk.
 Elk was in 't zondagspak getooid;
 De gansche weg was mild bestrooid
 Met maagdepalm en frissche bloemen;
 Men hoorde luid het bruidje roemen,
 Zoo lief en netjes was het kind,
 Niet opgepropt met strik of lint,
 Neen, stil en stemmig was haar tooi:
 En 't mutsje! 't stond haar heerlijk mooi!
 Waar 't ijzer, dat er onder blonk,
 Een eigenaardig schoon aan schonk,
 En, 't geen 'k vooral nog melden moet,
 Zij zag er uit als melk en bloed!
 Ja, menig vrijer uit den drom,
 Benijdde haar den bruidegom,
 Die, met zijn nu behaalden buit,
 Trotsch stapte naar het huis der bruid;
 Dáár aangekomen, schonk het paar,
 De borst bezet met frissche ruikers,
 Der jubelende burenschaar,
 De door een elk geliefde suikers.
 De reisgenooten sloegen stil
 Dit waar tooneel van blijdschap gá,
 En 't overtuigde hen weldra
 Dat, als men vreugde smaken wil,

Men juist geen hofstad noodig heeft,
 Maar die gewis ook, nu en dan
 Daar, waar men naar geen grootheid streeft,
 Doch stil en nedrig henen leeft,
 In ruime mate vinden kan.
 Het bijzijn van de beide heeren
 Was ook der aandacht niet ontgaan,
 En wyl men allen wou vereeren,
 Bood men ook hun wat suikers aan,
 Die heuschlijk werden aangenomen ;
 Hierdoor wat naderbij gekomen,
 Geraakte 't tweetal in de groep
 En werd gemeenzaam met den troep ;
 Doch welhaast ging die troep uiteen
 Toen, met een uitverkoren kring,
 Het bruidspaar in de woning ging ;
 Nu wilden zij ook gaan, doch neen,
 Daar houdt hen BART de zeeman aan
 En doet de heeren gul verstaan
 Dat hij hen wenschte te overreden
 Om deel te nemen aan de pret ;
 Nu, beide op vreemde vroolikheden
 En avontuurtjes wel gezet,
 Ze meenden dat het niet kon gaan
 Om hier zoo'n aanbod af te slaan ;
 Ze toonden zich dus wel bereid
 En werden in het huis geleid. —
 Een groot vertrek met witte wanden,
 De glazen pronkkast in een hoek,
 De kast met uitgeslagen randen,
 Daarneven 't zware bijbelboek,
 (Het was 't geschenk, dat de echtelingen
 Van 's bruijgoms vader straks ontvingen ;)
 Aan de overzijde naast het bed,
 Het eikenhouten kabinet,
 Waarop twee pullen en een pot ;
 Dan GENOVEVA in de grot
 En 't lot van den verloren zoon,
 Figuurlijk aan den muur ten toon,
 En, boven d' open hoogen haard,
 Prins BLUCHER van het hollend paard

Geworpen door des vijands kogel ;
 Daarboven een kanarievogel,
 En 't spiegelglas aan d' overkant,
 Met deze groep in juist verband,
 Waarbij ook aan de zoldering
 Een kroon ter eer van 't bruidspaar hing,
 Terwijl men ook een bloemenschat
 Om stoel en bank gewonden had.
 Ik zwijg nog van de loovers om
 De koffiekon, de suikerkon,
 De bruigomspijp, het rookkomfoor,
 Het drinkglas en het kwispeldoor.
 Ziedaar zoo wat in 't kort gemeld
 Hoe 't binnen 's kamers was gesteld.
 Een ieder was recht in zijn nopjes,
 De mannen met den Gouwenaar,
 De vrouwtjes koutend met elkaar,
 En, toen het heir van koffiekopjes
 Van tafel afgenomen was,
 Verscheen de flesch met hypocras,
 Waarvan met gulheid, maag en vriend
 't Verlangde deel werd toegediend.
 Of, mocht men soms wat anders willen,
 Men had ook persico, citroen,
 Anijs en wat oranjeschillen,
 En hiermee kon men 't rijklijk doen ;
 En, dat men 't niet aan zoeten koek
 Ontbreken liet, spreekt als een boek.
 't Genot van deez' versnaperingen
 Verheugde recht de feestelingen. —
 Zoo doende vlood een uurtje heen,
 Waarna de meid der bruid verscheen
 Met borden en het tafellaken,
 Om, voor het wachtend middagmaal
 De toebereidselen te maken,
 En, recht behulpzaam altermaal,
 Hielp ieder gauw een handje, en ziet,
 In tien minuten of nog niet,
 Was reeds de tafel ree voor 't eten
 En waren allen aangezeten.
 't Verschil, dat deze feestdich bood

Met dien, waaraan men beide heeren
 In 's-Gravenhage zag dineeren,
 Begrijpt men licht, was taamlijk groot,
 (Want burgereenvoud en 't fatsoen
 Van dezen tijd, zijn zeer verscheiden):
 Doch waar men 't lekkerst at van beiden,
 Hierover wil 'k geen uitspraak doen.
 'k Zeg niettemin met zekerheid,
 Men zag hier, zonder onderscheid,
 Door allen goeden eetlust toonen;
 De runderharst met bruine boonen,
 De flinke, niet te maagre ham,
 Die, als bestemd voor deze *occasio*,
 Van 's bruiigoms neef uit *Dokkum* kwam,
 Met roomsche boonen of spinazie;
 De gierst met pruimen en daarna
 De koekebak met kropsala;
 De grutten met een eindje worst,
 Benevens de erwten met rozijnen,
 Een glaasje faro voor den dorst,
 In 't kort, al wat men zag verschijnen,
 Het ging er niet met tegenzin,
 Neen, als een ware klokspijs in.
 Maar toen men van de rijstebrij,
 Met suiker en kaneel voorzien,
 Aan elk een portie aan kwam biën,
 Langde ook lord LITTLEWHIT wat bij.
 Men zal het zich wel *rappelleeren*,
 Dat, bij de landing van de heeren
 De keldermeester van zijn schat
 Wat laafnis meegenomen had,
 Om, mocht het land die niet verstrekken,
 Zich daarmee in den nood te dekken,
 Waarbij hij, door den haast geprest,
 Het openlaten van de deuren
 Der voorraadskast niet mocht bespeuren, —
 Doch LEONARD bespeurde 't best.
 Vier flesschen krachtigen *Pommier*
 Nam onze lordschap met zich meê,
 En, 'k noem zijne zorgzaamheid hier braaf,
 Ze waren alle vier nog gaaf:

Hij had ze weten weg te stoppen
 En kwam er thans meê op de proppen,
 En schonk ze tot een goed besluit
 Van 't feestmaal, aan de gasten uit.
 Vier flesschen — 't was niet schreeuwend veel,
 Maar toch kreeg elk daarvan zijn deel.
 Men klonk nog eens, met blij gebaar,
 Op 't welzijn van het jeugdig paar,
 En hiermeê liep het taaflen af,
 Dat wel den beiden weeldezones
 Een koddige verpoozing gaf;
 Maar dat hun tevens aan kon toonen,
 Dat gulle, hartelijke vreugd,
 Nog onvermengd met schijngeneucht,
 Hoewel men die vaak elders miss',
 Nog niet van de aard verbannen is.
 Men zag nu iedren gast zich reppen
 Om 't buitenluchtje te gaan scheppen;
 Men trok gepaard de huisdeur uit:
 Aan 't hoofd de bruijom met zijn bruid,
 Gevolgd door hunne speelnoots, en
 De verdre troep sloot zich aan hen;
 De mannen met de pijp, de vrouwen
 Met bloemen op de borst gezet,
 Of ook wel in de hand gehouën;
 Zoo werd, met statelijken tred,
 De *kuiering door 't dorp* volbracht;
 Men liep het tweemaal op en neêr
 En keerde toen naar 't bruidshuis weêr,
 Waar men opnieuw werd afgewacht.
 De tafel was nu afgenomen
 En daarna in een hoek gekruid;
 Men hoorde 's vedelaars geluid,
 En nu werd eerst de pret volkomen!
 Reeds hielden allen, paar aan paar,
 Met smachtend ongeduld zich klaar.
 Ze wachtten naar des speelmans klanken,
 En toen de man aan 't zagen ging,
 Was 't bij een ieder uit den kring
 Met recht: *van dik hout zaagt men planken!*
 Een ieder danste, een ieder sprong

Naar hartelust, zoo oud als jong ;
 Men gaf geen kamp, men werd niet moe,
 Bij: *Jaap sta stil! of: steek maar toe!*
 Bij 'traaien naar alouden trant
 Met: *Govertlief steek uit je hand,*
 Of *Keesje, Keesje Kandelaar,*
Ik wou dat jij een ander waar!
 En mocht er soms een pauze zijn
 Dan klonk het dra van meet af aan:
Een lapper zou uit lappen gaan!
 Of: *'s avonds in den maneschijn!*
 En 'k weet niet wat al slofjes meer;
 Het spreekt van zelf, dat evenzeer
 De paterdans niet werd vergeten;
 De vedelaar stond braaf te zweeten;
 Men schonk dien stumperd rust nog duur,
 Ja, speellui hebben 't somtijds zuur!

 DE STRANDING.

Intusschen was de dag verstreken
 En de avondscheemring daalde neêr,
 En 't liefelijke zomerweêr,
 Was voor een onweersvlaag geweken.
 De gasten dansten ijvrig voort;
 Men had het loeien van de vlagen
 Of 't buldren van de donderslagen,
 Door 't feestgestommel nauw gehoord.
 Juist zou men weêr een dans beginnen,
 Daar treedt op eens een zeeman binnen
 En vraagt, — de ontsteltnis op 't gelaat,
 Terwijl hij de oogen rond zich slaat, —
 Naar hen, de twee, die hij deez' dag,
 Voor de eerste maal op 't eiland zag.
 Baron VAN DEELEN treedt naar hem:
 De boô bericht met doffe stem,
 Dat men het vaartuig van de heeren
 Zoo straks in nood had zien verkeerren;
 De zeelui zagen 't juist van pas,
 Zoodat nog redding mooglijk was;

De *Zoé* was door de onweersvlagen,
 Van de ankertouwen afgeslagen,
 En, voor den rukwind onbestand,
 Met kracht geworpen op het strand.
 Men had een boot in zee gebracht
 Om, waar het doenlijk, voor den nacht,
 De manschap op het droog te halen;
 Hij had besloten, zonder dralen
 Naar 't dorp te gaan, en daar vooral
 De heeren van dit ongeval
 Bericht te geven; immers zij,
 Zij hadden 't grootst belang er bij.
 Baron VAN DEELEN stond verplet;
 Die boodschap had hem gansch ontzet;
 — Wie, sprak hij, had nu kunnen denken,
 Dat mij zoo'n ongeluk zou krenken?
 Mijn kleine *Zoé*, dat juweel!
 'k Draag roem op 't sloopje, 't kost mij veel!
 — 't Is maar te wenschen, zei mylord,
 Dat onze wijn behouden word!
 Het dansen werd gestaakt en 't snaartuig
 Hield eindelijk eens rust; met spoed
 Greep iedere man naar muts of hoed
 En ijfde naar 't gestrande vaartuig.
 Dáár aangekomen, bleek hun dat
 De hulp, die menschenmin wou toonen
 Aan 't tweetal dat in doodsnoed zat,
 Zich met een goed gevolg zag kronen;
 De reddingboot bracht beide aan wal;
 Lord LITTLEWHIT vond echter mal
 — Dat, wijl het zeevolk voor die twee
 Het leven op het spel gezet had,
 Men niet den proviand gered had;
 Men stelde nochtans hem te vreê:
 — Was 't weer bedaard, dan zou men morgen,
 Naar men betuigde, er wel voor zorgen.
 't Ontbrak, naar 't scheen, 't geredde paar
 Aan geestpresentie; want alras
 Zag elk, dat de arme LEONARD
 Van schrik meer dood dan levend was
 Ook onze botboer had het kwaad;

Hij kon niet op zijn beenen staan,
 Zoo hevig was hij aangedaan.
 Men nam de kleine boot te baat
 En lei hem met zijn kameraad
 Daarin; acht sterke knapen namen
 Hen op den schoer, en droegen samen
 Dit vrachtje naar het dorp, waar zij
 Hen in de groote herberg brachten
 Om daar te kunnen overnachten;
 Nu, LEONARD kwam spoedig bij,
 En kreeg zijn rede weer terug.
 Met ARIE VIN ging 't minder vlug;
 Men bood hem water keer op keer,
 Om 't zenuwstel te doen bedaren,
 Doch kon het met den man niet klaren:
 Hij riep maar: — *Mosje*, 'k lus niet meer,
 Als men hem een glas water gaf
 En stiet het immer van zich af;
 De baronet verhief zijn stem,
 En zeide een weinig luid tot hem:
 — Kom, ARIE! kom, je moet eens drinken,
 Daar, spoedig! want je bent verschrikt;
 — Wat, was het antwoord, wou je klinken?
 Eb je ook te diep in 't glas ekikt?
 Nien, *Leijenaer!* ik zeg nou an je,
 Ik lus gien filevil sampanje!
 — Ah, zei de baronet, kom aan,
 Een licht is voor mij opgegaan!
 De kerels hebben wijn gedronken,
 Zie, deze kinkel is beschonken!
 — Wel, zei mylord, dat's dievengoed:
 'k Vergat door d' overhaasten spoed,
 Den sleutel, naar ik kan bespeuren;
 — 'k Eb vaek! sprak ARIE, wel verdord!
 Maer 't ken den beste wel ebeuren,
 Vraag dat maer an sinjeur melord!
 Maer 't was me ook in sapperber kosje,
 Ik wensch je wel te rusten, *mosje!*
 Hier zette hij zich naar zijn zin
 En sliiep met veel gerustheid in.
 De knecht stond op zijn neus te kijken,

Hij zocht het oog zijns heers te ontwijken;
 Maar deez' zag met een blik hem aan,
 Die hem zijn wrevel deed verstaan;
 — Hij zou hem d'andren dag wel vinden
 Gelijk hij zei; de beide vrinden
 Vertrokken, mokkend om 't verlies,
 En zochten elders hun logies.

De volgende ochtend was gedaagd,
 De donder liet zich niet meer hooren,
 De wolken waren weggevaagd,
 En 't weër was helder als te voren.
 Veel lieden waren op de been,
 En liepen haastig strandwaarts heen,
 Om 't scheepje nu te gaan bezien,
 Dat gisteren aan storm en branding
 Geen tegenweer had kunnen biën
 En dus gedwongen was tot stranding.
 Baas BRUINE BART, die 't opzicht had
 Bij 't vaartuig, was van oordeel dat
 Er thans geen denken meer aan was
 Om daarmede op den grooten plas
 Zich voorts te wagen, ja er zou
 Nog wel een ruime tijd verloopen,
 Voordat men op herstel kon hopen
 Van kiel en mast en zeil en touw.
 De kotter lag ook diep in 't zand,
 Ze moest dus uitgegraven worden,
 (Was 't wonder dat de heeren morden?)
 BART deed hun 't middel aan de hand,
 Wijl hij zoo'n kwaad niet in 't geval zag,
 Om van een smak, die juist aan wal lag,
 Gebruik te maken in deez' nood,
 Daar zich geen andere uitkomst bood,
 Ten minste als bij de tochtgenooten
 Het verder reizen bleef besloten;
 Men toog dan ter *inspectie* naar
 Het schip en vond het grooter, maar
 Niet half zoo maklijk ingericht
 Als 't vaartuig van baron VAN DEELEN,
 't Besluit viel zeker niet zeer licht,

En echter, 't kon geen uitstel velen :
 Hier lang te toeven kon niet gaan,
 En, onverricht naar huis te keeren,
 Zou, dacht men, thans belachlijk staan :
 Men zou zich zelf *compromitteeren* —
 Een ander schip was niet te huur,
 Ja, waarlijk, goede raad was duur!
 Dan, kort en goed, men nam 't besluit
 Om uit de onzekerheid te raken,
 Men zou van 't schip hun aangeduid,
 In vrede's naam gebruik gaan maken.
 De ruil bood weinig *animo*,
 Maar 't was, helaas, nu eenmaal zoo!
 Men toog dan naar den eigenaar
 En maakte de overeenkomst klaar : —
 Men kon van 't schip bezit gaan nemen,
 Zoo ras het tweetal dit verkoos,
 't Gebeurde ook na een korte poos :
 Het was geen zaak hiermeê te temen.
 De smak werd daadlijk schoon gemaakt
 En van den kotter al het goed
 En proviand gehaald ; de spoed
 Werd voor geen oogenblik gestaakt ;
 Veel handen maakten d'arbeid licht,
 Men stelde zich hier hulp ten plicht :
 Want schoon er weinig visschers waren,
 Wijl 't grootste deel was uitgevaren,
 Een ieder toonde nogthans dat
 Men hier welwillendheid bezat.
 Intusschen waren ARIE VIN
 En LEONARD, met vromen zin
 Hun meester komen smeeken om
 Hetgeen ze gisteren misdreven
 Hun thans goedgunstig te vergeven ;
 Ofschoon met recht de gramschap klom
 Der beide heeren, op 't gezicht
 Dier overtreders van hun plicht,
 En, naar hij zei, de baronet
 't Besluit zich had in 't hoofd gezet
 Om beiden uit zijn dienst te jagen,
 Betoonde men ten laatst voor 't klagen

En voor de redenen, die zij
 Tot hun verschooning gelden deden,
 (Waarvan 'k in geen *détails* wil treden)
 In 't eind genade en medelij:
 En bovendien begreep men dat
 Men met de riemen, die men had,
 Nu wel verplicht was door te roeien.
 't Werk ging door 't ijverig bemoeien
 Van BRUINEN BART gestadig voort,
 Zoodat men 's avonds van dien dag
 Tot de afreis opgetuigd, aan boord
 Reeds alles stipt in orde zag.
 De baronet gaf tot herstel
 Zijns kotters 't noodige bevel.
 De lucht stond strak, de wind liep meê,
 En de eigen nacht zag hen in zee.

 OP ZEE.

— Neen, sprak de baronet VAN DEELEN,
 Neen, hoor eens hier, mijn waarde lord,
 'k Hou machtig van de vaart, in 't kort:
 Ik zou mij zeker niet vervelen,
 Ware ook de reis nog eens zoo groot,
 Als 't vaartuig meer genoegens bood,
 Gelijk mijn kleine, lieve kotter;
 Maar 't is een aaklig schip, die smak!
 Men moet hier kruipen als een otter,
 Neen, 'k ben er slecht op mijn gemak!
 En dan wat trage zeiler! hoor,
 De *Zoé* ging er anders door;
 We zijn nu toch al negen dagen
 Met dat vervoerde nest op zee,
 En hebben nu den wind nog meê;
 'k Moet straks aan BRUINEN BART eens vragen,
 Of hij niet weldra land verwacht:
 Ik reikhals naar de valkenjacht!
 En 't wordt ook tijd, want lieve Heer!
 Wij hebben straks geen water meer.
 — O water! zei mylord, was 't wijn

Het ongerief zou grooter zijn,
 Bij wijn zal ik van dorst niet smoren,
 — *Messieurs, je viens vous annoncer*
Que j'ai servi pour le diner,
 Aldus liet LEONARD zich hooren.
 — Zoo, zei de baronet, welaan,
 We zullen in 't vooronder gaan;
 'k Zie al het noodige staat klaar,
 Blijf dan maar boven, LEONARD,
 En zorg voor u en uw gespannen;
 Een smakelijken maaltijd, mannen!
 — Wat, *mosje*, schaft de pot van daeg?
 Vroeg ARIE, man, wat jeukt me maeg!
 Ik oop es nae me meug te schransen!
 Och, 'k zie it al! it is weër soep;
 Dat is in kost veur groote hansen,
 Maer niet veur lui van mijn beroep!
 Wat maakt it uit, zoon bord vier, vijf?
 't Geeft niemendal as wind in 't lijf!
 'k Hou van wat stevigs, mot je waeten,
 Maer 't elpt niks, 'k mot jou soep wel aeten!
 Hier zette hij zich pruilend neër,
 Ook de andren zaten: alle drie
 De volle borden op de knie;
 Doch ARIE bromde keer op keer:
 — Oe dun!... oe schrael!... oe laf!... oe eet!...
 Terwijl 't zijn makkers vroolijk maakte,
 Zoo vaak hij uit zijn luim geraakte:
 Ze namen hem bij beurten beet.
 Daar krijgt het schip op eens een stoot
 En 't slaat een weinig over zij',
 't Geen aller borden overgoot,
 Doch ARIE stond er 't malste bij;
 Want eensklaps liep, door dit bedrijf,
 De heete soep hem langs het lijf;
 — Help, *mosje*, riep hij, ik verbrand!
 Deez' daarentegen, barstte in luid
 En onweerstaanbaar lachen uit.
 Daar slaat de smak naar d' andren kant:
 Thans gold het LEONARD, — o schrik!
 In minder dan één oogenblik

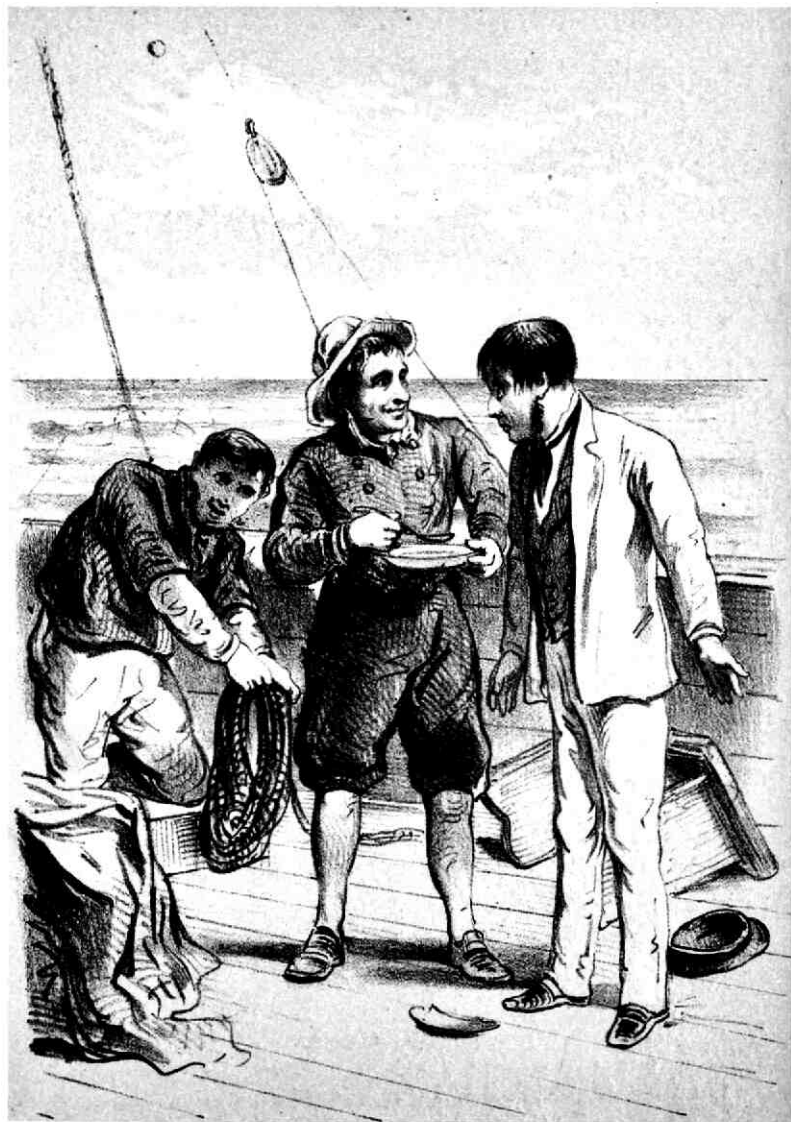
Was 't vroolijk schateren gesmoord;
 Ach, de arme man lag over boord!
 Want, lachende achterover leunend,
 En op zijn wippend bankje steunend,
 Was, toen het vaartuig oversloeg,
 Der lendnen veerkracht niet genoeg
 Om 't evenwicht te doen bewaren,
 En buitlend dook hij in de baren.

Dan, wisse hulp was spoedig daar:
 Men wierp d' ontstelden LEONARD
 Een lijn toe, en bemerkte blij
 Dat hij ze spoedig greep en hij
 Dus door dit middel was behouën,
 't Gelukte ook hem op 't dek te sjouwen,
 Daar stond hij, bleek en afgemat.
 — Wel man, wat raere kuur was dat!
 Zei ARIE, bin jij uitezwik?

Je most es drinken veur den schrik;
 Och! 't ken den beste wel ebeuren!
 Kom, *moje*, stae nou niet te seuren!
 Je hadt toch nou gien wijn esnoep!
 Kom, drinken mot je, maer, 't is waer,
 Ons water is al op, ziedaer!
 Niem jij dan maer een scheppie soep!
 — *Ok fent! wat wil jy myn nou dwink!*
 Was 't antwoord, — *tiens! ik wil niet drink!*

*Vraiment, ik eh kenok kedronke,
 It skeel niet feule ik was kezonke;
 Bah, bah! it smaak zoo zout! sacré!
 'k Éb erlemaal mijn luik fol zee!*

BART nochtans, die met drenkelingen
 Wat meer gewoon was om te springen,
 Nam andre middelen te baat,
 Die beter in dien toestand pasten;
 Ze stelden LEONARD in staat
 Om zonder moeite zich te ontlasten
 Van 't overtollig water, dat
 Hij duikend ingezwolgen had;
 Hierna lei zich de man ter ruste,
 Hij was natuurlijk van zijn stuk,
 Doch smaakte niettemin 't geluk,

De Valkenvangst.

Dat dra de slaap zijne oogleên kuste.

— Ik loof, de jongen ad it frisch,
Zei ARIE, 'k was mit um verlegen,
IJ eeft zijn vetje beet ekregen,

Zou 'k zeggen, of ik eb it mis.
Wat oeft tie mijn ook zoo te sarren ?

IJ lachtte me uit, ik zag it klaer,
't Was om die soep, oor, dat is waer,
Gien mensch verkoopt me bot veur scharren!

Intusschen liep de dag voorbij ;
Nog liet men 't oog op 't land niet rusten ;

Doch ja, daar teeknen zich aan lij
Op eens de zoo gewenschte kusten.
BART zou, gelijk men nu besloot,
Er d'andren morgen, zonder dralen,
Zich heen begeben met de boot,
En 't hoog benoodigd water halen ;
't Geschiedde zoo ; in *Arcndal*,
Een zeeplaats, ging de man aan wal,
Voorzag zich daar van 't geen hij zocht,
En keerde naar de smak, waarna
Men 't einddoel van den watertocht,

De ree van *Christiania*,
Als niets hen tot vertraging noopte,
Zeer spoedig te bereiken hoopte.

CHRISTIANIA.

— Wel duivels! had ik kunnen denken
Dat ons zoo'n kleinigheid kon krenken!
Geloof me vriend, 'k dacht dat een pas
In ons geval niet noodig was,
Sprak kwaad geluimd baron VAN DEELEN,
Tot zijn getrouwen reisgenoot,
Maar wie, wie zou het niet vervelen,
In onze plaats het vaartuig met
Dat vreemde volk te zien bezet ?
'k Ben onzen consul hier gaan spreken,
Deez' was een oude vriend van mij,

En 't was maar goed, geloof me vrij!
 Door hem is thans mijn zorg geweken:
 Hij zeide dat men in dit land
 Stipt waakte tegen *contraband*;
 Hij heeft me nu een pas gegeven,
 't Beslag wordt aanstonds opgeheven;
 Ik vind het echter kluchtig, dat
 Onze ARIE VIN, in deze stad
 Toen hij het eerste stapte aan wal,
Sans compliments werd aangehouden,
 Dewijl ze als sluiker hem beschouwden;
O ciel! wat keek die kerel mal!
 Men heeft in d' afgeloopen nacht
 Een vrij logies hem toegedacht.
 Voor mijn part, blijv' hij waar hij is,
 Die vlegel brengt maar storenis;
 Doch neen, helaas daar zie 'k hem komen:
 Men schonk hem vast zijn vrijheid weër;
 — Ae! blij dat ik je zie, meneer!
 Zei hij, is 't volk hier gek, Jan domen!
 Daar stapte ik guster op de kaei,
 En 'k vroeg zoo an in ouwen paei:
 Is 't ier nou *Kwispeltaeniae*?
 IJ sprak, ik kost it niet verstaen,
 En wenkte om mit um meê te gaen.
 Wat! mit je meê gaen? zei 'k, wel jae
 Waarom niet? 'k eb geen tijd, oor man!
 Daar kwamme nog twie andere an,
 Die praetten ook, 'k verstond ze niet,
 Ze spraeken Hottentotsch, want ziet!
 't Klonkt vreemder in men oor, zoo waer,
 As soms die tael van *Leijenaer*;
 'k Vroeg: ken jelui gien Ollandsch spreken?
 Nou ad je toch es motten zien,
 Oe mal me toen die kerels keken;
 Ze vatten me ook niet, zoo ik mien;
 Ze wenkten weër om meê te gaen,
 'k Zeg nog es: 'k eb gien tijd van daeg;
 Daer pakten ze me bij me kraeg!
 'k Wierd kwaed, 'k zei: duivels! laet je 't staen!
 Want, 'k bin niet bang en 'k stae me man,

Ik gaf der ien in waefel, die,
 Niet mis was, jae, ij kwam goed an!
 Maar eurlui waeren mit heur drie,
 Dat was nou gien partuur, niet waer?
 En daarom kregen zij it klaer;
 Ze hadden daerenboven stokken,
 En eusig, suffesante knokken:
 Ze brochten mij nou naer in uis,
 Ik docht: 't is in dut land niet pluis;
 't Zijn moordenaeren, die ier weunen,
 Ik docht toen an me wijf en zeunen,
 En 't wierd me wat benouwd om 't art,
 Maar 'k hield me goed, al ad ik smart,
 'k Werd in een klein vertrek esloten;
 Ik kost de deur niet openstooten;
 Ik blief daer, jae, 'k waet niet oe lang;
 Maer 'k wierd ten leste in haetje bang
 Dat ik van onger zou vergaen;
 't Was donker, 'k zag gien and veur oogen...
 Daer wordt me op eens it slot bewogen
 En open wordt de deur edaen;
 'k Zag veur me in man, 't was in soldaet,
 Nae 'k an zen plunje kon ontdekken,
 Die wonk me dat ik kon vertrekken;
 'k Zei — dankje beste kammeraed;
 En daedlijk gong ik an den ael,
 Tot ik jelui ier vond; niet waer?
 De zaeken zijn iel wonderbaer!
 En 't is zoo, 'k spreek gien leugentael,
 En vraeg je wat dat al bediedt?
 Bin ik in steur, ik waet it niet,
 — Nu ARIE, keer terug naar boord,
 Was 't antwoord, man, wees niet verstoord,
 Dit zou ik wel 't verstandigst keuren;
 Heel 't voorval was een misverstand,
 Men duidt dit niet ten kwade, want....
 Het kan den beste wel gebeuren.
 — Je niemt de woorden uit me mond!
 Adie, sinjeur! ik gae terstond.
 — *My dear, tell me*, hoe dunkt het u?
 Zoo klonk het verder, als we nu

Naar onze' ambassadeur eens gingen
 Om, voor de blijken, die we ontvingen
 Van 's mans welwillendheid, naar plicht,
 Hem dank te brengen? en wellicht
 Geeft deze heer ons voor het plan
 Geschikte middelen aan de hand;
 Hij is een zeer gedienslig man
 En heeft *relaties* in dit land.
 Komaan dan, spoedig, 'k ben er voor
 Dat we onze dagen goed besteden;
 We zijn Augustus ingetreden,
 't Zou mal zijn als men tijd verloor.
 Nu, deze raad werd aangenomen,
 En 't zij hier kort en goed gemeld:
 De vrienden slaagden ook volkomen,
 Bij 't geen men zich had voorgesteld:
 Een valkenier, volmaakt bekend
 Met al de streken daaromtrent,
 Werde aangenomen tot hun gids,
 Om op de te bestijgen spits,
 Der bergen moedig voor te gaan,
 En in de jacht hen bij te staan.
 Voorts werd bepaald dat ARIE VIN
 En BRUINE BART op 't vaartuig in
 De haven zouden toeven, tot
 De valkenvangst was afgelopen;
 De vrees, die d' eersten had bekropen,
 Om andermaal zich achter slot
 Een plaats te zien bedeele, week
 Toen hem de ware toedracht bleek;
 Maar LEONARD, dus werd besloten,
 Bleef in 't gevolg der tochtgenooten;
 De wijn moest meê; lord LITTLEWHIT,
 En hij had recht, verlangde dit;
 Want, nemen we in *consideratie*:
 De man beheerde dit tresoor,
 En dat hij zijne *administratie*
 Een poos slechts uit het oog verloor,
 Dit vond hij zijner gansch onwaardig.
 Ze maakten tot de reis zich vaardig,
 En 't duurde nog een dag drie, vier,

Waarna ze met den valkenier
Den landelijken tocht aanvaardden,
Waar ze als het doel der reis op staarden.

DE VALKENVANGST.

Niet daar, waar zich natuur versiert
Met weeldrig, vreugdekweekend schoon
En alles, wijl zij hoogtijd viert,
Blijde instemt met haar toovertoon;
Waar, in de donzen klaverweien
De jeugd zich lustig gaat vermeien,
Of plast in 't zilvren vocht der beek,
Die kronkelt door de kalme streek, —
Waar 't dartel hupplend geitje, naast
Het zuivelrijke rundvee graast,
En 's leeuwriks kweelende orgeltonen,
Met sijsjes lied in harmonij,
Ons melden door heur melodij,
Dat liefde en lust het oord bewonen; —
Maar dáár, waar zij zich stout omhult,
Met scheppingwondren, die ontzetten,
Die 't harte roeren en verpletten,
Wier aanblik met ontzag vervult; —
Dáár, waar de rotsen van graniet
De trotsche kruin ten hemel beuren,
Waar, langs heur wand, uit kloof en scheuren,
De ranke pijnboom opwaarts schiet;
Dáár, waar de bosschen en de stroomen
Van berg- en woudgeest u doen droomen,
Waar slechts de stilte van het dal
Verstoord wordt door den waterval,
Of 't klotsen van den breeden vloed,
Of 't huilen van het wolfgebroed,
Of 't loeien van ontwaakte stormen,
Die 't eeuwenheugend dennenwoud,
Waarin geen voet zich ooit vertrouwt,
Ten sporeloozen baiert vormen;
Dáár, waar de ziel, hetgeen ze ontwaart,
Niet uiteñ kan in klank of woorden,

Maar op hare eigen kleinheid staart, —
 In 't ruwe doch verheven Noorden!
 Dáár, op der bergen fieren top,
 Waar men een sneeuwlaag op ziet glimmen,
 Waar 't noodgevaar stijgt bij 't beklimmen,
 Houdt zich de sluwe giervalk op.
 't Is dáár dat men de hut ontwaart
 Des jagers, die er onvervaard
 De woede van d' orkaan braveert,
 Op koude en kommer triomfeert,
 En zich er schuil houdt, en zijn blikken,
 Verlangend in de ronde slaat,
 En tuurt of zich in de open strikken
 De fiere vogel lokken laat
 Door 't duifje, dat hem tot zich trekt,
 En tot verleidend lokaas strekt. —
 Zoo vlieden dagen niet alleen,
 Maar tal van weken achtereen
 En tergen 's jagers ongeduld
 Totdat een valk, die, onversaagd,
 Op de uitgezette prooi zich waagt,
 's Mans lang gerekte hoop vervult.

Zoo hield ook onze baronet
 De kruin der *Gusta* trouw bezet,
 En zat er met den valkenier,
 Een aantal dagen achtereen,
 Te turen naar het schuwe dier,
 Dat niet dan zelden slechts verscheen;
 En, schoon geen vaste zomerdroogte
 Hen daar vrij van gevaren liet,
 Verflauwde toch zijn ijver niet
 Op ruim vijf duizend voeten hoogte. —
 Mylord bleef in het dal terug,
 Men weet: de man was rank noch vlug,
 't Beklimmen van dien berg te trachten,
 Hiervoor, hij kende zich te goed,
 Ontbrak het hem aan lust noch moed,
 Doch faalde 't hem aan jeugd en krachten.
 Hij vergenoegde zich dus maar
 Om, vergezeld van LEONARD,

En enkele *Tellemarksche* boeren,
 Soms jacht te maken op den beer,
 Of ook wel met geveld geweer
 Op 't rendier of den vos te loeren. —
 Of, lokte 't wild hem niet naar 't bosch,
 Dan deed hij vaak zijn wil verstaan,
 Om op de zalmvangst uit te gaan
 In d' omtrek van den *Rukanfos*. —
 Intusschen was een vijftal weken
 In dit ontzaglijk oord verstreken;
 Ofschoon men langer toeven wou,
 Men moest vertrekken, wijl de zwoelte
 Allengskens week voor najaarskoelte —
 Die voorboô van de winterkou;
 Zoodat men eindlijk 't jagen staakte,
 En zich tot de afreis vaardig maakte. —
 Een aantal vreemde vogels had
 Men tot een wissen buit verkregen
 En was daarmee ook afgestegen;
 Maar 't eelst van d' aangewonnen schat:
 Twee koninklijke valken, waren
 De prijs der vele lijfsgevaren!
 't Getal was luttel; evenwel
 Ze waren schoon van vorm en veeren
 En, naar de jager mocht beweren,
 Nog jong en beiden kloek van stel;
 Hun kleur was wit; hun oog vol vuur,
 Kon tot een zekren tolk verstrekken
 Van hun bloeddorstige natuur;
 Terwijl de stomp gekromde bekken
 En klauwen tuigden van de kracht,
 Zoo eigen aan dit roofgeslacht. —
 Het middel dat hier 't veiligst was,
 Waardoor men herwaarts was gekomen:
 Een paardental van inlandsch ras
 Werd andermaal te baat genomen
 Om onze jagers met hun schat
 Terug te voeren naar de stad; —
 Men maakte spoed en was weldra
 Op weg naar *Christiania*. —
 Hier, na een moeielijken tocht

Van zeven dagen, aangekomen,
 Werd spoedig 't vaartuig opgezocht
 En onverwijld 't besluit genomen
 Om, na men zich van proviand
 Voorzien had, van het Noorderstrand
 Te keeren naar het Vaderland.

 DE TERUGREIS.

In 't eerst ging 't goed, 't liep alles meê,
 Doch nauwlijks was men uit de *Fjorden*,
 Gestevend en in volle zee,
 Of eensklaps zag men 't duister worden: —
 De wind werd zuiden, en het werk
 Eischte aller handen op het schip:
 Men was beducht voor bank of klip;
 De stroom ging hoog, de wind was sterk,
 En, minderde al de koelte een poos,
 Dan viel de regen neêr bij stroomen,
 En maakte 't ongeval volkomen;
 De vrienden waren radeloos.
 Ze vreesden telkens weêr te stranden;
 Ze hadden ook den nacht op handen,
 En, wat de nood nog had verzwaard,
 Men had met angst een lek ontwaard;
 't Was waarlijk wel eên oogenblik
 Van pijnigende ellende en schrik.
 Daar zag men aan de kim een stip,
 't Kwam naderbij: het was een schip!
 Een stoomboot bleek het dra te wezen,
 De zwarte rookwolk wees het aan;
 Een straal van hoop is opgegaan,
 En reeds op elk gelaat te lezen!
 De boot was thans niet ver meer af,
 Zij werd nu door de smak gepraaid
 En was ook spoedig bijgedraaid
 Na 't dringend noodsein dat men gaf.
 Men vroeg den schipper van de boot
 Om bijstand in dien bangen nood
 En mocht dien ook erlangen, want

Hij voer op *Hamburg* en op *Bremen*
 En zou tot aan *Hannover's* strand
 De veege smak op sleeptouw nemen;
 't Geschiedde ook, en de gansche nacht
 Werde zonder poozen doorgebracht
 Met pompen en het lek te stoppen.
 Mylord kon 't hartzeer niet verkroppen
 Dat thans hem 't onbarmhartig lot
 Den tijd benam voor 't minst genot.
 Hij gaf zijn spijt nu door een zucht,
 Dan door een krachtig woordje lucht;
 Inmiddels werd de wind bedaarder
 En ook de lucht een weinig klaarder,
 En, toen de morgen was gedaagd,
 Had hij de neevlen weggevaagd;
 't Werde kalmer op de smak, men was
 Door 't onvermoeide werk geslaagd
 Om daar nog eenigszins van pas
 Het lek te stoppen en het water
 Te loozen, en daarom ook later
 De rust te zien hersteld; voorwaar,
 De doorgestane ramp was zwaar.
 De zon was helder opgegaan,
 Het meeste scheepswerk afgedaan,
 Men kwam allengs op zijn gemak;
 De reis ging niet door 't *Schagerack*,
 Waar 't reisgezelschap plan op had,
 Maar, door den stoomer voortgetrokken,
 Liep thans de koers door 't *Kattegat*.
 De heeren lieten zich verlokken,
 En hadden daarin wel gelijk,
 Om zich ter ruste neêr te vlijen,
 Ze lieten daarom 't leger spreien
 En namen naar beneen de wijk,
 Nadat het valkenpaar in haast
 Verzorgd was en op 't dek geplaatst;
 Het ovrig driemanschap bleef boven.
 — Wel, *Mosje!* mag ik 't wel elooven,
 Wat jij me guster eb verteld!
 Sprak *ARIE*, »man, je bent in held
 As 't waer is wat jij eb ezeid.

- Maer 'k loof je pierde mij, verstaet?
 Dat dacht ik guster al derek
 En 'k zei it ook aan BRUINEN BART;
 — *Comment! jy kloof niet wat ik zek?*
Jy weet nok niet de tiende part
Van dat ik eb kezien, pardie!
 'k Was ketoucheerd as ik dat zie;
Entends! ik eb kedronk Champagne;
 — Ik ook, it eugt me weergaes goed!
 — *Ja, ja, maar 't was op een montagne*
Die oog was zestik duzend voet!
 — Daer zat jij oog en droog, zoo waer?
 — *Wat? droog zek jy, non, au contrair',*
Ik werd zoo nat daar as een kat;
 'k Eb an de volk mijn and gehad!
 En 'k eb toen nok zoo motten lak!
 'k Ben eelmaal in de snei kezak,
Want daarmee ben de berken fol.
 — Wel, Leijenaer, dat was ook dol!
 — *Diable! it was eel dangereus,*
Ik zak daarin tot an mijn neus,
 Oe ik daaruit komt, dat verkeet ik;
Ik was kevallen in een kaat,
Maar 'k ad courage, ik was cordaat!
 — Cordaet dat bin je, jae, dat weet ik,
 Nou, zit je ook in benoudheid, ziet,
 Dan mot je niet gaen zitten sullen.
 Maer, is daer nog al veul te snuffen?
 — *Wat snuffen? tiens! 'k versta jou niet:*
 — 'k Mien of daer nog al te aeten is!
 — *Ah te eet? ja wel, een eelboel fis;*
 — *Ei! was daer nog al goeie bot?*
 — *Oh non, du tout! mun ben jy zot;*
Maar salmen eb ik daar kekeet;
Mais, crois moi, ik eb nooit keweet,
Dat die saumons zoo kroot kan word!
 'k Eb eens kekeete met mylord
Van zoo een formidable beest,
Raad jy oe zwaar die was keweet,
Toen zij die in de water vond
 ('k Eb maar kekelen van den kop?

- Wel, 'k waet it niet, ik gief it op.
 — *Eh ben! twee onderd vijftik pond!*
 — Wel duvels! dat 's in wonderland!
 En was tie goed? — *o best, charmant!*
Dis donc! eb ik jou al verteld
Dat wc op de bosch en in de feld
Ons amuseerden met de chass'?
 — Met watvre sas? ik vat jou niet.
 — *Dat wy de beeste die d'zar was*
Met ons keweere dood kan skiet?
 Nien Leijenaer, nog niet! — *o ciel!*
C'est dangereux ça, — weet jy wel,
'k Eb zeuven beer alleen keskoot
En almaal patch! ze was morsdood.
 He, zeuven beren! is 't waratje?...
 Jij ad jou anden vol, dat ad je!
 — *En nok eb ik een beest kevang,*
'k Zag nooit zoo een mijn leven lang:
't Was als een tigre op zijne lijf,
Ah, bah! die eeft zoo brusg gebromd,
Y sterft us die in water komt
Es as die op de land mot blijv',
Allons! dan kaat y ook al dood;
C'est étonnant! — Maer sakkerloot!
 Vertel me reis, oe leeft die dan?
 — *Ok, eb jy keen verstand daarvan;*
't Elpt niette of ik jou dat vertel,
Ik kan niet explicceer dat wel.
 — Is 't meugelijk me goeie man,
 Maer 't komt er juist ook niet op an.
 — *En vooglen!! o, mon cher ami,*
'k Wed meer as onderd wel, oui!
 Je schijnt ze dan maer goed te raeken!
 Wat zaeie wel van jou die snaeken,
 Die weunen in dat vreemde land?
 — *C'es gens là vonden 't eel frappant;*
Zek, keef jy die keweere eens ier,
Ik wil kaan skieten op dat dier,
Dan zal jy zien of ik dat liegt;
 — Zoo, op die meeuw die gunder vliegt!
 — *Un, deux, trois, paf! — Maar 't is toch mis,*

Zou 'k zeggen, as 'k mij niet vergis.
 — *Ik maak die arme dier niet dood,*
Ik eb daarom maar mis keskoot!
 — Ae zoo, me vriend, is dat de zaek!
 Jij schiet dan as je wil maer raek!
 Gief mij nou reisjes it geweer,
 Dat ik it ievetjes probeer,
 'k Eb van me leve niet eschiet,
 Maer 't is toch makkelijk, is het niet?
 — *Voilà, jy skiete koed as 'k oop;*
Doet eerst wat agel in dien loop,
En nou wat poeder op de pan;
Bon, bon! allons, lek jy nou an!
C'est ça! oud die fusil koed rek,
En skiet niet eer as 'k eb kezek:
Bom... Bom! — Daer is tie, sakkerloot!
 Wat krieg ik op me borst een stoot!
 — Wat duivel is dat voor geraas?
 Sprak onze baronet zeer gram,
 Die op dit schot naar boven kwam,
 — Wat! schiet jelui hier, ben je dwaas?
 Je wist toch dat ik was gaan slapen;
 Ja, staat me zoo niet aan te gapen!
 Jelui zijt domoors, hoort ge! nu,
 Ge zijt maar stil; 'k beveel het u!...
 Maar zeg, wat scheelt die valk daar ginder?
 Hij klaptwiek, heeft het beest ook hinder?
 Wat zie 'k? hij bloedt, — daar valt hij neer;
 'k Zou toch niet hopen... lieve Heer!
 Wat trekt het arme dier zijn poot!
 Hij is gekwetst! neen, neen, hij 's dood!!
 O schrik! o spijt! vervoerde kwezels?
 Wie heeft den valk gedood? o ezels!!
 Wat let me!! — Drommels, *Leijenaer!*
 Dan schoot ik raek, zei ARIE, — maer
 Ik daai it niet uit eusigheid,
 Dat maekt je toch in onderscheid!
 Kom, kom, sinjeurtje! niet zoo kwaed!
 Wat wordt je schriklijk obstenaet!
 It is gien mensch; 't is maer in dier,
 Waratje, 't was me schuld gien zier;

It ken den beste. . . — Houd den snater,
 Jou kinkel! of ik smijt je in 't water! . . .
 Och hemel! wat heb ik begaan,
 Om in mijn dienst jou te engageeren?
 Je deedt mijn vreugde in spijt verkeeren,
 En bracht mij niet dan onheil aan!
 — Bedaer, bedaer toch, heerschop lief,
 Ik bin gien schurk! ik bien gien dief!
 — Je bent een. . . — Maer sinjeur, ik ad
 Toch noit edocht dat veur zoo'n beest
 Jij zoo antreklijk was eweest,
 Maer oor reis ier, ik zeg maer dat . . .
 — Als jij te na komt moog je beven!
 — Jae, 's menschen lust is 's menschen leven!
 — Zwijg kinkel, kwezel! 'k zeg u: zwijg!
 Je ziet dat ik van woede hijg;
 Ach! ach! wat ben ik dom geweest!
 Daar ligt het nu, dat schoone beest,
 Voor welk bezit ik lijfsgevaren
 Noch leed, noch goud, noch goed wou sparen;
 Waarvoor ik zooveel heb gedaan!
 Neen, neen, 't is niet om uit te staan!

Ik zal intusschen hier niet toeven
 Bij verdre schildring van 't *querel*,
 Een ieder toch gevoelt te wel
 Hoe dit hem-zelfen zou bedroeven.
 De vrede en vreugde was verstoord:
 Er heerschte van dit uur af aan,
 Slechts wrevel en verdriet aan boord,
 Ach, al 't genoeg was vergaan. —
 De reis ging nu met stagen spoed,
 't Kanaal werd verder ingeslagen,
 En 't duurde nog slechts enkele dagen
 Toen 't vrije *Hamburg* werd begroet:
 Hier evenwel werd niet gedraald,
 Want door de heeren was bepaald
 Wijl hier de stoomer moest gaan lozen,
 Om door te zeilen zonder poozen.
 Men was den mond der *Elbe* dra
 Weer uitgestevend, en daarna,

Terwijl men vluchtig voorwaarts toog
 Bereikte men *Schiermonnikoog*,
 Eer 't zevende etmaal was verstreken,
 Na 't afzijn van een tiental weken;
 De kotter vond men nu hersteld,
 Waarvan bezit genomen werd;
 't Gevorderd loon werd uitgeteld;
 Men scheidde ook hier van BRUINEN BART,
 En richtte voorts den koers naar 't zuiden
 En was welhaast in 't grijze *Muiden*.
 Onze ARIE VIN kreeg aan deez' ree,
 Een niet zeer hartelijk *congé*,
 Doch 't raakte slechts zijn koude kleeren,
 Ten minste, na 't verwijt der heeren,
 Gaf hij zeer weinig teeknen van
 Een groote ontroering; 't eenig woord
 Dat tot verschooning van den man,
 Bij 't afscheid nemen, werd gehoord,
 Was: »'t kon den beste wel ebeuren!»
 Men regelde hier alles, en
 Het was den andren dag dat men
 Den Haagschen toren mocht bespeuren.

 DE VERRASSING.

— Hoor, 'k zeg u, zei baron VAN DEELEN
 Tot zijn gedweeën LEONARD,
 Hetgeen ik thans u zal bevelen
 Is van het grootst gewicht, voorwaar!
 Aan overgrootte bezigheden,
 En die ik niet verzuimen mag,
 Zie 'k mij verplicht om op deez' dag
 Reeds vroeg mijn tijd te gaan besteden;
 Tien uren is het, zoo ik meen,
 Welaan, ik moet naar elders heen;
 Dus luister wel! gij weet de kooi
 Van onzen vogel is niet mooi;
 Nu, in den loop van dezen morgen
 Zal men een andre kooi bezorgen:
 Doe daar den valk in overgaan;

Maar, wat u stipt bevolen zij,
 Wees toch voorzichtig, hoort gij mij?
 Ik ga nu op uw zorgen aan,
 Vervoeg u zonder te mankeeren,
 Te half drie uren, daar dan meê
 Ten huize van den graaf QUADRÉ;
 'k Ga om dien tijd daar *déjeuneeren*
 En 'k wil dan aan mijn vriendental,
 Dat nevens mij daar komen zal,
 Het eedle dier vertoonen, dat
 Elk kenner hoog op waarde schat,
 En 't geen 't bewijs in zich kan dragen,
 Dat, schoon ons veel verdrieten mocht,
 Wij onzen moeitevollen tocht
 Niet gansch en al mislukken zagen.
 Ik heb de kap hem afgelicht,
 Om in het oog te kunnen zien;
 Houd daarom 't dekgordijn goed dicht,
 Want anders wordt hij wild misschien.
 Onthoud nu wat ik heb gezegd:
 Bij graaf QUADRÉ, hoor! juist half drie!
Oh, monseigneur! fiez vous y!
 Dus klonk het antwoord van den knecht.
 Zoo als gezegd was, werd gedaan:
 Nadat zijn heer was uitgegaan,
 Werd dra de kooi, daar straks gemeld,
 Aan LEONARD ter hand gesteld,
 En deze voerde ook nu 't besluit
 Zijns meesters zonder toeven uit.
 Toen hij het dier verwisseld had
 Van kluis, vernam hij eensklaps dat
 Men in 't hôtel hem elders riep,
 Waarheen hij dan ook haastig liep.
 Doch... 'k schets zijn schrik, zijn zielsangst niet,
 Toen hij opnieuw 't vertrek betrad,
 Waar hij den valk in haast verliet,
 Dewijl men hem geroepen had;
 Neen, dit, dit ging 's mans kracht te boven!
 Hij kon zijne oogen nauw gelooven,
 't Was zeker hier een droomgezicht,
 't Was een verbijstering wellicht,

Die op deez' stond hem had bedrogen;
 Doch neen, het was geen ijdele waan!..
 De valk was uit de kooi gevlogen,
 Hij had die open laten staan;
 En, wat het ongeluk verzwaarde,
 En grooter zelfverwijt hem baarde,
 Was . . . dat ook 't venster open stond,
 Waardoor het dier een uitweg vond.
 Neen 'k schets de vrees en wanhoop niet,
 Die thans het hart des mans beknelden,
 Ja, tot der dood toe hem ontstelden;
 Terwijl de denkkraft hem verliet;
 Hij liep als wezenloos in 't rond;
 Zocht, waar hij niets te zoeken vond.
 Nu in 't gebouw en dan er uit,
 Staag wisselende van besluit; —
 Zag ieder angstig, vragend aan,
 Doch deed geen enkle vraag verstaan;
 Terwijl, wanneer men hém iets vroeg,
 Hij schijnbaar acht op 't vragen sloeg,
 En evenwel vrij stroef en straf
 Een gansch niet passend antwoord gaf;
 Zijn angst steeg soms tot razernij!
 Intusschen liep de tijd voorbij:
 't Uur naderde ('t was reeds half twee)
 Dat hij aan 't huis van graaf QUADRÉ
 Den Noordschen vogel brengen zou,
 Waar zijn gebieder, op het dier
 En op zijne onderneming fier,
 Zijn vrienden meê verrassen wou. —
 Onwetend wat hij aan zou vangen,
 IJlt, onder knellend boezemprangen,
 Hij thans ter deur uit, in zijn hand
 De leege kooi; — waarheen de knecht
 Zich spoedde, was een raadsel, want
 Hij had aan niemand dit gezegd;
 Ik weet het nochtans: LEONARD
 Liep haastig naar een vogelaar
 En vroeg naar valken, doch men vat,
 Ofschoon deez' man een grooten schat
 Van fraaie luchtbewoners had, —

Geen valken kon hij echter toonen
 En 's vragers wensch dus niet bekronen;
 Vol droefheid, en niet wetend hoe
 Of wat te doen, slaat deze 't oog
 Vol siddering en angst omhoog,
 En ziet op eens een . . . kakketoe,
 Wiens kooi daar aan den zolder hing.
 Daar was 't, als nam hij een besluit:
 Hij koopt in zijn vertwijfeling
 Dit dier, en, waar' 't een rijke buit,
 IJlt hij er meê 's mans woning uit.

— Zoo, zei de baronet verheugd
 Tot de adellijke vriendschaar;
 Ziedaar mijn valk; ik zie met vreugd
 Hij was attent, mijn LEONARD!
 De kooi is goed gedekt welnu,
Mes chers amis, ik noodig u
 Om thans mijn schat, waar 'k trotsch op ben,
 Den schoonsten giervalk dien ik ken,
 Die tot de koninklijke soort!
 Het zuiver IJslandsch ras behoort,
 Eens goed op uw gemak te aanschouwen!
 Ziehier dan! weg met die gordijn!
 — *O leugenaar! dag! dag kaptein!*
Oei!! Lorre, lorre koppie vrouwen!
 Dus klonk op eens met schel geluid,
 Een stem, en ach! die stem steeg uit
 De kooi, en ieder zag verbaasd,
 In stede van een valk van 't Noorden,
 't Juweel van *Scandinavie's* boorden . . .
 Den kakketoe er in geplaatst. —
 De spijt, de wrevel, wrok en schrik,
 Die beurtlings op dit oogenblik
 Van onzen held zich meester maakten;
 Zijn wangen, die van gramschap blaakten;
 Zijn blikken, waar men 't vuur in las,
 Dat in zijn binnenst brandend was;
 Zijne aadren, die ontzettend zwollen,
 Als bleef op eens de bloedstroom stollen,
 Zijn lippen, saamgedrukt; en dan

Zijn haren die te berge rezen :
 Geheel 't verbittring spellend wezen
 Van deez' te leur gestelden man —
 O, 'k zal ze niet te schetsen trachten,
 Want hiertoe falen mij de krachten,
 Daar zich zoo'n netelige staat
 Gevoelen, niet beschrijven laat.
 En toch — hij had zich slechts verbeeld
 Dat die geprezen LEONARD,
 Uit hoogst vermeetlen kortswijl, daar
 Een ruwe pots hem had gespeeld.
 'k Zal minder nog zijn woede malen,
 Toen hij daarna ten zijnent kwam,
 En 't schrikkelijke feit vernam :
 'k Zal bij de melding mij bepalen
 Dat hij aan LEONARD tot straf
 Op staanden voet zijn afscheid gaf.

Ziedaar den Noordschen tocht verteld,
 Die wel een goed gevolg bekwam,
 Maar toch zoo'n tragisch einde nam.
 Intusschen werd me onlangs gemeld
 Dat onzen baronet daarna,
 Van vrienden, die hij had gevonden
 In 't handlend *Christiania*,
 Een ander paar werd toegezonden
 Van koningsvalken; naar ik meen
 Zal dit hem wel zoo duur niet komen
 In moeite en zorgen als datgeen
 Waarvoor de reis was ondernomen.
 Nu, 'k wensch hierbij, en 'kmeen het goed,
 Aan hem, die blijken gaf van moed
 En van geduld, baron VAN DEELEN,
 Dat eens een richtig valkental,
 Bij jachtvermaak en ridderspelen
 Zijn hartelust bekronen zal!

April 1840.

EENE AVONDPARTIJ.

Men moet toch niet op menschen bouwen :
 De tijd verandert grijs en groen ;
 Mijnheer VERZAAK zou nimmer trouwen,
 Hij kon er een gelofte op doen ;
 Hij werd geveleid door nichten, neven
 ('t Was door de heele stad bekend ;)
 Zij juichten bij zijn vrijersleven
 En hoopten op zijn testament ;
 En schoon men hem nog kras kon noemen,
 Zijn haar was grijs en dun gespreid ;
 Wou hij de zestig soms verbloemen,
 Natuur weersprak die ijdelheid. —
 Hij had in 't vak van lakenkooper
 Een veertig jaren dienst gedaan,
 En, was hij al geen schattenhooper,
 Toch was 't hem reedlijk wel gegaan.
 Doer spaarzaamheid en door ontbering
 Van 't geen de weelde soms gebiedt,
 Zag hij in 't bloeien van zijn nering,
 Een zalig renteniersverschiet.
 Die tijd brak aan : een zoet fortuintje,
 Niet bijster groot, maar hem genoeg,
 Een buitentje, een calèche, een bruintje,
 Was al wat hij van 't leven vroeg.
 Men zal 's mans vreugde licht beseffen :
 De affaire werd aan kant gedaan,
 Hij zag zijn hart van zorg ontheffen,
 Hem lachte een nieuwe toekomst aan
 Maar ach ! de *illusions* van het leven —
 't Zijn bloemen, op ons pad gespreid,
 Die der verbeelding geuren geven,
 Maar dorren bij de werkelijkheid.
 De hooggeroemde buitenwoning,
 Die eerst zoo veel genoegen gaf,
 't Bleef 't eigenste uitzicht, één vertooning ;
 Het nieuwtje was er spoedig af.
 Het rijtuig gaf een tal bezwaren,

Het kostte een schat van onderhoud,
 En Bruin, men moest vol spijt ervaren,
 Bruin kreeg de spat en 't beest werd oud.
 Mocht hij nu vrij zijn luimen vieren —
 De goede man was niet voldaan;
 Al streeelde hem het rentenieren,
 Toch lachte hem 't geluk niet aan;
 Het bleek hem dat het buitenleven
 Een zeeke schaduwzijde had;
 Reed hij naar eisch door woud en dreven,
 Toch werd hij paard en rijtuig zat;
 Hij gaf ten laatst de brui van beiden
 En trok met pak en zak naar stee;
 Dáár was 't genoeg meer verscheiden,
 De samenleving bracht het meê.
 Nu wou hij zich naar lust verstrooien,
 Maar 't ging niet; want hij merkte ras,
 Dat hij hier slechts voor 't flikkeflooiën
 Van 't nevental gekomen was. —
 Hij dacht met recht: 't is om de koeken,
 Dat neefjes loopen, niet om mij.
 Het ging maar niet! hoe hij 't wou zoeken,
 Het waar geluk ontweek zijn zij'. —
 Zoo stond het met den man geschapen,
 Hij zocht genot maar vond het niet,
 En waar hij vreugde dacht te rapen,
 Daar vond hij stof tot nieuw verdriet; —
 Hij zat zijn hersens dof te peinzen,
 En zocht op 't laatst, ten einde raad,
 (Hij kon het denkbeeld niet ontveinzen.)
 Er de oorzaak van in 't *celibaat*.
 Ja, mogelijk was dit de reden,
 Hij dacht er ernstig over na,
 En de echt, zoolang door hem vermeden,
 Was thans zijn wensch: hij zocht een ga,
 En wel een ga, die hem behaagde,
 Een vroolijk wijfje, zacht en zoet;
 Liefst jong van jaren, geen bedaagde,
 Ook hij toch had nog jeugdig bloed;
 Hij slaagde spoedig in zijn streven,
 En vond een jonge, schoone vrouw,

Die hem het jawoord wilde geven.
En dra bond hem de band der trouw.

Dát gaf verandering in zijn zaken,
Dát gaf een wending aan zijn plan;
Ja, wat de vrijer eens mocht wraken,
Was nu de vreugd van d' echten man.
Thans mocht de hoop, zoo lang verduisterd,
Opnieuw ontwaken in het hart;
Thans was de toekomst opgeluisterd,
De nevel weggevaagd der smart:
Want 'k noem het smart, wanneer 't verlangen
Zich paart aan onbestemd gevoel,
De wenschen staag elkaar vervangen,
Maar toch niet leiden tot ons doel.
Vooroordeel had hem lang gebonden;
Hij was verblind door valschen schijn,
Maar thans had hij zijn doel gevonden,
Om man en . . . mogelijk meer te zijn.
Wel gingen neefjes, nichtjes strijken,
Bij 't hooren van dit vreemd geval,
En stonden op hun neus te kijken,
En vonden 't ongepast en mal,
En wezen op zijn zichtbre grijsheid,
En schimpten op zijn dollen stap;
Maar oom VERZAAK hernam met wijsheid:
— De spijt verwekt hier d' achterklap;
Ik stoor mij niet aan al hun praten,
Ze rekenden op dood en buit;
'k Ben meester van mijn doen en laten,
Ik volg mijn wil en — daarmee uit!
Hij kon hun bijzijn thans ontberen;
Zijn vrouwtje, een bloem van twintig jaar,
Zag in 't vermengen en schakeeren
Van grauw en blond geen groot bezwaar.
Het liefje had zijn hart veroverd,
't Was wel wat vlug in 't werk gegaan;
Maar ach! men weet: de liefde toovert,
En — wie kan tooverwerk weerstaan?
't Verwint zelfs de ernstigste bezwaren.
De jonge vrouw had goeden smaak,

Ze wist heur man wel op te klaren,
 't Was zichtbaar aan mijnheer VERZAAK
 Wat de invloed van zijn ga bewerkte :
 Zijn kleeding kreeg een andre snee,
 En wie aan 't grijs gewoon was merkte
 Wat wondren 't zwarte pruikje dee. —
 Ook 't huisraad, pronk van vroeger dagen,
 Maar lang in strijd met lairen smaak —
 Het vond maar luttel welbehagen
 In de oogen van mevrouw VERZAAK.
 Al scheidde zich heur eega noode
 Van 't erfgoed aan zijn hart zoo dier,
 Helaas ! zijn lieve vrouw — de mode —
 - Zij eischten thans een andre sier.
 Hij moest aan beiden offers brengen,
 De vrouw zijn wil, de mode goud,
 Hij wilde in 't heil geen weigring mengen
 En 't hagelnieuw verving het oud.
 Zoo werd de goede man herschappen,
 Zijn huis en huisraad evenzeer,
 Versuft stond hij 't soms aan te gapen,
 Hij kende nauw zich zelve meer.
 Thans noemde hij zich eerst gelukkig,
 Dát was nu 't heil der huwlijksmin ;
 Zijn ga was vriendlijk, nimmer nukig,
 Vooral bij 't vieren van haar zin.
 Tot vrouwlijk hoofd van 't huis verheven,
 Van 't huis, gebracht op nieuwen voet,
 Vrij om naar kust en keur te leven,
 Het streefde haar het jong gemoed ;
 Ook zij had dus geen stof tot klagen,
 Maar, zoo haar mogelijk iets verdroot,
 't Was, wijl ze weinig vrienden zagen,
 Hun *conversatie* was niet groot ;
 En dit toch hoort bij 't aardsch genoeg,
 Wat is het leven zonder dat ?
 De mensch wil bij den mensch zich voegen,
 Wat was hij die nooit vrienden had ?
 Want van den sleep van nichten, neven,
 Zoo mal met oom in vroeger tijd,
 Was de een na d' ander weggebleven,

Hun hoop was thans verkeerd in spijt;
't Was uit met vroegere eerbetooning,
Geen hunner liep den dorpel plat;
Al stil en stiller werd ooms woning,
En dat wel in zoo'n drokke stad!
Het was mevrouw dus toe te geven,
En 't was een dood onschuld'g zwak,
Dat zij soms van eentonig leven
En andre kleinigheden sprak.
Dát kon mijnheer VERZAAK niet dulden,
De wenschen, die den man vervulden,
Betroffen 't heil der lieve ga,
Want dit toch ging zijn hart te na.
't Is waar, ze zagen weinig vrinden,
En hoe oprecht ze elkaar beminden,
't Ligt in den mensch: vaak deelen twee
't Genoegen graag een derde meê.
't Beloofde land vol melk en honig:
De liefde zelfs wordt soms eentonig;
Hoe ver heur rijke taal ook gaat,
Ook zij raakt eenmaal uitgepraat,
Ontvangt zij, door zich op te sluiten,
Geen nieuwen indruk vaak van buiten.
De jonge vrouw had geen abuis,
't Was op den duur vrij stil in huis,
En dit deed manlief ernstig denken,
Om middelen tot herstel te schenken;
Hij koos er zich ten laatste een uit,
En nam een kort en wijs besluit:
Hij wilde, na een zestal dagen,
Een kleinen kring ten zijnent vragen,
En keurde 't daarom niet onpas,
Dewijl hij dan juist jarig was;
Dat kwam hem voor een lief *ideetje*
Te zijn, bij wijze van *soireetje*,
Met zekren zwier en wat fatsoen
Zou 't stellig aan zijn vrouw voldoen; —
En 't was ook zoo: ze vond het aardig
En niet den rentenier onwaardig;
Ze hielp nog daarenboven 't plan
Wat meer ontwikkelen van haar man —

't Was nu de vraag slechts welke vrienden
 In de eerste plaats die eer verdienden;
 Mijnheer was ieder even na,
 Wie kwamen 't was hem wel, och ja!
 Maar, 't geen ons trouwens niet verwondert,
 Zijn lieve neefjes uitgezonderd.
 Mevrouw had veel gevoel voor kunst;
 Talent en roem, APPOLLO'S gunst,
 Dat waren klanken, die haar streelden
 En in haar hooge schatting deelden,
 Naar heur *idee* moest op 't festijn
 De kunst vertegenwoordigd zijn.
 Mijnheer, wat koeler in die zaken,
 Wilde echter geen bedenking maken,
 En keurde daarom alles wel,
 Omvat door vrouwliefs wijs bestel;
 Maar welke dames, welke heeren
 Men tot het feest zou *inviteeren*,
 Was nog niet uitgemaakt, want ziet,
 Intieme vrienden had men niet;
 't Geheugen kwam hier dus te stade,
 Men pleegde met elkander rade,
 Wat kennissen men in de stad
 Geschikt voor dit partijtje had.
 Gedachten kruisten nu elkander,
 Men peinsde eens over d' een en ander;
 Mijnheer sloeg 't oude kladboek na,
 En vroeg het oordeel van zijn gâ,
 Als deze en gene bij het lezen
 Hem voorkwam de eere waard te wezen.
 Mevrouw noemde ook een naam of wat,
 En toen men eindlijk 't aantal had
 Van uitverkorenen gevonden,
 Werd de *invitatie* rond gezonden;
 En nu werd de ijver om het meest
 Van 't echtpaar, dat het naadrend feest
 Recht ordelijk en goed wou maken;
 Mevrouw verstond zich op die zaken,
 Was in 't beredderen, nooit moê,
 En lag er zich met ernst op toe,
 Om van haar plicht zich goed te kwijten:

Men had heur zorgen dank te wijten,
 Toen manlief zijn geboortedag
 In volle glorie prijken zag,
 En met een oog van welbehagen
 De toebereidsels gageslagen,
 En rondgeschouwd had hoe zijn vrouw
 Het gastental ontvangen zou.

De kamers, ze waren zoo sierlijk en net
 Geen kweeltje, geen smet,
 Op spiegel en wand en kozijnen;
 Het knappende vuur in den blinkenden haard;
 Het ijzeren stel om de stookplaats geschaard;
 De tafels, commode, gordijnen,
 't Had alles een tooi,
 Zoo frisch en zoo vroolijk, zoo feestelijk mooi,
 Dat, wie zich daar toen had bevonden,
 Het plan wel had kunnen doorgronden.

De kaarten en viesjes, het dominospel,
 De nieuwe carsel,
 't Komfoor en de stander met pijpen,
 De theedoo's met geurige *Heysan* gevuld,
 Het staatsieservies, porselein en verguld,
 De tang om de suikers te grijpen,
 Het zilver en pleet,
 't Stond al tot ontvangst van de gasten gereed,
 En niets dat er de orde verstoorde,
 Mevrouw wist te goed, hoe het hoorde!

Ze spelde zich veel van de aanstaande *soiree*,
 En 't viel haar zoo meê!
 Haar man was met alles tevreden;
 Hij had zelfs een nieuwe piano gekocht,
 Ze had dit bewijs van zijn goedheid verzocht,
 En had tot dit voorstel haar reden;
 Voor lieden van smaak
 Is thans zulk een meubel een noodige zaak;
 Gehoor en gevoel mag ontbreken,
 De mode eischt van kunstzin een teeken.

De dag ging ten einde en het feestuur was daar,
 Het theegoed stond klaar,
 Mevrouw zat de gasten te wachten;
 Een elftal had vriendlijk het woord gepasseerd,
 Mijnheer, met hun aanneming blijkbaar vereerd,
 Zat neder, verdiept in gedachten;
 Hij peinsde er op na
 Wat hem, naar de ontvangene les van zijn gâ,
 Als gastheer het best zou betamen,
 Wanneer de genoodigden kwamen.

Daar werd gescheld en de eerste gast
 Trad binnen. PAULUS PLANKEN was 't;
 Een ronde dikgebuike snaak,
 Een oude kennis van VERZAAK,
 Die jaren lang op 't zilte nat
 Als zeekaptein gezworven had. —
 Hij had, na vaak herhaalden tocht,
 De wereld links en rechts bezocht,
 Had in de West een tijd gewoond,
 Fortuin had mild zijn werk bekroond;
 Hij smaakte aan vaderlandsche kust
 Nu 't zoet genot van luim en lust.
 Men schonk hem om zijn bruin gelaat,
 Dat tuigde van gezonden staat,
 Den bijnaam vaak van d' Oliekop.
 Mevrouw VERZAAK zag zuinig op:
 't Was niet de man, maar diens toilet
 Dat haar mishaaide, een avondpet
 Op 't hoofd, aan 't lijf een duffeljas,
 Terwijl de rest *a dito* was;
 En 't bleek haar ook dat hij misschien
 De vloermat had voorbij gezien,
 Althans hij bracht met iedre schreë
 Het straatslijk in de kamer meê;
 Wat haar nogtans beviel, was dat
 De man een neger bij zich had,
 Zijn volgling van *Guyana's* strand,
 Zwartjan genaamd, zijn lijftrawant;
 Deez' strekte thans zijn meester hier
 Tot kok en kpecht en tot koetsier.

't Viel haar dus van den zeeman mee
 Toen hij VERZAAK het aanbod dee,
 Om vrij gebruik te maken van
 De diensten van den zwarten man
 Op 't jooltje, dat men geven zou;
 Dat vleide 't hart der jonge vrouw;
 Zij had gehoord: hij was zoo knap!
 En 't is daarbij eene eigenschap,
 Dat men soms grooter waarde hecht,
 Aan 't dienen van een zwarten knecht;
 Het echtpaar had slechts ééne meid,
 En deze had, het dient gezeid,
 Al was ze nog zoo'n keukenbol,
 Op zulk een tijd de handen vol;
 Zwartjan werd dus 't bevel gedaan
 De meid in alles bij te staan.

— 'k Mag voor de haaien wezen, maatje!
 Zei PLANKEN, als ik had gedroomd,
 Dat jij nog met zoo'n takellaadje
 Jou oude kiel hadt opgetoomd!
 Wel, wel, VERZAAK! is dat je vrouwtje?
 Dat lijkt me een zoete meeremin!
 En hoe vindt jij jou stuurman, boutje?
 Is 't huwelijks-vaartje naar je zin?
 Nou man, je hebt reis goed gekeken,
 Waar jij jou anker hebt geleid.
 Lang keek jij naar de hemelstreken,
 Maar keek toch goed, dat dient gezeid;
 Ik heb zoo'n vaart nooit kunnen loopen,
 Och, had ik vroeger bijgedraaid!
 Nou zit mijn kabeltouw vol knopen,
 'k Word oud en 't is vergeefs gepraaid!
 't Is waar, men wist dat PAULUS PLANKEN
 Niet leven kon dan op het schuim,
 'k Zat nú bij zwartjes, dán bij blanken,
 'k Schoot als een bruinvisch door het ruim.

— Ik kan niet zeggen, dacht mevrouw,
 Dat mij die toon bijzonder vleit;
 Die man voegt, naar ik zeggen zou,
 Niet bij 't gezelschap, dat ik beid;

Hoe dorst toch mijn gemaal het wagen
Zoo'n bonk op een *soiree* te vragen!

't Was zeven uur, de schel ging weër,
Mevrouw liep dribblend op en neër;
Daar kwam al meer en meer gedruis,
't Werd levendiger in het huis;

Thans zou het feest voor goed beginnen,
Een vijftal gasten trad naar binnen,

't Was de familie KLAP: mama,
In 't zij gedost, vooruit, heur gâ,
Zeer deftig, als 't een ambtenaar
Als hij was, paste, volgde haar;
Hij boog beleefd en onverpoosd,
Benevens zijn drievoudig kroost:
Twee dochters en een jonger zoon,
De paarlen van zijn huwlijkskroon;
Na men genoeg gebogen had
En 't vijftal in de rondte zat,
Hooft men op 't onverhoeds van uit
Den gang een wonderbaar geluid.

Hoe? was het geen bedrog der zinnen?

Daar stapt de zwarte knecht naar binnen
En torscht op d' arm een vreemden last;
Men stond verbaasd: een dame was't,
En wel een nichtje van mevrouw,
Die ook dien avond komen zou;

't Was juffrouw TRIPPELTREE, een maagd,
Niet oud, niet jong, maar wat bedaagd.

— Mijn hemel! is dat nichtje niet?

Riep 't echtpaar, wat is hier geschied?

De dame heeft een flauwte, man,

Spreek op, wat wedervoer haar dan?

Men nam het vrachtje van hem aan,

De neger deed zich dus verstaan:

— Zwartjan, de deur straks open doe,

Een juffer komt, — zeg: dag juffrouw —

Maak achter haar de deur weër toe, —

Zeg: dat ze mantel geven zou —

Maar toen de juffrouw komt bij 't licht,

Ze ziet zwartjan zijn zwart gezicht;

Ze spreekt van Joost; — zeg: neen juffrouw,

Joost hier als knecht niet dienen zou ;
 Zwartjan een Christenmensch, een lam, —
 Die uit de West met MASSA kwam ;
 Ze wil de deur uit, — houd haar vast —
 Zwartjan goed op de juffrouw past ; —
 De juffrouw schreeuwt, — doet de oogen toe,
 Roept anders niet als: boe, boe, boe !
 Zwartjan laat ruiken brandewijn, —
 Maar juffrouw wou niet beter zijn, —
 Zwartjan denkt, in den gang is 't koud —
 De juffrouw vast van warmte houdt,
 Zwartjan een kerel van stavast,
 Heeft wel gedragen grooter last, —
 Pak juffrouw beet, breng hier na toe,
 Hoop dat ze de oogen open doe —
 Zwartjan denkt: heeft zijn best gedaan,
 En nou weêr naar de keuken gaan.

De gasten waren opgestoven
 Ter hulp van juffrouw TRIPPELTREE,
 Mijnheer VERZAAK liep vlug naar boven
 En bracht van daar de *Nitri* meê ;
 De dames waren uiterst teeder,
 En liepen angstig heen en weder,
 En toonden allen medelij ;
 Ze hielden elk de reukflesch bij,
 En maakten met een wijs beleid,
 Zoo verre de welvoeglijkheid
 Hierbij geen strikt gevaar kon loopen,
 Japon en kraag en halsdoek open ;
 Dát hielp, daar werd een zucht geslaakt
 En dra was ze uit den zwijm ontwaakt ;
 Ze sloeg bedeesd den blik in 't rond,
 Vroeg angstig waar zij zich bevond
 En waar de nikker was getogen,
 Die haar zoo ruw had aangevlogen ?
 Men deelde aan juffrouw TRIPPELTREE
 De toedracht van de zaken meê
 Met dat gevolg, dat zij welras
 Van d'ijdlen schrik bekomen was.

Intusschen was een tweetal heeren,
 Beide uiterst smaakvol in de kleëren,
 De haard en knevels *comme il faut*,
 Het kunstig kapsel evenzoo,
 De kamer schuchter ingetreden;
 De ontstelt'nis ziende, maar de reden
 Niet recht vermoedend, gingen zij
 Den kring van dames snel voorbij,
 En vraagden aan den zeeman wat
 Hier blijkbaar plaats gevonden had?
 — Och was het antwoord, 'k weet het niet,
 Die juffer, die je ginder ziet,
 Is strakjes op een klip gevaren,
 Maar 't noodweër is al aan 't bedaren;
 Men heeft haar ballast losgemaakt
 En daarmee is ze vlot geraakt.
 Ze schrikte eens even van Zwartjan,
 Waar, duivel schrikt een mensch al van!
 De jongen zal geen schepsel deren,
 Hij kwam met haar hier in laveeren,
 Heur zeilwerk hing aan loef en lij,
 Of alles windstil was, op zij';
 De kerel had zijn vrachtje, hoor,
 Daar voegt hem wel een oorlam voor!

En vraagt men qualiteit en namen,
 Der heeren, die daar binnen kwamen,
 Gedost in sierlijk balcostuum,
 De een is een schilder, FLOOR BEETUUM,
 En de andre heer is componist,
 JERONIMUS VAN MAATEN, is 't!
 Men hoopte eens goed te *profiteeren*
 Van 't kunstattalent der beide heeren.
 Vooral de laatste, dacht men wel,
 Zou schittren in 't pianospel;
 De jongste juffrouw KLAP zong aardig,
 En de oudste musiceerde vaardig;
 Hij kon haar dus bij *quatre-mains*
 Of in den zang behulpzaam zijn.
 De schilder, 't zij hier niet verzwegen,
 Kreeg dra de vrouw des huizes tegen,

't Ontstond wel door een kleinigheid,
 Maar 't vrouwlijk hart is graag gevleid:
 Mevrouw VERZAAK had leeren teeknen
 En mocht het zich tot eere reeknen,
 Dat haar de meester, steeds voldaan,
 De ruimste lofspraak deed verstaan;
 Nu had ze, in 't huwelijk getreden,
 Heur lieven man de gunst gebeden,
 (En wie had daartoe zich verzet?)
 Om in *crayon* eens zijn portret
 Te maken; 't werk werd aangevangen,
 't Kwam klaar, omlijst en opgehangen,
 Vond ieder 't kunststuk schriklijk mooi;
 En 't moest om zijn waardij en tooi,
 In 's mans receptiekamer prijken,
 De schilder ging er fluks naar kijken,
 Mevrouw verwachtte een compliment,
 Ze kreeg het ook; wat zei de vent?
 — Voor dat mirakel past een schuif,
 Dat lijkt Riket wel met de kuif!
 Ach, had mijnheer, BEETUUM geweten
 Hoe dicht de maakster bij hem zat,
 Die dien Riket geteekend had,
 Wat had die uitroep hem gespeten!

Mevrouw had schier den kring bijeen;
 Ze sloeg den blik soms gangwaarts heen,
 Twee gasten lieten zich nog wachten:
 Mijnheer VAN LIERUM en zijn gâ,
 Maar toch men beidde hen weldra,
 De kamerklok wees kwart voor achten.
 Men schonk de thee intusschen rond,
 Terwijl men in hetgeen men zag,
 Of in de nieuwtjes van den dag
 De stof tot conversatie vond.
 Mijnheer BEETUM zei zijn opinie
 Van de expositie in den Haag;
 De componist sprak van RUBINI,
 De KLAPJES van japon en kraag;
 Heur oude heer gaf van de woning,
 Die hij gehoord had een relaas;

Zijn ga vertelde van den koning
 En van d' aanstaanden Sinterklaas.
 Mevrouw VERZAAK was opgetogen,
 Gelijk ze zei van 't Fransch tooneel;
 Haar man sprak van zijn eksteroogen
 En van een graatjen in zijn keel. —
 Ook hier bracht juffrouw TRIPPELTREE,
 Als overal, heur breikous meê;
 Ze zat, tot ergernis wellicht,
 Van heur meer fashionable nicht,
 Of 't aangenomen was te breien,
 Vertelde wie er preeken zou,
 Van blauwtjes, vrijerij en trouw
 En zag vreesachtig tusschenbeien
 Eens naar de kamerdeur, of ze ook
 Weer schrikken moest van 't zwarte spook.
 Het jongste heertje: KOENRAAD KLAP,
 Had nog geen enkel woord gesproken,
 Hij vond het echter eens zoo knap,
 Om uit een lange pijp te rooken;
 Hij stopte en rookte nimmer moê
 En gaf den zeeman weinig toe,
 Spijt al de kuchjes van de dames;
 Men maakt wel in de schuit reclames,
 Alwaar 't gelijkheidsrecht gebiedt,
 Maar op soireetjes gaat dat niet.
 Mevrouw vroeg, zoo als 't past, aan elk
 Of ze ook wat suiker en wat melk
 Verlangden in het kopje thee?
 Men knikte, — en juffrouw TRIPPELTREE
 Zei: — suiker, als 'k u niet ontrief,
 En melk een wolkjen als je blief.
 — Geen suiker, ik ben zoet genoeg,
 Zei PLANKEN, toen ze 't dezen vroeg,
 Maar 'k brand niet graag mijn binnenkolk,
 Dus melk, een goeie donderwolk.

Daar werd dan eindelijk weer gescheld,
 't Verwachte paar werd aangemeld
 En 't kwam gearmd de kamer in;
 't Was de allereerste kennismaking,

- Aan beide zijden, maar de ontwaking
 Van zucht voor poëzie, de zin
 Voor kunst, in 't vrouwlijk hart gerezen,
 Zij zullen hier wel de oorzaak wezen,
 Dat onze gastvrouw van haar man
 Het jawoord kreeg om 't eens te wagen,
 Dat paar, schoon onbekend, te vragen;
 VERZAAK bracht hulde aan 't heerlijk plan:
 Het waren lieden van fatsoen,
 Wier komst hun zeker eer zou doen,
 Maar, wat hier 't meeste gold, men weet:
 Mijnheer van LIERUM was poëet,
 En, vrouwelijke schrandereid!
 Ze had het zóó daarheen geleid,
 Dat deez' bedektlijk kwam te hooren
 Wat heil heur gade was beschoren,
 Wat feest hij vierde, en, dacht de vrouw,
 Wellicht, dat dit hem stemmen zou
 Tot werking van zijn dichtvermogen,
 Nu, 't zou voorzeker 't feest verhoogen!
 Van LIERUM ging met stijven stap
 Recht toe, recht aan, naar d' ouden Klap
 En sprak: — mijnheer, ik nam haar aan,
 Die eer, mij gunstig aangedaan,
 Mij op uw vriendenfeest te vragen.
 — Excuus, was 't antwoord, — niet aan mij,
 — Ik weet zulks: 't was me een welbehagen,
 Te gast te gaan naar deez' partij,
 Dus ging de dichter voort, — ik weet,
 Dat gij uw vrienden welkom heet;
 En daarom kwam ik.... — Maar, mijnheer....
 — Gun dat ik u feliciteer
 Met u verjaar.... — Maar 'k ben het niet!
 — Dat is mij aangenaam; 't verschiet,
 Dat u 't geluk voor oogen stelt....
 Thans kwam zijne eegâ aangesneld
 En hield aan 't oor des mans haar mond,
 (Nu vatte men zijn kwaal terstond)
 En riep hem toe, zoo luid ze kon:
 — Hier staat mijnheer VERZAAK, mijn schatje!
 — Mijn hemel! excuseer! pardon!

Mijnheer, 'k ben wat hardhoorend, vat je?
 Zei hij, en deed van meet af aan
 Den rechten man zijn wensch verstaan.
 Mevrouw VAN LIERIJM toonde met
 Den pronk en praal van haar toilet,
 Dat zij die eer, haar aangedaan,
 Naar waarde en bijster goed betrachtte,
 En 't inderdaad niet luttel achtte,
 Om op dit feest te gast te gaan.
 Ze schitterde van top tot teen
 Van paarlen, goud en edelsteen;
 't Was of ze heel den winkelschat
 Eens juweliers geplonderd had:
 Drie kettingen om borst en hals,
 Een paar juweelen in hare ooren,
 Een dito groote speld van voren,
 En alles echt, geen greintje valsch!
 Een porseleinen reukflakon,
 Terwijl een statig medaillon
 Naast heur horloge hing te slingren,
 Twaalf fraaie ringen aan haar vingren,
 Een bracelet om iedre hand,
 En langs de hooge muts van kant
 Een gouden naald door blonde haren,
 Ja, waar men ook het oog liet waren,
 't Was alles goud en glans en gloed;
 Dát was eerst pracht, dát stond eerst goed!
 Hoe jammer! had gelaat en stal
 Den vorm en 't waas der jeugd bezeten,
 Ze waar' geschaakt, maar met dat al
 Geen dame kon met haar zich meten;
 Ze straalde al de andre glanzen dof;
 Wat houding en figuur betrof:
 Als 't contra van haar echtgenoot,
 Was ze eerder rond en breed dan groot,
 De gaven, die natuur haar gaf...
 Maar, 'k werk de schets niet verder af.

De zeeman stond met open mond,
 Stokstijf als waar' hij vastgevroren
 En beet zijn nevenman in de ooren;

(’t Was juist VERZAAK, die naast hem stond),
 — Wat zie ik? riep hij, is ’t geen schijn!
 ’k Mag zevenmaal gekielhaakt zijn,
 Als ik dat mooie paar niet ken;
 Sinds ik hier weergekomen ben,
 Heb ik ze nimmer nog ontmoet:
 Die heer ging in de west bankroet;
 Hij heeft te Paramaribo
 Wel driemaal aan den grond gezeten.
 Hij schijnt weer opgelapt! wel zoo!
 Nou vriend, dat mag kalfaaten heeten.
 Zoo waar, ’t was vroeger niet aldus,
 Wat tal van vlaggen op die muts!
 Het lijkt met haar Oranje boven,
 Ik kan mijn oogen nauw gelooven!
 Vraag nooit, waartoe het reizen dient:
 Een reiziger ziet wondren, vriend!
 O wee, ze hebben me in de gaten,
 Maar wacht, ze houden van mij af;
 Zeg, merk je ’t wel? zou ik ’t zoo laten?
 Als ’k hun de volle laag eens gaf?
 Maar neen, ik zal ’t maar laten waaien
 Let op, ze zullen mij niet praaien.

’t Was spijtig voor den gastheer, die,
 Door deze tijding aan te hooren,
 Een nieuwe *illusie* had verloren,
 Het was niet mooi van PLANKEN; wie
 Had hem geroepen, om de zaken
 Dier leden hem bekend te maken?

De meid nam dra den theeboel weg,
 Mevrouw kwam thans in overleg,
 Hoe d'avond verder door te brengen:
 Men moest zich wat dooreen gaan mengen!
 ’t Werd anders mogelijk stijf en droog,
 En dat is naar, ’t lijdt geen betoog;
 Mijnheer VERZAAK vernam in ’t rond,
 Of hij voor ’t kaartspel gading vond,
 En mocht zich met een tweetal heeren

Voor de ombertafel engageeren,
 De zeeman was 't en de oude Klap;
 Bij kunstnaars is 't geen eigenschap
 Zich met het kaartspel in te laten,
 BEETUM, VAN LIERUM en VAN MAATEN
 Bedankten dus, de dames meê;
 Terwijl mejuffrouw TRIPPELTREE
 Met geen geweld haar kous verliet;
 De jonge KOENRAAD speelde niet;
 Wat deed de jongling dan? Hij rookte.
 De jonge gastvrouw dacht het wel,
 Dat zang en 't schoon pianospel
 Meer met den smaak der gasten strookte;
 Ze ontsloot daarom het instrument
 En noodigde tot musicceeren;
 Mijnheer VAN MAATEN was attent;
 Hij wou den zang accompaneeren
 En zette zich gewillig neêr,
 En vroeg de dames, keer op keer,
 Om, 't zij alleen, of met elkander,
 Te zingen; maar, men ziet het meest,
 Het een excuus verving het ander;
 Deez was verkouden, die bedeesd.
 De KLAPJES werden door mama
 Ook aangezet; — Kom HENRIETTE,
 Kom, kom, een airtje uit *le Mielte*,
 Dus sprak ze, of dat van *Hatela!*
 Nu, als je 't uit het hoofd niet kan,
 Dat uit *le Piepeluize* dan!
 O, gud, mijnheer! ze zingt zoo lief;
 Kom, JETJE, kleine hartedief,
 Wat hebben we u niet laten leeren,
 Om je indicatie te zwanjeeren!
 Wat? wil je niet? nou laat het dan?
 Zong KOENRAAD, 'k ben er zeker van,
 Hij, de beleefdheid in persoon,
 Hij stelde zich niet mal ten toon,
 En zou het vast gewillig doen,
 Als ik het vroeg, niet waar, mijn KOEN?
 De jongeling deed een fikschen haal
 En knikte, en sprak voor de eerste maal

— Ja wel, maar 'k ben niet muzikaal,
 En kan die gekheid ook wel missen,
 Ik leg me meer toe op het visschen.
 Mama was gansch en al ontdaan,
 En sprak haar andre dochter aan:
 — 'k Wed, SUZE zal wel wijzer zijn,
 Kom, kind, speel jij je *katermijn*;
 Bedenk: je bent hier onder vrienden!
 't Gelukke, en SUZE liet zich vinden,
 't Muziekboek had ze meê gebracht:
 Ze had dus wel zoo iets verwacht,
 Dat lijdt geen twijfel meer, VAN MAATEN,
 Was 't ook beneden zijn talent,
 Wou zich gewillig vinden laten;
 Hij zette zich voor 't instrument
 Zeer hofflijk aan de lager zij',
 Tot voordracht, van de baspartij.
 Men was vol aandacht en verlangen;
 't Begin werd driemaal aangevangen;
 De juffer was niet recht op gang,
 Nogtans het duurde niet zeer lang,
 Of 't ging er vlug en vroolijk door,
 't Gezelschap was geheel gehoor;
 Mama, de blijdschap op 't gelaat,
 Zat HENRIETTE ook aan te vuren,
 De doove dichter sloeg de maat,
 Zijn vrouw zat PLANKEN aan te gluren;
 Mevrouw VERZAAK zat stil ter zij'
 In 't overzicht der feestpartij;
 Mijnheer VAN MAATEN vond zijn taak
 In geen en deele een lichte zaak
 En 'k zou haast zeggen, niet begeerlijk;
 Dewijl de juffer, 't bleek hem ras,
 Niet greep- en noot- en maatvast was,
 Maar verder speelde ze overheerlijk.
 En nu moest de andere aan den slag,
 Ze was door 't voorbeeld van haar zuster
 Wat meer vrijmoedig en geruster;
 Ook háár partij kwam voor den dag,
 En 't bloode meisje toonde, dat
 Ze er ook wel opgerekend had.

Men ziet dat uit een dame's mouw
 Ook somtijds de aap kan kormen kijken ;
 De juffer, die niet zingen zou,
 Liet thans op eens zoo'n ijver blijken,
 Dat ieder de overtuiging had,
 Dat zij een paar benijdbre longen
 En ook een frissche stem bezat.
 Haar *repertoire* werd afgezongen ;
 Men zag 't den heer VAN MAATEN aan,
 Hij reikhalsde om eens op te staan ;
 Hij zei : de zang was delicaat,
 Al stond er iets op 's mans gelaat
 Dat wel naar veinzerij mocht zweemen.
 Al beet hij ook zijn vriend in 't oor,
 Dat hij 't niet euvel op mocht nemen,
 Al bleek het martling van 't gehoor.
 Er volgde een algemeen *oplaud*.
 Thans moest de componist VAN MAATEN
 Zijn stuk : »de slag van Waterloo»
 Eens aan 't gezelschap hooren laten.
 De vrouw van 't huis vroeg 't met zóó'n klem,
 Zóó vriendlijk, zóó beleefd aan hem !
 Hij mocht dus vrij excuzen uiten,
 Maar kon er toch niet voegzaam buiten.
 De gastvrouw had haar man genood
 Dit kunststuk aan te komen hooren ;
 Mijnheer VERZAAK, wien 't spel verdroot,
 En die zijn zakgeld had verloren,
 Kwam graag er heen, en de audre twee,
 Ze kwamen met den gastheer meê.
 De hoorders vormden nu een kring
 Om 't speeltuig heen, en spitsten de ooren,
 Nieuwsgierig om den slag te hooren,
 Dien thans de maker spelen ging.
 't Pianospel was vol effect,
 Dat zoo op menschen als op zaken
 Een diepen indruk scheen te maken ;
 Zelfs had mijnheer VERZAAK ontdekt,
 Dat spoedig zes of zeven snaren
 Van 't instrument gesprongen waren ;
 Terwijl hem nu de vrees be kroop,

Had die batalje een langen loop,
 Dat zijn piano 't roffelslaan
 En 't zwaar geschut niet zou weêrstaan,
 Ja, 't vallen van NAPOLEON
 Zijn stuk wel gansch vernielen kon.
 In 't hart bezorgd, had hij zich naast
 't Welluidend instrument geplaatst.
 Men zag 't, hoe meer zijn-vrees ontwaakte,
 Hoe dichter hij den speler naakte ;
 Op eens geeft hij een luiden schreeuw
 ('t Was juist de glorie van den leeuw
 Op d'eindlijk overwonnen arend,)
 Vliegt op, en, pijnlijk rond zich starend,
 Wrijft hij zijn been, en glijdt weêr neêr,
 En roept: — dat doet me vreeslijk zeer!
 't Spel werd gestaakt, zijn vrouw schiet toe,
 En vraagt: — wat is het, manlief? hoe!
 Hoe schreeuw je zoo? wat deert u dan?
 Ach laat me niet in twijfel, man!
 'k Zie tranen aan uw oog ontlokt?
 Spreek, heeft u 't spel misschien geschokt?
 Muziek heeft soms een groot vermogen!
 — Neen, dat niet! zegt de goede man,
 — Welnu, zeg op, wat deert u dan?
 — Mijnheer trapte op mijne eksteroogen!
 Wie met die kwaal behebt is, weet
 Wat pijnlijk, wat ondraaglijk leed,
 Wat wezenlijke folteringen,
 Men soms door merg en been voelt dringen,
 Als iemand soms bezijden stapt;
 En lompweg op uw teenen trapt,
 Thans was 't geheim dier smart ontdekt:
 VERZAAK, die naast het speeltuig zat,
 En daar geen leed verwachtte, had
 Zijn voet er onder uitgestrekt;
 En de ijverige musicus
 (Ten minste men begreep het dus)
 Had, in een luid *fortissimo*
 Van 't schitterende »Waterloo,»
 Bij ongeluk zoo wij vertrouwen,
 's Mans voet voor het pedaal gehouden,

't Was jammer voor 't effect van 't stuk...
Maar wie kan voor een ongeluk?

En zoo was de avond omgegaan,
De gastvrouw deed den wensch verstaan
Om, in de naaste kamer, met
De vrienden, als ze 't dus verkozen,
Zich nog een wijl te gaan verpoozen;
Men vat: heur wensch was hier een wet,
De kous van juffrouw TRIPPELTREE
Werd opgerold: de jonge heer,
Die nu zijn laatste trekje dee,
Stond op: al de andren evenzeer.
De vrouw des huizes ging vooruit,
De vrienden volgden een voor een,
De gastheer met zijn zeeren teen,
Maakte aan den optocht een besluit.
Een koude disch was aangerecht,
En 't kaartje, op ieders bord gelegd,
Wees, waar de gastheer of zijn vrouw
Bestemd had, dat men zitten zou.
Men zag mejuffrouw TRIPPELTREE
Mevrouw heur nicht ter zijde wenken,
Ze deed de vriendelijke beë
Om haar een andere plaats te schenken
Dewijl ze 't opgemerkt had, dat
Ze aan de overzij' des spiegels zat,
En 't was haar aandacht niet ontgaan,
Daar zaten dertien menschen aan.
Men at en dronk, maar 't bleef er bij,
Veel was er op den disch te vinden,
Maar ach, de gulle toon van vridnen
Zegt meer dan taarten en pastij!
De gastvrouw had gescheld, waarna
Zwartjan zich met een bessenvla
Vertoonde, maar, wie schetst den schrik
Van gast en gastheer, ja van allen,
Toen, op dat eigen oogenblik,
De knecht den schotel neêr liet vallen?
— Dat 's jammer, — zei de jonge KLAP,
Die knecht is in 't geheel niet knap,

Dat 's jammer! 't Was het tweede woord,
 Dat van den jongling werd gehoord.
 Zwartjan stond roerloos en als steen,
 En gaf zelfs niet het minst geluid,
 Maar strekte slechts den vinger uit
 En wees recht naar VAN LIERUM heen;
 — Jou lomperd, — ezel, — domkop, — os!
 En nog een vloed van teedre namen,
 Stemde eensklaps in 't concert te zamen,
 En brak op d' armen neger los.
 De zwarte sprak: — Zoo schrik, zoo beven!
 Zwartjan nooit lomp was van zijn leven,
 Maar nou den schotel vallen liet,
 Omdattie ouwe kennis ziet,
 Daar gunter doove MASSA zit,
 En MISSIE ook, kijk, wordt zoo wit!
 Zwartjan kent allebei nog wel,
 Hun slaaf was, he, krijg kippevel:
 Zwartjan nog denk aan Spaansche bokken!
 Zijn baatje veel heeft uitgetrokken;
 Zwartjan onthouden kunnen lang!
 Maar nou voor iedereen niet bang!
 Nou vrij is, op zijn knieën danken
 Al dat aan braven MASSA PLANKEN,
 Die koopt Zwartjan en maakt hem vrij:
 Zwartjan blijft MASSA trouw op zij',
 Zwartjan nog meer vertellen gaat
 Hoe doove MASSA hem kon beuken.
 — Neen, dat behoeft niet, kameraad,
 Kom, scheer je handig naar de keuken!
 Dus kwam hem thans zijn meester voor;
 De knecht gaf dadelijk gehoor
 Aan dat tot hem gericht bevel,
 En sprak in 't heengaan: — spijt me wel;
 Zwartjan heel lomp, bekennen moet!
 Zoo jammer is van 't rooie goed!
 Niet meer terug kom, MASSA! zeg?
 — Neen, riep een ieder, blijf maar weg.
 — Zwartjan maar houden zijn gemak,
 De meid stuur met den koekebak.

Het gansch gezelschap was onthutst ;
 De heer van 't huis werd slecht gemutst,
 En zag wanhopig naar zijn gâ,
 Die, morrend om heur bessenvla,
 Haar schotel en het vloertapijt,
 Nauw rust meer vond, uit louter spijt ;
 Mevrouw VAN LIERUM had het kwaad,
 Verwenschte stil den zwarten rekel ;
 De zeekaptein zat in de pekel,
 En TRIPPELTREE nam in beraad
 Of ze in elkanderen zou zijgen
 En 't op de zenuwen gaan krijgen :
 VAN LIERUM sprak van 't zwarte vee
 En van hun goddelooze streken,
 En de overige gasten keken
 Juist of men aan de kjespijn leê.
 Dat kwam nu door dien zwarten knecht !
 Maar 't hielp niet of men kniesde of morde ;
 Men bracht alzoo voor 't nagerecht
 Het een en ander weer in orde.

Men was opnieuw in 't rond geschaard ;
 't Ontbrak er niet aan overvloed :
 De podding, *blanc-mangé*, de taart,
 De wijn, 't was uitermate goed.
 Maar ach, de saus van scherts en luim,
 De gulle toon, de ronde taal,
 Zoo heerlijk op een vriendenmaal,
 Men vond ze er wel, maar niet te ruim.

Mijnheer VAN LIERUM vroeg het woord ;
 Men had van hem nog niets gehoord,
 De dichter liet dus, naar gedachten,
 Van zich een feestlijk vers verwachten :
 Men had niet misgerekend, want
 Hij nam een rol papier ter hand,
 En na hij 't had uiteengespreid,
 Zag hij in 't rond met deftigheid,
 En staarde toen den gastheer aan,
 En deed het volgend dicht verstaan :

— O groote goddelijke zanger,
 Appolo, zone Jupiters!
 Daal tot mij neder, toef niet langer!
 Leen kracht en gloed aan 's dichters vers!
 Stem, stem mijn lier, beziel mijn klanken,
 Één straal slechts van den Helicon,
 Eén vonkje voor mijn dichtvuurspranken,
 Één druppel uit de hengstenbron!

Vervul, verruk, vervoer, ontgloeï me
 Voor 't godlijk schoon der poëzij!
 Van 't aardsch en nietig stof ontboei me!
 Ai, leg uw hemelgaaf in mij!

Op, op, mijn zangster, aangeheven!
 Daar staat het heilig muzental;
 't Zal glorie aan uw snaren geven
 In maat en dicht en toon en val!

Op, op, het geldt een vriend, een broeder,
 Aan 't hart mij meer dan 't leven waard;
 Het waar geluk strek' hem ten hoeder,
 Die eedle man, die vriend verjaart;

Triomf, VERZAAK!...

— De lamp, de lamp!
 Dus schreeuwde op eens de gansche kring,
 Maar 't was te laat; o bittere ramp,
 Die 't dichterlijk genot verving!
 Wat levendig in zijn gebaren
 En in zijn gesten wondervrij,
 Maar 't oog slechts op zijn poëzij,
 Mocht hij de omringende gevaren
 Noch voor, noch nevens hem ontwaren.
 Één ongeluk komt nooit alleen;
 Het laatste spoor van vreugd verdween,
 Een grooter onheil, grooter scha
 Dan strakjes met die bessenvla,
 Bracht thans de handling des poëts;
 Want om zijn heilkreet te onderschragen,
 Had hij zijn handen uitgeslagen

En daarbij, ach, men vat het reeds,
 (Wat gastvrouw had dit niet verdrotten?)
 De tafellamp omver gestooten.

Ballon en glas, 't was alles stuk,
 De gruzlen waren rondgevlogen
 En hadden alles overtogen;

Dát gaf een jammer, dát een druk!
 Een elk sloeg handen aan het werk
 Aan tal van scherven en van schijven;
 Maar wilde ik al het wee beschrijven,
 Mijn noodrelaas kreeg paal noch perk.
 De dichter stak zijn zang op zak,
 En zat er in tot over de ooren,
 Zoo'n onheil kwam hem nooit te voren,
 Hij mompelde van noodlot, — sprak
 Dat hij zoo'n ramp niet kon vermoeden,
 Van al de schade te vergoeden
 En zoo al voort; nu, hoe het zij,
 Zijn toestand eischte medelij.

't Was middernacht, de tijd was daar
 Om van elkander te gaan scheiden;
 Wat zou men ook nog langer beiden;
 Men nam dus afscheid van elkaar.
 Voorwaar, het was geen groet van vreugde,
 Die d'eene gast aan d'andren gaf,
 ('t Waar slecht wanneer zich één verheugde)
 En zoo liep dit verjaarseest af,
 Dat aan den gastheer en zijn vrouw
 Nog lange jaren heugen zou.
 De laatste gast, die 't huis verliet,
 Was PLANKEN, maar de ruwe snaak
 Nam hartlijk aandeel in 't verdriet
 Der gastvrouw en zijn vriend VERZAAK.
 Hij beet in 't heengaan hun in 't oor:
 — Och, geef eens zeemans raad gehoor,
 Roep in je boot geen vreemde gasten; —
 Wanneer je een goeden maat ontmoet,
 Waardeer hem als een nobel goed,
 En vaar niet met te zware lasten;
 Zet, als het past, de zeilen bij,

En, heb je een spelevaart-partij,
 Vaar dan met geen te grooten ploeg,
 Je krijgt aan boord gauw volk genoeg,
 Geloof me: hang op 's werelds sop
 Nooit valsche wimpels aan den top!
 Het voegt den echten stuurman niet.
 De schuimer, die je zwak bespiedt,
 Keurt alles mooi en vindt het fraai,
 En lokt je zachtken naar zijn baai:
 Hij maakt je tot zijn wissel buit,
 En licht ten laatst je gekheid uit. —

Mijnheer VERZAAK bleef in gepeinzen
 Toen hem zijn laatste gast verliet,
 En riep ten laatst: — 'k wil 't niet ontveizen:
 De zeebonk sprak zoo dom nog niet!

DE HARDDRAVERIJ OP DE MAAS 1).

25 FEBRUARI 1855.

Goed gescherpt en mild gevoederd,
 Trotsch op pluim en bellenkleed,
 Staan de viervoet kampioenen
 Tot de spelevaart gereed.
 Luistrend naar de stem des meesters,
 't Oor gespitst of krom genekt,
 Spellende ze allen moed en strijdlust,
 Door den proefrit opgewekt.
 Met den teugel nauw bedwongen,

1) Dit stukje sproot uit eene herinnering aan de Februari-koude van het jaar 1855, toen de Maasstroom voor Rotterdam eene bevoerde vlakte was geworden, sterk genoeg om duizenden wandelaars en schaatsenrijders te torschen, toen, onder de wintervermaken er ook eene narresledenwedstrijd plaats had, die door zijn ruime deelneming van zijn vroolijk bedrijf, niet weinig leven bijzette aan de bonte Maaskermis. Jammer dat die tonen der vreugde eenige weken later zoo vreeselijk zouden worden overschreeuwd door de kreten van ramp en rouw in drie onzer schoonste gewesten, die den ontzettenden watervloed niet licht zullen vergeten

Meet de voorhoef reeds den grond,
 En het neusgat blaast de schuimvlok
 Als een andre sneeuwjacht rond.

't Is of ze ongeduldig vragen:

Geeft het sein tot ons vertrek,
 En een zacht gebriesch geeft antwoord
 Aan den streelslag op den nek;

Maar — is 't ros alreë begeerig
 Naar den strijd hem aangeboôn, —

In den menner leeft hij dubbel —

De ijver naar de lauwerkroon.

t Is of hem de pels te zwaar wordt,
 En de bonte muts hem knelt,

Nu de wijzer van het uurwerk

Hem 't gewenschte tijdstip meldt.

Ros en rijder hebben beiden

Slechts één blik voor 't zelfde doel;

Deed de kou den Maasstroom stollen,

Uit hun blik spreekt warm gevoel.

Maar . . . 't signaal klinkt luid in 't ronde

En de hoefslag kerft het ijs:

't Is uw wisslende triomftocht —

Vos en Zwart en Bruin en Grijs;

Veertien dravers wachten trapplend

Naar het hun te geven sein:

Doortje, David en de Leuken,

Boer, Annetje met Piet Hein,

Vlugge, Dikke, Bruin en Hector,

Polka, 't Boertje, Flink en Piet

Wraken door hun kracht en vlugheid,

Wie van zessen klaar is, niet.

Maar al denken al de rijders:

Gindschen zilvren prijs wordt mijn,

Iedre wedstrijd leert de zinspreuk:

Enklen moeten de eersten zijn.

Slechts een drietal kroont de lauwer

Waar het veertiental naar tracht,

En de rijder koost zijn lieveling

Die aan hem de zege bracht.

t Is de *Boer*, die d'eersten prijs haalt

En de *Leuken* nommer twee,

En de *Flink* is 't, wien de derde
 Juichen in zijn glorie deê.
 En 't behaalde zilvren prachtstuk
 Vinde thuis zijne eereplaats:
 Om aan vriend en maag te spreken
 Van de sleevaart op de Maas.

»k Wil 't eens zien,» sprak PIETER JANSEN,
 En zijn wensch was t'huis verstaan,
 En zijn beide kloeke jongens
 Klampten vader vleiend aan.
 Eischte toch de ploeg geen handen
 Voor den nog bevrozen grond,
 Wat belette dus den landman!
 Dat hij d' uitstap eens bestond!
 »Top!» zei de oude, »k heb er lust in;
 Jongens, houd je morgen reê.»
 JANSEN reed te schaats naar 't Maas-vlak,
 En de jongens togen meê.
 't Gaf eene ongekende weelde —
 't Opgevroolijkt winterwaas:
 Druk vertier en luide vreugde,
 Kermistoestel op de Maas!
 Schaats- en zeil- en sleevaart-toeren,
 Wedstrijd hier en wedstrijd daar,
 Duizenden bij duizendtallen,
 Wielend, krielend door elkaar;
 Wat den landman 't naast aan 't hart lag,
 Was de narrensleupartij,
 En toen hij den troep zag rennen,
 Wenschte hij zijn bles er bij.
 't Gaf hem stof tot menig uitroep:
 Menig rit liep anders af,
 Dan hetgeen die bij den aanvang
 Van den strijd te raden gaf.
 En toen JANSEN met zijn zonen,
 Huiswaarts keerde tot zijn vrouw,
 Vonden zij de brijpap danpend
 En de stoelen voor den schouw.
 Vroolijk was de dag voleindigd,
 Moeder zorgde voor de maag,

Moeder schepte een dubbele portie,
 Want zij wist: zoo'n tocht maakt graag.
 En, toen 't pijpje was ontstoken,
 Gaf men een getrouw relaas
 Van den tocht naar Rotte's boorden,
 Van de kermis op de Maas.
 Duizend vragen, duizend woorden
 Golden de genoten pret,
 Tot de matte blikken spraken
 Van het wachtend, koestrend bed.
 Maar eer zich de tred der jongens
 Naar de kooi had heengewend,
 Kwam er 't volgend Catsiaantje,
 Dat de vader had gepend.

Toen ik deez' dag naar Rotterdam
 Te schaats een uitstap ondernam,
 In bijzijn van mijn beide zoons,
 Voorwaar, toen zag 'k iets ongewoons.
 De winter had met noorderkracht
 Een ijsvloer op den stroom gebracht;
 De scheepvaart lag in boei gekneld;
 De Maas leek wel een marmerveld,
 Bebouwd met menig tent en stal,
 Bevolkt met menig duizendtal,
 Bereden door zoo menig span;
 De vloed — daar was geen spraak meer van.
 Onze oogen zagen gansch verbaasd
 Het stadsrumoer naar hier verplaatst,
 Het was 't gewoel van kermisvreugd
 Verbonden aan het ijsgeneucht.
 Ik zag er zijde en bombazijn;
 Naast lompen zag ik hermelijn,
 'k Zag klein en groot, en arm en rijk;
 Keek de oogen uit of liep te kijk.
 Naast d'armen veger van de baan,
 Zag ik een preutsche juffer staan;
 'k Zag beedlaars met ontbloote borst,
 'k Zag 't prachtig voertuig van den vorst.
 Men bakte er biefstuk, schonk lavas,
 At poffertjes bij kan en glas.

Men liep of reed er rustig heen,
Als waar men op een grond van steen;
'k Zag op de schaatsbaan kunstenaars,
Maar 'k zag er ook veel krabbelaars;
Elk van zijn vrijheid wel bewust,
Verheugde zich naar hartelust,
En, wien de schaatsrit had voldaan,
Bood de ijsboot nieuwe prikkels aan.
Voor elken smaak was keur bereid
Door vroolijke verscheidenheid.
Zoo trok de narrensleepartij
Mij en mijn jongens naderbij.
Wij schonken aan het dravertal
Ons oog, onze aandacht bovenal:
'k Bezag de kleppers, d'een na d'aër,
En werd hun schoonen bouw gewaar,
En zag hoe ieder meester, fier,
Zijn oog liet weiden over 't dier,
Waarmeê hij op het spiegland ijs,
Den weg zou zoeken naar den prijs.
Ik zag hun loop van meet af aan,
En volgde met mijn blik de baan,
En had dan ook alras bespied,
Hoe vreemd eene uitkomst men soms ziet.
Want wie in d'aanvang vierig leek,
Niet staag den hardsten looper bleek.
En wie van meet stak, driest en dol,
Vaak scheen een onbesuisde knol,
Die, als hij 't niet meer houden mocht,
Zijn heil in 't galloppeeren zocht.
Ik leidde hier de leering af,
Die mij mijn geest te peinzen gaf:
Dat, wie vooruit wil, vast en vlug,
Al draagt hij 't zaal niet op den rug,
In 't streven naar een zeker wit,
De spoed niet in de furie zit:
Dat onbesuisde drift licht schaadt,
Maar stâge draf het zekerst gaat.

KOEN VERKLAT EN ZIJN GEZELSCHAP.

EEN UITSTAPJE NAAR DE WERELDTENTOONSTELLING TE
PARIJS, IN DEN ZOMER VAN HET JAAR 1855.

I.

PLAN.

Brief van juffrouw Verklat aan nicht Net.

Ja NET, je zult wel vreemd staan kijken,
 Wanneer de postknecht bij u schelt,
 Maar vreemder nog, als u zal blijken,
 Welk heuglijk nieuws deez' brief vermeldt:
 'k Weet waarlijk niet hoe aan te vangen!
 'k Ben zenuwachtig en verward,
 'k Ben vol van vrees en van verlangen:
 Een molensteen drukt me op het hart.
 Je moet dan weten . . . nou, wat wed je?
 Je moet dan weten, dat mijn man . . .
 Neen ik . . . neen toch niet, hij! Maar NETJE . . .
 Zeg, weet je er al misschien wat van?
 Neen toch, hoe zou dat mogelijk wezen?
 Je moet dan weten dat VERKLAT
 Gewoonte heeft de krant te lezen,
 Terwijl ik zit voor 't kofftieblad.
 Van d'oorlog kan me weinig schelen,
 Daar word ik altoos aaklig van;
 Ik houd van vroolijker tooneelen,
 En laat de Krim dus voor mijn man.
 Zoo zit ik soms met gretige ooren,
 Naar die berichten van Parijs
 En naar al 't wondernieuws te hooren,
 Mensch, mensch, wat wordt de wereld wijs!
 Denk eens: een huis met duizend ramen,
 Zoo groot haast als een kleine stad —
 Een huis om 't moois in uit te kramen,
 Dat heel de wereld samenvat

Millioenen menschen — armen, rijken,
De een loopt als 't kan den ander na,
Ja, heel de wereld gaat het kijken,
Zelfs koningin VICTORIA.
En nicht, nu kijkt VERKLAT, bij 't lezen,
Mij soms verlokkend, vragend aan,
Mijn man . . . Maar wat zijn wensch mocht wezen,
Dat liet hij me altoos goed verstaan.
Begrijp je 't nu? Kan jij 't gelooven?
Ik raak er zelf' door van de wijs;
Mijn heele huis staat t' onderst boven,
Ja NET, ook *wij* gaan naar Parijs!
Mijn man gaf voormaals niets aan Londen,
Daar, dacht hij, hoorde ons goed niet bij
Maar naar Parijs heeft hij gezonden,
Puik der sigarenmakerij.
Je voelt: hij brandt om zelf te kijken,
Hoe in Parijs zijn winkelgoed
In 't Nijverheidspaleis zal prijken:
Wat eer men aan zijn maaksel doet.
Nu zijn er wel verwaande gekken,
Bij voorbeeld PRONK, de zilversmid,
Die voor ons vak den neus optrekken,
Net of er ook geen kunst in zit
In 't vaste rollen van de blaren;
'k Wed: menig knap Parijzenaar,
Verwenscht straks zijn regiesigaren,
Als hij slechts riekt aan onze waar.
PRONK — mag hij op medaljes stoffen,
Hij wordt, al denkt hij zich een Piet,
Daar duizendmalen overtroffen,
Maar *onze* waar — voorzeker niet.
Ons fabrikaat, mijn lieve NETJE,
Is stellig eenig in zijn soort.
Parijs! 'k Doe soms een schietgebedje,
Dat onze reis niet word' verstoord.
Parijs! Wie had het kunnen droomen!
En dat voor menschen van *ons* slag;
'k Had nooit gedacht zóó ver te komen,
Maar 'k hoor: het gaat in éénen dag:
Wat doet die stoom toch wondren, meisje!

Voor twintig jaar ging 'k naar Tergouw,
 Ik dacht toen: 't is het verste reisje,
 Wat ik ooit ondernemen zou.
 Mijn man maakt haast, we zullen trachten
 Ter juister tijd te gaan, zegt hij;
 Och meid, ik kan niet tegen 't jachten,
 't Inmaken komt nu mal er bij;
 De zuring wacht ik overmorgen,
 De boontjes zijn juist in den pot,
 'k Moet voor de postelein nog zorgen,
 Je vat, die boel moet achter slot
 Eer 'k uitsnij; nu is al dat jagen,
 Alleen om Englands koningin,
 Dat die nu juist in d' inmaakdagen....
 Maar och, zoo'n mensch maakt zelf niet in.
 'k Heb voor mijn plunje veel van noode:
 Parijs — het is geen kinderspel!
 'k Hoor, ga je daar niet naar de mode,
 Dan ben je er niemendal in tel.
 Straks komt men mij mantilles passen;
 Mantilles vraag je, ben je dol?
 Ja NET, nog meer zal 'k u verrassen,
 Raad eens?... 'k neem ook een parasol!
 Waar ik in 't leven naar getracht had,
 Nooit lokte een parasol mij aan!
 Maar wat men ook van mij verwacht had,
 Niet dat ik naar Parijs zou gaan.
 'k Denk, 'k heb wel zes japonnen noodig:
 Twee nieuwe zijn er in de maak,
 Mijn man zegt wel: 't is overbodig,
 Maar 'k zeg: mijn kleeding is *mijn* zaak.
 Voor hem is ook wat onder handen!
 Een nieuwe rok, een nieuwe broek,
 Zoo'n bruine hoed met slappe randen:
 Het reisplan maakt hem jong en kloek.
 Want PRONK — kan hij dien kwast niet velen,
 Toch lacht hem stil diens voorbeeld aan;
 Ja, wat ik u nog meê wou deelen,
 Hij laat, zoo waar, zijn snorren staan;
 NET, als je 'em zag, je zoudt bezwijken!
 Het helpt niet of ik spot of knor,

Hij zit me als Blauwbaard aan te kijken,
En ik — och, 'k wen al aan zoo'n snor.
Me lieve nicht, je zult wel vragen,
Waar haal jelui dien moed van daan
Om zulk een verre reis te wagen?
Wel, 't is op raad van neef STEPHAAN,
Je weet, die 's naar Parijs getrokken:
Ik meen, hij leert daar chirurgie,
Hij wist ons tot het plan te lokken,
Bij iedren brief was 't: kom en zie!
STEPHAAN was hier een rare jongen,
Maar ginder maakt hij 't excellent,
Wij hooren van geen bokkensprongen,
Hij werkt er als een braaf student.
Hij schrijft: hij heeft Parijs bekeken,
En loopt de stad al blindlings rond,
Hij zal voor ons logies bespreken,
Als maar mijn man de specie zond.
De post heeft 't geld al ingewisseld,
Verschieten — vraag het geen student! —
Wat kansje! een neef, die 't al bedisselt,
En in Parijs den weg zoo kent!
Nog iets: we gaan niet met ons beiden,
We krijgen nog een reisgenoot,
Een derde zullen wij geleiden,
Een lieve meid, MARIE DE GROOT.
Je kent misschien dat overbuurtje,
Ze liep onlangs eens bij mij aan,
'k Vertelde haar mijn avontuurtje,
En dra mocht ik heur wenschen raân:
In Frankrijk heeft ze een schoolgenootje,
Die haar verzocht heeft naar Parijs,
En daarom stelt dan ons DE GROOTJE,
Een goed geleide zeer op prijs.
Mijn man, je hoeft het niet te vragen,
Was met haar voorslag in zijn schik,
Die leepd, 'k zei het al mijn dagen,
Ziet altoos verder nog dan ik!
Mijn man dacht daadlijk aan zijn neefje,
Die heeft MARIE van jongs gekend,
Hij zei me daadlijk: KEE, dat geef je

Misschien een lief engagement!

MARIE, geen kolfje om af te weren,
Heeft op het stuk van 't aardsche slijk,
Naar 'k hoor, vrij wat te kommandeeren.

Wat zeg je, NET? Mooi, lief en rijk!
We noemen haar het gouden kluitje,
'k Zei KOEN, dat heb je goed bedacht!
Die wees met haar bestorven duitje —
STEPHAAN weet niet wat vond hem wacht.

Wij zullen hem er meê verrassen,
Hij kent haar nog als 't kleine ding;
Ze is zeker hem nu al ontwassen!

Ik zie al zijn verwondering,
Als hij ons van het spoor komt halen;
Hij is galant, dat weten wij
Maar 'k merk, ik ben wat af gaan dwalen,
NET, mondje dicht! Beloof je 't mij?

Maar nu mijn vriendelijk verlangen,
Ik bid je, neem mijn aanzoek aan:
Of gij mijn plaats hier wilt vervangen,
Opdat ik rustig heen kan gaan.
Want meid en knecht heeft toezicht noodig;

Die taak vertrouw ik u zoo graag!
Meer zeggen acht ik overbodig,
Ik wacht u NET van daag acht daag.

'k Zal alles op een lijstje zetten,
Wat ik u liefst verzoeken zal:
Bij voorbeeld, of gij op zult letten

Op 't kippenhok en 't eiertal,
Op 't strekken van den turf en boter,
Op 't sluiten van onze achterpoort;
Melk, daaglijks voor een halven stooter:
Hout doen wij op bij VAN DER VOORT;

De groenten halen we op een boekje;
De suiker hou ik achter slot;
In iedre kamer ligt een doekje,
Schoon daar de dienstmeid erg meê spot:

'k Neem selv' het stof af, moet je weten;

'k Hou 't oog goed op de vliegenkast,

'k Ben oock bij 't opdoen van het eten,
'k Geef 's Maandagsavonds hangebast.

Zoo NET, zoo zijn er honderd zaken,
Die 'k beter mondeling zeggen kan, —
Ach, 't is om in de war te raken,
Bij 't nadren van 't fameuse plan.
Maar 'k mocht wel mogelijk iets vergeten,
En daarom meld ik maar vooraf,
Wat iemand stellig dient te weten,
Wie ik 't bestuur in handen gaf.
Zoo had ik graag, mag ik het vergen?
Of gij den bleeker na zult gaan,
En of gij 't waschgoed weg zult bergen:
'k Beveel het stukkend goed u aan!
De zon mag niet op 't vloerkleed schijnen!
De kamers lucht ik iedren dag;
Geen plooi mag in mijn valgordijnen:
'k Weet wat ik u vertrouwen mag;
De meid raakt niet aan de ornamenten,
't Is anders breken voor en na.
Zij brengt me 't leitje, ik pas mijn centen,
Voor 'k 's ochtends aan de lampen ga;
Nog iets: zie toe, dat iedren morgen
De stoep behoorlijk wordt geveegd,
En zul je zeggen dat ze zorgen
Dat trouw de zinkput wordt geleegd?
He ja, als KA wat lang blijft slapen,
Daar hangt bij u in 't bed een bel,
Bedien je dan maar van dat wapen,
En roep haar tijdig op 't appél.
Maar 'k wil u alles zoo niet schrijven,
We spreken nader NETJE-lief,
'k Zou met mijn vieren en mijn vijven,
U licht ontstemmen door deez' brief.
Och ja, daar schiet me wat te binnen,
Dat ik nog even zeggen moet,
Gebruik de pers voor 't beddenlinnen,
Voor handdoeken en tafelgoed.
De meid heb ik de les gelezen:
Geen praatjes met de winkelknechts!
Vergeet ze die — dan — 't staat te vreezen,
Dan doet zij alles averechts;
Nu eindlijk NET, nog één verzoekje,

't Is wel iets raars, maar wij zijn vrij,
 Mijn zwarte MIE moet weer in 't hoekje,
 Nog veertien dagen om en bij;
 En dan, dan zijn we juist uithuizig,
 Dan mist ze, nicht, mijn zorgend oog,
 Ze is in zoo'n tijd niet mak of muizig;
 Och houd haar nest goed warm en droog!
 Ik zou haar lang niet willen missen,
 Maar toch, 't is lastig ieder jaar,
 Het geeft mijn man maar ergernissen,
 En 't geeft aan mij een groot bezwaar.
 Wanneer je haar dus weg ziet kruipen,
 Dan kan je op zes wel reeknen, hoor!
 Laat JAN de knecht er drie verzuipen,
 Voor drie, daar heb ik huizen voor.
 En nu ga ik het heuzig meenen,
 Deez brief te sluiten, waarde nicht:
 Mijn man kijkt naar het schenkblad henen,
 En sluit zijn winkelkladboek dicht.
 Het blijft dus zeker afgesproken,
 Gij komt bij ons — van daag acht daag,
 En mocht het met uw reisplan strooken,
 Vertoef een trein dan in den Haag,
 En koop mij daar, als 'k u mag vergen,
 Wat hopjes en wat peperment,
 En zoo je ook wat beschuit kon bergen,
 O, lieve meid, dat waar patent;
 Vraag BAHLMAN eens naar groote ruiten,
 En breng me een wichtje naazij meê;
 Nu lieve nicht, nu moet ik sluiten,
 De groete van

Uw tante.

KEE.

P.S. Och help mij eens onthouën,
 Wanneer gij komt van daag acht daag,
 Dat ik u iets moet toevertrouwen.
 En dat ik u meteen iets vraag!

Koen Verklat en zijn Gezelschap.

Dan bleef ik hier nog graag een beetje,
En hoe denk jij er over, KEETJE?

En gij MARIE, wat zegt ge er van?"

Zoo keuvelde mijnheer VERKLAT,

Die, opgetogen met zijn plan,

Zijne energie herkregeu had.

MARIE, zoo ietwat schalksch van aard,

Vroeg heel naief en dood bedaard:

»Mijnheer, hebt u al plaats genomen?

We hebben slechts een half uur tijd...."

— »PRONK!!" viel de juffrouw in vol spijt,

»k Zie PRONK; laat hem bij ons niet komen!"

— »Een aardig mensch toch!" sprak MARIE,

Met half verholen sympathie.

— »Wat!" sprak mijnheer, een weinig stroever,

»Een kwast, MARIE, een groote snoever!

'k Zal hem ontloopen waar ik kan!"

— »Dat zullen we, op mijn briefje, man!"

Viel bits en kort zijne eega in,

»Neem plaatsen, zoek ze naar je zin,

En zorg dat hij ons niet verkloekt

En met ons d'eigen wagen zoekt;

't Zou mij 't genot der reis vergallen."

Een zucht was 't antwoord van MARIE,

— »Och," dacht ze, »zal 't mij wel bevallen,

Met zulke knorrepotten? 'k Zie,

Ben 'k in Parijs, mijn weg te vinden,

Door mij te spoeden naar mijn vrienden." —

De *coup* gelukt: men hield zich trouw

Verscholen in het wachtgebouw,

Maar hield den stadgenoot in 't oog,

Die straks in een der wagens toog,

Waarna, met nauw verwonnen schrik,

Mijnheer op 't gunstig oogenblik,

Ver van 't gezelschap dat hij schuwde,

Zijn dames op den spoortrein duwde.

Men zat. — Mijnheer wierp wel te moê,

Zijn hartsvriendin een knikje toe,

Twaalf! riep van ver de Sint Gudule,

Twaalf! repliceert de spoorpendule,

En op een oogwenk vliegt met een,

De monstertrein naar Frankrijk heen.

't Was Duitsch en Engelsch, Fransch en Vlaamsch,
Een rapsodie zoo *telle quelle*,

Hier wat *bourgeois*, daar wat voornaams;

Een teekenachtig *pêle môle*:

Een Pool met haviksneus en snor,

Een Zwitser, die als gouden tor,

Zijn chain' de montre liet pareeren,

Twee Fransche vogels — bont van veeren,

Tuk op het aas des negociants;

De hedendaagsche Juifs errants;

Een Britsche beer met zijn beerin,

Van 't echte ras, wiens vrijheidszin

Bepaalt: »de wereld teelt slechts apen,

Om ons is 't gansch heelal geschapen!"

Een Hollandsch heertje, schraal en jong —

Een huisvink, die zijn kooi ontvliegt,

Die Fransch parleet met dikken tong,

Zijn land zich schaamt en dapper liegt;

Ziedaar 't gezelschap van de drie,

In 't Fransch Dorado zich verheugend,

Geschetst naar 't oordeel van MARIE.

Ja, 't reisgenootje is wel ondeugend,

Want toen 't gezelschap in het rond,

Voor haren blik, die zich geweerd had,

Een streng revue gerepasseerd had,

En haar vernuft geen stof meer vond

Bij al die vreemde tochtgenooten,

Hield zij zich nauwer aangesloten

Aan 't echtpaar, dat geen woord verstond

Van 't mengsel der verscheiden talen,

Dat schuw den blik in 't rond deed dwalen, —

En zat, als had het pees noch spier,

Maar somtijds toch een uitval deed,

Als wou het zeggen: ieder weet',

Wij reizen óók voor ons plezier!

— »Juffrouw, vindt u hier 't land niet schoon?"

Vroeg 't meisje op fluisterenden toon.

— »Dat denk ik!" zei mijnheer VERKLAT,

Die heel cordaat het woord eens vat,

»Of wij er spoedig wezen zullen?"

- Let, op dat geeft van middag smullen,”
 Viel mijmerend zijn eega in,
 »Dat geeft van daag een goed begin!
 — »Wat blief je?” riep VERKLAT, »wat blief!
 Heb jij 't diner besteld, mijn lief?”
 — »Neen, 'k wou Nicht NET geen wetten lezen!
 Maar 'k denk, het zal thuis vetpot wezen!
 — »Me lieve juffrouw!” lacht MARIE,
 Laat hier nu toch de huiszorg varen! —
 Mijnheer, waar borgt gij uw sigaren? —
 Dus ging zij snappend voort. »Ik zie
 De Fransche grenzen zijn in 't zicht,
 En, als ik wel ben onderricht,
 Zijn dertig stuks gepermitteerd;
 Pas op dus, dat gij niet fraudeert,
 Wilt gij u niet door Fransche wetten,
 Met schade en schand te recht doen zetten!
 VERKLAT verbleekte: »wel MARIE,
 Je doet me daar van schrik verstijven!
 Ik dacht thuis niet op die *regie*;
 Ruim honderd zijn er in 't valies....
 Waar zal 'k met die sigaren blijven?....
 En 'k hoor, ze tellen zoo precies!
 — »Verdeel ze,” gaf MARIE tot raad,
 »De juffrouw moest er wat versteken!
 Dat middel vond mijnheer niet kwaad,
 En zonder vragen, zonder spreken,
 Maar met een lieven teedren blik,
 Wist hij een goeden greep te pakken,
 En bood dien aan zijn „beter ik,
 Om weg te mofflen in heur zakken;
 En de Eva nam met diepen zucht —
 In tegenstelling evenwel,
 Van 't hier genoemd antiek model —
 Van d'Adam de verboden vrucht.
 Maar.... hier ook werd de spreuk bekrond,
 Dat veelal 't kwaad zijn meester loont;
 Want toen men kwam te Valenciennes,
 En tot appél der *mise en scènes*,
 De piepende douanenfluit
 't Bevel gaf: pak je boël maar uit!

En toen de roodgekraagde heeren
 Hun blikken lieten circuleeren
 Op al de vreemden, die gedwee
 Voor 't *qu'est-c' qu'on a à déclarer*
 Den inhoud van valies en tasch
 Bloot gaven aan die argusoogen,
 Die over goedren, naam en pas,
 Met onvermoeide vlugheid vlogen, —
 Toen door instinct of hondenlucht,
 De examiators, zoo geducht,
 Geroken hadden wie er bij was,
 Van wien 't geweten niet heel vrij was,
 Toen liep ze er in — die goede vrouw,
 Die, om heur man voor schrik te sparen,
 Heur zak, gevuld met puiksigaren,
 't Douanenoog verschalken wou;
 Ook hem, wiens pas zijn rooklust spelde,
 Den »handlaar in tabak» vermeldde,
 Ook hem deed men beleefd verstaan:
 Hij zou zich van 't gezelschap scheiden;
 En man en vrouw — ze moesten beiden,
 De Fransche inspectie ondergaan.
 't Ging zeer poliet en zeer decent:
 Men wees aan elk 't appartement,
 Waarin hen oog en hand, verrasten,
 Om na te zien en rond te tasten,
 Van top tot teen, van deel tot deel.
 (Men weet, wie 't apokrief mocht wanen,
 Daar zijn voor 't vrouwlijk personeel,
 In Frankrijk vrouwlijke douanen)
 Zóó, afgezonderd van elkaar,
 Verliep een wijle, bang en naar,
 Voor hém, die nauw een vloek weerhield,
 Voor háár, met schaamte en spijt beziel.
 En alles, of 't juweelen waren,
 Slechts om een handjevol sigaren!
 VERKLAT! betaalde boete en recht;
 En na die straf hem opgelegd,
 Vloog hij met drift naar vrouwlief heen,
 Die uitbarstte in verkropt geween:
 »VERKLAT!» dus sprak ze stroef en stug,

'k Wil dadelijk naar huis terug.
't Is hier een apenland, een hel!
Wat denken die Fransozen wel!
Ik ben belast van top tot teen;
Ik vind het laag, brutaal, gemeen!
Dat komt nou van dat rooken, man:
Het heeft mij al wat leeds gebrouwen!
't Is voor geen schepsel uit te houën,
Die geen tabak verdragen kan!
Is 't niet genoeg dat huis en kleed
Uw vuilen damp verduren moeten,
Moet ik nu bij de Franschen boeten,
Wijl ge u niet te bedwingen weet?
— »Wat, — Vuilen damp! Versta ik wel?
'k Rook niets dan fijne rencurel,
Ten minste in uw nabijheid, KEE!
Uw boosheid — — 'k heb er vrede meê,
Ik kan me die met recht verklaren,
Maar schimp toch niet op mijn sigaren,
En breng mijn luim niet uit fatsoen!
Bedenk waar wij die reis om doen,
En hoe mijn handel in Parijs
Geschat zal worden op zijn prijs,
En hoe..." — »Zwijg met dat laf gebluf,
'k Word van dat oud gezanik suf,
Zie liever hoe we aan eten komen
En waar MARIE gebleven is!
Men maakt zich klaar om voort te stoomen,
De pauze is straks voorbij naar 'k gis."
»Stel u gerust, me lieve mensch,
Te twee uur raakt de trein Amiens:
Daar kunnen we onzen honger stillen,
Er is daar óók gelegenheid
Voor hen, die wat gebruiken willen,
Wees dus tevreden, beste meid;
Stap maar weer in, en stel je voor,
We zijn den rijstenbrij-berg door.
'k Beloof je, waar we ooit henen tijgen,
Daar zal mij geen douaan meer krijgen.
'k Betaal vooraf liefst dubbel recht,
Eer mij weer straf wordt opgelegd!

Hier henen KEE, daar zit MARIE..."
 — »En PRONK, als 'k wel uit de oogen zie,
 Zit, al zen leven, aan heur zij!"
 — »Och hemel, dat er ook nog bij!"
 Daar volgde een aarzling, wat te doen?
 VERKLAT dacht 't best, om uit fatsoen,
 Zich maar in 't gek geval te schicken,
 De antipathie in 't oog te blikken,
 En met een meesterlijken *coup*,
 Als waar hij staatsman van beroep,
 Nam hij een plooi aan om zijn mond,
 Of hij het recht plezierig vond
 Een stadgenoot hier aan te treffen,
 En met den roep: »hoe vaart meneer?
 U mocht ons van de taak ontheffen
 Hier bij de juffrouw...» streek hij neêr,
 — »Mooi weer van daag!" — »O heerlijk lief.
 Hoe vaart mevrouw?" — »Zeg as je blief
 »Juffrouw," sprak zij, die, 't moet gezegd,
 De politieke snaar der mannen
 Niet zoo maar daadlijk aan kon spannen.
 PRONK boog en trok zijn halsboord recht,
 Het reisgezelschap hoorde 't sein;
 Daar vloog opnieuw de monstertrein
 Langs schaamle dorpen, schrale gronden,
 Het hotsen sloot van zelf de monden;
 Alleen MARIE nam 't woord te baat,
 Om de arme juffrouw te beklagen,
 Haar honderd maal excuus te vragen
 Voor 't leed gebrouwen door heur raad;
 Maar toch, men kan er niet op aan
 Of door dien troost haar wrevel koelde,
 Want, was de schok al doorgestaan,
 't Was napijn, die ze thans gevoelde:
 Haar kleeding uit den plooi gehaald,
 Haar eet- en drinklust niet voldaan,
 's Mans lust met schâ en schand betaald,
 En PRONK, die niet meer was te ontgaan!
 Het was geen tocht vol harmonie,
 't Gaf praatjes, maar — geen zucht tot praten,
 Ze lachten, maar — als automaten,

't Was courtoisie, geen sympathie.
 De twee uur reizens kwamen om:
 »Amiens! Men heette 't welleskom!
 Men nam in haast een goed besluit:
 Het echtpaar steeg den wagen uit,
 Men zou de maag eens gaan verrassen;
 MARIE, die aan dat week orgaan
 Te Valenciennes had voldaan,
 Zou op de plaatsen blijven passen
 En PRONK zou passen op MARIE.
 Hij riep zijn stadgenooten na:
 »Onthoud uw wagennummer!» — »Ja,»
 Hernam VERKLAT, 't is nummer drie!
 En 't zuchtend ach! en 't klagend wee!
 Aan 't hart van 't echtlijk paar ontvloten,
 Bestierven in het dejeuner,
 Dat op hun vraag werd aangeboden.
 Men sprak niet veel, men at en dronk,
 Men keek elkaar eens nuchter aan,
 Men hoopte maar op neef STEPHAAN,
 En schimpte binnensmonds op PRONK.
 Maar voor veel praten was geen tijd;
 Men dronk met lust en at om strijd,
 Was voor de drukte blind en doof,
 Waarmeê men door de *gare* stooft;
 Totdat op eens een wichtig woord,
 Het: *reprenez vos plac's, messieurs!*
 Hen in hun zalig tempo stoort,
 Om zich te dringen in de *queu'*,
 Die de opening naar buiten zocht,
 Naar buiten, waar men zich verspreidde,
 Dewijl, voor onderscheiden tocht,
 Een drietal treinen d' aftocht beide.
 VERKLAT, wien nog een brok ragout
 Half in de keel was blijven stokken,
 Stooft, zijn beminde voortgetrokken,
 Aemechtig op zijn nummer toe;
 Want, om abuizen voor te komen,
 Bleef hem de stoompijp tot een sein
 Wat richting hij had op te stoomen;
 Nauw zat men, — of daar ging de trein!

Maar de eerste vraag van man en vrouw
 Was, »waar MARIE toch was gebleven?
 En werwaarts PRONK zich had begeven?

Waar de andere reistroep zitten zou?"

Want, toen 't gezelschap was bekeken,
 Was 't aan het echtpaar ras gebleken

Dat onder 't personeel in 't rond,
 Men geen bekend gelaat meer vond,
 En toch — de volle waarheid is 't

In 't nummer had hij niet gemist;

De trein wees juist de richting aan,

Waarin men straks was blijven steken,

En de and're treinen — 't was gebleken,

Had, m' andre wegen op zien gaan.

Maar wie Parijs bezocht, hij vat

Hoe hier de schijn bedrogen had,

En hij vermoedt door ondervinding,

Hoe 't paar, onkundig van 't terrein,

En door een zekre schijnverblindung

Verdwaald is op een vreemden trein;

Hij weet, dat wie naar 't Zuiden toert,

Van Brussel naar Amiens komt stoomen,

Een eindweegs wordt teruggevoerd

Om op 't Parijzer spoor te komen.

Hij weet het, maar *zij* wisten 't niet,

Wier schuchtre blik hun angst verried,

Maar die weldra de ontdekking deden,

Dat ze op het spoor naar Rijssel reden.

Het lust mij niet een lang verslag

Te geven van hun weegeklag;

Ik klap niet wat er werd bedisseld,

Wat stil verwijt er werd gewisseld,

In 't kort, wat malsche dialoog

Bij 't echtpaar vice versa vloog.

VERKLAT stapte af in Abbeville,

En 't was of 't helsche stoomgefluit

Hem toeriep: kijk maar al recht uit —

Mijn weg voert naar Calais of Lille.

Daar stond men in de vreemde stad,

Die weinig schoons of boeiends had:

Maar was 't een Eden zelfs geweest,
Bij slecht humeur en matten geest,
Ziet m' alles door een doffen bril,
En staan gevoel en kunstsmaak stil.
Daar was voor hen niets beters te achten,
Dan op het laatst konvooi te wachten,
En, was 't een proefstuk voor 't geduld,
Men kon, mits vrij van ongelukken,
's Nachts den gewenschten grond nog drukken,
En werkelijk werd die hoop vervuld ;
'Want, was 't ook tegen hooger prijs,
En had m' een linkschen draai genomen,
Het paar bereikte, mat van 't stoomen,
Te middernacht de stad Parijs.

III.

P A R I J S.

O, koningin der steden!
Wier toekomst en verleden
Op glorie wijst en kracht:
Tresoor der groote natie,
Wier eeuwige ostentatie
Zich voedt met keizerspracht!

O, Babel onzer dagen,
Geschandvlekt door de plagen
Van uw brooddronken teelt;
Dat door uw duizend zonden,
Uw aanzijn hebt geschonden,
Uw heilstaat hebt verspeeld!

O, bakermat der kunsten,
Bedauwd door 's hemels gunsten,
Gespierd door energie;
Wier reeks van monumenten,
De volken in moet prenten:
Hebt eerbied voor 't genie!

O, dienaars der weelde,
 Die met het heiligst speelde,
 Met sulferstralen glanst;
 Die dwaas als uw MAGCAIRES,
 Langs holen en mystères,
 Door 't leven holt of danst!

Reuzin, het hoofd ompereld,
 Aan wie een gansche wereld
 Haar schatten heeft verspild;
 Die luid uw wetten dondert,
 En Noord en Zuiden plondert,
 En 't opdringt wat ge wilt!

Draak, die vereeuwde rechten,
 Met éenen slag kon slechten:
 En Koningen verwon;
 Maar die uw trots moest boeten,
 U neerlei aan de voeten,
 Van uw NAPOLEON!

O, sterre of bliksemschichte!
 Wat goeds of kwaads ge stichtte',
 Wat hoon ge gaarde' of prijs —
 Toch legt ge door uw luister
 De wereld aan uw kluister:
 Cameleon — Parijs!

Zoo plaatst de dichter naar Parijs
 Zijn camera obscura,
 Maar 't oordeel kon licht anders zijn
 Zag hij het in natura —
 Althans, zoo sprak MARIE DE GROOT,
 Die hier een week passeerde,
 En zich in 't Babelsch drakenhol
 Bij uitstek diverteerde.
 Wel had ze op reis bewezen dat
 Zij erg geconfondeerd was;
 Toen ze inzag dat haar mentorspan
 Voor goed geéclipseerd was;
 Zoo, van haar reisgezelschap af,

Was ijslijk onplezierig;
 Maar PRONK bleek haar een remplaçant,
 En ... PRONK was ruim zoo tierig.
 Ze keuvelden heel liefjes saam
 Van koetjes en van kalfjes,
 En of men veel om de oudjes riep,
 Dat meen ik maar zoo halfjes;
 Want vroolijk kwam men in Parijs,
 En PRONK schonk zijn geleide
 Naar 't vriendenhuis, waar m' aan MARIE
 Een vriendenplaats bereidde;
 En 't juffertje mocht telken dag
 Tal van excursies maken,
 En liep zich moè en keek zich blind
 Op honderd vreemde zaken.
 Men zag het Nijverheidspaleis,
 De Louvre en het theater:
 Bezocht Neuilly met zijn kapel,
 Versailles met zijn water:
 't Palais Royal en 't Luxembourg,
 En de Elyseesche velden,
 Het Pantheon en 't Champ de Mars —
 Te veel om 't al te melden.
 Ze liep en danste, en stoomde en reed
 Op onderscheiden wegen;
 En PRONK, wel wonder voor Parijs!
 PRONK, kwam haar daaglijks tegen.
 't Bleek haar dat hij een jongman was
 Met nobele manieren,
 Die, wat meneer VERKLAT ook zei,
 Zijn stand niet zou ontsieren.
 Zijn hulp en toespraak kwam van pas
 Bij velerhande zaken:
 Wanneer men naar een rijtuig zocht,
 Of uren *quen'* moest maken.
 Hij was een nuttig cavalier,
 Die 't ongeduld verzachtte,
 Als m' op een blik der keizerin,
 Maar vruchtloos — uren wachtte,
 Of, als m' om Englands zon te zien,
 En hitte en dorst braveerde,

En goud schonk voor een plek, waar langs
 VICTORIA passeerde,
 En nog met smart te wachten stond
 Bij 't vallend avondduister,
 En eindelijk koets en paarden zag,
 Maar . . . niets van vorstenluister;
 Of, als m' in 't Nijverheidspaleis
 Vol hoop stond uit te kijken;
 Maar op den roep: »de keizer komt!»
 Een mijl terug moest wijken;
 Of, als men op het Champ de Mars,
 Reikhalzend stond te toeven,
 En eindelijk retireeren kon
 Voor tal van paardenhoeven;
 Terwijl men, door de ervaring wijs,
 De vorsten maar »liet schieten,»
 En eindelijk zijn vertroosting zocht,
 In 't meer reëel genieten.
 Zoo zag men veel, genoot nog meer
 Bij 't vreemde der tafreelen,
 Wijl zich verrassing of vermaak
 Der vriendschap meê mocht deelen;
 Zoo vond de opmerkzaamheid van PRONK
 Een luisterend DE GROOTJE:
 Hij gaf zijn paperasses graag
 Aan 't vriendlijk landgenootje,
 Die, ingenomen door 't bezit
 Van 't geen hij journaleerde,
 Den vriend een dichterkransje wond,
 Schoon hij slechts diletteerde;
 En daar ze in 't *adversaria*
 Heur schat niet wou begraven,
 Maar vriendschap en meêdeelzaamheid
 Dien schat ten beste gaven,
 Zoo is 't geen zonde voor een keer,
 Die Pronkiaansche kwikken,
 Als lovertjes en passament,
 Op onze rok te stikken.

Het Palais Royal.

Een trotsche telg van RICHELIEU,
 Bestemd voor groote dingen,
 Maar die gedeeld heeft in het lot
 Van 's werelds wisselingen,
 Die vorstenkronen heeft bewaard
 En koningsdegens wette,
 Die Lodewijken heeft getorscht
 En 't lijk van HENRIETTE;
 Die met den naam *Egalité*,
 Zich naar den tijd herdoopte,
 Toen de achttiende-eeuwsche republiek
 Meer titelbordjes sloopte;
 Toen daar CAMILLE DESMOULINS
 De leus van d'opstand plukte
 En met den looftak van 't paleis
 Bastilles openrukte.

Maar moest het sedert *Tribunat*
 Of *National* zich schrijven,
 Zijn oude naam kwam steeds terug:
Palais Royal zou 't blijven.
 Doch blééf zijn naam, zijn luister week,
 Toen 't zwerk een storm verkondde
 Bij 't laatste bal van ORLEANS
 En 't vuurtje der *Rotonde*.
 En heeft een keizerlijke prins
 Zijn lot weer aangetrokken,
 't Paleis kan met getaanden glans,
 Geen diadeem meer lokken.
 Zijn goud werd zwart, zijn purper vaal,
 Zijn poëzie ging onder,
 Parijs haalt zelf den schouder op
 Voor 't afgeleefde wonder.
 Zijn tuin geeft hij den vreemdling prijs;
 Hij ziet de Provincialen,
 Meelijdend met hun dom genot,
 Langs zijn arcades dwalen.
 Maar — roemt het hedendaagsch Parijs

Op geuriger oases —
 Toch blijft het werk van LEMERCIER
 Belangrijk in zijn phases.

Treed van de rue *St. Honoré*
 't Langwerpig vierkant binnen,
 En houdt ge van eenvormigheid,
 Het plan streelt licht uw zinnen;
 't Geheel is kostbaar in détails,
 Maar 't heeft iets hofjesachtig,
 De lanen missen 't lommerkak,
 't Geboomte is kinderachtig;
 Een tal van winkels in het rond,
 Vleit u de beurs te ledigen;
 Is uw behoefte of kooplust groot,
 Ge kunt ze hier bevredigen.
 Twee kampen vormen 't middenvak,
 Een springfontein er tusschen;
 Ge treft er duizend kindren aan,
 En honderdduizend musschen.
 De kindren zijn er los en vrij,
 Als alle Fransche kindertjes;
 De musschen zijn brutaal en stout,
 Als vele Fransche vlindertjes.

Ziet gij 't kanon-horloge ginds?
 Als Phebus eens galant was,
 Dan meldt het straks het middaguur
 Door middel van een brandglas,
 Dan jaagt het zwermen musschen op,
 Om dra weer neêr te dalen,
 Dan zet een elk zijn uurwerk juist;
 Naar 't schot der zonnestrallen.

't Is nog te vroeg voor 't groot publiek
 Dat hier komt circuleeren,
 De bonnes hebben 't rijk nog in
 Om hier te paradeeren;
 Wat zijn ze lief voor heur *poupées*,
 Hoe vriendelijk en waakzaam!
 Maar voor een zouave of grenadier

Zijn zij nog eens zoo spraakzaam ;
Klonk 't *prenez garde* links en rechts,
Straks naar heur kleine springers,
In 't bijzijn van een wapenrok
Zien ze ietwat door de vingers.
De steenen banken, die 't publiek
Een vrije rustplaats bieden,
Zijn reeds bezet door mijneraars
Of lezende invalieden.
Maar zoekt ge rust, betaal twee *sous*,
En kies u een der stoelen,
Ge kunt op een beschouwde plek
Genietend u verkoelen,
Wat *eau de Selz* en wat lectuur —
Ze kosten kleinigheden,
En stel u met de politiek
Of lichter kost tevreden.

Maar zie, daar komen meer flaneurs
't Palais Royal bezoeken,
Daar naadren fijnere chapeaux
En fraaiier omslagdoeken,
Flaneer nu meê de arcades rond,
Beschouw de winkelweelde,
Ze biedt u keur en overvloed
Van wat de wereld teelde.
Met Franschen smaak ten toon gesteld,
Wordt elke waar gewenschter,
Maar 't is hier bovenal de leer:
Het beste brood voor 't venster.
Wel zijn 't geen koopers al te maal,
Wier blikken zich vergasten,
Maar menig vreemdje dat er toeft,
Moet diep in 't beursje tasten.
Hem kan 't gekochte souvenir
Tot ondervinding strekken,
Dat hier de koopman voor zijn smaak
Geleerd heeft zich te »dekken.”
Zie, 't is een mengling, vreemd en bont,
Van toon en tong en natie,
Een rapsodie van kleur en geur,

Van grilligheid en gratie ;
 Men lacht en neuriet, schertst en praat
 En rookt zijn cigarettes ;
 Curés en dandys en gamins,
 Nourrices en grisettes ;
 Maar vreemdelingen bovenal
 En tal van Provinciaalen —
 Ze komen in 't Palais Royal
 Een weinig ademen.
 En als de maag hier ben ik! roept,
 Ge hoeft niet ver te loopen,
 Hier restaurants, daar restaurants,
 Hun deuren staan steeds open ;
 VERY? — Nu ja, maar twintig francs
 Is velen wel wat machtig,
 Ga naar RICHARD of TAVERNIER,
 Al is 't er minder prachtig :
 Daar hebt ge ook spiegelglas in 't rond
 En *l'élégance à table*,
 Garçons met keurig lijnwaad aan,
Menus à l'incroyable.
 En mort uw maag ook: Fransche wind!
 En roept ge ook holle klanken!
 Eet brood en soep en pas uw geld —
 Een paar onnoozle franken.

En nu, de zon daalt naar het West,
 't Gerucht lokt ons weer buiten ;
 't Stroomt al naar 't militair muziek,
 Dat hier den dag komt sluiten ;
 Men lacht en schertst of huurt een stoel
 Of gaat wat ommedwalen,
 Of loopt in militairen pas,
 Naar 't metrum der cimbalen.
 't Finale klinkt, de gasvlam roept
 Een nieuwen dag in 't ronde ;
 Nu nog de winkels eens bezien,
 En dan — *à la Rotonde!*

Ziet gij daar ginds dat paviljoen
 Rondvormig uitwaarts springen?

Het is 't café, het *rendez-vous*
 Voor tal van vreemdelingen ;
 't Spreidt met zijn bloem- en struikgewas,
 Een geur en dauw in 't ronde,
 Die u verlokken tot genot —
't Café de la Rotonde.
 Het luchtig cirkel noodt tot rust,
 Uw smaak geev' zelf beslissing,
 Gij vindt er ongedwongenheid,
 Journalen en verfrissching ;
 Ge kunt uw *petit verre* hier
 Met teugjes *savouréeren*,
 En laat de vliegende *garçons*,
 Voorbij u heen *croiseeren*.
 »*La demie tasse !*» roept ge fier,
 Die vraag hoort ge allerwegen ;
Boum ! repliceert de schenker, en
 De mokka geurt u tegen.
Boum ! klinkt het hier, *boum !* roept men daar,
Du Selz ! Courrier de France !
Le London News ! le Hendelsblät !
Du crème ! l'Indépendance !

Men ziet hier heel Europa saam,
 Behalve de arme Russen : 1)
 Men hoort hier Duitsch, en Engelsch-Fransch,
 En 't eeuwig *boum !* er tusschen.
 Verwondring hier, ontmoeting daar,
 Kritiek, gezang, geschater ;
 Een halve kennis wordt hier vriend,
 De concurrent confrater.
 Hier zitten duizend zielen saam,
 Maar zielen zonder zorgen :
 Wie bij het heden hier geniet,
 Bekreunt zich niet om 't morgen.
 En is de tijd u niet ontsnapt,
 Bij zot of zat gesnater,
 Dan wippen wij aan gindsche zij

1) Men denke: 't was oorlog met Rusland.

Nog even in 't theater,
 Waar een RAVEL of LEVASSOR
 De menigte amuseeren
 En daar de nieuwtjes van den dag
 Heel geestig parodieeren ;
 Maar hoor, ze zijn reeds aan het slot,
 De menigt stroomt naar buiten,
 De lichten worden uitgedraaid,
 De winkeliers gaan sluiten.
 Straks als het elf geslagen is,
 Is 't aftochtssein gegeven:
 Men schuift de grendels op 't paleis
 En duldt er 's nachts geen leven;
 Men rust zich uit, om 's andren daags
 Den kring weêr rond te loopen,
 En doet den speculatiegeest
 Op nieuwe winsten hopen.
 Zoo staat het daar, 't Palais Royal —
 Zijn vroegre kracht gebroken,
 Door jonger mededingental
 Sinds naar de kroon gestoken.
 't Hoorde eens het achttiende-eeuwsch Parijs
 Zijn Marseillaises zingen,
 Thans troost het zich bij 't kinderspel
 En 't goud van vreemdelingen.
 Ja, RICHELIEU, uw werk brokt af
 In 't overleefde wonder:
 De tijd slijpt elken hoeksteen rond,
 En iedre zon gaat onder.

De Boulevards.

Wondre reeks van prachtgebouwen,
 Die den vreemdeling verstomt;
 Trotsche slang met duizend kleuren,
 Die om Seine's boord zich kromt;
 Breed Macádamplein, dat voortloopt
 Als eene uren-lange straat,
 Boeiend door verscheidenheden,
 Weeldrig tot in overdaad;
 Galerij der groote hoofdstad,

Waar heur zoon zich meester voelt;
 Wereld vol aantreklijkheden,
 Waar een wereld in krioelt;
 Snoer van uitgezochte kralen,
 Zónderling aaneengehaakt;
 Praaloord dat cafés tot tempels,
 Kerken tot théaters maakt;
 Lustplaats, waar de Madelaine
 Zich in rozengeur vermeidt,
 Onder wier coquette gevels,
 't Bloemenmeisje lukt en vleit;
 Panorama — bont en kleurrijk;
 Forum der Parijzenaars;
 Frankrijks roem en Frankrijks luister:
 Weelderige Boulevards!

Wijk, op wier asphalten zoomen
 Steeds een menigt zwoegt en zweeft;
 Draaikolk voor den roekelooze,
 Die 't trottoir verlaten heeft;
 Wieling, woeling door elkander;
 Rustloosheid en overmoed;
 Koopzucht, winzucht en behaagzucht;
 Soberheid bij overvloed;
 Oude en nieuwe nieuwigheden;
 Vreemde vonden zonder tal;
 Speculatiegeest en dwaasheid;
 Eigen voordeel bovenal;
 Kunstsmak, schoonheidszin, beschaving:
 Fijn vernuft en énergie;
 IJdelheid der ijdelheden:
 Flikkerglansen vol genie.
 Wederzijdsche reeks paleizen,
 Zeven, acht étages hoog;
 Magazijnen en fabrieken
 Luide sprekend voor het oog:
Boulevard de Madeleine,
 Boulevard des Italiens,
Boulevard des Capucines,
 Poissonnière, Saint Martin.

Industrie, die heel Europa
 Aantrekt door uw fabrikaat;
 Namen, die de wereld rondvoert,
 Als *Jouvin, Pivet, Privat*;
 Winkelrijkdom, wier vertooning
 Duizenden begeerten wekt;
 Handel vol intelligences,
 Wier vernuftig lokaas trekt:
 Uitgezochte zilvermassa's
 Van RUDOLPHI en zijn soort;
 Goud tot bergen opgestapeld,
 Ongekend en ongehoord;
 Magazijnen van horloges;
 Uithangborden der regie;
 Cachemirs en zijprofusie
 Der Lyonsche compagnie.
 Reeks van velerlei *théaters*;
 Rij van Oostersche bazars;
Bains Chinois, Maison dorée;
 Reuzenletters — leugenaars!
Jockey-club, Maison Frascati;
 Cafés, cafés overal:
 GAREN hier en daar TORTONI,
 Ginds het *Café Cardinal*.
 Puik van chocolaad-fabrieken;
 Restaurants, hôtels garnis;
Le Gymnase en la Galette;
 Saint Martin en Saint Denys.

Kunstweb van de stad der steden,
 Wien elk land zijne offers brengt,
 Brandpunt, dat zijn helle stralen
 Naar elk werelddeel verlengt;
 Eens de stille buitenketen
 Van de aloude koningsstad —
 Thans de hartaar die den wijnground
 Van de *Notre Dame* omvat;
 Thans de kern, de ziel, het leven
 Van het levendig Parijs,
 Die met de Elyseesche velden
 Kampen kan om d'eereprijs:

Boulevard de Madelaine,
Boulevard des Italiens,
Boulevard des Capucines,
Poissonnière, Saint Martin.

Mengeling van stand en kleeding,
 Overeenkomst — onderscheid:
Ouvriers en *fashionables*;
 Wissling en verscheidenheid;
 Zij, barège en uniformen,
Blouse, voile en paletot;
Courtisan, artist', lorette,
 Naast den *marchand de coco*;
 Files van ontelbre ridders,
 Hollend, jagend door elkaâr,
 Zwaar geladen wagentreinen
 Met hun hengsten groot en zwaar;
Cabs, voitures de remise,
Vigelantes zonder tal.
 Druk transport naar alle wijken:
 Drijven, draven overal;
 Omnibussen vol geladen,
En départ en en retour;
 Omnibussen zelfs bij schoolgang:
 Voor *externes* vrij vervoer.
Baluyeurs, sergents de ville;
 Straatgerucht en politie;
 Venterij van de avondbladen,
 Van *la Presse* en *la Patrie*;
 Monster-advertentieborden
 Met *annonces* breed en zwaar;
Inviteurs tot dans- en speellust;
Seize', dixhuit, vingt billards!
Eau de Selz, eau de groseille,
Eau de soda — frisch en koel;
 Uitgeholde houtkolommen
 Voor een niet te noemen doel.
Confiseurs, glace à la crème,
Au vanille et naturel;
 Hier *diné à la terrasse,*
 Daar *diné universel*;

Stroom in rustlooze beweging —

Opwaarts en benedenwaarts,

Madelaine — Saint Antoine :

Reeks van rijke Boulevards !

Trotsch serpent, wiens reuzenwongen

Dartel slaat om groot en klein,

't Hoofd naar de Elyseesche velden

En de staart in 't Juliplein :

Wien uw aanblik heeft betooverd,

Wien uw weelde heeft verbaasd,

Zag een wereld in zijn grootheid

En een wereld op zijn dwaast.

Mabile.

Te midder der prachtige drevén :

De wijkplaats van weelde en genot,

Waar feen der ijdelheid zweven,

Den druk van de tijden ten spot :

In 't hart van de Champs Elysées,

Daar vindt ge die hoven der vreugd,

Voor velen *folies fleuries*,

Voor enklen het graf van de deugd.

Wij willen den blik er aan wagen ;

Wie lust heeft — hij ga met ons meê :

Hij past, om niet lang te vertragen,

Bij voorraad zijn francs voor entree :

Mabile! wie hoorde 't niét noemen!

Van 't *Chateau des fleurs* de rival,

Een luthof van heesters en bloemen,

Befaamd door zijn landelijk bal.

Een laan voert ons noodend naar binnen ;

Een lichtzee omglanst onzen voet ;

Wij worden, betooverd van zinnen,

Door tonen der vreugde begroet.

't Is avond, maar duizend balonnen

Verheldren het bont paviljoen,

En schommlen als dansende zonnen

Door 't smeltende, blauwende groen.

De weeldrigste bloemen bekronen

Een aanleg vol zomersche pracht,

En geuren en kleuren en tonen —
Ze toovren een Oosterschen nacht.
De stemmen van luiten en snaren,
Ze voeren den vreugdzin ten top
En wekken de lustige paren
Tot polka, quadrille, galop;
't Is alles betoovring der zinnen:
Begeerte, genot, jaloezie;
Geen oor voor de stemme van binnen,
Voor vormen alleen sympathie.
De wuftheid in breidel gehouden
Door 't zien des gesteekhoeden mans,
Wiens blikken uw toeleg mistrouwden,
Uit vrees voor verboden *Cancans*.
Maar wat de politie belette,
Is 't niet wat het kwetsbaarste schaadt —
Vraag ginds die *lorette* of *grisette*,
Hoe zij de geboden verstaat.
Bevallig, soms zedig van wezen,
Zit hier de behaagzucht ten troon,
Die, kan ze de zwakheid belezen,
De goudbeurs beschouwt als haar loon.
Maar 't lust ons niet dieper te blikken
In 't leven der *reines du bal*;
We ontgaan slechts behoedzaam heur strikken
En loopen niet wuft in den val.
We zien in de kronklende paden
Weer andre verlokkeels gesteld:
't Harzardspel in trappen en graden,
De ziel van dat alles — het geld.
Biljartspel en worpspel, commedies,
Een wichelaar, die uit zijn kluis
Voorspellingen geeft en remedies,
En spreekt aan uw oor door een buis.
De dwaasheid in duizend nuances;
De vroolijkheid vol in haar kracht;
De intrige met lonkende avances;
De sluwheid berekend op wacht.

Mabile, wie 't bal bij u roemen,
Zij struiklen slechts niet in den pas:

Gij kweekt bij veel lieflijke bloemen
 Ook addertjes onder het gras.
 Gij moogt met uw schoonheid wel prijken,
 Maar, zoo men het oordeel ons vroeg,
 We zeiden: men ga u bekijken,
 Maar 't blijf' bij een kijkje genoeg.

 IV.

AVONTUREN.

Een brief van Marie De Groot aan eene
 vriendin in Holland.

Als 'k in den roes der feestbedrijven
 Van 't over-overdruk Parijs,
 Mij neêrzet om aan u te schrijven,
 Stel JANS, dan 't briefje wel op prijs!
 'k Zal al het moois u wel vertellen,
 Als ik terug ben te Amsterdam;
 Een woord slechts van mijn reisgezellen,
 Waarvan 'k eerst gistren iets vernam.
 PRONK heeft hen eindlijk uitgevonden;
 Wel wonder in zoo'n groote stad!
 Mijnheer is lang niet opgewonden,
 De juffrouw heeft geen pret gehad.
 Het tweetal zit sinds negen dagen
 Gehuisvest in de *rue Belfond* —
 Daar vonden ze, om te jammerklagen,
 Appartementen *au second*.
 Deez' dag spoedde ik me er haastig henen:
 Ik vond mijnheer in chamberloek,
 De juffrouw zat naast hem te stenen,
 Gemuilband met een kiespijndoeck.
 Hoor nu 't verhaal dat zij mij deden:
 Na d' uitstap op verkeerde baan
 Kwam 't echtpaar, moe en mat gereden,
 Bij nacht eerst in de hoofdstad aan.
 Daar gaf 't een zoeken naar de koffers,
 Vóór hen reeds lang daar aangeland;
 Daar vroeg het recht op nieuw zijne offers,

't Gaf weer een jacht op »contraband.”
 VERKLAT, die niet op nieuw wou loopen
 In 't vulluik van de sluikerij,
 Sloot willig doos en koffer open
 En hield al vast zijn beursje bij.
 Zelfs toonde hij de Fransche heeren
 Hoe nauw hij van conscientie was:
 Hij schommelde zijn nieuwe kleeren
 Met veel bezorgdheid uit zijn tasch:
 »Maar,” zei men lachend en toegevend,
 »Dat pak hebt ge immers aan gehad?”
 — »Nooit!” riep hij, voor gevolgen bevend,
 »'t Is splinternieuw,” bezwoer VERKLAT.
 »*Le brave!*” werd hem nagegeven,
 Toen hij de rechten had voldaan,
 En, van elk onderzoek ontheven,
 Mocht hij nu vreedzaam binnengaan.
 Maar gaan... waarheen? Bij nacht en regen!
 Niet één adres kon hulpe bién,
 En hoe zij tuurden allerwegen,
 Van 't neefje was geen schijn te zien.
 De vraag: hoe onder dak te komen,
 Werde angstig in het rond gedaan,
 Helaas! het antwoord werd vernomen:
 »Daar was dien nacht geen denken aan!”
Hôtels garnis en logementen —
 Ze waren allen volgepropt,
 Besprak men geen appartementen,
 Dan, ja — dan was men erg gefopt.
 De juffrouw kon heur spijt niet smoren,
 Haar wrevel sprak door traan bij traan;
 Meneer liet zijn verwensching hooren,
 Ze gold zijn lieven neef STEPHAAN.
 Maar de arme jongen, kon hij 't gissen,
 Dat oom en tante op weg verdwaald,
 Den rechten spoortrein moesten missen,
 Waarmee hun aankomst was bepaald!
 De vigilantes vloten henen,
 De regen plaste neer op straat:
 Geen hand kwam 't echtpaar hulpe leenen,
 Geen goede genius bracht raad:

- Doch ja, één hart schijnt toch bewogen,
't Heeft met hun toestand medelij,
Daar treedt een man hen onder de oogen
En wenkt meneer VERKLAT op zij.
- *Monsieur, vous n'avez pas d'adresse:
On ne peut pas rester ici.
Mais voyez donc, il pleut sans cesse!
Où restez-vous pendant la nuit?"*
- »*Je suis pas,*" sprak VERKLAT verlegen,
*»Je veux avoir un bon logies;
Ma femme est froid, kan pas daur tegen!*
- »*Ah un hôtel? — Oui, precies!"*
- »*Mais c'est fatal! Il faut patience,
Demain je puis te procurer.
Ecoutez! quand le jour s'avance
J'irai de suite le chercher."*
- Ja, dacht VERKLAT, dat 's lief en aardig,
Maar voor van nacht kan 't niet aldus!
»*Tiens*" roept de Franschman heel hulpvaardig,
Il faut louer cet omnibus!
- Meteen toont hij hem zulk een wagen,
Die in een hoek verscholen staat;
VERKLAT is als voor 't hoofd geslagen
En huivert bij dien vreemden raad.
- »*Madame,*" klonk het, »*il me semble!
Vous y mettez un peu d'humeur!
La tendre femme! ah, comme elle tremble!
Montez! j'en suis le conducteur.
Mais montez donc, acceptez l'offre!"*
- »*Combien payer?" — »Combien? pas tant!*
- Pour vous, madame, et tous vos coffres
Ne payez que quarante francs!*
- Wat zeg je kerel, ben je razend?
Dat die STEPHAAN nu... hé, 't is lam!
Maar veertig franken — 't is verbazend!
Je reist er voor naar Amsterdam!
- Je donne vingt!" — Vingt? impossible!
Allons, monsieur n'hésitez donc!
Voyez, il fait un temps terrible!"*
- »*Je donne trente."* — *Trente? allons!*
- »VERKLAT! laat mij toch niet verstijven,

Sprak de eega, foei, wat tocht is dat!
 We kunnen in 't station niet blijven!"
 — »Stap in dan, vrouw," hernam VERKLAT.
 »'t Is hier geen land om lang te banken:
 Jan dome, wat een galgenstrop!
Tenez monsieur, je dertig franken,
Tenez, of 'k smijt ze naar je kop!"
 — *Demain je viendrai vous conduire*
A un hôtel non loin d'ici,
Demain comm' j'ai l'honneur de dire;
Bonsoir, monsieur, la bonne nuit!
 Daar zaten ze in den langen wagen,
 Door dorst gekweld en koud als steen,
 Geen schepsel om iets aan te dragen,
 Maar tastbaar duister om zich heen;
 »Man, riep de juffrouw, »gaan we uit rijden?
 Waar," vroeg ze, »worden we opgewacht?"
 — »Och KEE," was 't antwoord, drukke tijden!
 We slapen in deez' kast van nacht!"
 De ziel had niets van 't Fransch begrepen,
 De nacht verborg heur blik voor hem;
 Maar een paar fijne juffersknepen —
 Ze zeiden meer dan blik of stem.
 De lieve stemming der twee harten —
 Ze raakte wel wat van de wijs;
 Men had een harden kamp te tarten
 Bij de eerste nachtwak in Parijs.
 Geen wonder dat men sliep noch rustte,
 Dat men 't benauwd of tochtig had,
 Dat hem soms 't zweet om de ooren gudste,
 En zij van kou te bibbren zat;
 Dat hij op d' afzet zat te smalen,
 Dat zij zijn linkschheid hem verweet;
 Terwijl de glans der idealen,
 Met neevlen van het heimwee streed.
 En zoo een dag, na tal van plagen
 Met ongeduld werd afgewacht,
 Het was de morgen, die kwam dagen,
 Na d' in de kast doorwaakten nacht.
 Die dag deed hen op uitkomst hopen:
 Ze kwam; want in de *rue Belfond* —

Daar stond voor hen een woning open:

Twee vrije kamers *au second!*

Maar — was nu alle smart geleden?

Ach, dat ik het u melden mocht!

Thans naakten andre narigheden

Als 't nawee van den naren tocht.

Mijnheer gevoelde iets in de beenen,

Dat hem eerst slechts vermoedheid leek,

Maar, huiverig van top tot teenen,

Hem een gevatte koude bleek.

De juffrouw kreeg het voor de kiezen

En lamenteerde lang en luid,

't Gaf klagen, kermen, hoesten, niezen,

En daarbij stak 't humeur niet uit;

Want de een verweet om beurt den ander

De schuld van al de tobberij:

Men zocht den troost wel bij elkander,

Maar lacie, met de muts op zij!

Daar viel aan 't uitgaan niet te denken,

Het eenig uitzicht was: het bed.

De man zat zich het hoofd te krenken,

Zij wou naar huis en naar nicht NET.

De hulp had in 't hôtel niet over,

Riep men die in, men keek heel zuur;

Het eten was er schraal en pover,

En wat men at was peperduur;

Men hoorde wel den feesttoon buiten,

Maar binnen was 't ontvolkt en stil:

Geen schepsel wou zich op gaan sluiten,

En oud en jong was op den tril.

't Was tergend, als 't rumoer der straten

Hun sprak van 't algemeen plezier,

En zij dan eenig en verlaten,

Zich laafden met kamille en vlier.

Men was van d' aanblik zelfs verstoken,

Hun uitzicht was niet buitengaats;

Want, waren ze uit het bed gedoken,

Dan tuurden ze op een binnenplaats.

En was er met dien sleep van plagen

Nog maar een enkele dag gemoeid!

Helaas, het duurde tal van dagen,

Eer men de kou had uitgebroeid,
Men schreef aan neef; maar nieuwe grieven!
Men wist niet hoe men 't met hem had,
Daar kwam geen antwoord op de brieven;
Het lieve neefje zond zijn kat.
Nog werd VERKLAT de hoop benomen,
Om Englands koningin te zien,
Want als hij weêr ter been zou komen,
Was die vorstin al heen misschien! —
Maar och, die hoop bleek me ook illusie,
Want hoe 'k mijn best deed vroeg of spa,
Door al die drukten en confusie,
Zag 'k ook niets van VICTORIA.
Maar 'k wist mij schadeloos te stellen —
Die PRONK, 'k vind hem een aardig mensch,
Hij mocht ons naar veel schoons verzellen,
Ja, hij voorkwam zelfs iedren wensch;
Hij is het paar op 't spoor gekomen,
Zoo als ik u daar even zei;
'k Heb toen mijn weg naar hen genomen,
En 't gaf hun troost, zoo als 'k me vlei.
Mijnheer VERKLAT wil morgen 'uitgaan,
Nu, 't duurde waarlijk al te lang;
De juffrouw kon heur spijt niet uitstaan,
Ze zit nog met een dikken wang.
Hij bad mij hen te vergezellen:
De man wil in 't *Quartier Latin*
Bij neef de banken eens gaan stellen
En zien hoe daar de affaires zijn.
Ik kan 't verzoek niet van mij weren,
Schoon ik er niet meê ben gediend;
Maar 'k wil 't VERKLAT niet refuseeren,
'k Ben met het paar te wel bevriend.
Nu, morgen staat me iets fraais te wachten,
Voorwaar, ik loop een schoone kans!
Dag meid, 'k omhels u in gedachten —
'k Vertel u d' uitslag nader, JANS!

Een bezoek in 't *Quartier Latin*.

Waar zijn we? Is dat het weelderig Parijs?
Die sombre huizen grauw en grijs,

Meest van een zeer antiek allooi:
 Die renaissance geveltooi,
 Die *moyen-âge fortuito*,
 Naast *Louis quinze* en *roccoco*;
 Die bonte menigt door elkaâr;
 Die lucht niet frisch, maar zwoel en zwaar,
 Die kolendamp, die u bereidt
 Op d' aanblik der bedrijvigheid?
 Die doolhof die u duizlen doet,
 Waar 't zonlicht schaars uw blik ontmoet;
 Die honderd stegen nauw en klein;
 't Is 't centrum van 't *Quartier Latin*.
 Geen regelmaat geeft rust aan 't oog,
 Maar huizen, laag en torenhoog,
 Ze hangen om en aan elkaâr,
 Heel grillig en heel wonderbaar;
 Maar 't mierennest door u aanschouwd,
 De massa, die hier breekt en bouwt,
 Het straatrumoer, de neringvlijt,
 Met titelborden wijd en zijd,
 't Zegt alles: dat ge wordt omvat
 Door 't meest bevolkte deel der stad.
 De menigt, die hier komt en gaat,
 Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat,
 De wereld die hier slooft en slaaft
 En zijn talenten niet begraaft —
 't Spreekt al van arbeid, die hier zwoegt
 En zich met inatig deel vernoeft;
 Maar wat de ziel geeft aan 't kwartier,
 Het is de muzensoon, die, fier
 En sterk door zijn tienduizendtal,
 MINERVA dient en bovenal
 Zich vrij voelt op 't misdeeld terrein,
 Ja, trotsch is op 't *Quartier Latin*;
 't *Quartier* waar hij *Sarbonne* u wijst,
Colléges en *écoles* prijst,
 U toont wat 's stichters hand eens dee:
 LOUIS *le grand*, FRANÇOIS *premier*!
 Zijn tempels roemend, trotsch en hecht —
 Geneeskunst hier en ginds het recht. —
 De nauwe straat die voor ons ligt,

L'école de médecine in 't zicht,
Die straat is 't doel van onzen tocht,
En zoo ge heilkunst-waapnen zocht,
Ge vindt hier keur en overvloed,
In tal van winkels voet voor voet:
Hier praeparaten voor het glas,
Daar wondren geboetseerd in was:
Het doelt hier alles op chemie,
Anatomie en chirurgie.
Dat hooge huis waarvoor wij staan,
We zullen 't even binnengaan;
Gelijkvloers vindt ge een *crémérie*,
Met heel de buurt in harmonie,
Waar de *étudiant* en de *ouvrier*
Zich laven aan hun *déjeuner*,
Dat uit een smaaklijk brood bestaat,
Met koffie of met chocolaad.
Wacht, die *portière* wijst ons aan.
Wat trap wij hebben op te gaan,
En spoedig staan wij *au premier*;
Het ruim portaal voert naar de *entree*,
Waar u 't affiche melding geeft,
Dat hier 't bureau zijn zetel heeft
Van een of ander klein journaal.
Klim op, daar zien we een nieuw portaal!
't Wordt alles kleiner van fatsoen,
De verfkwast kon hier diensten doen;
't *Second* strekt in verdeeld gewin,
Ter woon, aan meer dan een gezin:
Aan *professeur* of *employé*,
Van een der scholen in 't *Quartier*.
Wij stijgen, maar de welstand niet,
De weelde die de *troisièm'* biedt,
Ze schuilt in 't hart licht van d'artiest
Die hier in droomen zich verliest;
Of van d' auteur die zwoegt en bidt
Dat hij ook *au premier* eens zit:
Maar wie slechts oordeelt op de gis,
Ziet wat gehalt de *troisième* is.
Montez, roept m' ons van onder toe:
De trap wordt wrak en wij wat moé.

Was hier een vrouwlijk Hollandsch hart,
 't Riep wraak bij al dat stof en zwart;
 Geen kleur op 't hout, de muur bemorst;
 Van 't straatslijk draagt de vloer een korst;
 Een tal van deuren geeft het sein
 Van tal van kamers, laag en klein.
Au quatrième en we zijn voldaan —
 We geven de *mansarde* er aan!
 Het krijtschrift geeft op iedere deur
 's Bewoners naam — hier een graveur,
 Daar een student, ginds een *dentist*,
 Een lithograaf naast een *modist*,
 Luidruchte tonen zweven aan
 En spreken van een Fransch 'bestaan':
 't Geheel geeft wel 't criterium
 Van FOURNIER'S phalansterium.

Entrons! de deur staat op een kier,
 Men neemt het toch zoo nauw niet hier.
 't Vertrek is als een ei zoo vol,
 En orde en regel zijn op hol;
 We slaan d'ontzetten blik in 't rond:
 Een boekenkraam ligt op den grond,
 Een manslaars, die op tafel staat,
 Ziet trotsch neêr op haar kameraad,
 Die, als in onmacht op den grond,
 Ter schuil dient van een jongen hond;
 Een kous schijnt op een kast verdwaald,
 De slaapkrib schijnt pas afgehaald,
 De peluw hangt, de lucht ten buit,
 Ter helft 't geopend venster uit;
 De pseudo-schoorsteenmantel draagt
 Een das, tot afneemdoek verlaagd,
 Een kaars op een champagneflesch,
 Een chargebeeld, een bord en mes,
 Een inktpot en een brieventasch,
 Met hoopjes van sigarenasch.
 Een oud klavier is *piédestal*
 Voor 't opgezette vooglental,
 Dat weer een liquorflesch omkranst,
 Waarin een kleine kleuter danst;

De wanden zijn in 't rond bezet
 Met menig half verscheurd portret,
 Met d' uitgespannen vledermuis
 En ander leelijk nachtgespuis;
 En, tot volmaking van 't geheel,
 Grijslachend om het bont tafreel,
 Staat een geraamte in gindschen hoek
 Omhangen met een chamberloek.
 Een vrouwlijk wezen jong en net,
 In haar eenvoudig huistoilet,
 Loopt vroolijk zingende op en neêr
 En is met ijver in de weer
 En brengt, voorwaar het mag ook wel!
 In heel dien choas wat herstel;
 Maar, nauw in d' aanvang van heur taak,
 Daar hoort zij op den trap gekraak
 En op de deur een forschen tik:
 »*Entrez!*» roept ze uit met ietwat schrik;
 Een heer blijft aan den ingang staan,
 Twee dames komen na hem aan:
 VERKLAT is 't met zijn echtgenoot,
 In bijzijn van MARIE DE GROOT.
 »*Demeure ici monsieur STEPHAAN?*»
 Zoo vangt hij ras met vragen aan.
 »*Comment, monsieur, qui cherchez vous?*»
 — »STEPHAAN! *j'ai cherché lui partout!*»
 — STEPHAAN!.. STEPHAAN! *ne connais pas!*»
 — »Dat 's apekool!» hernam zijn ga.
 — »*Vous connais pas? ça mentez vous!*
On tient ici moi pour le fou!
Je sais bien qu'il ici demeure';
Il m'a fait hors de mon humeur;
Il joue bon temps avec ma bours,
J'ai payé souvent tous ses ours.
Il m'a cherché pas au station;
Ma femme a eu un gros menton,
Neuf jours le mal de dents, et moi
J'ai pris un formidable froid;
Neuf jours j'ai couché dans mon lit,
Je n'ai pas vu la vill' Paris!»
 — »*Ma foi! je n'y comprends du tout...*

Madam', de grace, asseyez vous.

Dit' donc, que voulez vous monsieur?"

— »STEPHAAN! *mon sang, mon cher neveu!*

Où est STEPHAAN, je vous demande:

Je suis son oncle de viunde."

MARIE DE GROOT trad naderbij,

»Vraag naar ETIENNE," raadde zij,

»STEPHAAN verstaat men niet in 't Fransch.

— »ETIENNE!" riep het vrouwtje thans,

»ETIENNE? *ah ça!" C'est mon mari.*

Pardon monsieur, il est sorti."

— »*Vous êtes son...*" Een rauw geluid

Had eensklaps het gesprek gestuit;

Juffrouw VERKLAT zeeg op een stoel,

Vermeesterd door een vreemd gevoel;

Ze wees slechts naar den kamerhoek,

Ze erkende neefjes chamberloek,

En sidderde als een espenblad

Om 't heerschap dat er onder zat.

»*Me neef!"* dus riep ze en zeeg ineen,

Heur man liep angstig om haar heen,

»Maak geen stambalie, lieve schat!

't Is niets mijn kind," bezwoer VERKLAT.

Het Fransche dametje en MARIE,

Ze haalden bei in harmonie,

Het Farinasche plengnat ree

En wreven er den hoofdslaap meê.

Maar 't Keulsche water had geen kracht;

Doch, wat op eens herstelling bracht —

't Was een verschijning op dat pas,

Die door de deur genaderd was;

Een nieuw sujet treedt op de baan;

Het is de lieve neef STEPHAAN,

Die bij dien aanblik heimlijk bad:

»k Wou dat ik in Turkijë zat!"

Maar, wat hij nauwlijks hopen dorst,

Zijn tante prest hem aan heur borst,

»Och" riep zij, alles is bedrog?

'k Zie, STEVENTJE, je leeft dan nog!

'k Herkende straks je chamberloek,

En 'k zag dat spook daar in den hoek,

En 'k dacht: de Franschen zijn zoo woest!...

Neen, 'k wist niet wat ik denken moest."

— »Dat weet ik nog niet!" riep VERKLAT,

»Biecht op STEPHAAN, wat mensch is dat?

Straks noemde zij u heur *mari*!"

— »Och oom, dat is zoo courtoisie,

Was 't antwoord, en... 's lands wijs 's lands eer!

Ik volg hier tijdelijk die leer;

De dames zijn hier philantroop:

Ontbreekt aan 't overhemd een knoop,

Of zijn te met je kousen stuk,

Of heb je aan 't vest een ongeluk,

Of staat je handschoen slecht er bij,

Dan staan ze ons liefderijk ter zij;

Want wie studeert heeft steeds gebrek:

Gelukkig zijn we zeer in trek."

— »Ja neef, dat merk ik," zei VERKLAT,

En wenkte middlerwijl zijn schat,

»Dat merk ik, en die courtoisie

Kost jou den titel van *mari*;

En 'k zie nu wat er heeft gefaald

Dat jij me niet hebt afgehaald,

En ik vermoed nu eerst terdeeg,

Waarom 'k van u geen antwoord kreeg,

En ik begrijp nu wien mijn geld

Met u op renten heeft gesteld.

Kom vrouw, pak op! MARIE, kom meê!

We storen hier die lieve twee;

Dag neef! denk: Oom is nog geen kind,

Maar schrijf jij hem ooit weer om splint,

Dan weet je 't nu en heel secuur,

Dan gaan jou brieven op het vuur!

— *Madam, ne voulez vous rester ?*"

Sprak 't Fransche dametje. — »*Obligé!*

Was 't antwoord van mijnheer VERKLAT,

»*Vous pouvez lasser sa cravat,*

Laver ses bas, fermer ses gants,

Mais l'oncle envoie pas l'argent !"

STEPHAAN bleef als een wezel staan

En had den moed niet meê te gaan,

Toen oom, met nauw verbeteren wrok,

De dames met zich henen trok,
 En 't huis verliet, ontdaan en bleek,
 En in de vigilante streek,
 Die hen naar 't industriegebouw —
 Hun hoofdbestemming — voeren zou.

Een kijkje op de Tentoonstelling.

't Is in 't *Palais de l'industrie*
 Van daag een vijf francsdag;
 Maar de intreekaart van d'exposant
 Is hem een vrije vlag.
 Zie, de equipages rechts en links
 Voor iedren ingang staan:
 't Zijn kracht en macht en heerlijkheid,
 Die thans naar binnen gaan;
 Mijnheer VERKLAT zucht wel: »'t Is duur,
 Maar 't is voor de eerste maal;
 Tien francs — twee dames'' — mompelt hij,
 »Hoe kom ik zoo royaal!
 Maar 't is van daag de kijkdag niet
 Voor Jan en alleman!
 'k Heb veel ontbeerd, licht dat ik nu
 Terdege kijken kan!»
 Nog was de goede man onthutst
 Van 't vorige bezoek,
 Maar 't uitzicht om zijn roem te zien
 Maakt hem allengs weér kloek.
 MARIE DE GROOT strekt hun tot gids
 Op de onafzienbre baan,
 En wijst de juffer hier wat moois,
 Daar wat merkwaardigs aan;
 Maar de exposant wil steeds vooruit,
 De *annexe 1)* trekt zijn voet,
 Waar, in het vak van Nederland,
 Zijn puikwaar prijken moet.
 Wel wijst MARIE hem Neêrland aan

1) Het nevengebouw, waarin voornamelijk de grondstoffen werden tentoongesteld.

In de oppergalerij,
 Maar zijn producten zijn daar niet:
 »De *annexe*” mompelt hij.
 De dames toeven hier en daar,
 't Geen zeer natuurlijk is,
 Al geeft dit aan 's mans ongeduld
 Veel stof tot ergernis;
 Hier zien ze een zingend vooglenkoor,
 Krek of het levend was,
 Daar prijkt een levensgrootte leeuw,
 Heel van gesponnen glas,
 Ginds lokt haar 't kinderspeelgoed aan,
 Kant, zijde en balgewaad,
 Brillanten, zelfs l' *Etoile du sud*,
 Of schoenen zonder naad . . .
 Maar neen, wij sommen niet meer op,
 Links, rechts, omlaag, omhoog;
 De juffer heeft zooveel te zien,
 Het duizelt haar voor 't oog!
 Van 't zien en 't slentren blind en dof,
 Sleept zij zich machtloos voort;
 »We moeten naar de *annexe* heen!
 Is alles wat zij hoort.
 Daar komen ze eindlijk aan hun doel,
 VERKLAT vliegt heen en weêr,
 Zijn vrouw zoekt smachtend naar een bank
 En valt aemechtig neêr;
 MARIE heeft ook niet veel plezier:
 Zij troost de juffrouw wat,
 Of ziet met koelen blik in 't rond,
 Of meesmuilt om VERKLAT,
 Gewapend met catalogus,
 Loopt hij nu links dan rechts:
 Hij stampvoet soms van ongeduld,
 Interpelleert de knechts,
 Of wil den commissaris zien;
 Men haalt de schouders op.
 »De commissaris is er niet;”
 Zijn wrevel stijgt ten top:
 Hij zoekt op nieuw en zoekt nog eens,
 Maar immer vruchteloos.

»VERKLAT" vraagt de eega lakoniek,
 »Hoe maak je u toch zoo boos."

— »Wel vrouw," is 't antwoord, »'t is een moord!
 Verbeeldje mijn verdriet!
 'k Vind duizenden sigaren hier —
 Alleen de mijnen niet!
 Een vloek ligt wis op onze reis:
 De satan is in 't spel;
 Ik had een hemel hier verwacht
 En vind hier slechts een hel."

— »Zou 't mogelijk wezen," vraagt MARIE
 »Dat ze op de galerij 1)

Bij 't andre goed van Nederland?..."
 »We zullen zien!" roept hij.
 Het drietal trekt nog eenmaal op,
 't Gaat galerijwaarts heen:
 Men slaat geen oog meer op het moois
 En ziet naar 't doel alleen;
 Daar zijn ze er, maar 't geen mengeling
 Van zoet en bitter schonk —
 't Is de aanblik van een seekren heer —
 Die seekre heer is ... PRONK,
 Verrukt stapt hij op 't drietal toe,
 'k Heb 't" zegt hij »hier niet kwaad,
 'k Heb juist daar een servies verkocht!
 Daar staat mijn fabrikaat."

Het drietal treedt werktuiglijk toe
 En roemt den zilverschat,
 Die daar met smaak staat uitgesteld;
 Maar eensklaps wenkt VERKLAT
 Met zichtbren spijt zijn vrouw ter zij
 En wijst haar op een kist,
 Die 't zilverwerk tot voetstuk dient,
 »Man," vraagt zijn vrouw »wat is 't?"
 — »Wat of het is, je vraagt het nog?
 Die kist... vrouw, houd me vast!...
 Die kist, die al die prullen draagt,
 De prullen van dien kwast!

1) De plaats waar het fijnere fabriekwerk was uitgesteld.

Die kist — geopend is zij niet,
 Dat zie ik aan het slot —
 Daar zitten mijn sigaren in!!!
 Vrouw voel je nou mijn lot!
 Begrijp jij 't hoe bedaard ik blijf
 Bij zooveel zielsverdriet?"
 — »Wel," zegt ze, »man doe uw beklag!"
 — Beklag? Ik doe het *niet!*
 Voor mijn part vliegt Parijs in brand
 Met heel de rommelzoo!
 'k Vraag niet naar mijn sigaren, neen,
 Die krijgen ze cadeau;
 Maar 'k vlieg naar huis en jij met mij,
 Ik blijf niet in deez' hel!
 Ik zeg 't nog eens: hier zit voor ons
 De satan in het spel.
 Zie zoo! MARIE vond weer haar PRONK!
 Die is weer op heur dreef,
 Die zal haar weg wel vinden; kom,
 Ik ga! zoo waar ik leef!
 Mijn geld is op, en dat voor wat?
 Voor pijn en kou en smart!"
 — »Och sprak zijn vrouw, »dat goeie geld,
 Wat gaat het me aan het hart!...
 Man, scheer je nou je snorren af,
 En neem je een andren hoed?
 — »Och, spot niet vrouw, met mijn verdriet,
 Kom meê, we gaan met spoed!"
 En waarlijk sloop het tweetal heen,
 Zij volgzaam — hij heel kwaad,
 En eer MARIE het had gemerkt,
 Was 't echtpaar reeds op straat.
 't Ging recht af op de *rue Belfond*,
 'In vliedenden galop;
 Men nam zijn plaats op 't Noorderspoor
 En pakte 't boeltjen op;
 En 's andren daags was 't feit beslist,
 En reed meneer VERKLAT,
 Parijs verwenschend en nog meer,
 Naar huis heen met zijn schat.

V.

N A B E T R A C H T I N G.

Een Avondkout van mijnheer en juffrouw
Verlat.

De heldre gasvlam is ontstoken,
 De dagen kriipen zichtbaar in;
 Straks is September aangebroken
 En de avond geeft weer ruim gewin.
 't Was drok in d' Amsterdamschen winkel,
 De marktdag bracht de klanten weër,
 't Vijf onsje voor den boerenkinkel,
 't Sigaartje voor den jongen heer;
 De koffië, thee en chocolade —
 't Heeft alles goed een beurt gehad;
 De drukten brachten lang geen schade
 Voor 't laadje van meneer VERKLAT.
 De meid brengt weër het schenkblad binnen,
 De juffrouw is weër in haar doen,
 De kat zit als van ouds te spinnen,
 VERKLAT is weër in 't oud fatsoen.
 Nu veertien dagen zijn verleden,
 Sinds 't paar terug kwam schotsch en scheef,
 Is de een met de ander weër tevreden
 En alles op zijn ouden dreef.
 »VERKLAT, heb jij het nieuws vernomen?
 't Is" spreekt de vrouw tot d' echtgenoot,
 »Tot engageeren toch gekomen:
 'k Zag PRONK daar met MARIE DE GROOT!"
 — »Vrouw," zegt hij, »k wil het wel bekennen,
 Berekeningen falen vaak,
 En de uitkomst steekt, we moeten 't wennen,
 Met de idealen soms den draak.
 Maar wat kan me onzen neef ook schelen!
 STEPHAAN moet weten wat hem past;
 Als hij mijn toezicht niet kan velen,
 Dan draag hij ook maar zelf den last.
 Wat PRONK betreft, 't is mij gebleken,
 Dat ik hem eenmaal onrecht dee;

Nu ik hem nader heb bekeken,
Nu valt hij mij, zoo waar, wel meê;
Hem dank ik — 'k mocht er achter komen —
Dat mijn sigaren zijn gered;
Hem, toen hij 't alles had vernomen,
Dat ze eindlijk zijn ten toon gezet.
Ons voegt het om wat goed te maken,
En hoe denk jij er over, KEE?"
— »Man" zegt ze »k wil dat plan niet laken;
Hoor, 'k vraag het paartje eens op de thee.
'k Raak toch weêr langzaam wat op regel,
Schoon 't nawee mij veel drukte geeft;
Ik hang aan alles niet mijn zegel,
Wat hier nicht NET bedisseld heeft.
'De boter heeft een tik gekregen!
De stapel turf nam deerlijk af;
'k Merk: KA heeft laat te bed gelegen;
Ze is nog niet in den ouden draf;
'k Zie hier en daar aan de ornamenten
Dat niet mijn hand er overging;
En 'k zie ook dat er vrij wat centen
Gebracht zijn in de wandeling.
Ja man, ik merk nog honderd zaken,
Waarin ik liever mij bedroog,
En 'k wil de spreuk van CATS niet wraken:
»Geen beter loog dan 't vrouwenoog."
Niet allen vogels past het vliegen,
'k Zie dat ik er mijn beeld in ken;
Waar velen door het luchtruim wiegen,
Zijn enklen beter voor de ren.
Ik schaar mij bij die lager rangen;
Want — als ik stout het luchtruim zoek,
Dan laat ik gauw de veeren hangen,
Maar in mijn huisren voel 'k me kloek.
Dus, mag de reislust u verleiden,
Nooit ga ik weer met u op 't pad,
Ben 'k anders niet van u te scheiden,
Van reizen heb 'k mijn deel gehad!"
— »Ja," zegt heur man, »doch ongevallen
Zijn 't deel van iedren uittocht niet:
Maar wie zich eigen hot vergallen,

Zijn de oorzaak zelf van veel verdriet;
 En dat zijn wij; want wel bekeken,
 Al 't leed dat ons dat reisje schonk,
 Kwam voort uit eigene gebreken —
 't Kwam uit vooroordeel tegen PRONK;
 Had ik hem niet zoo afgestooten,
 Wij hadden blijder tocht gedaan,
 Wij hadden mogelijk veel genoten
 En zeker heel veel leeds ontgaan,
 Wij hadden met hem blijven stoomen,
 De een had voor d' ander licht gewaakt;
 't Was alles anders uitgekomen
 Dan de uitkomst nu heeft waar gemaakt.
 Door wrevel lieten we ons verwinnen,
 Door nijd misschien, 'k weet niet waarom;
 Wat heeft een mensch vaak vreemde zinnen,
 Wat handlen wij soms oliedom!
 Maar, gaf de reis ons niet veel zegen,
 Ze had één goede zij toch, KEE!
 Ze heeft ons hart een les gegeven:
 Kom, doen wij daar ons voordeel mee!"

LEGENDEN VAN INGOLDSBY.

DE RIDDER EN DE DAME.

Lady JANE was rijzig en rank van figuur,
 Lady JANE was schoon en haar oog was vol vuur,
 En lord THOMAS, haar man, was een man van gewicht,
 Hij was vierkant van bouw en wat grof van gewricht;
 Maar zijn kuchje was kort, en, wat dof van gezicht,
 Ontving, zelfs op klaar-lichten dag,
 Door den groenglazen bril met het schildpad beslag,
 Zijn oog nauw 't genoegzame licht;
 En de hoed, dien hij droeg, was zoo plat en zoo breed,
 Als ik elders een tweeden maar weet.
 Hoe kaal ook zijn kruin was, hoe dun ook van haar,
 Viel toch aan zijne eega de liefde niet zwaar;
 O, 't was zoo'n beminnelijk paar!
 En de naam en de faam

Van háár, zoo lief tallig, — van hém, zoo bekwaam,
Werd overal luide begroet;

Ja, waar ook de ridder op 't land werd ontmoet,

Of waar hij met vrouw lief maar kwam,

Daar was hij gewis, dat zijn oor het ve.nam,

Hoe 't volkje van wijd en van zijd,

Hem toeriep, in 't harte verblijd:

— Lang leve de heer van dit heerlijk domein!

Dan zwierden de mutsen van groot en van klein;

En riepen zij allen: — Hoezee!

Ze leven, ze leven, ze leven, de twee!

Geen kommer of pijn!

Gezond en gelukkig, dát zullen ze zijn!

Lang leven ze beiden, lang dure hun trouw,

De goeie mijnheer en de mooie mevrouw.

De goede sir THOMAS, die, 't zij hier vermeld,

't Natuuronderzoek zich ten taak had gesteld,

Was een man van een vorschenden geest;

Er is nooit grooter wonder geweest;

Hij zat soms geduldig (en telde geen uren)

Op planten en bloemen en onkruid te turen,

En keek of hij soms, na een nattigen dag,

Langs de velden de kruipende slakken ook zag,

Of de hommels, de bijen, de torren ook vlogen;

Of de mier of de mot zich vertoonde aan zijne oogen;

Wie de vloo naar den drommel mocht wenschen, — niet hij,

En de nijvere spin, van wier pooten of dij,

Een ijvrig examen door hem werd genomen,

Maakte vaak zijn genot en genoegen volkomen;

De horzel of wesp was hem lief aan het hart;

Kortom: 't was een man van genie,

Hij zette ook alle andre zaken *empart*

En wijdde zich gansch aan de filosofie.

Maar, lady JANE was rijzig en rank van figuur,

Lady JANE was schoon en haar oog was vol vuur

En was eenige Meimaanden jonger dan hij:

En dit zij

Ter verklaring van hem, die 't niet wist,

En die zich bij 't zien van het paar had vergist

Als ze een wandeling deden te gader:
 Dat men sir THOMAS dan hield voor heur vader.
 Nu geeft het vooroordeel en mooglijk de nijd
 Aan den wijsgeer, die zich aan de wetenschap wijdt, —
 Ofschoon ik het redeloos keur, —
 Somtijds een belachlijke kleur;
 Zoo vindt ook de entómologie
 Bij dames niet veel sympathie;
 Te meer nog waar 't vrouwlijk weerstreven,
 Een Lady zoo schoon te vergeven;
 Ja, 'k wed dat de helft van het zwakker geslacht
 Haar kweuling geuit had door wrevel en klacht,
 Wanneer zij heur mannen met brillen zoo groen,
 De laarzen bestoven, den hoed uit fatsoen,
 Met bloed en met smeer op hun das en hun mouwen,
 In plaats van met haar eens een praatje te houen,
 Met den neus zagen liggen op dit of op dat,
 Op een mot of een mier, op een pier of een pad,
 Of op leelijke en morsige wicken en koten,
 Dingen, waaraan men zou raken noch stooten,
 Op staarten en nagels en angels en pooten.
 Voorzeker zoo'n man is vervelend en naar,
 Een man, die des avonds loopt zoeken en pinken
 Of hij ook een glimworm of dwaallicht ziet blinken,
 In plaats van, als 't past, eens te pinken naar haar!
 Maar niets van dit al!
 't Was nooit het geval
 Met mylady, de gâ van sir THOMAS. Zij dacht er
 Verstandiger over: gewilliger, zachter,
 Scheen ze immer voldaan,
 En liet in zijn studie haar lieverd begaan
 Met turen en gluren en gluipen en sluipen,
 Ja, achter het kruipend gedierte te kruipen,
 En, ver van te schelden, te weenen of klagen,
 Kon ze alles ter wereld van manlief verdragen!
 Geen dame zoo schoon,
 Zoo vriendlijk van toon;
 Geen vrouw met zoo'n waarlijk tevreden gelaat,
 Bij eigen en vrienden, te huis en op straat;
 En waar ze genood werd, daar kwam ze inderdaad;
 Gul met haar recepten en gul met haar raad,

Wist ze overal weg op, bracht ze overal baat;
 Haar appel- en perenconserf was niet kwaad.
 Ook vonden heur gasten haar disch delikaat. —
 Vaak bezig met keuken- en kelderbestuur,
 Bereidde ze 's zomers het fijnst confituur,
 Of legde in het najaar een haas in het zuur:
 Soms wekte 't borduurraam haar ijver en smaak
 En gaf zij zich zelve de moeilijke taak,
 Om rozen en tulpen, die nimmer verleppeu,
 Op stoel of op rustbank en voetbank te scheppen,
 Zoo fraai dat er menig vriendin
 Naijverig werd op haar keurigen zin;
 Ja, volgens verklaring van vreemden en vanden,
 Was nergens zoo'n stiptheid, zoo'n orde te vinden.
 Maar, wanneer 'k haar verdiensten hier bloot heb gelegd,
 Denk dan niet dat al 't goeds van de vrouw is gezegd;
 Neen, een diepere blik zou de waarheid u staven,
 Dat het meê in haar doel lag haar geest te beschaven;
 Want wanneer ze daar neerzat, bedaard en bedeesd,
 Om heur haring te ontgraten, te naaien, te stikken,
 Of de zaken van keuken en kelder te schikken,
 Dan genoot ze daarbij naar verstand en naar geest;
 Want dan zat aan heur zij'
 Een heer der familie, met name MAC BRY,
 Een neef van mevrouw, in den veertienden graad,
 Gelijk dit op 't stamboek der *Ingoldsby's* staat;
 (Zie 't oude geslachtboek, wanneer ge 't soms hadt,
 Het twintigste deel, drie en vijftigste blad),
 En wanneer ge die pagina's juist hebt gelezen,
 Zij het u ongetwijfeld ook duidelijk bewezen,
 Dat de *Ingoldsby's* stamboom, in zijdlingschen tak,
 Den naam draagt van hem, waar 'k zoo even van sprak,
 Alles juist met zijn voornaam en titels er bij:
 Sir DUGALD MAC BRY,
 Kapitein van een Schots fuselier-regiment;
 En 'k ben zeker, dat wie hem maar kent
 Zou getuigen met mij,
 Dat geen lid van zijn clan,
 Op den naam van een kundig en aangenaam man
 Beter aanspraak mocht maken dan hij.
 Wanneer hij dan zat aan heur zij'

En mylady ook neerzat als hij,
 IJvrig bezig met zoomen of knippen of knoopen,
 Dan sloeg hij een boek voor haar open,
 Dan las hij haar voor, 't zij geleerd of gewoon,
 Van THOMAS AQUINAS of andren patroon,
 Of wanneer het haar meer mocht behagen
 (Ze had het maar even te vragen),
 Dan las hij een roover-roman,
 Of andere lettergewrochten,
 Bij voorbeeld de reis van BUNJAN,
 Of somtijds de onzaglijke tochten
 Van Zweed en van Griek en van Ier en van Pruis,
 Tot GULLIVERS reizen inclus;
 De ROBINSON CRUSOË, ja, wat niet al meer,
 Blijgeestig en droevig, onstuimig en teêr,
 'k Weet alles zoo juist niet bij name
 Wat die heer al niet las voor die dame!
 Ze mochten uit bijna de helft van den schat,
 Dien sir THOMAS bezat,
 Van boeken, brochures en blâren,
 Geleerdheid en kennis vergâren.
 Ze kregen van wijsheid de hoofden zoo vol,
 Wat werden ze schrander! In 't kort:
 Zoo schrander en wijs als de lord,
 En wat was je sir THOMAS een bol!

Nu wilde 't op zekeren keer,
 'k Weet den dag en den datum niet meer,
 't Was lente, en ik meen, het was Mei,
 Als natuur in haar prachtlivereï,
 Met den lach op 't verjeugdigd gelaat,
 Heur bloesems verspreidt over 't veld;
 Als alles in weelde zich baadt,
 — Gelijk ons de dichter vertelt,
 Als de boomtop de vogelen draagt,
 En de nachtegaal jubelt en klaagt;
 Als het gras weêr zoo groen is, de zon weêr zoo gloeit,
 En alles door licht en door leven herbloeit, —
 Toen in 't huis van sir THOMAS niet weinig te koop was
 Met gejammer, gezucht en gekerm en geweën,
 W ij l de mare weerklonk, dat de lord op den loop was,

En geen christene ziel wist waarheen.

Hij had, naar het mij is ter oore gekomen,
Vóór 't heengaan een luttel ontbijtje genomen:

Een stukje gebakkene leng met een ei,
Wat ham en wat kruim van amandelpastei,
Een schijfje twee, drie van 't geroosterde brood,

Een stukje koud kalfsvleesch, van gistren gebraden,
Een helftje van een van de lamskarbonaden;

Ziedaar om en bij wat de ridder genoot,

En dan, laat me eens zien,

Drie kopjes misschien

Van joesjes- of gun-thee, met suiker en melk,

En een brandewijnscheutjen in elk,

Ofschoon dit van tien nauw aan één zal behagen;

Ten minste, ik beken het: ik kan 't niet verdragen,

Ik meng maar eenvoudig mijn zwart door mijn groen:

'k Zou denken, wanneer 'k als sir THOMAS wou doen,

Wijl 'k zenuwen heb noch van stier noch van verken,

Dat ik mooglijk iets van een roesjen zou merken;

Maar, zoo al voor mij zulk een zwaarigheid rees,

Och, hier was geen vrees;

Heel bedaard en heel stil

Vroeg de man om zijn schilpadden bril,

Om zijn hoed met den rand, waar ik flusjes van sprak,

Om zijn stok met den kruk, hem tot steun en gemak

Bij 't wandlen, of loopen, of staan,

Of tot wroeten in struiken en blaân,

Als hij zocht naar zijn slakken of pieren,

Of zijne andre geliefkoosde dieren: —

Dus gewapend, vertrok hij, vrij vroolijk en vlug,

Hij vertrok, arme ziel! — hij kwam nimmer terug.

De klok stond op vijf en de schel klepte luid

En noodde voor 't eerst tot het middagmaal uit;

Men nam dan gewoonlijk een snapsje; maar dra

Klonk het tweede gelui, 't was een half uur daarna;

En BETSY en SALLY en THOMPSON de knecht,

Ze hadden reeds stil tot elkander gezegd:

— Waar 't heerschap mag zitten, of wat hem weerhoudt!

En BETSY sprak wreevlig: — de visch wordt zoo koud!

En SALLY sprak: — Hemelsche zaken!

Wat zal straks mevrouw weêr een leven gaan maken!

Maar THOMPSON, de knecht,

Wees SALLY te recht:

— De waarheid — sprak hij, — moet niet altoos gezegd!

De man was maar 't meest

Voor den ridder bevreesd,

Die licht had geloopt door dauw of door nat,

En daarom wel mogelijk een kou had gevat.

Hij lag met bezorgdheid en teeder gevoel

's Mans schoenen en lams-wollen kousen vast klaar,

Van ieder een paar,

En hing een schoon hemd voor het vuur op een stoel.

Maar de heer van het huis bleef nog immer absent

En de kok was van allen het meest malcontent,

Wijl het eten zoolang reeds gereed had gestaan;

— Van al het gezoden en al het gebraân

Was 't grootste gedeelte, sprak hij, naar de maan,

Omdat het zoolang moest te seuteren staan.

Die poddings, geliefkoosde kost van mevrouw,

Hij dacht, dat er niemand van nuttigen zou;

Maar de dame kwam spoedig tot andre gedachten:

— 't Zou gek zijn, sprak zij, om nog langer te wachten;

Disch op, zet de spijzen maar neêr;

Houd twee of drie sneedjes maar warm voor mijnheer;

Want, o hij is zeker verdwaald,

Wie weet of hij keert vóór de schemering daalt;

En mevrouw uitte aan DUGALD MAC BRY haar verlangen,

Om aan tafel de plaats van haar man te vervangen.

MAC BRY maakte in 't eerst wel excuus,

Als waar hij een weinig confuus,

Maar toch, hij stond op, boog beleefd en gleed neêr

En hij zat op de plaats van mijnheer.

Maar de nacht ging zoo traag en zoo treurig voorbij!

Lady JANE, met zorgen en vreezen in 't hart,

Zat zoo bitter te weenen van angst en van smart,

En nevens haar zij'

Zat DUGALD MAC BRY;

En, hoewel ik niet weet of ook hij werkelijk weende,

Was er toch in zijne oogen een traan, naar men meende,

En het kon ook wel zijn; ga de zaken maar na,

Van zoo'n jeugdigen borst voor zoo'n ouden papa!
 En had men misschien
 In zijn hart kunnen zien,
 Ach, men had dan gemerkt, hoe de man het begreep,
 Licht dacht hij: de sukkel is zeker om zeep.

En de morgen brak aan en nog een — en nog een,
 En nog klonk door de woning het droevigst geweest,
 En geen wachthond deed blaffend zijn welkom verstaan,
 Als de wachthond bij 't zien van zijn heer had gedaan,
 En geen klopper viel neêr
 En meldde sir THOMAS er weêr,
 En geen wedergekomene trok aan de schel; —
 Ach! het huis was zoo stil als een kluizenaarscel.

De zon scheen nog gloeiend op toren en trans;
 De weiden verspreidden heur groen en heur glans;
 Het vogelenheir schonk het oor melodij;
 De lammeren huppelden vroolijk en vrij:
 Daar buiten was blijdschap, genct, harmonij.
 Maar ach! niet alzoo met de sombere ideên,
 Die speelden door 't vrouwelijk brein,
 Wanneer ze verzonken en stil met hun tweeën
 Een wandeling deden op 't plein,
 Naamlijk zij en MAC BRY, de kaptein,
 Bij wien nogtans de innige rouw
 Wat minder was dan hij het huichelen wou;
 Hij kon de gedachte maar gansch niet verzetten:
 Was de arme sir THOMAS eens werkelijk dood,
 Dat niemand ter wereld het hem kon beletten,
 Wanneer hij zijn hart eens ontsloot,
 En zijn hand aan de weduwe bood,
 Om in haar verlatenen stand
 Te dienen tot 's mans remplaçant;
 Let wel, bij een dame, zoo jong en zoo schoon,
 Zoo rijzig en rank en zoo nobel van toon!
 En in dit bijzonder geval
 Vond hij het niet mal
 De Heer eens te worden van Tappingtonshal.
 — Wij hebben door 't graafschap van Kent, —

Zoo sprak hij, — ons her- en ons derwaarts gewend;
 Geen mensch weet, wat geld er aan zoek is gemaakt;
 Maar wat moeite we ons allen ook hebben gegeven,
 We zijn nog maar immer in 't duister gebleven,
 En niemand weet, waar hij te land is geraakt;
 Gansch 't huisgezin gaf zich aan 't onderzoek over, —
 De stalknecht liep zesmaal van Folkstoon naar Dover;
 Maar spijt allen ijver van heer en van knecht,
 Bracht geen stervling sir THOMAS te recht;
 Reeds veertien daag ging er voorbij,
 Nog zitten de zaken op zij;
 We stelden plakkaten aan boom en aan muur,
 En de omroeper schreeuwde met omroepers-vuur:

— Alhier is gestolen, verdwaald of verloren,
 Een Hoog Welgeboren!
 Een heer, wat bejaard, wat gebukt in het gaan;
 Hij had een zwart pak, toen hij 't huis verliet, aan,
 Wat kaal en wat smerig, doch wel te verstaan
 Het pak. Hij is stemmig en stil,
 En hij draagt ook een schildpadden bril:
 Zijn hoed is wat laag en de rand is wat breed;
 Degeen, die iets weet
 Dat licht kan verspreiden op 't lot van den man,
 Of hij, die hem t' avond of morgen,
 't Zij dragend of slepend, te recht kan bezorgen,
 (De goede kant boven, als 't kan),
 Aan den slagboom van Taptons kasteel,
 Hem valle vijf pond voor zijn moeite ten deel.
 (Nota bene! Wanneer hij al dood is misschien,
 Krijgt de eerlijke vinder het dubbel van dien).

— Ziedaar het bericht, dat bij omroepersmonden,
 Of wel bij plakkaat, is verspreid en verzonden;
 Sir THOMAS moest, dunkt mij, reeds lang zijn gevonden.
 Licht is hij niet meer!
 Licht is hij geschoten, gehangen, verdronken!
 Zijn weduw, och heer!
 Voor haar gloeit mijn harte; zij deed het ontvonken!
 Maar wat zegt misschien wel de wereld er van,
 Wanneer ik zoo kort na den dood van haar man,

Mijn hof bij haar maak?...

Men zeg wat men wil, 't is mijn eigene zaak;
 'k Geef niets om 't gebabbel der menigt;
 Genoeg: haar bekoorlijkheid lacht mij nu aan,
 Ik geef mij het recht er een blik op te slaan;
 Misschien zijn wij spoedig vereenigd!

Waar een man als MAC BRY

Een besluit had genomen, bij wat het ook zij,
 Daar was zijn gemoed met de zaak zoo vervuld,
 Dat dra het geheim van zijn hart was onthuld:
 Hij bezwoer haar vooreerst en met al zijn vermogen,
 Dat de sterrenglans dof werd bij 't licht van hare oogen;
 Hij verzekerde haar op een innigen toon,
 Dat haar lip als de roos was, als lelies haar koon;
 Dat haar boezem een geur gaf, zoo heerlijk en sijn,
 Als een narcisbouquet of een bed van jasmijn,
 En nog meer complimentjes, zoo waar als oprecht,
 En dit alles in sierlijke beeldspraak gelegd!
 En toen sloeg hij zijn arm zeer beleefd om haar midden,
 En zijn blik scheen haar kenlijk om weermin te bidden,
 En zij werd toen zoo bloo,
 En 't verraste haar zoo,
 Dat ze waarlijk vergat, zijn beleefdheid te keeren
 En de blijken van téerheid des minnaars te weren;
 Maar, o hemel! wat werd ze te moe:
 Daar loopt vliegend een man op haar toe,
 Zijn gelaat teekent schrik of désaster,
 En mevrouw klemde zich aan haar neef toen nog vaster;
 De bode sprak luid:
 — Mevrouw! riep hij uit
 ('t Was de tuinman, dit zij in 't voorbijgaan gezegd):
 — Gevonden, gevonden, de lord is te recht!
 — Waar, waar? riep mylady, en de echo riep: waar?
 En de echo zei stamelend: dáár!
 Ach hemel! de stumperd, hij kon niet meer spreken,
 Nauw klonk uit zijn mond meer het minste geluid,
 Gansch ademloos gaf hij alleen nog een teeken,
 En strekte de hand naar den vijverstroom uit;
 Ach, 't was zoo, helaas! met zijn bril en zijn hoed,
 Vond de arme sir THOMAS een graf in den vloed.

Hij had weer gesnuffeld in dit of in dat,
 En terwijl hij opmerkzaam op de oeverbank zat,
 Had de ridder een heerlijken kikvorsch ontwaard;
 Hij boog zich voorover, en boog zich al meer,
 En greep het merkwaardige dier bij den staart,
 't Ontglipte hem even, hij bukte toen weër,
 En viel door zijn toomloozen ijver
 Flop! hals over kop in den vijver!
 Maar lady JANE was rijzig en rank van figuur;
 Lady JANE was schoon en haar oog was vol vuur;
 Maar, eilacie! wat stond ze verslagen,
 Wat schrikte ze er vreeselijk van,
 Toen het lijk van sir THOMAS, haar man,
 Door twee stevige knechts tusschen bei werd gedragen;
 Ze snikte, ze zuchtte, ze klaagde, ze kreet;
 Ze scheen overstelpt door ontroering en leed;
 Ze bezwijmde en waar zekerlijk neder geslagen,
 Bevond zich MAC BRY
 Niet ter hulp aan heur zij,
 Om haar met den tuinman naar elders te dragen.
 En o, het was waarlijk een droevig gezicht,
 Zoodra ze weër bijkwam en 't oog hield gericht
 Op den dooden mijnheer!
 Hij lag daar voor haar zoo onoogelijk neër,
 De verdronken mylord, moet men weten,
 Was half door de visschen verteerd en doorvreten;
 Zijn vest en zijn broek, ach! wie had niet getreurd?
 Zijn lijnwaad, 't was alles doorknaagd en verscheurd,
 Ja, er kwam, toen men hem nog wat nader bezag,
 Uit elk van zijn schoenen een aal voor den dag,
 En men merkte aan de rijzing en daling,
 Dat er meer bij hem stak,
 Want in iederen zak
 Kroop, zich kronklend, een levende paling;
 En de tuinman, dit zij in 't voorbijgaan geuit,
 Hij maakte reeds vòòr zijn alarm
 Een zes- of een zevental lepälen buit
 En verborg ze in den korf, dien hij droeg aan zijn arm.

Men bad voor de rust van sir THOMAS,
 Dewijl de familie zeer vroom was;

Want wat men nog doen kon, helaas! dit was al,
En men schikte zich toen in dit droevig geval.

Lady JANE was rijzig en rank van figuur,
Lady JANE was schoon en haar oog was vol vuur.

De tijd heelt de wonden en balsemt de smart,

Dit merkte ze reeds 's anderendaags in heur hart;

Want ze kwam weër wat bij van haar wanhoop en schrik,

En ze wierp in de toekomst een moediger blik,

En ze troostte zich met het idee onder andren,

Dat ze mogelijk nog eenmaal haar naam kon verandren.

Ze zei zeer diepzinnig tot THOMPSON den knecht

Na d'afloop van 't avondgerecht:

— Wel, THOMPSON, wat heb ik een puitaal gegeten!

'k Verklaar je, 't is waarlijk een smakelijk eten;

Bezorg mij, als 't mogelijk is,

Nog dikwijls zoo'n schotel met visch!

— Mevrouw! sprak de slungel en krabde zich 't oor,

't Valt altijd niet voor,

Dat mijnheer uw gemaal, in zijn ijver,

Te water mag gaan in den vijver!

Gij, bejaarde mijnheeren! o, hoort naar mijn raad:

Zijt ge eenmaal verbonden in d' echtlijken staat,

En zijt ge wellicht

Wat slecht bij 't gezicht,

Ach, blijft dan maar liever te huis bij uw gá

En loopt toch de hommels en torren niet na;

En draagt gij een bril met een schildpadden rand,

O vermijdt dan de vijvers, loopt ver van den kant.

Gij gehuwde mevrouwen, zoo nobel van toon,

Zoo rank en zoo rijzig, zoo jeugdig en schoon,

Ach, hoort mijn moraal:

Wanneer uw gemaal

't Gedierte van 't veld voor uw bijzijn verkiest,

Zorgt dan, dat ge hem uit het oog niet verliest;

Hij loopt licht van 't pad af in blinde verdwaling,

En een doode gemaal brengt u levende paling.

EEN KABAAL IN DE OPERA.

DOL-DROM, de tooneelgerant, zat in zijn stoel,
 Zijn oog had een uitdruk van wrevel gevoel;
 Hij zei (en hij sloeg met zijn hand op zijn knie:)
 »Ik wil niets meer hooren van FIDEL-DOM-DIE.»

Maar FIDEL-DOM-DIE zong zoo helder en schoon,
 't Publiek was verukt door zijn trillers en toon;
 Men kende geen zanger van zooveel genie,
 En wilde geen ander dan FIDEL-DOM-DIE.

»De duivel,» zoo sprak hij, »weet waar het hem zit,
 Ik maak geen akkoord dan met FAL-DERAL-TIT!»
 Zong FIDEL-DOM-DIE ook verrukkend en schoon,
 Met eedle manieren en helderen toon,
 Toch deed de gerant — want de man had een kop!
 Als merkte hij al dat geschreeuw niet eens op.

Mijnheer de souffleur daalde neêr in zijn hol;
 't Gordijn ging omhoog, de komedie was vol;
 En FAL-DERAL-TIT zong toen falderal-lol;
 Maar nauw hield hij stil,
 Daar had je een gefluit, een gepiep en gegil!
 Nooit was er ter wereld zoo'n hev'g kabaal;
 »Weg!» klonk het in 't ronde, »weg met dat schandaal,
 Weg FAL-DERAL-TIT, leve FIDEL-DOM-DIE!
 Men breng hem hierhenen, den man van genie!
 We willen geen ander dan FIDEL-DOM-DIE!» —

»DOL-DROM!» klonk het verder, »DOL-DROM!
 Wat neemt me die kerel een schandlijke som
 Voor loges en stalles, baignoires en bak,
 En, of het aan smaak en gehoor ons ontbrak,
 Of 't heele publiek hier om Godswil maar zit,
 Nu scheept hij ons op met zoo'n FAL-DERAL-TIT!
 Nooit geven we toe voor zoo'n knoeier als die;
 Weg FAL-DERAL-TIT! Leve FIDEL-DOM-DIE!»

DOL-DROM, de tooneelgerant, rees van zijn stoel,
 Zijn oog had nog d'uitdruk van wrevel gevoel,
 Maar wetend, met wie hij te handelen had,
 Ontplooidde hij 't voorhoofd weêr effen en glad;
 Hij schreed op de planken, en boog elegant,
 Gezwartrokt en d' opera-hoed in de hand.
 Hij aarzelde en glimlachte en trad voor het licht
 En toonde zijn tandjes en vriendlijk gezicht;
 »Mijnheeren en dames!» zoo sprak hij, »'k ben blij
 Uwe orders te hooren; wat wilt gij van mij?

» Wel FIDEL-DOM-DIE!
 De man van genie!»

Zoo raasde 't publiek in zijne antipathie;
 Gravinnen, baronnen, zoo vol courtoisie,
 Ofcieren en kooplui, en 'k weet al niet wie,
 Ze riepen en bulderden: »FIDEL-DOM-DIE!

Geen ander dan hij!

Neem aan zijn conditie, hoe zwaar die ook zij;
 Neem aan! en we zeggen u: doet gij het niet,
 Dan sturen wij u met uw boel in het riet!

DOL-DROM, de gerant, scheen bezorgd voor zijn doel,
 Zijn oog kreeg weer d'uitdruk van wrevel gevoel;

Hij keek vrij benauwd om zich heen,

Hij trilde geducht van den top tot den teen,

En hij legde zijn hand op zijn hart,

Terwijl hij vol needrigheid boog,

En hij zeide: »'k beken het met smart,

Zijne eischen zijn schrikkelijk hoog.

Het is niet te dragen, zoo'n engagement,

Mijn rechten en lasten en kosten en rent!....

Ik kan 't niet betalen wat FIDEL-DIE vraagt:

Ik heb het dus nu met een ander gewaagd,

En FAL-DERAL-TIT....»

»Och!» riep het publiek toen, »wat zanger is dit?

Als je 't hart hebt, DOL-DROM —

Nimmer zie je ons weerom!»

Daar volgde een geschreeuw, een gevloek, een gebrom;

»Ellendige smous!

Wat je zegt is maar flous,

Hij vraagt niet te veel, hoor! het kan zoo wel gaan!

Waar zie je ons voor aan?

't Is zonde en 't is schande, zoo heb jij ons beet!

Wat? Schaam je jou niet, dat je zoo je vergeet?!"

Tevergeefs vroeg DOL-DROM weêr het woord;

Zoo'n rumoer had hij nimmer gehoord,

En het griefde hem diep in de ziel,

En hij draaide zich om op zijn hiel,

Hij vlood heen en riep: *Mort de ma vie!*

'k Maak toch geen akkoord met dien FIDEL-DOM-DIE!"

Toen koelde 't publiek zich zijn wrevel en wraak,

't Werd rechter in eigene zaak:

Uit den bak klom men op het tooneel

En men schreeuwde er uit longen en keel,

En men sprong naar beneên

En men rolde dooreen,

Al tuimelend over de voetlichten heen;

Leêg waren de loges en vol werd de bak,

En ridders en lords woelden onder 't gemeen,

Met opera-hoed en met opera-frak.

Reeds maakte mamsel CHERRYTOOS

Bij voorraad haar beentjes wat los;

Zij danste zoo graag, nooit het huppelen moe,

Maar 't kwam door 't kabaal er dien avond niet toe,

En de nacht werd besloten in 't hoog driemaal drie,

Met een »hip-hip hoeraatje!" voor FIDEL-DOM-DIE.

DOL-DROM, de gerant, steeds bezorgd voor zijn doel,
Het oog nog met d' uitdruk van wrevel gevoel,

En diep verontwaardigd in 't hart,

Sloot zich op in zijn kamer á part.

En nam van zijn tafel een Perryan-pen,

En schreef in een nieuwsblad, welks naam ik niet ken,

Hoe MACTOOS en TREGOOS

En sir CARNABY JOOS,

De blauwe-huzaren-ofcier,

En meer andere helden van 't blanke rapier,

Hoe de klubs van de SNIB's en de SNOB's en de FOE's

En de TAG's en de RAG's en de drommel weet hoe's,

Hadden samengehokt, en hoe FAL-DERAL-TIT

Aan hun boosheid gestrekt had ten hatelijk wit.
 En hoe ook DOL-DROM door hun antipathie
 Genoopt tot akkoord was met FIDEL-DOM-DIE.”
 En hij voegde daarbij bovendien,
 Dat hij gansch niet ter wereld kon zien
 Wat knapheid in FIDEL-DOM-DIE toch wel stak,
 Want in B was hij zwak,
 En zijn toon was nog schraler in C,
 En hij ging nimmer boven de D,
 En toch liep men soms hooger er meê.
 Dan met BURLY-BOM-BEE,
 En die zong zelfs de dubbelde D.” —
 In het klein schreef hij nog: »N(ne) B!
 (En hier zit hem de kneep
 Wie het soms niet begreep),
 Als men 't wist in Parijs — dan misschien
 Zouden wij hem in Londen niet zien.”

En DOL-DROM trok met drift aan de schel:
 De souffleur kwam terstond op 't appel,
 Reeds voorzien, tot des meesters gemak,
 Met een waskaars en ouwels en lak:
 De tooneelgerant sloot toen met drift
 Het sierlijk geschreven geschrift,
 En hij zette zich neêr op zijn stoel
 Met een uitdruk van prettig gevoel,
 En den brief zond hij dadelijk heen,
 En hij had voor dien spoed ook zijn reên:
 Het artikel, zoo even gemeld,
 Was door hem met het oogmerk gesteld,
 (Wat de spoed in deez' tijden vermag!)
 Om te staan onder 't nieuws van den volgenden dag.

DOL DROM had zijn tred naar de schouwburg gericht,
 En hij wandelde er heen met een angstig gezicht,
 En hij keek door een scheurtje van 't scherm in de zaal,
 Om te zien wie er waren van 't vorig kabaal.
 Hij zag er MACTOOS en TREGOOS,
 Hij zag er sir CARNABY JOOS,
 Den blauwe-huzaren-ofcier,
 En de andere helden van 't blanke rapier,

De klubs van de SNIB's en de SNOB's en de FOE's,
 De TAG's en de RAG's en de drommel weet hoe's,
 En 't scherm ging omhoog op den wenk des soufleurs;
 Nauw zag men een tipje van een der acteurs,
 Daar had je weer 't fluiten en 't schreeuwen en 't slaan,
 Het buldren en 't vloeken, van voren af aan,
 Dat hooren en zien moest vergaan.

»DOL-DROM!» riep men luidkeels, »DOL-DROM!»

En uit het gesis en gebrom,

't Geloei en gefluit van rondom

Had men licht kunnen raân,

Dat de woede zoo ver wel kon gaan,

Om 's mans operabeenen aan splinters te slaan.

Maar DOL-DROM had geen vrees, naar het scheen:

Hij stapte bedaard naar de voetlichten heen,

En hij sprak zeer beleefd, maar toch vrij:

»Tot uwe orders, wat wilt ge van mij?»

»FIDEL-DOM-DIE!

»FIDEL-DOM-DIE!

Geen ander dan hij zingt hier sol-fa-re-mi,

Hij blijve onze artist, onze man van genie,

Weg FAL-DERAL-TIT! Leve FIDEL-DOM-DIE!»

En toen nu DOL-DROM dit vernam,

Keek hij juist als een uil voor een heldere vlam,

En hij sprak: »daar de zaak dan zoo zijn moet, naar 'k zie,

Zal 'k hem engageeren, dien FIDEL-DOM-DIE.»

Nu riepen MACTOOS en TREGOOS,

Nu riep ook sir CARNABY JOOS,

De SNIB's en de SNOB's en de FOE's,

De TAG's en de drommel weet hoe's,

Door dit nieuws allen vroolijk en blij:

»VIVE FIDEL-DOM-DIE,

Onze man van genie!

En DOL-DROM de gerant er nu bij,

Neen, geen betere jongens dan zij!

Zoo ook BURLY-BOM-BEE,

Met zijn dubbelde D,

En wat men ons verder nog aan heeft te biën,

Nu zullen wij komen, nu willen wij 't zien!»

En na dit ontzettend geweld,
 Werd de vrede voor immer hersteld,
 En FIDEL-DOM-DIE
 Bleef de man van genie,
 En vaster dan vroeger, in 't kort:
 Hij zat bij 't publiek op de bovenste sport,
 En DOL-DROM was een man van het recht,
 En FAL-DER-AL-TIT zong steeds uitgemaakt slecht.
 Nu, FIDEL-DOM-DIE zong zoo helder en schoon,
 't Publiek was verrukt door zijn trillers en toon;
 Tot in eeuwigheid zweeg de kritiek.
 (Begrepen?) En FIDEL-DOM-DIE,
 De man van genie,
 Bleef zijn leven den man van 't publiek;
 En mamsel CHERRYTOS
 Met haar blinkenden blos,
 Ze maakte bij d' avond haar beentjes wat los,
 En ze toonde bij wijlen het vreemdste kabriool,
 Op den maatklank van fluit en viool.

Ziedaar nu het heele verhaal,
 En d' uitslag van 't hevig kabaal;
 En wie er het meest bij gewan,
 Wie 't slimst was en 't meest politiek:
 DOL-DROM, de gerant, of 't publiek! —
 'k Laat u de beslissing er van.

1845.

 DE KLEINE SCHAMELE KNAAP.

Ik liep in Margeet langs den dam,
 En slenterde uit plezier;
 Ik zag een kleinen, schaamlen knaap
 En 'k vroeg: »wat moet jij hier?»
 Geen vreugd, maar droefheid troonde hem,
 Op voorhoofd, mond en slaap;
 'k Vroeg andermaal: »wat moet jij hier,
 Jij kleine, schaamle knaap?»

Wat keek hij schuw, die kleine knaap!
 Hij scheen van schrik vermast:

Het kleine hart is spoedig vol,
 Schoon 't spoedig zich ontlast;
 Hij stak den vinger in zijn mond,
 Bleek werd zijn kleine kaak;
 Zijn kleine zakdoek was absent —
 Zijn kleine neus riep wraak.

»Kom jij eens hier mijn kleine man!
 Zeg, hoor je 't negen slaan?
 En weet je dat dan 't kleine volk
 Naar bed behoort te gaan?
 Ga naar je moeder thuis en vraag
 Je kleine boterham;
 't Staat leelijk dat zoo'n kleine knaap
 Loopt schreeuwen op den Dam!"

Een kleine traan liep andermaal
 Hem van de kleine wang;
 Zijn boezem hijgde als 'k weet niet wat;
 Zijn stem was dof en bang.
 'k Lei bukkend 't oor hem aan den mond,
 Ach, raad wat ik vernam?
 »Ik heb geen moeder, 'k heb geen thuis,
 Ik heb geen boterham!

»Mijn vader is naar zee gegaan,
 Mijn moeder dood en heen;
 Ik zwerf de wereld schreiend door,
 Ach, 'k voel mij zoo alleen!
 Geen druppel heeft mijn tong verfrischt,
 Mijn honger is zoo groot!
 'k Had kruis noch munt voor taart of koek,
 Zelfs voor geen stukje brood.

»Als iemand mij wat voedsel schonk
 Of in zijn dienst mij nam —
 'k Zou wis niet, als ik heden doe,
 Staan schreien op den Dam;
 Maar nu sta 'k met een vast besluit
 Hier op den steenen beer;

Ik spring, als meester LEVY deed,
Zoo straks van boven neêr!"

»Schip moed, schep moed! mijn kleine man,"

Zei 'k vriendelijk tot hem,

»Hoe krijg je 't in je hersens, kind?"

Ging 'k voort met zachte stem;

»Wanneer je springt van 't steenen hoofd,

Dan breek je hals of rib,

En krijgt, wees daar verzekerd van,

Vriend HEIN je bij een slip.

»Kom met mij meê, mijn kleine knaap,

Eet meê, wanneer je 't lust;

Mijn hospita is juffrouw JOONS;

Maar — 'k laat haar graag met rust;

Ik heb (een snerkpot staat te vuur,)

Genoeg, al eet je meê;

Kom meê, jou kleine schaamle knaap:

'k Logeer op Nummer 2.

Hij toog met mij naar Nummer 2,

't Huis naast »t Verdronken Schaap",

'k Wees hem de vloermat voor zijn voet,

Den kleinen schaamlen knaap.

'k Vroeg juffrouw JOONS, de liefste vrouw

Van heel haar lief geslacht:

»Och, wees zoo goed en haal voor mij

Een pint van dubbelde acht!"

De muts van juffrouw JOONS stond scheef;

Ze zei me: »t is wat raars!

Wat denkt je wel? 'k Ben veel te goed

Voor vuile bedelaars!"

Ze nam de mat af met heur schort,

En wreef op pul en plank,

En sprak: »Loop jij naar Jericho

En haal jij zelf je drank!"

Men vat: 'k liep niet naar Jericho,

Maar 'k ging naar meester JOB,

Ik gooide daar een kroonstuk neêr,
 Ook wel genaamd een »pop»;
 Ik vroeg daarvoor mijn dubbelde acht,
 En, meer om 't schamel kind
 Dan om mij zelf, bedong ik nog
 Eene overmaat bij 't pint.

Maar toen 'k terugkwam zag ik rond,
 Ik keek op bank en stoel,
 Ik vond mijn kleinen vriend niet meer;
 Hoe vreemd was dat gevoel!
 Ik lichtte 't tafelkleed omhoog,
 'k Zag onder 't ledekant,
 »Waar zit je?» riep ik luidkeels uit,
 »Waar zit je, kleine klant?»

Met miste ik ook mijn lepeldoos,
 Hoe 'k rondzag, wat ik dee,
 Weg was de roem van 't theeservies:
 De suikertang was meê;
 Mijn uurwerk ook, 't familiestuk,
 En dus mij dubbel dier:
 Ik legde 't op den schoorsteenrand,
 Toen 'k wegliep om het bier.

Mijn Mackintosh was op den loop,
 Een snit van 't laatst fatsoen,
 Mijn witte fijn-kastoren hoed,
 Den rand van binnen groen;
 Mijn reiszak, 't nieuwe glazenstel
 Voor soya en azijn,
 Zelfs van den snerkpot op het vuur
 Geen schaduw meer of schijn!

'k Trok aan de schel voor juffrouw JOONS:
 De vrouw was lang beneên;
 »Ach,» riep ik, »lieve juffrouw JOONS:
 Mijn gansche schat is heen!
 De knaap, die strakjes met mij kwam,
 O foei, 't is beestig slecht!
 Bestal mij alles, juffrouw JOONS...»
 Ze zei me: »haal 't gerecht!»

'k Stond d' andren morgen tijdig op,
 Ik zond den roeper rond;
 Luid klonk zijn bel en hoog zijn stem:
 »Ik bied den man een pond,
 Die mij bericht geeft van den knaap,
 Zoo schamel, zoo gemeen!"
 Maar riep de roeper vragend: »ja?"
 De menschen riepen: »neen!"

Toen toog ik naar 't juweel der stad,
 Naar 't schoone havendiep,
 Ik schreed er naar een oud matroos;
 Die daar te luiren liep;
 'k Vertelde hem het snood geval,
 Hoe 't alles was geschied.
 »Och, oude kogkiel!" zei de man,
 'k Begreep den pikbroek niet.

Hij zei: hij had een knaap gezien,
 Dien morgen op den wal;
 Den zoon van ... DINGS (een vraemde naam),
 'k Vergat hem gansch en al;
 »Een kleine galgestrop!" zei hij,
 »Slechts goed om kwaad te doen,
 Hij had een »makketos" aan 't lijf,
 Op 't hoofd een hoed met groen."

Hij had den schaamlen knaap gezien,
 Dien morgen, naar 't mij scheen;
 De stoomboot had hem weggevoerd,
 Zoo wat een uur geleên;
 Hij wees mij met den vinger juist
 De richting aan van 't schip:
 Ze konden naar zijn gissing zijn
 Omstreeks de Noorderklip.

Een landman hoorde ook van den roof
 En wees me een andren kant:
 Dáár had de kleine knaap, zei hij,
 Geslenterd door het land;

De landman hier, de zeeman daar —
 Wie wist het van de twee?
 Ik schudde geemlijk met het hoofd,
 'k Verliet verstoord de ree.

'k Verzocht den ambtman uit de buurt
 Dat hij mij helpen mocht;
 Hij vroeg me: of ik mijn eigendom
 Terug te krijgen zocht?
 »Zoo waar, dat doe ik!» riep ik uit,
 »Juist wat ik hebben wou!» —
 »Wel schaap!» zoo sprak hij koel en kort,
 »Wat dee je ook in de kou?»

Ik keerde wreevlig naar de stad,
 Ach, 'k was ten einde raad;
 Ik ging naar 's burgemeesters huis
 En zocht bij hem mijn baat.
 Zijne Achtbaarheid was uiterst wel,
 Maar zei: »dat in de stad
 Men zeker wel een legio
 Van schaamle knapen had.»

De commissaris werd gehaald,
 'k Beschreef den kleinen bol,
 Mijn mackintosh, mijn suikertang,
 Mijn lepels en mijn knol.
 De politie, beloofde hij
 Zou handelen met spoed,
 Maar 'k zag den schaamlen knaap niet weër,
 Veel minder ooit mijn goed.

MORAAL.

Mijn grootmama zei vaak de spreuk,
 En ze is me in 't hart gevest:
 »DIE ZICH AAN ANDREN SPIEGLEN KAN,
 HIJ SPIEGELT ZICH HET BEST.»
 Hecht u dus niet aan 't schamel volk,
 Dat, zwervend langs de straat,

Vol leugens en gemeenheid is
En vol van slechte praat.

Neem nooit te veel van dubbelde acht!
Ga niet in 't donker uit;
Geef uw vertrek, al loopt ge om bier,
Geen schaamlen knaap ten buit,
En ziet ge in Margeet juffrouw JOONS,
Houd haar eens aan de praat,
Breng haar mijn groet en zeg haar ook
Dat mij 't heel kostlijk gaat."

 DE SMOKKELAARSSPRONG.

De vuurstraal weerkaatste zijn gloed van de klip,
Een blauwgele vlam gaf het antwoord van 't schip,
En de smokkelaarstroep
Stond bijeen in een groep:
Een deel op het water, een deel op het strand,
En bracht de verholene sluikwaar aan land;
De nacht was stikdonker, 't was rustig en stil —
En 't hoofd van de bende was smokkelaar BILL.

»Komt, rept je! komt, rept je! komt mannen maakt voort,
Vèr moeten we zijn eer de dageraad gloort.
Kreeg GILL, de douaan, er de lucht soms eens van,
Licht gaf hij geniept ons een veeg uit de pan!
Komt, rept je! Is de heuvel bereikt," bromde BILL,
»Dan lachen we wat om dien ploert van een GILL!"

De lading zakt neer aan de donkere zij'
De dreggen in 't water, de tonnen aan lij;
Het uur is recht gunstig bij 't vallend getij,
Geen scherts wordt vernomen, geen lach klinkt in 't rond,
En de echte Schiedammer drukt d' Engelschen grond.
»Tsa, mannen, gebonden! komt, jongens, zit op!"
Nog vier aan den staartriem en een aan den kop,
Zij 't pakpaard beladen met vier tonnen meer!
Maar zie, in 't geoliede koffer van leer,
Daar schuilt van de sluikwaar de kroon:

Een kantstuk van Brussel, zoo kostbaar als schoon;
 Maar, 't heeft in die nachtwaak, zoo somber en stil,
 Geen ander vervoerder dan smokkelaar BILL.

't Gaat vroolijk, 't gaat heerlijk, geen muis die hen stoort,
 Vooruit en vooruit trekt de bende steeds voort;
 Ze lachen in 't vuistjen om GILL en zijn soort;
 Maar juist bij een draai van den weg,
 ('k Bewonder zijn leep overleg.)

Daar staat hij te waken voor 't heil van den Staat
 Met fierheid in houding, in blik en gelaat:
 Daar ligt hij van pas op de loer,
 Met heel zijn complot aan zijn snoer.

»O, *sauve qui peut!*'' Het sloeg al op den loop,
 De bende van BILL werd een vormlooze hoop;
 Nu hierheen dan daarheen, men vloog en men kroop;
 Deez pakte er een ton weg en die pakte er twee,
 't Was vloeken en vluchten, te land en ter zee,
 Men vlood naar de vlakke, of men kroop in het riet,
 't Gaf rennen en razen, je leven zoo niet!
 Het leek een drift vogels, die ordeloos vliedt,
 Waar 't jagertal, missend, zijn kruit op verschiet.

En verdraagde al de voet,
 Dan werd dit door 't scherp der douanen geboet;
 Want nauw loste men 't knettrend geweer,
 Of men laadde 't alweër,
 En menige ton, met veel hoepen geschoord,
 Werd door kogel op kogel doorboord;
 De jenever, die kostlijke buit,
 Stroomde er tappelings uit,
 En menige zucht steeg er op
 Om 't verlies van dat heerlijke sop.

»O, *sauve qui peut!*'' was de roep
 Van den bandloozen troep,
 »Maakt beenen, maakt beenen! vlucht jongens, vliedt heen
 Naar Ferry en andere veilige steên!''
 Men reed en men vloog,
 Nu omlaag, dan omhoog,
 En het dondrend geweld

Verstierf in de vlakte over braambosch en veld
 En al de douanen verdwenen voor 't oog;
 Maar één bleef in 't zicht: het was de ambtenaar GILL,
 Hij volgde de schreden van smokkelaar BILL.

De smokkelaar BILL was een voet of zes hoog,
 Met krullende lokken en vuur in het oog;
 Zijn tong en zijn blik,
 Wat lokten ze menige vrouw in den strik!
 Ja, menige knappe boerin, die hij sprak,
 Gaf heur vrijer den zak,
 En ze deelde 't hem vrij en vertrouwelijk meê,
 Als hij neerzat met haar bij wat koek of wat thee;
 En menigen pachter kocht heimlijk en stil
 Tabak en jenever van smokkelaar BILL.

De smokkelaar BILL gaf geen blijken van schroom,
 Hij vierde zijn schimmel koelbloedig den toom;
 Hij sprak, en hij streelde den nek van het beest:
 »Laat volgen wie wil, 'k ben voor niemand bevreesd!
 Geen haver of boonen of 't weligste hooi
 Maakt andren mijn schimmel gelijk in allooi!"
 »Ho, ho!" lachte luidkeels de smokkelaar BILL,
 En hij zette op dien stond
 Eens de flesch aan den mond,
 En lachte »ho ho!" om dien ploert van een GILL.

Vooruit en vooruit, onvermoeid en gezwind;
 De schimmel deed wondren, zoo licht als een ree,
 Zoo frisch als een zefier, zoo vrij als de wind,
 Zoo gram als een leeuw, als een schaap zoo gedwee,
 Bereikte hij snuivend en brieschend de brug,
 En GILL, de douaan, was ver achter den rug.
 »Mijn ziel wou ik geven!" riep GILL,
 »Voor 't paard, waar ik hem meê kon vangen, dien BILL!
 Om 't even wat bloed, om het even wat ras,
 Het waar mij gelijk van wat kleur het ook was."
 Nog schreeuwde hij luidkeels: »Mijn ziel gaf 'k er aan!"
 En een stem gaf het antwoord: »gedaan!"
 »Gedaan!" bromde GILL, en hij zag aan zijn zij
 Een ruiter, gedost in douanenkleedij:

Hij zat op een paard met een donkere huid,
 GILL riep weer opnieuw in zijn dollepraat uit:
 »Ik ben voor den droes! is hij cijns aan mijn wil;
 Bezat ik dat ros, dan bezat ik ook GILL!»

Men merkt aan dien uitroep dat GILL, de douaan
 Niet zedig en vroom was, maar wel wat profaan;
 Hij vloekte bij tijden uit kwaadheid of vrees

Als een Turk of Chinees,

Een schobbejak was hij, 't is waar wat ik zeg,
 Hij vloog als een speurhond langs heg en langs steg;
 Nauw gleden die woorden hem over de tong,
 Daar nam me zijn paard een geweldigen sprong,
 En smakte hem hals over kop op den grond.
 Dat GILL lag te kermen gekneusd en gewond —
 En 't paard rende voort op dien heilloozen stond.

En toen hij weer stond

Op den vunzigen grond,

Was alles — zijn hand en zijn hoofd en gewaad,
 Beklonterd en smerig door 't slijk van de straat;
 Hij wreef aan zijn neus en hij zocht naar zijn hoed:
 Zijn neus en zijn kin waren rood van zijn bloed;
 Hij riep het vol spijt uit: »k word liever geroost,
 Dan dat ik de ontsnapping van BILL me getroost!»
 »Spring op!» riep op eens de douaan aan zijn zij',
 »Spring hier op mijn ros. Zonder zweeps slag of spoor,
 Geeft deez aan de moedigste wenschen gehoor,
 Met hem haalt ge smokkelaar BILL straks voorbij!»

»Je woorden zijn klaar, maar je toon is wat ruw!»

»De koop is gesloten, mijn zwartjen is uw!
 Een zetje? ziedaar; zit je vast? rijd dan op!
 Mijn zwart is een duivel in draf of galop!»

En GILL, de douaan,

Vloog ijlings den berg op, liet zwartje begaan,
 En zag in zijn furie den bokspoot voorbij,
 Die stak uit de broek van den man aan zijn zij'.

De smokkelaar BILL reed in vliegende vaart
 En vierde den teugel van 't rennende paard,

Maar vruchteloos schenen de sprongen van 't dier;
 Daar eensklaps de hoeftap, zoo dreunend en dof,
 Eens volgenden ruiters zijne ooren weër trof,
 En werkelijk zag hij den kraaier-ofcier.

De smokkelaar BILL

Hield geen ommezien stil;

Maar draafde den molen van Monkton voorbij,

Die nevens den bergweg verrees aan zijn zij';

»Kom, rep je, kom, rep je, kom schimmel, maak spoed!

Zoo ooit, 'k reken thans op uw vlugheid en moed!

Wanneer ik de vlakke van Monkton maar win,

Dan haalt ons geen kraaier of duivel meer in.

Naar Monktons spelonk heen! kom, schimmel, vooruit!

We vallen hem levend of dood niet ten buit!

Neen, 't zij niet gezegd dat de smokkelaar BILL

Zich ooit zag verrast door dien aap van een GILL!"

Die Monktons spelonk strekte BILL ten gerijf,

Ter veilige schuilplaats in 't sluikerbedrijf;

Hij stuurde zijn schimmel er heen,

Geen vlugger dan hij ooit ter been;

Al hijgde zijn borst

Van onleschbaren dorst;

Al liep langs zijn dijen het bloed,

Toch vloog hij met toomloozen spoed,

Maar nader en nader kwam GILL!

Die schreeuwde: »geef je over: jou smokkelaar BILL!"

De smokkelaar BILL keek eens om op dat pas,

En zag toen het paard van het zonderlingst ras,

Zoo zwart als de nikker, zoo woest als de zee;

Zoo dun als een paling, zoo licht als een ree;

Zijn neus was een schoorsteen, twee oogen van vuur:

Twee bakens, die gloeiden in 't nachtelijk uur;

Zijn hoef ketste duizenden vonken in 't rond

En teekende een vurige slang op den grond:

Zijn spichtige staart hief hij kronkelend op:

Zijn haar hing als naalden hem sluik langs den kop:

Zijn magere rug droeg den ambtenaar GILL,

Die vloekte: »Geef je over, o, smokkelaar BILL!"

De smokkelaar BILL droeg een holster aan 't paard,
Deez was met een koppel pistolen bezwaard;

BILL nam zijn besluit,
En trok er een uit,
En spande den haan
En legde toen aan;
Een knettrende knal,
Weerklonk in het dal;

De hand van den smokkelaar BILL was zoo wis,
Dat, waar hij op mikte, neen, nooit schoot hij mis.
De zwart was getroffen, maar wonder! daar kwam
Geen bloed uit de wond, maar een bloedroode vlam;

Hij week van zijn plan
En vuurde op den man:

Daar ketste zijn tweede pistool in de pan,

En de ambtenaar GILL

Greep woedend den halskraag van smokkelaar BILL,
Met ijzeren vuist en met ijzeren wil.

De schimmel, helaas! deed uit wanhoop een sprong,
Toen de aaklige zwart in zijn loop hem bedwong.
't Was boven een afgrond, zoo steil en zoo breed;
Ik zag op een rots nooit een vreeslijker spleet.
Foei, kippenvel kreeg men alleen van den schrik,
Waagde iemand van boven naar onder een blik:
Verbeeld u een krijthol van zestig voet diep,
Wiens gapende muil tot verderfenis riep,
Met loodrechte wanden en steenigen grond,
Waarover de schimmel zijn noodsprong bestond;
De nacht en 't geboomte verspreidden een waas,
Dat schimmel niet zien kon of 't krijt was of kaas,
Daar stortten ze neêr — 't was een schriklijke val!" —
De sluiker en de ambtenaar, met paarden en al.

Ach, wat vreeselijke vond

Deed omlaag op den grond

De eerwaardige wandelaar daags na dien stond,
(Foei! 'k wilde zoo'n schouwspel niet zien voor een pond!)
Drie lijken geleêbraakt, gekneusd en geblaard:
Twee lijken van menschen, één lijk van een paard;
De moedige schimmel — en de ambtenaar GILL,
Zijn vuist in den kraag van den smokkelaar BILL.

Doch waar was de zwart, dat verfoeilijke beest ?
 Geen mensch, die hem zag, na dien nacht zoo gevreesd ;
 't Is waar, daar zijn lieden, maar 'k ben niet als zij,
 Die zeggen 't is larie, 't is al fopperij!
 Schoon 't volk dat er leeft,
 De verzekering geeft,
 Dat toen het gerecht kwam op 't wonder gerucht,
 De lach van een paard werd gehoord in de lucht !

 Indien ge u te met
 In de stoomboot eens zet ;
 Om Margeet te zien en zijn dok en zijn ree,
 Of dat ge in zijn baden een duikeltje dee,
 Dan hoort ge er misschien
 Hoe stokoude lién
 Van 't krijthol verhalen, waar 't feit is geschied ;
 En vreest ge de stevige wandeling niet,
 Wel, gaat er of vaart er — nog beter — eens heen ;
 Drie schellingen kost u een boeier, zoo 'k meen,
 En zie eens naar 't hol, dat de krijtberg er schiep,
 Zoo steil en zoo steenig, zoo duister en diep,
 Dat plekje waar GILL eens den sluiker bedwong,
 Tot heden bekend als : »de Smokkelaarssprong.»

En laat ge u niet breidlen door vrees of door schrik,
 Werp dan, om de liefde! naar onder een blik,
 En als dan het toeval 't soms wil,
 Dan ziet ge er den geest van den ambtenaar GILL,
 In strijd met den geest van den smokkelaar BILL ;
 De geest, dien ge er verder ontwaart,
 Is die van 't getijgerde paard,
 En, trekt ge 't in twijfel misschien?
 'k Sprak onlangs een vriend, die het zelf heeft gezien!

MORAAL.

En nu waarde lezer! tot slot nog één woord,
 De raad van een vriend wordt voorzeker gehoord:
 Gaat primo, nooit smokkelen; de wet is voor 't land!
 Betaal dus het recht van uw Brusselsche kant.

Ten andren, spreek nimmer zoo'n leelijke taal,
 En zweer nooit in drift dat de duivel je haal!
 Je weet niet hoe gauw daar de nikker op let,
 Wat klem hij op de arglooze woorden soms zet.
 Ik raad u ook nog dat ge uw ijver bedwingt,
 Bedenk waar ge heen vliedt, en zie waar ge springt,
 En 't laatste woord, dat wel betrachtig verdient:
 Leen nooit onnadenkend het paard van een vriend!

1846.

DE EKSTER VAN RHEIMS.

De hooge prelaat, die te Rheims resideerde,
 Werd statig omringd door zijn vrome klerzij,
 Waarmeê hij, wjl 't feest was, naar lust banketteerde,
 Terwijl zich zijn gunstling, een ekster heel vrij,
 Op het donzen satijn van zijn zetel posteerde. —
 Een geestlijke schaar was bijeen in de zaal
 En vleide gedwee monseigneur kardinaal;
 Nooit zag men weleer
 Een geestelijk heer,
 In Rheims of wat bisdom het zij,
 Zoo deftig en achtbaar als hij.
 Maar wat me al zoo'n kleuter, zoo'n ekster bestond!
 Hij trippelde in 't rond,
 Als had hij geen eerbied voor 't geestelijk koor,
 Sprong vroolijk de bonte vergadering door,
 Nu achter — dan voor,
 En danste, schier spottend met rang en fatsoen,
 Gelijk op de kermis de honden wel doen, —
 Ontzag in zijn overmoed knapen noch grijzen,
 En pikkend en slurpend van dranken en spijzen,
 Scheen alles zijn gading; in 't kort,
 Hij wipte van schotel op bord,
 En maakte met mantel en stoel
 Bij wijlen een vreemd kabrioel;
 De mijter werd zelfs door het beest niet ontzien;
 Geen mensch dorst den lieveling des bisschops verbiên.
 Zoo streek hij weêr neêr
 Op den stoel van zijn heer,

Waar monnik, noch prior, naar ordlijke wetten,
 De bisschop alleen zich op neder mocht zetten;
 En hij loerde in 't gelaat
 Van den hoogen prelaat,
 Met vermetelen blik,

Als zei hij: gij primus, secundus ben ik;
 Ons beiden alleen is het recht hier verbleven
 Om alles te doen, waar we 't recht ons toe geven.
 De monniken zagen het aan
 En stonden versuft en bevreesd,
 En deden elkanderen fluistrend verstaan:
 De duivel zit vast in dat leelijke beest!

De vla en de room en de podding verdween:
 De tafel liep af en het feestuur meteen;
 Toen kwamen zes knapen, zes jeugdige zielen,
 In 't koorkleed gedost van hun hals tot hun hielen.

 Zeer gedwee
 Twee aan twee,
 Den prelaat
 En zijn staat

 Nedrig groetend en blozend en buigend,
 Als 't kinderen voegde, hun eerbied betuigend;
 De een droeg een waschkom, een guldene schaal,
 En de ander een bekken van dito metaal —
 Een derde bracht water, zoo zuiver en klaar,
 Als er ooit had gestroomd tusschen Rheims en Boulogne
 Een vierde verrukte de aanwezige schaar
 Door den heerlijken geur van zijn eau de cologne.
 Nummer vijf droeg een zeepbal, heel keurig en fijn,
 De handen slechts waard van den heer van 't festijn;
 Nummer zes hield op de armen, gestreken en net,
 Een hagelwit, glanzig, damasten servet.
 In de stof was de naam, door het wapen omgeven,
 Van den achtbaren eigenaar kunstig geweven.

Het zestal stond achter zijn stoel in 't gelid,
 En hij keerde zich toen naar de knaapjes in 't wit,
 En hij trok van zijn vinger zijn grooten turkoois,
 Bij zijn vrienden bekend als iets kostbaars en moois,
 En niet denkend aan d'ekster, die nevens hem zat,

Lei hij stil op de tafel zijn schittrenden schat,
 En, terwijl reeds de geurige waterstroom vloeide
 En het knaapje de eerwaardige handen besproeide,
 Sprong de ekster naar voren, toen niemand het zag,
 En pikte en vloog heen met den ring, die daar lag. —

Straks klonk door de zaal een onstuimig misbaar,
 Men werd het gemis van het kleinood gewaar:
 De monniken zagen den bisschop eens aan,
 En deden verbaasd hun verwondring verstaan,
 En keerden hun zakken het binnenste buiten,
 En wisten niet wat van de zaak te besluiten.

Men kroop vol rumoer

Door elkaar op den vloer;

De broeders, in d' ijver hoe langer hoe dolder,
 Betastten den vloer, en den wand, en den zolder.
 De bisschop ontgespte zijn schoenen terstond
 En liep op zijn roodkleurde kousen in 't rond;
 Hij voelde vol ernst van den teen tot den hiel,
 Of de schat ook zoo straks in het voetschoeisel viel;
 Men keek onder kannen en kruiken en borden,
 Terwijl weder andren de tafels versjorden;
 Men schudde de pij uit en keek in den kap,
 't Was meer dan een grap,
 't Was siddring en angst, die de broeders beving;
 Geen mensch bracht den bisschop zijn kostbaren ring.
 Hij zeide: »daar niemand hem op had geraapt,
 Dat zeker een schelm was naar binnen geslopen,
 Die, wijl men 't niet merkte, den schat had geakaapt,
 Maar die ook, hij zwoer het, zijn straf zou beloopten!»

De bisschop stond op, verontwaardigd en straf,
 Beval dat men daadlijk zijn kartebel gaf,
 En sprak (wie erkent niet 's mans heilige grief?)
 Een vloek van stavast uit, tot tucht van den dief;
 Hij vloekt hem: waar immer zijn voetsool zich zet,
 't Zij zittend aan tafel, 't zij liggend te bed;
 Hij vloekt al zijn leden van 't lijf, een voor een,
 Van 't kruintje van 't hoofd tot de punt van zijn teen;
 Hij vloekt hem om 's nachts van den duivel te droomen;
 Hij vloekt dat de slaap hem door d'angst wordt benomen;

Hij vloekt hem in 't zitten, in 't liggen en gaan;
 Hij vloekt hem in 't wandlen, in 't rijden en staan,
 Hij vloekt hem in 't eten, hij vloekt hem in 't drinken;
 Hij vloekt hem in 't jagen en visschen en vinken;
 Hij vloekt hem in vreugde en hij vloekt hem in leed;
 Hij vloekt hem in kuchen en gapen en niezen;
 Hij vloekt hem om 's winters tot ijs te bevriezen;
 Hij vloekt hem om 's zomers te smelten in 'tzweet:
 Nooit klonk er een vloek zoo geducht en zoo zwaar,
 En echter 't was wonder en wezenlijk waar,

Dat al dat bezweren

Geen leek of geen monnik een haar scheen te deren:

De dag was daarheen

En de nacht was gevallen:

Noch zochten zij allen,

Nog waren de broeders bekommerd bijeen,
 Toen 't zonlicht opnieuw door het vensterraam scheen.

Nog eens sloeg de koster zijn oog naar den grond,

Nog eens keek hij treurig en zoekend in 't rond,

Maar hemel! wat ziet daar zijn oog in 't verschiet:

Zou 't de ekster ook wezen of zou hij het niet?

Hij is het! Hij strompelt, min levend dan dood,

Met hangende wieken en kreupelen poot;

Het beestje nog gister zoo vroolijk en wel,

Wat kan toch de glans en de glorie verkeeren!

Thans machtloos, versukkeld, beroofd van zijn veeren,

Vertoonde niets meer dan zijn schrompelig vel,

Want kaal als mijn hand was zijn hoofd en zijn lijf,

Van voren verlamd en van achteren stijf,

Dus waggelt hij voorwaarts en trantelt en treurt;

Nauw hadden de broeders den vogel bespeurd,

Of ze ijlden naar voren en riepen met klem:

»Daar heb je den dief, kijk, de vloek rust op hem!»

Toen de ekster de heeren in 't ronde zag staan,

Toen zag hij met smeekende blikken hen aan,

En gaf hij 't gefolterde vogelenhart,

Zacht krijschende, lucht van zijn grievende smart;

Hij draaide zijn kaalkop eens om, of hij sprak:

»Amici, al zijt gij een weinig verbolgen,

Hebt echter de goedheid mij even te volgen,

De schuld drukt mij zivaar, want helaas, ik was zwak.”
 En hij strompelt de heeren vooruit,
 En zij volgen den veêrloozen gait,
 En men komt op den trap van den toren;
 (Zoo'n wonder geval kwam hun nimmer te voren;)
 Daar zag men, verscholen in 't wier,
 Het nest van het schuldige dier,
 En 't geen men vermoedde, dat vond men alzo,
 Daar lag tusschen rijsjes en biesjes en stroo,
 Daar blonk onder 't vuil van de straat,
 De ring van den hoogen prelaat.
 De bisschop zag de ekster met waardigheid aan,
 Maar was met dat al met zijn lieving begaan;
 Hij dacht om den vloek
 En hij vroeg om zijn boek,
 En nam toen zijn vreeslijke straf weêr terug.
 Daar kreeg hij zijn veeren, 't versukkelde beest,
 Straks kon hij weêr springen, toen werd hij weêr vlug,
 Ja flukscher misschien dan hij ooit was geweest. —
 Maar 't was hem een les, die zijn leven hem heugde:
 Hij zag het, een bisschop is zelden de man,
 Waarmeê men naar lust zoo maar omspringen kan;
 Hij bleef hem gehoorzaam en schonk hem steeds vreugde
 En nam op diens schouders zijn plaats weder in,
 En werd weer getroeteld en kreeg weer zijn zin;
 Toch paste hij op, als de lust hem beving,
 En taalde nooit weêr naar den kostbaren ring.

1845.

VOORWOORD BIJ AMSTELS LEONORA.

TYNDALE zegt van zijne travesty op Leonora van Burger: »Hoewel er in de Burger- en Brighton-vertellingen overeenkomst mag bestaan in sommige incidenten — wij hebben met voordacht de *dramatis personae* in dier voege geplaatst, dat ze niet als pendanten in de beide stukken tegen over elkander staan, en wel ter voorkoming van rechtstreeksche en zijdelingsche vergelijkingen van den Almachtigen Straffer van oproerige verwehshingen met een wereldsch en profaan karakter. Ter vermijding ook van het beroep op den He-

melschen Vader en Zijne verpersoonlijking in een mensche-
lijken vorm, hebben de klachten van LEONORA betrekking
op haren aardschen vader, die tot antitype van den spokenden
minnaar gesteld is."

AMSTELS LEONORA.

EENE SPOORWEG-ROMANCE.

THE BRIGHTON LEONORA.

DOOR J. W. WARRE TYNDALE.

Vrij gevolgd.

I.

De nachtkaaers verspatte heur waterig licht;
Daar vloog LEONORA recht op in haar bed;
Verbuisd keek zij rond met een angstig gezicht —
De nachtmerrie had haar verplet.
»O WILLEM! waar toef je? Ben je ontrouw of dood, —
Gij, die van mijn zij' naar de koningstad vloodt!
'k Ontving van uw hand nog geen regel, mijn schat,
Wat je al in den Haag deedt en hoe je 't er hadt."

II.

Hij toog naar de hofstad op bon avontuur,
Maar, wie er bericht zond, — *hij* stuurde zijn poes.
Het kroningsfeest naakte — heel 't land raakte in vuur,
De hofwereld was in een soes.
Het koninklijk echtpaar trok op naar het IJ,
Mijnheeren voorop en mijnheeren op zij';
De spoortrein kon 't merken! — wat nam hij een zee
Van doozen en koffers en Hagenaars meê!

III.

En telkens, wanneer een konvooi tot ons kwam,
Dan drong men en liep men te hoop aan 't station,

Om broeder of vriend in het fier Amsterdam
 Het welkom te bieden als 't kon.
 »Hoe maak je 't, mijn engel?» riep menige heer,
 »Dag, lieveling!» snikten de dames heel teêr;
 Helaas! LEONORA zat dáár, en keek rond . . .
 Geen woord klonk haar toe uit den dierbaren mond.

IV.

Zij gluurde in de wagens en noemde *zijn* naam,
 En noemde'm aan iederen treinconducteur;
 Maar al de beambten en reizigers saam —
 Ze stelden haar bitter te leur;
 En toen nu de menigte heentoo van dáár,
 Ging ze ook sloffend heen met heur hangende haar;
 Ze kletste de deur dicht met vreeslijk rumoer,
 En schopte KARO — en viel neêr op den vloer.

V.

Mama vliegt naar boven, verschrikt door 't gedruisch,
 »Mijn dochter, wat is het? wat heb je gedaan?
 Mijn hemel, het is met je hersens niet pluis!
 En JANSJE draagt spiritus aan.
 »Neen, weg met den spiritus; 't helpt niet, mama,
 Zoo hard, zoo onvriendlijk, zoo wreed was papa!
 Wat me immer kan helpen, geen spiritus kan 't;
 'k Ben zeker, 'k verlies van verdriet mijn verstand!»

VI.

»Kom gekheid mijn lieve, bedaar je gemoed!
 Papa zal het weten, je smart zij gestild!
 Het is tot je bestwil wat de oude heer doet;
 Ik weet: hij zal doen wat je wilt!»
 »Hij zal niet, mamalief, papa is zoo dwars!
 Papa heeft verboden, zoo streng en zoo barsch,
 Dat WILLEM zijn voet ooit zou zetten in huis,
 En WILLEM ging heen en blééf heen — wat een kruis!»

VII.

»Och mallepraat, meisje, hoe zijn de papaas?
 Ze weigren niet lang wat je vriendelijk vraagt;

Kom, 't aanstaande toertje op den Rijn of de Maas
 Heeft weldra die grillen verjaagd." —
 »Geen reisje, mama, dooft mijn hartstocht ooit uit,
 Ik ben aan de bitterste smarten ten buit;
 Geen uitzicht op bergrug, valleivlak of meer
 Geeft mij toch mijn WILLEM, mijn lieveling weêr!"

VIII.

»Hoor, meisje, wie weet hoe je minnaar bonjour!
 Zijn hof maakt aan sloeries van 't Fransche tooneel,
 Of licht op een schatrijke hofdame loert,
 Of mooglijk, ja — mooglijk zoo veel!
 Bekommer je langer toch niet om dien vent,
 Die zeker zijn hart van u af heeft gewend,
 Die, als hij eens uitknijpt, toch vaart naar de . . . 'k waag
 Den naam niet te noemen . . . ik meen naar omlaag."

IX.

»Mama, ach 't is vruchtloos al wat gij beproeft,
 Hij 's heen voor altijd en ik heb het gevreesd,
 Och, 'k wou dat ik dood was, ik ben zoo bedroefd!
 'k Wou dat ik er nooit was geweest!
 Ik ijl naar mijn kamer, ik sluit die potdicht,
 Ik eet niet van middag, ik wil ook geen licht,
 Papa was zoo barsch en zoo wreed van zijn kant,
 'k Ben zeker: 'k verlies van verdriet mijn verstand !

X.

»Papa, kind, vergeet en vergeeft ze, zoo 'k hoop,
 De mallepraat, die jij onwetend daar klapt;
 't Is of een kabouter je hersens becroop,
 Als pa je maar zóó niet betrapt!
 Kom, zet uit je hoofdje dien vent en die gril,
 Dra komt je papa, en dra komt zijn pupil,
 En die wordt jou man, hij heeft centen — niet min
 Ik spreek tot je bestwil; geef pa maar zijn zin!"

XI.

»Mama, och wat geeft mij de gá, dien je biedt!
 Wat geeft mij papa en 't komplot dat mij plaagt —

't Is WILLEM alleen, dien 'k verlang — of zoo niet —
 Dan sterf ik als vrijster, als maagd.
 Ik ijl naar mijn kamer, ik sluit die potdicht,
 Ik eet niet van middag, ik wil ook geen licht;
 Neen niets op deze aard, geen pupil, geen papa,
 Zal immer mij dwingen tot trouwen, mama!

XII.

't Gelaat in heur handen, met tranen besproeid,
 Ontlastte zij 't hart door gesnik en gegil;
 Daar werd in 't naar boven gaan pa-lief verfoeid,
 Zij zwoer ook: ze nam geen pupil!
 Toen sloot ze zich op met de deur op het slot
 En scheurde pupil's en pa's briefjes kapot,
 En liet niemand bij zich, wat moeite men dee,
 En raakte niets aan van 't ontbijt tot de thee.

XIII.

Maar t'avond! aan 't venster is 't rekke-tek-tek!
 Een sombre gedaante, van 't hoofd tot de teen
 Gehuld in vermoming, klimt over het hek
 Der stoep van de huizinge heen.
 Ja luister, men trekt bijster zacht aan den ring;
 De huisbel gaat eventjes klinge-ling-ling!
 Zij sluipt naar de deur en — een fluisterend woord
 Wordt zoetjes, door 't sleutelgat henen, gehoord.

XIV.

»Kom LEENTJE, mijn liefje, kom, open de deur!
 Zit je òp nog — of ben je naar bed, lieve meid?
 O, stel jij als vroeger mijn hart niet te leur!
 Zeg 't mij — of gij schatert of schreit!
 »Mijn hemel 't is WILLEM, en dat op dit uur!
 O ja, ik ben thuis en ik wacht je op den duur;
 Ik stort je wat tranen bij dag en bij nacht!
 Maar zeg mij, wat u nog zoo laat tot mij bracht?» —

XV.

»Deez avond, niet eer kon ik weg uit den Haag,
 'k Vertrok met den negenuurs-trein van die stad;

't Is laaf, het is waar, maar kom meê, wees niet traag,
 'k Moet daadlijk terug, o mijn schat!
 »Mijn liefste, kom binnen, gij moet nog niet gaan,
 Ik laat u zoo koud in den regen niet staan!
 Daar is niemand thuis, dus geen ziel die het weet;
 Kom warm je eens — omlaag ligt een vuurtje gereed.” —

XVI.

»De koude verdwijnt en het nat trekt wel op,
 Het scheelt me geen zier of ik koud ben of nat;
 Een brommertje wacht, het gaat straks in galop,
 Neen inkomen zal ik niet, Schat!
 Stap gauw in den brommer en wees niet bekneeld!
 Ik zie je in 't station, hoor! 't is alles besteld;
 Een uur duurt de reis met bijzonderen trein;
 Straks lachen we om d'ouwe en 't komplot van zijn brein!” —

XVII.

»Bijzondere trein? Naar den Haag?! In den nacht?
 Ontsnapt aan papa! Hoor, 't is elf wat daar slaat!
 Dan trouwen, en 'k weet niet wat verder mij wacht...
 Neen, 't is mij te ver en te laat!” —
 »O, wees niet bekommerd, de tocht is maar kort,
 Geen minnaar, geen trein, die ooit ingehaald wordt,
 En, zijn we deez nacht in den Haag, o hoe mal
 Dan de ouwe en 't komplot op den neus kijken zal!” —

XVIII.

»O, prettig zou 't zijn! Eén bezwaar maakt me bang:
 Zijn daar wel bediening en kamers gereed?” —
 »Ja, heerlijke kamers, driehonderd voet lang,
 En honderd en vijftig voet breed!” —
 »Wat, alles voor ons?” — »Ja, voor óns, is 't niet goed?
 Kom, stap in den brommer, je sjaal en je hoed;
 Daar wachten ons vrienden in vroolijk verlangst,
 De kamers zijn open ter welkome ontvangst!”

XIX.

Zij sluipt in den brommer, gehoed en gesjaald,
 En rijdt naar 't station, waar heur lieveling beidt,

Die, mantel en hoed diep in de oogen gehaald,
 Haar fluks naar den wagen geleidt.
 Een schok dreunt door 't lijf, en een fluit trilt in 't oor:
 Poef-poefe-poef-poef, gaat het pijsnel er door; .
 Het vuur spat zijn vonken — heel akelig is 't! —
 Om de ooren van stoker en treinmachinist.

XX.

Het oog onderscheidt niets in de ijslijke vaart:
 Geen Halfweg, geen Haarlem — wat vogel zoo vlug?
 Geen voorwerp, geen huis, geen station wordt ontwaard;
 Al dondert de Sparenerbrug!
 »Mijn* lief word je raar? och, de reis is maar kort;
 Geen minnaar, geen trein, die ooit ingehaald wordt,
 Mijn lief, word je raar? ben je bang voor papa?» —
 »Volstrekt niet ter wereld! maar zwijg van papa! —

XXI.

»Maar wat toch dat fluiten en sissen beduidt?
 Waartoe houdt de trein hier zoo onverwacht stil?»
 De bel luidt te Haarlem, een sjouwer roept luid:
 »Een heerschap die meereizen wil!»
 Hij vliegt naar de deur, toen de trein kwam tot staan:
 De sjouwerlui dragen zijn mantelzak aan;
 't Geluid van zijn stem is volmaakt in 't gehoor
 Of 't pa of pupil was, 't snijdt LEENTJE door 't oor.

XXII.

»Wat scheelt het! 't is nacht, dus hij kome vrij in:
 Hij bulk en hij blaas en hij tier wat hij wil,
 Tot nu zijn wij veilig; 'k heb haar die ik min;
 Stap in, heer, maar 'k zeg je: wees stil!
 Wees vader of niet, kom maar op, oude heer,
 Verzet je toch niet, want het helpt je niet meer!
 Of ben je een pupil — o vergroot ons plezier,
 Want weet, dat ik straks mijn verlovingsfeest vier.»

XXIII.

De reiszak is binnen, 't rumoer is gestild,
 De deurwachters duwen den heer in de kast,

't Signaal wordt gegeven, de stoker gedrild,
 De heer zit — geen schepsel tot last.
 De schok dreunt door 't lijf en de fluit trilt in 't oor,
 Poef-poefe-poef-poef, gaat het pijlsnel er door,
 Het vuur spat zijn vonken — heel akelig is 't! —
 Om de ooren van stoker en treinmachinist.

XXIV.

Hoe vliegen ze rechts en hoe vliegen ze links!
 En mijlsteen en seinpaal en wachthuis voorbij;
 Ze schijnen wel oogen van spook en van sphinx —
 De dansende lichten op zij.
 »Mijn lief word je raar? och, de reis is maar kort;
 Geen minnaar, geen trein, die ooit ingehaald wordt;
 »Mijn lief word je raar? Ben je bang voor papa?" —
 »Volstrekt niet! hij loop naar de weerga, papa!" —

XXV.

Wat moet daar dat seinlicht aan Veenenburgs wacht?
 Ze stoppen; een dame staat daar bij 't station,
 Gehuld in heur mantel en 't zwart van den nacht,
 Ze wou met den trein meê, als 't kon.
 »Kom hier, oude juffer, je bent niet tot last,
 We hebben wel plaats, stap maar op in de kast;
 Wees vroolijk, en zing bij 't gehots en geraas
 Een liedje aan ons voor van papaas en mamaas!" —

XXVI.

Met horten en stooten, gesis en gezeur,
 Ontvangt zij een plaats naast den vreemden meneer,
 En wordt zij geduwd als een zak door de deur,
 En valt zij op de overbank neêr.
 De schok wordt gevoeld en de fluit piept in 't oor,
 Poef-poefe-poef-poef, gaat het vliegend er door;
 Het vuur spat zijn vonken — heel akelig is 't! —
 Om de ooren van stoker en treinmachinist.

XXVII.

De spoorlichten bliksemen 't een na het aâr,
 't Gaat doller en doller na Piet-Gijzenbrug,

Het lijkt: de stations liggen nevens elkaar;
 Nooit ging het zoo vreeselijk vlug;
 »Mijn lief word je raar? och de reis is maar kort;
 Geen minnaar, geen trein, die ooit ingehaald wordt;
 Mijn lief word je raar? ben je bang voor papa?» —
 »Volstrekt niet! Ik geef nu de wip van papa!» —

XXVIII.

»Zeg Pluto, of dat de Sint Jakob 1) ook is?
 Straks eindigen wij onze' onstuimigen vaart,
 O Pluto, dat is daar je stal, naar ik gis?
 Sla neêr nu je wapprenden staart!
 Ja, ja, we zijn aan, trots den storm en het leed,
 Hier heb je ons station, 't is er luchtig en breed:
 Geen minnaar, geen trein, die ooit ingehaald wordt,
 Hier kom je bediening noch kamers te kort.» —

XXIX.

Hij opent de deur van het ramlende hok,
 Waarin hij 't niet langer kon harden zoo 't scheen:
 Hij slaat er het venster aan stuk met zijn stok,
 Haar hoed krijgt een deukslag meteen.
 Hij stapt het portier door — de grillige guit,
 Maar helpt eerst den heer en de juffrouw er uit....
 En 't gaslicht bestraalde op dit vreeslijk moment
 Figuren en trekken aan allen bekend.

XXX.

O hemel bewaar ons! wat onheil en schrik!
 Wat ommekeer komt LEONORA voor 't oog?....
 Haar held werpt zijn kled af en thans ziet haar blik
 Een grijsaard verschrompeld en droog.
 Het mom vliegt op zij en de pruik van het hoofd.
 Een aanschijn van zoetheid en zachtheid beroofd,
 Aanschouwt ze in heur vader — den trots in zijn stand,
 Den bril op den neus en den stok in de hand.

1) De Grootte Kerk, te 's Hage.

XXXI.

De locomotief snort daar heen naar zijn stal,
 Spuwt vuur in het ronde, blaast de aschvlok omhoog;
 De deurwachters, sjouwers — weg vlieden zij al,
 't Stationshuis verzinkt voor haar oog;
 In snikken en tranen ontlast zij 't gemoed;
 Mama aan heur hoofd, de pupil aan heur voet,
 Rolt ze over den vloer en ze vloekt met een gil
 Op iedren papa en op iedren pupil.

XXXII.

Bij 't licht van de lamp, ach, daar ligt ze aan een zij,
 Papa en mama, de pupil om haar heen,
 Ze ontsnoeren haar jurk, houden 't reukfleschje bij,
 En paren dit lied aan 't gewezen:
 »Wanneer gij het goed hebt, en treurt om een gá,
 O laat u niet schaken, brom niet op papa;
 Uw hartstocht was dol, wee, wat had zij u beet!
 Hoopt nu dat papa het vergeeft en vergeet.»

 NAVOLGINGEN EN VERTALINGEN UIT HET HOOGDUITSCH.

DE TIJDGEEST.

AAN RAUPACH ONTLEEND.

In zeker dorp van een der Duitsche Staten,
 De naam doet niets ter zaak, die zij dus daargelaten,
 Zat, peinzende op het heil en 't lot van 't algemeen,
 De wijze raad bijeen;
 Maar, zoo als 't meer gebeurt bij achtbre *corporaties*,
 Daar klonken wel eens drukke *disputaties*,
 En, had men met elkaar ook dikwerf veel gemeens,
 Niet altijd waren het hun Edel Achtbren eens;
 Daar was nogtans één punt, waarin zij allen samen,
 Zeer wel in overeenkomst kwamen:
 Het was de droeve klacht, zoo luid
 Als menigmaal door hen geuit,
 De klacht: dat men een tal van oude, goede zaken
 Zoo bitter in verval zag raken!

Wel kwamen in de plaats daarvan
 Veel nieuwigheden uit de pan,
 Maar ach! deze ongehoorde kluchten,
 Zij waren 't, die den raad het ergste deden duchten.

Die stille pruikentijd, die tijd van zoete rust,
 Van lijvigheid en lust,
 Toen nog de zedigheid door 't keurslijf werd omsloten
 En de achtbre korte broek niet schendig was verstooten,—
 Die tijd van trekschuitvlucht, van waaiers en vangeld,—
 Hij was voor altoos weggesneld!

Zijn telgen stoven heen als afgevallen blaadren,
 — En wat, dus vroegen zich deez brave burgervaadren,
 — Wat zag men nu in plaats? . . .

Een menscheenteelt, die wuft, vol eigenwaan en praats,
 Zich met den lauwer der beschaving meent te kronen
 En die men de ouden soms bespotten hoort en honen!
 Een tijd van stoom en stank, een tijd van gas en gloed,
 Van vlucht en vliegerij, van blaaslust en — bankroet;
 Een tijd, die hulde doet aan zooveel malle spreeuwen,
 Die hem het hoogste heft, die 't hardste slechts kan schreeuwen;
 Een tijd van klinkklank en van snorkende aperij,
 En bleef het daar dan nog maar bij!

Maar neen, de trotschheid, zij, de moeder aller plagen,
 Zij heeft aan plicht en wet den bodem ingeslagen!
 Geen grenspaal ziet men voor 't verschil van rang of stand,
 Geen *discipline* meer in 't land,
 Geen eerbied voor de magistraten,
 Geen vreedzaamheid op 's Heeren straten;
 De honger zwaait zijn zwarten staf,
 Elk vangt, zooveel hij kan, den ander vliegen af,
 En toch houdt men zich groot, als wilde men 't niet weten,
 Wat schralen kost men thuis moet eten;
 't Is alles kaal
 En toch royaal;
 En dan die vaderlijke zeden!
 Ze worden met den voet getreden,
 Geen tucht heerscht meer in houding of in praat,
 Geen deftigheid meer op 't gelaat,
 Geen stemmigheid in tooi en kleeding,

En, vraagt men, waartoe strekt de grootste geldbesteding?

't Is voor 't vermaak en voor den opschik, anders niet!

't Is pronk- en praalzucht wat men ziet.

»Ach, de oude deugden zijn verdwenen,
Waar moet het met deez' tijden henen?"

Dus sprak de schout of president,

Een man van machtig veel talent,

't Orakel van het dorp, dat FICHTE had gelezen,

Een dien men om zijn geld vereeren zag en vreezen,

Hoewel men 't niet begreep, van waar hij 't kreeg en hoe,

Maar lezers! dat 's tot daar aan toe;

De man was aangedaan; met tranen in zijn oogen,

Bezwoer hij thans den raad, — dat deze naar vermogen,

Tot heil van 't menschedom en tot steun van 't staatsgebouw,

Die kwade zaken weren zou!

De raadslîen, allen brave menschen,

Vol ijver en vol vrome wenschen,

Zij allen riepen: »Ja, heer schout geloof het vrij,

U bijstaan? ja, dat zullen wij!

Wie zou 't intusschen zijn, die ons de rust ontroofde?

O wisten wij het slechts, wie ons dat kooltje stooft?"

»De duivel!" riep er een, met een vervaard gezicht.

»Abuis!" dus riep de schout, »jij bent van 't oude licht,

De duivel, neen, die onrustbode,

Raakt heel en al thans uit de mode,

Neen, vriendje, neen, dat heb je mis,

Maar wil ik zeggen wie het is?

De Tijdgeest is het!... ja, mijnheeren,

Die doet ons dag in nacht verkeereren,

Die doet ons al dat goeds vergaan,

En bracht ons zooveel onheils aan;

Hij is een spook, dat dwaalt door dorp, gehucht en steden,

Een spook, 't verleidelijk kleed der ontucht om de leden,

Dat, steeds op nieuwe prooi belust,

Den roofklauw slaat naar eer en rust."

»Een spook!" dus riep verwonderd een der leden,

»Een spook, heer schout! je zegt met kleëren aan? wel heden!

Dan heb ik dezen dag misschien

Den Tijdgeest in persoon gezien!

»Gezien!" riep elk om 't hardst, vertel het zonder dralen!"

»Ik was,” vervolgde hij, »in 't bosch om hout te halen;
 'k Was afgetrokken en ik werkte al mijmrend voort,
 Daar werd door mij op eens een zware tred gehoord;
 Ik keek toen schielijk om, verbeeld u nu mijn schrik,
 Op dat ontzettend oogenblik,
 Daar zie 'k een rijzig man met witten baard en haren,
 En oogen in het hoofd als of 't lantarens waren;
 Hij droeg een spits gepunten hoed;
 Een kuitendekker, die hem neerhing op den voet,
 Met vreemde teekenen van boven tot beneden
 Bezet, omsloot zijn maagre leden;
 Zijn midden was omgordeld door een band,
 Hij had een staf, geloof ik, in de hand,
 'k Zag nimmer zulk een man, gedurende mijn leven,
 Wie uwer zou als ik niet beven?
 Ik ging een eind voor hem ter zij',
 Hij stooft me met een vaart voorbij;
 't Is op zoo'n tijd maar best om vriendelijk te wezen,
 Ik groette hem, en kijk! hij groette mij weerom,
 Hij noemde zelfs mijn naam: 'k werd van verbazing stom,
 'k Zag toch den kerel nooit voor dezen:
 Ik dacht, mijnheeren, 'k dacht toen daadlijk wel:
 Dat is me hier geen zuiver spel,
 Daar moet gewis iets achter steken,
 En daarom, nu ik van den Tijdgeest hoorde spreken,
 Nu valt de schel mij van 't gezicht,
 Ja, nu krijg ik in 't duister licht.
 't Is uitgemaakt! het was de Tijdgeest, wie mijnheeren,
 Wie uwer durft aan mij het tegendeel beweren?
 »Neen, neen, je hebt gelijk!” sprak ieder, o voorwaar,
 Het was de Tijdgeest wel, het wordt ons zonneklaar!
 Hij heeft het bosch, zoo 't schijnt, tot zijn verblijf gekozen,
 We moeten hem maar zien te lozen!”
 »Neen, vangen wij hem op,” zoo zei de schout, »en dan
 Bevrijden we er de menschheid van!”
 »Dat is een stout bestaan,” dus riepen ze eensklaps allen.
 »Welnu, mijn vrienden! als mijn plan u kan bevallen,”
 Zoo ging hij voort, »dan komt in 't dorp van groot tot klein,
 Al wat slechts weerbaar is, om middernacht bijeen,
 Opdat wij op het uur, als vaak de geesten spoken,
 Ons spoeden naar het bosch, en . . .” — »Inderdaad

Dit plan is heerlijk," riep de raad.
 »Welnu, zei onze schout, dat blijft dan afgesproken!"

In een nabijgelegen stad,
 Waar ieder de gewoonte had
 Het vastenavondfeest te vieren,
 Door luchtig dansend rond te zwieren,
 Hield men, tot sluiting van het vroolijk karnaval,
 Een groot gemaskerd bal.
 Daar stroomde een aantal gasten samen
 En onder hen, die daar zoo bij elkander kwamen,
 Ontwaarde men een man, gekleed als toovenaar,
 Die, met een levendig gebaar,
 Veel snaaksche grappen wist te maken,
 't Was SNEL, barbier van 't dorp, waar wij zoo straks van spraken;
 Hij had zich dansende afgesloofd,
 En, daar hij vrouwlief had beloofd,
 Dat hij 't vermaak niet al te lang zou rekken,
 Zag ieder hem een uur vóór middernacht vertrekken,
 Hem restte nog een goed eind weegs, voorwaar,
 Zijn woning lag nog ruim een vijfkwartiers van daar;
 Hij moest door 't bosch, maar wat was hem daaraan gelegen?
 Hij kende, zoo bij nacht als bij den dag, de wegen.
 SNEL stapte vroolijk voort en hield een vasten tred,
 En dacht al gaande na op d'afgelopen pret.
 Een honderd schreden nog, dan was hij 't dorp genaderd.
 Daar hoort hij achter zich iets schuiflen in 't gebladert;
 Hij staat eens even stil, doch hoort noch kan iets zien,
 Hij dacht: de wind woei daar de blâren op misschien;
 Maar spoedig scheen het hem, als hoort hij stemmen fluistren,
 Nu stond hij nog eens stil, om andermaal te luistren,
 Dan, ijlings pakken hem een aantal handen aan!
 Hij woelt en worstelt, doch kan de aandrang niet weerstaan;
 Hij heeft van schrik en van ontzetting, tracht te spreken;
 Doch 't was alsof de tong hem in de keel bleef steken.
 Men bond hem aanstonds stroef en stug,
 De beide handen op den rug;
 Daar ziet hij door het licht van de open schuiflantaren,
 Dat zijn belagers slechts zijn mededorpers waren,
 Ja, onder hen, zijn beste en trouwste kameraads.

- Nu maakten angst en schrik voor 's mans verbazing plaats;
 Zij wilden hem toch niet bestelen?!
 Neen, mogelijk was men 't eens om hem een pots te spelen.
 »Wat wil jelui toch?» vroeg hij nu,
 »Zwijg, geest?» was 't antwoord, zwijg! »want wij bevelen 't u!»
 »Wat! geest?! kom, ben je dol? 'k speel hier geen maskerade!»
 »Spaar, booze, spaar uw taal, we geven geen genade!»
 »Genade en booze? wat een praat!
 Kom, maak me handig los, 'k word om die grollen kwaad!»
 »Bindt, bindt hem, klonk het voorts, hij mag ons niet ontsnappen!»
 »Maar vrienden, zegt me toch, wat wil je met die grappen?
 Ik ben geen geest, ik ben JUDOCUS SNEL!»
 »Je liegt, we kennen al uw booze streken wel!»
 »Wat? ik zou SNEL niet zijn? jou gekke salamanders,
 Ik ben de dorpsbarbier, wie duivel, ben ik anders?
 »Je bent de Tijdgeest, die der menschen rust verstoort,
 Maar thans heb je afgedaan, pak, monster, pak je voort?»
 »'k Wou dat men'', sprak een stem, »hem levend hier verbrandde!»
 »Gerechtigheid!» riep SNEL, »wat scheelt jelui, o schande,
 Je wilt toch, zoo ik hoop, geen moord aan mij begaan?»
 »Ah,» klonk het, »hij wordt bang, ja, 't monster moet er aan!»
 »Maar, denkt toch aan mijn vrouw en kindren!»
 »Uw kinders zijn het juist, die ons zoo razend hindren!
 »Mijn kinders?! Hebben u die schapen iets misdaan?»
 »Voort, naar het rechthuis, voort, daar zal je 't wel verstaan!»

SNEL voelde zich nu voorwaarts trekken,
 En dacht zoo bij zich zelf: 'k bevind mij onder gekken.
 Maar hoe toch zou hij met fatsoen,
 Zich van dien mallen hoop ontdoen?
 Hij peinsde nu op list: hij had wel hooren praten,
 Dat men de zotten vaak in hun idee moest laten,
 Wanneer ter ongelegen stond,
 Men zich in hunne macht bevond,
 En dat men dan door slimme zetten,
 Het best hun opzet kon beletten;
 Hij ging dies, als een lam, gedwee
 Met zijn geleiders meê.

In 't rechthuis nam de raad zijn zitting als te voren,
 Men zou nog d' eigen nacht den suppliant verhooren;

Men deed nu d'aanklacht en vernam alras,
 Uit d' eigen mond van SNEL, dat hij de Tijdgeest was.
 »Hij wist het,» zoo hij zei, »zijn uur was thans geslagen;
 Zijn rijk was uit, hij moest der menschen hoon verdragen,
 Maar tevens wist hij 't ook: hij stond nu voor een raad,
 Die nimmer nog de beê der onmacht had versmaad;
 Hij had dus één verzoek, en wist daarbij te voren,
 Dat men hem liefdriek zou verhooren:
 't Was dat men van het knellend touw
 Zijn handenpaar ontlasten zou?

Die vraag was redelijk, dus vonden het de heeren,
 Men zou 't hem daarom *accordeeren*.
 Maar nauwlijks is hij los, of ziet, daar haalt hij voort
 Een scheermes uit den zak, niet van de kleinste soort;
 Hij zwaait het rond en roept met vreeslijke gebaren,
 Dat ze allen thans verloren waren!
 Dat niets hem nu meer breidlen zou,
 Ja, hij hen allen villen wou!

Hals over kop vloog de een na d' ander,
 De rechtzaal uit; men wierp elkander
 Schier te onderstboven in de vlucht,
 Zoo was men voor zijn wraak beducht;
 Men liep als dol de straatdeur open,
 En zette 't buiten op een loopen,
 SNEL liep natuurlijk meê en vond
 Zijn weg naar huis, waar hij terstond
 Zich vrijdde van zijn toovnaarskleeren
 En troost ging zoeken in de veeren.

Nog zucht de raad wel om 't verval van 't schoon weleer,
 Doch zag den tijdgeest nimmer weêr;
 En SNEL, die andermaal zich niet wilde *exponeeren*,
 Liep na dien dag nooit weer in maskerade-kleeren.
 1841.

 DE LASTER EN DE STRAF.

Een telg van d' onderaardschen koning,
 De Laster deed een tocht door 't land,

Belust op prooi en op belooning,
Was bij hem thuis niets voor de hand.

Het gras verdorde langs zijn schreden,
Het bosch werd kaal, het veld ontvrucht,
De slangen kropen door de steden
En de uilen zwierden door de lucht.

Toen hem het omzien mocht gelukken,
Zag hij een volgster op zijn baan;
De Straf kwam stromplend op haar krukken,
Wel langzaam, maar toch zeker aan.

»O! ditmaal haalt ge" riep de laster,
»Mij vast niet in;" — maar de andre sprak:
Al loopt gij vlug en schijnbaar vaster,
»Ik kom er óók op mijn gemak."

1844.

HET SPOOK.

Een zeker huiswaard, naar mij onlangs is verteld,
Werd door een spook geruimen tijd gekweld;
Wel liet hij, om dien gast te weren,
In stilte zich het geestenbannen leeren,
Maar tot zijn droefheid — zonder vrucht:
Het tooverapplikaat was ijl gelijk de lucht;
Het scheen den geest geen haar te deren,
Want, diep verhuld in wijden, witten doek,
Bracht deez' hem strijk en zet een nachtelijk bezoek.

Toevallig kwam een dichter bij hem in,
De waard niet prat om 's nachts alleen te wezen,
Vroeg deez' in zeer bedekten zin
Om hem zijn dichtwerk voor te lezen:
Een treurspel las hij, schoon die sprank uit 's zangers ziel-
Den waard niet groot, maar den poëet-zélf best beviel.
De geest kwam op zijn teenen binnen sluipen,
Maar zoo, dat wel de waard hem in de kijkers had,
Maar *niet* de dichter, die juist óver dezen zat,

't Spook luisterde wat toe, maar kreeg op eens de stuipen'
 En rilde bij dien dichtergloed.
 En ijldde heen met ongewonen spoed.

De waard, met dit gevolg' bijzonder ingenomen,
 Liet d' andren nacht opnieuw den dichter komen.

De zanger las; de geest verscheen,

En hoorde verzen en . . . verdween.

Ha, dacht de waard, kan jij dien rijmdeun niet verdragen?
 Een heerlijk middel om je voortaan weg te jagen.

Den derden nacht bleef onze waard alleen;

Twaalf sloeg de klok en 't spook kwam als te voren.

»JAN!» riep de waard, met luider stem, »loop heen,

En vraag den dichter om zijn treurspel eens ter leen!»

Nauw mocht het spook die klanken hooren,

Of 't schrikte en wenkte met de mouw,

Als zei hij: »laat de knecht gerust die moeite sparen.»

De geest sloop naar zijn graf en bleef daar voortsets getrouw,
 En liet zelfs van zijn kleed geen tipje meer ontwaren.

Een ieder die dit wonder leest,

Kan daar de zekerheid uit putten,

-Dat geen gedicht zoo slecht ooit is geweest,

Of 't was toch ergens toe met voordeel te benutten;

En als een spook van lamme verzen gruwte,

Zoo kan dit ons den troost verleenen,

Dat zoo er geesten in deez' tijden nog verschenen,

Nu vers op vers het land wordt ingestuwd,

Men bij dien letterrommelzoo

Nooit voor het middel had te vreezen;

Want, was het spookgespuis ook bijna legio,

Daar zouden zeker toch nog méér gedichten wezen.

1844.

HULDA'S PAPEGAAL.

HULDA's schoone papegaai,

Dien ze praten leerde,

Zag zijn kans eens wonder schoon,

En hij *échappeerde*,

Vruchtloos zocht men naar den guit,
 HULDA brak in jammer uit :

»Wie den vluchting wederbrengt,
 »Uite zijn verlangen;
 »Wat hij zich tot loon bedingt
 »Zal hij trouw ontvangen!
 Dit bericht werd door de stad
 Rondverspreid door brief en blad.

En de jacht, die nu begon,
 Zal ik niet verklappen;
 Iedereen wou met geweld
 Lorretje betrappen;
 Ridders zelfs met zwaard en helm
 Zochten naar d'ontvloden schelm.

Jonkvrouw HULDA, rijk en lief,
 Parel van de schoonen,
 Zag zich door baron en graaf
 Liefde en eer betoonen;
 Ja, de heele ridderstand
 Was begeerig naar heur hand.

En die hand was juist 't geschenk
 't Doel van aller streven,
 Als men zoo gelukkig was,
 Papje weer te geven:
 Maar hoe graag men 't beestje had,
 Bleef het een verborgen schat.

Toen men hem na tijdsverloop
 Nergens op zag dagen,
 Ging men bij de vogelaars
 Papegaaien vragen:
 Twintig vogels vond men daar
 Hem gelijkend op een haar.

Wijl men zoo veel gading zag,
 Moest de koopwaar rijzen;

Maar de vrijers zagen thans
 Op geen hooge prijzen ;
 Elk betaalde mild en stout,
 Ja, de waar woog tegen goud.

HULDA zat voor 't open raam
 Strak en stijf te breien,
 Toen de huisschel werd geroerd
 Door een troep lakeien,
 Ieder met een papegaai
 En een brief, bij uitstek fraai.

Twintig vrijers zonden elk
 Wat ze lang ontbeerde,
 Maar, tot loon waarvan men ook
 Jonkvrouws hand begeerde ;
 Want ze had het luid verklaard :
 Lorre was haar alles waard.

Maar, o hemel, zoo'n geschreeuw,
 Hoorde HULDA nimmer:
 »Smeerlap, schobbejak, schavuit!
 Ja nog tienmaal slimmer;
 't Schelden kende perk noch paal,
 't Was een rechte vischvrouwtaal.

Wreevlig riep de jonkvrouw uit :
 »Weg met al die dieren !
 »Brenge ze maar gezwind terug
 »Aan de kavalieren :
 »Geen van heel dit helsche koor
 »Spreekt als hij, dien ik verloor."'

Zij, die zoo gramstorig was,
 Ware 't niet gebleven,
 Had haar ridder THÉOBALD
 Ook een brief geschreven ;
 Onder ons, dat was de vrind,
 Door haar in 't geheim bemind.

Ook op haar bezit mocht hij
 Lang in stilte hopen ;

Maar te zedig, lei hij haar
 't Minnend hart niet open.
 Slechts een half vergaan kasteel
 Was des ridders karig deel.

In verlaten eenzaamheid
 Liep hij door zijn zalen,
 Peinzend op zijn treurig lot,
 Heen en weer te dwalen,
 Toen zijn naam werd uitgeschald :
 »THÉOBALD, mijn THÉOBALD!»

»Hei! wie roept me?» riep hij luid,
 »Spookt het in mijn woning?»
 Maar, wat zat daar in 't kozijn?
 Hemel, wat vertooning!
 Rood van borst en groen van veer:
 Daar was HULDA'S vluchtling weêr!

THÉOBALD begreep terstond
 Hoe zich te gedragen,
 Hoe hij d' aangenamen gast
 Toch niet zou verjagen;
 Maar het dier was mak en zacht,
 En weldra in 's ridders macht.

Nauw had hij den papegaai,
 Of hij sprong in 't zadel;
 En hij rende naar de bloem
 Van oud-Duitschlands adel;
 't Was een rit, zoo snel, als had
 Hij gevlogen naar de stad.

THÉOBALD viel op de knie
 Voor de juffer neder,
 »Brenge ge," riep ze blij te moê,
 »Thans mijn lieveling weder?
 »Neem mijn dankerkentenis.
 »Als u die genoegzaam is."

Wat zijn hart graag uiteten wou,
 Dorst zijn mond niet melden;

Maar de vogel bracht het uit,
 Waar de schoenen knelden;
 »THÉOBALD, ik min u zeer!»
 Sprak hij vleierend, lief en teêr.

HULDA schrikte bij 't verraad
 Van haar minnesmarten,
 En een bos strekte ook ten tolk
 Van 't geheim haars harten;
 Want de vogel klapte luid
 't Woord, door haar zoo vaak geuit.

Weldra sloten beider hand
 Hun verbond voor 't leven,
 En den minverklapper werd
 Ruim zijn deel gegeven;
 Goed voorzien van kruim en vrucht,
 Ging hij nooit weêr op de vlucht.

1848.

ZOO IS DE WERELD.

Sinds 't paradijs ons werd verklaard,
 Als 't beeld van waar geluk op aard,
 In fabel, leer en lied,
 Verzuchtte jeugd en ouderdom:
 »Ach, kwam die goede tijd weerom!»
 En echter kwam hij niet.

De wijze, die ten kansel stond,
 De knaap, die nog zijn werkkring vond
 In 's meesters schoolgebied,
 Ze hebben aan den lieven tijd
 Hun geest en beuzelwerk gewijd,
 Maar rijker werd hij niet.

Men offerde zijn zweet en bloed,
 Men heeft in 't hart der aard gewroet,
 Zoover 't zich peilen liet;
 Men heeft gezaaid, geplant, gebouwd,

Het heeft geregend en gedauwd,
Maar schooner werd het niet.

Daar zijn profeten opgestaan,
Ze wezen 't paradijs ons aan
Bij 't schitterendst verschiet;
Men heeft geschreven en geleerd,
Men heeft gehekeld en bekeerd,
Maar beter werd het niet.

Men heeft de waarheid opgespoord,
Orakels en natuur verhoord,
Wat waan en wijsheid ried;
Men heeft de sluiers neêrgehaald,
En 't fakkellicht heeft hel gestraald,
Maar lichter werd het niet.

Men heeft gebannen en onttroond,
Opnieuw gehuldigd en gekroond;
Men schond, aanbad, verstiet,
Men heeft het hechtste arduin gesloopt,
Tiran en duivel opgeknoopt,
Maar vrijer werd het niet.

De kleinste spanne 'heidegrond
Werd stipt bepaald bij eed en bond, —
Alom is recht geschied;
Men heeft gestreden en verjaagd,
En dacht de wereld schoon gevaagd,
Maar vrede kwam er niet.

Geheime kunst weêrstonde, met kracht,
Door sympathie en toovermacht
Der kwalen zwart gebied;
Men bezigde de goudtinctuur,
De water- en de hongerkuur,
Maar ouder werd men niet.

Al weten wij het nog zoo goed,
Wat sinds den grooten wereldvloed
Ter wereld is geschied;

Al leerden wij van kindsbeen af,
 Wat goed en kwaad tot leering gaf,
 Voorzichtig werd men niet.

Ach, de avond volgt den dageraad,
 En elk geslachte komt en gaat;
 De baar wast en vervliet;
 De toekomst naakt en gaat voorbij,
 En jong wordt weêr het oud getij,
 Maar nieuwer wordt het niet.

Bebouw dus stil uw eigen grond,
 Bekreun u niet om 't geen ge in 't rond
 Van dwaze of wijze ziet —
 Verzorg uw huis, zoo goed ge kunt,
 De wereld geeft slechts valsche munt,
 Ach, anders wordt het niet!

1843.

HET ZIEKE BOERINNETJE.

Moeder, nu ben ik den dokter gaan spreken;
 O, 't is een hupsch en een hartelijk man!
 Wat me uit zijn trekken terstond is gebleken:
 Hij helpt me zeker, als een het er kan.
 'k Ben wel een uur of twee bij hem gebleven,
 Haarklein heeft hij mij naar alles gevraagd,
 Haarklein heb ik het hem alles beschreven,
 'k Heb hem in trouwe al mijn smarten geklaagd.

Dat mij, bij vruchteloos wenden en keeren,
 Sluimer noch rust aan het leger meer boeit,
 Dat ik door hitte mij 't lijf voel verteren,
 Als aan den haard zelfs geen vonkje meer gloeit,
 En, als de slaap al mijn oog komt bekruipen,
 Dat ik, door droombeeld op droombeeld verschrikt,
 MIKKEL steeds voor mij en om mij zie sluipen,
 Die mij, waar 'k heenloop, verrast en verstrikt.

'k Zei, dat ik vreeslijk beklemd ben bij tijde,
 Dat ik bedrukt ben en droomend en droef,

'k Zei, dat iets vreemds mij hier drukt in de zijde;
 'k Zei, dat ik graag in den maneschijs toef;
 'k Zei, als ik maai in het bijzijn van MIKKEL,
 Dat ik verward dan den handgreep vergeet,
 Ja, dat ik laatst met het scherp van mijn sikkell
 Niet in het loof, maar den vinger mij sneed.

'k Zei, dat ik onlangs, in plaats van mijn koren,
 Rozen naar huis bracht en lovers en groen,
 En, toen ik kortlings een bruidzang mocht hooren,
 Dat ik van schrik geen stap verder kon doen;
 Dat het mij schijnt of mijne oogen verglazen,
 Als ik ter kerke in 't gebedenboek staar,
 Maar als ik MIKKEL de dwarsfluit hoor blazen,
 't Alles mij licht wordt en helder en klaar.

Toen ik den dokter dit al had beschreven,
 Zei me zijn blik: 'k heb de ziekte geraân,
 Nam hij 't receptblad en peinsde slechts even,
 Schreef toen het middel en bood het mij aan.
 »Geef dat uw moeder,» dus sprak hij; maar buiten
 Dreef mij mijn lust tot de lezing van 't ding;
 'k Las er drie woorden op — wil ik ze eens uiten?...
 MIKKEL VAN ZEE — de pastoor — en een ring!
 1845.

ZWARIGHEDEN VAN IEMAND DIE GEEN AFSCHAFFER IS.

'k Hoor dat de kroegdeur zich
 Achter mij sluit!
 Straat, wel hoe wonderlijk
 Zie je er toch uit!
 Rechterhand, linkerhand!
 Ben je an den draai?
 Straat je bent dronken,
 Houd je toch taai!

Maan, o wat trek je daar
 Scheef je gezicht!

Het zieke boerinnetje.

Open is 't linkeroog,
 't Rechter- is dicht:
 Ja, je bent lodderig!
 't Staat je heel schoon!
 Schaam je wat, schaam je wat,
 Oude matroon!

Zie de lantarens daar!
 Is het ook waan?
 Wèerslag! ze kunnen niet
 Rechtop meer staan!
 Palen en dwarsijzers
 Rollen dooreen;
 Zie, heel de santekraam
 Is van de been!

Alles draait schots en scheef...
 Hè! 'k ben zoo raar...
 Als ik er onder ging,
 Liep ik . . . gevaar!
 Wagen? ik doe het niet,
 'k Beef al genoeg!
 Kom — ik ga stilletjes
 Weër naar de kroeg.

Een Duitschen draaideun gevolgd.
 1848.

NOACHS TESTAMENT

Het liep met NOACH op een end,
 De man dacht aan zijn testament;
 Hij zag zijn goed na, vast en los,
 Taxeerde paard en schaap en os,
 En vrouw en kind en 't stomme vee —
 't Bracht alles vrij wat zorgen meê.

Nu werd, na 't al was afgepaald,
 Er 's mans notaris bij gehaald.
 Daar heb je, sprak hij, schaap en koe,
 Tel ieder trouw het zijne toe;

Zorg dat de scheiding juist geschied',
 En, man..... vergeet je zelve niet!
 Toen nu de deeling was gedaan
 En NOACH 't op papier zag staan,
 Vroeg hem de man, voor 't recht bezielde,
 Maar die ook van een glaasje hield,
 »Wie, heer cliënt, zal met uw wijn
 Als erfgenaam bevoorrecht zijn?»

»Dat is een zaak,» was 't antwoord, »man,
 Die ik hier slecht bepraten kan.
 Wij moeten in den kelder gaan
 En zien hoe daar de affaires staan;
 Dus hebt ge lust, komaan, terstond;
 't Is donker hier, tast goed in 't rond.»

Ze werkten samen, en ter deeg,
 En dronken menig glaasje leeg,
 En merkten 't een na 't ander vat,
 En proefden nu eens dit — dan dat,
 En vingen, toen 't was afgedaan,
 Opnieuw met d' inventaris aan.

En NOACH schertste met zijn vriend,
 En dacht niet meer aan vrouw en kind.
 »Amice! sprak hij, weet je wat?
 Schrijf goed en leesbaar op je blad:
 Dat van den schat van al mijn wijn
 De wereld erfgenaam zal zijn.»

»Mijn doodsklok zij een bekerklank,
 Mijn requiëm een blij gezang,
 Mijn monument een monstervat,
 Gevuld met heerlijk druivennat;
 Schrijf, heer notaris, 'k blijf er bij,
 'k Wil dat er niets vergeten zij.»

Toen bond hij aan dien laatsten wil
 Het hiernavolgend codicil:
 »Ik legateer nog op dit pas
 Aan hem mijn allerfijnst gewas,

Die aan een schraal voorzienen disch
Nogtans met water vroolijk is."

Naar LANGBEIN.

APENTROOST.

Een aap had met veel zorg en zwier
Als pronker zich gekleed;
»Nu schijn ik," sprak hij, »toch geen aap
Voor iemand die 't niet weet."

Hij pakt met moed het spiegelglas
Met beide pooten op;
Maar hoe hij kijkt — hij ziet nog steeds
Den ouden apenkop.

Hij draait den spiegel links en rechts,
»'k Ben netjes!" sprak de knaap,
»Mijn frak valt mooi, mijn broek zit strak,
Maar 'k ben en blijf een — aap."

Hij 's dol, hoe hij zich keert of wendt,
Toch ziet hij d' apensnoet,
Hij rukt den spiegel van den muur
En trapt dien met den voet.

Maar hij bezint zich dra en roept:
't Kon erger naar ik meen,
'k Zie mijn gelijken overal,
'k Ben nergens ooit alleen."

Een Duitscher nageäapt.

LIEDJES VAN BERANGER.

DE VERBRIJZELDE VIOOL.

Kom hier hond, zie niet naar mijn tranen
Eet, arme trouwe lotgenoot,
Daar, neem mijn laatste feestgebakje,
Wij deelen morgen 't roggebroad.

De vreemding heeft door list verwonnen,
 En bracht ons dal in angst en druk;
 Hij vroeg »een dansdeun:» 'k wou niet spelen;
 Hij trapte mijn viool aan stuk.

Zij gaf den toon aan in ons dorpje;
 Geen feest nu meer, geen zang der min!
 Wie zal de jeugd in 't rond doen springen?
 Wie zet nu 't kermisliedjen in?

Nauw was een trouwdag aangebroken,
 Of hoor, daar trilde reeds de snaar!
 Ze ging aan 't lieve bruidje zeggen:
 De bruigomsstoet is spoedig dáár!

Als Heerroom naar heur toon dorst luistren,
 Was 't of zijn vrees voor 't dansje week,
 Daar zelfs de vreugde, die zij spreidde,
 De wolk van 's vorsten voorhoofd, streek.

Hoe zong ze soms het lied der zege
 Voor vaderlandsche moed en trouw!
 Ach, kon ik denken dat de vreemding
 Op haar — mijn schat — zich wreken zou?

Kom hier hond, zie niet naar mijn tranen,
 Eet, arme, trouwe lotgenoot,
 Daar neem mijn laatste feestgebakje,
 Wij deelen morgen 't roggebroot.

Hoe zal de Zondag eindloos schijnen
 In 't ijpenbosch of in de schuur!
 Wat zegen zal de wijnoogst geven,
 Spelt geen viool het aanvangsuur?

Zij bracht voor armen en vermoeiden
 Verkwikking en verpozing aan;
 Zij deed voor lasten en bezwaren
 Een troostwoord in de hut verstaan.

Ze mocht zelfs bittere tranen drogen;
 Zij dempte haat en stilde leed;

Geen schepter bracht meer heil op aarde
Dan mijn geliefde strijkstok deed.

De vijand wist den moed te wekken —
Den moed, die in mijn hart verschool,
Nu mag 't musket de plaats vervangen
Van mijn verbrijzelde viool!

Mijn vrienden, thans van mij gescheiden,
Zij zullen zeggen als ik sterf:
»Hij wilde niet dat ooit een vijand
Verheugd zou dansen op ons erf.»

Kom hier hond, zie niet naar mijn tranen,
Eet, arme, trouwe lotgenoot,
Daar, neem mijn laatste feestgebakje,
Wij deelen morgen 't roggebroomd.
1854.

 MIJN GOEDE GROOTMAMA.

COUPLETTEN AAN EENE DAME VAN 30 JAAR, DIE DE
DICHTER ZIJNE GROOTMAMA NOEMDE.

Schoon 't oude spreekwoord ons bediedt:
De vriendschap stijgt in 't leven zelden;
Uw kleinzoon heusch, gelooft het niet,
Zoo 't u, zijn grootmama, moet gelden.
Die titel soms zoo zacht, voorwaar,
Hij klinkt wat zot naar uw gedachten?
Och grootjelijf, och troost u maar, —
De rimpels laten zich nog wachten.

Heeft de ouderdom uw lust geknot,
En zoudt gij liefdes droombeeld wraken?
Berisping van het zacht genot
Kan onze moeders meest vermaken;
Strooit ons de tijd de sneeuw door 't haar
En zien onze oogen veel verkleuren —
Och, grootjelijf, och troost u maar —
Gij hoeft om 't grijs nog niet te treuren.

De liefde schuwt de grootmamaas,
 Maar 't goud verleidt soms tot verlieven,
 En menig besje heeft, helaas,
 Nog last van wonderfraaie brieven!
 Zoo'n billet doux — voor 't oog wel zwaar —
 Doet de oude nog kokette wezen;
 Och grootjelijf, och troost u maar —
 Gij kunt toch zonder bril nog lezen.

Hoe, zonder rimpel, zonder grijs,
 En zonder bril nog op uw jaren?
 Uw knie? ze beeft, der storm ten prijs,
 Die d'ouden tronk reeds doet ontblaren?
 Ja wel, uw knie — ze beeft, zoo waar,
 Als liefdegloed u komt verrukken —
 Och grootjelijf, och troost u maar —
 En zorg voor een paar goede krukken.

 VIJFTIG JAAR.

Waartoe die bloemen in mijn woning,
 Dit feestbouquet — het kondigt me aan,
 Dat half een eeuw met zijn vertooning
 Mij over 't hoofd is heen gegaan.
 Ach, hoeveel dagen zijn verstreken,
 Ach, hoeveel tijd verspild, voorwaar!
 Ach, hoeveel rimpels, die mij preeken:
 Helaas, helaas, 'k tel vijftig jaar.

Die leeftijd — 'k moet mijn spijt verkroppen;
 De vrucht sterft op d'ontblaarden boom,
 'k Hoor iemand aan mijn huisdeur kloppen,
 Ik doe niet open; 'k word te loom.
 Het is de dokter zou ik vreezen,
 Hij vraagt: wordt iemand hier onklaar?
 Voorheen zei 'k: 't zal LISETTE wezen —
 En thans... helaas reeds vijftig jaar!

Der kwalen stroom dooft glans en luister;
 De druppel is 't die 't lichaam slijt;

Straks komt de blindheid met haar duister,
 De doofheid — doel van spot en spijt.
 De rede — een lamp die gaat verminderen,
 Een flinkerlicht slechts hier en daar —
 Heb eerbied voor de grijsheid, kindren,
 Helaas, helaas, 'k tel vijftig jaar.

Ach, 'k hoor den dood mijn woning nadren,
 Terwijl hij zich de kneukels wrijft;
 Hij klopt en wijst mij op mijn vaders —
 En vraagt waar toch het heerschap blijft.
 Beneden zie ik nood en lijden,
 'k Zie sterren als 'k naar boven staar;
 't Is tijd, 'k wil mij den hemel wijden,
 Bedenk het wel: 'k ben vijftig jaar.

Maar neen, *gij* zijt het, die 'k hervinde,
Mijn zuster van liefdadigheid,
 Gij vaagt den nevel weg, beminde,
 Die op mijn ziel lag uitgespreid.
 Met bloemen zijt gij hier gekomen,
 Met hiacint en rozelaar,
 Stort lentegeur op 's wijsgeers dro omen,
 Helaas, helaas, 'k tel vijftig jaar!

 DE DOCHTER VAN 'T VOLK.

Dochter van 't volk, die den volksdichter huldigt,
 Die van uw lente de bloemen hem biedt,
 Gij zijt van kindsbeen die schatting verschuldigd —
 Immers uw traan ving hij op in zijn lied.
 Vrees niet: gravin noch prinses wekt zijn keuze;
 'k Acht geen omgeving van pracht of kleedij:
 Zanger en muze, ze voeren tot leuze:
 Ik ben van 't volk en mijn liefde met mij.

Jong doolde ik rond, onbekend en verstooten;
 Oude kasteelen verlokten mij toen;
 Maar — niet een vriendelijke deur werd me ontsloten —
 Wat zou de dweepzieke dwerg er ook doen?

»Muren, waar bleven uw zangen en sagen?»

Zuchtte ik: »'t ging al met uw minstreels voorbij? —

»Kom, laat ik elders mijn burgerrecht vragen!»

Ik ben van 't volk en mijn liefde met mij!

Arme salons, zelfs hun vreugd stond me tegen —

Pracht die verblindt, bij verveling die moordt;

Vuurwerk, gebluscht door een enkelen regen —

Blijdschap, die reeds bij de ontwaking versmoort.

Gij, die men wekelijks naar buiten ziet zweven,

't Kleedje vol smaak en het lachje zoo blij —

Kom mij de vreugd van den Zondag hergeven —

Ik ben van 't volk en mijn liefde met mij!

Bieden als gij ooit prinsessen, gravinnen,

Zulk een bekoorlijkheid, eenvoud en gloed?

Gij met uw hartje bestemd tot beminnen,

Oogjes zoo sprekend en trekjes zoo zoet?

Zeker, het volk heeft een diepe memorie,

Hoven bestrijdend, koos ik zijn partij,

Aan uwe hand viert de zanger zijn glorie —

Ik ben van 't volk en mijn liefde met mij.

HERINNERINGEN DER JEUGD.

Gezegend oord, waar eens de hoop mij streefde,

Op vijftig jaar, breng 'k u opnieuw mijn groet;

Herinnering aan zoete kinderweelde,

Schenkt lentevreugd en nieuwen levensmoed.

Gegroet, gegroet, mijn vroegre speelgenooten,

Gij oudrenpaar, dat in mijn ziel nog leeft,

Dank hebbe uw zorg, dat, wat me ook heeft verdrotten!

't Arm vogelkijn zijn nest gevonden heeft.

'k Wil alles zien: ook 't schoolhok waar 'k in smoorde,

Waar ('k had mijn tijd met nichtje liefst verkwist),

De pedagoog de lessen overhoorde,

En onderwees hetgeen hij zelf niet wist.

't Eene ambacht voor na 't andre zou ik leeren,

Maar luiheid viel, helaas, zeer in mijn zwak;

Ik pronkte reeds verwaand met wijsheids veeren,
Toen 'k onderricht ontving in Franklins vak.

Het was een tijd, dat zich de vriendschap vestte;
Een morgenzon, die blijden dag verkondt,
Een boom in schijn, waar nauw een tak van restte
Tot wandelstaf in onzen avondstond.

Gezegend oord, waar eens de hoop mij streelde,
Op vijftig jaar, breng 'k u opnieuw mijn groet;
Herinnering aan zoete kinderweelde
Schenkt lentevreugd en nieuwen levensmoed.

Ten dag des strijds, vernam ik in deez' muren,
Den doffen dreun van 's vijands moordkanon:
'k Gaf aan mijn land in blijde en droevige uren,
Mijn zang, dien ik toen nog maar staamlen kon.

'k Zweefde in mijn droom op zachte duivenpennen,
En ik vergat van mijne klompen 't wicht;
Ook de ongena des hemels leerde ik kennen,
Van koningsgram voelde ik de bliksemschicht.

Het needrig dak, zag met het lot mij kampen,
't Zag hoe mijn geest ten strijd zich heeft gegord;
Het zag den roem vergaan in wufte dampen,
Den roem, waarbij het oog soms tranen stort.

Getuigen van mijn lieve voorjaarsdagen,
'k Vereer u nog! mijn vrienden, ouders, neen,
'k Vergeet de plek niet, die mijn wieg mocht dragen,
Al ging van daar de wiegster lang reeds heen.

Gezegend oord, waar eens de hoop mij streelde,
Op vijftig jaar, breng 'k u opnieuw mijn groet;
Herinnering aan zoete kinderweelde,
Schenkt lentevreugd en nieuwen levensmoed.

k5231.

DRUKFEILEN.

DE KIST, bladz. 5 regel 20 van boven, leze men :

Ach zegt *met* mij, dat zoo veel smart te veel is !

Idem bladz. 6 regel 16 van boven :

Van blijde *vastenavondvrienden*,

SERMOEN VAN PATER BROM, bladz 10 regel 11 van onder :

Dan toonde ik je snapsters en snoepsters *gewis* bij de vleet,

KINDERLIJKE EENVOUDIGHEID, bladz. 21 regel 25 van boven :

En ook al die *andre* menschen,

VRIJAGE, bladz. 33, aan 't hoofd, verandere men in VRIJAADJE.

DE WEDREN BIJ ZANDVOORT, bladz. 39 regel 10 van onder :

Als zeerob *aangeschreven*.

DE WRAAK, bladz. 154 regel 7 van onder :

Toen Neef eens voor een brievenvracht

Idem bladz. 154 regel 2 van onder :

Toen sprong hij op met groot misbaar ;

DE OUDSTE ZOON, bladz. 176 regel 17 van onder :

Haar dierste lieveling.

EEN BAKERS NACHTWAKE, bladz. 185 regel 13 van onder :

Hé, als *dat eens* goed gaf !

OOM JAN IN HET LOMMER, bladz. 217, regel 8, van onder :

Oom Jan *alleen* bleef staan.

ZILVEREN BRUILOFTSGROET, bladz. 223 regel 7 van onder :

'k Heb zelfs de lucht niet eens van al uw heerlijkheid.

BIJ DE NIEUWTJES VAN DEN DAG, bladz. 248 regel 1 van onder :

Wel, 'k slaap er 's nachts *niet* van !

DRUKFEILEN.

SCHIJN EN WEZEN ZIJN ER TWEE, blz. 262 regel 12 van boven :

Maar, hoe soms de *illusie* wijkt,

GELDERSCH, bladz. 271 regel 7 van onder :

Zien we op 't *punt* van 't *exclusief*,

WEE DEN WOLF IN SLECHT GERUCHT, blz. 284 reg. 1 van bov.

Glurend met een *loenzend* oog,

DE VOS EN DE BOK, bladz. 299 regel 2 van onder :

En vraagt men hier moraal? Sla La Fontaine eens open :

EEN RIJTOERTJE, bladz. 308 regel 16 van onder :

Op hol!! Ik was gehoorzaam,

VOORWOORDJE bij de Vlaamsche A en Ustrijd, bl. 311. r. 2 v. o.

lees : *Rijnlied* in plaats van *Rijnland*.

VALENTINE VAN MILAAN, bladz. 349 regel 6 van onder :

Wel *berispen* en verachten;

PIETER SPA NAAR LONDEN, bladz. 369 regel 14 van onder :

O, nu, nu zal het vroolijk gaan,

Idem, bladz. 390 regel 14 van boven :

Daar kwamen ze *eindlijk* aan de wijkea,

Idem, bladz. 392 regel 9 van boven :

The *Coachman* kreeg vooruit zijn geld

Idem, bladz. 393 regel 2 van boven :

Die, rijk bekleed met *keurstoffages*,

Idem, bladz. 393 regel 14 van boven :

Hij voelde een machtige *exultatie*,

Idem, bladz. 395 regel 11 van onder :

Yes, yes, it seems you wil not *hear*,

PIETER SPA NAAR AMSTERDAM, bladz. 408 regel 18 v. onder :

Ja, jonge heer, *was* 't antwoord ja,

INDRUKKEN op de boot en brieven enz., blz. 439 reg. 10 v. o.:

Niet dat ik *de* Engelschen bevit :

Idem, bladz. 442 regel 14 v. o.:

Aan vreugde en *aan* ellende —

Onjuiste interpunctie hier en daar, gelieve de goedwillige lezer in gedachten te herstellen, zoo ook wanneer hem nog enkele drukfeilen in 't oog mochten vallen.